

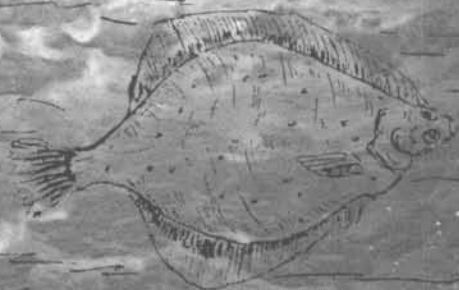

Vissersvrouwen op de Oostendse kaai.

DE PLATE

Maandblad

JAN. 1996

D E P L A T E V.Z.W.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEMKRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

JAARGANG 25
NUMMER 1
MAAND januari 1996

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
A. VAN ISEGHEM
IJzerstraat 1
8400 OOSTENDE

SECRETARIS
J.B. DREESEN
Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE

PENNINGMEESTER
J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING
750-9109554-54
000-0788241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 2 : J.B. DREESEN : Bronnen voor de lokale oorlogshistoriografie van W.O. II.
- blz. 3.: J.B. DREESEN : Jaarprogramma "De Plate" 1996.
- blz. 5 : J. COOPMAN : Catharinapolder. Tiende verpachting van 1764 tot 1775.
- blz. 14 : M. PROVOOST : Muziek.....en Ensor.
- blz. 18 : L. LUPUS : Hazegras - Kerstmis 1995.
- blz. 19 : J.B. DREESEN : Wat gebeurde er met de "Paster Pype I" ?
- blz. 21 : J.B. DREESEN : Jaarverslag 1995.
- blz. 33.: J.P. FALISE : Ledenlijst 1995

DIT IS HET 1ste NUMMER
VAN DE 25ste JAARGANG
EEN HEUGLIJKE VERJAARDAG

JANUARI - ACTIVITEIT

De Oostendse Heemkring DE PLATE heeft de eer en het genoegen zijn leden uit te nodigen tot de volgende activiteiten

op donderdag 25 januari 1996 om 20 uur stipt

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat, 6

JAARLIJKSE LEDENVERGADERING

Programma :

1. Welkomswoord door de heer A. VAN ISEGHEM, voorzitter en hulde aan de overleden leden.
2. VISSERIJWACHT. Filmvoordracht door de heer Louis MEULDERS van de Oostendse Cinéclub.
3. VEILING VAN DE PLATE onder leiding van de heer Omer VILAIN, ondervoorzitter.

Een lijst van de te veilen stukken zal ter beschikking worden gesteld van de leden.

Daar de veiling uitsluitend aan de leden voorbehouden is, zal het nodige gedaan worden opdat leden en niet-leden, die zich in regel willen stellen met de lidmaatschapsbijdrage 1996, dit aan de ingang kunnen doen.

J.B. DREESEN

BRONNEN VOOR DE LOKALE OORLOGSHISTORIOGRAFIE VAN WERELDOORLOG II

Op 18 en 25 november organiseerde het Westvlaams Verbond van Kringen voor Heemkunde een Heemkundige cursus met betrekking tot de tweede wereldoorlog.

De eerste lezing, gegeven door Licenciaat Kurt RAVYTS, had als onderwerp : LOKALE EN ENKELE METHODOLOGISCHE ASPECTEN VAN DE LOKALE OORLOGSHISTORIOGRAFIE MET BETREKKING TOT DE TWEDE WERELDOORLOG.

De tweede lezing, gegeven door Dr. Jur. Michiel DE BRUYNE, handelde over : WEST-VLAANDEREN TIJDENS DE DUITSE BEZETTING 1940-1944. Een administratief-historische studie.

De neerslag van deze twee lezingen, ongeveer 100 bladzijden met een uitgebreide bibliografie en bronvermelding kan besteld worden bij de secretaris van het Gouwverbond, Emile DECOCK, Brugse straat 56, 8211 AARTRIJKE, tel. 050/20.97.80. Een must voor al diegenen die lokale aspecten van de tweede wereldoorlog onder de loep willen nemen en die denken te verwoorden. Prijs : 500 fr.

J.B. DREESEN

JAARPROGRAMMA "DE PLATE" 1996

1. Donderdag 25 januari 1996 om 20 uur.

VISSERIJWACHT. Filmvoordracht door de heer Louis MEULDERS van de Oostendse Cinéclub.

Jaarlijkse VEILING VAN DE PLATE, voorbehouden aan de leden, onder leiding van de heer Omer VILAIN.
2. Donderdag 29 februari 1996 om 20u30.

DE BEVRIJDING VAN DE KUST EN DE BELGISCHE HAVENS. Avondvoordracht met dia's door de Heer Jan B. DREESEN.
3. Woensdag 13 maart 1996 om 14u30.

KEN UW STAD. Bezoek aan de MIJNENBESTRIJDINGSSCHOOL te OOSTENDE. Wandelvoordracht georganiseerd door de heer Jan B. DREESEN.
4. Donderdag 28 maart 1996 om 20u30.

150 JAAR OOSTENDE-DOVER. Avondvoordracht met dokumentatiemateriaal door de heer Ferdinand GEVAERT.
5. Zaterdag 13 april 1996 om 14u30.

KEN UW STAD. Bezoek aan de SINT ANTONIUSKERK te OOSTENDE. Wandelvoordracht onder leiding van de heer Jean Pierre FALISE.
6. Donderdag 25 april 1996 om 20u30.

OOSTENDE IN DE BUITENLANDSE LITERATUUR. Avondvoordracht met documentatiemateriaal door de heer John GHEERAERT.
7. Vrijdag 10 mei 1996 om 19 uur.

KEN UW STAD. Bezoek aan de RETROSPECTIEVE E. SPILLIAERT. Wandelvoordracht onder leiding van de heer Norbert HOSTYN.
8. Donderdag 23 mei 1996 om 20u30.

ARCHIEF EN SCHADUWARCHIEF VAN EN OVER OOSTENDE. Avondvoordracht met documentatiemateriaal door de heer Jacques MERTENS.
9. Zondag 9 juni 1996 om 08u30.

STUDIHEREIS. Bezoek aan de SINT LEONARDUSKERK te ZOUTLEEUEW, de parel van Brabant, en aan de BASILIEK en het GALLO-ROMEINS MUSEUM te Tongeren onder leiding van de heer Jan B. DREESEN.
10. Donderdag 26 september 1996 om 20u30.

MET MAN EN MUIS VERGAAN. DE SCHEEPSRAMP VAN HET SCHIP "ANNA CATHARINA" VOOR ONZE KUST IN 1735. Avondvoordracht met vondst materiaal door de heer Jan PARMENTIER.

11. Woensdag 9 oktober 1996 om 14u30.

BEELDEN UIT HET OEUVRE VAN HENRI STORCK. Filmvoordracht met werk van de Oostendse cineast Henri STORCK. Ingeleid door de heer Patrick VANSLAMBROUCK.

12. Donderdag 31 oktober 1996 om 20u30.

HEEMKUNDIGE ASPECTEN UIT OOSTENDSE CORRESPONDENTIE. Avondvoordracht met documentatiemateriaal door de heer Walter MAJOR.

13. Donderdag 28 november 1996 om 20u30.

30 JAAR INZET VAN DE HANDELSKAMER VOOR DE OOSTENDSE HAVEN (1945-1975). Avondvoordracht met documentatiemateriaal door de heer Raymond VAN CRAEYNEST.

14. Zaterdag 7 december 1996 om 19 uur.

OOSTENDSE KLEINKUNSTAVOND EN SOUPER. Organisatie door de heer Jan B. DREESEN.

15. Donderdag 19 december 1996 om 20u30.

LEOPOLD II EN OOSTENDE. Avondvoordracht met dia's door de heer Emile SMISSAERT.

In het Heemmuseum DE PLATE worden in de loop van het jaar de volgende thematentoonstellingen georganiseerd.

Van 19 januari tot 22 maart 1996.

MARITIEME PENTEKENINGEN door de heer Roger DECLEER. Organisatie dhrs. DREESEN en VERMEERSCH.

Van 29 maart tot 15 september 1996.

150 JAAR OOSTENDE DOVER. Organisatie en realisatie door de heer Ferdinand GEVAERT.

Van 15 september tot 20 oktober 1996.

DE OOSTENDSE CINEAST HENRI STORCK. Organisatie en realisatie de heren DREESEN en SMISSAERT. Met medewerking van de heer Patrick VANSLAMBROUCK.

Van 26 oktober tot 30 november 1996.

VOERTUIGEN IN MODELBOUW. Organisatie en realisatie door de heer Alfons KOTEN.

Van 7 december 1996 tot 30 januari 1997.

OOSTENDE SCHILDERSGEWIJS. Met de werken van de heer Guy DEMARETS.

J.B. DREESEN

CATHARINAPOLDER
TIENDE VERPACHTING VAN 1764 TOT 1775

door Jan COOPMAN

Onder het Ancien Régime werd een belasting van 10 % geheven op de opbrengst van landbouwgronden, vandaar de naam "tienden". In de onmiddellijke omgeving van Oostende, nl. te Bredene (1), Stene, Zandvoorde en Mariakerke kwamen deze tienden toe o.a. aan de franse abdijen van Vicogne en St Riquier. Ze hadden van aloude tijden dit recht verworven, vermoedelijk vanwege hun betrokkenheid bij het ontginnen van de schorrelanden die door de voortschrijdende bedijking op de zee heroverd werden in de 10e eeuw.

Gaandeweg deemsterden de oorspronkelijke benediktijneridealen weg en kwam de orde tot verval waarbij de lokale vertegenwoordiger, de priorij van Bredene, opgedoekt werd. Leken werden ingehuurd om de tienden te innen in opdracht van de verre abdijen (2). Mettertijd werd ook de daadwerkelijke inning door de afwezige rentmeesters verpacht. In de behandelde periode waren dit de heren Francis Albert VERMEESCH, wonende te Veurne, die instond voor de 2/3 der tienden die toebehoorden aan Vicogne, en Jan Baptist VAN CROMBRUGGHE te Gent die de resterende 1/3 inde voor St Riquier. Deze verdeling is de nasleep van een onderling geschil van het einde van de 13e eeuw (3).

In het archief van de Oostendse notaris Joseph Nicolaas DE CALLAIS (4) bevinden zich de akten van verpachting voor de jaren 1765 tot en met 1775.

De terreinafbakeningen in deze akten vermeld vormen een nuttige aanvulling op het plan van de bedijking van de polder waarvan de grote en duidelijke originele uitvoering te bezichtigen is in het heemmuseum "De Plate". Belangrijk zijn hierbij de toponiemen en de namen van de pachters. Het zal hier tevens opvallen dat de oorspronkelijke kaart de kadastrale eenheid "begin" gebruikt, terwijl de tienden verpachting in de fiskale eenheid "hoek" uitgedrukt wordt (zie bijlage).

De verpachting voor 1765 werd gehouden in de herberg "De Vos" in de polder gelegen en bewoond door Jacob VANDEN BERGHE, getuigen waren Jan Laurens CLAUS, koster te Mariakerke en "gheswooren thiende steekcer" van het Brugse Vrije, en Carel Hendrik DALDORP advocaat in de Raad van Vlaanderen, het hof van Beroep te Gent. Vanaf 1770 is Frans DE CAT waard in "De Vos".

Op 9 juli 1771 worden naar jaarlijkse gewoonte de tiende verpacht. De notarisakte wordt onmiddellijk gevolgd door een protest van dezelfde datum waarbij de zusters Marie en Anne Colette DE WILDE te Gent aan F.A. VERMEESCH, de ontvanger van Vicogne, laten weten "dat wy in geender manieren en consenteeren dat hedent benevens de voornoemde thienden, conjunctelyck sullen verpaght worden degonne in de gemelde polder competeerende aen de abdie tot Oudenburgh, synde een deurgaende vierde in het generael, wanof wy ter relatie van de admodiatie met de gemelde abdie.. aengegaen, ende op gevolgde cessie van onse vaeder sieur Bernaerdt De Wilde tot Gendt t'onsen profytte gebeurt, de unique proprietarissen syn,

ende... gedetermineert syn op ons selven alleene te verpaghten...".

's Anderendaags wordt dan effectief overgegaan tot de verpachting van hun 1/4 van de (reeds verpachte) tienden "van de prochien van Ste Catharinne ende Bredene geinclaveert in den polder van Ste Catharinne.. soo wordt... verpaght het deurgaende vierde van de naergenoomde thiende houcken gelegen binnen de prochien voornooft ende degonne van Santvoorde ende Ste Mariakercke.. maer en wort alhier geensins mede verpaght eenigh recht tot de thiende onder de prochie van Steene ingevolghet het arrest verleent in de Grooten Raede van Mechelen de 18 jan^{rⁱⁱ} 1755".

Hoe deze schijnbaar dubbele verpachting uit te leggen is, kunnen wij niet uitmaken aan de hand van enkele akten : ze zijn duidelijk het resultaat van voorafgaande betwistingen uitmondend in processen tot in het hoogste Hof van het land, met deze nieuwe regeling tot gevolg. Hoedanook, vanaf nu tot en met 1775 (de laatste verpachting van notaris DE CALLAIS) is er alleen nog sprake van het 1/4 deel van de abdij van Oudenburg.

Hieronder volgt nu de omschrijving van deze hoeken, waarbij de 10e of Grote Hoek van Mariakerke afzonderlijk verpaght werd.

- (1) Fr. VAN LEENHOVE : "De Onroerende Kerkgoederen van Bredene" in "Een Oord genaamd Bredena", uitgave van de Confrerie van 't Vyncx- en Woutermansambacht - Bredene, 1991.
- (2) G. VAN DE WOUDE : "Ter Duinen, kustmacht onder de Graven", 1944.
- (3) Fr. VAN LEENHOVE, op. cit.
- (4) Rijksarchief Brugge, Notariaat VAN CAILLIE depot 1941, boek 73 akten 96 en 97, boek 74, akten, 7, 8, 26, 27, 43, 44, 63, 64 en boek 75 akten 8, 20 t.e.m. 23, 36, 38, 48.
De volledige teksten met condities van verpachting zijn ter inzage in de bibliotheek van de V.V.F. Oostende, Dr. L. Colensstraat, Oostende.

* * *

- 1e hoek ...al tusschen Ste Catheryne creeken aen de zuytsyde, den duyn gracht aen de noortsyde, streckende metten oosteind aen de glachien van de stadt, metten westeinde aen de Stuyverstraete
- 2e hoek ...ligghende ten westeynde van den voorschreven eersten houck, west waert over de selve Stuyverstraete al tusschen Ste Catheryne creeke ende de Leffynckstraete, beede aen de zuytsyde, den dyckgracht aende noortsyde, streckende met den westeynde aen de casteel creeke
- 3e hoek ...ligghende west aen den voorgaenden tweeden houck westwaert aen de casteel creeke al tusschen de sydelynghe van sCamerlyncx ofte den Steenschen dyck aen de westsyde, streckende metten zuyteinde aende Leffynckstraete ende tnoorteynde aen den duyn gracht, met het Casteelken ten zuytoosthoucke

- 4e hoek ...ligghende zuyt daeraen ende zuyt over de Leffynckstraete al tusschen de sinte Catheryne creeke aen de oostsyde, den Steenschen dyck aende westsyde, streckende met den zuyteynde aen tlant van deer Huwyn poorter woonende tot... Hieruyt gereserveert ende wort niet mede verpacht de thiende ligghende in de prochie van Steene competeerende den heer pastoor aldaer, by transporte van dheeren vant ordre van Maltha, sulcx dat de selve thiende de prochie van Steene is competeerende
- 5e hoek ...ligghende oost aen den voorgaenden, noort over St Catheryne creeke, al tusschen de Stuyverstraete aen de oostsyde streckende met den zuyteynde aen tlant van dheeren Huwyn ende Bucqouy met den noort(eind)e aen de Leffynckstraete met een houck noort over de selve straete by forme van eenen dreyhouck tot aen(de) voors^e Ste Catheryne creeke ende Stuyverstraete, voorts wort niet min mede verpacht de thiende staende op een cleen parthieken ligghende onder de prochie van Steene soo men ghelooft
- 6e hoek ...ligghende zuyt aen den voorgaenden, al tusschen de Stuyverstraete aen de oostsyde den Steenschen dyck, aen de wests^e streckende met den zuyteinde aen de Steenstraete, wordende niet mede verpacht de thienden ligghende inde prochie van Steene, ende ten zuyteynde van desen houck staet het nieuw huys, de smisse ende waegemaeckerye competeerende aen sr Bucquoy
- 7e hoek ...ligghende op de oostsyde, noort daer by, over de selve Stuyverstraete al tusschen de Doode creeke aen de oostsyde, streckende met den noorteynde aen tlant van den ghewesenen Andries Lantsweirt ende de kercke van Ostende, alwaer het selve de creeke is scheidende
- 8e hoek ...ligghende aen de voorgaende tusschen de Leffingckstraete aen de noortsyde, streckende met den oosteynde aen de Doode creeke ende met het westeinde aen de Stuyverstraete, waer jegens ten noortwesthoucke staet het huys van Andries Lansweirt
- 9e hoek ...ligghende noort aen den voorgaenden, noort over de Leffynckstraete al tusschen de Ste Catheryne creeke aen de noortsyde streckende met den oosteynde aen de Doode creeke ende den sluysput, ende met den westeynde aen de Stuyverstraete
- 10e hoek ...ligghende oost aen den voorgaenden oost over de selve Doode creeke al tusschen de Gistelstraete aen de noortsyde, streckende met den zuyteynde aen het ghesheet van tlandt van d'hoirs myn heer Steenlandt ende met noorteynde aende Leffynckstraete, met nogh eene houck noort over de Leffynckstraete, streckende met den noorteynde aen tSluysfort ende dyckgracht tot aen de keete
- 11e hoek ...zuyt aen den voorgaenden tusschen de Gistelstraete aen de oostsyde, de Doode creeke ende Stuyverstraete aen(de) westsyde, streckende met den zuyteynde aen de Steenstraete

- 12e hoek ...ligghende suydoost van daer, suytwaert over de Steenstraete aen d'een syde den Steenschen dyck, streckende met den suyteynde aenden dyck van den polder, ende met den noorteynde aen de Steenstraete, ende ten zuyteinde staet de stelle van Gilles Moerloose alsnu m'her Pieter Lepée
- 13e hoek ...ligghende op het noorteynde oost vanden voorgaenden, oost over de Stuyverstraete al tusschen de Schaeperye creeke aen de suyts^e, de straete aen de noortsyde, streckende met den oosteynde aen de Gistelstraete
- 14e hoek ...ligghende zuyt van daer over de voorseyde Schaeperye creeke al tusschen den dyck van den polder aen de zuytsyde, streckende met den oosteynde aen de Gistelstraete ende met de westsyde aen de Stuyverstraete
- 15e hoek ...ligghende oost aen den voorgaenden, oost over de selve Ghistelstraete al tusschen den dyck van den polder aen de zuytsyde aldaer pointewys te niete loopende in den dyck
- 16e hoek ...ligghende noort aen den voorgaenden, noort aen de voorseyde Schaeperye creeke al tusschen den dyck van den polder aen de oostsyde, een creeke aen de westsyde, streck^e met den noorteynd aen de Leffynckstraete by den creeke met den zuyteynde aen tlant van de kercke van Ste Catheryne ende ten zuyteynde van den houck staet het pannestal
- 17e hoek ...ligghende op het noorteynde aen de westsyde daer aen west over deselve creeke al tusschen de Gistelstraete aen de westsyde, streckende met den zuyteynde aen het gescheet van het clooster van de Chartreusen tot Brugge ende met het noort^e aen(de) Leffynckstraete
- 18e hoek ...ligghende zuyt daer aen al tusschen eene creeke al de oostsyde, de Gistelstraete aen de westsyde, streckende met den zuyteynde aen de Schaeperye creeke

Hoek	1770	1771 (Vicogne/St Riquier)	1771 (Oudenburg)
I	Balt. Van Lauwe Pieter Tornoye(2)	Jan Derdeyn -	Hendrik Van Hulle(6) -
2	Jan Dooms Hendr. Vanden Driessche	zie 1770	zie 1 ^e hoek
3	Pieter De Keyser Cornelis Canyn	Pieter De Keyser Jan Dooms	Alexander Rogee Joseph Sanders
4	Cornelis Wulleput Carel Quyo(1)	zie 1770	zie 3 ^e hoek
5	dheer Jan Derdeyn -	Hendr. Vanden Driessche Jan Dooms	zie 1 ^e hoek
6	Lieven Brael Cornelis Wulleput	Joseph Sanders Francis Castelein	zie 3 ^e hoek
7	Jacob Van Maldeghem Cornelis Canyn	Pieter Jacob Rotsaert sr(i) Pieter Jacob Rotsaert jr	(niet verpacht)
8	Joseph Sanders Francis Castelein(1)	Pieter Jacob Rotsaert jr Pieter Jacob Rotsaert sr	zie 1 ^e hoek
9	Hendr. Vanden Driessche Jan Dooms	Jan Dooms Hendr. Vanden Driessche	zie 1 ^e hoek
10	Francis Marcus Eugeen Vanden Bussche	Steven Regout Cornelis L. Canyn	zie 1 ^e hoek
11	Francis Marcus Eugeen Vanden Bussche	zie 1770	zie 1 ^e hoek
12	Jacob Van Maldeghem Cornelis Canyn	Lieven Brael Jacob Vande Woestyne(1)	zie 1 ^e hoek
13	Steven Regout Cornelis Canyn	Steven Regout Cornelis Canyn	zie 1 ^e hoek
14	Simoen Vanden Bussche(1) Christoffel Van Acker(1)	Steven Regout Cornelis Canyn	zie 1 ^e hoek
15	zie 14 ^e hoek	Jacob Vande Woestyne Lieven Brael	zie 1 ^e hoek
16	Pieter De Keyser Cornelis Canyn	Francis De Cat(1) Hendr. Vanden Driessche	zie 1771
17	Cornelis Canyn Steven Regout	dheer Jan Derdeyn -	zie 1 ^e hoek
18	Steven Regout Cornelis Canyn	Jan Hendryckx(5) Pieter Quyo(4)	zie 1 ^e hoek
10 ^e hoek	Marinkerke dheer Jan Derdeyn	zie 18 ^e hoek	-

Hoek	1772	1773	1774	1775
1	Pieter De Keyser Cornelis Wulleput	Pieter De Keyser Steven Regaut	Eugeen De Gheluck(I) Jan Laurens Claus	Eugeen De Gheluck Hendrik Vanden Driessche
2	Jan Dooms Pieter De Keyser	Joseph Sanders Francis Castelein	Eugeen De Gheluck -	Jan Laurens Claus -
3	zie 2 ^e hoek	zie 2 ^e hoek	Jan Laurens Claus -	zie 2 ^e hoek
4	zie 1770	Cornelis Wulleput Jan Laurens Claus	Jan Dupon Steven Regaut	Jan Hendrickx Jan Laurens Claus
5	Joanna Bruynties(7) Jan Laurens Claus	Joanna Bruyntiens Pieter Bruyntjens	Hendr. Vanden Driessche Eugeen De Gheluck	Joseph Parmentier Pieter Bruyntiens
6	Hendr. Vanden Driessche Francis De Cat	Pieter Quyo Emanuel J. Van Leke(I)	Laurens De merchy Steven Regaut	Hendr. Vanden Driessche Eugeen De Gheluck
7	Francis Marcus Joseph Valuwaert(I)	Jan Hendrickx(8) Joos De Grootte	zie 5 ^e hoek	Hendr. Vanden Driessche -
8	Steven Regaut Cornelis Canyn	zie 1772	Jacob Van Maldeghem Pieter Quyo	Ferdinand De Corte Pieter Verplancke
9	zie 7 ^e hoek	Francis Marcus Jan Laurens Claus	zie 8 ^e hoek	Carel De Keyser Hendr. Vanden Driessche
10	zie 7 ^e hoek	zie 1772	zie 1772	Francis Marcus Pieter Verplancke
11	zie 7 ^e hoek	zie 1772	zie 1772	Francis Marcus -
12	zie 7 ^e hoek	zie 7 ^e hoek	Adriaan Rassouw Pieter Quyo	Hubert De Page Joos De Grootte
13	zie 8 ^e hoek	zie 10 ^e hoek	Jan Laurens Claus -	Francis Marcus -
14	zie 7 ^e hoek	Joseph Valuwaert Francis Marcus	Pieter Quyo Adriaan Rassouw	Hendr. Vanden Driessche -
15	Jacob Vande Woestyne Francis De Cat	Joseph Parmentier Pieter Bruyntiens	Joseph Parmentier Pieter Bruyntiens	Joseph Parmentier -
16	zie 6 ^e hoek	Eugeen Vanden Bussche Francis Verplancke(I)	zie 1 ^e hoek	Eugeen De Gheluck -
17	zie 1770	zie 1770	Frans Castelein Joseph Sanders	Cornelis Laurens Canyn Jan Kyndt(3)
18	Joseph Valuwaert Francis Marcus	Pieter Verplancke(I) Joseph Valuwaert	Joseph Valuwaert Francis Marcus	Ferdinand De Corte -
10 ^f	-	-	-	-

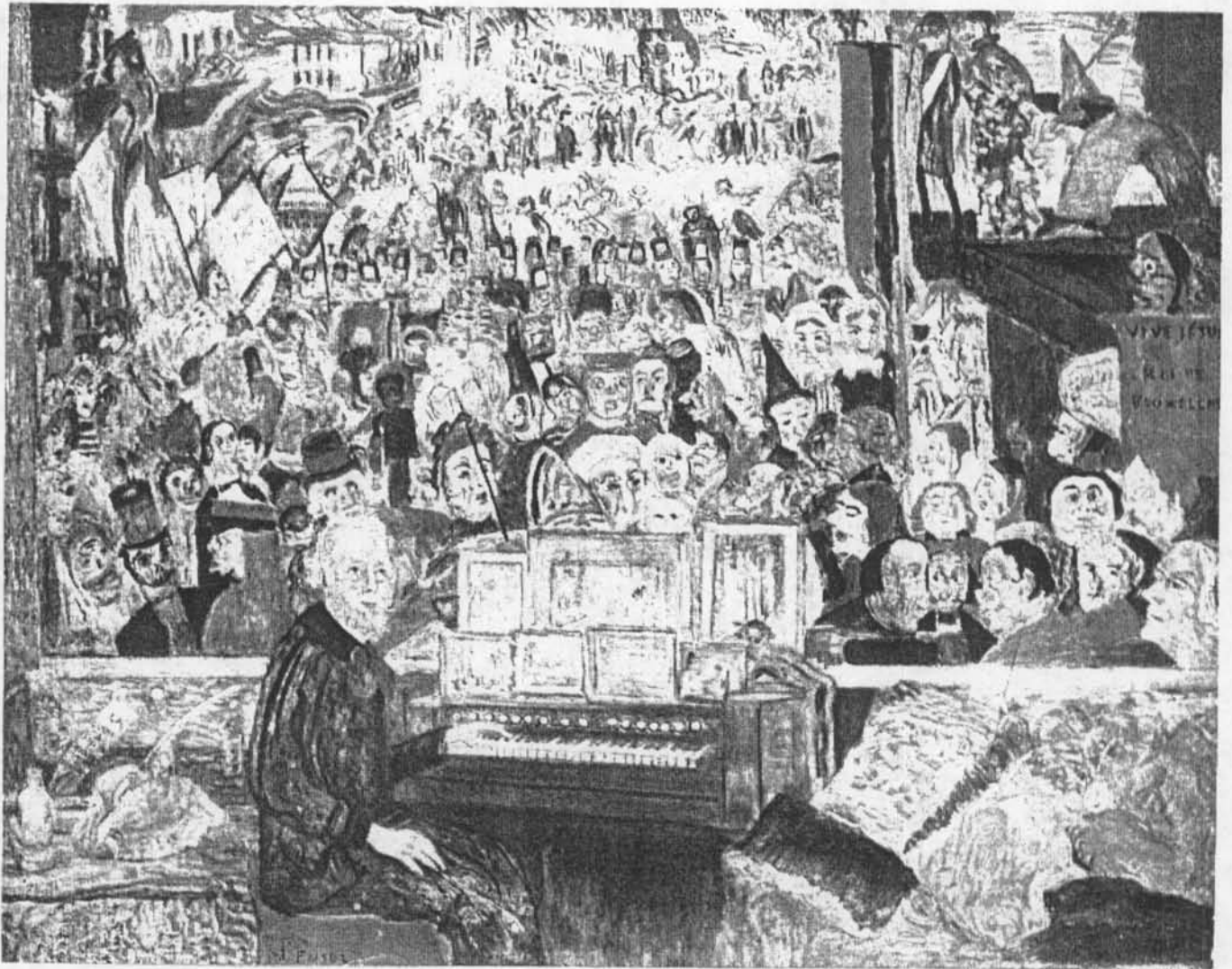
Hoek	1764 (pachter)	1765 (pachter/borg)	1766
I	Jan Bapt Pannekoucke	Pieter Torreere(1) Joseph Matten(2)	Pieter Torreel Jacob Vanden Berghe
2	idem	Jan Dooms(1) Hendrik Vanden Driessche(1)	zie 1765
3	Pieter De Keyser	Jan Bapt Pannekoucke Filip Vanden Driessche(2)	Alexander Rogee(2) Filip Vanden Driessche
4	Filip Vanden Driessche	Jan Laurens Claus(2) Carel Quyo(2)	Filip Vanden Driessche Jan Bapt Pannekoucke
5	Hendrik Vanden Driessche	Lieven Brael(1) Pieter Bruyntiens(3)	zie 1765
6	Jan Dooms	Phil. Vanden Driessche Jan Bapt Pannekoucke(1)	zie 1765
7	Macharius D'Auts	Joseph Parmentier(3) Jan Dupon(2)	Cornelis Wulleput Lieven Brael
8	Lieven Brael	Hendrik Vanden Driessche Jan Dooms	Cornelis Wulleput Lieven Brael
9	Francis Marcus	Jan Bapt Pannekoucke Phil. Vanden Driessche	Jan Dooms Hendrik Vanden Driessche
10	idem	Laurens De Meurissy Jacob Vande Woestyne	Francis Marcus Simoen Vanden Bussche
11	Steven Rigault	Cornelis Wulleput Francis Castelein(2)	Jan Bapt Pannekoucke Phil. Vanden Driessche
12	Macharius D'Aut	Francis Castelein cornelis Wulleput	Pieter Bruyntiens Joseph Parmentier
13	Francis Marcus	Steven Regout	theer Francis Vermeesch
14	Jan Vande Kerckhove	Laurens De Meurissy(1) Jacob Vande Woestyne	Francis Marcus Simoen Vanden Bussche
15	Hendrik Vanden Driessche	Francis Marcus(1) Jan Jacob Herebout(1)	Pieter Bruyntiens Joseph Parmentier
16	Balt. Van Lauwe	Jan Dooms Hendrik Vanden Driessche	Lennart Vande Walle(3) Jan Bonneville(3)
17	Macharius Daut	Pieter De keyser(1) Jan Bapt. pannekoucke	Francis Marcus Simoen Vanden bussche
18	Jan Vande Kerckhove	Steven Rigault(1) Pieter Jan De Vos(1)	Jan Bapt. Pannekoucke Phil. Vanden Driessche
10 ^e hoek Mariakerke	Francis Castelein	Jacob Van Valdeghem(1) Abraham De Somer(2)	Hendrik Vanden Driessche Jan Dooms

(1) woont in de polder
(2) woont te Mariakerke
(3) woont te Oostende
(4) woont te Stene

(5) schaapherder te Stene
(6) woont te Merendree
(7) weduwe Lieven Brael
(8) gehuwd met Marie Diserynck

Hoek	1767	1768	1769
I	Jean Poirier dit Caulier sr Venant Dufour	zie 1766	Jan Derdeyn Joseph Nicolaas De Callais
2	zie 1765	zie 1765	zie 1765
3	zie 1766	Antoine Schreurs(2) Cornelis Wulleput	Joseph Sanders -
4	Baltazar Van Lauwe Joos Vanden Abeele(3)	Joseph Sanders(1) Alexander Rogee	Cornelis Wulleput -
5	Phil. Vanden Driessche Jan Bapt Pannekoucke	zie 1765	Hendrik Van den Driessche -
6	Jan Bapt Pannekoucke Phil. Vanden Driessche	Balt. Van Lauwe(3) Jan Laurens Claus	Balt. van Lauwe -
7	Pieter Torreel Jacob Van Maldeghem	Pieter Torreel Jacob Vanden Berghe	Hendrik Vanden Driessche -
8	Balt. Van Lauwe Joos Vanden Abeele	zie 1765	Jacob Van Maldeghem Cornelis Canyn(1)
9	Joseph Parmentier Jan De Croos(3)	Jan Dupont(4) Pieter Jan De Vos	dheer Jan Derdeyn -
10	Jacob Vanden Berghe(1) Pieter Torreel	Francis Marcus Eugeen Vanden Bussche	zie 1768
11	Francis Marcus Eugeen Vanden Bussche(1)	zie 1767	zie 1767
12	Lieven Brael Pieter Bruyntiens	Maryn Speecke Pieter Jan De Vos	zie 1767
13	Jacob Vanden Berghe Pieter Torreel	Balt. Van Lauwe Jan Laurens Claus	dheer Jan Derdeyn -
14	Hendrik Vanden Driessche Jan Dooms	zie 13 ^e hoek	Balt. van Lauwe Joos Vanden Abeele
15	Joseph Parmentier Jan De Croos	Steven Regout Pieter De Meyser	Joseph Parmentier Balt. Van Lauwe
16	zie 1765	Abraham De Somer(2) -	Abraham De Somer Joseph Le Pla
17	Maryn Speecke(4) Pieter Jan De Vos	Pieter Bruyntiens Jan De Croos	zie 1768
18	Jacob Vanden Berghe Pieter Torreel	Steven Regout Pieter De Meyser	dheer Jan Derdeyn -
10 ^e	Jacob Van Maldeghem Pieter Torreel	Jacob Van Maldeghem Pieter Jacob Rotsaert jun ^r (1)	J.B. Blontrock dheer Jan Derdeyn(3)

door Miet PROVOOST

Ensor was al een deel van m'n leven toen ik nog kind was. Bij ons thuis in de woonkamer prijkte een reproductie van deze grootmeester. Telkens er mensen over de vloer kwamen stonden ze vol bewondering te kijken naar "De Mosseleetster" (1882), wat niet zelden een mompel uitlokte.

De man moest in mijn (kinder)ogen al wat betekend hebben, al wist ik toen nog niet goed wat.

Jaren later kreeg ik van mijn vader (via dhr. CAMERLINCK) het prachtig kunstboek "James Ensor" van Paul FIERENS. De eigenaar deed het boek van de hand omdat het te zeer gehavend was door de overstroming in Oostende begin vijftigerjaren.

Ondanks de, door de vochtigheid "gegolfde" bladeren, heeft dit boek voor mij een heel speciale betekenis.

Eind jaren 80 bezocht ik het Ensorhuis en kwam in de ban van de sfeer die het uitstraalde.

Dat viel samen met de vraag van Jo DEENSEN (bezieler en drijvende kracht achter de CD's "Mooi Vlaanderen") om enkele liedteksten te schrijven die pasten in het opzet van deze prestigieuze opnamen.

Om m'n inspiratie nog verder aan te scherpen raadpleegde ik mijn boek. Het viel open en daar stond een repro van een schilderij uit 1933 getiteld "Ensor à l'harmonium". Hij zit te spelen en draait zich half om... mijmerend en in mijn verbeelding vertelde ik hem 't één en ander... en dat resulteerde in de tekst "Ensor".

Will FERDY zette het op muziek en nam ook de sublieme vertolking voor z'n rekening.

In 1990 werd "Ensor" uitgekozen en verscheen op een compilatie CD, uitgegeven door de Belgische Artistieke Promotie en voorgesteld op de Internationale Muziekbeurs "Midem" te Cannes.

ENSOR

muziek: Will Ferdy, Hoboken, 5 mei 1988

tekst: Miet Provoost, Oostende, 13 april 1988

Goeie morgen, James !
Zeg, ben jij ook al zo vroeg op ?
Goeie morgen, James !
Vind je 't erg dat ik niet klop ?
Maar weet je,
je smalle huisje in de Vlaandrenstraat
zit volgestouwd met maskers en skeletten,
met schilderijen en marionetten !
Wie houdt van kunst kan altijd hier terecht,
bewondert dan je schelpen en je vazen ;
je bonte luchter waar de zon in vecht...
en alles blijft daar magisch-mooi verbazen !

Goeie middag, James !
Het spijt me dat ik jou weer stoort.
Goeie middag, James !
Maar alles ging brutaal teloor.
Ik weet wel,
jouw lieve stad, hier aan het Noordzeestrand,
je kunt haar op veel doeken niet herkennen.
Hier zou je knecht zich nu niet meer gewennen.
En ook je hond vond nooit z'n weg terug,
in neonstraten vol met blote meiden !
De mensen werden liefdeloos en stug ;
ze durfden jou met spot en roof ontwijden...

Goeie avond, James !
Nu werd het toch al veel te laat !
Goeie avond, James !
Je bent vast moe van mijn gepraat !
Zeg weet je,
veel geld wordt voor jouw werk nu neergeteld,
door deftig volk en vreemde rijke luizen,
die kunst verbannen naar hun kluizen.
De hele wereld buigt het hoofd voor jouw talent.
Nu wordt elk souvenir in schijn bewaard.
Jouw kunst en faam zijn wereldwijd bekend...
Je mompelt cynisch in je witte baard !

Goeie nacht dan, James !
Je was een man, zo zelfbewust !
Goeie nacht dan, James !
Nooit stoort ik nog je Grote Rust !
Nee, nooit stoort ik nog eens je Grote Rust...

ENSOR

Handwritten musical score for the piece "ENSOR". The score is written in 4/4 time and uses a treble clef. It consists of 12 staves of music. The first staff begins with a treble clef and a 4/4 time signature. The music is written in a single melodic line with various rhythmic values and rests. Chords are indicated by letters and numbers below the staff, such as C, Dm, G, F, Gm7, Fm, and Ab7. The score includes several measures with rests and some measures with multiple notes. The key signature changes from C major to Bb major (two flats) in the 10th staff. The piece concludes with a final chord of Db.

Handwritten musical score consisting of 12 staves of music. The notation includes notes, rests, and various guitar chords. The chords are written below the notes and include:

- Gb
- Gbm
- Db
- Ebm
- Ab7
- Db
- Bbm
- Ebm
- Ab
- Db
- Ebm
- Ab7
- Db
- A7
- Em
- A7
- Am7
- G7
- DA7
- Em
- A
- Em
- Em
- A
- Em
- A
- D
- Bm
- Em
- A
- Em7
- A7
- Em
- G7
- DA7
- Em
- A
- D
- Em
- A
- DA7

The score also includes dynamic markings such as *ff* and *SOLO*, and some staves have a double bar line indicating a section change. The notation is dense with many notes and rests, and some parts are crossed out with diagonal lines.

HAZEGRAS - KERSTMIS 1995

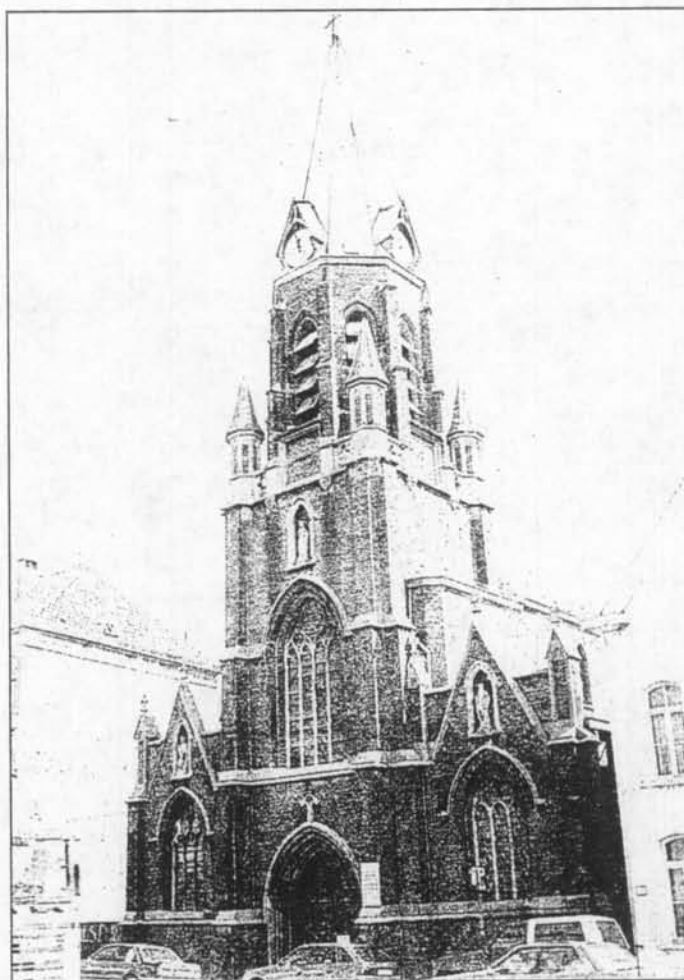
De Kerstklokken zullen dit jaar niet luiden
Van d'eerste kerk buiten Oostendes oude muren
Honderddertig jaar mocht het nochtans duren
Tot moderne urbanisten dit monument verguisden

Twee oorlogen bleef "onze" Vrouwenkerk gespaard
Vandaag zijn verder onderhoud het niet meer waard
Zo vindt tenminste het Oostendse stadsmagistraat
Dat hoopt dat alle protest vanzelf wel overgaat

Waar moeten nu de zeelui, de eenzame vrouwen
En al dat wisselwoonstig volk hun handen vouwen
Op 't Hazegras, hun kerk niet wordt gedoogd
En op papier een tempel wordt beloofd

Vaarwel dan kerk van Maria Onbevlekt Ontvangen
Onder uw toren droeg u Oostendes lief'en leed
- Het kostbaarste bezit is wat men verloren heeft -
Zullen kristen en ketter vruchteloos naar U verlangen ?

Lino Lupus

WAT GEBEURDE ER MET DE "PASTER PYPE I" ?

door J.B. DREESEN

Momenteel wordt de "Peilboot PASTER PYPE II" gebruikt als schoolschip, door het Korps van de Marine Kadetten, die onlangs, op een eerder ongelukkige wijze, in het nieuws kwamen door een brand aan boord van hun wachtschip de "PICO".

De geschiedenis van de "Paster Pype II" is tamelijk goed gekend. Minder goed gekend is deze van de eerste "Paster Pype".

Dit schip werd gebouwd in 1939, voor rekening van het Beheer van het Zeewezen, om peildiensten te verrichten in de Noordzee. De tewaterlating vond plaats op 30 maart 1939 op de "Chantier Naval de Hoboken" te Antwerpen.

De "Paster Pype" was een modelvaartuig voor de hydrografie. Het was geroepen grote diensten te bewijzen, doch had als zoveel andere vaartuigen af te rekenen met mei 1940. Op 17 mei 1940 verliet het schip de Oostendse haven met als opdracht naar Dieppe te varen. Gezagvoerder was J.-A. LAUWERS, hoofd van de Hydrografische Dienst. Het schip meerde 's anderendaags in die haven af. Van daar uit wilde men naar Engeland oversteken. Duitse bombardementen en het droppen van magnetische mijnen voor de haven van Dieppe maakte dit, naast diverse andere moeilijkheden, onmogelijk.

Door de snelle opmars van de Duitsers kwam het schip, samen met verschillende anderen, in Duitse handen terecht. Het werd overgebracht naar het arsenaal van Cherbourg waar het werd uitgerust en bewapend. Vanaf september 1940 kwam het schip als "V 2001" (Vorpostenboot 2001) in dienst van de Duitse Kriegsmarine. Van oktober 1940 tot februari 1941 deed het schip aan konvooibegeleiding tussen Cherbourg, Le Havre en Brest, afwisselend met patrouille-opdrachten tussen Cherbourg en Alderney (Kanaaleilanden).

Op 1 maart 1941 verlegde de Kriegsmarine het actieterrein van de "V 2001" (alias Paster Pype) naar Rotterdam. Daar werd het vanwege een te geringe zeewaardigheid (de ruiten in de brug waren naar Duitse normen te groot) omgebouwd. Na de ombouw werd het eens te meer ingezet voor konvooibegeleiding tussen Rotterdam en Cuxhaven en Den Helder en Vlissingen. Schip en bemanning maakten zich verdienstelijk bij diverse aanvallen van geallieerde vliegtuigen en motortorpedoboten. Ook nam het deel aan de beruchte Kanaalvaart van de Duitse "Scharnhorst"-groep op 12 februari 1942.

Het vaartuig was, op 5 maart 1942 in een zware winterstorm, op weg naar Helgoland toen het een SOS kreeg van het Duitse stoomschip "Ruestringen", dat na een panne, door de storm op de zandbanken van Langeoog (een van de Duits-Friese eilanden) gedreven was. De "V 2001" zette onmiddellijk koers om hulp te bieden. Terplaatse liep het echter zelf aan de grond, waarna het kapseizde. Door het geweld van de storm werden hierbij de salonruiten ingeslagen en ging het vaartuig verloren. Met veel moeite kon de ganse bemanning, 29 man, aan wal geraken maar het

schip was niet meer te redden. Van de "Ruestringen" konden slechts 4 man gered worden.

Het eerste schip van de 20 Vorposten-Flotille werd ook het eerste dat verloren ging. Ondanks het feit dat het schip in zijn kort bestaan een zorgenkind was geweest werd het verlies in de Duitse Kriegsmarine algemeen betreurd. De "Paster Pype" mat 40, 53 m. bij 7,40 m. en had een diepgang van 3,70 m. Twee dieselmotoren van 600 pk. gaven het schip een 12 mijlsvaart.

Bron : Bibliotheek Scheepvaartmuseum Antwerpen.

VEILING 1996

Op donderdag 25 januari 1996 gaat voor de 24st maal de jaarlijkse Veiling van de Plate door onder de leiding van de heer O. VILAIN.

Zoals steeds komt er een % ten goede van "De Plate". Dit procent werd vastgesteld op 20 %, dat afgehouden wordt van de verkoopsom.

Wanneer er loten aangeboden worden, waarvan het lid zelf de minimum instelprijs bepaald heeft en indien er daarvan stukken geen koper vonden zal bij de teruggave van deze, 10 % op de gevraagde instelprijs gerekend worden.

Personen die wensen stukken te laten veilen mogen de lijst van de te veilen stukken (zo gedetailleerd mogelijk) binnenbrengen bij de heer O. VILAIN, Rogierlaan, 38 bus 11, Oostende.

De stukken (boeken, foto's, affiches, plannen, enz., maar geen breekbare voorwerpen) moeten wel betrekking hebben op Oostende of de kuststreek.

INDEX 1995

Traditiegetrouw publiceert "De Plate" voor de geïnteresseerde lezers een inhoudstafel & indices op de voorbije jaargang.

U kunt ze bestellen door 150 fr. te storten op rekening 750-9109554-54 van "De Plate - H. Serruyslaan 78/19 - Oostende met vermelding "Index 1995".

Ze zal ook te verkrijgen zijn aan de balie van het Heemmuseum.

Index 1995 verschijnt in de loop van de maand februari.

JAARVERSLAG 1995

1. BESTUUR

Maakten deel uit van het bestuur op 31 december 1995

de heer A. VAN ISEGHEM	voorzitter
de heer O. VILAIN	ondervoorzitter
de heer J.B. DREESEN	secretaris
de heer J.P. FALISE	penningmeester
mevrouw S. MAES en de heren F. GEVAERT, W. MAJOR, E. SMISSAERT en G. VERMEERSCH als leden.	
Dhr. F. HUBRECHTSEN nam ontslag als lid van de raad van beheer.	

a. deelname aan vergaderingen, werkgroepen en commissies

- In de loop van het jaar werden 6 gewone bestuursvergaderingen gehouden alsook een spoedvergadering. Deze laatste vergadering werd belegd in verband met de door de Stad geplande infrastructuurwerken aan het Feest- en Cultuurpaleis.

- de heer J.P. FALISE vertegenwoordigde de Kring op een vergadering van de COMMISSIE GRAFMONUMENTEN.

- de Kring was vertegenwoordigd in de Kulturele Raad Oostende door de Heer E. SMISSAERT. De heer W. MAJOR was hierbij plaatsvervangend lid. De heer SMISSAERT woonde 8 algemene vergaderingen bij en 4 vergaderingen van de werkgroepen "nazicht rekeningen" (1 x); "infrastructuur" (2 x); "straatnaamgeving" (1 x). De heer MAJOR woonde een van de Algemene Vergaderingen bij en een van de werkgroep "straatnaamgeving".

- de heer J.B. DREESEN vertegenwoordigde de Kring op 5 vergaderingen van het Westvlaams Verbond van Kringen voor Heemkunde, op 3 vergaderingen van de Werkgroep Infrastructuur en 1 vergadering "James Ensorviering".

b. Algemene Statutaire Vergadering

- De Algemene Statutaire Vergadering ging door op 3 juni 1995. Alle effectieve leden waren aanwezig of vertegenwoordigd bij volmacht. Er waren geen wijzigingen aan de statuten.

- De heren Richard VERBANCK en Max VAN DAMME, effectieve leden, zijn overleden.

- De heer Roland VERSLUYS werd aanvaard als effectief lid.

- de lidmaatschapsbijdragen bleven behouden op het niveau van het jaar voordien.

2. SECRETARIAAT

a. Het secretariaat verwerkte tijdens het jaar 610 stukken in de briefwisseling en registreerde 325 nummers van tijdschriften.

b. Leden

De Kring telde op het einde van het jaar 488 leden. Dat is een vermeerdering van 10 leden ten overstaan van 1994. De leden waren als volgt onderverdeeld : aangesloten leden 277, steunende leden 187, beschermende leden 24.

c. Necrologie

In de loop van het jaar ontvielen ons de volgende leden : de heer Richard VERBANCK (in december 1994) de heer RHAYE, de heer R. MYCKE, de heer M. VAN DAMME, mevrouw S. VAN BIERVLIET en mevrouw DEDECKERE.

3. AKTIVITEITEN

a. Voordrachten

Er werden 10 lezingen gehouden te weten :

1. Donderdag 26 januari 1995 om 20 uur.

- DE BOUW EN PROEFREIS VAN DE O.154 "WILMAR".
Videovoordracht met een inleiding door de heer Jan B. DREESEN.
92 aanwezigen.

2. Donderdag 23 februari 1995 om 20u30.

- UITVAARTGEBRUIKEN, VROEGER EN NU. Avondvoordracht met lichtbeelden door de heer Jan NUYTTEN.
74 aanwezigen.

3. Donderdag 30 maart 1995 om 20u30.

- OOSTENDS NOODGELD. Avondvoordracht met dokumentatiemateriaal door de heer Walter MAJOR.
45 aanwezigen.

4. Donderdag 27 april 1995 om 20u30.

- 125 JAAR ZEESTATION VAN DEBARCADERE TOT OOSTENDE KAAI. Avondvoordracht met dia's en documentatiemateriaal door de heer Ferdinand GEVAERT.
75 aanwezigen.

5. Woensdag 3 mei 1995 om 14u30.

- OOSTENDE IN DE TWEDE WERELDOORLOG. Namiddagvoordracht met dia's door de heer Roger REUNBROUCK.
78 aanwezigen.

6. Donderdag 18 mei 1995 om 20u30.

- OOSTENDSE FAITS DIVERS UIT DE 16de 17de en 18de EEUW (getrokken uit de processen van de Oostendse

Schepenbank). Avondvoordracht met documentatiemateriaal door de heer Julien VERHAEGHE.
48 aanwezigen.

7. Donderdag 28 september 1995 om 20u30.

- PASTER PYPE. Avondvoordracht met dia's en documentatiemateriaal door de heer Jan B. DREESEN.
95 aanwezigen.

8. Donderdag 26 oktober 1995 om 20u30.

- DE LICHTE MUZIEK TE OOSTENDE IN DE NA-OORLOGSEPERIODE. Avondvoordracht met documentatiemateriaal door de heer Jo DEENSEN.
77 aanwezigen.

9. Donderdag 30 november 1995 om 20u30.

- OOSTENDSE GEVELS EN GEVELVERSIERINGEN. Avondvoordracht met dia's door de heer Guy CORNILLIE.
74 aanwezigen.

10. Donderdag 21 december 1995 om 20u30.

- DE NA-OORLOGSE ARCHITECTUUR TE OOSTENDE. Avondvoordracht met dia's en documentatiemateriaal door de heer Norbert HOSTYN.
60 aanwezigen.

Dit geeft een totaal van 718 aanwezigen voor 10 lezingen wat een gemiddelde maakt van circa 72 personen per lezing.

b. Studiebezoeken

1. Woensdag 8 februari 1995 om 14u30.

- KEN UW STAD. Bezoek aan de werkhuizen van de WAGON LITS i.v.m. het onderhoud en opschikken van 3 ORIENT EXPRESS treinwagens, onder leiding van de heren Emiel SMISSAERT en VAN ACKER.
203 deelnemers.

2. Zaterdag 8 april 1995 om 15 uur.

- KEN UW STAD. Wandelvoordracht. Bezoek aan de Onze Lieve Vrouw Hemelvaartkerk te Mariakerke, met bijzondere aandacht voor het werk van glazenier Cor WESTERDUYN en beeldhouwwerk van beeldhouwer, schilder, keramist August MICHIELS, onder leiding van de heer Jean Pierre FALISE.
40 deelnemers.

3. Zaterdag 3 juni 1995 om 10u30.

- KEN UW STAD. Wandelvoordracht. Bezoek aan de tentoonstelling OOSTENDSE KUNSTACADEMIE (1820-1995) onder leiding van de heer Norbert HOSTYN.
20 deelnemers.

4. Woensdag 6 september 1995 om 15 uur.

- KEN UW STAD. Wandelvoordracht. De HISTORISCHE ZEESLUIZEN van SLYKENS en MOLENDORP, de plaats van het vroegere ZAAGMOLENDORP, onder leiding van de heer Ferdinand GEVAERT.
38 deelnemers

Voor de studiebezoeken waren er in totaal 301 deelnemers wat een gemiddelde geeft van 75 personen. Dit gemiddelde ligt, in vergelijking met vorige jaren, echter te hoog daar een van de vier studiebezoeken 203 mensen aantrok.

c. Podiumoptreden

De OOSTENDSE KLEINKUNSTAVOND EN SOUPER, georganiseerd door de heer Jan B. DREESEN ging door op 9 december 1995 in restaurant BENNY. Er waren 58 aanwezigen. De accordeonist-orgelist Julien MESSENS verzorgde het kleinkunstgebeuren met een uitgebreide waaier van Oostendse volksliedjes.

d. Studiereis

De studiereis, georganiseerd door de heer DREESEN, ging door op 11 juni 1995 en voorzag een bezoek aan het MERCATORMUSEUM te Sint Niklaas en het VOLKSKUNDEMUSEUM te Antwerpen.

Er waren 64 deelnemers aan deze uitstekend geslaagde reis. Te Sint Niklaas werden bezocht : het Mercatormuseum, de verzameling "Barbierrama", "Van Speeldoos tot Gramofoon" en het "internationaal Ex-Libriscentum". Hierna volgde een rondrit door de stad met de autocar.

Te Antwerpen kregen de deelnemers na het bezoek aan het Volkskundemuseum de gelegenheid voor een bezoek aan de Grote Markt, de Kathedraal en het Groenplein.

e. Andere activiteiten

1. Jaarlijkse veiling op 28 januari 1995.

Jaarlijkse VEILING VAN DE PLATE, voorbehouden aan de leden, ging door onder leiding van de heer Omer VILAIN. Er waren 92 aanwezigen. Er werden 201 stukken op de veiling aangeboden waarvan een deel niet verkocht werd. De opbrengst bedroeg 39.170 fr. De Kring haalde uit deze operatie 10.686 fr waarvan 2.090 fr. van de verkoop van eigen dubbelstukken. Een lid schonk zijn opbrengst van de verkoop, zijnde 1.850 fr aan de Kring.

2. Heemdag van het Westvlaams Verbond van Kringen voor Heemkunde.

De Heemdag ging door op 18 maart 1995 te Poperinge en stond in het teken van het 25-jarig bestaan van de Heemkring "Aan de Schreve". De Kring was vertegenwoordigd door dhr. en mevr. DREESEN en dhr. en mevr. FALISE.

Het programma voorzag een rondleiding in het "Talbot House", twee films over de bevrijding van Poperinge en een videomontage door een jongerengroep van de Heemkring Wibilinga in het Vlasmuseum en het optreden van het Sint

Janskoor van Poperinge in het Stadhuis. Gelegenheidstoespraken werden gehouden door dhr. LERMYTE, Gouwvoorzitter, dhr. W. TILLY, voorzitter van de vierende Heemkring en dhr. DUDEKEN d'ACQZ, burgemeester van Poperinge.

3. James Ensorherdenking op 25 maart 1995.

De heer VAN ISEGHEM vertegenwoordigde de Kring op deze herdenking. In naam van de Kring legde hij een tuil bloemen op het graf van de meester.

4. 30ste V.V.F.-Congres op 22 en 23 april 1995.

De Kring was op het congres vertegenwoordigd door dhr. en mevr. DREESEN, dhr. en mevr. FALISE, dhr. SMISSAERT en dhr. VAN ISEGHEM. Dhr. DREESEN verzorgde op 22 april een rondleiding in het Heemmuseum voor 104 congresleden.

Dhr. en mevr. FALISE-MAES verzorgden op 22 en 23 april een boekenstand van de Kring. Zij verkochten voor een totaal van 8.967 fr aan boeken. Dhr. SMISSAERT zorgde voor de aflossing aan de stand. Dhr. en mevr. DREESEN en dhr. en mevr. FALISE schreven in voor het banket waarmee het congres besloten werd.

Voor de gelegenheid liep er in het Heemmuseum een gelegenheidstentoonstelling gerealiseerd door dhr. E.A. VAN HAVERBEKE.

5. Raadsvergadering van het Gouwverbond op 29 april 1995.

Dhr. en mevr. DREESEN en dhr. en mevr. FALISE vertegenwoordigden de Kring op de 1ste Raadsvergadering van het Westvlaams Verbond van Kringen voor Heemkunde te Roeselare. Bij deze gelegenheid werden de oorkonden uitgereikt voor de "Geslaagde restauraties" in de provincie, een initiatief van het Gouwverbond. Voor Oostende werd door de Kring de gerestaureerde gevel van het huis Verenigingstraat 30 voorgedragen en die werd samen met 4 andere realisaties bekroond.

6. Informatiedag Monumentenzorg en Open Monumentendag 1995.

Dhrs DREESEN en VAN ISEGHEM vertegenwoordigden de Kring op deze infodag, die doorging op 5 mei in het Provinciaal Hof te Brugge.

7. Themantoonstellingen.

In het Heemmuseum De Plate werden in de loop van het jaar volgende themantoonstellingen georganiseerd.

- van 14 januari tot 15 februari

BIJZONDERE AANWINSTEN 1994. Organisatie en realisatie mevr. MAES en de heren DREESEN en VERMEERSCH.
214 bezoekers.

- van 18 februari tot 18 april

OOSTENDE EN DE BINNENSCHIEPVAART. Organisatie en realisatie de heer Ferdinand GEVAERT.
681 bezoekers.

- van 21 april tot 12 juni

WIE WAS DE GROOTVADER VAN MIJN GROOTVADER. Organisatie en realisatie door de heer Eddy VAN HAVERBEKE.
1.067 bezoekers.

- van 17 juni tot 16 september

KUSTSOUVENIRS UIT DE OUDE DOOS. Organisatie en realisatie door de heren Carlos en Ronny VAN TROOSTENBERGHE.
1.122 bezoekers.

- van 1 juni tot 31 december

VLAAMSE AANWEZIGHEID AAN DE KUST (1918-1940). Organisatie en realisatie de heer Emiel SMISSAERT.
1.844 bezoekers.

- van 23 september tot 15 januari 1996.

PASTER PYPE. Organisatie en realisatie de heer Jan B. DREESEN.
511 bezoekers.

8. Driekoningenviering 1995.

De Driekoningenviering werd op 6 januari georganiseerd door de V.V.F. Oostende. Er waren een 60-tal genodigden. De Kring was vertegenwoordigd door dhr. en mevr. DREESEN, dhr. en mevr. FALISE, dhr. en mevr. HUBRECHTSEN, dhr. en mevr. MAJOR en dhr. VAN ISEGHEM. Het stadsbestuur was vertegenwoordigd door dhr. burgemeester en 5 schepenen. De Plaatskommandant en de Deken waren ingelijks aanwezig. Kapitein ter zee WOUTERS trok zich tot koning. Hij koos geen koningin.

9. Open Hoteldag

Op 12 maart ging te Oostende een 1ste Open Hoteldag door. Een 20-tal hotels werkten mee aan dit initiatief. Dhr. SMISSAERT vertegenwoordigde de Kring met een aangepaste stand in hotel Pacific.

10. Voorstelling van een dichtbundel.

Op 7 oktober stelde ons geacht lid dhr. E. BOGAERTS zijn dichtbundel "Van Knokke tot De Panne" voor aan het publiek. Dit gebeurde in het Heemmuseum. Er waren 45 aanwezigen.

11. Jeugdkaart en Oostends Kultureel Paspoort 1995.

De Kring werkte mee aan dit initiatief van de Kulturele Raad door een vermindering van 50 % te geven op de toegang

tot het museum. De toegang tot de voordrachtencyclus van de Kring is gratis.

12. Medewerking aan Monumentendag 95.

De Monumentendag 95 ging door op 9 september. Het onderwerp was "Bijzondere gebouwen". De heer SMISSAERT woonde de vier voorbereidende vergaderingen bij en werkte mee aan deze dag. Hij hield zich ter beschikking van het publiek in "Huize Louise Marie".

4. MUSEUM

a. *Bezoekers*

3608 bezoekers bezochten in de loop van het jaar het museum. Dit is ten opzichte van 1994 een vermeerdering van 357 personen, dit ondanks de uitstekende zomer van 1995.

In de loop van het jaar werden, buiten de openingsuren, 51 groepen en klassen leerlingen rondgeleid.

Op vraag van de Schepen van Cultuur werd gratis toegang verleend tot het museum op 28 mei (Wereldmuseumdag), 1 juli, 11 juli, 21 juli alsook gans de maand oktober (uitsluitend voor de inwoners van Oostende).

Er wordt aan herinnerd dat de Oostendse scholen gratis toegang hebben, het ganse jaar door, op eenvoudige aanvraag.

b. *Werkgroep Museum*

De werkgroep museum waarvan deel uitmaken mevr. S. MAES, de heren J.B. DREESEN en G. VERMEERSCH kwamen met een of meerdere leden 138 maal bijeen.

Hierbij werden, buiten de inventarisatie en klasseringswerkzaamheden en de routine werkzaamheden de volgende werken gerealiseerd.

- Aanpassen van kast voor berging model bokkentreiler BR 57.
- Aanbouw bergplank voor modellen "Buttercup" en "Bluebell".
- Op- en afbouw van de thematentoonstellingen.
- Overbrengen en schikken van materiaal in nieuwe tentoonstellingskasten.
- Controle van het in bruikleen zijnde materiaal.
- Herstellen van 5 items aardewerk.
- Aanmaak en plaatsen van teksten.
- Maken van een klasseerkast voor de affiches 1993, 1994 en 1995.

5. ARCHIEF

Het archief wordt beheerd door de heer J.B. DREESEN. Momenteel werkt hij nog aan de inventarisatie ervan. Zolang de inventarisatiewerken niet beëindigd zijn is het archief gesloten. Individuele vragen kunnen gericht worden aan de heer DREESEN. Zij zullen behandeld worden rekening houdende met het werkschema voor de inventarisatie.

6. DOCUMENTATIECENTRUM

Het documentatiecentrum wordt aangevuld en beheerd door mevr. Simone MAES. Het kan door de bezoekers vrij geconsulteerd worden op de openingsuren van het Heemmuseum. Een steekkaartenbak vergemakkelijkt de opzoekingen. De Kring beschikt over een fotocopiëtoestel. Fotocopies dienen aangevraagd te worden aan de balie. Prijs per fotocopie : 7,5 fr.

7. MEDIATHEEK

De mediatheek wordt beheerd door de heer Emiel SMISSAERT. Er bestaat een steekkaartenbak van de boeken en een overzichtslijst van de ingebonden tijdschriften. De werken dienen aangevraagd aan de balie en mogen terplaatse ingezien worden. Er is geen uitlening. De werken in de kast "Naslagwerken" kunnen door de bezoekers vrij geconsulteerd worden tijdens de openingsuren van het Heemmuseum.

8. TIJDSCHRIFTENKAST

Een tijdschriftenkast met een 40-tal Oostendse en ruilabonnementen van diverse Heemkringen in het Vlaamse land staat ter beschikking van het publiek op de openingsuren van het Heemmuseum. De tijdschriften kunnen terplaatse geconsulteerd worden. Het beheer wordt verzekerd door de heer SMISSAERT.

9. VERZAMELING VAN DE KRING

a. *Bruikleen*

- Een reeks schilderijen van Emile BULCKE die permanent tentoon worden gesteld in het Museum voor Schone Kunsten en waarvan de inventaris in de Kring berust.
- Enkele stukken die permanent tentoon gesteld worden in Huize Louise-Marie, Langestraat 69, en waarvan de inventaris in de Kring berust.
- Een viertal stukken voor de tentoonstelling "Oostendse Havens" die op 1 en 2 april plaats had in het Thermae Palace Hotel.
- Een viertal stukken voor de zomertentoonstelling "Oostende Kunstacademie" in het Museum voor Schone Kunsten Oostende.
- Een vijftal stukken voor een tentoonstelling "De Visserij" van het Davidsfonds Vuurtorenwijk op 16 september.
- De Kring kreeg vanwege de heer VAN OVERSCHELDE, voorzitter van de Oostendse modelbouwclub een, door hem gebouwd model, van de bokkentreiler BR 57 voor onbepaalde tijd in bruikleen.
- 7 stukken, oorspronkelijk uit de afgebrande Sint Pieterskerk werden in permanente bruikleen gegeven aan de Peperbussesociëteit.

- 20 stukken i.v.m. Wereldoorlog I werden gedurende 14 dagen ter beschikking gesteld van de heren F. GEVAERT en F. HUBRECHTSEN.

- 10 stukken met betrekking tot de concentratiekampen in W.O. II werden gedurende een week ter beschikking gesteld voor een tentoonstelling in de STIJO.

b. Controle en aanvulling van de inventaris

In het kader van de activiteiten van de "Werkgroep Museum" werden de volgende stukken gelocaliseerd, geïnventariseerd en gemerkt :

- 89 stukken van de 1955-inventaris
- 40 stukken van de 1964-inventaris
- 363 stukken van de 1977-inventaris
- 15 stukken van de 1978-inventaris
- 58 stukken van de 1981-inventaris
- 87 stukken van de 1987-inventaris
- 67 stukken van de 1988-inventaris

- 75 bouwplannen, allerhande, die onder een globaal nummer waren opgenomen werden gedetailleerd gemerkt.

- 189 bouwplannen en tekeningen m.b.t. de S.E.O. werden herschikt en opnieuw genummerd.

c. Aanwinsten : schenkingen, aankopen en opname in inventaris

In het totaal werden in 1995 450 nummers, zijnde 1.910 stukken aan de inventaris van de Kring toegevoegd. Voor het grote deel waren het schenkingen van leden en belangstellenden. De Kring kocht enkele stukken aan en voorts waren er een reeks opnamen in inventaris van stukken die vroeger niet waren opgenomen (zie hiervoor vorige paragraaf). De heer J.B. DREESEN merkte de stukken, klasseerde ze in een genummerde bergplaats en verwerkte de lijst op de computer.

Vanwege de omvang van de lijst werd deze niet opgenomen in het verslag maar wordt in 1995, in delen, gepubliceerd in het tijdschrift.

d. Collectiestukken

- voor rekening van de Kring werden twee stolpen in plexiglas aangekocht. De stolpen dienen als bescherming van de twee herstellende pendules (zie verslag 1994).

- Kolompendule 3.511/77 werd gratis nagezien en hersteld door ons geacht lid de heer Etienne BLOMMAERT.

- Een bruidskist (1771) werd ter restauratie naar een atelier overgebracht.

- Een putty en een reliekschrijn in houtsnijwerk werden ter restauratie naar een atelier overgebracht.

e. Archief

Dhr DREESEN - vulde en herschikte in het jaar 25 farden en/of archiefdozen met gemerkte stukken zodat het totaal van het aantal farden en archiefdozen op 125 werd gebracht. Hierbij dienen noch gevoegd de drie farden die door mevrouw S. MAES werden overgeheveld van Documentatiecentrum naar Archief.

- klasseerde de losse tijdschriften in 14 archiefdozen die hij voorzag van een voorlopige inventaris.

- voorzag al de farden en archiefdozen van een genummerde rug. Hij maakte een lijst op de nummers met hun staat van inventarisatie.

- inventariseerde de volgende farden uit het archief

* farde 53 A SPORT en SPEL. 42 genummerde bladen, alle items genummerd.

* farde 29 B WERELDOORLOG I. 97 genummerde bladen, alle items genummerd.

* farde 30 B WERELDOORLOG II. 106 genummerde bladen, alle items genummerd.

In de loop van het jaar werden 52 vragen naar info uit het archief genoteerd. Hiervan werden er 21 schriftelijk beantwoord en 31 ter plaatse.

f. Documentatiecentrum

Mevrouw Simone MAES verzamelde en vulde, in de loop van het jaar, 4 farden met 980 krantenknipsels over gebeurtenissen met betrekking tot Oostende en de kuststreek. Ze noteerde de inhoud op steekkaarten die ter beschikking staan van de bezoekers. Ze verzamelde een farde met krantenknipsels over het overlijden en de begrafenis van koning Boudewijn.

De volledige verzameling bestaat nu uit 38 geïnventariseerde farden.

Zij verzamelde en vulde 3 farden met drukwerk over de RMT, de NMBS en Kunsttentoonstellingen en voorzag ze van een inventarisnummer. Deze 3 farden droeg ze over aan het archief;

47 belangstellenden maakten in de loop van het jaar gebruik van de gegevens uit het Documentatiecentrum.

g. Mediatheek

De heer Emiel SMISSAERT zette in de loop van het jaar 77 boeken op steekkaart (161 steekkaarten). De bibliotheek van de Kring bevat momenteel 620 boeken die verwerkt werden op 1.860 steekkaarten.

Door de zorgen van de Kring werden, in de loop van het jaar, 92 jaargangen van tijdschriften ingebonden tot 39 banden. Het totaal aantal ingebonden tijdschriften bedraagt momenteel 264 boeken.

17 belangstellenden maakten in de loop van het jaar gebruik van de Mediatheek.

9. PUBLICATIES

a. Tijdschrift

Van het tijdschrift verschenen 10 nummers op de vooropgestelde data, jan, feb, maart, april, mei, aug, sep, okt, nov en dec. In totaal werden 348 bladzijden gepubliceerd waaronder 10 fotobladzijden en 26 bladzijden met kaarten, foto's en tekeningen.

De inhoudstafel van de jaargang 1994 (28 bladzijden) werd opgemaakt door de heer Emiel SMISSAERT en is beschikbaar aan de balie tegen de prijs van 150 francs.

De heer J.P. FALISE zorgde voor de samenstelling en de opmaak van het tijdschrift. De heer VAN ISEGHEM belastte zich met de verzending.

b. Kalender

Dank zij de inzet van het GRAFISCH BEDRIJF LAMMAING werd aan elk lid een kalender 1995 aangeboden waarvoor de heer VILAIN de zichtkaarten en de teksten leverde. Als thema werd "Oostende en la Belle Epoque" in 13 gekleurde zichtkaarten behandeld. De raad van beheer feliciteerde de heer Guido LAMMAING voor de prachtige "lay-out".

c. Ruilabonnementen

Werden uitgewisseld met de volgende Heemkringen of Verenigingen.

Ter Cuere, Bredene. Het Houtland, Torhout. Iepers Kwartier, Ieper. Aan de Schreve, Poperinge. Heemkring Erpe-Mere, Mere. Westvlaams Verbond voor Heemkunde, Aartrijke. De Zonnebeekse Heemvrienden, Zonnebeke. Heemkring David Jonckheere, Aartrijke. Van Coppenollekring, Brugge. Bachten de Kupe, Veurne. Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Antwerpen. Graningate, Middelkerke. Oudheidkundige Kring Land van Waas, Sint Niklaas. Geschiedkundige Kring Graafschap Jette, Brussel. Heemkring Dr. Van Damme, Blankenberge. Geschiedkundige Kring Ernigaghem, Eernegem. Heemkring Ruiselede, Ruiselede. Belgische Commissie voor Volkskunde, Antwerpen. Heemkring Karel Vandepoele, Lichtervelde. Heemkring Sint Guthago, Oostkerke. Heemkring Dorp en Toren, Deerlijk. Heemkring Wibilinga, Wevelgem. Familiekundige, Heemkundige en Geschiedkundige Kring Ghestela, Gistel. Tijdingen, Oostende. Rollarius, Roeselare. Heemkring De Hert, Ingelmunster. Westvlaamse Gidsenkring, Brugge. Heemkring 't Schorre, Oostende. Gidsenkring Lange Nelle, Oostende. Heemkring Pastoor Ronse, Zedelgem. Tijdschrift van het Gemeentekrediet, Brussel. Mededelingen Kulturele Raad, Oostende. 't Streepje, V.V.F. Oostende. Geschied- en Heemkundige Kring Eisden, Maasmechelen. Coclariensia, Koekelare.

d. Abonnementen

- De Kring is geabonneerd op "Marswin", tijdschrift uitgegeven door de Vlaamse Vereniging voor de bestudering

van Zeezoogdieren. Alsook op het tijdschrift "Tradities" uit Nederland.

- De heer A. VAN ISEGHEM stelt zijn abonnement op "Ons Heem" en "Het Visserijblad" ter beschikking van de Kring.
- de heer J.B. DREESEN stelt zijn abonnement op "Neptunus", "De Zeewacht" en "Embryo" ter beschikking van de Kring.
- Mevrouw R. HERRLING stelt haar abonnement op "Branding" ter beschikking van de Kring.

Al de hierboven vermelde tijdschriften liggen, tijdens de openingsuren van het Heemmuseum ter inzage van de bezoekers.

e. Andere uitgaven

Van de hand van de heer Emiel SMISSAERT en Rudolf WEIZE verscheen als zomernummer van het tijdschrift een dubbele bijdrage :

- E. SMISSAERT : "Het internationaal spoorverkeer vanuit Oostende".
- R. WEIZE : "Cirkus 164. Het bombardement van Sas-Slijkens in 1942".

10. GIFTEN

De Kring mocht een geldelijke gift in ontvangst nemen van : mevrouw BERDEN, Oostende; de heer DEBROCK, Brussel; mevrouw DEVRIENDT, Oostende; de heer GHAYE, Oostende; de heer KOOY, Oostende; de heer LALEMAN, Oostende; de heer PANESI, Oostende; de heer NUYTEN, Oostende; mevrouw VAN GLABBEKE, Brussel.

De heer Jan NUYTEN betaalde, bovendien, de drukkosten van de affiche die verspreid werd ter gelegenheid van de thematentoonstelling "Kustsouvenirs uit de oude doos".

Gedaan te Oostende op de 1ste dag van de Louw-, Ijs- of Wolfsmaand 1996.

J.B DREESEN
Secretaris

A. VAN ISEGHEM
Voorzitter

Effektieve leden 1995

Dhr.	Julien	Berard	Kerkstraat 32/5	8400	Oostende
Dhr.	Germain	Billiet	Duinenstraat 86	8400	Oostende
Dhr.	Walter	Debrock	Toxandriestraat 8	1040	Brussel
Dhr.	Jan	Dreesen	Rode Kruisstraat 4	8400	Oostende
Dhr.	Jean Pierre	Falise	Hendrik Serruyslaan 78/19	8400	Oostende
Dhr.	Daniël	Farasyn	Ernest Feysplein 15/10B	8400	Oostende
Dhr.	Ferdinand	Gevaert	Duinenstraat 40	8450	Bredene
Dhr.	Norbert	Hostyn	Brusselstraat 18	8400	Oostende
Dhr.	Freddy	Hubrechtsen	Gerststraat 35A	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Laga	Brabantstraat 2/24	8400	Oostende
Mevr.	Simone	Maes	Hendrik Serruyslaan 78/19	8400	Oostende
Dhr.	Walter	Major	Kastanjeaan 52	8400	Oostende
Dhr.	Emiel	Smissaert	Hendrik Serruyslaan 4/9	8400	Oostende
Mevr.		Van Damme	Albert I Promenade 38	8400	Oostende
Dhr.	Edgard	Van Haverbeke	Christinastraat 2/5	8400	Oostende
Dhr.	August	Van Iseghem	Ijzerstraat 1	8400	Oostende
Dhr.	Gilbert	Vermeersch	Blauwkasteelstraat 98/2	8400	Oostende
Dhr.	Omer	Vilain	Rogierlaan 38/11	8400	Oostende

Beschermend leden 1995

Mevr.	Mary	Ackein	Spoorwegstraat 35	8400	Oostende
N.V.		B en C Nuytten	Torhoutsesteenweg 88 I	8400	Oostende
Mevr.	G.	Berden-Boydens	Velodroomstraat 4	8400	Oostende
Dhr.	Edward	Boogaerts	Zeelaan 77	8400	Oostende
Dhr.	Jean	Ceux	Epsomlaan 59	8400	Oostende
Dhr.	Luc	Claeys-Bens	Prinses Stefanieplein 37/4	8400	Oostende
Dhr.	Luc	Devisch	Heilig Hartlaan 15	8400	Oostende
Mevr.	Gilberte	Devriendt	Hertstraat 4	8400	Oostende
Dhr.	Albert	Driessen	Wezellaan 9	8400	Oostende
Dhr. en Mevr.		Ghaye	Prinses Stefanieplein 1/8	8400	Oostende
Dhr.	Paul	Hostyn	Bruggelaan 12	8450	Bredene
Dhr.	August	Hulpiau	Langestraat 41 B	8400	Oostende
Dhr.	Willy	Kooy	Euphr Beernaertstraat 82/5	8400	Oostende
Dhr.	Jacques	Laleman	Kapucijnenstraat 4	8400	Oostende
Dhr.	Edwin	Liétard	Wapenplein 14/3	8400	Oostende
Dhr.	D.	Panesi	Kapellestraat 105	8400	Oostende
Dhr.	Jan	Piers	Hendrik Serruyslaan 42	8400	Oostende
Mevr.		Van Glabbeke	E. Van Becelaerelaan 24/20	1170	Brussel
Dhr.	Alain	Vanhooren	Tentoonstellingsln. 460/F1	1090	Jette
Dhr.	Jean	Vyvey	Alfons Pieterslaan 68	8400	Oostende
Mevr.	Carine	Wybouw	Leffingestraat 293	8400	Oostende

Steunende leden 1995

Dhr.	André	Allein	Prins Rozelaan 115	8400	Oostende
Dhr.	Rafaël	Ampe	Vogelzangdreef 2	8400	Oostende
Mevr.	Marina	Bailliere	Molenaarsstraat 43	8400	Oostende
Dhr.	Simon	Ballière	Kastanjelaan 37	8400	Oostende
Dhr.	Maurits	Bauwens	Prins Albertlaan 43	8400	Oostende
Mevr.	J.	Beuprez	Koninginnelaan 31/5	8400	Oostende
Dhr.	Dirk	Beirens	Floralaan 7	8400	Oostende
Dhr.	Jean-Marie	Bekaert	Brusselstraat 8/6	8400	Oostende
Mevr.	Lucienne	Berteloot	Albert I Promenade 35/23	8400	Oostende
Dhr.	Etienne	Blommaert	Torhoutsesteenweg 38	8400	Oostende
Dhr.	Fernand	Blomme	Irisstraat 12	8400	Oostende
Dhr.	Raymond	Borrey	Stuiverstraat 379	8400	Oostende
Dhr.	Robert	Boterberghe	Eric Jameslaan 11	8370	Blankenberge
Dhr.	Raymond	Bouckenooghe	Albert I Promenade 44/14	8400	Oostende
Dhr.	André	Bousse	Alfons Pieterslaan 97/6	8400	Oostende
Dhr.	R.	Buyse	Postbus 85	8400	Oostende
Dhr.	Luc	Caenen	Elsensesteenweg 277/1	1050	Brussel
Dhr.	August	Calcoen	Rogierlaan 38/9	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Calcoen	Verenigingstraat 12	8400	Oostende
Dhr.	Wilfried	Callens	Karel Janssenslaan 8	8400	Oostende
Dhr.	Eduard	Callier	Prinses Stefanieplein 63/5	8400	Oostende
Dhr.	Ignatius	Camerlinck	Kaaistraat 3/3	8400	Oostende
Dhr.	Pieter	Carbon	Kerkstraat 27	8400	Oostende
Dhr.	Frédéric	Cheeseman	Pantheonlaan 55	1080	Brussel
Dhr.	Gerard	Claeys	Stationstraat 25	8420	De Haan
Dhr.	André	Coolsaet	Langestraat 119	8400	Oostende
Dhr.	Jan	Coopman	J. de ter Beerstlaan 15	8450	Bredene
Dhr.	Guillaume	Cornillie	Blauw Kasteelstraat 56	8400	Oostende
Dhr.	Florimond	Corsellis	Rentenierstraat 4	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Corveleyn	Buitenpad 2	8400	Oostende
Dhr.	Francis	Cresis	Aug. Beernaertstraat 21	8400	Oostende
Mevr.	Anne-Marie	D'Hiedt	Leopold II laan 17/6	8400	Oostende
Mevr.	Paula	D'Hulster	Nieuwpoortsesteenweg 399	8400	Oostende
Mevr.		Daele	Verenigingstraat 133	8400	Oostende
Mevr.	Mariette	Dasseville	Witte Nonnenstraat 34	8400	Oostende
Dhr.	Jan	De Brouwere	Troonstraat 49/2	8400	Oostende
Dhr.	Jan	De Bruycker	Nieuwpoortsesteenweg 156	8400	Oostende
Dhr.	Roland	De Ridder	Vlaanderenstraat 21A/3	8400	Oostende
Mevr.	L.	De Roose	Albert I Promenade 37/4	8400	Oostende
Dhr.	Raymond	De Vliegheer	Steenweg op Bergen 506	1070	Brussel
Dhr.	Willy	Deckmijn	Heilig Hartlaan 7	8400	Oostende
Dhr.	Daniël	Declercq	Violierenlaan 49	8400	Oostende
Mevr.		Decock	Jozef II straat 44	8400	Oostende
Dhr.	Hubert	Decombel	L. Van Tyghemlaan 24	8400	Oostende
Dhr.	A.	Dedeckere	Rogierlaan 19/11	8400	Oostende
Dhr.	Octaaf	Defoor	De Rudderstraat 2/23	8400	Oostende
Mevr.	Yolande	Degraeve	Rogierlaan 39/1	8400	Oostende
Mevr.	Simonne	Dekeyser	Sint Sebastiaanstraat 6	8400	Oostende
Dhr.	August	Deleger	Aartshertoginnestraat 39	8400	Oostende
Mll.	J.	Demulder	Vindictivelaan 14/25	8400	Oostende
Mevr.	Jozef	Denorme	Warschaustraat 2/18	8400	Oostende
Dhr.	Etienne	Derycke	Duivenstraat 1	8400	Oostende
Dhr.	Daniël	Deschacht	Lotuslaan 19	8400	Oostende
Dhr.	Arie	Desnerck	Esdoornlaan 15	8400	Oostende
Dhr.	Raoul	Develder	Rietstraat 37	8400	Oostende
Dhr.	Daniël	Devos	Verenigingstraat 114	8400	Oostende
Dhr.	Joseph	Dewolf	Broederlijkheidstraat 6	8400	Oostende
Dhr.	Lionel	Dewulf	Rivierstraat 30	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Dhondt	Elisabethlaan 336/16	8400	Oostende
Dhr.	François	Duchateau	Leffingestraat 56/3	8400	Oostende
Dhr.	Freddy	Dufait	Maurits Sabbestraat 23	8400	Oostende
Dhr.	Pierre	Ente	Leopold I plein 5/7	8400	Oostende
Dhr.	J.	Francier	Torhoutsesteenweg 509	8400	Oostende
Mevr.	Suzanne	Geeraerd	Albert I Promenade 86/3	8400	Oostende
Dhr.	Hans	Geldhof	Alb. Rodenbachstraat 9	8400	Oostende
Dhr.	Thierry	Gérard	Troonstraat 22/68	8400	Oostende
Mevr.	Maria	Gilles	Christinastraat 117	8400	Oostende
Dhr.	Hugo	Goberecht	Paul Michielslaan 45	8400	Oostende
Dhr. & Mevr.		Goes-Bousmans	Westbilklaan 12	8470	Gistel
Juffr.	Rika	Goethaels	Lobelialaan 5	8400	Oostende
Dhr.	Felix	Govaert	Madridstraat 4	8400	Oostende
Mevr.	Jenny	Groenvynck	Albert I Promenade 87/2	8400	Oostende

Steunende leden 1995

Dhr.	Willy	Groenvynck	Schermplantenstraat 77/9	8400	Oostende
Dhr.	Camille	Halsberghe	Madelifjeslaan 66	8400	Oostende
Dhr.	Georges	Hiltrop	Kwartelstraat 15	8400	Oostende
Dhr.	Wilfried	Hoorelbeke	Klaprozenlaan 7	8400	Oostende
Dhr.	Carlo	Hostyn	Werkzaamheidstraat 76	8400	Oostende
Dhr.	Jan	Hostyn	Zwaluwenstraat 118	8400	Oostende
Dhr.	Jean	Hostyn	Taboralaan 6	8400	Oostende
Dhr.	Simon	Ippel	Verenigingstraat 161	8400	Oostende
Dhr.	André	Jonckheere	Dorpstraat 1	8400	Oostende
Dhr.	Johan	Joye	Violierenlaan 124	8400	Oostende
Dhr.	François	Krijger	Steense Dijk 615	8400	Oostende
Mevr.	Suzanne	Laloux	Prinses Stefanieplein 31/7	8400	Oostende
Dhr.	R.	Lamoot	Albert I Promenade 38/8	8400	Oostende
Dhr.	Hubert	Lateste	8 Zalighedenstraat 2	8470	Gistel
Dhr.	Alfons	Laureys	Olmenlaan 2	8460	Oudenburg
Dhr.	Jacques	Lauwereins	Ieperstraat 14/14	8400	Oostende
Dhr.	Bernard	Maertens	Sint Paulusstraat 40	8400	Oostende
Mevr.	Jozef	Maes	Nieuwpoortsesteenweg 457	8400	Oostende
Dhr.	Peter	Marin	Salviaalaan 48	8400	Oostende
Dhr.	Bernard	Maseman	Diksmuidestraat 6/17	8400	Oostende
Dhr.	François	Masschaele	Prins Roselaan 93	8400	Oostende
Dhr.	Edgard	Masschalck	Vindictivelaan 2/6	8400	Oostende
E.H.	Aymar	Michiels	Gentstraat 3	8400	Oostende
Dhr.	André	Missiaen	Steense Dijk 364	8400	Oostende
E.H.	André	Missiaen	Kapucijnenstraat 5	8400	Oostende
Dhr.	Johny	Monteyne	Luchthavenstraat 47	8400	Oostende
Dhr.	Wilfried	Montmorency	Sint Paulusstraat 10-12	8400	Oostende
Dhr.	Herman	Musin	Twee Stationstraat 45	1070	Brussel
Mevr.	Vic	Mycke	Stenenstraat 15	8400	Oostende
Dhr.	Rigobert	Neiryndck	Romestraat 36	8400	Oostende
Dhr.	René	Neyman	Jules Peurquaetstraat 53	8400	Oostende
Mevr.	Ghislaine	Nieuwenhuysse	Koninginne laan 50/3	8400	Oostende
Dhr.	Jan	Noterman	Rogierlaan 19/7	8400	Oostende
Dhr.	Raymond	Olsen	Prinses Stefanieplein 39	8400	Oostende
Dhr.	R.	Panckoucke	Bloemenstraat 11	8400	Oostende
Dhr.	Jean	Parmentier	Wilgenlaan 40	8400	Oostende
Mevr.	S.	Petit	Plantenstraat 13	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Ponjaert	Christinastraat 144/3	8400	Oostende
Dhr.	John	Poppe	Jozef II straat 29/8	8400	Oostende
Dhr.	Jean	Pottier	Adolf Buylstraat 47/2	8400	Oostende
Dhr.	F.	Pottiez	Rietstraat 51	8400	Oostende
Dhr.	Emiel	Prooot	Plantenstraat 47	8400	Oostende
Dhr.	Jean-Marie	Provoost	Paul Michielslaan 33	8400	Oostende
Mevr.	Martine	Pyllyser	Vaartdijk Zuid 5	8432	Middelkerke
Dhr.	Willy	Quaeghebeur	Feeënpad 4	8400	Oostende
Dhr.	Yves	Rappelet	Oud Stationstraat 4	8400	Oostende
Dhr.	Frank	Rhaye	Kasteel van Voorde	9400	Voorde
Mevr.	Marcelle	Ryon	Eksterstraat 27	8400	Oostende
Dhr.	Omer	Schoeters	Koningstraat 56/5	8400	Oostende
Dhr.	S.	Simoens	Albatrosstraat 14	8400	Oostende
Dhr.	Albert	Smis	Vindictivelaan 14/9	8400	Oostende
Dhr.	Ronny	Snykers	Koninginne laan 46/16	8400	Oostende
Mevr.	Irène	Standaert	Dahlialaan 54	8400	Oostende
Dhr.	Henri	Steelandt	Vindictivelaan 11/1	8400	Oostende
Mevr.	Dionise	Storck	Groeselenberg 93 B	1180	Brussel
Dhr.	Walter	Szylhabel	Maria Theresiastraat 21	8400	Oostende
Dhr.	Jack	Taekens	Klaprozenlaan 40	8400	Oostende
Dhr.	Omer	Taeymans	Milissstraat 67	2140	Borgerhout
Dhr.	Lucien	Titeca	Mosselstraat 29	8470	Gistel
Dhr.	Jean-Pierre	Valcke	Spalaan 66	8400	Oostende
Dhr.	François	Van Acker	K. Van De Woestijnestr. 12	8400	Oostende
Dhr.	Raymond	Van Canneyt	Prins Boudewijnstraat 14	8400	Oostende
Dhr.	Paul	Van Den Kieboom	Cyclamenlaan 1 A	8400	Oostende
Dhr.	Georges	Van Der Heyde	Dorpstraat 60	8432	Leffinge
Dhr.	Jean	Van Duyvenboden	Blauwvoetstraat 7	8400	Oostende
Mevr.	Armanda	Van Huele	Euphr Beernaerstraat 42	8400	Oostende
Dhr.	Andreas	Van Put	Leopold II laan 34/9	8400	Oostende
Dhr.	Paul	Van Steen	Rozenlaan 5	8400	Oostende
Dhr.	Raymond	van Tieghem	Léon Spilliaertstraat 18	8400	Oostende
Dhr.	Gerard	Vancraeynest	Blauw Kasteelstraat 103	8400	Oostende
Dhr.		Vandamme	Voorzienigheidstraat 14	8400	Oostende
Dhr.		Vandecasteele	Euphr Beernaertstraat 68/1	8400	Oostende

Steunende leden 1995

Dhr.	Laurent	Vanden Berghe	Torhoutsesteenweg 179/3	8400	Oostende
Dhr.		Vandermeulen	Mercatorlaan 19/34	8400	Oostende
Dhr.	François	Vandevelde	Christinastraat 83	8400	Oostende
Dhr.		Vandewalle	Edith Cavellstraat 82	8400	Oostende
Dhr.	Philip	Vanthuyne	Christinastraat 112/2	8400	Oostende
Dhr.	Henri	Vantomme	Marcel Aubertinlaan 65	2600	Antwerpen
Dhr.	Roger	Vens	Schippersstraat 45/7	8400	Oostende
Mevr.	Richard	Verbanck	Driftweg 65	8450	Bredene
Dhr.	Freddy	Verburgh	Golvenstraat 4/4	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Verhaeghe	Dr. Verhaeghestraat 20	8400	Oostende
Dhr.	Francis	Verkempinck	Koebrugstraat 29	8400	Oostende
Dhr.	Charles	Vermeesch	Dilbeeklaan 34	8400	Oostende
Dhr.	Dries	Vermeesch	Kievitstraat 3	8400	Oostende
Dhr.	Luc	Vermeire	Elisabethlaan 208/2	8400	Oostende
Dhr.	Guy	Verschorre	Gerststraat 102	8400	Oostende
Dhr.	Roland	Versluys	Brugsesteenweg 53 A	8450	Bredene
Dhr.	Willy	Versluys	Kapellestraat 167	8450	Bredene
Mevr.	D.	Verstappen	Amsterdamstraat 12	8400	Oostende
Dhr.	Michel	Verstraete	Bronstraat 18	8400	Oostende
Dhr.	Koenraad	Verwaerde	A. Choqueelstraat 1	8400	Oostende
Dhr.	Ronny	Vilain	Joseph Petrestraat 8/11	1500	Halle
Dhr.	Guy	Vreven	Ichtegemstraat 68	8610	Kortemark
Dhr.	Roger	Vynck	Kemmelbergstraat 61	8370	Blankenberge
Dhr.	Wilfried	Vyncke	Nijverheidstraat 26/1	8400	Oostende
Dhr.	Albert	Vyvey	Leopold I plein 2/1	8400	Oostende
Dhr.	Emile	Wallyn	Stockholmstraat 39/2	8400	Oostende
Dhr.	Guido	Walters	Honoré Borgersstraat 107	8400	Oostende
Dhr.	Claude	Waterlot	Zeedijk 134/4	8400	Oostende
Dhr.	Jacques	Wellecomme	Postbus 91	8400	Oostende
Dhr.	Michel	Wendelen	Oosthelling 11/26	8400	Oostende
Dhr.	A.	Zeebroek	Gerststraat 19	8400	Oostende

Aangesloten leden 1995

Dhr.	Andy	Allemeersch	Cirkestraat 16 A	8400	Oostende
Dhr.	Gilbert	Ameloot	Lindenlaan 8	8400	Oostende
Mej.		Antony	Stockholmstraat 21/5	8400	Oostende
Dhr.	John	Aspesslagh	Hermitagestraat 22	8610	Kortemark
Dhr.	Louis	Aspesslagh	Jozef II straat 25	8400	Oostende
Dhr.	Eddy	Bacquaert	Sprookjespad 11	8400	Oostende
Dhr.	Eduard	Baels	Warschastraat 12/8	8400	Oostende
Dhr.	Hubert	Baete	Hendrik Serruyslaan 50/11	8400	Oostende
Mevr.	Nicole	Bakker	Van Havrelei 35/5	2100	Deurne
Dhr.	André	Beirens	Nijverheidstraat 42	8400	Oostende
E.H.	Jozef	Bekaert	H. Hartplein 4	8400	Oostende
Dhr.	August	Beyen	Sint Riquierstraat 12	8450	Bredene
Dhr.	Julien	Beyen	L. Van Tyghemlaan 47	8400	Oostende
Dhr.	M.	Blomme	Esdoornlaan 45	8400	Oostende
Dhr.	Marc	Blontrock	Strobloemlaan 6	8400	Oostende
Dhr.	Laurent	Boehringer	Rietstraat 45	8400	Oostende
Dhr.	Michel	Bollaert	Postbus 124	8400	Oostende
Mevr.		Bonnel	Stenenstraat 7	8400	Oostende
Mevr.	Simonne	Borgoo	Van Hembdenstraat 51	8400	Oostende
Dhr.	D.L.	Bouquillon	Hendrik Serruyslaan 58/2	8400	Oostende
Dhr.	Marc	Boussy	Prinses Stefanieplein 23/6	8400	Oostende
Dhr.	Renaud	Boussy	Kapucijnenstraat 23/1	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Braet	Eekhoornstraat 20	8400	Oostende
Mevr.	Mimi	Broucke	Koninginnelaan 79/9	8400	Oostende
		Brugse Boekhandel	Dijver 2	8000	Brugge
Dhr.	Rudy	Bulteel	Oud Vliegveld 61	8400	Oostende
Dhr.	Georges	Bulthé	Cervantesstraat 6/25	1190	Brussel
Dhr.	Marcel	Byn	Steense Dijk 287	8400	Oostende
Dhr.	Michel	Capon	Westlaan 19	8400	Oostende
Dhr.		Capon	Spalaan 31	8400	Oostende
Dhr.	L.	Carrein	Resedalaan 13	8400	Oostende
Dhr.	Albert	Casier	Sint Hubertuslaan 84	8200	Brugge
Dhr.	Gabriël	Casier	Stokkellaan 192	8400	Oostende
Dhr.	Jaak	Casselma	Boogschuttersstraat 4	8400	Oostende
	Vlaams	Centrum Genealogie	Kronevoordestraat 2 A	8610	Handzame
Dhr.	Herman	Chaffart	Gasthuisstraat 13	8600	Diksmuide
Dhr.	Jan	Christiaens	Christinastraat 2/6	8400	Oostende
Dhr.	Pierre	Claes	Kerkstraat 44	8400	Oostende
Dhr.	Leo-Jozef	Claeys	Ruddervoordestraat 40	8210	Zedelgem
Dhr.	Joseph	Coenye	Nieuwpoortsesteenweg 10/1	8400	Oostende
Dhr.	François	Coopman	Wilgenlaan 38	8400	Oostende
Mevr.	Maria	Coppin	Leopold II laan 22	8400	Oostende
Dhr.	Henri	Corbisier	Mariakerkelaan 131	8400	Oostende
E.H.	Jan	Corneillie	de Smet de Naeyerlaan 26	8400	Oostende
Dhr.	Peter	Cornelissen	Nachtegalenlaan 50	8400	Oostende
Dhr.	Julius	Cornette	Vindictivelaan 20/15	8400	Oostende
Dhr.	Karel	Coulier	Middenlaan 1	8400	Oostende
B.V.B.A.		Cuvelier	Velodroomstraat 10	8400	Oostende
Dhr.	Jean-Marie	Cuyper	Ooststraat 67/1	8400	Oostende
Dhr.	Piet	Daman	Zegelaan 16	8450	Bredene
Mevr.	Elisabeth	Dasseville	Veilinglaan 93	1861	Meise
Dhr.	Albrecht	Dawyndt	Vanbuggenhoutlaan 20	8670	Koksijde
Dhr.	Emmanuel	de Bethune	Kasteeldreef 10	8510	Kortrijk
Dhr.	Jerome	de Coster	Steense Dijk 345	8400	Oostende
Dhr.	R.	De Fraeye	Steense Dijk 248/4	8400	Oostende
Dhr.	Andries	De Gryse	Perzikenlaan 28	8400	Oostende
Dhr.	Eric	De Kievith	Romestraat 47	8400	Oostende
		De Kinkhoren	Zeedijk 330	8400	Oostende
V.Z.W.		De Kiosk	Hendrik Serruyslaan 58/2	8400	Oostende
Mevr.	Margueritte	De Lange	Nieuwpoortsesteenweg 186/4	8400	Oostende
Dhr.	Jean	De Langhe	Vindictivelaan 6/2	8400	Oostende
		De Peperbusse	Prins Boudewijnstraat 7	8400	Oostende
Dhr.	Fernand	De Vriese	Oude Molenstraat 19	8400	Oostende
Dhr.	Werner	Debaere	Schaarstraat 50	8000	Brugge
Dhr.	Jacques	Debrauer	Nijverheidstraat 38	8400	Oostende
Mevr.	Jeannine	Dechaene	Koningstraat 33	8400	Oostende
Dhr.	Fernand	Decorte	L. Van Tyghemlaan 32	8400	Oostende
Dhr.	W.	Decreton	Koebrugstraat 11	8400	Oostende
Mevr.	Raymonda	Dedrie	Plakkersstraat 17	8400	Oostende
Mr.	G.	Defauw	Schelpenlaan 1	8434	Westende
Dhr.	Luc	Degraer	Pareloesterlaan 8	8400	Oostende
Dhr.	A.	Degraeve	Koningstraat 55/3	8400	Oostende

Aangesloten leden 1995

Dhr.	Eric	Degraeve	Verenigingstraat 6	8400	Oostende
Dhr.	Jean-Pierre	Degroote	Walakker 10/6	8200	Sint-Michiels
Dhr.	Franz	Dehondt	Sint Franciscusstraat 59	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Dehondt	Timmermanstraat 17	8400	Oostende
Mevr.	Gerarda	Dekievith	Albatrosstraat 17	8400	Oostende
Dhr.	Louis	Deknock	Sinte Clarastraat 6	8400	Oostende
Dhr.	Gilbert	Delanghe	Dilbeeklaan 26	8400	Oostende
Mevr.	Nora	Delanghe	Sint Franciscusstraat 16	8400	Oostende
Dhr.	Ronny	Delanoye	Vrijheidstraat 80	8400	Oostende
Dhr.	Robert	Demaegdt	Kievitstraat 17	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Denduyver	Aartshertoginnestraat 38	8400	Oostende
Dhr.	Freddy	Denecker	Sacramentenstraat 7	8430	Middelkerke
Dhr.	Daniël	Depovere	Zilverlaan 135	8400	Oostende
Dhr.	Pol	Dermul	Oosthelling 11/13	8400	Oostende
Dhr.	Maurits	Desaever	Hendrik Serruyslaan 74/8	8400	Oostende
Mevr.	Simonne	Desaever	Torhoutsesteenweg 63/8	8400	Oostende
Dhr.	Frederik	Deschacht	Beukenlaan 58	8400	Oostende
Dhr.	Gustaaf	Deschacht	Lariksenlaan 14	8400	Oostende
Dhr.	Eugeen	Deschepper	Mariakerkelaan 8	8400	Oostende
Dhr.	J.	Deschepper	Ieperleedstraat 53	8430	Middelkerke
Dhr.	Aleks	Deseyne	Lisdoddestraat 5	9032	Wondelgem
Dhr.	Antoine	Desmyter	Brusselstraat 8/9	8400	Oostende
Dhr.	Georges	Devent	Graaf d'Ursellaan 12-13	8301	Knokke-Heist
Dhr.	André	Devisscher	Rue du Linchet 10	1435	Mont-St-Guibert
Mevr.	Godelieve	Devisscher	Torhoutsesteenweg 38	8400	Oostende
Dhr.	Hugo	Devos	Stenedorpstraat 29-31	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Devos	Mimosalaan 51	8400	Oostende
Dhr.	Norbert	Devos	Klaprozenlaan 22/4	8400	Oostende
Dhr.	Armand	Devreese	Elisabethlaan 365	8400	Oostende
Dhr.	B.	Devriese	Van Iseghemlaan 126/4	8400	Oostende
Dhr.	Johan	Dhondt	Sint Bertinuslaan 29	8480	Ichtegem
Dhr.	Raymond	Dillen	Pontonstraat 14	8400	Oostende
Dhr.	Bernard	Duflou	Oud Vliegveld 63	8400	Oostende
Mevr.	Roos	Dumolin	Jozef II straat 29/11	8400	Oostende
Dhr.	Luc	Dupon	Fleriskotstraat 71	8432	Middelkerke
Mevr.	Simonne	Dupres	Zandheuvel 1/44	8450	Bredene
Dhr.	François	Falin	Stormmeeuwstraat 5	8400	Oostende
Dhr.	Freddy	Fiers	Dennenlaan 14	8400	Oostende
Dhr.	André	Fischer	Halfweghuisstraat 36	8490	Jabbeke
Dhr.	Daniël	Floré	Torhoutsesteenweg 19	8210	Loppem
Dhr.	Patrick	Florizoone	Albert I laan 103 A	8620	Nieuwpoort
Dhr.	Jaak	Fonteyne	Orchideelaan 10	8400	Oostende
Dhr.	Luc	François	Chrystantenstraat 19	8400	Oostende
Mej.	Anne-Marie	Frédéric	Gerststraat 6	8400	Oostende
Dhr.	Charles	Geldhof	Hof ter Mere 4	9000	Gent
		Gemeentekrediet	Pachecolaan 44	1000	Brussel
Dhr.	Adhemar	Gerard	Rogierlaan 9/6	8400	Oostende
Dhr.	Philippe	Gerard	Kemmelbergstraat 8	8400	Oostende
Dhr.	R.	Geril	Plantenstraat 22	8400	Oostende
Dhr.	Guido	Geselle	Strobloemlaan 33	8400	Oostende
Dhr.	Piet	Gevaert	Eksterstraat 5	8450	Bredene
Mevr.	Germaine	Gilles	Koninginnelaan 64	8400	Oostende
Mevr.	Maria	Godderis	Chaletstraat 5	8400	Oostende
Dhr.	Julien	Goekint	Zandvoordeschorredijkst 65	8400	Oostende
Mevr.	Erna	Goes	Deurnelaan 9	8400	Oostende
Dhr.	Jan	Guillemin	Koninginnelaan 50/4	8400	Oostende
Dhr.	René	Helsmoortel	Sint Lodewijkstraat 11	8400	Oostende
Mevr.	Berthe	Hendrickx	Frans Musinstraat 45/3	8400	Oostende
Mevr.	Nadia	Herrling	Prinses Marie-Josélaan 11	8450	Bredene
Mevr.	Léo	Hollevoët	Wilgenlaan 32	8400	Oostende
Dhr.	Jef	Hostyn	Frère Orbanstraat 89	8400	Oostende
Dhr.	Luc	Hostyn	Waregemlaan 3	8400	Oostende
Dhr.	Fernand	Impens	Ooststraat 73	8400	Oostende
Dhr.	Eric	Ingelbrecht	Meeuwenlaan 28	8400	Oostende
Dhr.	Jean	Jacobsen	Stockholmstraat 39/4	8400	Oostende
		K.U. Leuven	Oude Markt 13	3000	Leuven
Dhr.	Robert	Kint	Europagalerij 13/338	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Labyt	Sartlaan 57	8400	Oostende
Dhr.	Adrien	Lafère	Mercatorlaan 17/12	8400	Oostende
Dhr.	Alfred	Lammaing	Torhoutsesteenweg 354	8400	Oostende
Dhr.	Daniël	Lamoot	Distellaan 36	8400	Oostende
Mevr.	Monique	Lannoye	Brusselstraat 2/15	8400	Oostende

Aangesloten leden 1995

Dhr.	Eric	Laroye	Koningstraat 37/1	8400	Oostende
Dhr.	en Mevr.	Lauwereins	Oude Burggrave 29	9940	Evergem
Dhr.	Willy	Lecluyse	Vlinderstraat 14	8400	Oostende
Dhr.	Vic	Leerman	De Rudderstraat 75	8400	Oostende
Dhr.	Michel	Legier	Leopold II laan 2	8400	Oostende
Dhr.	Frederic	Leirman	Torhoutsesteenweg 18	8400	Oostende
Dhr.	Albert	Leirmyte	Mariakerkelaan 18	8400	Oostende
Mevr.	Edith	Lescrauwaet	Torhoutsesteenweg 28/10	8400	Oostende
Dhr.	Gregoire	Lombrez	Duinenweg 347	8430	Middelkerke
Dhr.	W.	Loontiens	Groenendaallaan 8	8400	Oostende
Mevr.		Louagie	Carnegielaan 39	3500	Hasselt
Dhr.	Marc	Loy	Batterijstraat 70	8450	Bredene
Dhr.	Jan	Maertens	Gistelsteenweg 525	8490	Jabbeke
Dhr.	André	Maes	Gerststraat 103	8400	Oostende
Dhr.	Jacky	Maes	Christinastraat 117	8400	Oostende
Dhr.	Rene	Maes	Petunialaan 11	8400	Oostende
Dhr.	Erwin	Mahieu	Duinenstraat 186	8450	Bredene
Mevr.	Godelieve	Malfroot	Edith Cavellstraat 58	8400	Oostende
Dhr.	Paul	Marin	Warschaustraat 29 A	8400	Oostende
Mevr.	Claire	Mechiels	Groentenmarkt 5/2	8400	Oostende
Dhr.	Wilfried	Merlevede	Termeredellelaan 5	3020	Winksele
Dhr.	Jacques	Mertens	Léon Spilliaertstraat 35	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Messiaen	Henri Jasparlaan 37	8434	Westende
Dhr.	August	Michiels	Nieuwpoortsesteenweg 487	8400	Oostende
Dhr.	Herman	Moerman	Parijsstraat 11/6	8400	Oostende
Mej.	M.	Mornauw	Vindictivelaan 14/2	8400	Oostende
Dhr.		Morsa	Frans Musinstraat 58	8400	Oostende
Dhr.	J.P.	Mortier	St Paulusstraat 14/I	8400	Oostende
Dhr.	Jozef	Mortier	Karel Janssenslaan 29/7	8400	Oostende
Dhr.	Edmond	Mylle	Generaal Jungbluthlaan 9	8400	Oostende
Mevr.		Nefors-Schuyesmans	Rogierlaan 41/4	8400	Oostende
Mevr.	Mireille	Neyman	Vredestraat 32	8400	Oostende
Dhr.	Robert	Ouvry	Vlaanderenstraat 45/3	8400	Oostende
Dhr.	André	Perdaens	Acacialaan 10	8400	Oostende
Dhr.	Roland	Pierloot	Elisabethlaan 21	8400	Oostende
Dhr.	Willy	Pieters	Troonstraat 256/3.01	8400	Oostende
Dhr.	Louis	Pincket	Kerkstraat 21/1	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Plovie	Eigen Haardstraat 9	8400	Oostende
Mr & Mrs		Pollaud Duliand	236 Rue Maurice Chevalier	F - 40280	St Pierre du
Mevr.	Annemarie	Pollet	Honoré Borgersstraat 3	8400	Oostende
Dhr.	André	Porta	Euphr Beernaertstraat 116	8400	Oostende
Dhr.	Ferdinand	Porta	Van Iseghemlaan 145	8400	Oostende
Dhr.	Jacques	Priem	Frans Musinstraat 19	8400	Oostende
Dhr.	Valère	Prinzie	Euphr Beernaertstraat 48	8400	Oostende
Dhr.	Oscar	Provoost	P. Raedemaekersstraat 33	1830	Machelen
Dhr.	Frans	Puystiens	Derbylaan 1	8450	Bredene
Dhr.	René	Reunbrouck	Voorhavenlaan 171	8400	Oostende
Dhr.	Rogier	Reunbrouck	Spaarzaamheidstraat 88	8400	Oostende
Dhr.	Freddy	Rigaux	Ter Heydelaan 336/4	2100	Deurne
Dhr.	Johnny	Rivers	Sint Franciscusstraat 6	8400	Oostende
Dhr.	Gaspard	Roels	Waregemlaan 9	8400	Oostende
Dhr.	Michel	Roels	Cyclamenlaan 13	8400	Oostende
Dhr.	Dirk	Rotsaert	J. de ter Beerstlaan 16	8450	Bredene
Dhr.	F.	Rotsaert	Frankrijklaan 6	8450	Bredene
Dhr.		Sabbe	Stokkellaan 183	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Sanders	Vrijheidstraat 83	8400	Oostende
Dhr.	Rene	Saudemont	Borsig-Allee 15	D - 53125	Bonn
Dhr.	Hugo	Schramme	Petunialaan 41	8400	Oostende
Dhr.	Edmond	Serie	Taboralaan 50	8400	Oostende
Dhr.	Ghislain	Servaes	Torhoutsesteenweg 328	8400	Oostende
Dhr.	Hilaire	Servaes	Tarwestraat 50/7	8400	Oostende
Dhr.	Pascal	Servaes	Oude Molenstraat 20	8400	Oostende
Dhr.	Raf	Seys	Ringlaan 1	8680	Koekelare
Dhr.	Staf	Seys	Roeselarestraat 68 B	8600	Esen
Dhr.	Willy	Seys	Ooststraat 36/8	8400	Oostende
Mevr.	Olivia	Simoen	Vindictivelaan 14/21	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Simoens	Groentemarkt 11/11	8400	Oostende
Mevr.	Yvonne	Simon	Van Iseghemlaan 98/9	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Simons	Clementinaplein 10-12/1	8400	Oostende
Dhr.	Eric	Six	Van Iseghemlaan 106	8400	Oostende
Dhr.	Norbert	Slambrouck	Sterrebeeklaan 4	8400	Oostende
Mej.	Suzanne	Soete	Hendrik Serruyslaan 18	8400	Oostende

Aangesloten leden 1995

E.H.	Frans	Sonneville	Vindictivelaan 9	8400	Oostende
Dhr.	Jean	Stemgee	Van Tyghemlaan 39	8400	Oostende
Mevr.	Annie	Storme	Orchideelaan 5	8400	Oostende
Dhr.	Danny	Strubbe	Anjelierenlaan 1	8400	Oostende
Dhr.	Guido	Stubbe	Elisabethlaan 407	8400	Oostende
Dhr.	Roland	Stubbe	Nieuwpoortsesteenweg 711	8400	Oostende
Mevr.	Adolphine	Sweetlove	Koningstraat 31/2C	8400	Oostende
Mej.	G.	Tavernier	Platformstraat 3	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Timmermans	Sint Sebastiaanstraat 24	8400	Oostende
Dhr.	Ronald	Tulpin	Emiel Moysonplein 1/25	8400	Oostende
Dhr.	Jean-Pierre	Tytgat	Kapucijnenstraat 5	7850	Edingen
Mevr.		Van Damme	Stockholmstraat 35/2	8400	Oostende
Mevr.	Beatrice	Van De Steene	Warschaustraat 3/24	8400	Oostende
Dhr.	Roger	Van Der Heyde	Oude Molenstraat 24	8400	Oostende
Dhr.	Jocelyn	Van Eycken	Sint Sebastiaanstraat 20	8400	Oostende
Dhr.	Ivan	Van Hyfte	Kastanjelaan 58	8400	Oostende
Mevr.	D.	Van Langenhove	Troonstraat 252/4	8400	Oostende
Dhr.	Philippe	Van Leeuwen	Bosduivestraat 44	8450	Bredene
Dhr.	Lucien	Van Outryve	Brabantstraat 2/20	8400	Oostende
Dhr.	René	Van Outryve	Amsterdamstraat 58	8400	Oostende
Dhr.	Carlo	Van Troostenberghe	Oostendebaai 27	8430	Middelkerke
Dhr.	André	Vancoillie	Zilverlaan 127	8400	Oostende
Dhr.	Patrick	Vandamme	Sluizenstraat 83	8450	Bredene
Dhr.	Louis	Vande Castele	Sint Riquierstraat 17	8450	Bredene
Dhr.	Robert	Vandenbergh	Lonchamplaan 84	8400	Oostende
Dhr.	Albert	Vandenbussche	Rode Kruisstraat 1	8400	Oostende
Mevr.	Georgette	Vandendriessche	Leopold I plein 5A/12	8400	Oostende
Dhr.	Rene	Vandercruyssen	Mariakerkelaan 330	8400	Oostende
Dhr.	Daniël	Vandewinkel	Van Iseghemlaan 36/13	8400	Oostende
Dhr.	Pierre	Vanhecke	Henri Lalouxlaan 45	8670	Koksijde
Mevr.	Maria	Vanhoeck	Groentenmarkt 3/8	8400	Oostende
Mevr.	Katrien	Vanhooren	Elisabethlaan 234/9	8400	Oostende
Dhr.	Jan	Vanleke	De Tomermaat 84	2930	Brasschaat
Dhr.	André	Vansieleghem	Havenstraat 22	8400	Oostende
Dhr.	Raymond	Vantournhout	Metseleersstraat 42	8400	Oostende
Mevr.	Maria	Vanwallegem	Torhoutsesteenweg 63/4	8400	Oostende
Dhr.	René	Vanwallegem	Aartshertoginnestraat 54/9	8400	Oostende
Mevr.	Jeannine	Vanwelsenaers	Limbaan 29	8400	Oostende
Mevr.	Odile	Verbiest	Torhoutsesteenweg 45/4	8400	Oostende
		Verburgh-Serrano	Zwanenlaan 75	8400	Oostende
Mevr.		Vercruyssen	Kraanvogelstraat 1	8400	Oostende
Dhr.	Fernand	Verhaeghe	Violierenlaan 53	8400	Oostende
Dhr.	Julien	Verhaeghe	Meeuwenlaan 18/6	8400	Oostende
Dhr.	Roland	Verhey	Stuiverstraat 288	8400	Oostende
Dhr.	Henri	Verkouille	Zwanenlaan 44	8400	Oostende
Dhr.	D.	Verstraete	Engelendalelaan 140	8310	Brugge
Dhr.	D.	Verstraete	Honoré Borgersstraat 88	8400	Oostende
Mevr.	Anne-Marie	Viaene	p/a Prof. Mac Leodstr 13/1	8400	Oostende
Dhr.	Herman	Viaene	Mac Leodstraat 4	8400	Oostende
Mevr.	Maria	Vieren	Gerststraat 12	8400	Oostende
Dhr.	Guido	Volcke	Vanderstichelenstraat 135	8400	Oostende
Dhr.	Marcel	Wandels	Nieuwstraat 9	8400	Oostende
Dhr.	E.A.	Weynen	Brugse Steenweg 49	8450	Bredene
Mevr.	Denise	Willaert	Kapucijnenstraat 23/3	8400	Oostende
Dhr.	Roland	Wittezaele	Kerkstraat 11	8400	Oostende
Dhr.	René	Wybouw	Kanaalstraat 7	8470	Gistel
Dhr.	Roland	Wybouw	Ieperleedstraat 13	8432	Middelkerke
Dhr.	L.	Zonnekeyn	Ooststraat 6/4	8400	Oostende

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1996

- elke zaterdag
- van 17 februari t/m 25 februari (gesloten 20 februari)
- van 30 maart t/m 14 april (gesloten 02 april en 09 april)
- van 16 mei t/m 19 mei
- van 25 mei t/m 27 mei
- van 15 juni t/m 15 sep (gesloten elke dinsdag)
- van 26 oktober t/m 03 november (gesloten 29 oktober en 1 november)
- van 21 december t/m 05 januari 1997 (gesloten 24, 25 en 31 december, 01 januari)

telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

3^e FILM GRATIS
Prettige Feesten

BON **COCK**
CAMERA
SERVICE

Jozef II straat 44
Hoek Christinastraat
8400 Oostende

* aanbod geldig van 1 dec. t.e.m. 15 jan. '96 of
einde voorraad. Enkel op foto kleurenfilm

B. & C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET **UITVAARTKONTRAKT** IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLOMMERINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

D E P L A T E v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEMKRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

A. VAN ISEGHEM
IJzerstraat 1
8400 OOSTENDE

SECRETARIS

J.B. DREESEN
Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE

PENNINGMEESTER

J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING

750-9109554-54
000-0788241-19

JAARGANG 25
NUMMER 2
MAAND februari 1996

IN DIT NUMMER

- blz. 45 : O. VILAIN : Antiquariaatsprijzen.
- blz. 46 : J.B. DREESEN : Volkswaerkunde aan onze kust.
- blz. 50 : R. VANCRAEYNEST : Geneesheer Pieter Damman eist vergoeding van de stad Oostende.
- blz. 52 : J.B. DE BROUWERE : De tweede kursaal.
- blz. 54 : I. VANHYFTE : 30 augustus 1853 : aartshertoging Maria Hendrika ziet voor het eerst Oostende.
- blz. 56 : N. HOSTYN : Verdwenen....het museum voor religieuze kunst.
- blz. 60 : J. COOPMAN : Het begin van de franse republiek te Oostende.
- blz. 62 : N.N. : S.N.O. 1871 - 1996 K.R.N.S.O. 125 jaar roeisport te Oostende.
- blz. 66 : 1e lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1995

25ste JAARGANG

EEN HEUGLIJKE VERJAARDAG

FEBRUARI - ACTIVITEIT

De Oostendse Heemkring DE PLATE heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot een voordracht met dia's

op donderdag 29 februari 1996 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : DE BEVRIJDING VAN DE KUST EN DE BELGISCHE HAVENS

De spreker : de heer Jan B. DREESEN, secretaris van de Kring

In 1994 was het 50 jaar geleden dat de grootste militaire operatie aller tijden plaatsvond. D-day, de landing in Normandië en het begin van de bevrijding van Europa uit de handen van Nazi-Duitsland. Drie miljoen soldaten, vierduizend schepen en vijftien duizend vliegtuigen werden hiervoor ingezet. Over dit gebeuren werden ons in beeld en woord uitgebreide reportages gebracht. Hierbij werden voornamelijk de zware veldslagen behandeld. Minder of niet kwamen de lokale bevrijdingen aan het bod.

Een van die mindere gebeurtenissen in het totaal oorlogsbeeld was de bevrijding van onze kust en de Belgische havens. Toch had deze een enorm belang. Door de omstandigheden werd Oostende, tot aan de volledige bevrijding van Antwerpen, de belangrijkste aanvoerhaven voor het materiaal en de troepen dienstig bij de zware gevechten in Nederland en aan de Belgisch-Duitse grens.

Als oorlogsvrijwilliger bij de Royal Navy belgische sectie en daarop volgende als onderploegoverste van een ontminingsgroep, de Katie-Mine Party, heeft onze secretaris de gebeurtenissen als het ware op de voet kunnen volgen. Vanavond brengt hij ons dan ook een getrouw beeld van wat de omstandigheden en de gebeurtenissen waren.

Een avond voor allen die begaan zijn met de geschiedenis van onze kuststreek in W.O. II. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos en zijn ook niet-leden welkom. Men zegge het voort.

J.P. FALISE

MAART I - ACTIVITEIT

In het kader "KEN UW STAD" nodigt de Oostendse Heemkring DE PLATE U nu reeds uit tot een bezoek aan de

MIJNENBESTRIJDINGSSCHOOL te OOSTENDE

Dit bezoek gaat door op woensdag 13 maart om 14u30 onder leiding van de heer Jan B. DREESEN.

Als een vervolg op de februari voordracht "Bevrijding van de kust en de Belgische havens" brengen wij een bezoek aan deze school. Ingehuldigd in 1956 als een Nederlands-Belgische school voor mijnenbestrijding is deze instelling uitgegroeid tot een toonaangevend instituut van de mijnenoorlog ter zee. Niet alleen uit de Navolanden maar ook van elders komen de leerlingen van de

mijnenbestrijdingsvloten zich hier op de hoogte stellen van de nieuwste technieken in het domein.

Bijeenkomst aan de ingang van de "Bootsman Jonsen Kazerne" 3de en 23ste Linieregimentsplein te Oostende om 14u15.

J.B. DREESEN

ANTIQUARIAATSPRIJZEN

Op de boekenveiling die op 16 december 1995 te Brugge plaats had hebben we volgende prijzen genoteerd :

MARS : Croquis de Plage : Blankenberghe - Heyst - Knocke - Wenduyne - Le Coq-sur-Mer.....	4.000 Fr
BLY, F. : Onze zeil-vischsloepen (1902).....	2.800 Fr
BARTHOLEYNS, E. : La Côte Belge de La Panne à Knocke.....	1.000 Fr
LOPPENS, K. : La région des dunes de Calais à Knocke (1932).....	1.400 Fr
FEYS; E. : Histoire d'Oudenbourg (1873).....	15.000 Fr
MASSART, J. : Sur le Littoral belge (1912); DESPOT, A. : Vlaamsche zeevisschers (1942); RAHIR, E. : Au pays des grandes dunes (1928) en "De Kust" o.l.v. Stan LEURS.....	2.000 Fr
DELANGHE, J. : De oorsprong van de Vlaamsche kustvlakte (1939) en WATERSCHOOT, M. : De Vlaamsche kustvlakte (1939).....	2.000 Fr
NYSSSENS-HART, J. en ZONE, J. : Le port de vitesse de Heyst (1894).....	2.200 Fr
OPDEDRINCK, J. : Knocke-sur-Mer (1913); VANSTEENE, G. : De zee kust van Knocke; COORNAERT, M. : Koudekerke-Heyst (1860) en CHASTELAIN, J. : Vie et mort du pays de Zwin (1949).....	2.800 Fr
STRUBBE. J. : Egidius van Bredene (1942).....	900 Fr
VANDEPUTTE, F. : Chronique de la ville de Dixmude (1842).....	4.000 Fr
STREUVELS, S. : Zeelieden en zeevisscherij (1934).....	12.000 Fr

Dit is steeds zonder het opgeld van 21 %

O. VILAIN

VOLKSWEERKUNDE AAN ONZE KUST

door J.B. DREESEN

INLEIDING

De mens is altijd afhankelijk geweest van het weer. Vroeger was het een kwestie van leven of dood, nu van meer of minder comfort. Hoewel radio en televisie ons dagelijks een uitgebreid weerbericht bezorgen, gebaseerd op de modernste waarnemingsmethodes, blijft de mens er nog steeds op uit om door eigen waarneming van bepaalde verschijnselen het weer te voorspellen.

Zo groeide in het verleden bij de volksmens een bijzonder taalgebruik, waarmee hij het weer aangaf.

Elk taalgebied, zelfs elke streek, heeft woorden, uitdrukkingen, gezegden en spreuken die enkel gebruikt worden in verband met het weer. In deze bijdrage volgt een overzicht van dit taalgebruik aan onze kust, met uitsluiting van weerspreuken. Het basismateriaal werd, in het begin van de 60er jaren, verzameld bij diverse informanten en getoetst aan het nog bestaande taalgebruik aan de Vlaamse kust. Later werd het aangevuld op basis van de BIJDRAGE TOT DE STUDIE VAN DE VISSERSTAAL TE DE PANNE door F.L. RIGAUX (D/2132/1976). Mijn bijzondere dank gaat naar Jef VERBANCK, ex-schipper, reder en vismijndirecteur in Nieuwpoort.

TYPISCHE WOORDEN, UITDRUKKINGEN EN GEZEGDEN OVER HET WEER AAN ONZE KUST

- WANNEER MEN DE ZEE OP GROTE AFSTAND RIEKT, IS DAT EEN VOORTEKEN VAN WIND EN STORM.
Drukdalingen maken de gassen vrij.
- HET GERUCHT VAN DE ZEEGOLVEN OP DE KUST (DE BRANDING), DIE MEN BIJ STIL WEER VAN VER KAN HOREN, HEET "ZEEROT" EN IS EEN TEKEN VAN NADEREND SLECHT WEER.
Zeegolven die op de kust breken zonder dat er wind is, zijn het gevolg van de DEINING, die op haar beurt veroorzaakt wordt door een storm die op afstand woedt.
- WANNEER MEN EINDE SEPTEMBER, TER HOOGTE VAN OOSTENDE, NOG ZEEHONDEN ZIET, ZAL MEN EEN ZACHTE WINTER HEBBEN.
De temperatuur van het zeewater is dan nog relatief hoog, wat zijn invloed zal hebben op de duur van de winter voor de kust. Dit gezegde heeft veel van zijn waarde verloren, omdat we nog zeer zelden een zeehond op onze kust zien.
- De vissers spreken van een SMOEL of een SMOET ZEETJE of van SMOEL of SMOET water, een rustige vlakke zee. Van het Engelse SMOOTH, vlak, effen.
- Is de mist erg dik, dan heet het JE KAN ER EEN NAGEL IN SLAAN of JE KAN DE MIST SNIJDEN ALS KAAS.
- Dikke natte mist heet SCHOTSE MIST en er loopt zelfs een versje SCHOTSE MIST DIE OP DE BELGEN PIST.

- Als het zicht beperkt is door mist of regen, spreekt de visser van DIK WEER.
- Zware aanvriezende mist of buiswater is BLACK FROST (uit het Engels), in Oostende spreekt men ook wel van ZWARTE MIST. In januari 1969 liep schipper POTS met de 0.81 JOHN op de IJslandse kusten bij een temperatuur van min 13° Celsius in een zware storm van wijkkracht 11, op de schaal van Beaufort. In een ommezien werd de treiler door de aangroei van de BLACK FROST in een vlottende ijsmassa herschapen. Als gevolg van deze ijsmassa lag het vaartuig anderhalve voet (circa 45 cm) dieper dan normaal, waardoor de stabiliteit van het schip in gevaar kwam. De schipper had acht uur nodig om een haven te bereiken.
- Aanvriezende mist aan de boomtakken is BREMMEL, BRIMMEL of BRUMMEL. Een versje zegt : EEN MAN WORDT OUD, ALS HIJ ZIET HANGEN DRIE DAGEN DE BREMMEL AAN HET HOUT.
- MIST WORDT BEWAAID OF BEPIST of MIST IS BEWIND OF BEPIST. Na de mist komt regen of wind.
- DE MIST IS DE MOERE VAN ALLE WEER. Na mist kunnen alle soorten weer verwacht worden.
- Mistig regenachtig weer is PLAKKERSWEER.
- Van iemand die geen bezittingen heeft : HIJ PEIST DAT HIJ RIJK IS, HIJ HEEFT HONDERD GEMET SMOOR GEKOCHT OP ZEE. Smoor in de betekenis van mist. Een gemet is een oude oppervlaktemaat.
- Bij stormweer uit het noordoosten kan men soms op de horizon, in het noordwesten, bliksemflitsen zien. De visser zegt dan dat DE MARIONETTEN SPELEN.
- Als het op zee bladstil is : 'T BLED OF STAKELAMBLED.
- Een zacht windje is EEN ZUCHTJE.
- Een flauwe wind is een SCHOVERKOELTE. Het woord komt van SCHOVER, een open vissersbootje met een razeil, zoals de vroegere Oostendse garnaalboot.
- Noorderwind heeft een slechte reputatie, want JE VANGT ER NOCH VOGEL NOCH VIS. Vergelijk hierbij met een gezegde uit Bayonne (Fr) VENT DU NORD, RIEN NE MORD.
- De warme wind die 's zomers van de kust naar zee kan waaien, heet op de oostkust een BLEIERAAR en op de westkust een NEUZELWIND. We hebben hier te doen met een klassieke LANDWIND of BRIES.
- OOSTENWIND OVERDAG DE BAAS, 'S NACHTS EEN KIND of OOSTENWIND WAAIT ZICHZELF DOOD. Oostenwind groeit in de morgen, is het sterkst op de middag en valt rond middernacht stil. Dit verschijnsel is te wijten aan de invloed van LAND- en ZEEBRIES.
- Van personen die zich eigenaardig gedragen, zegt men DAT ZE VAN DEN OOSTENWIND GEPAKT ZIJN.

- De Ijslandvaarders spraken van WITTE WIND, als bij harde wind ZEEMIST gemengd met BUISWATER over de zee-oppervlakte gejaagd wordt. Omdat die wind meestal uit het noordwesten kwam, luidde het WIND UIT DE NOORDWEST, THUIS BEST.
- Stormweer uit het noorden is NOORDS WEER. Meestal brengt dat in de winter zeer koud weer, waarbij de vissers last hadden van koude handen. Er liep dan ook een gezegde in de visserij...OH MIJN HANDJES, MIJN HANDJES...GELD VOOR POESTERS MAAR VOOR GEEN WANTJES. En poester is warme koffie met een geut cognac.
- De wind kan aan de kust SNUF zijn. Een snuffe wind is een plotselinge opkomende wind. INVALLEN of SLAKIEREN : in kracht verminderen. TOEKOMMEN, VERHOGEN of VERKOELEN : in kracht toenemen. INDEREN, VERINDEREN of INLOPEN : krimpen, tegen de wijzerzin van een uurwerk draaien. VERNOORDELIJKEN, VERZUIDELIJKEN, VEROOSTEREN of VERWESTEREN. TEGEN of MEE ZIJN. VAN BINNEN ZIJN : van land naar zee waaien, een binnenwind of landbries. VAN BUITEN ZIJN : van zee naar land waaien, een buitenwind of zeebries.
- Een UITSCHIETER is een opkomende wind die krachtiger wordt en blijft aanhouden. Zo zegt men wel REGEN UIT DE ZUIDWEST IS EEN UITSCHIETER UIT DE NOORDWEST.
- GAT heeft in de visserij, ondermeer, de betekenis van windstreek. De visser zegt dat DE WIND UIT HET WESTERGAT KOMT.
- DAAR KOMT EEN LUCHTJE of een KILTE, zegt de visser als een LABBERKOELTE - een licht briesje - begint te waaien.
- Pal voor de wind liggen heet op z'n Oostends RECHT OP Z'N OEPJE LIGGEN of RECHT OP Z'N STERRETJE LIGGEN.
- Van zeer zwaar stormweer zegt de visser dat DE DUIVEL EN ZIJN MOER ZIJN LOSGELATEN of dat het HEMELDE VLIEGENDE SIESSEN is.
- Een visser die alle weer trotseert en bij alle weer vist - een reputatie die de Heistenaars hebben -, is een ZEEBEER, EEN ZEEBEEST, een ZEEDUIVEL.
- DE BEER GEZIEN HEBBEN of DE ZEEBEER GEZIEN HEBBEN wordt gezegd van personen die na hun eerste zeereis er genoeg van hebben en niet meer willen varen.
- Een schipper die met stormweer durft uit te varen, krijgt de bijnaam LEVENSMOE.
- Als het weer gaat veranderen, zegt men dat het gaat OPSTEKEN EN VRIEZEN of OPKLAREN EN VRIEZEN.
- Het zuiden en het zuidwesten hebben een slechte reputatie want ZUIDWEST, REGENNEST en WIND UIT HET ZUIDEN IS REGEN VOOR DE PUIDEN. Wind uit die richting is meestal een aanduiding van een naderende depressie (laagdrukgebied), dus van slecht weer.

- EEN BLEK is een straal, een glim, een heldere plek in een bewolkte hemel of een tijdelijke droogte tussen twee buien. Maar die naam verschilt aan de kust. Zo spreekt men aan de oostkust van een BLEK of BLEKKER, in Oostende van een LUMPTJE en aan de westkust van een BLINKERTJE. Men zegt dan EEN BLEK VOOR EEN LEK, een zonnestraaltje tussen de regenvlagen door. 'T IS BLEK VOOR LEK waarbij men wil zeggen dat het weer wankelbaar is. 'T IS LEK VOOR EEN BLEK, na een beetje regen krijgen we mooi weer.
- Bij vochtig warm weer, wanneer de zonnige perioden en buien elkaar aflossen, zegt men dat DE ZON STEEKT.
- De visser gebruikt het woord SMEER ook in de betekenis van "betrekken van de lucht". Zo zegt hij DE ZON (OF DE MAAN) HEEFT SMEER AAN HAAR GAT. De lucht begint te betrekken wat meestal een teken is van naderend slecht weer.
- Als de zonnestrallen door de wolken in het water schieten, zegt men dat DE ZON AL PISSENDE WEGGAAT of DE ZON STAAT OP STAKEN.
- Als het hard regent, REGENT HET MOLLEJONGEN of PUIDEJONGEN.
- Zeevogels verjagen achtte men aan boord gevaarlijk, omdat dit de wind aanwakkerde en men dan de zeilen moest reven, d.w.z. de oppervlakte verkleinen door een rif te steken. Het woord liep dan ook SPEEL MET GEEN VOGELS, WANT DAN SPEEL JE MET JE REVEN.
- Gaan de meeuwen hoog vliegen, dan zegt men HOGE MEEUWEN, HOGE WINDEN. Er is dan noordwestenwind te verwachten.
- EEN MALEFIJT of KWAVEERVOGEL is de benaming voor verschillende soorten stormvogels (Procellaria), die slecht weer aankondigen door zich in de nabijheid van vaartuigen te vertonen. De visser zegt dan HET ZIJN MALFIJTEN DIE REGEN EN WIND SCHIJTEN.
- Sommige vissers maken een onderscheid tussen MALEFIJT en MARMOKKE of MALLEMOKE, naam die ze geven aan de Noorse stormvogel of blauwvoet. Het woord komt van het Franse MALAMOK, een albatros met zwarte bek.
- Volle maan op maandag noemt EEN MAANDAGSE MAAN en was een voorbode van slecht weer. De vissers bleven dan aan wal en MAAKTEN DE MAANDAG of EEN LUIE MAANDAG. Ze staken niet in zee en gingen uit drinken.
- Een volle maan op vrijdag is voor de visser EEN PISMAAN of ZEIKMAAN en voor hem een voorbode van regen.
- Een ander gezegde was HET WEER ZAL MAAR BETEREN ALS DE ZON DE MAAN BESCHIJNT. Het weer zal veranderen als overdag de maan samen met de zon zichtbaar is.

DE OOSTENDSE SCHAAL VAN BEAUFORT

Zoals iedereen weet, is de Beaufortschaal een schaal ter aanduiding van de windkracht die gaat van 0 (windstilte) tot 12 (orkaan), opgesteld in 1805 door Sir Francis BEAUFORT (een Engelse admiraal) waarbij de zeilvoering als uitgangspunt werd genomen.

Op onze kust ontstond in verband hiermee een eigen terminologie, die verschilde van plaats tot plaats en waarbij ook nog een verschil werd gemaakt tussen de BOOTJESSJOUWERIE, de kustvisserij met open boten, en de andere visserij. Voor Oostende gold en geldt nog steeds de volgende terminologie.

SCHAAL NUMMER	BEAUFORT BENAMING	OOSTENDSE BENAMING
0	Stil	STAKELAMBLED alsmede de varianten
1	Flauw en stil	Een ZUCHTJE en in de bootjessjouwerie spreekt men van een KELLETJE
2	Flauwe koelte	Een KELITJE of KELLETJE
3	Lichte koelte	Een KAPPELINGE of KABELINGE
4	Matige koelte	Een BRIESJE
5	Frisse bries	Een SCHOON BRIESJE
6	Stijve bries	Een FERME of STERKE BRIES en in de bootjessjouwerie spreekt men van EEN STERKE KAUWE
7	Harde wind	een HALVE STORM
8	Stormachtig	VLIEGENDE KOELTE
9	Storm	VLIEGENDE WEER
10	Zware storm	VLIEGENDE STORM
11	Zeer zware storm	
12	Orkaan	ORKAAN, NOODWEER, VLIEGENDE ORKAAN, VLIEGENDE NOODWEER

**GENEESHEER PIETER DAMMAN EIST VERGOEDING
VAN DE STAD OOSTENDE (1)**

door Raymond VANCRAEYNEST

Pieter DAMMAN was rond 1750 geneesheer te Oostende en in dienst van het stadsbestuur.

Waarschijnlijk in de loop van de zomer 1753 vertrok hij naar Parijs om zich daar te bekwamen. Hij had daarvoor toelating bekomen van het stadsbestuur om 3 tot 4 maanden afwezig te zijn om zich in zijn beroep te volmaken. Op 1 oktober 1753 schreef hij naar het Oostends bestuur dat hij eerst er op gerekend had dat 3 tot 4 maanden zouden volstaan. Maar, zo schreef hij verder, "dagelijks word ik gewaar, hoe langer ik hier blijf, hoe meer dingen er te leren zijn, die hun nut zullen opleveren, zowel voor de gemeenschap als voor mijzelf". Hij liet daarom aan de burgemeester weten dat hij er mee zou gediend zijn dat de burgemeester het niet slecht zou vinden dat hij nog gans de winter te Parijs zou kunnen blijven. Hij logeerde daar in het "Hôtel de Macon", rue des Grands Augustin.

De burgemeester J. DE VETTE ging te rade bij het schepencollege. Het college liet Pieter DAMMAN bij brief van 7 oktober 1753 zijn beslissing kennen : hij moest dadelijk zijn taak te Oostende opnemen waarvoor hij het pensioen genoot. Als hij echter oordeelde daar heel de winter te verblijven tot voordeel van hemzelf en van de gemeenschap in de toekomst, dan was hij daar meester van te

doen wat hij wilde, maar niet op het pensioen van de stad. Hij moest zonder uitstel zijn beslissing laten kennen opdat het college een andere geneesheer in dienst zou kunnen nemen die er nodig was voor de armen en voor de gemeente.

Het resultaat zal geweest zijn dat Pieter DAMMAN, licenciat in de medecijnen, zich niet meer te Oostende heeft vertoond. Op 31 augustus 1756 schreef hij immers van uit Gent aan het Oostends stadsbestuur dat hij met geduld wachtte op het antwoord op zijn verzoekschriften, gericht aan de burgemeesters DE VOGHT en DE VETTE, opdat zij zo goed zouden willen zijn hem te betalen voor zijn pensioen en voor de lijkschouwingen die hij gedaan had, zowel alleen als in bijzijn van de scheepsjongen VAN DEN HEEDE. Hij wees tevens op de kommer die hij steeds had betoond voor de armen en verzocht de stadsbestuurders de betaling te doen in handen van de weduwe ROOLEUW.

Het moet zijn dat hij geen voldoening heeft gekregen van het Oostends stadsbestuur, want het jaar nadien spant hij bij de Raad van Vlaanderen een proces in tegen het stadsbestuur. Bij request van 22 juni 1757 beweert hij dat hij bij de stad, als "docteur ten pensioene" was tot 12 oktober 1753 en dat hij van zijn pensioen niet voldaan was sinds maart 1753. Bovendien vindt hij het vermetel dat het stadsbestuur beweert dat het hem niets schuldig is van de "schauwijnge van doode lichaemen". Hij moet daarvoor immers een honorarium krijgen buiten zijn gewoon pensioen, zo meent hij.

Tot staving van die lijkschouwingen voegt hij daarbij een uittreksel uit zijn notitieboek, voor echt verklaard op 30 september 1757 door notaris P.F. DE GRAEVE te Gent. Ik laat hiervan een samenvatting volgen omdat dit het maritiem verleden van Oostende belicht.

- 1) Geschouwd het lijk van Barent SOLVE (ook SALVE), geboren te Stockholm, matroos op het schip onder bevel van kapitein KLEIJN, liggend bij de Blauwe sluis (2) aan de kaai dezer stad; verdronken op 11 oktober 1751.
- 2) Onderzocht op 12 december 1752, samen met de heer VAN DEN HEEDE, de bemanning van een schip komende van Civitavecchia (3).
- 3) Geschouwd met de heer VAN DEN HEEDE, op 16 januari 1753, de lijken van Jacobus ROCHAUSEN, kapitein, Cornelis ROELENS(EN), stuurman, Roels STAVANE, matroos, op het hoekerschip "De Jonge Apolonia" van Zierikzee, alsook het lijk van Joannes WAEIJ, visser van Blankenberge, loods op het voormelde schip; allen verongelukt.
- 4) Geschouwd op 18 januari 1753 het lijk van Barent DAVIDSEN, geboren te Bergen in Noorwegen, matroos op het voormelde schip "De Jonge Apolonia".
- 5) Geschouwd op 6 januari 1753 het lijk van Silvester DE CLERCQ, geboren te Oostende, liggende met zijn schip aan de Zoutkaai; verdronken (4).

De stadsbestuurders repliceerden hierop bij de Raad van Vlaanderen dat zij bleven ontkennen dat Pieter DAMMAN niet zou vergoed

geweest zijn tot 12 oktober 1753. Wat de lijkschouwingen betrof door hem aangehaald, beweerden zij hem daartoe geen opdracht te hebben gegeven. De stad Oostende betaalt nooit voor akten van lijkschouwingen van verongelukte zeelui die bekend zijn. Die worden betaald door de schippers of door de commissarissen (de plaatselijke verantwoordelijken voor de bemanningen). De stad betaalt evenmin voor de lijkschouwingen van verongelukte personen die bemiddeld zijn; dat moet gebeuren door de erfgenamen. Zo is de lijkschouwing van matroos Barent SALVE vereffend door kapitein KLEIJN of door zijn commissaris Joannes DE VETTE.

Wat het uiteindelijk resultaat is geweest van die betwisting heb ik niet in de bundel gevonden. Het zou misschien te vinden zijn in het archief van de Raad van Vlaanderen dat berust op het Rijksarchief te Gent.

-
- (1) A.R.A. Brussel. Geheime Raad. Oostenrijkse Periode. Bundel 280/B. Administratie van Oostende 1725-1767.
 - (2) De Blauwe sluis scheidde het water van de vestinggrachten van de stadskom van Oostende. Deze (open) kom stond in vrije verbinding met de havengeul en was dus een tijkom. De Blauwe sluis kan gesitueerd worden daar ongeveer waar nu de Zuidstraat op de Vindictivelaan uitkomt, aan het Waterschoutsambt van weleer. De monding van de kom lag ongeveer aan de huidige verschepingsbrug nr. 2, tussen het Kaaistation en het Car-ferrystation (eertijds London-Istanboelstation genoemd).
 - (3) Civitavecchia is de zeehaven van Rome.
 - (4) De Zoutkaai was gelegen aan de westkant van de havengeul tussen de monding van de Sint-Catharinakreek en de monding van de Gauweloze kreek. Nu zou die kaai ongeveer liggen tussen de overdekte uitgang van het Kaaistation en het verlengde van de Oesterbankstraat, ongeveer waar nu het spoor 3 ligt.

DE TWEEDE KURSAAL

In oktober 1994 (De Plate, 1994, blz. 245) publiceerde ik een plaatskaartje aan het banket ter gelegenheid van de opening van de tweede Kursaal op 23 juni 1878. Dat was het plaatskaartje van Jacques-Jean DE SORGHÉ, directeur van de "Mont de Piété" en secretaris van het "Bureau de bienfaisance" (lijk toen gezegd en geschreven werd). Bij het verder ordenen van het familiearchief D.S. vond ik nu het menu van dat banket, menu wat hier nu afgebeeld staat.

Maar het zwart/wit clicé geeft maar een zwak idee van de weelde die men zich ca. 1875 veroorloofde. Het menu is in rood gedrukt, op witte zijde, omgeven van een franje eveneens uit witte zijde. Een wittewijnvlek maakt de melding van de drukker nauwelijks leesbaar, maar het wel "Lith. J. DAVELUY, Ostende". De afmetingen stemmen overeen met het afgedrukt cliché. Maar wat een spijskaart ! Om van te watertanden

J.B. DE BROUWERE

INAUGURATION
DU
NOUVEAU KURSAAL D'OSTENDE
25 Juin 1878

M E N U

Potages.

Printanier à la royale. - Bioque d'écrevisses.

Hors d'œuvre.

Bouquet de Cherbourg. - Melon glacé.

Petits pâtés à la Mazarine.

Relevé.

Saumon du Rhin à la régence.

Entrées.

Suprêmes de foies gras en caisses aux truffes.

Filet de bœuf à la parisienne.

Chaudfroid de manivelles à la Périgord.

PUNCH GLACÉ.

Rôts.

Dindeaux au cresson.

Quincon de homard.

Cœur de laitue.

Entremets.

Fonds d'artichauts sauce crème.

Petits pois à la française.

Bombe glacée à l'ananas.

Gâteau Breton.

Pièces montées. - Corbeilles de fruits.

Dessert.

Café et liqueur.

V I N S

Aumontillade 1861. - Rocheimer 1868.

Saint Julien 1870.

Kursaal Champagne carte blanche.

Corton 1868. Clos du Roi. Neuf de Reichelt 1861.

G. D. Mumm. - Louis Thadée.

Porto 1861.

Liste d'Invitation.

30 augustus 1853 : Aartshertogin Maria Hendrika ziet voor het eerst Oostende

door Yvan VANHYFTE

In het Plate-artikel 1995/p. 292 waar ik het had over het huwelijk van prins Leopold met Marie Henriette, alludeerde ik op het bezoek van het jonge bruidspaar aan Oostende. Die dertigste augustus 1853 wil ik nog even in herinnering brengen.

Brugge, Oostende, Luik, Namen, Gent en Antwerpen moesten elk op hun beurt het Coburgs-Habsburgs huwelijk een bijzondere dimensie aan de jonge natie geven. Namelijk het nationaal gevoel en de loyaliteit tegenover het koningshuis verstevigen onder Walen en Vlamingen die toen nog niet communautair dachten.

Op 30 augustus was "koninklijk" Oostende aan de beurt om zijn erkentelijkheid en enthousiasme (vooral) op straat te laten zien.

Net als daags tevoren lieten om 8 uur in de morgen artillerie-salvo's en kerkklokken horen dat die dag iets bijzonders stond te gebeuren. Kronen, spandoeken, standaarden en wimpels wapperden tussen bevlagde herenhuizen. Een uur later is al veel volk op de been, vooral op het circuit waar straks de stoet passeert. Sommigen zoeken het spoorwegstation op en merken dat de Burgerwacht al bezig is met de straat aan weerszijden af te zetten. Ook de autoriteiten melden zich. In de wachtzaal ontvangen Schepencollege en de gemeenteraadsleden straks de koninklijke familie.

Enkele minuten na half elf. Burgemeester H. SERRUYS drukt de hoge gasten de hand waarna de toejuichingen tot ver buiten het gebouw hoorbaar zijn. Een zoveelste Oostenrijkse Blijde Inkomste kan beginnen. Voorafgegaan door de Oostendse societeiten, die voor de gelegenheid praalwagens hebben opgetimmerd, rijdt de achterkleindochter (1) van Maria Theresia samen met haar gemaal de stad binnen onder het oog van vele Oostendenaars die in vervoering komen. Zouden er onder hen zijn blijven stilstaan bij haar overgrootmoeder of was men al lang vergeten dat Maria Theresia de welvarende Oostendse Compagnie opofferde voor haar eigen dynastieke belangen ?

De Kapellestraat ("y compris la rue du Chat et le Marché-aux-Veaux"), de Kaaistraat, de Sint Thomasstraat (2) en de Kerremelkstraat vallen later in de prijzen voor de mooist bevlagde straten.

Op de Place d'Armes bereikt het enthousiasme zijn hoogtepunt vooral wanneer koning Leopold I met zijn zoon en schoondochter op het balkon van het oude stadhuis verschijnt. De Burgerwacht en het leger mag zijn defilé houden voor de koninklijke tribune. Leopold I voelt zich thuis, hier in zijn zomerresidentie. Straks is hij gastheer in zijn paleis in de Langestraat.

In het Kursaal is men ook drukdoende. Het hoofdterras wordt er in gereedheid gebracht voor de hoge gasten die over de middag de regatten zullen bijwonen. Een waar spektakel, die wedstrijden in zee ! Het Franstalig programma kondigt ondermeer aan : "Course des bateaux de pêche pontés; course des bateaux de pêche non-pontés;

course des canots à 4 et à 6 avirons; gigs et scullers en bois à 4 avirons". Pannese en Blankenbergse vissers tonen hun stuurmanskunst. Marie Henriette geniet na. "Elle sera l'idole des Ostendais" schrijft triomfantelijk een patriottische "Feuille d'Ostende in zijn nummer van 4 september.

Om 6 uur 's avonds wordt door de Stad een banket aangeboden in de chique salons van het Casino. Noordzeevis staat er op het menu, hoe kan het anders? Het volk kijkt vanop straat toe en ziet enkel het verlichte stadhuis. Daags ervoor had het Bestuur van Weldadigheid gezorgd voor een "buitengewone brooduitdeling" onder de armen van de stad. Dit stond ook op het feestprogramma...

Het feest eindigt enigszins in een anti-climax. Al op het eind van het feestmaal wordt - niet conform aan het tijdschema - (3) het met veel poeha aangekondigd vuurwerk afgeschoten. En toen het hoog gezelschap zijn plaats wou innemen voor "... une attaque et défense simulées du port..." in de Cercle du Phare, op de zeedijk, was alles voorbij!

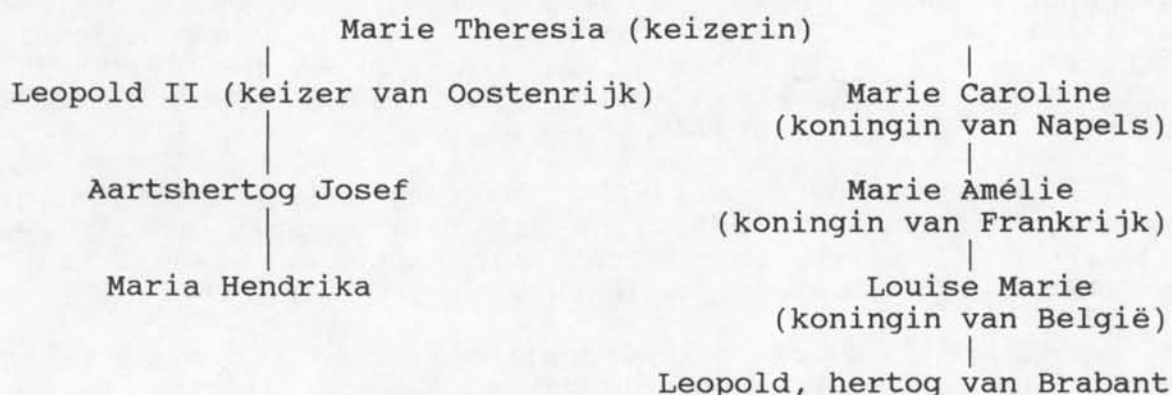
Om 22 uur vertrok de koning met zijn familie naar Brugge om er nog diezelfde avond de sprookjesachtige verlichting van reien en historische gebouwen te bezichtigen.

Niemand achteraf kon weten of de burgemeesterswens in zijn rede werkelijkheid zou worden: "Madame, faites-nous l'honneur de venir souvent sur notre plage"...

EPILOOG : Verscheidene historici (o.a. P. DAYE en G.H. DUMONT) getuigen allen dat Marie Henriette tijdens haar stadsbezoeken altijd blij gaf van vurig enthousiasme. Als jong, levenslustig meisje had ze uiteraard het volk op haar hand door zich bijna schalks, aardig en gütig te laten verleiden tot lachpartijen. Haar man daarentegen zag er vaak tegen op te moeten luisteren naar lange, hoogdravende redevoeringen waarvan hijzelf de oprechtheid niet geloofde.

Niet zo verwonderlijk; Spa en Oostende hadden toch ook elk hun eigen accenten....

-
- (1) In mijn Plate-artikel 1995 p. 293 is een foutje geslopen. Leopold en Marie Henriette zijn niet allebei achterkleinkinderen van Maria Theresia. Even een stamboom ter verduidelijking :

- (2) Bij de ingang van de Sint Thomasstraat stond een triomfboog waarvan het schilderwerk van de hand was van "peintre-décorateur Michel VAN CUYCK.
- (3) De anders zo enthousiaste Feuille d'Ostende verwijt in nr. 3630 de stadsadministratie van traagheid, incompetentie en nalatigheid : "n'aucune partie du programme officielle a répondu à l'attente...".

BRONNEN : La Feuille d'Ostende, 1853.
nr. 3622, 3623, 3626, 3629, 3630

VERDWENEN.....HET MUSEUM VOOR RELIGIEUZE KUNST

door Norbert HOSTYN

Amper zo'n 20 jaar heeft het Museum voor Religieuze Kunst in Oostende bestaan. Het Museum verdween kort na zijn bezieler, conservator priester Jan GHEKIERE (+ 1992).

Echt van de grond is het initiatief nooit gekomen. De bezoekcijfers die Jan GHEKIERE kenbaar maakte waren goed bedoeld maar op zijn zachtst gezegd sterk overdreven.

* * *

Het Museum "Religieuze Kunst" was een realisatie van de "Vrienden van de moderne religieuze kunst" v.z.w., een constructie rond priester Jan GHEKIERE.

Het doel van de "Vrienden" was drievoudig : het handhaven van de kunst als tijdloze waarde, het stimuleren van de religieuze kunst en het inrichten van een museum voor moderne religieuze kunst.

Het begon met diavoordrachten en daarna werden ook tentoonstellingen ingericht. De eerste ging door op 26 november 1966 in de zaal Pax te Oostende. In de zomer van 1967 werd in samenwerking met de Vlaamse Klub Kust de "verboden" Kruisweg van SERVAES naar Oostende gebracht. Dit viel samen met een hulde door de Vlaamse Klub Kust aan de "vier groten van Oostende" : ENSOR, PERMEKE, SPILLIAERT en Jan DE CLERCK in de Thermengaanderij. Daarna was er een tentoonstelling in het Kursaal : de Alfred OST-tentoonstelling in 1968. OST werd gevolgd door Romain DE SAEGHER en Felix DE BOECK. Het hoogtepunt was de internationale en interreligieuze "Confrontatie" met werken van Henry MOORE, Paul KLEE, ROUAULT, CHAGALL, PICASSO, DALI, ENSOR, DELVAUX, SERVAES, e.a.

Toen de "Vrienden" in 1973 de tentoonstelling "Religieuze thematiek" ingericht hadden in het Gemeentehuis van De Panne, schreef de "Standaard" : "met zulk een verzameling kan Jan GHEKIERE zijn museum voor religieuze kunst beginnen".

De toenmalige Oostendse deken, Jos LONCKE deed het voorstel om een kapelgebouw in de St. Sebastiaanstraat in te richten als museum. De Stad Oostende beloofde substantiële hulp voor de inrichting en

de v.z.w. "De Vrienden" zorgde voor de kunstwerken, d.w.z. dat veel van het tentoongestelde bruiklenen waren.

Op 29 juni 1974 ging het museum open, toevallig op dezelfde dag als het Ensorhuis in de Vlaanderenstraat.

Aanvankelijk werd alleen de bovenzaal als museum ingericht met een ereplaats voor de pioniers der religieuze kunst : Jacob SMITS, Gustave VAN DE WOESTYNE, Albert SERVAES, Alfred OST en Victor DELHEZ. Ook de bij uitstek religieuze en in Vlaanderen levende kunstenaars Felix DE BOECK en Romain DE SAEGER werden flink vertegenwoordigd.

In de benedenzaal werden tijdelijke tentoonstellingen gehouden met het doel Vlaamse kunstenaars te internationaliseren en internationale waarden naar Vlaanderen te brengen.

Overzicht tijdelijke tentoonstellingen :

1974

Michel CIRY

1975

Romain DESAEGHER

1976

Peter KOENIG

3 X THEUNYNCK

Hommage aan Willem VAN HECKE

1977

Romain DESAGHER

Groepstentoonstelling met Trees BOUDRY, André VAN DER ELST, Ferdinand PIETERS, André VAN POUCKE, Liliane DUVIVIER, Luc BLOMME, Jozef SEYNAEVE, Roger JANSOONE, Jenny STEENKISTE, Freddy GAERDELEN, Annie VANHOUTTE, Rita EVERAERT en M.L. CALCOEN-THOONS.

7 X Veurne (A. BULTHE, P. DELVAUX, P. DOISE, G. TAHON, TREBAL, J. VAN GUCHT en W. VERMANDERE)

Oscar COLBRANDT

Jos HENDRICKX

1978

Alfred Ost

Felix DE BOECK,

7 X Antwerpen (Leo LEWI, Albert BOCKSTAEL, Hugo BONGERS, Hubert DE VRIES, Hugo HEYENS, Jules VAN AEL en Roland VANDENBUSSCHE)

1979

12 X Engeland (Religieuze schilders uit Engeland)

7 X Limburg

Ludvik KOLEK (kunstenaar uit Brno)

1980

Alma VAN DER PAS

1981

R. Cappello ANGELLOTTI
A. MARIVOET

1982

Gustaaf SOREL
Georges ROUAULT
Otto PANKOK

1983

Margriet GOOSSENS
R. LENS
Marcel NOTEBAERT

1984

Wim VAN PETEGHEM
Romain DE SAEGER

1985

MAZYRYK, THEUNYNCK en VAN PETEGHEM

1987

NOTEBAERT : De boodschappers
Na overlijden van J. GHEKIERE

1994

Hulde aan Félix DE BOECK
Raymond CEUPPENS
Ben SNAUWAERT

OPROEP

In bibliotheken en archieven valt de informatie over de Vlaamse baggervvaart maar moeizaam bijeen te sprokkelen. Ook de archieven van de Vlaamse baggerbedrijven zijn niet altijd volledig. En de pioniers van de baggervvaart worden er ook niet jonger op. Het risico dat waardevolle documenten, foto's en herinneringen voor altijd verdwijnen is reëel. Zou het geen goed idee zijn om geïnteresseerden in de geschiedenis van de baggerwereld met elkaar in contact te brengen ? Een seintje naar de redactie van "De Bever" is in ieder geval een eerste stap.

De Bever : 2-maandelijke nieuwsbrief voor het personeel van Baggerwerken De Cloedt & Zoon.

Kontaktpersoon red. De Bever - Editie Kust : Mevr. Marleen DAUW,
Tijdokstraat 28, 8380 Zeebrugge. Tel. : 050/54.41.86.

NOG EEN GEVOLG VAN WERELDOORLOG II

De N. V. "Oostendse Rederij" heeft de eer U uit te noodigen tot den

Plechtigen Dienst

die zal georganiseerd worden op **Donderdag 22 November 1945, om 10 uur** in de kerk der H.H. Petrus en Paulus te Oostende, tot zieleliefde van

<p>Mijnheer Frans Baert Kapitein. echtgenoot van Mevrouw Gilberte DEDRIE, geboren te Oostende, den 28 Juli 1916.</p> <p>Mijnheer Henri Mestdagh Machielist. echtgenoot van Mevrouw Louise PUIS, geboren te Oostende, den 6 Augustus 1895.</p> <p>Mijnheer Eduard Clement Stuurman. echtgenoot van Mevrouw Marguerite RAMBOER, geboren te Oostende, den 19 April 1916.</p> <p>Mijnheer Eduard Deprince Matroos. echtgenoot van Mevrouw Estelle DECLERCK, geboren te Oostende, den 17 December 1906.</p> <p>Mijnheer Theodoor Verkouille Matroos. echtgenoot van Mevrouw Irene DURIE, geboren te Miford-Naves (Engeland), den 10 April 1917.</p> <p>Mijnheer Karel Devinck Matroos. echtgenoot van Mevrouw Rachel DEPUYDT, geboren te Oostende, den 21 Juli 1913.</p> <p>Mijnheer Emiel Major Matroos. zoon van wijlen Mr. Frans en Mevr. Elodie MINNE, geboren te Oostende, den 28 Januari 1922.</p>	<p>Mijnheer Charles Asaert 1° Stoker. echtgenoot van Mevrouw Wilhelmina WILLAERT, geboren te Oostende, den 13 December 1907.</p> <p>Mijnheer Isidoor Rouzee 2° Stoker. echtgenoot van Mevrouw Mans GOES, geboren te Oostende, den 27 September 1907.</p> <p>Mijnheer Pierre Braem Kok. echtgenoot van Mevrouw Marguerite HUYGHE, geboren te Oostende, den 18 Maart 1897.</p> <p>Mijnheer Jan Missuwe Kalestrimmer. echtgenoot van Mevrouw Alice MOREAU, geboren te Oostende, den 29 Januari 1899.</p> <p>Mijnheer Gilb. Vanmassenhove Lichte Matroos. zoon van Mr. Lucien en Mevr. Rachel LEBLEU, geboren te Oostende, den 18 Februari 1929.</p> <p>Mijnheer Paul Rykman Joeger. zoon v. Mijnheer Marcel en van wijlen Mevrouw Jeanne VAN GAVAREN, geboren te De Panne, den 19 Juli 1926.</p> <p>allen vermoedelijk omgekomen met de O 159 "Transport" in October 1945, tengevolge van een mijnontploffing.</p>
--	---

Da's hunne ziel in vrede ruste!

Oostende, den 17 November 1945.
Vlaanderenstrasi, 29
W. Lusse-Houtman, Ingefaasde, 4, Vlaanderenstrasi, Oostende. DYN. DRUKKERIJ, E. ST-JANSTRASIJ, OOSTENDE

Verzameling Walter MAJOR

HET BEGIN VAN DE FRANSE REPUBLIEK TE OOSTENDE (1)

door Jan COOPMAN

Toen de Franse Republiek de aanhechting van onze streken bij wet geregeld had stuurde zij twee "citoyens" om de stad in bezit te nemen : Nicolas MOREL, een handelaar, en Guislain MATHOREZ, procureur (avoué) in hun respectieve hoedanigheid van Commissaire Civil en Secrétaire Adjoint, zij woonden beiden te Duinkerke en logeerden hier in de Conciergerie (2).

Op 5 december 1792 hadden zij het stadsbestuur voorlezing gegeven van het Manifest van generaal DUMOURIER en van de ordonnantie verzonden vanuit het hoofdkwartier te Antwerpen (zie bijlage) en gaven opdracht om over te gaan tot de wettelijke verkiezing van het stadsbestuur en andere ambtenaren zoals de Verklaring van de Mensenrechten het voorschrijft. Zij hadden hiertoe de "steun" bekomen van de (onder druk gezette) (3) handelaars "en andere burgers die niet bij een gilde aangesloten waren", in hun vergadering van 5 december (4).

Het stadsbestuur weigerde vlakaf.

In hun wiek geschoten schakelden de twee citoyens notaris François DONNY in om het stadsbestuur officieel aan te manen zich zonder verwijl te voegen naar het manifest en de ordonnantie "zowel als naar de mondelinge onderrichtingen die zij zullen verstrekken, voor zover nochtans dat het (stadsbestuur) bereid is hen andermaal op het stadhuis te ontvangen, maar dan op een manier die meer in overeenstemming is met de waardigheid van de Franse Republiek die hen gezonden heeft". In geval van weigering, nalatigheid of op de lange baan schuiven, zouden de leden van het Magistraat persoonlijk en hoofdelijk verantwoordelijk gesteld worden.

Op 7 december, 's namiddags om 3 uur, geeft DONNY in het Stadhuis aan de voltallige vergadering kennis van zijn mandaat en overhandigt aan de raad-pensionarsi/griffier DE GRYSERRE, de copieën van de bewuste documenten die hij luidop voorleest. De notaris wordt verzocht zich terug te trekken terwijl het stadsbestuur zich beraadt.

Om 16.30 uur wordt hij terug binnengelaten en krijgt hij te horen dat zij bereid zijn, en het altijd geweest zijn, zich te schikken naar al de eisen. Zij vragen de twee "citoyens" te laten weten op welke dag, uur en wijze zij verlangen dat de verkiezingen gehouden worden. Verder verklaren zij dat het hen pijn doet dat beide citoyens de indruk hebben als zouden zij met enige laatdunkendheid ontvangen zijn, terwijl zij uit de grond van hun hart nooit het inzicht gekoesterd hebben oneerbiedig te zijn tegenover personen die in opdracht handelen.

* * *

Het stadsbestuur is dus eindelijk door de knieën gegaan, wel wetende dat er geen ontkomen aan was. Maar de "nationale trots" was gered : zij hadden in eerste instantie de vreemde aanmatiging weggehoond en konden zich nu zonder gezichtsverlies onderwerpen aan het onvermijdelijke. De veroveraar was immers heer en meester

en deelde de lakens uit zoals het hem beliefd. De republiek had ons "bevrijd". Gebiedsroof heeft veel synoniemen, zoals dagelijks blijkt uit de internationale berichtgeving.

- (1) Rijksarchief Brugge - Notariaat Van Caillie (Fr. Donnay) 1941 - boek 155 akte 600.
- (2) Dit was een soort hotelsuite in de westkant van het stadhuis dat als gelegenheidslogement diende voor bezoekende personaliteiten.
- (3) "sur l'avis des susdits commissaire civil et secrétaire adjoint...".
- (4) De vergadering werd gehouden in het "Hôtel du Commerce", het huidige O.L.Vr. College langs het Mercatordok.

BIJLAGE

VRIJ VERTTAALD

In het Hoofkwartier van Antwerpen
op 4 december 1792; jaar één van de
Franse Republiek

De belangen van de Franse Republiek en het welzijn van de Belgische bevolking vereisen dat alle bevelhebbers van troepen in België en de Magistraten van de steden onder ons gezag, alle middelen aanwenden waarover zij beschikken om er orde en kalmte te bewaren, en om aan de bevolking rust en mogelijkheid te geven zich vertegenwoordigers aan te stellen. Bijgevolg wordt er bevolen aan alle tijdelijke commandanten hun volle aandacht hieraan te besteden. Hiertoe zullen zij de veiligheid en bescherming verzekeren van burger CHEPY, vertegenwoordiger van de Franse Republiek in België, zodat hij zijn opdrachten kan vervullen, maar vooral om zonder verwijl over te gaan tot de wettelijke aanstelling van stadsbestuurders en andere ambtenaren : dit in overeenstemming met de mensenrechten zoals uiteengezet in het manifest van onze roemrijke generaal burger DUMOURIER. Er wordt eveneens aanbevolen zijn oproep tot het belgische volk te publiceren.

Luitenant-generaal en Opperbevelhebber
van de divisie "Noord" van het
leger in België

F. MIRANDA

S.N.O. 1871 - 1996 K.R.N.S.O.

"125 Jaar Roeisport te Oostende"

125 jaar terug, op 15 juni 1871 kwamen de heren P. VAN HALME, E. VAN BREDAEL, L DE WYNTER, C. DESCHEPPER, F. en A. PIETERS en A. VANDER HEYDE bijeen om de "Sport Nautige d'Ostende" te stichten. Om dit te vieren richtten zij nog hetzelfde jaar wedstrijden in, waarvan de boni meteen werd aangewend om een botenloods op te richten, en een café als clubhuis in te huren. Twee boten werden besteld en, zoals gebruikelijk, betaald door de roeiers, die ze zouden bezigen.

Om de roeisport aan populariteit te doen winnen werden regatta georganiseerd in het kanaal of in een vroegere spuikom, maar ook clubkampioenschappen in de landelijke omgeving van Oostende.

In 1887 namen de club actief deel aan de stichting van de Belgische Roeibond in de persoon van secretaris August BORGERS, die het bovendien aandurfde twee Europese kampioenschappen, 15 Internationale regatta en 8 Nationale kampioenschappen in te richten tussen 1882 en 1899. Met opnieuw de medewerking van het stadsbestuur, hadden de E.K. voor de 3de keer in onze stad plaats in 1910.

Dokter G. VERHAEGHE, die rond en na de eeuwwisseling in een eerste crisisperiode achtereenvolgens secretaris, -schatbewaarder, onder-voorzitter en voorzitter was, en de viering "50 jarig bestaan" heeft geleid, bracht "per inschrijving van 25 fr." 1.000 fr. bijeen, waarmee aan het kanaal Oostende-Brugge, ongeveer waar nu Electrabel is gevestigd, het 2de clubhuis werd gebouwd. Hiermee was een eerste dieptepunt achter de rug, werden terug wedstrijden ingericht en verscheidene sportieve successen geboekt. De gronden werden echter onteigend en in het "Maria Hendrika"-park mocht in villastijl een 3de clubhuis worden opgetrokken, ten koste van wat schulden. Dit belette niet, dat de regatta vanaf 1906 internationale bekendheid verwierven, terwijl de waarde van de roeiers in verhouding steeg. Op 26 juli 1914 streden de ploegen nog met het oog zich te plaatsen voor de Europese kampioenschappen te Berlijn, maar in plaats van een sportieve competitie begon een moordende oorlog, die de vereniging haar zwaarste inzinking in haar bestaan zou geven.

Na de bevrijding was de toestand echt hopeloos. De botenloods was gedeeltelijk ingestort, de boten vernield of beschadigd en met de meeste van de leden was er geen contact meer. Bovendien was het kanaal, waaraan het lokaal gelegen was, wegens de oorlogsfeiten versperd geworden. Zonder bijval werden er terug ploegen gevormd en een regatta ingericht.

In 1924 werd voorgesteld de vereniging te ontbinden. Dit was echter voldoende voor enkele bestuursleden (Robert VERSCHELDE) om bijeen te komen en een wedstrijd te plannen voor Pinkstermaandag 1924. Niettegenstaande de korte voorbereiding was die regatta de belangrijkste die ooit werd ingericht. Frankrijk, Engeland, Italië, Nederland, Ierland en België hadden hun beste roeiers gestuurd. De figuur van die dag was de Brit Jack BERESFORD jr. In

2 maanden won hij de Ostend Golden Sculls, de Diamond Sculls (Henley) en de Olympische Spelen te Parijs.

Intussen moest er opnieuw uitgezien worden naar een andere plaats voor het 4de clubhuis, gezien het kanaal volledig gedempt ging worden. Voor een huurprijs van 364 fr. per jaar werd er beslist zich te vestigen waar de club nog altijd actief is.

Onder het voorzitterschap van Victor FERMON - vanaf 1926 - werd aandacht geschonken aan het in orde brengen van de gebouwen en de aankoop van verscheidene boten. Ook de roeiers deden zich meer gelden, zodat in 1938 voor het eerst in de geschiedenis van de club een kampioenschap in de hoogste reeks werd gewonnen. In Humbeek wonnen H. BOLLENBERG, W. LUCAS, L. ROUSELLE en M. VANHOECKE in de ongestuurde-vier.

Weer kwam een oorlog de opgang abrupt onderbreken. Door de nabijheid van de brug, die door de terugtrekkende troepen in de lucht werd geblazen, kwam gebouwen en boten heel erg gehavend uit de strijd, maar opnieuw werd met veel moed herbegonnen, later (1949) met een nieuw gebouwtje, waarin de kleedkamers, de sanitaire inrichting en een kleine bar hun plaats kregen. De botenloods was toen reeds in orde gebracht.

Andere personen dan weer kwamen nu de SRSNO op sportief vlak een hand toesteken. Stan VANHOUTTE, een roeier die zijn loopbaan nog net voor de oorlog was begonnen, en Henri STEENACKER, die in 1945 tot de roeisport kwam, vormden eerst samen een dubbel-sculloploeg, maar later ging eerstgenoemde zich volledig op de training toeleggen en droeg daarmee enorm bij tot het indrukwekkend internationaal palmares, dat STEENACKER bijeen riemde en waarvan we vooral de 8 opeenvolgende nationale skiffkampioenschappen onthouden, naast de deelname aan de Olympiade's van Helsinki, in skiff, en Melbourne, in dubbel-twee, met broer Fernand, ook nog in hetzelfde boottype, de 5 nationale titels, de E.K. te Kopenhagen in 1952, de E.K. te Gent (4e), in 1955, Bled (5e) in 1956, Duisburg met de Luikenaar Gerard HIGNY (brons) in 1957 en, samen met Michel LUCAS, Poznan (5e) in 1958, ploeg die in 1959 in Macon uitgeschakeld werd, niettegenstaande zij de bronzenplakwinnaars van het vorig jaar wisten te verslaan. In 1960 zette H. STEENACKER een punt achter zijn loopbaan, terwijl op de Olympische Spelen te Rome de maatschappij vertegenwoordigd was door Edgard LUCA en Roland BOLLENBERG, samen met stuurman Etienne POLLET. Ook R. MECHELE en B. STUBBE werkten zich, via de Zeemacht, in de nationale selectie vier zonder stuurman voor het E.K. te Luzern en Praag (reisverbod vanwege de Staf).

Deze buitengewone internationale periode heeft vooral twee zeer gunstige invloeden gehad. Naar aanleiding van de talrijke deelnames aan buitenlandse regatta werden vele contacten gelegd met de internationale roeiwereld en afspraken gemaakt, om ook aan de clubwedstrijden deel te nemen. Anderzijds werd ook de kennis op het gebied van de kompetitiesport verruimd.

Intussen was in 1955 H. BOLLENBERG tot voorzitter gekozen en in 1958, na de wereldtentoonstelling te Brussel, een gedeelte van het U.N.O.-paviljoen aangekocht om, met de steun van de gemeentebesturen van Oostende en Bredene, tot het fraai en huidig nieuw clubhuis te worden verbouwd.

Uit die periode dateert ook de samenwerking met de Zeemacht, waarbij jongens, die hun legerdienst vervulden, hun roeiloopbaan konden voortzetten. Meteen bekwam de clubleiding ook de Zeemacht-medewerking bij de inrichting van de Pinksterregatta.

In 1963 werd de aankomst van de regatta verplaatst en ter hoogte van het clubhuis gebracht en door de firma Wagon-Lits haar gebouwen ter beschikking gesteld om er het botenpark en de kleedkamers in onder te brengen.

Het Stedelijk Hoger Technisch Instituut te Oostende werd één van de leidinggevende scholen, die gingen op het voorstel om aan hun leerlingen kosteloze initiatielessen te geven en hierbij gebruik te maken van het materiaal, dat hiervoor o.m. door het BLOSO sinds de vorming van de Vlaamse Roeiliga (1974) ter beschikking werd gesteld. Deze school zal op den duur synoniem van nationaal scholenkampioen worden en vaste voedingsbodem, van waaruit meer en meer jeugd de weg vinden zal naar de ondertussen tot K.R.N.S.O. (1972) omgedoopte roeivereniging, die op haar beurt zal uitgroeien tot heem der talrijke jeugdkampioenschappen, die de Eeuwlingclub sinds 1971 zal vormen.

De "Corrida van 't Sas", oorspronkelijk een stratenloop voor niet-aangeslotenen, groeit als oudste Oostendse cross uit tot een klassieker van formaat, die voortaan de openingswedstrijd is van het "Oostends Loopcriterium". Bij de dood van haar mede-stichter kreeg het ook nog het bijvoegsel, "In Memoriam Léon BOUCQUAERT". De Duurloop Koksyde-Oostende daarentegen, eveneens in de schoot van de vereniging ontsproten, werd uiteindelijk verder georganiseerd door het bevriende "Jogging-Team De Olifant" en haar gedreven stichter Mr. Hilaire MAERTENS.

In het kader van een roeikalenderreorganisatie van het V.R.L. en het K.B.R. (1973), gaat de club in op een voorstel de regatta te organiseren op een vaste datum in april. Ondanks de aanhoudende inspanningen neemt de regatta in belangrijkheid af vooral te wijten aan een aantal technische tekortkomingen van de roeibaan. Ten einde raad keert men in 1994 terug naar de Pinksterperiode.

In 1976 steken de K.R.N.S.O. en K.R.B. de koppen bijeen om opnieuw de draad op te nemen van de Lange Afstand Roeiwedstrijd "Oostende-Brugge" (18 km.) en deze opnieuw beurtelings in te richten. Jaarlijks komen een 100-tal gestuurde- of koppelvieren, ongestuurde twee's en skiffs uit een 5-tal landen, hier op af.

In 1976 sterft Henri BOLLENBERG in zijn 21ste ambtstermijn, hierbij een grote leemte achterlatend, die door de volgende presidenten, Roland BOLLENBERG, Michel LUCAS en André BRISSINCK moeilijk zal worden overbrugd.

Sportief worden nochtans prijzenswaardige resultaten behaald met de opeenvolgende club-hoofdtrainers, BILLIAU, GOETHALS, GOES, DEFRAIGNE, DEWEERT, e.a. Oostende is aanwezig op de W.K. junioren te Ratzeburg ('75), Tampère ('77), Belgrado ('78) en Hazewinkel ('80) zonder echt potten te breken. Later verwierf de club opnieuw selecties voor het Junioren-W.K. in Milaan, Banyoles, Montréal en Arungen. In 1983 wordt opnieuw de nationale elitetitel in 4-HSA behaald. Maar ook voor de Westcup en de Jeugdcup wordt regelmatig op de ploegen van K.R.N.S.O. beroep gedaan. Björn HENDRICKX was overigens de eerste mannelijke Belgische winnaar van een

jeugdbeker. BARE onderscheidt zich op de Fisa-veteranenontmoetingen. K.R.N.S.O. is de eerste club die na 19 jaar de "Coupe des Trois Ports" weg houdt van het ongenaakbare "Emulation Boulognaise". In 1992 behaalt de club de allereerste nationale titel in 8 + stuurman HSA met een homogene ploeg.

Na meerdere jaren hegemonisch te heersen op het All-Round Criterium van de V.R.L., de roeihappening en de B.K.-en voor de allerjongsten behaalt de club geheel onverwacht de "Trofee voor Sportverdienste voor clubs van de Stad Oostende 1994". Individueel behaalden NEVENS (De Haan) en BARE (Bredene) iets gelijkaardigs. H. BOLLENBERG, L. BAES en R. VANSTEENKISTE waren ooit "Laureaat voor Sportinspanning".

Ook administratief bleef de club niet stil zitten. De leden van de Beheerraden van de V.R.L. krijgen belangrijke verantwoordelijkheden. BRISSINCK wordt lid en penningmeester van de Roeibond en Olympisch celhoofd. Als internationaal scheidsrechter opereert hij in Szeged, Barcelona, Bern, Amsterdam, Brno, Chester, Parijs en Ioanina. DEWEERT doet hem dit na in Arungen, Groningen en Atlanta en wordt het nieuwe celhoofd en voorzitter van de roeiakademie.

Op de vooravond van het 125-jarig bestaan slaat het noodlot weer toe. Op 25 augustus 1993 verongelukt Henri STEENACKER tijdens een onschuldig fietstochtje. Meteen verloor de club haar grootste kampioen ooit. In 1994 roept voorzitter BRISSINCK de Challenge "Henri Steenacker" in het leven en een borstbeeld van de Sassenaar van de beeldhouwster Josiane VANHOUTTE wordt in het clubhuis onthuld.

Vreugde voor de aanduiding, voorlopig als reserve, van de nationale ploeg, van Björn HENDRICKX, n.a.v. de wereldkampioenschappen van Indianapolis '94. Vastberaden raakt, net voor de regatta van Gent, de huidige grootste belofte in de nationale ongestuurde-vier, die zich opmaakt voor het W.K. in Finland, waar de eerste tickets voor Atlanta (O.S. '96) klaar liggen. De club spaart geld noch moeite om de kansen van Björn gaaf te houden en schaft zich voor het eerste een "Empacher" ongestuurde-twee aan voor de jongste telg uit de Hendrickx dynastie en zijn laatste sparing partner, Mark BOUCQUEZ. De club staat nochtans voor een enorm dilemma : schulden aangaan om het als-een zeef-lekke dak van het clubhuis aan te pakken en hun WK-kandidaten in de kou laten staan of omgekeerd.

Björn ontvangt n.a.v. de Fisa-World-Cup regatta op Hazewinkel uit handen van de Vlaamse Minister-President VANDENBRANDE één van de 11 "Zilveren Sporen" met oorkonde van de Vlaamse Gemeenschap, wint op de KRCG-regatta "The Open Sprint Cup" in skiff en wordt Skiff-Kampioen van België

VERBETERING

Blz. 96-21 - 1. Bestuur; lezen : Dhr. F. HUBRECHTSEN stelde zich niet meer herkiesbaar i.p.v. Dhr. F. HUBRECHTSEN nam ontslag als lid van de raad van beheer.

AANKOPEN, SCHENKINGEN EN ANDERE OPNAMEN IN INVENTARIS 1995

**** ALLAERT.G.**

0017/95 BROCHURE.G.Allaert.Oostends bewustzijn.Haven en Stadscultuur op weg naar de 21ste eeuw.20 blz.

**** ALLEYN.A.**

0175/95 AFFICHE OOSTENDE.80 affiches van diverse activiteiten 1964-84.

- a.JAARBEURS Oostende.1/10/1968.65x95 cm.
- b.ARCHITECTENBAL.Oostende.13/11/1965.60x93,5 cm.
- c 1 tem 8.DIASHOW Fotoclub De meeuwen.Oostende.8/12/78;28/2/80; 13+14/11/80;12+13/11/81;19+20/2/81;24+25+27/2/82;17+18/2/83; 6+7/1/84.Alle affiches meten 52,5 x33,5 cm.
- d.FOTOSALON.1ste Nationaal.FC De Meeuwen.22+23+24/3/z.j.52,5x33,5
- e.TENTOONSTELLING.A.Allemeertsch.Oostende.14/9-6/10/74.47x35 cm.
- f.BAL.Loodsen sport vereniging.Middelkerke.19/11/66.47,5x32,5 cm.
- g.TENTOONSTELLING.Bouson.Feest-en Culpaleis.24-31/10/82.37x27,5.
- h 1+2+3.Bal der Optimisten.Ost.Pal.hotel.1ste 24/2/z.j 30,5x45; 2de 15/2/z.j 9,5x45;3de 14/3/z.j.9,5x45.
- i.KINDERBAL.Gemaskerd.21/2/1970.47,5x32,5 cm.
- j.BASKET.CHR.z.d.37x25 cm.
- k.TENTOONSTELLING.Westfoto.Oostende.24+27/9/z.j.68x48 cm.
- l.FOTOSALON.Oostende.17-27/3/z.j.45x43 cm.
- m.VOORDRACHT.Operatie generatrice.19/9/z.j.56x39 cm.
- n.TAALCORSUS.SEE GB.z.j.46x27 cm.
- o.BEDEVAART Bannaux.1/5/1978.45x25 cm.
- p.LOODSEN sport vereniging.z.j.50x32 cm.
- q.RLJKSHOGER INSTITUUT VERPLEEGKUNDE.z.j.57,5x35.
- r.OPENING.The Clipper.Oostende.14/5/1970.41,5x27,5 cm.
- s.SCHOTS WEEKEND.Oostende.19-22/5/1972.50x32,5 cm.
- t.DANSAVOND priv{.CKO.21/10/1972.62,5x29 cm.
- u.BAL du Rat Mort.CKO.22/2/1969.47,5x31 cm.
- v.DANSAVOND priv{.CKO.7/11/1970.62,5x29 cm.
- w.FILMGALA Tora-Tora.24/11/1970.47,5x21,5 cm.
- x.FRIDAYS CLUB.CKO.z.j.38x25 cm.
- y.THEATER Poeme.Collision Course.6+7/12/1970.47,5x32,5 cm.
- z.TENTOONSTELLING foto's.Het Spoor.25/9-3/10/z.j.44,5x43,5 cm.
- aa.VOLLEY.Hermes.z.j.42,5x18,5 cm.
- bb.TONEEL.Bachanten.De gevaarlijke bocht.30/10-3/11/z.j.55x37 cm.
- cc.HOE LEER IK WINDSURFEN.Ost.7/3/1979.37,5x38,5 cm.
- dd.OPENING.Drakkar Danish Taverne.16/5/1975.48x26,5 cm.
- ee.FINK EXPRESS.CKO.5/12/1979.48x32 cm.
- ff.KICK 69.Oostende.16=17/8/z.j.46x30,5 cm.
- gg.TONEEL.Cenakel.Het mooiste meisje v/Samos.12/2/z.j.60x45 cm.
- hh.CONCERTVERENIGING OOSTENDE.39ste seizoen.z.j.47,5x32,5 cm.2ex.
- ii.GALA OVBOO.Oostende.14/9/z.j.79x41 cm.
- jj.FILMGALA.Het groot Barriererif.10/10/1969.46,5x30 cm.
- kk.FOTOSALON.Feest-en cultuurpaleis.29/3-5/4/1969.45x23 cm.
- ll.AUTOTENTOONSTELLING.20-28/9/1969.40x32,5 cm.
- mm.ONTMOETINGDDAG Chiro.2de Prov.dag.Roeselare.20/11/66.46x31cm.
- nn.FILMCLUB Sint Jan.z.j.36x12 cm.
- oo.BRITISH BALL.CKO.jun-sep/z.j.56x34 cm.
- pp.CONGRES OVBOO.12/9/z.j.45x20 cm.
- qq.JAARBEURS Oostende.1-10/6/1968.41x24 cm.

rr.OSTEND YACHTING EXPO.27/4-1/5/z.j.45,5x31 cm.
 ss.FOLK POP KICK in Oostende.17+18/8/z.j.30x30 cm.
 tt.PROGRAMMA.Vlaamse Club Kust.juni 1968.47,5x32,5 cm.
 uu.AUTOTENTOONSTELLING.14-16/9/1968.40x30 cm.
 vv.FILMGALA.Anzio.Oostende.28/11/1968.45,5x30 cm.
 ww.MET DE MUZE OP SCHOOT.31/1-15/2/z.j.CKO.45,5x30.
 xx.OSTEND YACHTING EXPO.29/4-7/5/z.j.45,5x31 cm.
 yy.AVOBAL.Oostende.8/3/z.j.40x25 cm.
 zz.GALGEBAL.Oostende.1/3/1969.40x60 cm.
 aaa.KINDERBAL Oostende.24/2/1969.47,5x32,5 cm.
 bbb.AUTOTENTOONSTELLING.25-27/9/1965.54,5x34,5 cm.
 ccc.TENTOONSTELLING.Paul Carbon.27/7-5/8/z.j.47,5x27 cm.
 ddd.AVONDFEEST.CKO.30/10/z.j.50x32,5 cm.
 eee.KINDERCIIMATEIRESTOET.22/6/1966.47x32,5 cm.
 fff.ONS HOORT HET NOORDZEESTRAND.CKO.11/11/66.12,5x32.
 ggg.TONEEL.Anastasia.26/5/z.j.47,5x32 cm.
 hhh.AUTOTENTOONSTELLING.3-5/9/66.50x35 cm.
 iii.KALINKASHOW.18/6/z.j.45x30 cm.
 jjj.GEBEDSDAG Wereldvrede.4/10/1966.50x35 cm.
 kkk.SINT LUTGART VIERING Oostende.16/6/1966.45x30 cm.
 lll.AUTOTENTOONSTELLING.3-5/9/1966.30x20 cm.
 mmm.ONS HOORT HET NOORDZEESTRAND.11/11/1966.47,5x32,5 cm.
 nnn.HIER SPREEKT MEN NEDERLANDS.CKO.18/11/1966.47,5x32,5 cm.
 ooo.DIALOOG Winter 1966-67.65x31,5 cm.
 ppp.PROMENADE EXPOSITIE.17/7-8/8/1965.51,5x34,5 cm.
 qqj.JAARLIJKSE ROZENKRANSOMMEGANG.4/10/1964.69x44 cm.

** BAERT ANDRE+SONJA.

0133/95 BROCHURES met betrekking tot 16 mm films.
 al+2.Multifilms service 1982-83 en Multifilm service 1983-84.
 bl tem 5.Sofedifilms 16mm.1974-75+aanvulling 75,76,77,79+Philips.
 cl+2.Shell film catalogus+Shell films.
 d.Multifilm service 1977-78.Catalogus 16 mm films.
 el tem 5.Film en diatechnique.5 verschillende catalogi.
 f.Programma Film service.

** BAERT.ANDRE+SONJA.

0127/95 FILM.99 16 mm filmen in metalen dozen.Diverse onderwerpen.
 Genummerd 1 tem 99.
 1.Het juiste spoor.Ned.versie.2.The new explorers.Ned.versie.
 3.We found a valley.Ned.versie.4.Distant neighbours.Franse versie
 5.The dawn of the industrie.Franse vers.6.Angle Bay.Ned.versie.
 7.Route sans etape.Franse.versie.8.Angle Bay.Ned.versie.
 9.Muloorina.Franse versie.10.Distant neighbours.Ned.vrsie.
 11.Hommage a Fangio.Franse versie.12.The dawn of the Industrie.
 Eng.versie.13.Powerboat 66.Eng.versie.14.Rig 20.Franse versie.
 15.De weg naar het gebergte.Ned.versie.16.Powerboat66.Ned.versie.
 17.Put 20.Ned.versie.18.Vols en montagne.Ned.versie.
 19.Newspaper run.Ned.versie.20 Station 307.Franse versie.
 21.The calculated risc.Ned.versie.22.The calculated risk.F.versie
 23.Skyhook.Ned.versie.24.Let's go skin diving.Eng.versie.
 25.Foothold on Antarctica.Ned.versie.26.Tribute to Fangio.Ned.v.
 27.The walk in the forest.Ned.versie.28.Route des cimes.Fr.ver.
 29.Foothold on Antarctica.Ned.versie.30.Le Puit nr 20.Franse vers
 31.La route des cimes.Franse versie.32.The small propeller.Fr.ver
 33.Dia volleza.Fr.versie.34 .Hommage a Fangio.Fr.versie.
 35.Skyhook.Fr.versie.36.A walk in the forest.Franse versie.

37. Au large du dessert. Fr. versie. 38. Mikhali. zonder aanduiding.
 39. They chose the sea. Eng. versie. 40. Mikhali. Eng. versie.
 41. Copenhagen. Eng. versie. 42. Rig 20. Eng. versie.
 43. Two laps of honor. Eng. versie. 44. I do and I understand. Eng. vers.
 45. Dia volleza. Ned. versie. 46. Into secondary school. Eng. versie.
 47. Fangio. Eng. versie. 48. Da volleza. Eng. versie.
 49. Die reizen (fel beschadigd) fr. versie. 50. Two laps of honor. F.v
 51. Die reizen des matrozen Ulrich. Ned. versie.
 52. The secondary school. Eng. versie. 53. The small propeller. Ned. ver
 54. Angle Bay. Eng. versie. 55. The dawn of industrie. Franse versie.
 56. Skyhook. Eng. versie. 57. The small propeller. Ned. versie.
 58. Foothold on Antarctica. Eng. versie. 59. De taking mood. Eng. vers.
 60. The right line. Eng. versie. 61. Rwanda-Burundi. Franse versie.
 62. Newspaper run. Eng. versie. 63. Bridges in Holland. Eng. versie.
 64. Cantagallo. Ital. versie. 65. Newspaper run. Franse versie.
 66. Station 307. Franse versie. 67. Station 307. Eng. versie.
 68. The taking mood. Franse versie. 69. Prospecteurs d'aujourd'hui. F.v
 70. They chose the sea. Franse versie. 71. Cattle carters. Eng. versie.
 72. Prospecteurs d'aujourd'hui 2. Fr. versie. 73. Tjilla trail. Eng. vers
 74. A walk in the forest. Eng. versie. 75. Angle Bay. Franse versie.
 76. Muloorina. Eng. versie. 77. Mikhali. Franse versie.
 78. The pitcairn people. Fr. versie. 79. The pitcairn people. Ned. vers.
 80. The new explorers. Ned. versie. 81. Vaste voet op Antarctica. N.v.
 82. Rig 20. Ned. versie. 83. Turkey. The bridge. Franse versie.
 84. Sails southwards. Eng. versie. 85. The small propeller. Eng. versie.
 86. The taking mood. Ned. versie. 87. Pitcairn people. Eng. versie.
 88. Cattle carters. Ned. versie. 89. The calculated risk. Eng. versie.
 90. Hovercraft i/t Canadian artic. E. versie.
 91. Trinidad and Tobago. Eng. Versie. 92 the empty seas. Eng. versie.
 93. Route des cimes. Ned. versie. 94. Distant neighbours. Eng. versie.
 95. The right line. Fr. versie. 96. Antarctic camp. Franse versie.
 97. The great synthese. Fr. versie. 98. The great synthese. Ned. versie
 99. The great synthese. Eng versie.

0128/95 FOTO.3 set foto's in kleur, diverse onderwerpen.
 a. VISSERSSTOET 1987.5 foto's .10x10 cm.
 b. CARNAVALSTOET 1987.7 foto's.10x10 cm.
 c. ESTACADE, ZEEDIJK en UITVARENDE SCHEPEN.9 foto's.10x15 cm.

** BAES.L.

0395/95 BROCHURE. Sportraad Oostende 1994.

** BAKKERIJ DEJONGHE.

0443/95 AFFICHE OOSTENDE. Het Bordeel. Malpertuis. 7+9/12/95.

** BENS-DEMEY. mvr.

0016/95 CURRICULUM VITAE. Laforce Albert. Geb. Oostende 11/11/1921. RAFpiloot

** BENS.J. mvr.

0106/95 FOTO.3 foto's personeel Belg. Sectie RAF. tijdens wereldoorlog 2.
 a. Bens Josette. b. Francois Robert. c. Laforce Albert.

** BEYTS.A.

0353/95 FOTO en UITRUSTING Wereldoorlog 2. a. FOTO. ingekaderd. Op rust te

Leuven met de Brigade PIRON.5 december 1944.
b.HELM.Engelse helm met camouflagenet.
c.HELM.Amerikaanse helm met camouflagenet.
d.VELDFLES in alluminium met DRINKNAP.
e.SCHOUDERTAS in kaki.
f.GAMEL.Een dubbele gamel gemerkt ABL.
h.VORK-LEPEL.Een gecombineerde vork-lepel.
i.GORDELRIEM in kaki.
j.DRAGGRIEM voor bajonet in kaki.
k.BORSTELTJE voor onderhoud geweer.
l.KITBAG in kaki,legermodel.
m.DRAGGRIEM in kaki voor geweer.
n.CAPUCHON in kaki wol.Gebreid.
o.LEGERSCHOENEN zwart,een paar.

** BIJN.M.

0098/95 FOTO.8 foto's in kleur van vissersfiguren in terra-cotta.a tem h.

** BLOMMAERT.E.

0011/95 DOKUMENTEN.Fotocopies van stukken m.b.t." Etat de l'augmentation et reparations de artilleries de neuf places frontieres"
Uittreksels voor Oostende ;voor de jaren 1737-1739-1744-1745-1749
Origineel in het Archief Arenberg.23 blz.

0354/95 KAART.a.Fotocopy van kaart Oostende 1601.nr 203 uit VERBOUWE.
b.Tekst Oostende die bij de kaart hoort.

0431/95 REGLEMENT.a.Fotocopy van 3 dokumenten mbt de haven van Oostende.
a.Droit d'entrepot @ Ostende.1756.2 blz.
b.Reglement du 20 octobre 1780.Concernat Police de Commerce et de navigation interieure @ Ostende+Corps des bateliers.7 blz.
c.Reglement du conseil de finances.11 juli 1781.10 blz.

** BOOGAERTS.E.

0362/95 BOEK.DICHTBUNDEL.P.Landorp.Tussen Knokke en de Panne.Oostende1995

** BOSTEELS.W.

0436/95 SIGARENPLANK in hout.56x9x7.Gemerkt L.Bezemer en zoon.Helmond.

** BOUCKENOGHE.R.

0199/95 KRULTANG in metaal.Ouderwets model.

** BOUSSY M.

0407/95 KERAMIEK in geeikt aardewerk.St Sebastiaansgilde Oostende.Met tekst :Prijs Boussy 1960.Alle scheuten zijn geen rozen.

0408/95 INMAAKTOESTEL mer Triomphe 1957.met gebruikwijze en garantiekaart

** BRACKX.

0254/95 DOKUMENT.Fotocopy v/e VERGUNNING opening v/e caf{ op Torhoutse steenweg 1 te Stene door Camille Brackx in 1919.

- ** CALCOEN.mvr.
0160/95 ZEEPBAKJE in verlakt metaal.Klassiek model.
- ** CAMERLINCK.I.
0183/95 PRO MEMORIE.Tijdschrift Vlaamse Stam jg 1985 en jg 1986.
Inhoudopgave 1972 tem 1979 en 1981-82-84-87.
- ** CAMERLINCK.M-L.mvr.
0207/95 BOEK.E.Froment.Le Maitres d'Autrefois.Belgique-Hollande.2ieme ed.
Paris 1876.
- 0360/95 BOEK.Reeks boeken mbt de kunst.
a.Prisma.H.Raed.Kunst zien en begrijpen.1961.168 blz.
b.Prisma.Gides voor de kunst in Belgie.1963.242 blz.
c.M.Duchateau.Rembrandt.Davidsfonds.2.158 blz.
d.C.Wentinck.Geschiedenis Moderne Schilderkunst.Prisma.1962.152bl
e.H.Neymayer.Fauvisme.Hilversum.1956.64 blz.
f.A.Stubbe.Het zien+genieten v/schilderkunst.Heideland 1960.156bl
g.P.HAESAERTS.Jacob Smits.Diest 1942.48 blz.
h.A.Stubbe.J.Jordaens en de Barok.Leuven 1948.173 blz.
i.F.Vandermeren.Benoit,man van het volk.Davidsfonds 1935.165 blz.
j.Beyaert-Carliet.Flor van Acker.Brugge 1928.
k.J.Bosmans.Richard Heinz.Antwerpen 1948.15 blz+ill.
- 0361/95 TOEGANGSKAARTJE.a.Wereldtentoonstelling Brussel 1935.
b.Wereldtentoonstelling Brussel 1958.
- ** CARBON.S.
0440/95 ARMBAND in textiel tricolor"Protection aeriene Ostende".
- ** CARREYN.
0225/95 BOEK.Vrij onderwijs Mariakerke.76 blz.
- ** CATOR.L.mvr.
0086/95 DOOS.4 blikken dozen,groen van kleur,met deksel.Met opschrift
Vermicelli,Rijst,Chicor(e,Caf{.h+0 16,11 cm.Gemerkt a,b,c en d.
e.Een meel of bloemscheppertje in verlakt metaal.
- ** CHAFFART.
0069/95 FOTO.Canadese troepen in Oostende 1944.Copies van foto's.
a.Overhandiging van de wimpel.Brigadier Roberts.
b.Voor schouwing opgestelde militairen.
C1,2+3.3 kleine groepen militairen.

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1996

- elke zaterdag
- van 17 februari t/m 25 februari (gesloten 20 februari)
- van 30 maart t/m 14 april (gesloten 02 april en 09 april)
- van 16 mei t/m 19 mei
- van 25 mei t/m 27 mei
- van 15 juni t/m 15 sep (gesloten elke dinsdag)
- van 26 oktober t/m 03 november (gesloten 29 oktober en 1 november)
- van 21 december t/m 05 januari 1997 (gesloten 24, 25 en 31 december, 01 januari)

telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

BON **COCK**
CAMERA
SERVICE

Jozef II straat 44
Hoek Christinastraat
8400 Oostende

* aanbod geldig van 1 dec. t.e.m. 15 jan. '96 of
einde voorraad. Enkel op foto kleurenfilm

B. & C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET **UITVAARTKONTRAKT** IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLOMMERINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

D E P L A T E v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEMKRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

A. VAN ISEGHEM
Ijzerstraat 1
8400 OOSTENDE

SECRETARIS

J.B. DREESEN
Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE

JAARGANG 25
NUMMER 3
MAAND maaart 1996

PENNINGMEESTER

J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING

750-9109554-54
000-0788241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 75 : R. VANCRAEYNEST : De invoer van ijs langs de haven van Oostende.
- blz. 79 : C.D. VAN STRIEN : Britse toeristen te Oostende en te Nieuwpoort omstreeks 1700.
- blz. 84 : J. COOPMAN : Visserij in de noord.
- blz. 86 : N. HOSTYN : De Standaardgalerij.
- blz. 88 : A. SMISSAERT (+) : Oostende tijdens de eerste wereldoorlog (40).
- blz. 93 : J.B. DREESEN : Luitenant-ter-Zee Victor Billet (1902-1942).
- blz. 98 : 2de lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1995.

25ste JAARGANG
EEN HEUGLIJKE VERJAARDAG

MAART - ACTIVITEITEN

De Oostendse Heemkring DE PLATE heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteiten in de loop van de maand maart 1996.

A. Wij brengen U in herinnering dat wij in het kader van de actie "KEN UW STAD" een studiebezoek brengen aan de

MIJNENBESTRIJDINGSSCHOOL te OOSTENDE

op woensdag 13 maart 1996 om 14u30

Bijeenkomst aan de ingang van de Bootsman Jonsen-kazerne, 3de en 23ste Linieregimentsplein te Oostende om 14u15. Deze activiteit werd uitvoerig aangekondigd in het februarinummer van het tijdschrift.

B. Een avondvoordracht met dia's en documentatiemateriaal op

donderdag 28 maart om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : HET ZEEWEZEN, 150 JAAR AANWEZIGHEID TE OOSTENDE

De spreker : de heer Ferdinand GEVAERT, bestuurslid van onze Kring

Toen op 9 juli 1845 de wet houdende het inrichten van een pakketbotendienst (stoomschepen) tussen België en Engeland bekrachtigd werd door de koning, zal wel niemand gedacht hebben dat meer dan 150 jaar later deze dienst nog zou bestaan. Gedurende deze anderhalve eeuw heeft deze dienst een grote impact gehad op de stad Oostende en omgeving, de bevolking en in het bijzonder de haven en tewerkstelling.

Op andere gelegenheden werden de 57 schepen die ooit onder de vlag van het "Staatszeewezen" voeren tussen Oostende en Dover, uitvoerig behandeld, evenals de opeenvolgende "zeestaties". Naast de Pakketbotendienst was het Zeewezen, waaronder de eerst genoemde dienst ressorteerde, uitdrukkelijk aanwezig in het stadsbeeld van Oostende en in het bijzonder in deze van het ganse havengebied.

Van "Vlaggestok" over "Permerensje", "Pilotage", Zeevaartschool, "Genie Maritime" tot de reddingsloods aan de Halve Maan wordt de fysieke aanwezigheid van het Zeewezen in deze voordracht in woord, beeld en kaart gebracht.

De heer Ferdinand GEVAERT kennen wij sedert vele jaren als een uitstekende conferencier die zijn lezingen op de gepaste wijze weet te kruiden met beeldmateriaal. Tussen de vele belangstellingssferen, die hij heeft is die van zijn kennis van de haven van Oostende en de Oostende-Engelandlijn legendarisch. Vanavond brengt hij ons een minder gekend aspect van 150 jaar activiteiten van het Ministerie van Verkeer in onze haven, namelijk de diensten die geen rechtstreeks verband houden met het verkeer op Engeland. Eens te meer een avond die U niet moogt missen. Zoals steeds is de toegang kosteloos en vrij ook voor niet-leden. Men zegge het voort.

J.B. DREESEN

DE INVOER VAN IJS LANGS DE HAVEN VAN OOSTENDE

door Raymond VANCRAEYNEST

In "De Plate" van april 1995 verscheen een bijdrage van Jan Baptist DREESEN over de ijskelder van Hamman en het transport van ijs over zee. Hij verwijst daarin naar twee vorige bijdragen in "De Plate", namelijk deze van Frans VERBANCK over de ijskelders van Oostende, verschenen in oktober 1973 (niet 1974; ook te verbeteren in de Cumulatieve inhoudstafel en indices over de jaargangen 1971-1991), en naar deze van Germain BILLIET over de "ijsput" en omgeving, verschenen in oktober 1976.

Vooreerst een paar rechtzettingen. De "ijsput", waarover G. BILLIET schreef, werd door hem gelokaliseerd voor de H. Hartkerk, tussen de kerk en de Nieuwpoortsesteenweg, niet achter de kerk. Verder, het driehoekig terrein, waar nu de Ostend Tennis Club is gevestigd, tussen de Koninginnelaan, de Leffingestraat en de Prinsenlaan, werd niet de "ijsput" genoemd, maar wel de "visput" (vispit). Het was in het begin van 1930 dat er beslist werd de vijver die daar bestond op te vullen en daar het "Citypark" of "Parc de la Cité" tot stand te brengen (1). De Domeinen stonden daartoe deze terreinen af aan de stad Oostende (2). Vanaf 22 april 1930 werd het zand waaronder het fort Napoleon ondergestoven lag met bakwagens van de tram over het spoor dat toen nog op de Koninginnelaan aanwezig was, naar de "vispit" vervoerd (3).

De Tennis Club d'Ostende maakte een ontwerp voor de aanleg van 19 tennisvelden ter vervanging van de 5 velden die aanwezig waren in het Palace Hotel en de 3 velden achter de galerijen (4). De nieuwe tennisvelden werden geopend op 15 juli 1932 (5). Op zaterdag 4 juli 1936 werd het paviljoen "Club House du Tennis City Park" ingewijd (6).

Het artikel van Jan Baptist DREESEN zette mij aan tot nadenken en om even te gaan zoeken in mijn notities over de invoer van ijs langs de haven van Oostende. Mijn voornaamste bronnen waren berichten verschenen in L'Echo d'Ostende, en voor wat de statistische gegevens aangaat, de jaarverslagen van de Handelskamer van Oostende.

Uit die verslagen valt af te leiden dat de invoer van ijs in blokken uit Noorwegen zou begonnen zijn in 1881. Hij bleef duren tot in 1914. Tijdens W.O. I was er uiteraard geen invoer meer, maar ook na het einde van de vijandelijkheden was het gedaan met de invoer van ijs. De oorzaak daarvan was natuurlijk de oprichting van ijsfabrieken die, hier ter plaatse met technische middelen, het nodige ijs produceerden om de visserij, maar ook de hotelindustrie langs de kust, te bevoorraden.

De eerste ijsfabriek blijkt in 1882 opgericht geweest te zijn te Molendorp, langs het afleidingskanaal Brugge-Oostende, bij de plaats waar de Compagnie des Wagons-Lits in 1899 een terrein van 7 ha verwierf voor haar werkhuizen. Ze produceerde 16 ton ijs per dag en stelde 20 werklieden tewerk. De productie bereikte in 1887 al 24 ton per dag. Maar ze moest toch nog 20 dagen werken om één enkele scheepslading van 480 ton te evenaren !

Op het einde van 1897 was een nieuwe ijsfabriek in opbouw op Sas-Slijkens voor rekening van de firma DE NAEYER uit Willebroek (7). Ze werd op 15 juli 1898 geopend (8). Met de opkomst en de uitbreiding in die jaren van de stoomvisserij, waarvan de stoomtrawlers grote hoeveelheden ijs nodig hadden op hun verre reizen, was die productie blijkbaar nog onvoldoende, want de invoer bleef nog voortduren en nam zelfs toe. Ziehier de cijfers waarbij de invoer aangegeven is in ton van 1000 kg (geen Moorsomton van 100 kubieke voet of 2,83 kubieke meter!).

JAAR	INVOER	JAAR	INVOER	JAAR	INVOER
1885	5.460	1895	?	1905	19.412
1886	11.955	1896	15.095	1906	23.565
1887	10.510	1897	15.012	1907	17.473
1888	10.480	1898	?	1908	17.840
1889	9.895	1899	9.620	1909	17.119
1890	11.738	1900	12.310	1910	24.753
1891	9.580	1901	13.400	1911	25.296
1892	9.960	1902	12.267	1912	23.910
1893	11.075	1903	13.065	1913	21.720
1894	14.955	1904	16.055	1914	?

De schepen die dat ijs aanbrachten waren meestal Noorse zeilschepen die per reis gemiddeld tussen 350 en 500 ton ijs aanvoerden. Naarmate de tijd evolueerde waren er ook wel enkele stoomschepen bij. De aanlegplaats voor de schepen met ijs bestemd voor Auguste HAMMAN was in juni 1898 de Stapelhuiskaai. Dat was de zuidkaai van het eerste Handelsdok (nu Mercatordok), waar het stedelijk openbaar stapelhuis stond. In juli 1898 legden daar het zeilschip "Mignon" aan met 400 ton en een stoomschip van Christiana (sinds 1924 Oslo genoemd) met 450 ton ijsblokken van 35 tot 50 cm dikte (9).

Het beroemdste zeilschip was wel de Noorse bark "Valentine" van Kragerø (aan het Skagerrak), die op zaterdag 26 juni 1897 voor de 50e keer onze haven aandeed met een volle lading ijs, steeds onder het gezag van kapitein SIMENSEN. Het ijs was afkomstig van de firma Stobbestad See C° (10). Op donderdag 22 september 1904 deed dezelfde "Valentine" haar 100e reis naar onze haven in een tijdsspanne van 17 jaar (dus vanaf 1887), en nog altijd onder het bevel van dezelfde kapitein. Om 11 u werd hij ontvangen door het schepencollege dat hem een herinneringsmedaille en een verrekijker als geschenken overhandigde. De kapitein was vergezeld van zijn zoon en van zijn broer, die het gezag voerde over een andere Noorse bark, de "Cort Adelaer", die ook vaak naar Oostende kwam. Op die receptie waren verder nog aanwezig: VAN CUYL, consul van Noorwegen en Zweden te Oostende, havenkapitein Louis LAROYE (benoemd in de gemeenteraad van 5 augustus 1902), reder DE GROOTE en de scheepsmakelaar OLSEN, die zelf een Noor was (11).

Het bleef daarbij niet, want acht jaar later, op 11 juli 1912, deed dezelfde "Valentine", nog steeds onder het gezag van kapitein SIMENSEN, haar 150e reis met een volle lading ijs van Kragerø naar Oostende, voor rekening van de firma CASTEELS-DE COENE (12), en dat zonder in al die tijd de minste averij te hebben opgelopen (13).

Het is waarschijnlijk dat de "Valentine", als ze vaarde voor rekening van CASTEELS- DE COENE, aanlegde langs de zuidkaai van het tweede Handelsdok. Immers, zoals op een prentkaart van ca. 1905 te zien is, lag er daar een oud onttakeld zeilschip dat als drijvend magazijn diende voor het Noorse ijs. Op de achtersteven van dat houten schip staat o.m. te lezen "Importation régulière de glace de Norvège", Casteels-De Coene". Op die prent bemerken we het Noorse stoomschip "Forsete" van Kragerø dat langszij ligt om zijn lading te lossen (14).

In de lijsten met schepen die te Oostende binnenliepen met een diepgang van 5 m of meer, en die rond de eeuwwisseling werden gepubliceerd (15), komer er zelden schepen voor geladen met ijs want dat waren eerder kleinere schepen. Ik vond er toch enkele. Op 2 april 1896 deed de Noorse bark "Westphalia" de haven aan met 5,50 m diepgang, geladen met ijs van Dobrak (een haventje in de Oslofjord). Op 14 augustus 1896 was het de Noorse brik "Bertha" van Kragerø met 5,10 m diepgang. Op 22 augustus 1901 de Noorse stomer "Evviva" van Kragerø met 5,0 m diepgang. In 1904 stippen we verder aan : op 21 oktober de Noorse bark "Nielsen" van Kragerø met 5,0 m en de Noorse brik "Hugin" van Christiana met 5,10 m diepgang.

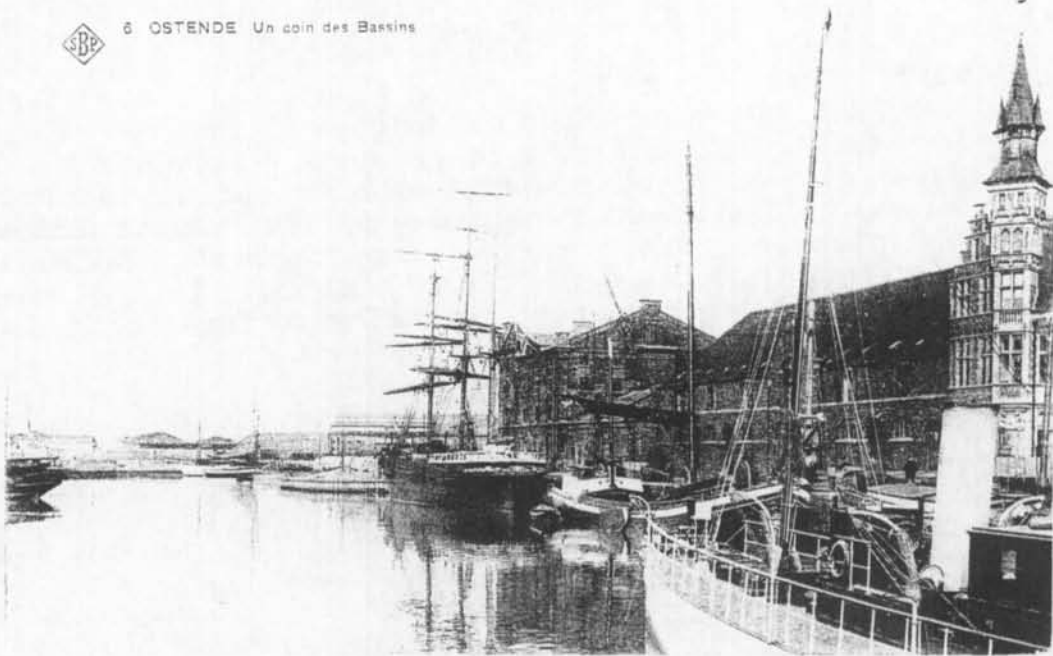
Met het losbarsten van W.O. I in augustus 1914 kwam er, zoals boven reeds vermeld, een definitief einde aan het vervoer van ijs over zee naar Oostende.

* * *

Ter illustratie :

- 1) VYNCKE, Yvonne. Oostende in oude prentkaarten.
Deel 1, nr. 25. De ijskelder van Auguste HAMMAN.
Deel 2, nr. 26 en 27. Het centraal gedeelte en de westelijke vleugel van het gewezen stedelijk openbaar stapelhuis op de Stapelhuiskaai. De oostelijke vleugel, die het spiegelbeeld was van de westelijke, werd ca. 1906 afgebroken voor het aanleggen van het Brandarisdok.
- 2) VAN CAILLIE, André. Oud Oostende in beeld.
Deel 1, nr. 6, 9, 36. Op deze beelden ziet men het oud openbaar stapelhuis volledig.
Deel 2, nr. 56. Dat beeld geeft het (smal) centraal gedeelte (met hoge poort), heel de oostelijke vleugel en bijna heel het hoog gedeelte van de westelijke vleugel.

-
- (1) L'Echo d'Ostende, 08-02-1930.
 - (2) De Zeewacht, 15-02-1930.
 - (3) L'Echo d'Ostende, 30-04-1930.
 - (4) id. 20-09-1930 en 17-12-1930.
 - (5) id. 25-06-1932.
 - (6) id. 04-07-1936.
 - (7) id. 26-12-1897.
 - (8) id. 07-07-1898.
 - (9) id. 28-06-1898.
 - (10) id. 01-07-1897.
 - (11) id. 22-09-1904 en 25-09-1904.
 - (12) BILLIET, Germain. Uit het ijzige water van de "ijsput" gered. Een voorval uit 1902. De Plate, februari 1987.

In het eerste handelsdok, aan de zuidkaai, vóór de magazijnen, ligt de driemastbark "Valentine" met thuishaven Kragerø (duidelijk met vergrootglas te lezen op de achtersteven). Aan de gaffel van de bezaansmast wappert de Noorse vlag. Achteraan bemerkt men de aan gang zijnde werken voor de bouw van het nieuw Kaaistation en van de westkaai van het Brandarisdok.

(verzameling Omer Vilain)

Aan de zuidkaai van het tweede handelsdok ligt de Noorse driemastbark "Cort Adelaer" met thuishaven Kragerø. De driemaster met zeilen en het niet getuigde schip links ervan deden dienst als drijvende school voor scheepsjongens.

(verzameling Raymond Vancraeynest)

Ostende — Navire, école des mousses N. 691 J.-B. P. Ostende

- (13) L'Echo d'Ostende, 14-07-1912.
- (14) VILAIN, Omer. Almanak "De Plate", februari 1993. Op deze prentkaart is het tweede Handelsdok te zien langs de zuidkaai (links) het magazijnschip en de "Forsete" te zien zijn. Op de achtergrond links ziet men het magazijn van granen en zaden, gelegen aan het begin van de Werfkaai.
(Zie VAN CAILLIE, André, Oud Oostende in beeld. Deel 4, nr. 39 "Semences agricoles", en ook deel 3, nr. 115 en deel 5, nr. 56).
- (15) Rapport sur l'administration et la Situation des affaires de la ville d'Ostende, 1896, 1897, 1901, 1904, 1906.

BRITSE TOERISTEN TE OOSTENDE EN NIEUWPOORT OMSTREEKS 1700

door C.D. VAN STRIEN

Oostende als toeristisch centrum is niet iets uit de zeventiende of achttiende eeuw. Reisgidsen uit die tijd vermelden niet eens de namen van de belangrijkste herbergen. Toch zijn er toen ook heel wat buitenlandse bezoekers een kijkje komen nemen. De voornaamste reden hiervan was de ligging van de stad tussen Brugge en Duinkerken:, of, wat ruimer gezien, tussen Antwerpen en Calais en (via Dover) Londen. Zo komt het dat er betrekkelijk veel Britten iets over Oostende hebben geschreven in hun reisjournalen, ook al is dat lang niet zo uitgebreid als over Antwerpen of Amsterdam. Ze legden daarbij vooral de nadruk op het feit dat Oostende, destijds zo'n vijf- à zevenduizend inwoners, een sterke vesting was.

Onze vier reizigers waren gefortuneerd genoeg om voor hun plezier (of zoals dat officieel heette : voor hun instructie) te reizen. Ze waren allen in de twintig en stonden aan het begin van hun maatschappelijke carrière. William Lord FITZWILLIAM (1643-1719) was beroepsmilitair. Zijn drie maanden durende reis door de Nederlanden begon in Parijs op 11 april 1663. Zijn dagboek is duidelijk bijgehouden ten behoeve van zijn ouders, die natuurlijk graag wilden zien dat hun zoon zijn tijd nuttig besteed had. William deed dan ook zijn best met beschrijvingen van openbare gebouwen, de verschillende stadsbesturen en, bij wijze van afwisseling, wat anecdotes, vooral uit de plaatselijke geschiedenis. Hij bediende zich hierbij meestal van wat zijn reisgids hem vertelde.

De andere reizigers warer allemaal jurist. John WALKER (gest. na 1703) vertrok op 5 augustus 1671 uit Londen en stak over naar Rotterdam. Daarna bezocht hij de belangrijkste steden van Holland, Utrecht, Brabant en Vlaanderen. Toen hij in Oostende kwam was zijn reis al weer bijna ten einde (9 september). Thomas SCOTT is precies een maand onderweg geweest van Londen naar Antwerpen vice versa. Behalve aan de bezienswaardigheden besteedde hij veel aandacht aan de gewoonten, onder andere die aan tafel. Tenslotte is er Joseph TAYLOR (1679?-1759), die in leuk geschreven brieven zijn neef op de hoogte hield van zijn avonturen. Zijn reis duurde van 28 juli tot 10 oktober 1707.

Deze reisverslagen zijn nog nooit in druk verschenen, ook niet in het Engels. De nu volgende gedeelten vormen een hoofdstuk uit een

bloemlezing over wat toeristen in deze periode hebben geschreven over hun reizen in de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden.

William Lord FITZWILLIAM, 9 juli 1663

De volgende ochtend vertrokken we (uit Brugge) naar Oostende en passeerden daarbij Plassendaal, een dorpje niet ver van Oostende, waar zich enkele sluizen bevinden. En zo arriveerden we in Oostende, een van de sterkste steden van Vlaanderen of misschien wel van Europa. De stad ligt aan zee en op zo'n gunstige plek dat het omliggende land van het ene moment op het andere via sluizen onder water gezet kan worden. Eigenlijk is Oostende geen echte handelsstad, maar toch is er vanwege de grootte en het feit dat het een garnizoensstad is een zekere bedrijvigheid. Met toestemming van de commandant hebben we de stad bezichtigd. Er is hier een klein, fraai stadhuis gelegen aan een mooi marktplein. Verscheidene straten komen uit op dit plein en aan het eind van elke straat kan men steeds de stadswallen zien, behalve op de plaats waar de kerk staat.

Direct achter de wallen bij de haven bevinden zich de kwartieren van de soldaten. Hier staat ook een fraaie Grote Kerk en enkele mooie woonhuizen, maar de haven is echt iets bijzonders. De stad wordt omgeven door stevige wallen en bolwerken, veel buitenwerken, en talrijke brede grachten. Bij hoog water is er om de stad alleen maar water te zien. De belegering ervan door de Spanjaarden (1601-1604) duurde drie jaren, drie maanden, drie weken, drie dagen, drie uur en drie minuten voordat de stad ingenomen werd. In het jaar 1658 hebben de Fransen geprobeerd Oostende door verraad in handen te krijgen, maar het mislukte en ze werden eerloos verslagen; hun generaal D'AUMONT (Louis Marie Victor d'Aumont, 1632-1704) werd gevangen genomen. In de haven werden hun manschappen en schepen jammerlijk vernietigd.

Van hier gingen we per wagen naar Nieuwpoort. We reden de hele tijd langs de kust over de zeevering. We zagen een aantal kruisen staan, ter herinnering aan het feit dat er op die plekken eens een veldslag geleverd is of dat er iets anders gedenkwaardigs gebeurd is.

Ongeveer een uur gaans van Nieuwpoort zagen we het slagveld waar die onoverwinnelijke held, Prins Maurits van Nassau, die in een zeer moeilijke positie was geraakt, uit wanhoop (als ik dat zo mag zeggen) slag geleverd heeft tegen de grote Aartshertog Albertus. Hij doodde 5.000 van diens mannen en maakte vele gevangenen, onder wie de Admiraal van Aragon (Francesco DE MENDOZA, gest. 1623). De aartshertog zelf raakte gewond en kon maar ternauwernood ontsnappen. Dit is gebeurd op 2 juli 1600 Nieuwe Stijl. Men zegt dat op dezelfde dag 302 jaar eerder (in 1298), Keizer Adolf van Nassau verslagen is door een andere Aartshertog van Oostenrijk.

De stad Nieuwpoort behoort beslist niet tot de sterkste of fraaiste steden : het is er erg smerig en de vestingswerken zijn erg oud. De grootste sterkte bestaat uit oude bakstenen muren met wat buitenwerken en nog wat kleine versterkingen in de buurt. Goede vestinggrachten en water heeft de stad in voldoende mate om zich heen, zij ligt namelijk slechts een mijl van zee. Er is hier een zeer goede haven, groter dan die van Oostende, naar men wel zegt. Verder zijn hier een oud kasteel en een stadhuis, een Grote Kerk en enkele kloosters. Overigens is hier niets over op te

merken behalve dat er weinig straten zijn en die zijn erg smerig. Ook weinig huizen en allemaal slecht gebouwd. Vroeger heette deze plaats Sandhooft, maar toen hij stadsrechten kreeg is de naam Nieuwpoort geworden, omdat hij afgesloten werd met poorten die er daarvoor niet waren.

John WALKER, 1-2 september 1671

Na enkele problemen bij het overstappen van de ene boot in de andere (ongeveer twee of drie keer), kwamen we tenslotte veilig aan in het stadje Oostende, omstreeks vijf uur gaans van Brugge. We logeerden die nacht in het huis van een landgenoot van ons, ene Tom BALES, een aardige drinkeboer. We hadden ons nog maar net geïnstalleerd, toen er soldaten binnenkwamen om ons voor de stadscommandant te geleiden; Nadat we zijn vragen beantwoord hadden mochten wij terugkeren naar ons logement. Ons eten was eenvoudig en niet erg bijzonder, maar ik moet erbij zeggen dat de kosten niet onredelijk waren.

De stad wordt grotendeels bewoond door vissers, en men houdt zich ook bezig met het zouten en drogen van vis en dat soort zaken. Maar Oostende is wel de sterkste vesting van heel Europa, want de stad heeft gedurende drie jaar en dertien (=drie) dagen, een beleg van de Spanjaarden doorstaan, tot er alleen nog maar een puinhoop over was. We hebben de stad vanaf de toren van het stadhuis bezichtigd. In elke straat kun je altijd aan beide uiteinden de stadswal zien. We bezochten het klooster van de Capucijnen, en op 2 september gingen we per wagen naar Nieuwpoort.

Tussen Oostende en Nieuwpoort reisden we in een erg eenvoudige wagen, maar het was heerlijk over het vlakke strand te rijden en wij raapten er verscheidene gekleurde schelpen op. De stad is niets bijzonders, voor het grootste deel oefenen de inwoners dezelfde nering uit als in Oostende. Hier gebruikten we de maaltijd en na het avondeten maakten we ons gereed om in te schepen. Twee soldaten waren bereid onze koffers naar de waterkant te dragen, maar doordat we de taal niet spraken merkten ze dat we vreemdelingen waren en begonnen ze te ondervragen. Gelukkig was er een Spaanse officier in de buurt die het merkte. Zodra ze uit de boot kwamen gaf hij ze een flink pak slaag met een rietje. We namen onze hoeden af om hem te bedanken voor zoveel attentie, en zo zijn we uit die stad vertrokken.

Thomas SCOTT, 6-10 september 1672

De volgende ochtend namen we omstreeks één Engelse mijl van de stad Duinkerken de boot naar Nieuwpoort, dat vier Hollandse mijlen van Duinkerken af ligt. De boot werd door paarden getrokken en via een kanaal voeren we heel prettig in vier uur naar Nieuwpoort. Bij gebrek aan boeken die goed van pas zouden zijn gekomen, kortten we onderweg de tijd met kaartspel; ze hebben er in de boot speciale tafeltjes voor. Soms als het even mooi weer was, liepen we ook over het dek om het land te bekijken. De boot was een beetje zoals de Folly (een drijvende herberg) in de Theems. Helaas waren er geen fraaie iepen en eiken die we in Engeland tijdens onze reizen altijd bewonderen.

Over dit kanaal ligt een brug die bij het aankomen van de boot of steeds wanneer het nodig is, door één man naar de kant gedraaid wordt. Ik heb nog nooit zoiets gezien en daarom vermeld ik dit als

iets bijzonders waar mijn landgenoten baat bij kunnen hebben. Het is trouwens een veel veiliger methode als verdedigingswerk dan de ophaalbruggen die daar nu voor gebruikt worden.

Omstreeks twaalf uur kwamen we in Nieuwpoort aan. We gebruikten het middagmaal in de Pakketboot en het Wapen van de Prins, waarvan de waard een Engelsman is. Na de maaltijd namen we een wagen naar Oostende, waar we ook enkel zaken moesten regelen. Het was wel een beetje uit de route naar Antwerpen, de stad waar we van plan waren ons te installeren. De afstand was ongeveer drie Hollandse mijlen van Nieuwpoort.

Deze route is heel aangenaam, want het grootste gedeelte van de weg reden we over het strand of door de duinen. Tot ons grote genoegen zagen we talloze konijnen over het zand heen en weer huppelen. Omstreeks zes uur kwamen we aan in Oostende, waar we tot de volgende dinsdag gebleven zijn, zodat we tijd genoeg hadde om iets op te schrijven over deze stad, die heel sterk is, ook al is zij klein. Zij wordt bijna geheel omgeven door de oceaan. De haven is gunstig gelegen en uit alle windrichtingen komen er schepen aanleggen, geladen met goederen voor Brugge, Gent en Antwerpen, want die steden liggen niet aan de kust. Op het ogenblik zijn er misschien wel meer dan honderd man bezig een sluis te bouwen die vele duizenden ponden sterling zal kosten. Het is een van de grootste waterbouwkundige werken die ooit uitgevoerd zijn (deze Sas-Slijkens sluis is gereedgekomen in 1675); het is de bedoeling schepen toegang te geven tot een kanaal dat zich uitstrekt tot Brugge, zodat die zeeschepen naar die stad kunnen varen.

We waren de taal van het land niet machtig, maar we hadden erg veel geluk met onze herberg; de waard was een Ier. Maar omdat we daar op vrijdag aangekomen zijn en de week erna een vastenweek was, hebben we er weinig of geen vlees gegeten. Ze durfden geen enkele keer iets anders klaar te maken dan vis.

Deze stad is maar klein en heeft weinig of geen handel. Daarom waren er maar weinig bezienswaardigheden behalve de Grote Kerk, een erg statig gebouw zoals de meeste van hun kerken, en het klooster van de Capucijnen. Hierdoor was ons lange verblijf hier vrij saai. Toen we op een dag voor ons genoegen over de stadsmuren wilden wandelen, werden we tegengehouden door de soldaten die daar speciaal de wacht houden. Dit komt omdat de muren vroeger eens door de Fransen zijn opgemeten om ze bij gelegenheid beter te kunnen beklimmen, wat de stad later ernstig in gevaar gebracht heeft.

Joseph TAYLOR, 31 augustus 1707

Afgelopen zondag heb ik de trekschuit naar Oostende genomen voor een bezoek aan die stad. De afstand is ongeveer drie uur gaans van Brugge, onderweg passeert men het fort Plassendaal. Aan het eind van het kanaal (bij de sluis) ligt het fort Philippe, waarvandaan we in een bootje overstaken naar de stad zelf, die bij hoog water ingesloten is door de zee, behalve aan de kant van Nieuwpoort. Er is één mooie, regelmatig gebouwde straat met een marktplein in het midden. Hieraan staat het stadhuis met een toren. Maar de stad is nog steeds zwaar beschadigd vanwege de bommen die er tijdens het laatste beleg (in 1706) op afgevuurd zijn. De Grote Kerk is een ruim gebouw maar zonder enig ornament.

Hier gebruikte is mijn paspoort van het ministerie in Londen, zodat ik de stad mocht binnenkomen op zondag. De officier van de wacht, die strenge orders had alle vreemdelingen te ondervragen, vond het maar verdacht en stuurde mij, begeleid door twee soldaten, naar de hoofdwacht. Maar omdat de commandant, een Hollander, naar de kerk was, herkreeg ik mijn vrijheid pas toen de kerkdienst afgelopen was. Intussen was er een andere officier gekomen om mij te ondervragen, en toen hij via mijn bediende, die als tolk fungeerde, begreep dat ik slechts voor mijn plezier op reis was, behandelde hij mij met grote voorkomendheid. Later toen de commandant er zelf bij gekomen was, liet ik hem mijn paspoort zien en kreeg ik toestemming samen met een soldaat de vestingwerken te inspecteren. Ze waren geheel hersteld en erg sterk. Vanaf de wallen aan de zee kant kon ik Duinkerken zien liggen en de schepen die daar op de rede voor anker lagen. In het klooster van de Capucijnen liet men mij een klok zien die in de toren hing en die door een bom gesmolten was. Al hun fruitbomen waren ofwel verbrand of beschadigd, zodat ze dat jaar geen fruit hadden. Daar waren ze erg verdrietig over vooral omdat ze vroeger altijd erg veel fruit hadden gehad.

Om drie uur moest ik terug zijn bij de trekschuit, die altijd precies op dat uur vertrekt. Om daar op tijd aan te komen, nam ik een kwartier eerder een bootje vanuit de stad. Maar die ploerten van roeiers waren kennelijk van plan mij de hele nacht in de stad te houden om meer geld aan mij te verdienen, want ze raakten hun riemen nauwelijks aan. Hierdoor moest ik mij ontzettend boos maken en ging rechtop staan met mijn zwaard in mijn hand en op deze manier kreeg ik het met veel moeite gedaan dat ze wat harder roeiden. Helaas was de trekschuit al vertrokken en ook al was hij nog in zicht en ik schreeuwde dat hij even moest wachten, trok de schipper zich er niets van aan en bleef in hetzelfde tempo doorvaren. Ik moest er dus achteraan rennen en ik kon de boot pas inhalen toen hij van paard verwisselde en dat was een volle anderhalf uur gaans van Oostende. U kunt U dus wel voorstellen hoe ik eraan toe was. Toen ik aan boord kwam, had die kerel de onbeschaamdheid mij in mijn gezicht uit te lachen en hij zei dat als hij geweten had dat ik het was, hij wel even gewacht had. Hoe dan ook, ik was maar al te blij weer aan boord te zijn en omdat het geen zin had boos te blijven over die belediging besloot ik maar me erbij neer te leggen.

Onderweg kwamen we de heer George STEPNEY (1663-1707) tegen die op terugreis was naar Engeland. Ik zag die arme heer aan dek zitten met het gezicht van een stervende. Zijn dood zal een groot verlies betekenen voor ons volk, want nog nooit is een Engels gezant zo geliefd geweest in de Lage Landen als hij. Ik heb mijn opwachting bij hem gemaakt in Brussel, waar iedereen buitengewoon met hem te doen had. Tenslotte kwam ik weer in Brugge aan; ik was in mijn hele leven nog nooit zo moe geweest.

OOSTENDE

Aantal inwoners : ca. 7.000 (1689, 5.000 (1723).

Afstanden : Dover 70 mijl, Nieuwpoort 3 uur (9 mijl), Duinkerken 8 uur (24 mijl), Brugge 4 uur (12 mijl).

NIEUWPOORT

Aantal inwoners : minder dan 5.000.

Afstanden : Duinkerken 5 uur (16 mijl), Oostende 3 uur (9 mijl).

Literatuur.

J. BOWENS, Nauwkeurige beschrijving der oude en beroemde zeestad Oosende, 1792 (herdruk : Handzame 1962).

R. DEGRYSE, De vroegste geschiedenis van Nieuwpoort, Nieuwpoort 1994.

De Plate (tijdschrift van de Oostendse Heemkring), 1972-1995.

Bachten de Kupe (tijdschrift van de Nieuwpoortse Heemkring), 1959-1995.

VISSERIJ IN DE NOORD

door Jan COOPMAN

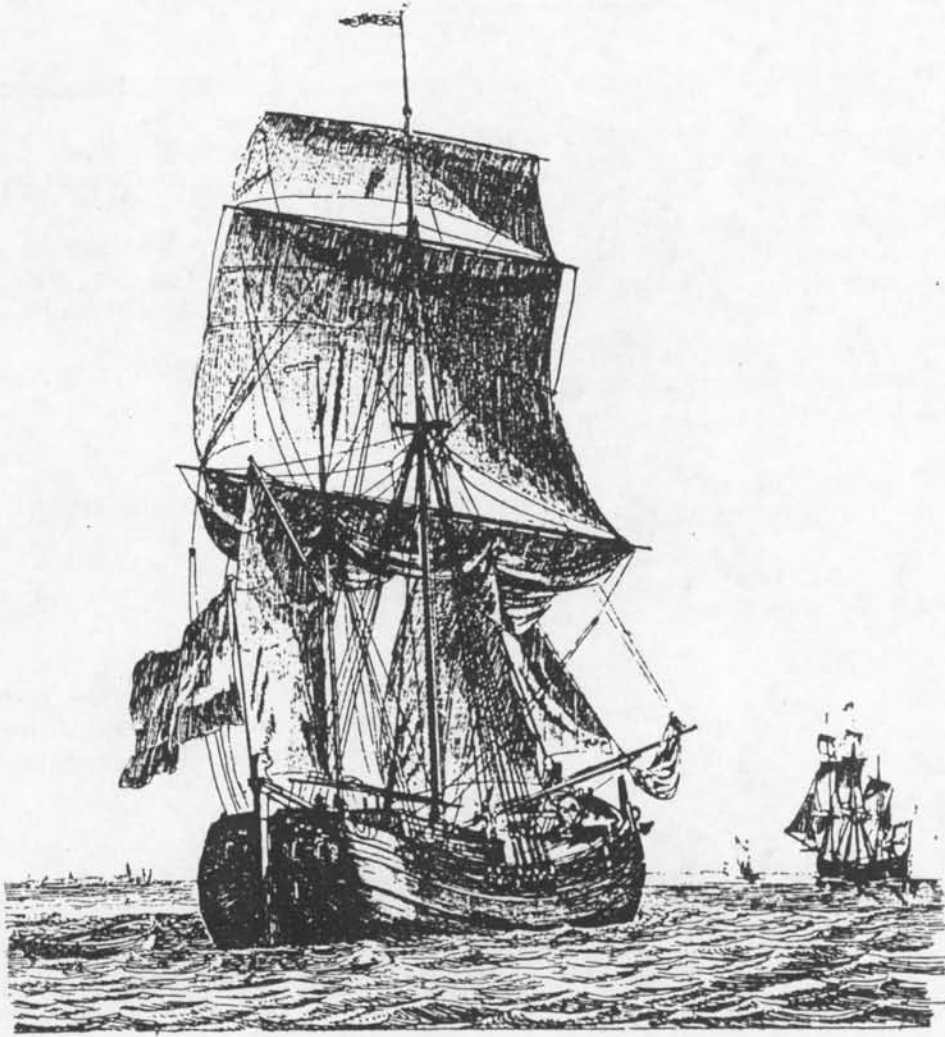
Onder zijn vele bezigheden (1) was Pieter Joos VAN BERBLOCK o.m. reder. Op 11 maart 1770 vertrok zijn vishoeker "de Jonge Joseph" op kabeljouwvangst naar Stavanger in zuid Noordwegen. Zij hadden 150 ledige tonnen en 3 tonnen zout "omme aldaert gearriveert synde, partye levende cabilliau te vletten ende in tonnen te souten voor moluwe". Het vaartuig bereikte de visgronden op 20 maart en de bemanning ondervond "dat de winter ter plaatse, so straf was dat den cabilliau soo haest hy uyt het waeter boven was, aenstonts bevroosen was ende bydien onbequaem om ghevlet ende tot moluwe ghesauten te connen worden".

Dit was ook de reden waarom er slechts 44 tonnen kabeljauw konden ingezouten worden. Wel werd er nog zout gekocht te Stavanger omdat die goedkoper was dan te Oostende. De lading werd nog aangevuld met 10 tot 11 duizend levende kreeften en 5 tonnen ingezouten zalm, waarna op 21 mei de terugreis aangevat werd. Op 28 mei kwam zij te Oostende aan.

Deze reis lijkt een verkenningstocht geweest te zijn, want de verklaring van de bemanning, waarop dit verhaal berust, zegt verder dat het binnen 3 mijlen van de kust verboden was te vissen op kabeljauw, kreeften of andere vis "nemaer dat sy die moesten coopen van de inwoonders....aen wie het alleenlyck maer gepermitteerd en is te visschen ende aen geen ander natiën". Allemaal gegevens die blijkbaar te Oostende onbekend waren.

Deze verklaring werd opgetekend door notaris Antone RYCX op 5 juni 1770. (Rijksarchief Brugge. - Not. VAN CAILLIE 1941 - boek 91 akte 91) en was ondertekend door de hele bemanning, zijnde

Gaspard Jan GONZALES, schipper
Jacob BERTELOOT, stuurman (tijdelijk afwezig)
Jacob DE FRAYE
Arnout THIBAUT
Michiel BEERNAERTS
Benedikt BAROEN

B

een inmast koopvaardij Hoeker

5

- (1) Geboren in 1713, was hij de zoon van Pieter Roeland (+ voor 1758) en van Marie Catherine SNOECK (+ okt 1760). Hij trad in het huwelijk met Françoise RYXC in april 1747. Begonnen als klerk van de Stadsgriffier, werd hij stadstresorier, koopman/makelaar, directeur van het hospitaal en geestelijke vader (of syndic) van de Zwarte Nonnen of Augustinessen.
-

OPROEP AAN ONZE LEDEN

Ons ontbreekt "De Zeewacht" nr 45 van 1995.

Wie kan ons dit nummer bezorgen. Met Uw medewerking kunnen wij dan de jaargang 1995 laten inbinden.

Met dank bij voorbaat.

J.B. DREESEN

DE STANDAARDGALERIJ

door Norbert HOSTYN

In eerdere bijdragen kreeg U het verhaal van enkele Oostendse kunstgalerijen : de STUDIO, de CHEVRE FOLLE, het CASINO-KURSAAL.

De vroege jaren '70 werden in onze stad artistiek gemarkeerd door o.a. de kunstgalerij van de Standaardboekhandel, de "Standaard Galerij" met adres : Kapellestraat, 103/Christinastraat, 144.

De Standaardboekhandel is anno 1995 een groep boekhandels met 65 vestigingsplaatsen in Vlaanderen en een jaaromzet van 2,5 miljard (20 % van de Vlaamse markt). (1).

De Oostendse vestiging in de Kapellestraat kwam in een nieuwbouw op de gronden van de oude Ciné Cameo.

In den beginne ontplooidde de locale Standaardboekhandel een intens tentoonstellingsprogramma.

Het was een galerij die in de late jaren '60 - vroege jaren '70 toen het probleem Waals versus Vlaams/Frans versus Nederlands zich nog heel acut stelde, vooral mikte op de regionale vlaamsgezinde intelligentia.

De sprekers-inleiders waren heel vaak gereputeerde namen in kunstmiddens. Voor de cultuurminnende Oostendenaar van niveau waren deze Standaard-tentoonstellingen een must. Velen aanvaardden kritiekloos de daar naar voorgeschoven artiesten als waardevol. Vaak niet ten onrechte uiteraard. In tal van collecties vinden we er nu nog de sporen van.

De tentoonstellingen werden meestal ook georganiseerd i.s.m. de Vlaamse Klub Kust, een cultuurvereniging die op dat moment haar grootste bloeitijd kende, alvorens af te zwakken naar het einde van de jaren '70 toe.

Heel ambitieus begonnen, viel de expositie-intentie van de Standaardgalerij na een zestal jaren stil. De galerijruimte werd door de boekhandel ingepalmd.

De activiteiten van de Standaardgalerij sluiten in tijd op deze aan van de "Chèvre Folle" en lopen simultaan met deze van de Forum-galerij in de Vlaanderenstraat, waar men af en toe dan toch heel wat minder selectief te werk ging.

1969

René DE CONINCK
Kurt LEWY (incl. Marcel VAN JOLE)
Paul MARA
Vic GENTILS
Albert DE DEKEN
Jack GODDERIS

1970

Maurice SOMERS
Dis VAN RAEMDONCK (inl. W. DOEVENSPECK)
Maxime VANDEWOESTIJNE (inl. M. VAN JOLE)
Albert DE DEKEN (inl. J. STEYLAERTS)
Marcel COCKX (inl. J. VANDELOO)
Georgette DE GROOTE-TANGHE (inl. M. VAN JOLE)
Eline RAUSENBERGER (inl. N. VAN BRUGGEN)
Roland DEVOLDER (inl. J. GHEKIERE)
Robert GEENENS (inl. W. DOEVENSPECK)
Gerard HOLMENS (inl. Frank EDEBAU)

1971

Jules VAN AEL (inl. W. DOEVENSPECK)
Gilbert SWIMBERGHE (inl. J. FONTIER)
Karel WOLLENS (inl. W. DOEVENSPECK)
G. LEUNENS (inl. H. BRUTIN)
Roger DUDANT (inl. M. VAN JOLE)
Hubert DEVRIES (inl. W. DOEVENSPECK)
Kaye REGELSKI (inl. Leslie TIHANIE, consul USA)
Remy CORNELISSEN (inl. L. MAJOR)
Jules VEN DEL
Juliaan VAN VLASSELAER en Simone CONRAD (inl. L. Th. VAN LOOY)

1972

Paul SMOLDERS
Lily VAN OOST (inl. Danida REYNDERS)
Constant LAMBRECHT (inl. H. VERGOTE)
Luc MEERSMAN (inl. W. DOEVENSPECK)
Frans MASEREEL (inl. M. VAN JOLE)
Marcel VAN DRIESSCHE (inl. M. VAN JOLE)
Armand DE MEULEMEESTER (inl. Karel VERHAVERT)
Groupe Acid (André GOEZU, Maurice VAN DEN DRIES, Gilbert VANHOOL,
Jozef VAN RUYSSSEVELT, Annapia ANTONINI, Bernadette KELLY, Michel
MATHONNAT en Philippe MOHLITZ) (org. Alliance française)

1973

Willy BOSSCHEM
Marthe DE SPIEGELEIR (inl. W. DOEVENSPECK)
Joël KASS (inl. Marcel VAN JOLE)
Roland VANDENBUSSCHE (inl. Remi DE CNODDER)
Arthur MEERSMAN (inl. W. DOEVENSPECK)
Willen VAN AERDEN
Werner SARLET (inl. Antoon CARETTE)
May CLAERHOUT (inl. Leo VAN ACKER)
René DE LANNOY (inl. Christian DE LANNOY)
Denise DE VISSCHER

1974

Gustaaf SOREL (inl. F. EDEBAU)

1975

Paul E. GORIS

1976

André BULTHE

1977

Edith VAN LECKWIJCK

(1) P. PIRYNS, Ook verkrijgbaar in de goede boekhandel, in :
KNACK EXTRA BOEKENBIJLAGE, bij : KNACK, 43, 25-31 okt 1995,
p. 13.

OOSTENDE TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG (40)

door Aime SMISSAERT (+)

Maandag 18e Januari. -

ZESENNEGENTIGSTE DAG DER BEZETTING

Deze nacht, 20 minuten voor den twaalven, eene hevige ontploffing : 't is eene zeemijn die, tengevolge van het tempeest, tegen de "kattei" of golfbreker, rechtover den Kursaal, geslagen was geworden. Volgens de Duitschers - wie kan het kontroleeren, niemand mag op den Zeedijk - zouden in den Kursaal en in zekere groote hotels - Continental, Littoral, tal van ruiten gebroken zijn.

Op de markt nogmaals geen landbouwers of kooplieden, over de Nieuwpoortsche vaart wonende. Enkele boerinnen van Middelkerke. Slechts 2 vleeschkramers zijn open en het zwijnevleesch wordt schaarsch en peperduur : de buikstukken, die vroeger 1.60 fr. de kilo gingen, kosten nu 2.5 fr.; de koteletten, anders verkocht aan 2, 2.25 en 2.50 fr., staan thans aan 3 fr.

M. KAMMERER, limonadier der Société Littéraire (de "chamber" op de Groote Markt) kreeg gister avond bevel tegen deze noen de lokalen dezer Maatschappij, in het stadhuis, te ontruimen. Gansch den namiddag verhuisden de Duitschers de meubels der Littéraire. De lokalen dezer oude Oostendsche Maatschappij zullen voortaan enkel voor de Duitschers toegankelijk zijn. De twee officieren die gelast waren met de lokalen der Société Littéraire te doen ontruimen, waren zeer beleefd. Zij vroegen eerst achter den voorzitter, dan achter een beheerder, en ten slotte achter den concierge. M. KAMMERER zich in die hoedanigheid hebbende laten kennen, zegden zij hem : "Zegt uwen voorzitter dat hij een ander lokaal kiezen mag. Is het door de Duitschers in gebruik, wij zullen het doen ontruimen.

M. RAICK, eigenaar van het Savoy Hotel, Koninklijkestraat, stelde zijn hotel ter beschikking van de Société Littéraire. Dit aanbod werd gretig aangenomen, en deze namiddag reeds ontruimden de Duitschers dit hotel.

* * *

De Duitschers weten waarachtig niet wat gedaan met het water dat over op het land staat. Op den wijk Conterdam hebben zij eene

sterke pomp geplaatst, en heden hebben zij het water der Brugsche vaart en onzer bassijns afgetrokken, maar dit alles kan hun arm zieltje niet baten !

Hoe meer water ze lossen, hoe meer water er bij komt....

Deze morgen, rond 9 ure, werd uit de Visscherskaai het lijk opgetrokken van eenen Duitschen marinier.

Heden kwamen er veel hulptroepen toe, nl. het 203e en het 204e voetvolk. We zagen reeds vroeger die regimenten hier, maar dan waren ze samengesteld uit mannen van zekeren ouderdom en uit jonge mannen van 20 tot 30 jaar, thans zijn het droeve jongens van 16, 17, 18 jaar !

Dinsdag 19e Januari. -

ZEVENENNEGENTIGSTE DAG DER BEZETTING

Ver, heel ver, kanongebulder. In stad, weg en weer geloop van troepen, voorraadkarren, enz.

Deze morgen, om 9 ure, moesten al d'Oostendsche drukkers naar de Kommandantur, bij den "Gerichtsoffizier," GLASSMER. Herr GLASSMER toonde hun een soort van doodsbrief : Le testament de Guillaume le parjure (het testament van Willem de Meineedige). Dit stuk werd alhier verkocht lang voor de bezetting. De heer hoofdkommissaris verbood er dan verkoop van, die gedaan werd door zekere vrouw MOULARD, wonende 23 Wittenonnenstraat. De doodsbrief droeg de melding : "édition Moulard, 23 rue des Soeurs blanches, Ostende", doch geen naam van drukker. Aan den heer hoofdkommissaris verklaarde de vrouw dat de doodsbrieven in Oostende waren gedrukt geworden. Heer GLASSMER wilde nu weten die de drukker was. De 8 tegenwoordige drukkers ontkenden de doodsbrief in kwestie te hebben gedrukt, een 3tal drukkers waren afwezig, 2 andere zijn gevlucht. Na hunne verklaring afgelegd te hebben mochten de drukkers gaan.

* * *

Er begint korting aan meel te komen, doordat de terwe, die per schip moet binnenkomen, zoo lang achterwege blijft. Bij zekere bakkers was er heden geen brood te bekomen. Onze ieverige heer Deken, immer op de bres voor zijn geliefd Oostende, vertrok gister naar Brugge en Gent om tarwe. Mocht hij gelukken - anders zullen wij moeten naar het woord van een onzer grootste ingezetenen, "pataten vreten" ! Het is hier de plaats niet dit beleefd heerschap te noemen - op tijd en stond zal er hem wel daarover, en over nog andere zaken, strenge rekening worden gevraagd.

* * *

Sedert verscheidene maanden konden de beenhouwers, de vellen of huiden der geslachte dieren niet meer naar de huidevetterijen sturen : zij bleven dus, in het slachthuis liggen. Heden nu zijn de Duitschers voor rond 60.000 fr. vellen komen weghalen om ze naar Duitschland te sturen.

Heden ontploften heel ver, een 3tal zeemijnen.

Heden kwamen er schip, 570 zakken bloem, samen 35.402 kilos wegend, uit Sluis toe. Deze bloem werd hier uit Engeland door schepen DEVRIESE gestuurd.

Sinds een 8tal dagen lag, aan de voorhaven, aan de hangaars der Tilburybooten, een duitsch kanon van 30.5 cm. De duitschers trachtten, met behulp der groote elektrische kraan onzer haven, dit stuk op eenen grooten wagen te brengen : na menigvuldige nutteloze pogingen gelukten zij erin. Edoch, de wagen was slechts een 10tal meters vooruitgerocht, toen hij tot schier aan de as in 't slijk schoot : het duitsch kanon ligt daar buiten het bereik der elektrische kraan !

Woensdag 20e Januari. -

ACHTENNEGENTIGSTE DAG DER BEZETTING

Deze morgen rond 6 ure, ging opeens, het gaslicht uit, zoowel in de huizen door de duitschers bewoond als in de kerken en op straat.

Rond 10 ure kwamen van den Thouroutschen steenweg, in volle vaart, 2 groote oostenrijksche motorkanonnen (kanonnen van 30.5 cm op autos staande), gevolgd door een 25tal groote caissons en voorraadwagens. Kanons en wagens waren begeleid door ruim 200 oostenrijkse soldaten. Gansch het gevaarte, dat over Leffinghe, van de kanten van Slype-brug kwam, trok de groote statie binnen, langs de Polderstraat en werd door middel van de zoogenaamde "koeibrug", op waggons geladen.

Men is ieverig bezig aan het oprichten van hangaars voor vliegmaschinen bij de hofstede PITTERY, te Steene-Mariakerke. Drie zijn gansch opgetrokken in hout en met pannen gedekt, een moet nog gedekt worden en de 5e staat in zijne inhouten. Ruim 125 Oostendsche werklieden zijn daar gebezigd.

* * *

Sedert een 4tal weken was er een matroos, lang van gestalte, aan de duitsche Kommandantur gehecht in hoedanigheid van geheime politie-agent. 't Was hij die meerendeels gelast was met te trachten de herbergiers, die genever verkochten, in 't net te krijgen. "De occasie maakt den dief", zegt het spreekwoord, en onze matroos, op zekeren dag een herbergier der Schippersstraat betrappend op heeterdaad van verkoop van sterke dranken, vroeg hem 20 mark (25 frank) : "zodoende, zei hij, zult gij in de Kommandantur geen 100 mark moeten betalen".

De herbergier spon af, doch eenige dagen later, op aandringen van vrienden en kennissen ging hij zijn wedervaren vertellen in de Kommandantur. Onze matroos werd aangehouden en kreeg 2 jaar gevang : hij werd deze noen weggebracht.

Donderdag 21e Januari. -

NEGENENNEGENTIGSTE DAG DER BEZETTING

Op de markt, eenige groensel- en boterboerinnen. Op de vleeschmarkt, enkel kramen door Oostendenaars opengehouden. De boter gold 4.50 tot 4.70 fr., de eieren 20 en 22 cm 't stuk.

Opgeleid door duitsche soldaten kwamen eenige Ghistelnaars en Oudenburgnaars naar de markt.

Heden smeten vliegmachienen der Bondgenoten bommen op ons koersenplein, enkel lichte stoffelijke schade aanrichtend.

Bommen vielen op de tramlijn Oostende-Nieupoort, daaromtrent aan den Transvaal (wijk Raversyde). De tramriggels werden op verscheidene meters lengte verbrijzeld. Deze avond konden de trams met duitsche soldaten niet verder dan Raversyde.

In verscheidene koffijhuizen der stad, gehouden door Belgen of door duitschers, wordt thans duitsch bier (Pilsen) verkocht. Het is het gekend merk "Dortmunder Hansa", dat den voorkeur heeft : MM. DESWAEF gebr. zorgden voor dit lekker biertje !

Deze namiddag was er weder gaslicht, doch de lantaarns werden deze avond nog niet ontstoken. Van morgen af zullen er wederom enkele branden.

* * *

De kroonprins van Beieren is heden in stad geweest. Waarom, weten we niet, maar wij weten wat hij dezen noen smulde. 't Was te doene in de "Renommée, in eene bijzondere zaal waarin niemand mocht dan den kroonprins en 3 officieren die hem vergezelden. Soldaten, bajonet op het geweer, waakten aan de deuren der eetzaal. De maaltijd duurde ongeveer 5 kwart uurs. Ziehier de spijskaart

Huitres de Zélande

Consommé Moëlle

Côte de mouton pré salé
Haricots verts
Pommes frites

Poularde de Bruxelles
Compote de pommes
Salade

Fromages - Fruits

Café extra Cognac

Cigares Havane

Dit alles werd overgoten met drie flesschen Rhijnschen wijn (vin du Rhin mousseux), 1 flesch Lansons en 8 flesschen Mumm Cordon Rouge (champagnewijn) - 't zij 3 flesschen wijn per persoon. Daarmede konden ze toch tegen den wind op !

De rekening van den maaltijd werd betaald en de "garçons" kregen vijf mark (6.25 fr.) drinkgeld.

* * *

In de stad is er erge bekorting aan brood, kolen en petrol. Wat het brood betreft, enkele bakkers kunnen brood leveren, doch een

schip met 800 ton (een ton 100 kilos) meel of bloem wordt verwacht.

Kolen kan men thans bekomen aan boord van eenen lichter, in den In koophandelsdok liggend : nochtans om kolen te bekomen moet men, ten eerste, mits betaling van 2.50 fr. per zak (50 kilos), in de bureelen van M; H. SMIS-VALCKE bons halen; ten tweede, geduldvol zijnen toer afwachten aan den 1e bassijn (Zuidkant) - en daar de Duitschers met 5, 6 karren te gelijk om kolen komen, en eenieder wachten mag tot die heeren gediend zijn, mogen de Oostendenaars zich heel gelukkig achten zoo ze na 5, 6 uren wachters gediend geraken.

Nu, de petrol : M. Emiel REMAUT, kruidenier, Stockholmstraat, verkocht dezen namiddag petrol aan 60 centiemen de liter. Tegen den avond was de voorraad zeer gedund, om niet te zeggen uitgeput, en nog stonden wel honderd menschen te wachten....tot morgen.

Vrijdag 22e Januari. -

HONDERDSTE DAG DER BEZETTING

Deze nacht zijn de oostenrijksche kanonnen en kamions, alhier Woensdag uit Slype aangekomen, vertrokken : de soldaten zijn hier echter gebleven.

Het schild van het Italiaansche Consulaat werd ingetrokken, daar er in stad verteld wordt dat Italië de oorlog had verklaard aan Duitschland !

Weinig kanongebulder vandaag. Rond 4 ure kwam een auto, waarin 2 Duitschers zaten, in volle vaart gereden langs den steenweg die van de Smet de Naeyerbruggen naar de brug, toegang verleend naar de Vuurtorenwijk, leidt. De brug was gedraaid ten einde den doorgang te laten van eenige slijkkoggen. Een elektrieke tram, lijn stad - Vuurtoren, stond voor de brug. De Duitsche auto rende voort en kwam in 't water terecht. De twee Duitschers werden met veel moeite gered; wat den auto betreft, hij bleef in 't slijk steken. De twee Duitschers, die in den auto zaten, werden ter verpleging naar het Burgerlijk Hospitaal overgebracht.

* * *

Achter de kerk van Sas-Slykens waren, van over zekeren tijd, de werken begonnen voor het maken van sassen aan de afleiding der Brugsche vaart. Die werken waren toevertrouwd aan den welgekenden aannemer, M. COPPIETERS, socialistisch senator. Met den oorlog waren die werken stop gezet. De Duitsche overheid komt te bevelen dat die werken zoo spoedig mogelijk moeten afgedaan worden. M. COPPIETERS is daartoe van Gent moeten afkomen.

De Duitschers hebben heden den Zeedijk aan de Capuciene en Vlaanderenrampen, aan de Oostramp van de Kursaal en aan de Weenenstraat afgezet met banken en stekdraad, meer dan 2 meters hoog.

LUITENANT-TER-ZEE VICTOR BILLET (1902-1942)

door J.B. DREESEN

Op 01 februari van dit jaar was het 50 jaar geleden dat de Belgische Zeemacht werd opgericht en zij zich te Oostende installeerde. De Zeemacht had haar oorsprong te danken aan de Belgische Sectie van de Royal Navy die van 1940 tot 1944 strijdend België op zee vertegenwoordigde. De Zeemacht en haar voorloper zijn voldoende gekend. Minder gekend, door het Oostends publiek, is echter de man met een uitzonderlijk doorzettingsvermogen, Victor Billet, die aan de basis lag van de oprichting van de Belgische Sectie van de Royal Navy.

Hij werd geboren op 03 mei 1902 te Sint Joost-ten-Node maar bracht een deel van zijn kort leven te Oostende door. Victor Billet voelde zich van jongsaf aangetrokken tot de zee. Aan de ouderdom van 17 jaar scheepte hij, als kadet, in aan boord van het zeilend schoolschip "Avenir". Hij doorliep er de klassieke opleiding. Nadien ging hij naar de koopvaardij. Hij voer aan boord van schepen van de belgische "Lloyd Royal" en de rederij "Deppe. Het kisisjaar 1929 kondigde zich aan en schepen gingen uit de vaart. Officieren en bemanningen stonden op straat.

Om zich bezig te houden volgde Billet, samen met andere collegas, in de Zeevaartschool te Oostende een cursus die de belgische marineofficieren voorbereidde op de navigatie in oorlogstijd. In 1934 kreeg hij een plaats bij de Staatsmarine, zoals destijds de diensten van pakketboten en Zeewezen noemden. Een jaar nadien werd hij geaffecteerd aan boord van het visserijwachtschip "Zinnia".

Victor Billet had een afschuw van routine. In 1937 stelde hij zich, met het akkoord van zijn administratie, ten dienste van het Koninklijk Natuurhistorisch Museum van België om opzoekingen te doen in verband met de visserij in hoge zee. Hij leerde er de banken en de kusten van IJsland, Groenland en New-Foundland kennen. Terug in België richtte hij een neutraal visserssyndicaat op. Hij rustte een vissersschip uit dat hij een tijdlang voerde en deelde er het harde vissersleven met de bemanning. Hij draaide een paar films over dit harde leven, hielp de aalmoezeniers ter zee en sneed zich in twee voor de vissersweeskinderen van de Ibis.

Hij vroeg verlof om een tijdlang in te schepen aan boord van een Frans hospitaalschip dat op de banken van "Terre-Neuve" kruistte. Zijn collega's bewonderden zijn dynamisme en volgden, geamuseerd, zijn activiteiten. Hij zegde wat hij dacht, publiceerde zijn opinie over de meest diverse onderwerpen, deed aan fotografie en aan cinema. De vissers van onze kust waardeerden deze, aangespoelde, brusselaar voor zijn jovialiteit, zijn manier van aanpakken en zijn ernst.

Het eigenlijke avontuur van Billet begon echter op 16 mei 1940. De Engelsen beslisten dat zij de magnetische mijnen, die voor de kust van Oostende gedropt werden bleven vegen tot de 17de mei. Na die datum moesten de Belgen dat zelf doen. Het einde 1939, inderhaast, opgerichte "Marinekorps" (bij gebrek aan een oorlogsmarine) was

nog niet uitgerust om magnetische mijnen te vegen. De beslissing viel dan ook dat al de schepen de haven van Oostende voor die datum moesten verlaten.

De vloot van de "Staatsmarine" bestond in 1940 uit een car-ferry en acht pakketboten van de Oostende-Doverlijn. Daarbij hoorden ook nog een reeks dienstschepen zoals slepers, loodsboten, boeienlegger, hydrografisch schip.

Victor Billet, officier aan boord van de "Prince Philippe", werd op de hoogte gesteld van deze evacuatie. Bij de aankomst te Oostende, spoedde Billet zich naar huis om zijn vrouw te verwittigen van het haastig vertrek met zijn schip naar Engeland. Hij vroeg haar de vier kinderen klaar te maken (Alain 2 jaar, Yves 6 jaar, Gisele 8 jaar en Georges 12 jaar) en met een latere boot achter te komen. Haar zeeman kennende pakte Lauret Billet enkele koffers en vertrok met haar 4 kinderen, zoals zoveel anderen, aan boord van een latere boot naar Engeland. Ze zal haar man eerst in juni 1940 terugzien.

De pakketboten kwamen 20 mei te Southampton toe, maar werden onmiddellijk ingezet voor de evacuatie van de Franse havens. De "Prince Philippe" vervulde hierbij opdrachten in Cherbourg, Brest en St Malo.

Na de evacuatie-opdrachten bleven de pakketboten en hun bemanningen in Southampton liggen zonder dat er nog iets gebeurde. De ontstane problematiek had tot gevolg dat de Belgische pakketboten de rest van de oorlog met een engelse bemanning voeren.

Victor Billet was het wachten moe, hij wilde actief bijdragen in de strijd tegen de overweldiger. Op 4 juli 1940 adresseerde hij een schrijven aan diensten van de Engelse koopvaardij waarin hij zijn diensten aanbood. Hij werd hiervoor op zijn vingers getikt door de Belgian Shipping Advisory Committee. Deze Belgische goevernemente commissie onder leiding van M. VAN CAMPENHOUT, trachtte vooralsnog de pakketboten met hun bemanning en de officieren over te dragen aan Engeland en Billet maakte daar nog altijd deel van uit. Maar het was geen blaam die Billet ervan zou weerhouden nog meer initiatieven van deze soort te nemen.

Hij ging naar Londen waar hij de Belgische administratie voorstelde het "Marinekorps" herop te richten met de werkloze Belgische vissers die in de Engelse havens rondhingen. Het antwoord was negatief.

Hij dacht eraan zich te engageren in de Royal Navy. Hij vroeg officieel verlof en kreeg dat. Nu had hij zijn handen vrij. Op 25 juli 1940 schreef hij naar admiraal Keyes, de held van de raid op Zeebrugge in 1918 en tijdens de 18-daagse veldtocht verbindingsofficier verbonden aan de staf van Koning Leopold III. Hij vroeg de admiraal om door hem gehoord te worden, wat ook gebeurde. Billet legde de admiraal uit dat hij zijn diensten aan de Royal Navy wilde aanbieden om op die manier mee te werken aan de bevrijding van zijn land.

Admiraal Keyes, die de Belgen genegen was, introduceerde Billet bij admiraal Dickens. Admiraal Dickens had dienst hernomen en was belast met de coördinatie van de geallieerde marine-onderdelen van

Noorwegen, Polen, Nederland, Frankrijk e.a. die naar Engeland waren uitgeweken.

Admiraal Dickens luisterde met veel aandacht naar Billet. Deze hield een pleidooi voor de oprichting van een Belgische marinekern in de Royal Navy waarbij hij wilde instaan voor de recrutering. De admiraal kon hem echter niets beloven en ook geen garantie geven. De Belgische regering zat nog in Frankrijk en er was geen enkele Belgische autoriteit die in deze zaak een beslissing kon nemen.

Billet had niet veel hoop na dit onderhoud met Dickens. Hij ging dan maar bij de Fransen aankloppen. Die hadden wel oor voor zijn voorstellen want ze hadden schepen maar ontbraken bemanningen. Dit kwam ter ore van Whitehall die Billet onmiddellijk terugriepen en hem vroeg niet in te gaan op de voorstellen van de Fransen. Er was ondertussen contact geweest met de Belgische autoriteiten en men ging op zijn voorstel in.

Op 27 september 1940 kreeg Victor Billet opdracht om 30 Belgische vissers te recruteren voor een op te richten Belgische Sectie van de Royal Navy. Op 10 oktober 1940 werd Billet Luitenant-ter-Zee RNVr (Royal Navy Volunteer Reserve) benoemd en nam hij leiding van de 30 vissers die in Fleetwood gerecruteerd werden.

Op 22 oktober kwam hij toe in "HMS Royal Arthur" te Skegness, een basisopleidingskamp van de Royal Navy. Daar begon hij, samen met een Engels officier, Luitenant Mann, aan de opleiding van zijn manschappen.

Mede door zijn houding en zijn optreden kreeg Billet bij zijn initiatief echter tegenkanting van de Belgische administratie. Ondanks dat rekruteerde hij een tweede groep van 22 man en een derde groep van 43 man en 8 soldaten met zee-ervaring.

Door zijn hardnekkig en eigenzinnig volharden haalde hij zich van langsom meer de banbliksems van de Belgische administratie op de hals. Men zocht een middel om hen te vervangen en men vond het. Op 6 december 1940 werd hij met het eerste contingent dat zijn basisopleiding had beëindigd naar "HMS Lochinvar" gestuurd, zogezegd om hun mijnenveegopleiding te coördineren. In Skegness werd hij vervangen door luitenant Jonckheere.

Victor Billet ontving ook de tweede en derde groep in "HMS Lochinvar" en bleef zich nog bezig houden met de opleiding in Skegness. In maart 1941 bracht hij er zijn laatste bezoek. Op 3 april 1941 verscheen een "Admiralty Fleet Order" waarbij de oprichting van de "Belgische Sectie van de Royal Navy" een feit werd. De droom was gerealiseerd en de heroïsche tijd was voorbij. Victor Billet zou echter langzaam maar zeker terzijde geschoven worden.

Op 16 april 1941 scheepste hij in aan boord van "HMS Brilliant", een oudere destroyer, zogezegd om zijn maritieme opleiding te vervolmaken. Billet leefde nog altijd in de overtuiging dat het was in voorbereiding van een kommando aan boord van een van de Belgische korvetten die in het vooruitzicht werden gesteld. De "Brilliant" werd ingezet in de Zuid-Atlantische oceaan waar het schip deelnam aan de jacht op Duitse kapers en bevoorradingsschepen.

Op 14 augustus 1941 wordt Victor Billet bij Admiraal Dickens ontboden. Die bracht hem op de hoogte van het feit dat hij zich niet verder meer met de opleiding van de Belgische Sectie hoefde in te laten en dat hij geen kommandant van een Belgisch korvet zou worden. Binst zijn afwezigheid had men G. Timmermans tot luitenant-commander aangesteld waardoor luitenant-ter-zee Billet gedepasseerd was. Het was gedaan met Victor Billet. Als een verslagen man verliet hij het bureau van admiraal Dickens. Hij gaf het echter nog niet op. Hij wilde een Belgische MTB (Motor Torpedo Boat) flottilje oprichten. Vanaf september 1941 deed hij een reeks stages bij de "Coastal Forces". Op 6 april 1942 las hij in de "Daily Sketch" dat België zijn eerste korvet in ontvangst nam. Een goed verstaander heeft maar een half woord nodig en Billet sloot zijn krant en legde hem terzijde.

In mei 1942 ging hij over naar het "Dundonald Camp". Hij zat nu bij de "Combined Operations" en de commandos van de Marine. De eeuwige vechter die Billet was voelde zich eindelijk thuis. Hij werd naar de "Combined Operations" gemuteerd met het oog op de geplande landing in Dieppe die de geschiedenis zou ingaan onder de naam "Operation Jubilee". Hij maakte deel uit van de flottilje die opdracht had het 14de regiment Canadese tanks, het Calgary regiment, aan wal te zetten. De opleiding was dan ook zeer doelgericht. Op 11 en 12 juni werden de eerste algemene herhalingen gehouden in Britport, Dorset. De resultaten waren echter niet denderend. Op 22 en 24 juni volgden andere die beter waren. Einde juni en begin juli werden eerst de officieren en daarna de manschappen ingelicht over wat er ging gebeuren.

Iedereen kreeg zwiijplicht opgelegd. Men maakte zich klaar voor de aanval. Alles was klaar op 3 juli. Het slechte weer was echter de oorzaak voor uitstel tot 6 juli. De 7de zete zich alles weer in beweging. Vier duitse vliegers vielen echter de vloot schepen aan en troffen twee van de "Landing Ship Infantry" (toevallig 2 Belgen "Prinses Astrid" en "Prinses Josephine Charlotte"). Het commando vermoedde dat de vijand op de hoogte was van het plan en annuleerde het. Iedereen trok terug naar zijn respectievelijke basis.

Er werd weer flink geoefend. Op 17 augustus 1942 was het eindelijk zo ver. Alles en iedereen werd ingescheept. In de nacht van de 18de en de 19de vertrok een vloot van 9 grote schepen (waaronder 4 Belgische pakketboten) volgepakt met troepen, geëscorteerd door 6 Hunt klas destroyers en vergezeld van 81 kleine landingsvaartuigen richting Dieppe.

Victor Billet ging sloop aan boord van LCT 159, een Landing Craft Tank met 3 Churchill tanks aan boord. Bij het opkomen van de zon op 19 augustus 1942 was deze getuige van een ware slachting op de stranden voor en aan weerszijden van Dieppe. Slechts een van de 6 groepen slaagde er in zijn opdracht uit te voeren. Rond de middag was het feit beslecht. Wat kon trok zich terug en scheepte weer in. Drieduizend zeshonderd soldaten en 550 zeelui ontbraken op het appel bij de aankomst in Engeland.

De LCT 159 kreeg bij de aankomst op het strand 2 voltreffers in de brug waardoor de bemanning, waaronder Victor Billet, gedood werden. Het schip schoot in brand. De overgebleven tankbestuurders kregen met veel moeite de drie tanks nog van boord maar LCT 159 is niet meer van het strand van Dieppe weggeraakt.

Victor Billet behoorde tot de velen die als "Missing presumed killed" de geschiedenis zijn ingegaan. Hij was de eerste officier geweest van de Belgische Sectie van de Royal Navy, maar hij was ook de eerste gesneuvelde.

Zijn weduwe bleef met haar 4 kinderen achter. De Royal Navy vergat zijn doden niet en betaalde haar zijn wedde uit tot het einde van de oorlog.

De Belgische Staat was echter niet van dat advies. Hij weigerde om aan zijn weduwe, na de oorlog, een pensioen uit te betalen. Volgens de Belgische autoriteiten had "de luitenant van de Staatsmarine, Victor Billet, zich bij de Royal Navy geëngageerd zonder als militair gekeurd te zijn geworden door de dokters van het Belgisch Recruiteringscentrum te Londen". Hierdoor konden ze hem de kwaliteit van militair niet toekennen. Hij behoorde dus niet tot het leger.

Anders gezegd, toen Billet stierf was hij met verlof en niemand had hem gezegd te gaan vechten.

Uiteindelijk heeft de Administratie van het Zeewezen deze zaak in het reine getrokken.

Litteratuur :

1. Henri ANRYS. Congé pour mourir. Brussel 1975.
2. Henri ANRYS. Les Belges dans la bataille de l'Atlantique. Brussel 1985.
3. Louis LECONTE. Les ancêtres de notre Force Navale. Brussel 1952.
4. J.B. DREESEN. Waar en hoe stierf Luitenant-ter-zee Victor Billet in Neptunus, 37ste jg., nr. 2/94, blz. 84 en volgende.
5. C.P. COUTURE. Operation "Jubilee". Paris 1969.

AANKOPEN, SCHENKINGEN EN ANDERE OPNAMEN IN INVENTARIS 1995

** CLAEYS.J.

0243/95 AFFICHE N/OOSTENDE.SCUTEFEEST.Blankenberge 25/5/95.41,5x59,5.2ex.

0377/95 AFFICHE N/OOSTENDE.22ste Galafeest tvv Verlaten kinderen.28/10/95
Brugge.64x29 cm.4 ex.

** COM.GEN.TOERISME.

0222/95 AFFICHE N/OOSTENDE.Ontdek groen Vlaanderen.26+27/5/95.60x40 cm.

0227/95 BROCHURE.Ontdek Groen Vlaanderen.27+28/5/95.47 blz.

** COOPMAN.B.

0289/95 BROCHURE.Mariakerke 1995.info.z.n.

** COOPMAN.F.

0252/95 KRANTENARTIKEL.Fotocopy van PZC 5/11/94.Mijnenvegen op de Schelde

** COOPMAN.J.

0291/95 PLAN.Copy van plan haveningang Oostende einde 18de eeuw.A3 form.

** COULIER.L.

0012/95 FOTO.a.zw.16,5x24cm.Groepsfoto VVF.congres .Waarschijnlijk 1966 in
Roeselare.4 ex.b.zw.12,5x9 cm.Idem.Uitleg bij tentoonstelling.
c.Groepsfoto.zw.30x40.Groepsfoto VVF.Congres.als in a.

** DE BLAUWE.R.

0063/95 VLAG.ISNO.Oostende.Twee voetballers met rode ster.Met stok en bol
en lederen draagriem.140x140 cm.

** DE BLOCK-VAN HEE.

0260/95 SCHILDERIJ.a.Gekleurd krijt op karton.Niet ingekaderd.44x34,5 cm
Huizen op het einde van een dreef.Getekend o.l.Lenig Joye.1934.
b.Gekleurd krijt op karton.46,5x32,5cm.Ingekaderd 63,5x49,5 cm.
Zeilvissloep m/gestreken zeilen i/Oostendse haven.Get.o.l.Lenig
Joye.1931.C.Gekleurd krijt op karton.42x30,5cm.Ingekaderd.47x59cm
Trinkhal te Oostende.Getekend o.l.Lenig Joye.1936.

** DE BRAUWER.W.

0378/95 BANDRECORDER.Merk Grundig.oud model.

** DE BRUYNE.Y.mvr.

0310/95 FOTO.a.HERINNERINGSPLAAT 14-18.De Bruyne A.Foto + 6 eretekens.
Ingekaderd.60x52.H3.
b.FOTO.Ingekaderd.August De Bruyne.32,5x29.E41.

c.FOTO.Ingekaderd.Angjle Geryl.61x51.Gl.
d.FOTO.Ingakaderd.A.De Bruyne.61x51.Gl.

** DE MEYER.P.

0083/95 AFFICHE N/OOSTENDE.Tentoonstelling.AIRBRUSH en PASTEL.21x40 cm.
Peter De Meyer.3/2-12/3/1995.

** DE PLATE

0352/95 AFFICHE OOSTENDE.TENTOONSTELLING.Kustsouvenirs uit de oude doos.
De Plaatte.Oostende.15/6-19/9/95.46,5x31.

** DE PLATE.

0056/95 GEDACHTENIS.Foto+aandenken+tekst aan politiek gevangene
M.F.MECHIELS.Onthoofd in Dortmund op 27/1/1944.

0062/95 KABELTROMMEL.a.met thermische beveiliging.25 meter.Met draagstel.
Prijs 1130 frs.
b.Glassnijder VARO.Prijs 397 fr.
c.Tapedispenser in plastic.

0068/95 FOTO.a.DUINKERKE MEI1940.10 copies van zichtkaarten.zw.18x24.
a1 tem 7.7 zichten van het strand.a8+9.2 zichten vernield schip
a.10.Vernielde Fochstraat.
b.OOSTENDE MEI 1940.9 copies van foto's.zw.18x24.
b1 tem b3.3 zichten vernield Wapenplein.b4 tem 8.5 zichten
vernielde gebouwen.b9.gezonken vissersschip in stadsdok.
c.OOSTENDE voor WO2.9 copies van zichtkaarten.zw.18x24.
c1.Vismijn.c2.Ingang Kursaal.c3.Ingang Royal Palace Hotel.
c4.Monument 3de+23ste.c5 tem 8.4 zichten uitvarende mailboten.
c9.De Smet De Naeyerlaan.
d.OOSTENDE TIJDENS WO2.21 copies van foto's.Duitse aanwezigheid
in Oostende.zw.17 foto's op 18x24.4 foto's 14 x24.
d1 tem 3.3 zichten mbt Dikke Jef.d4.Groep aan feestmaal.
d5 tem 10.6 fotos mbt propagandatocht in stad.d11+12.2 foto's
Lacoute.d13+14.2 foto's Steenlandt(Z.B.).d15.2burgers+militair.
d16+17.2 foto van sprekers.d18.Luchtafweer Mariakerke.
d19.Zoeklicht Raverside.d20+21.2 foto's militairen bij bunker.
e.SCHEEPVAART TIJDENS WO2.e.Schip met bemanning.25 mei 1944.
f.CANADESE TROEPEN IN OOSTENDE 1944.4 copies van foto's.zw.18x24.
f1.Tank op A.Pieterslaan.f2.Overhandiging wimpel Brig.Roberts.
f3.Opgestelde militairen.f4 kleine groep militairen.
g.REPRESSIE 1944.7 foto's v/h op straat gooien van meubels.zw.
18x21.g1+2.2 zichten.samenscholingen.g3 tem g5.brandende huisraad
h.MTB.ONTPLOFFING FEBRUARI 1945.6 copies van foto's.zw.18x24.
h1 tem h6.6 zichten van gevolgen van deze ontploffing.
i.COLLABORATEURS 1940-44.26 copies van foto's mbt.zw.13x18.
i1 tem i3.3 zichten bijeenkomsten burgers.i4 tem i6.3 zichten
brandweer Oostende.i7 tem i15.9 zichten van personen.i16 tem i26
11 zichten van militaire plechtigheid op een grote plaats.
In het totaal 67 copies van foto's of zichtkaarten.

0095/95 BOEK.Diverse jaargangen tijdschriften ingebonden v/rekening van
De Plate.

- a.Vlaamse Stam.Jaargang 1992 +inhoudsopgave.
- b.Vlaamse Stam.Jaargang 1993 +inhoudsopgave.
- c.Heidebloemke.Jaargangen 1991+1992.

- d.De Pelgrim.Jaargangen 1989 tem 1991.
e.De Pelgrim.Jaargangen 1992-1993.
f.Graningate.Jaargangen 1982 tem 1984.
g.Graningate.Jaargangen 1991 tem 1993.
h.Zilleghem.Jaargangen 1987 tem 1989.
i.Zilleghem.Jaargangen 1990 tem 1993.
j.Marsswin.Jaargangen 1989 tem 1993.
k.Het Visserijblad.Jaargang 1990.
l.Het Visserijblad.Jaargang 1991.
m.Het Visserijblad.Jaargang 1992.
n.Het Visserijblad.Jaargang 1993.
o.Wibilinga.Jaargang 1992-1993.
p.Annalen Land van Waas.Jaargangen 1985 tem 1988.
q.Annalen Land van Waas.Jaargangen 1989 tem 1991.
- 0130/95 BOEK.a.INVENT94.Aanwinsten 1994 gesorteerd op nummer van inschrijving,code,belang en oorsprong.3 exemplaren ingebonden.al in C12; a2 in O66; a3 in O71.
b.MARSWIN.Tijdschrift.ingebonden jaargangen 1985-88 in 1 deel.
c.BACHTEN DE KUPE.Tijdschrift.Ingebonden 2 jgn 1992-93 in 1 deel.
d.INVENT92.Aanwinsten 1992 gesorteerd op nummer van inschrijving, code,belang en oorsprong.3 exemplaren ingebonden.dl in C12, d2 in O66.d3 in O71.
e.MEDEDELINGEN KRO.Tijdschrift.Ingebonden jgn 1991-94 in 1 deel.
f.DE HERT.(HK.Ingelmunster)Jaarboeken.Ingeb.jgn 1988-90.1 deel.
g.LANGE NELLE.Tijdschrift.Ingebonden jgn 1991-94.1 deel.
h.DD PLATE.Tijdschrift.Ingebonden jg 1992 en jg 1993.2 delen.
i.ROLLARIUS.Tijdschrift.Ing.jgn 199-91 en jg 1992-93.2 delen.
j.ROEPSTEEN.Tijdschrift.Ingebonden jgn 1990-93.1 deel.
k.HEIDEBLOEMKE.Tijdschrift.Ingebonden jgn 1989-90.1deel.
l.WESTFLANDRICA.Bibliografie.Ingebonden.1991-93.1 deel.
- 0185/95 BOEK.Een reeks ingebonden jaargangen van tijdschriften.
a.DE PLATE.Jaargang 1991.Ingebonden.O66.
b.GEMEENTEKREDIET.Jaargang 1990-91.Ingebonden.
c.GEMEENTEKREDIET.Jaargang 1992-93.Ingebonden.
d.HET ZONNEHEEM.Jaargang 1990-1994.Ingebonden.
e.MEDEDELINGEN ERPE-MERE-Jaargang 1986-1994.Ingebonden.
f.ONS HEEM.Jaargang 1990-1992.Ingebonden.
g.ROND DE POLDERTORENS.Jaargang 1992-1994.Ingebonden.
h.HEIDEBLOEMKE.Jaargang 1993-1994.Ingebonden.
i.HET VISSERIJBLAD.Jaargang 1994.Ingebonden.
j.AAN DE SCHREVE.Jaargang 1990-1993.Ingebonden.
k.ROND DE POLDERTORENS.Jaargang 1989-1991.Ingebonden.
l.GEMEENTEKREDIET.Jaargang 1976-1977.Ingebonden.
- 0193/95 FOTO.30 foto's zw.div maten.ivm Parochiekerk Mariakerke.Foto Luc.
a.Eerste steenlegging 23/12/1957.8 foto's.
b.Eerste mis.17/5/1959.10 foto's.
c.Binnenzichten kerk.8 foto's.
d.Inzegening van de kerk.11/7/59.4 foto's.
- 0200/95 FOTO.a.zw.21,5x15.Lichting 4/12/1941 v/d Belg.Sectie Royal Navy.
28 man.b.zw 21,5x15.Deelgroep van a(seiners) met onderrichter.
8 man.c.2 negatieven (van a en b).
- 0203/95 NIETJESMACHINE electrisch.Merk Bosch.Duatac.PTK14E PA-8F35.
- 0233/95 BOEK.W.Major.Het vliegveld t/Stene.1920-1945.D/1993/W.Major/174bl

- 0255/95 BOEK.Div.auteurs.Monumentenzorg in Roeselare.Roeselare 1994.69blz
- 0262/95 BOEK.6 ingebonden jaargangen van tijdschriften en andere.
 a.Iepers Kwartier.Jaargangen 1991-94.Ingebonden in een deel.
 b.Vlaamse Stam.Jaargang 1994.
 c.Redevoeringen Gouverneur West-Vlaanderen 1982-1994.In een deel.
 d1.Tijdingen.Jaargang 1994-1.d2.Tijdingen.Jaargang 1994-2.
 d3.Tijdingen.Jaargang 1994-3.
- 0284/95 AFFICHES en AFICHETES mbt tot Tentoonstellingen en andere.
 a.Kustsouvenirs uit de oude doos.15/6-19/9.46x31.2 ex.Gem.a1+2.
 b.Wie was de grootvader van mijn grootvader.21/4-12/6.2ex.A3.
 c.Vlaamse aanwezigheid aan de kust.1-11/7/95.A3.
 d.Kalender KRO.15/6-8/7/95.A3.
 e.Ruilbeurs Rozenhof.14/5+4/6/95.A4.
 f.Geschiedenisprijs Gemeentekrediet.1995.A3.
 g.Etienne Sabbeprijs voor Geschiedenis 1995.6 ex.2 maten.
- 0299/95 BOEK.Ingebonden jaargang 1990-91.Bachten de Kupe.
- 0315/95 BOEK.Ingebonden jaargang DE PLATE 1994.
- 0336/95 FOTO.2 kleurfoto's + 1 dia.De molen van Lelau.Naar een schilderij uit de verzameling van de Kring.
- 0347/95 FOTO.2 kleurafdrukken van gekleurde tekening J.ENSor."La Grjve ".
- 0370/95 BOEK.Diverse jaargangen tijdschriften ingebonden voor De Plate.
 a.Oud Ruysselede.Jaargang 1991-1993.
 b.Brugs Ommeland.Jaargang 1988-1990.
 c.Brugs Ommeland.Jaargang 1991-1993
 d.Medelingen Brugs Ommeland.1974-1978.
 e.Medelingen Brugs Ommeland.1979-1984.
 f.Volkskunde.1990-1991.
 g.Volkskunde.1992-1993.
 h.Aanwinstenlijst Westflandrica.1985-1990.
 i.Medelingen Gouwverbond Westvlaanderen.1990-1994.
 j.Rollarius.1994.
 k.De Gidsenkring.1990-1992.
 l.Neptunus.1993-1994.
 m.Ernigahem.1990-1993.
 n.Gemeentekrediet.1994.
 o.Coclariensia.1989-1992.
- 0388/95 FOTO.8 fotos zw 10x15 mbt Visserijschool Paster Pype voor WO2.
 a.Groep jonge leerlingen.b.Zeilen hijsen.c.Les electriciteit.
 d.Koers en Verheidsrekenen.e.Cosmografie.f.Kennis v/d Noordzee.
 g.Oefening kaartwerk.h.Les motoren.
- 0419/95 FOTO.zw.Groep leerlingen St Andreas school met bord " Hulde aan onze Koning ".
- 0424/95 KRANTENARTIKELS.Fotocopies uit Le Patriot Illustree.1888+1892.
 a.4 fotos Ecole d'peche d'Ostende.Cour,elevs,instrument,machine.
 b.6 tekeningen Aventures et mesaventures d'un vieux garcon.
 c.Tekening " Arrivage du poisson @ Ostende"(van M.Bay).
 d.zwcopy Ancienne digue de mer+Ancien Kursaal Ost.(F.Musin).
 e.zwcopy.Hotel de postes @ Paris.(naar M.H.Clerget).

f. Tekst. Causerie. Au bord de la mer. La peche @ Ostende.

0425/95 FOTO. 5 fotos Sport Nautique Ostende.

- a. Groepsfoto roeiers. Olympische spelen Rome 1990.
- b. Groepsfoto roeiers met de 2 Steenackers+ Van Vooren e.a.
- c. Groepsfoto roeiers met Van Houtte, Steenacker en Van Vooren.
- d. Groepsfoto roeiers met Mc Kenzie, Van Houtte+de 2 Steenackers.
- e. Groepsfoto roeiers deelnemers Olymp. Spelen Rome 1960.

0427/95 TEKST. 6 gefotocopieerde teksten ivm " Het schip v/St Pietersveld"
Totaal 24 bladzijden.

0434/95 HEEMKUNDIGE CURSUS. Gouwverbond West-Vlaanderen. 18-25/11/95.

- A. Bronnen en enkele methodologische aspecten v/d lokale oorlogshistoriografie mbt WO2. Kurt Ravyts.
- B. Westvlaanderen tijdens de Duitse bezetting 1940-45. M. De Bruyne.

0438/95 FOTO. 4 zw fotos van de MTB ontploffing in februari 1945.

** DECKMYN W.

0386/95 UNIFORMVEST voor scheepswerktuigkundige RMT 2de klas. 2 stuks.

** DECKMYN. I. mvr.

0097/95 VERKIEZINGSDRUKWERK. 2 formulieren deelname Europese verkiezingen
17/6/1984. opnaam Deckmyn Irene.

** DECUYPERE D.

0409/95 KLEURENFOTO. a. 10x15. Paster Pypestraat te Geluwe.
b. 10x15. Standbeeld Paster Pype voor hoofdkerk Oostende.

** DEDECKERE. A.

0421/95 HEKLIJCHT in koper met petroleumlantaarn genre "Kinkee". H39,019,5cm

** DEFOOR. O.

0161/95 KERAMIEK. 3 keramiekstukken ivm deklamatiwedstrijden O.DEFOOR in
Westvlaams verband. a. 20ste 1992. b. 21ste 1993-94. c. 22ste 1994-95.

0190/95 KRANTENKNIPSEL. a. Verslag Zeewacht Montgomery ereburger 9/4/48.

b. Tekst van lied " Cantate aan onze bevrijders ".

** DEGRAEVE Y. mvr.

0391/95 AFFICHE OOSTENDE Voordracht Obekin Mariakerke. a. 18/9/95.
b. 17/10/95. A 3 formaat.

0399/95 TIJDSCHRIFT Embryo. a. 14de nrs 70,71,72,73. 15de nrs 74,75,76. 16de
nrs 77,79,80,81. b. Kunstcontact nr 210 A. Michiels. c. Culturele
dagen postpersoneel 1994.

0446/95 SPELLETJE. a. MISSIEGANZENSPEL op karton. 36x48 cm.

b. ORNAMENT MOSAIK nr 257. 26,5x26,5 cm. Spel +3 modelkaarten.

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1996

- elke zaterdag
- van 30 maart t/m 14 april (gesloten 02 april en 09 april)
- van 16 mei t/m 19 mei
- van 25 mei t/m 27 mei
- van 15 juni t/m 15 sep (gesloten elke dinsdag)
- van 26 oktober t/m 03 november (gesloten 29 oktober en 1 november)
- van 21 december t/m 05 januari 1997 (gesloten 24, 25 en 31 december, 01 januari)

telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

BON COCK
CAMERA
SERVICE

Jozef II straat 44
Hoek Christinastraat
8400 Oostende

* aanbod geldig van 1 dec. t.e.m. 15 jan. '96 of
einde voorraad. Enkel op foto kleurenfilm

B. & C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET **UITVAARTKONTRAKT** IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLOMMERINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

D E P L A T E V.Z.W.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEMKRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

A. VAN ISEGHEM
IJzerstraat 1
8400 OOSTENDE

SECRETARIS

J.B. DREESEN
Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE

PENNINGMEESTER

J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING

750-9109554-54
000-0788241-19

JAARGANG 25
NUMMER 4
MAAND april 1996

IN DIT NUMMER

- blz. 107 : E. VANCRAEYNEST : De lokale Oostendse rederijen in 1820.
- blz. 109 : J.B. DREESEN : De Steense dijk.
- blz. 112 : Y. VAN HYFTE : Oral history, een dimensie met onvermoede mogelijkheden.
- blz. 113 : J. VAN BERGEN : Handel en scheepvaart in Oostende in 1859.
- blz. 119 : R. TIMMERMANS : Gedenkstenen en -platen (3).
- blz. 120 : N. HOSTYN : Architecten en architectuur te Oostende tijdens het interbellum.
- blz. 123 : O. VILAIN : Veilingsprijzen.
A. SMISSAERT : Oostende tijdens de eerste wereldoorlog (41).
- blz. 127 : 3de lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1995.

25ste JAARGANG
EEN HEUGLIJKE VERJAARDAG

APRIL ACTIVITEITEN

De Oostendse Heemkring DE PLATE heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteiten die doorgaan in de loop van de maand april.

APRIL I - ACTIVITEIT. WANDELVOORDRACHT

Wij nodigen U uit op

zaterdag 13 april 1996 om 14u30

op het Sint Antoniusplein, Vuurtorenwijk, vóór de kerk, voor een studiebezoek aan de

SINT ANTONIUS VAN PADUA KERK

De leiding van dit studiebezoek berust bij onze penningmeester-hoofdredacteur en kerkenkenner bij uitstek de heer Jean Pierre **FALISE**.

Deze driebeukige neo-romaanse kerk onder een zadeldak, met een uitspringend westportaal en met de toren op het noordwesten, werd gebouwd naar de plannen van architect G. VANDAMME. Zij verving de in 1910 gebouwde noodkerk van de oude Vuurtorenwijk. Hierdoor kregen enkele stukken uit de noodkerk een plaats in de Sint Antoniuskerk.

Ze werd begonnen in 1932 en beëindigd in 1937. In de nacht van 10 op 11 februari 1941 werd de kerk door een bom zwaar beschadigd. Na de oorlog werd ze hersteld. De kerk is mooi zonder artistieke pretentie. Sint Antonius - patroon van de Oostendse vissers - wordt er bijzonder vereerd. Het is dan ook de kerk voor de zeelui bij uitstek. De details van deze kerk laten we over aan de kundige gids.

Minder gekend door de mensen van stad loont ze toch echt de moeite van een bezoek.

Deelname is vrij en kosteloos ook voor niet-leden. Maak van deze gelegenheid gebruik om Uw kennis van het stedelijk patrimonium wat aan te scherpen. Elk zegge het voort en noteer alvast de datum, 13 april.

APRIL II - ACTIVITEIT. AVONDVOORDRACHT

Een avondvoordracht met documentatiemateriaal gaat door op

donderdag 25 april 1996 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : OOSTENDE IN DE BUITENLANDSE LITERATUUR

De spreker : de heer John GHEERAERT, Lic. Germ. fil. R.U.G.

De heer GHEERAERT heeft zich destijds gespecialiseerd in verband met Belgische en buitenlandse auteurs aan de Belgische kust. Hierover publiceerde hij een reeks "Literaire Kronieken" : "Als

d'oude Peperbusse vertelt..." (1976), "Ode aan Oostende" (1977), "Vertellingen uit het Zeepaardje" (1978).

Sedertdien is hij de weg opgegaan van de romans en de verhalen. Zijn belangrijkste publicaties zijn "Paardjes uit Polen" (1981), "De Non" (1983), "Boobie-Woogie" (1986), "Sakura" (1988), "De glazen benen van de generaal" (1991). Verder verscheen een verhalenbundel "Trekvogels" in 1984 en een literaire kroniek "Bericht uit Bredene" in 1987. John GHEERAERT won een aantal literaire prijzen waaronder een academieprijs.

Als leraar beheerst hij het woord evengoed als de pen. Als U wilt weten wat de anderen over Oostende te zeggen hebben moogt U deze avond niet missen. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos ook voor niet leden. Men zegge het voort en wij verwachten U stellig.

J.B. DREESEN

DE LOKALE OOSTENDSE REDERIJEN IN 1820

door Raymond VANCRAEYNEST

In mijn vorige bijdrage onder dezelfde titel (De Plate, 24e jg., nr. 5, mei 1995) heb ik uiteengezet hoe dat de burgemeester van Oostende, Charles DELMOTTE, aan de gouverneur Baron Joseph DE LOEN D'ENSCHEDÉ op 23 juni 1820 liet weten dat de Oostendse reders 58 zeeschepen bezaten, waarin niet begrepen waren de 40 doggers en korvers, die de kabeljauwvisserij bedreven, en ook niet de 20 schuiten die op verse vis voeren.

Waarschijnlijk in verband met die zaak stelde de Handelskamer van Oostende op 8 juli 1820 een lijst op : "Staat der zeevarende schepen waarin begrepen zijn de visserssloepen en schuiten uitgerust binnen Oostende". Onderaan die lijst staat vermeld "volgens alle mogelijke opzoekingten ten nauwkeurigst opgemaakt te Oostende, den 8 Jullij 1820" (1).

Welke soorten schepen worden er vermeld ? In totaal zijn er 110 schepen. Daaronder zijn er 36 sloepen, 14 schuiten, 3 hoekers, 1 bom en 1 kotter, samen 55 schepen waarvan we mogen aannemen dat ze voor de visserij bestemd waren. Verder worden nog 11 binnenlanders vernoemd die wel uitsluitend voor de vaart op de binnenwateren zullen aangewezen geweest zijn.

De benaming tjalk en smak duiden verwante scheepsvormen aan, beide met zijzwaarden. Ze schijnen zowel voor de visserij als voor de koopvaardij gebruikt geweest te zijn, en o.m. wellicht voor het vervoer van oesters en kreeften. In de lijst komen 6 smaks en 1 tjalk voor.

De overige 37 schepen zijn zeilschepen voor de grote vaart : 8 driemastschepen, 1 driemastgalioot, 15 brikken, 1 fregat, 1 schoener, 5 kofschepen en 6 galjassen.

Wie waren de eigenaars van die schepen ? Laat ik eerst beginnen met de 11 binnenlanders. De familie DE SORGHÉ is een echte

familie van binnenschippers. De weduwe DE SORGHEN en verder Jan, Jacobus, Joseph en Charles DE SORGHEN hebben elk één binnenlander. DE POTTER bezit 2 binnenvaartuigen, BOUWENS, Jean VAN DEN KERCKHOVE, Everard DEN DUYTS en GARLINCK hebben er elk één. De families DE SORGHEN en VAN DEN KERCKHOVE, die trouwens verwant waren, treffen we al aan bij de binnenschippers in de jaren 1750-1760 en vele jaren tevoren was dat ook al het geval (2).

Bekijken we nu de reders ter visserij. De rederij DE VISSCHER & ROYON bezit 5 sloepen; HELLEIN en CALLENS bezitten elk 3 sloepen en de laatste bovendien nog 1 schuit. Beschikken voorts over 2 sloepen : DE VANDER-LEEP, GILLEGODT, HUIJZE, FREYMAN-DE POTTER, PERRIER, C. MUSIN. Hebben slechts één sloep : de weduwe DENYS, HINTENS, F. PIETERS. DE BARSEE heeft 1 sloep en 1 kotter; P. SEGAERT 1 sloep en 1 schuit; BATAILLE 1 schuit en 1 bom. Tenslotte zijn er reders die alleen schuiten hebben : STEENKISTE 2 en HOESTMAN, DASSONVILLE, VAN ISEGHEM-ENGELS, DICKSCHEN, BATENS & CONSALES, COONEY fils, Philippe CONSALES en HUILMAND elk één. Van IMSCHOOT beschikt over 3 hoekers. De weduwe VAN CUYL heeft één tjalk. Hebben elk één smak : DE BROUWER & HERREWIJN, UYTBORK & DE PLA, DOBELAERE, DE BARSEE, Jacques VAN DEN KERCKHOVE.

Tenslotte bekijken we de rederijen ter koopvaardij. Het valt dadelijk op dat die ook vaak nog een paar vissersboten bezaten. De grootste rederij was deze van J. & J. DE VETTE. Ze bezaten 4 driemasters, 2 brikken, 1 schoener, 1 kof en 1 smak; 9 in totaal.

De firma BAES-DE BAL & Co hadden 7 schepen : 1 driemaster, 4 brikken en verder 1 sloep en 1 schuit. François SERRUYS & Co had 6 schepen : 2 driemasters, 2 brikken, 1 driemastgalioot en ook één sloep. B. VANDERHEYDE had 4 schepen : 2 galjassen en ook 2 sloepen. C.F. LAUWERS had ook 4 schepen : 1 fregat, 2 brikken en 1 kof.

SERRUYS-VANDERHEYDE hadden 3 schepen : 1 brik en 2 galjassen. Ook VAN CLEEMPOEL had 3 schepen : 1 kof en 2 sloepen; DE BARE eveneens 3 schepen : 2 brikken en 1 kof. LANSZWEERT had 1 galjas en 2 sloepen.

Uiteindelijk waren er reders die slechts één schip hadden : GHESQUIERE 1 galjas; BORGHERS 1 kof; THUYS-VERBEKE en de weduwe BENINGHE elk één brik; LAMS één driemaster.

Welke rol spelen de Oostendenaars nu in de koopvaardij, in de visserij, in de binnenvaart ?

-
- (1) R.A. Brugge. Fonds Kamers van Koophandel. Oostende, bundels 730 tot 774. Bundel 744, Correspondentie 1818-1820.
 - (2) A.R.A. Brussel. Geheime Raad. Oostenrijkse periode. Bundel 280/B.

DE STEENSE DIJK

door J.B. DREESEN

In de Ijzervlakte werden, door de snel op elkaar volgende overstromingen in de 11de eeuw via het inbraakgebied van den Ijzer, de dichter bewoonde gebieden bedreigd. Om de overstromingen tegen te gaan werden een tweetal dijken, ZIJDELINGEN genaamd, in dit gebied opgeworpen. Een eerste, ten westen van de Ijzermouning, later de OUDE ZEEDIJK genoemd, liep van Oostduinkerke tot Fort Knockehoek.

Aan de oostelijke grens van het overstromingsgebied werd een tweede dijk opgeworpen. Vanaf de duinen van Bredene liep hij over Plassendale naar Oudenburg. Later werd hij bekend onder de naam van "Dijk van de Blankenbergse watering".

Aan het oostelijk uiteinde van ons kustgebied gebeurde een gelijkaardig aanleg. Om de overstromingen, via de zeeboezem tussen het eiland Kadzand en de duinen van Nokke gekend als SINCFAL, in te dijken legde men een ZIJDELING aan tussen Brugge en Blankenberge, die later de naam kreeg van "Blankenbergse dijk".

Deze "Zijdelingen" waren niet aangelegd voor landwinning, doch slechts als "waterkering" voor een steeds weer bedreigd gebied. Het waren wat men toen noemde ZOMERDIJKEN, nog niet tot een volslagen zeedijk (WINTERDIJK) opgewerkte dijk.

Vanaf 1184 duikt, in de geschreven bronnen, de naam BRUGS AMBACHT op, als aanduiding van de streek rondom Brugge die later het BRUGSE VRIJE wordt genoemd.

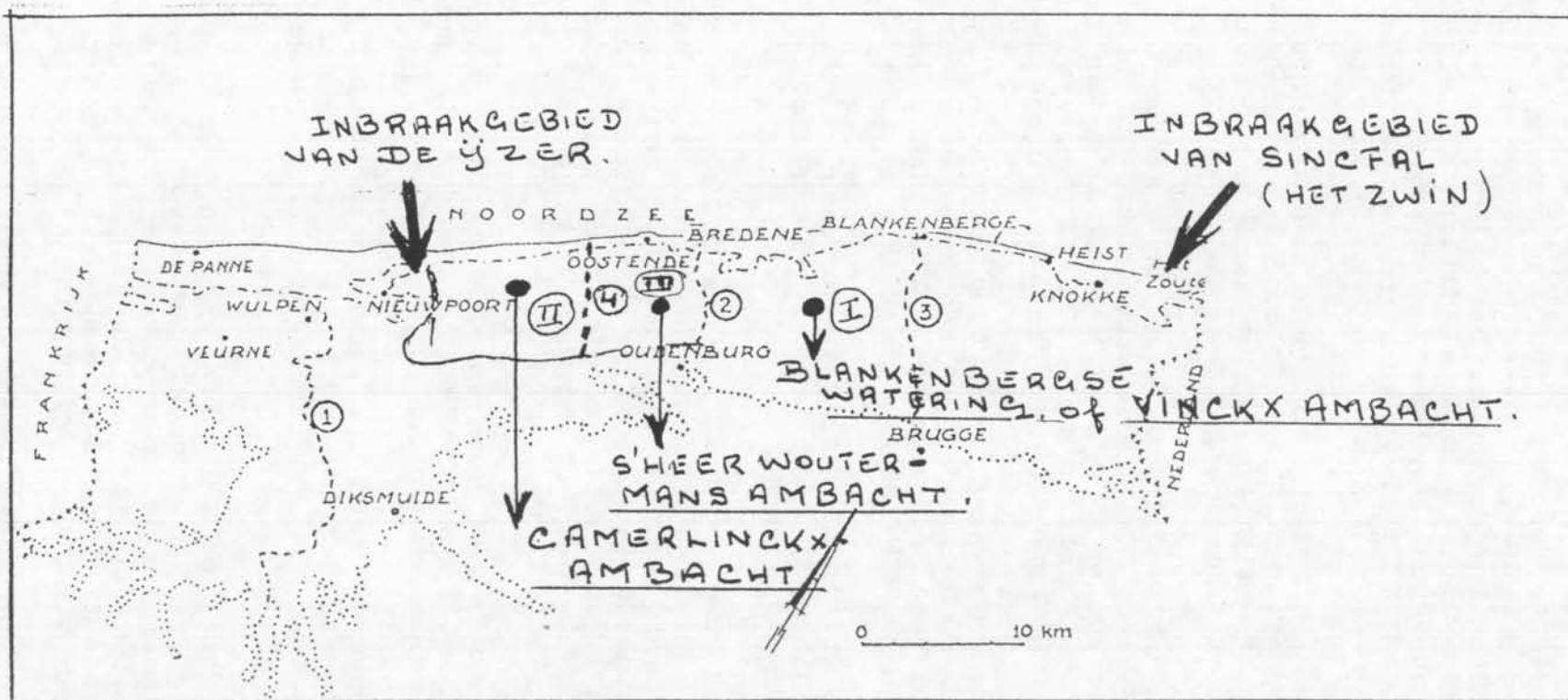
Vanaf die periode werd werk gemaakt van de landwinning. De Blankenbergse Watering (tussen de dijken Blankenberge-Brugge en Bredene-Oudenburg) werd eerst gewonnen. Daarna vatte men het gedeelte aan tussen de "Zijdeling" van Bredene en de Ijzer. Nadat de nieuwe polder gesloten was ging men in het begin van de 13de eeuw over tot de opsplitsing van dit gebied in twee kleinere eenheden die AMBACHTEN werden genoemd.

De term "ambacht" gold hier voor de administratieve omschrijving van een WATERING of WATERSCHAP zijnde de gemeenschap van alle eigenaars in een nieuwe polder.

Het woord "ambacht" werd ook gebruikt voor een beroepsvereniging zoals bijvoorbeeld het ambacht van de kuipers of van de metsers wat bij de lektuur van oude archiefbronnen wel eens tot verwarring kan leiden.

De gelanden van een "Watering" kozen een eigen bestuur, de sluismeesters. Zij stonden in voor de zeewering, de uitwateringssluis, de afwateringskanalen, de wegen en de bruggen. Hiervoor bepaalden zij elk jaar de geldelijke bijdrage die elk van de eigenaars moest afdragen. Die beslissing heette de SCIETENE en de bijdrage het GHESCOT of WATERGELD.

Rond 1237 werd voor het eerst CAMERLINCKXAMBACHT vernoemd. Het omvatte de parochies Stene, Snaaskerke, Leffinge, Middelkerke,

1. Oude Zeedijk.
 2. Dijk van de Blankenbergse Watering.
 3. Blankenbergse dijk.
 4. Steense dijk.
- I. Blankenbergse Watering of Vinckx Ambacht.
 II. Camerlinckx Ambacht. III. 's Heerwoutemansambacht.

Slype, Mannekensvere, Westende en Wilskerke. Het gebeid dat oostelijk hiervan lag werd in 1250 voor het eerst als 's HEERWOUTERMANSAMBACHT vernoemd. Dit ambacht omvatte de parochies Oudenburg (gedeeltelijk), Ettelgem (gedeeltelijk), Zandvoorde, Sint Catharine-West, een deel van Bredene, Mariakerke en ook Oostende. Dit laatste kreeg echter vanaf 1265 stadsrechten en ging een zelfstandig leven leiden.

Ook hier werd, als scheiding tussen de twee ambachten, een ZIJDELING aangelegd. Deze dijk liep langs de hoofdwatgang van 's Heerwoutermansambacht. Zijn traject begon aan de "Hagebrug" 200 meter ten oosten van Snaaskerke en liep noordelijk tot in de duinen van Mariakerke. Ter hoogte van de huidige Limbalaan, boog hij westelijk af en werd vanaf hier CLEENE ZIDELING genoemd, terwijl de hoofdwatgang afboog in de richting van Sint Catharine-West om naar de zuidkant van de stad Oostende te lopen. De afwatering gebeurde vanaf hier door een aansluiting op de hoofdwatgang die SLUISVLIET werd genoemd. De Sluisvliet mondde, met een sluis, uit te Mariakerke waar later Fort Albertus gebouwd werd. Hierdoor behoorde Mariakerke tot na het beleg van Oostende (1601-1604) tot 's Heerwoutermansambacht.

E. VLIETINCK citeert een tekst uit 1571, die aangeeft dat het Brugse Vrije de ZIJDELING van 's Heerwoutermansambacht deed verhogen om te beletten dat het water van 's Heerwoutermansambacht naar Camerlinckxambacht zou stromen.

Mede door het sedert 1584 dagelijks overstroomde gebied rond Oostende werd in 1608 de ZIJDELING van 's Heerwoutermansambacht heraan gelegd en verhoogd en meteen doorgetrokken langs de Sluisvliet tot aan Fort Albertus. Hierdoor ging Mariakerke behoren tot Camerlinckxambacht. De benaming "Zijdeling" bleef echter in gebruik.

Het was slechts in een archiefstuk van 1674 dat de naam STEENSE DIJK voor het eerst vermeld werd.

Het tracé van de huidige Steense Dijk is nog identiek aan dat van de Zijdeling uit de 16de eeuw en is nog volledig te volgen op wat hedendaags nog altijd de naam Steense Dijk draagt.

Historisch-geografisch is dit tracé zeer belangrijk voor de lokalisatie van plaatsen en begrippen die voorkomen op oude kaarten.

LITERATUUR

- A. VERHULST. Het landschap in Vlaanderen. Antwerpen, 1964.
- E. VLIETINCK. Het oude Oostende. Oostende, 1897.
- M. COORNAERT. In West-Vlaamse Archaeologica jg. 1, 1985, blz. 2-15.
- R.A. BRUGGE. Fonds Jonckheere, nr. 1290.
- R.A. BRUGGE. Watering Blankenberge, nr. 517.
- Sted. Archief Brugge. Kaart van het Brugse Vrije naar Pourbus, 1560.

Wie kan zich een persoonlijke ervaring met ENSOR nog levend voor de geest halen ? Hij moet op zijn minst 50 jaar zijn. Wie heeft nog de "Vindictive" tegen de oostelijke pier aan de grond gezien ? Die moet ongetwijfeld een tachtiger zijn. Wie maakte de start mee van de Oostendse turnvereniging "Noordzee" ? Ook al een zeventiger. Hoe de Duitsers precies onze derde vuurtoren lieten springen is een punt van discussie onder kranige negentigers....

En Paulhan ? (1909). Of de eerste officiële derby ASO-VGO ? (1912). Of het vliegtuigongeval met de Duitse adellijke familie VON HESSEN te Stene ? (1937). Of het boomfeest in het Maria Hendrikapark voor alle stadscholen ? (1908)....

Ik zal oudere Plate-lezers hun hersenen niet verder pijnigen want veel van dit klein-historisch materiaal is vol-tooid ver-le-den tijd. Niet godgeklagd, want ik wil graag, langs deze weg, een theoretisch kader aanreiken om, in Oostendse context, hier wat aan te doen, al hebben velen vóór mij ook al, met succes die weg bewandeld.

De traditionele geschiedschrijving heeft altijd een centrale plaats toegekend aan het geschreven document. Geleidelijk aan, onder invloed van de sociale wetenschappen, verwierf de mondelinge bron een eigen statuut. "Oral history" (1) is een zelfstandige discipline geworden met een eigen vraagstelling en eigen methodologie.

Kan er daarom in onze eigen heemkundige kring geen werkgroep(je) gevormd worden voor het vastleggen van getuigenissen over Oostendes verleden en dit via interviews ? Over de visserij en haar nevenactiviteiten is overvloedig geschreven maar badkarrenhouders, croupiers, koetsiers, leurders, fore-mannen en andere "chasseurs en facteurs" zijn levende studieobjecten voor de sociale geschiedenis. "Life history interviews" bieden interessante perspectieven wanneer de levensloop van een individu als leidraad geldt voor een gesprek. De persoonlijke levenservaring van doodgewone mensen, sociale minderheden, vrouwen, in onze badstad moet nog méér geregistreerd worden want het zijn waardevolle historische bronnen.

Samen met anderen uit onze kring heb ik op die manier al een paar keer, met resultaten, de link tussen heden en verleden kunnen leggen en werd mijn verhaal personalistisch van inslag. Ik was verrast van de spreekbereidheid, taalvaardigheid en accuraatheid van veel Oostendenaars.

Een volgende fase op die theoretische benadering zou de voorstelling kunnen zijn van een concreet project. Ik denk bijvoorbeeld aan de sociale context van onze Oostendse arbeiders in de 1ste helft van de 20e eeuw. De dokwerkers, bouwvakkers, machinisten en stokers, loopjongens en keukenpersoneel in de hotels, straatkeerders en kruiers zoals een Tjannie Carbon van weleer leven nog, maar het is één voor twaalf.

(1) cfr. "The Voice of the Past : Oral History, Oxford 1978" van Paul THOMPSON, grondlegger van de discipline.

HANDEL EN SCHEEPVAART IN OOSTENDE IN 1859

door J. VAN BERGEN

Hoe zag de Oostendse economie er zowat 135 jaar geleden uit ? We vernemen het van ene E. ROMBERG in een bijdrage voor de lijvige Dictionnaire universel théorique et pratique du commerce et de la navigation (1). Die bijdrage steunt inderdaad op cijfers van 1859, het jaar waarin de Leopoldsluis in gebruik werd genomen (2).

Oostende telde op dat moment zowat 16.700 inwoners (3). Het lag uiteraard waar het nu nog altijd ligt : op 2° 56' oosterlengte ten opzichte van de meridiaan van Greenwich (4) en op 51° 14' noorderbreedte ten opzichte van de Evenaar. In die pre-snelwegtijd was onze goede stede 125 km verwijderd van de hoofdstad Brussel, en 392 km van Parijs, dat toen zowat als het middelpunt van de beschaafde wereld gold.

De Oostendse haven wordt gekenschetst als makkelijk en ruim (commode et vaste). Ze ligt aan het uiteinde van een vaargeul die tussen de 100 en de 150 m breed heet te zijn (5) en die bij vloed gemiddeld 15 m diep is.

In de loop van 1859 liepen 512 vracht-, resp. passagiersschepen, met een gezamenlijke tonnage van 87.246 metrieke ton ("tonneaux métriques" (6) de haven binnen. De stoomboten van de lijn Oostende-Dover, die al sinds 1846 door de Belgische staat werd geëxploiteerd, zijn daarin begrepen.

Van die 512 schepen voeren er 137, met een gezamenlijke tonnage van 24.329 ton, onder Belgische vlag. Het merendeel, precies 300 van de 512, waren evenwel Engelse (lees : Britse) vaartuigen. Die stonden in voor 52.491 ton. Britten en Belgen samen zorgden dus voor meer dan 85 % van alle inkomende schepen en zowat 88 % van de totale tonnenmaat.

De rest komt op rekening van 34 schepen van Scandinavische herkomst, vooral Noorse (29 eenheden van in het totaal 5.001 ton), maar ook 2 Zweedse (met 330 ton) en 3 Deense (303 ton). 9 Nederlandse schepen zijn op hun beurt goed voor 1.102 ton, 10 Franse voor iets minder, nl. voor 870 ton. Uit het pas later eengemaakte Duitsland voeren dat jaar 15 schepen binnen : 10 Hannoveraanse (1.151 ton), 2 uit Rostock (317 ton), 2 blijkbaar kleinere uit Hamburg (slechts 76 ton voor de twee samen !) en één iets groter schip uit Pruisen (150 ton). Ook 5 Russische schepen van in het totaal 927 ton deden dat jaar onze haven aan. Ten slotte kreeg die ook het bezoek van één Italiaans (eigenlijk een Sardijns) schip (133 ton) en één Portugese cargo van zegge en schrijve 76 ton.

Niet in deze cijfers begrepen zijn de mailboten die, in uitvoering van een akkoord uit 1834 tussen de Belgische regering en de Britse, zich inzonderheid belastten met het overbrengen van poststukken - ROMBERG heeft het over "dépêches" - tussen Groot-Brittannië en het vasteland, en vice-versa (7).

In 1859 voer zowat de helft van dit soort stoomschepen onder Belgische, de andere helft onder Britse vlag. Dat blijkt ook uit

de havenstatistieken van dat jaar. De Belgische mailboten die niet tot de staatslijn Oostende-Dover behoorden, waren in 1859 goed voor 157 aankomsten en een totale tonnenmaat van 10.990, hun Britse collega's voor zowat evenveel : 155 aankomsten en 10.850 ton. Samen ging het hier dus om 312 inkomende schepen van in het totaal 21.840 ton.

De weinige oorlogsschepen die in 1859 onze haven aandeden, worden uiteraard apart vermeld als "vapeurs de guerre de différentes nations". Er zijn er overigens maar tien, met een totale tonnenmaat van 700.

Samen met boven vermelde contractuele mailboten ging het hier dus om 322 non-cargo's met een gezamenlijke tonnenmaat van 22.540 ton. Voegen we daarbij de cijfers voor het vrachtvervoer en die van de regelmatige Oostende-Doverlijn, dan krijgen we een aantal van 834 inkomende schepen met in het totaal 109.786 ton.

Toch was 1859 voor Oostende als handels- en passagiershaven een niet zo gunstig jaar. Ten opzichte van het jaar voordien was het aantal inkomende schepen immers gedaald met 99 eenheden (= 16,2 %) en 14.992 ton (14,6 %).

Belangrijker is overigens de waarde van de goederen die in datzelfde jaar 1859 via de Oostendse haven in België werden ingevoerd. Die import bedroeg in het totaal 9.534.188 (goud) frank (8). Het leeuwendeel daarvan komt op rekening van Groot-Brittannië met niet minder dan 7.236.993 fr. Uit Frankrijk kwamen goederen ter waarde van 320.227 fr. Duitsland was dat jaar goed voor een totaal van 260.364 fr., ongeveer gelijkelijk verdeeld over Pruisen (129.814 fr.) en Hamburg (130.550 fr.). Uit Rusland importeerden we goederen voor een waarde van 501.392 fr. Noorwegen - dat toen nog een unie met Zweden vormde - leverde ons voor 813.801 fr., Denemarken voor 53.241 fr., wat het totaal voor Scandinavië op 867.222 fr. brengt. Van de import uit het Iberisch schiereiland komt 167.777 fr. op rekening van Spanje, 179.115 fr. op rekening van Portugal. Nederland sluit de rij met een erg bescheiden bedrag van 1.098 fr., althans wat de invoer via onze haven betreft.

De discrepantie tussen de nationaliteit van de inkomende schepen en de herkomst van de ingevoerde goederen is tenslotte makkelijk te verklaren. Vooral de Engelsen gingen toen zowat overal in Europa - ook in Spanje bv. - waren ophalen. Die handelwijze vond haar oorsprong in het ook nu nog erg frequente verschijnsel van de zgn. wilde vaart, waarbij vrachtschepen van de ene plaats naar de andere varen volgens een telkens nieuwe opdracht. De Engelsen hebben het in dit geval over "tramp trade".

Wat werd er toen via de Oostendse haven zoal geïmporteerd ? ROMBERG geeft er ons een duidelijk idee van. Uit Engeland kwamen voornamelijk onbewerkte wollen stoffen, oliehoudende zaden, allerlei materialen, grof zout, diverse fabrikaten, kolen, verfstoffen, oesters, enz. Uit Rusland en de Scandinavische landen importeerden we hout, graan en veevoeder, uit Spanje en Portugal zout, fruit en wijn.

Vooral zout was voor Oostende een belangrijk handelsproduct. De import ervan kwam voornamelijk uit Engeland, en met in 1859 niet minder dan 17.269.100 kg. Op een respectable afstand volgde Frankrijk met 3.867.500 kg. Spanje leverde ons dit jaar 2.900.650

kg zout, Portugal iets meer, nl. 3.105.555 kg. Dat brengt de totale zoutimport voor 1859 op meer dan 27.000 ton, op 27.151.805 kg om precies te zijn.

Ook hout, bestemd voor de bouw neemt in de transacties in 1859 een belangrijke plaats in. Het overgrote deel ervan komt uit de Scandinavische regio : Zweden en Noorwegen waren dat jaar samen goed voor 9.122 m³, Denemarken voor een luttele 351 m³. Dat betekent in het totaal toch 9.473 m³ of meer dan 70 % van de houtimport via de Oostendse haven. Rusland, dat al sinds 1809 ook Finland omvatte, leverde dat jaar 2.323 m³. De Duitse wouden, ten slotte, komen eveneens in het stuk voor, zij het dan met het relatief bescheiden quantum van 1.562 m³, waarvan 802 m³ via Hamburg, en 760 m³ vanuit Pruisische havens waren verscheept. Het algemeen totaal van 13.358 m³ blijft al bij al niet onaardig.

Naast de inkomende zijn er natuurlijk de uitvarende schepen. Daarvan worden er in 1859 precies 544 geteld (tegenover 512 inkomende) met een gezamenlijke tonnage van 88.693 (metrieke) ton (tegenover 87.246 ton voor de inkomende). Ook hierin zijn de eigenlijke postboten (zie boven) niet begrepen. De verdeling over de verschillende vlaggen blijkt vrijwel parallel te lopen met die voor de inkomende schepen, zodat ROMBERG zich nadere gegevens daaromtrent bespaart.

De totale exportsom bedraagt dat jaar 11.469.410 (goud)frank, merkkelijk meer dus dan de import ten belope van 9.534.188 fr. Meer dan 99 % van die maritieme export via Oostende, namelijk 11.418.028 fr. heeft Groot-Brittannië als eindbestemming. Op een meer dan respectabele afstand volgen Noorwegen met 17.902 fr., Nederland (16.175 fr.), Spanje (9.175 fr.), Italië, meer bepaald Sardinië, met 4.550 fr., Frankrijk (2.020 fr.), Rusland (1.340 fr.) en ten slotte ook Portugal, met een wel erg bescheiden bedrag van 230 (goud)frank.

Belangrijk is dus vooral wat via Oostende naar Groot-Brittannië werd geëxporteerd. De lijst van die producten wordt aangevoerd door verse boter, voor een totaal bedrag van niet minder dan 6.302.124 (goud)frank, d.i. meer dan de helft van onze uitvoer. Verder exporteerden we naar Albion allerlei soorten vlees (voor in het totaal 1.627.965 fr.), geweven stoffen (639.233 fr.), zaadoliën (526.534 fr.), paarden (387.800 fr.), cichorei (208.285 fr.), modeartikelen (195.435 fr.), levend vee (178.305 fr.), bewerkt goud (94.252 fr.), vers fruit (90.086 fr.) run, d.i. gemalen eikeschors (82.805 fr.) garen, band en andere naaibenodigdheden (80.805 fr.), eieren (77.152 fr.) en ten slotte diversen (voor een totaal bedrag van 927.247 fr.).

Oostende is echter ook een doovoerhaven. In 1859 passeerden hier goederen met een algehele waarde van 7.555.598 (goud)frank. Vrijwel de totaliteit daarvan kwam uit Engeland en had Duitsland als bestemming.

Wat het personenvervoer betreft, was 1859 voor de Oostendse haven allesbehalve een goed jaar : slechts 17.538 passagiers scheepten er in of ontscheepten er, terwijl dat cijfer in normale jaren tussen de 21.000 en de 22.000 schommelde. Volgens ROMBERG is deze tijdelijke achteruitgang het gevolg van wat hij omschrijft als "politieke omstandigheden".

Deze verklaring wekt wel enige bevreemding. De binnenlandse politieke toestand in België, b.v., was in 1859 allesbehalve ongunstig te noemen. Het liberale kabinet van Charles ROGIER zat toen overigens stevig in het zadel, en kon bogen op een aantal belangrijke economische successen. Dat was vooral het werk van Hubert FRERE-ORBAN, de man achter de afschaffing van allerlei binnen- en buitenlandse handelsbeperkingen die tot dan toe de ontwikkeling van handel en industrie ernstig hadden belemmerd (9). Weliswaar werd uitgerekend in 1859 de (Belgische) Koninklijke Marine opgedoekt, dan dat had tenslotte geen enkele impact op de exploitatie van de lijn Oostende -Dover (10). Het feit dat datzelfde jaar in onze goede stede een politiereglement voor verplichte badpakken wordt uitgevaardigd, valt uit de dalende passagierstrafiek wel al evenmin af te lezen (11).

Ook in Groot-Brittannië was de politieke toestand niet zo onstabiel, dat hij enige invloed had kunnen uitoefenen op het aantal passagiers van of naar het continent. Wel verloren de Tories er in 1859 hun meerderheid ten voordele van de Whigs, zodat de regering van lord DERBY werd opgevolgd door een kabinet onder leiding van de bekende burggraaf PALMERSTON.

Ten slotte keerde ook in de rest van Europa de rust geleidelijk terug. In Frankfort werd in datzelfde jaar 1859 een "Nationale Vereniging" opgericht, die streefde naar een bundeling van alle Duitse staten, onder Pruisische hegemonie. Nog in 1859 eindigt tevens het conflict tussen Frankrijk, Oostenrijk en Sardinië, met het Verdrag van Zürich, dat meteen leidde tot het aftreden van CAVOUR (12). Het blijft dan ook onduidelijk wat ROMBERG hier met "cinconstances politiques" bedoelt.

Eind 1859 hadden 33 zeeschepen, samen goed voor 6.578 (metrieke) ton, Oostende als thuishaven. De lokale vissersvloot bestond op dat moment uit 134 eenheden, met een gemiddelde capaciteit van 40 ton. Uiteraard waren dat allemaal zeilschepen (13).

Tijdens het zomerseizoen beoefenden 131 van die schepen de kabeljauwvangst. Van de Doggersbank brachten ze, in 162 reizen, 8.598 tonnen vis mee, van de Fär-Öre, in 44 reizen, 3.656 tonnen. Samen maakt dat 12.254 tonnen zomerkabeljauw. Twee Oostendse schepen gingen dat jaar ook 's winters op kabeljauwvangst. Zij voerden in 5 reizen echter nauwelijks 83 tonnen vis aan. In het totaal maakte de hele Oostendse vissersvloot in 1859 dus 211 reizen voor 12.337 tonnen gezouten kabeljauw. Die bracht uiteindelijk 508.959 (goud)frank op.

Een ton - de term moet in dit geval letterlijk worden opgenomen - werd geacht ± 145 kg gezouten kabeljauw te bevatten. Er zaten zowat 58 stuks in, met een totaal netto-gewicht van ± 120 kg, wat neerkomt op gemiddeld 2 kg per exemplaar (14). De prijs was afhankelijk van de herkomst. Zo bracht een ton kabeljauw van de Doggersbank in die tijd 45 fr. op, een ton van de Fär-Öre slechts 36 fr.

In de winter, minder in de zomer, werd door een aantal sloepen ook verse, d.i. niet-gezouten vis aangevoerd (15). Hun vangst werd gemijnd voor een bedrag van 672.221 fr. In het totaal bracht de Oostendse visserij in 1859 dus meer dan een miljoen goudfrank op : 1.181.180,60 fr. om precies te zijn.

De stad telde overigens ook een aantal scheepswerven. Daar liepen in 1859 niet minder dan 17 visserssloepen van stapel, met een gemiddelde capaciteit van 40 metrieke ton. Handelsschepen werden er ook toen evenwel niet gebouwd.

Een en ander belette niet dat Oostende al in die tijd als typische centrumstad fungeerde. Het beschikte over een (vrede)-gerecht en een handelskamer en over goede spoorverbindingen, niet alleen met het binnenland, maar ook met Frankrijk (via Kortrijk, Doornik en Rijsel) en met Duitsland. Door kanalen was het daarenboven verbonden met Brugge, Gent, Nieuwpoort en Duinkerken. Ten slotte waren daar ook de regelmatige scheepvaartlijnen met Engeland, meer bepaald met Dover en Londen.

Tegen het einde van zijn betoog maakt ROMBERG nog een onverwacht ommetje naar Nieuwpoort. Dat is des te merkwaardiger omdat in hetzelfde deel van de Dictionnaire... een apart item Nieuport voorkomt, ondertekend met de initialen E.J. (16). De daarin gehanteerde cijfers zijn evenwel van een iets minder recente datum.

ROMBERG kenschetst Nieuwpoort nogal neerbuigend als een "petit port" op 18 km van Oostende, op dezelfde Belgische kust. Stad en haven liggen op 51° 8' noorderbreedte en 0° 25' oosterlengte, dit laatste uiteraard ten opzichte van de meridiaan van Parijs (17). In 1858 telde de stad niet meer dan 3.600 inwoners.

De haven was in die tijd inderdaad erg bescheiden, en liep uit op een ondiepe kreek. Die lag aan het einde van een vrij moeilijk te bereiken vaargeul met een lengte van 1.600 meter en een diepgang van maximum 5 m bij vloed.

In 1859 liepen in Nieuwpoort 39 (zeil)schepen binnen, samen goed voor 1.726 metrieke ton. In 1858 waren er dat nog 80 met een totale tonnage van 3.745 ton. Het jaar voordien waren zelfs nog 19 schepen en 1.326 ton meer genoteerd. De Oostendse handelskamer, die ook voor Nieuwpoort bevoegd was, wijt deze merkelijke achteruitgang voor een groot deel aan de invoerheffingen op Engelse steenkool, ter bescherming van de eigen Waalse productie.

Ook de Nieuwpoortse vissers bedreven de vangst in de wateren van de Fär-Öre, IJsland en de Doggersbank, zij het dan op een heel wat minder grote schaal dan hun Oostendse collega's. Die zeevisserij bracht in 1858 de ronde som van 87.000 goudfrank op.

Terug in Oostende heeft ROMBERG het tot slot over de oesterteelt. Die was toen niet gelokaliseerd in een of andere spuikom, maar in de stadsgrachten. Pas na 1865, nadat de stad was ontmanteld, zijn die voor het grootste deel gedempt (18).

Het belang van deze economische bedrijvigheid voor het Oostende van 1859 kan bezwaarlijk worden overschat. Onze stad kon toen overigens nog bogen op niet minder dan zeven dergelijke oesterbedrijven (ROMBERG heeft het over "parcs ou réserves d'huitres"). Een daarvan werd geëxploiteerd door de ouders van de bekende zeeschilder François MUSIN (1820-1888). Die hielden een oesterput annex een befaamd restaurant aan een der stadsgrachten nabij de oude vuurtoren (19).

In 1859 verhandelden die zeven bedrijven samen niet minder dan 14.653.555 stuks, met een totaal gewicht van 710.133 kg en een waarde van 359.563 (goud)frank. Een belangrijk deel van die oesters was bestemd voor de export, inzonderheid naar Duitsland en naar Frankrijk. De Fransen namen vooral de kleinere soorten af. Niet minder dan 35 ton oesters vonden zo hun weg. Ze werden verzonden in vaatjes van 100 tot 150 stuks. De voorkeur van de Duitsers ging uit naar de grotere formaten. Zij wensten daarenboven een levering in heel wat grotere vaten, die 350 tot 500 stuk bevatten. Zodoende bedroeg de totale oesteruitvoer naar onze oesterburen dat jaar niet minder dan 160 ton.

Vermeldenswaardig is ten slotte dat deze oesterkwekerijen ook kreeft verhandelden. Die betrokken ze zelf vooral uit Noorwegen.

Het lijdt geen twijfel dat het beeld dat ROMBERG ons hier van de Oostendse economie anno 1859 schetst niet enkel gefundeerd is, maar ook historisch relevant. Daarom alleen al verdient het ook nu nog de aandacht van een ruimer publiek.

- (1) Paris, DE GUILLAUMIN, 1861, dl. 2, 1828 blz., Oostende (Belgique), blz. 927-928
- (2) MAKELBERGE, R., De haven van Oostende in : Oostende, Kruispunt van Europa, Een Koninklijke stad, Knokke, Mappamundi, 1985 (144 blz.), blz. 42-50 - blz. 45. De sindsdien verdwenen Leopoldsluis bevond zich aan het einde van de havengeul en verleende toegang tot een thans eveneens gedempte spuikom, in Oostende de tweede in zijn soort.
- (3) Vgl. met 1784 (7.077 inw.), 1801 (10.459 inw.) en 1846 (14.264 inw.). In 1968 telde Oostende 57.230 inw., in 1976, vijf jaar na de fusie, 71.446 inw.
- (4) Romberg heeft het over 0° 35' 2", maar neemt als referentiepunt klaarblijkelijk de meridiaan van Parijs, zoals dat toen in Frankrijk en België gebruikelijk was.
- (5) De havengeul tussen het ooster- en westerstaketsel, die tussen 1880 en 1890 werden opgericht, bedraagt gemiddeld 178 m (cf. MAKELBERGE, a.w. blz. 42, resp. blz. 45).
- (6) De metrieke ton is een ton waterverplaatsing, een gewichtsmaat, groot 1.000 kg, gebruikt voor het bepalen van het scheepsgewicht of -deplacement.
- (7) BONTE, J., De Zeevaartlijn Oostende-Dover, in : Oostende, Kruispunt van Europa, blz. 54-61 - blz. 55.
- (8) Om dit en de volgende bedragen te kunnen evalueren in onze huidige Belgische munt, mogen we ze vermenigvuldigen met 140.
- (9) LUYCKX, T. : Politieke geschiedenis van België, 2de dr., Amsterdam/Brussel, Elsevier, 1969, blz. 131.
- (10) Cf. J. BONTE, a.w., blz. 55.

- (11) Kroniek van België, Amsterdam/Brussel, Elsevier, 1987, blz. 668.
- (12) Kroniek van de mensheid, Amsterdam/Brussel, Elsevier, 1986, blz. 824.
- (13) VAN ROOSE, W., De zeevisserij in Oostende vroeger en nu, in : Oostende, Kruispunt van Europa, blz. 69-72, blz. 72. - Het duurde inderdaad tot het einde van de 19de eeuw, eer er stoomtreilers in de vaart kwamen.
- (14) DOURSTHER, H., Dictionnaire des poids et des mesures, Bruxelles, M. Hayez, 1840, blz. 538. - Een ton gezouten haring daarentegen bevatte 700 à 750 stuks.
- (15) Daarbij ging het in het totaal om 140 vaartuigen, waaronder een aantal niet in Oostende geregistreerde vissersboten. Toch een ruim aantal schepen, voor wie bedenkt dat de hele Belgische vissersvloot momenteel nog slechts 154 eenheden telt.
- (16) E.J., Nieuport, in : Dictionnaire du commerce et de la navigation, dl. 2, blz. 842.
- (17) E.J. situeert Nieuwpoort aan de Ieperlee, terwijl het in werkelijkheid bij de monding van de Ijzer ligt. De Ieperlee is een gekanaliseerde bijrivier van de Ijzer. Ook de kanalen van Plassendale en Veurne monden in Nieuwpoort uit.
- (18) Cf. DANSERCOER, R., Oostende, in : Gemeenten van België, Brussel, Gemeentekrediet van België, 1980, dl. 2 blz. 800-804 - blz. 803. Van de omwalling en de grachten bleven meer bepaald in het Maria-Hendrikapark enkele delen bewaard.
- (19) HOSTYN, N., Beeldend Oostende, Brugge, Van de Wiele, 1993, blz. 15.
-

GEDENKSTENEN EN -PLATEN (3)

door Roger TIMMERMANS

Kortij tijd geleden hebben we nog een gedenkplaat opgemerkt, die tot dan toe, steeds aan onze aandacht ontsnapt was. Nl. aan het gebouw Langestraat 69.

In dit gebouw overleed
op 11 Oktober 1850
Hare Majesteit Louise-Marie
Eerste Koningin der Belgen

door Norbert HOSTYN

- Isidoor HINTJENS

In het overzicht van de Oostendse interbellumarchitecten (verschenen in De Plate tussen 1989 en 1991) hoort uiteraard architect HINTJENS thuis. We hadden hem niet vergeten maar hij werd eerder afzonderlijk in het tijdschrift behandeld door Marc DUBOIS (De Plate, februari 1978). Alleen zagen wij bij het samenstellen van onze reeks over het hoofd te refereren naar dit artikel.

& & &

In de voorgaande artikels werden enkel de architecten behandeld die te Oostende woonden en werkten. Ook enkele niet-Oostendenaars realiseerden alhier belangrijke bouwwerken.

- Pierre VERBRUGGEN

Architect van de Zeevaartschool, Slijkenssteenweg (1931-1932). Eerder uitvoerig besproken in De Plate (81/127) : M. DUBOIS, De zeevaartschool te Oostende (met afb. en literatuur).

- J. DE BRUYCKER

Architect van huize "Ooievaar", Elisabethlaan; eertijds het woonhuis van Dr. DEPUYDT. Eerder uitvoerig besproken in De Plate (80/99) : M. DUBOIS, Woning Dokter Depuydt te Oostende (met afb.).

- MINNAAR

Gents architect; tekende de plannen voor de Vismijngebouwen. Daarvan rest alleen nog het bestuursgebouw. Het gehele complex was in art-décostijl.

- BARD

- CARELLA

- FLEGENHEIMER

Drie Parijse architecten die samen met de Oostendenaar André DANIELS de plannen voor de Thermae tekenden (1928-1933).

Aan de bouw van dit reusachtig complex met thermaal-instituut/zwembad/luxe-hotel gingen decennia van discussies over de opportuniteit van een Thermaal Instituut en over de plaats van inplanting ervan vooraf. Tenslotte opteerden de betrokken partijen voor een inplanting deels op, deels achter de Kon. Galerijen van GIRAULT.

Het exterieur was eerder neoklassiek georiënteerd, dit om niet al te veel te contrasteren met de stijl van de Galerijen. In het interieur werd resoluut voor art-déco gekozen. Zonder twijfel werd dit een er rijkste en gaafste art-déco-realisaties in ons land.

Het Thermae-complex kende in die zin een ongelukkig bestaan en bovendien maar al te lang kunstmatig gerekt - daar juist in de periode van het concept en de bouw ervan de evolutie van het profiel van het Oostendse kusttoerisme dusdanig veranderde : het luxetoerisme ruimde plaats voor een meer volks, sociaal toerisme.

Deze ontwikkeling was al onmiddellijk na W.O.I ingezet, maar werd in de dertiger jaren duidelijk. De Thermae zijn in feite dus nooit een écht renderende zaak geweest. Voor een achttal jaar werden de medische functies afgestoten nadat eerder het zwembad sloot (toen het nieuwe zwembad in de jaren '70 geopend werd). Het Thermae-complex werd in de jaren '80 stap na stap - mede door de dynamische inbreng van de concessiehouders - verbouwd, gemoderniseerd en de gevels voorbeeldig opgeknapt.

De functies zijn nu : hotel, restaurant, bar, dancing, feestzalen, centrum voor seminaries en congressen concerten, tentoonstellingen. De functie als seniorenresidentie werd voor een paar jaar afgestoten.

Iconografie :

- talrijke prentkaarten
- OOIB, , 1991, nr. 129
- een aantal van de vele originele plannen voor het Thermae-complex zijn permanent geëxposeerd in de inkomhall, en de trappengangen van het huidige Thermen-hotel.

- Louis POUPAERT

"Biercoo" (Alfons Pieterslaan/hoek Ieperstraat). 1920-1921. Gesloopt in 1975.

Iconografie : De Plate, okt 1975, p. 10.

- Joseph SELIS

Cinema Palace, Adolf Buylstraat (1935).

Appartementsgebouw hoek Leopold II laan/Marie Joséplein (1936)

BESLUIT

De periode 1919-1940 - het interbellum - was voor Oostende een periode van spectaculaire uitbreiding van de bebouwing, of liever, de bebouwde oppervlakte. Op gebied van urbanisatie gebeurden geen echt spectaculaire ingrepen, met uitzondering van de OPEX-wijk.

Wat betreft de stijl van de woningbouw leefde een - weliswaar aangepaste versie - van het eclectisme nog lang door. Daarnaast werd er heel wat gebouwd in eigentijdse stijlen : art-déco en in de late jaren '30 nieuwe zakelijkheid en daarnaast heel wat moeilijk te definiëren modernistische stijlen, die noch stijlzuivere art-déco noch zuivere nieuwe zakelijkheid zijn.

Op enkele schaarse realisaties na (de woning DEPUYDT aan de Elisabethlaan, enkele gebouwen van architect HINTJENS en de Zeevaartschool) niets dat écht architectuurgeschiedenis schreef.

Was de stad sedert de periode 1900 meer dan goed voorzien van luxueuze concert-, variété- en theateraccomodaties, dan kregen de

bibliotheek, het museum en de toeristische dienst ook tijdens het interbellum nog geen bevredigende behuizing : ze bleven te klein en te eng ondergebracht in ongeschikte lokalen. Het lijkt wel of alle middelen haven-, thermae- en zijdijkswaarts versluisd werden.

Bij de Oostendse architecten : slechts enkele namen die écht boven de middelmaat uitstijgen : CHRISTIAENS, HINTJENS, SMIS en in hun momenten ook wel DELEE, SCHAAP en VALLAY.

Tijdens het interbellum realiseerde men ook de eerste moderne appartementsgebouwen in de stad : Oosthelling Kursaal 4; Leopold II-laan 17 (hoek met Marie-Joséplein : architect CELIS (1936) en de Residentie "Arline", Leopold II-laan 32 (architect SMIS). Na W.O.II was deze bouwtrant niet meer te stuiten.

Tijdens het schrijven van deze artikelenreeks maakten we het mee dat markante interbellumarchitectuur uit het stadsbeeld verwijderd werd : de sloop van het art-décohôtel ("Stella-Maris" - Vindictivelaan) (1991); de verwoesting van de mooie gevel van de Sint-Pietersschool in de Ooststraat in het kader van de verbouwing tot kinderdagverblijf (arch. J. DE LEE) (1992) (het gebouw staat daar nog altijd als een half krot); de sloop van de Visserijschool Paster Pype (Paster Pypestraat/S.S. Petrus en Paulusplein) (jan-feb 1993) voor de bouw van een parochiezaal en appartementencomplex (tot nu toe nog altijd niet uitgevoerd); de sloop van het hoekhuis Aartshertoginnestraat-Vindictivelaan (oktober 1993 - laatst in gebruik als reisbureau Ramoudt-Tours)...

Langzaam maar zeker moet ook dit patrimonium wijken.....

BRONNEN

Interviews met Silvain SMIS, Max VANDAMME (zoon van Gustaaf VANDAMME), Albert HOSTYN (+), Pierre VERRAERT (+).

LITTERATUUR

- J. BELLAERT, Het Oostendse "Palais des Thermes", Antwerpen, 1986 (Ref. Stadsbibl. Oostende, Fonds Ostendiana : B.412.5/1).
- Te kust en te kuur, Brussel (A.S.L.K), 1987, p. 233-234.
- P. GILLES, Les nouvelles installations balnéaires d'Ostende, in : Bâtir, 33, 1935, p. 303-308.
- H. VANDEPUT, Ostend et le littoral belge, Brussel, s.d.
- J.B. DREESEN en G. VANDAMME, Geschiedenis van een parochie te Oostende, Sinte Catharina vergaan...Sinte Godelieve ontstaan, Oostende, 1984.
- E. DESCHEPPER en G. MOERMAN, Geschiedenis van de Sint Jansparochie te Oostende 1924-1974, Oostende, 1974.
- Lexicon van Westvlaamse beeldende kunstenaars, deel 1, Brugge, 1992.
deel 2, Brugge, 1993.

V E I L I N G R P I J Z E N

Op een boekenveiling op 9 maart 11. te Brugge werden volgende prijzen behaald :

- Lot van 6 publicaties, waaronder E. DE SPOT : Vlaamsche zeevisschers.....2.200 Fr
- J.N. PASQUINI : Histoire de la ville d'Ostende et du port (1843)..... ingehouden bij 3.000 Fr
- Ostendiana, deel I (V.V.F., 1972).....900 Fr
- Histoire remarquable et véritable de ce qui s'est passé par chacun jour au siège de la ville d'Ostende (1604).....7.500 Fr
- Ch. DE ZUTTERE : Enquête sur la pêche maritime en Belgique (2 vols) (1909).....2.400 Fr
- Die Belagerung der Stadt Ostende in der Jahren 1601-1604 (1916).....2.400 Fr
- L. LEGOUGEUX : Blankenberghe (1905).....1.600 Fr
- VANDEVEIRE : de rurale post in West-Vlaanderen (1982)...2.800 Fr
- S. STREUVELS : Zeelieden en zeevisscherij (1934).....2.000 Fr (op vorige veilingen ging dit jeugdboek van Streuvels 7.000 en 12.000 Fr !).
- Kathe KOLLWITZ Mappe (1920). Bevatte 11 van de 15 prenten.....2.000 Fr
- James Ensor, peintre et graveur (éd. La Plume, 1898)....2.000 Fr
- Fr. LEGRAND : Ensor, la mort et le charme (1993).....1.600 Fr

Op al deze toeslagprijzen moet er telkens 21 % opgeld betaald worden.

Omer VILAIN

OOSTENDE TIJDENS DE EERSTE WERELDOORLOG (41)

door Aimé SMISSAERT (+)

Deze avond is de Z.E.H. Deken Kannunnik CAMERLYNCK, sedert Maandag op reis achter terwe, teruggekomen aan boord van een binnenlandschip 800 zakken bloem en meel, 100 zakken rijst inhoudende, benevens eene groote hoeveelheid koopwaren van alle slach, door den Z.E.H. Deken en zijne medegezellen M.M. LEYHAUSEN en VAN VLAANDEREN aangekocht voor verscheidene inrichtingen van stad.

Zaterdag 23e Januari. -

HONDERD EN EERSTE DAG DER BEZETTING

De Duitschers zijn bezig met de lokalen der *Société Littéraire*, Groote Markt, in te richten tot Gesloten Kring voor hunne officieren. Ten dien einde werden uit het *Palace Hotel* verscheidene lusters gehaald. Verscheidene schilderijen, uit het Stedelijk Museum, zijn opgeëischt geworden om dien kring te versieren.

Gansch de week zijn de Duitschers fel in de weer geweest om wijn uit te halen. Minstens 60 kelders werden geplunderd; o.a. bij verscheidene onzer medeburgers die de stad verlaten hebben.

Daar wij van zulke personen spreken, wij kregen heden kennis op de Duitsche Kommandantur van een besluit door den algemeenen Duitschen gouverneur van België, eene taks op de afwezigen instellend.

Die taks zal te betalen zijn door al de Belgen, onderworpen aan de personeele belasting in 't jaar 1914, die sedert het begin van den oorlog vrijwillig hunne woonst hebben verlaten, en meer dan 2 maanden buiten België hebben gebleven en voor 1 Maart 1915 niet teruggekeerd zijn. Deze taks zal het tiendubbel bedragen der personeele belastingen ten voordeele van den Staat (opcentiemen inbegrepen). Moeten die taks niet betalen : de lastenbetalers waarvan de personeele belasting ten profijte van den Staat lager is dan 35 fr. in de gemeenten van min dan 10.000 inwoners; 45 fr. in deze van 10 tot 25.000 inwoners; 60 fr. in deze van 25 tot 50.000 inwoners; 80 fr. in deze van 50 tot 75.000 inwoners, 100 fr. in deze van meer dan 75.000 inwoners.

De overste van het burgerlijk bestuur mag voor billijke redens de ontslaging dezer taks toestaan.

De helft der taks komt toe aan het Algemeen Gouvernement in België ten einde te voorzien in de bestuurskosten van het bezet grondgebied; de andere helft komt toe aan de gemeente in dewelke de lastenbetaler in 1914 belast was.

De taks moet ten laatste op 15 April 1915 betaald worden en is in baar, des noods bij dwang, na dien datum.

Voor Oostende zijn dus van die taks vrij : al de afwezigen die geen 45 fr. personeele belasting ten voordeele van den Staat betalen.

3 onzer gemeenteraadsleden ontsnappen aan die taks (MM. KESTELOOT, METSU en MOLLET) de 9 andere afwezigen zullen samen te betalen hebben 10.561,60 fr. : MM. BAELS, 1.295,30 fr.; DEJARDIN, 767,60 fr.; DEVRIESE, schepen, 947,10 fr.; EVERAERTS, 874,20 fr.; GARNIER, 935,90 fr.; JEAN, 1.514,90fr.; LAROYE, 1.382,70 fr.; MOREAUX, schepen, 2.156,80 fr. (Die taks werd nooit geïnd).

Zondag 24e Januari. -

HONDERD EN TWEDE DAG DER BEZETTING

Om 8 ure, in de HH. Petrus en Pauluskerk, gewone Duitsche militaire mis.

Rond 10 ure worden een 12tal erg gekwetste Duitsche soldaten in de ambulancie van het *Hôtel Fontaine* binnengebracht.

Op het verste schijf van den schietstand hebben de Duitschers een zoeklicht geplaatst.

Deze namiddag rond 4 ure, terwijl het koffijhuis *Lloyd Hôtel*, hoek der Marie-Joséplaats en Weststraat vol zat met Duitsche soldaten, kwam een onderluitenant te peerd de herbergzaal binnen, dronk zonder van zijn peerd te stijgen, een glas Duitsch bier aan den toog, bestelden een rondken voor al de aanwezige soldaten en...vertrok zonder de rekening (iets door de 31 fr.) te betalen. Onnoodig te zeggen dt de onderluitenant zat was. Zijn ordonnans, die juist in het *Lloyd Hôtel* was, gaf zijnen naam op aan den koffijhuishouder en beloofde 's anderendaags het gelag te komen betalen.

Ondertusschen was de onderluitenant, langs de Weststraat en de Wapenplaats naar het *Hôtel Victoria*, Kerkstraat gereden, waar hij juist als in het *Lloyd Hôtel*, een glas bier aan den toog bestelde en zijn peerd een paar malen rond deed draaien. Hij had misschien nog verdere perten uitgestoken, doch een officier van de Kommandantur gehaald, kwam het koffijhuis binnen en leidde hem mede naar gezegde Kommandantur, aan de deur derwelke, onze onderluitenant bij 't afstijgen van zijn peerd, eene tuimelpert van belang miek.

Maandag 25e Januari. -

HONDERD EN DERDE DAG DER BEZETTING

Kalme dag vandaag.

M. Max VALCKE? sedert Zondag 17 dezer aangehouden, werd deze morgen vrijgelaten, de Duitsche rechtbank hem vrijgesproken hebbende.

Van heden af krijgen wij wederom gas voor de verlichting en de verwarming.

Op het vliegveld van den Vuurtoren doet een gansch regiment, met peerden, wagens, fornuizen, muziek, enz., oefeningen.

* * *

GEENE POLITIEKE VERGADERINGEN MEER

Bij bevel van 16 Januari 1915, worden alle vergaderingen in open lucht verboden evenals alle openbare vergaderinge, waarin politieke kwesties in gesloten lokalen, moeten besproken worden. Voor alle andere openbare of private vergaderingen hoeft er eene voorafgaande toelating, minstens 5 dagen op voorhand aan te vragen aan den plaatsbevelhebber, of bij zijn gebreke, aan den arrondissements overste.

Dergelijke toelating moet niet gevraagd worden voor de openbare vergaderingen, een godsdienstig karakter hebbend en voor de private vergaderingen een uitsluitend godsdienstig, maatschappelijk, wetenschappelijk, vakkundig of kunstkarakter hebbend.

In geval van overtreding zijn verantwoordelijk niet alleen de inrichters en het komiteit dezer vergaderingen, ook de deelnemers.

Alle "clubs" of maatschappijen met politieke strekkingen of ingericht tot het bespreken van politieke doeleinden zijn gesloten. Het stichten van nieuwe "club" of maatschappijen van die soort is verboden. Zullen gestraft worden : de kopstukken, stichters en leden dezer maatschappijen.

Alle overtredingen van voorgaande besluit zullen gestraft worden met eene gevangzitting gaande tot 1 jaar en met eene geldboete gaande tot 5.000 fr. en door de militaire gerechtshoven beoordeeld worden.

Dinsdag 26e Januari. -

HONDERD EN VIERDE DAG DER BEZETTING

Om 4 1/2 ure van den namiddag werd op de Groote Markt, met 3 kompagnies mariniers en het muziek, herhaling gehouden des wapenschouws en der parademarsch morgen te houden ter gelegenheid van den geboortedag des duitschen keizers.

Deze morgen kwam in onze dokken een Hollandsch scheepken aan, geladen met in de 80 ton koffij, bloem, suiker, rijst en andere mondbehoefden in Holland aangekocht door schepen MOREAUX. Het scheepken kwam van Rotterdam. De kapitein bracht den h. burgemeester een bezoek en werd om 4 ure door het Schepencollege, dat juist zitting hield, ontvangen. Hij verklaarde nog al veel vertraging op de reis ontmoet te hebben. Een tweede scheepken ligt te Rotterdam varensklaar, doch schepen MOREAUX kan moeilijk van wege de duitsche overheid de noodige toelating om tot aan Oostende te varen bekomen daar er medikamenten aan boord zijn, en de medikamenten als oorlogskontrebande aanzien worden.

Onder toezicht van een duitsch officier moest een smid heden de brievenbussen, op de hoeken der straten, openbreken : een groot getal brieven werden er in gevonden, waaronder zeer vele er in geworpen voor de bezetting onzer stad. In verscheidene brieven, gericht tot Belgische soldaten, stak er geld. Alles werd door de duitsche overheid in beslaggenomen.

Volgend bericht werd heden naar de bakkers gestuurd :

Eene lading van ongeveer 600 zakken tarwemeel is te Oostende aangekomen. Dat meel is nagenoeg voldoende om een 12tal dagen brood aan de bevolking te verschaffen. Wij hebben ook nog wat voorraad gerstenmeel. Er is besloten geworden aan de bakkers voor vijf zakken tarwemeel een zak gerstenmeel te geven. De bakkers zullen dus te beginnen van heden, hun brood moeten vervaardigen met 5 deelen tarwemeel en een deel gerstenmeel, deze maatregel werd genomen om ons niet te verplichten binnen een veertiental dagen, wanneer het tarwemeel zal op zijn, zuiver gerstebrood te eten. Een streng nazien zal gehouden worden aangaane het naleven van deze voorschriften.

De Adjunkt
DUBOIS

* * *

Volgende plakbrief in 't Vl. en Fr., werd heden uitgeveerdigd :

Vernieuwing der Broodkaarten

Er wordt den belanghebbenden ter kennis gebracht, dat de vernieuwing der broodkaarten zal plaats hebben den 28, 29 en 30 Januari toekomende, van 9 tot 12 uur 's morgens en van 2 tot 5 uur 's namiddags, in de bureelen der verschillende politie-afdelingen.

Voor de eerste politie-afdeeling zal deze bewerking plaats grijpen in de Militiezaal, ingang Kerkstraat.
Oostende, den 26 Januari 1915

De Burgemeester
Aug. LIEBAERT

Genehmigt von der deutschen Kommandantur :

(get.) BITTINGER

AANKOPEN, SCHENKINGEN EN ANDERE OPNAMEN IN INVENTARIS 1995

** DEGRAEVE-BEULENS mvr

0430/95 BOEK.F.Derycke.Het voetbalspel.Brussel 1931.192 blz.

** DEGRAEVE.E.

0116/95 AFFICHE OOSTENDE.2 affiche " Bal Rat Mort" 4/3/1995.46x64.a +b.
c.BROCHURE.Cercle Cecoelia+Rat Mort.Ledenlijst 1995.
d.PROGRAMMABOEKJE Bal Rat Mort.Carnaval in China 1995.

0188/95 KLEIN DRUKWERK.3 ingangskaarten(3 kleuren)Bal Rat Mort 4/3/95.

** DEGRAEVE.K.mej.

0221/95 SPRING IN FUIF.Oostendse Jeugdraad.15/4/95.39x23 cm.

** DEGRAEVE.Y.mvr.

0008/95 ASBAK met sulferhouder in verzilverd nikkel.Gemerkt a.Berging G2.
TRECHTER in alluminium aanmaak worsten.Gemerkt b.Berging O18.

0051/95 POSTKAART met menu mbt de aanval van Duitsland op Frankrijk.
Verstuurd uit Le Havre 14/12/1914.

0094/95 JACHTGEWEER.Dubbelloops jachtgeweer.1 44,5 cm.Zonder merk.

0168/95 CLICHE in glas.32 stuks van personen en diverse onderwerpen.1 pak

0209/95 BOEK.J.VERCOUILLIE.Beknopt Etymologidvh Woordenboek der Neder-
landse taal..3de verbeterde druk.Gent 1925.547 blz.

0211/95 SCHOENVORM in hout voor vrouwenschoenen.1 paar.

0212/95 VAASJE in belgisch tin.H && cm.0 9,5 cm.

0216/95 AFFICHE OOSTENDE.a.CONCERT.Jeugd+Muziek OST.C.Coppens.3/2/95.A3.
b.KINDERPOPPENTHEATER.Obekin Mariakerke.28/2/95.A3.
c.KOOR.Choreander St Rochuskoor.St Jozefkerk.7/4/95.A3.
d.VOORDRACHT.Mysterie Lam Gods.Obeki, Mariakerke.18/4/95.A3.

0249/95 HUISHOUELIJKE GEBRUIKSVORWERPEN.a.Metalen eiermandje.0 23 cm.
b.Metalen eiermandje 0 12 cm.c.Metalen kolenzeef 0 34 cm.
d.Wafelijzer,groot model.L 53,5.Omvang 16x12 cm.Met draagring.
e.Kolenschop met aanduiding Delanghe Oostende.
f.Wafelijzer,gewoon model.L 51.Omvang 10x16 cm.Met draagring.
g.Smeedijzeren rooster voor open haard.

0348/95 PRENT.19 fotocopy-afdrucken van prentkaarten mbt " Bombardement
van Oostende mei 1940.Gemerkt a tem s.

0349/95 PRENTKAART.3 fotocopy-afdrucken van prentkaarten"Front a/d IJzer"

** DEMEYER.G.

0031/95 FOTO.Bruin,op karton.Souvenir du Camp de Beverlo.Georges Demeyer.
(+ jan+feb84 oud 79 jaar) in uniform Belgisch leger.

0091/95 FOTO.a.Groepsfoto.zw.RVA-personeel in 1959.
b.FOTOCOPY van FOTO.Groep kinderen,verkleed m/wapenschilden.1920?

** DEMUYNCK.M.

0043/95 SCHOOLBOEK.a.Leergang der Fransche Taal.3de deel.Brugge 1897 48bl
b.Nieuwe leergang in de Fransche Taal.F.A.Robyns.Luik 1882.136blz
c.Eerste communieboek.Faict.Brugge 1887.24 blz.

** DESNERCK.D.

0174/95 SPEELPENNING in kunststof.Casino de Marrakech.100 ?/nr 2477.

0266/95 AFFICHE OOSTENDE.a1-5.VOLKSHOGESCHOOL.8/5/95;24/4/95;13/3/95;
12/12/94;24/10/94.A3 formaat.
b.CONCERT.LSPband.Oostende.A0/5/95.A4 formaat.
c.WANDELZOEKTOCHT.Leopold II.Oostende.14/5/95.A4.
d.VERKLARING v/d Jonge dierenvrienden.1995.A4.
e.OPEN DEUR.Sint Lutgardis.Mei 95.A4.
f.TENTOONSTELLING.Fototoestellen.Stene november 94.A4.
g.CONCERT.Ensor op orgel.19/10/94.A4.
h.TONEEL.Ik speel hetzelfde wel klaar.dec 94.49,5x35,5 cm.
i.TONEEL.The Sunshineboys.oktober 94.44x33 cm.
j.PARTY.Boem.De Korre.31/12/94.A3.
k.TONEEL.Hartzeer.maart-april 94.A3.
l.TONEEL.De ingebeelde zieke.april 95.A3.
m.TONEEL.Johanna.april 95.35x49,5 cm.
n.TONEEL.Koffie.maart94.43,5x31,5 cm.
o.TONEEL.De schepping en ander gedoe.maart95.A3.
p.CONCERT.Frank Boeye.CKO.26/5/95.60x42 cm.
q.CONCERT.Bierco.december94.61x44 cm.

0267/95 AFFICHE N/OOSTENDE.a.BEDEVAART Kapelletje Bredene.21/5/95.A4.
b.SHOW.J.Vermeire.Bredene.1/6/95.A5.c.POSTER.Den hof en t'huis.
Aartrijke .Mei 95.54x37 cm.

0327/95 AFFICHE OOSTENDE.a.AVONDFEEST Vlaamse Gemeenschap.Oostende.11/7/95
42x29,5 cm.b.ZOMERFEEST.A.Van Imschootschool.10/6/95.44x29 cm.
c.ZOMERFEEST.BSGO.Vogelzang.10 juni 95.42x30 cm.
d.CONCERT.Dr John in concert.CKO.16/7/95.64x43,5 cm.
e.CONCERT.Beethoven 9th Symphony.20/7/95.40,5x62,5 cm.
f.CONCERT.Ren(Froger.CKO.21/7/95.41,5x58,5 cm.
g.TENTOONSTELLING.Jozef Peeters.PMMK.1/7-24/9/95.70x50 cm.

0328/95 AFFICHE n/OOSTENDE.a.TENTOONSTELLING.Oude Kustsouvenirs.
2-17/4/94.Middelkerke.b.ROCK.Western Rock.Oudenburg.28-29/7/95.
100x60 cm.c.CONCERT.Folkfestival.Dranouter.4-6/8/95.60x40 cm.
d.CONCERT.Demis Roussos.Knokke.28+29/7/95.40x60 cm.
e.CONCERT.Pirato pop '95.Middelkerke.15-16/7/95.40,5x59 cm.
f.TENTOONSTELLING.Reuzenrobots van Insecten.Brussel.2/10-2/4/95
40x60 cm.g.TENTOONSTELLING.Slag om de Ardennen.Han.15/10-6/11/94.
60x40 cm.

0331/95 AFFICHE OOSTENDE.a.TONEEL.Ma,Pa e/d bruid.CKO.9/8/95.40x60 cm.

- b.SHOW.The best of Broadway.CKO.21/8/95.80x60 cm.
- c.SHOW.Brasiliana.CKO.23/8/95.60x40.
- d.TENTOONSTELLING.Jozef Peeters.1/7-24/9/95.50x70 cm.
- e.CONCERT.Mareus Groh.CKO.15/8/95.60x40.
- f.CONCERT.Clouseau.CKO.14/8/95.44x68 cm.
- g.CONCERT.Lenita Gentil.CKO.8/8/95.48x68 cm.
- h.BALLET.Tschaikowski.CKO.19/8/95.
- i.TENTOONSTELLING.Aurora Canero.CKO.17/6-17/8/95.71x56 cm.

- 0332/95 AFFICHE N/OOSTENDE.a.TENTOONSTELLING.Antique.Knokke.1995.42x60 cm.
- b.TENTOONSTELLING.Hongaarse schilderkunst.Gent.1995.45x67,5 cm.
- c.TENTOONSTELLING.Thierry Poncelet.Knokke.16/7-20/8/95.49x67 cm.
- d.ANIMATIE.Klinkers 95.Brugge.7+8/95.60x40 cm.
- e.KUNST EN ANTIKBEURS.Knokke.5-15/8/95.50x30 cm.

- 0340/95 AFFICHE OOSTENDE.a.TENTOONSTELLING.I.Duriez.CKO.1/7-31/8/95.90x60
- b.VOORDRACHT.Voortplantingsproblemen.Volkshogeschool.Oostende.18/9/95.42x29,5.
- c.TENTOONSTELLING.Beeldhouwwedstrijd 1995.Vermeykfenonds Oostende.FCPO.19-27/8/95.43x30.
- d.POSTER.Basisschool Vogelzang Oostende 1995.42x29,5.
- e.TENTOONSTELLING.Constant Lambrecht.PMMK.14/10-3/12/95.40x30.
- f.TENTOONSTELLING.Marc Mendelson.PMMK.14/10-3/12/95.60x40.
- g.KATRIENEFEESTEN 95.Zandvoorde.6+7/10/95.40x60.
- h.KATTENSHOW Internationaal.CKO.1/10/95.60x42.
- i.TENTOONSTELLING.Siervogels.FCPO.30/9-1/10/95.A4 formaat.
- j.KUNSTEXPO.Stene.Zomer95.A4 formaat.

- 0341/95 AFFICHE N/OOSTENDE.a.TENTOONSTELLING.Impressies.Brugge.2-29/9/95.30x21.
- b.GROEPSTENTOONSTELLING.Pieters Galerij.Knokke.4/8-4/9/95.68x48.
- c.TENTOONSTELLING.Adam.Pieters Galerij Knokke.4/8-4/9/95.68x48.
- d.RALLY-sprint van Middelkerke.24/9/95.Leffinge.63x44.
- e.TENTOONSTELLING.Chinees exportporselein.14/4-30/9.Brussel.70x41
- f.CONCERT.1ste herfstgala Brugge.Johnny Logan.7/10/95.58x40,5.
- g.BOEKENBEURS.Westflandica.Kortrijk.21+22/10/95.42x30.

** DEVOS.A.

- 0041/95 BOEK.Beheer Personeel.Stad Oostende.

** DEWOLF-CALLEWAERT.

- 0280/95 SCHOOLBOEKEN..a1.Le\ons Langue Fran\aise.Cors Sup.468 blz.z.j.
- a2.Atlas handboek geschiedenis.Mid.graad.Namen 1909 31 blz.
- a3.Langue Fran\aise.Gram.elemt.Theo.+exerc.Tamines 1936.191 blz.
- a4.Tome 1.Antiquit{ et Moyen age.Namur 1923.256 blz.
- a5.La Belgique et le Congo Belge.Namur.z.j.80 blz.
- a6.Liturg.Plechtig.en Kerk.Feestdagen.Brugge.1944.132 blz.
- a7.La Civilisation Belge a travers les ages.Bruxelles 1908.138blz
- b.Maria Stuart.Ein Trauerspiel.435 blz.(Wol.Marine Bucherei OST.)
- c.JF.Cooper.Te spy.Leipzig 1842.399 blz.
- d.Ovide.Les methamorphoses.1-V.Paris 1928.147 blz.
- e.Analyse des trait(s de bienfaits et de Clemence de Seneque.
Paris MDCLXXVI.421 blz.
- f.Dictionaire Fran\ais.575 blz .z.j.
- g.De vier evangelien.Doornik 1933.381 blz.
- h1.J.Verne.Keraban de Stijfhoofdige.
- h2.J.Verne.De verlatene.1ste deel.1941.
- h3.J.Verne.Michael Strogoff.1941
- h4.J.Verne.Aventuren van 3 Russen en 3 Engelsen.1929.

0281/95 GEDACHTENISPRENTJE.Dienst Allerzielen 1919 voor de soldaten en burgers van de St Antoniusparochie.Oostende.

** DEWOLF-CALLEWAERT.J.

0276/95 DOKUMENT.Diverse persoonlijke papieren Hintjens-Duchateau.
a1-4.5 DOKUMENTEN +omslag ivm pensioen H.A.Hintjens,oud tij-hulpseiner 23/12/1926,30/6/1927 en herziening pensioen 19/1/1938.
b.PENSIOENBREVET van mvr Duchateau.H.Wde Hintjens.28/9/1939.
c.PAMFLET.Reactie van mvr Dumoulin-Muyssen uit Langemark ivm beschuldiging van samenwerking met Gestapo.
d.NOTA.Ministerie van Verkeer.Beheer Zeewezen ivm betaling personeel in Engeland 1/11/1915 en beteugeling misbruiken+omslag e1-8.VERZENDINGSBORDERELLEN.8 stuks v/h Rood Kruis van Hintjens naar familie Hintjens.1942-1945.Plus 8 omslagen.
f.BRIEF met dank voor goede en getrouwe diensten van Loodswezen aan dhr H.A.Hintjens.4/12/1926.
g.Nota.Min v/Financies ivm uitwisselingoude Belgische biljetten van personen die in U.K. verbleven.1945.
h.VRAAG van Rood Kruis om inlichtingen,uitgaande van dhr Hintjens 28/5/1941.
i1-4.MESSAGES Rood Kruis 4 stuks van Callewaert en Hintjens aan mvr Hintjens +Omslag.27/5/42 met antwoord.9/3/43 met antwoord. 1/11/43 zonder antwoord.3/12/43 met antwoord.
j1+2.FORMULIER uitgaande van Rood Kruis.az.richtlijnen ivm opstellen message.b.betaling van antwoord.
k.NOTA ivm verzending pakjes door OCA vanuit Lissabon.
l1+2.BETAALSTATEN voor militievergoeding op naam A.H.Hintjens uitgegevn door Consulaat Belgie in Sheffield.1916-1918.
m1-6.RANTSOENERINGSBREVETEN wereldoorlog 2.
1.CONTRACT levering aardappelen 1942.2.MACHTIGING tot bevoorradig in schoenwaren 1942.3.EIERKAART op naam mvr Duchateau.
4.Kaart voor Ingelegde vis op naam Hintjens.5+6.Kolenkaarten.
n.AFSCRIFT geboortacte op naam H.A.Hintjens.25/11/1926.
o1+2.PENSIOENBRIEF op naam van mvr Duchateau.12/10/1932.
CERTIFICAAT van Overlevingspensioen op naam mvr Duchateau1/1/36.
p1-3.LIDBOEKJE SEO op naam H.Hintjens.nr309.16/11/1899.
KOPERSKAART op naam Hintjens.31/7/1919.
STANDREGELEN SEO op naam Hintjens nr 309.
q.3 POSKAARTEN met gelukwensen aan familie Van Craeynest Romestraat 42 Oostende.
r.OMSLAG.Bestuur Controlediensten van het District Oudenaerde.

** DEWOLF.mvr.

0258/95 KERKBOEK.Licht des Geloofs.Mechelen 1925.414 blz.

** DIENST CULTUUR.

0067/95 FOTO.Kleurfoto van makette Casino bij opstelling zonder plexiglas

** DIVERSE SCHENKERS.

0099/95 AFFICHE OOSTENDE.a.S/STAD OOSTENDE.Spel zonder grenzen.49x33 cm.
2 ex.1/9/1971. a1 +a2.
b.S/VERMEERSCH.G.Groot brandweerbal.23/10/87.60x42 cm.
c.S/HOSTYN.N.Tentoonstelling W.Bosschem.23/3-12/5/91.62x30.2 ex.
d.S/OUDE RIJNWACHT.Operette en Variete-avond.11/11/1957.Wit Paard

- Oostende.63 x37 cm.4ex.dl,2,3 en 4.
- e.S/STAD OOSTENDE.Opendeur Musea.20+21/4/91.79x49.2 ex.e1+2.
- f.S/HIPPODROOM.Open Jumping nov.86.39x20,5 cm.
- g.S/DEVOS.H.Tentoonstelling.Electriciteit uit Grootmoederstijd.
42,5x29,5 cm.nov 91.Stene.2 ex.g1+2.
- h.S/VENS.R.1.Verzamelbeurs Pax.19/1/91.2.Verzamelbeurs Pax
20/10/90.42x29,5.3.Ruilbeurs El Mar.15/2/92.30x20.
- i.S/KRO.1.Kulturele kalender 12-25/8/93.2.Ost.Kultureel Paspoort.
- j.S/HOSTYN.N.Tentoonstelling R.Devolder.27/6-28/7/1970.49,5x35cm.

- 0100/95 AFFICHE N/OOSTENDE.a.S/GEMEENTEKREDIET.Stad in Vlaanderen.Ten-
toonstelling Brussel.6/3-28/4/91.58x40 cm.
- b.S/STAD LEIDEN.Tentoonstelling Indianen in Mexiko.16/4/81-1982.
69 x42 cm.
- c.S/STAD OUDENBURG.Tentoonstelling Opgravingen i/binnen-en buiten
en buitenland.Oudenburg.7/7-4/11/90.40 x 55 cm.
- d.S/H.K.TER CEURE.Tentoonstelling Bredene 1030 jaar op zoek naar
onze priorij.Bredene.17/1/1989.40x30 cm.

** DREESEN J.B.

- 0406/95 SCHENKKOP voor geestrijke dranken.3 stuks.Metaal en plexiglas.

** DREESEN.A-M.mvr.

- 0220/95 LIDMAATSCHAPSBOEKJE.VEMUREL.op naam Dreesen A-M.Oostende.

** DREESEN.J.B.

- 0013/95 DRUKWERK.a.WO1.G.Melckmans.Les chomeurs et l'autorit{ Allemande.
Anderlecht 1917.63 blz.Slappe omslag.Afdruk.
- b.Brochure.Releve des imprim{s en usage dans les services.1896.
Administration de la Marine.Gedrukt.Slappe omslag.26 blz.Frans.
- c.Programmabrochure.2de bal vande burgemeester.CKO.13/1/1984.

- 0032/95 FOTO.zw.op karton.30x38,5 cm.Koning Boudewijn en Koningin Fabiola

- 0035/95 AFFICHE OOSTENDE.Galabal Zeemacht.CKO.3/2/95.70x29 cm.3 ex Ned.
en 2 ex Fr.Gemerkt van 1 tem 5.

- 0036/95 FID.Houten splitspriet voor het splitsen van touwwerk.

- 0037/95 HANDLOOD.Klein pyramidevormog handloodje h.8 cm M/gemerkte lijn.

- 0039/95 BOEK.a.J.W.Norie.Nautical Tables.(NORIES)London 1908.
- b.Vergoeding der schade voortspruitende uit ongevallen overkomen
aan zeelieden.Wet 30/12/1929.N/F.20 blz.Beheer Zeewezen.
- c.Overeenkomst 16/12/87 ivm verkoop sterke drank onder vissers op
de Noordzee.Gent 1894.Beheer Zeewezen.
- d.Zeevaartscholen.Onderwijsprogramma.Bruxelles 1914.123 blz

- 0046/95 BOEK.a.OVERDRUK.H.Thoen.Het site Ter Duinen te Koksyde.Gent 1974.
- b.F.Depuidt.Bijdrage tot de geomorfologische en geografische
studie van het Dominiaal Natuurreservaat De Westhoek.
- c.Jos Bernsden e.a.Met zicht op zee.s'Gravenhage.1985.96 blz.
- d.O.Vilain.Langt t' hard zand.Oostende 1973.166 blz.
- e.TENTOONSTEELINGSGIDS.Wervik door de eeuwen heen.D/1968/0573/01
62 blz.+ bijvoegsel.

- 0061/95 PLAN.a.Travaux de defense d/l dune de mer entre Ostende et Le Coq
b.Oprichten monument Koning Albert I.St Petrus en Paulusplein
Oostende .10/5/1968.
c.Plan der Stad Oostende.Schaal 1/5000.augustus 1965.
- 0064/95 HYGROMETER.a.Een natte en droge thermometer.Merk Branen.
ZEETHERMOMETER.b.Een thermometer voor het meten v/d temperatuur
van het zeewater.Met zeildoeks zakje en lijn.
- 0089/95 PUBLICITEITDKAARTEN in visvorm.Oostende grootste vissershaven.4ex
b.TEKST.J.Fonteyne.Het Vismijngebeuren.3 blz.
c.PUBLICITEITSFOLDERS v/h boek VOLKSGELOOF IN DE VISSERIJ.1991.
- 0102/95 BOEK.Bibliografie van Antoon Coolen.55 blz.s'Gravenhage.1950.
- 0114/95 AFFICHE OOSTENDE.a.TENTOONSTELLING Fotograaf Luc.Zomer94.A3 form.
b.TENTOONSTELLING.Oostende in WO2.15/10-15/1/95.A3 formaat.
c.RUILBEURS.Rozenhof 5/6/94.14 formaat.
d.TENTOONSTELLING.Zeewetenschappelijk onderzoek te Oostende.20/2-
15/5/93.A4 formaat.
e.VOORDRACHT.Jan De Clerck.Obekin.Mariakerke.16/11/93.A3 formaat.
f.TONEEL.Veronica.KVGO.Oostende.maart94.45x32 cm.
g.TONEEL.Het misverstand.Malpertuis Oostende.apr94.67x42 cm.
- 0115/95 SLUITZEGEL.6 sluitzegels met hoofding Jachten-Yachts.Gemerkt b.
KAARTEN.7 witte kaarten met opdruk Mil.Hosp.Ost.Gemerkt a.
- 0122/95 MAKETTE DRUKWERK Toeristische brochure voor de Kust.a.F12.
b.AFFICHETTE TENTOONSTELLING.Oostende e/d binnenscheepvaart.a3for
c.AFFICHETTE.CONCERT.Van leerling tot meester.3/95.Oostende.a4for
d.AFFICHE TENTOONSTELLING.L.Ramos+W.Bosschem.Slype.3-4/95.19x57cm.
e.AFFICHE TONEEL.Vorst a/d grond.Oostende feb.95.49x71 cm.
f.AFFICHETTE RUILBEURS.Bizar-Bizar.Oostende.18/2/95.a3 formaat.
g.AFFICHETTE KULTURELE KALENDER.KROostende.1-2/95.a3 formaat.
- 0131/95 BOORMONSTER (karot).2 monsters van proefboring in vestingwal
ondergrond Karel Janssenslaan 11.Oostende.l 20cm.0 5 cm.
- 0147/95 FOTO.a1+2.2 fotos"Whaling display".Town Docks Museum Hull.zw.
25,5x20,5.b.
b1 tem 4.4 kleurfotos stemmingsbeelden.b1.Vislossen bij night.
b2.Klein meisje op estacade.b3.Klein meisje met papieren bloemen
op het strand.b4.Windsurfen vanaf het strand.
c1 tem 6.6 kleurfotos.Feest Nat.Strijdersbond.CKO.mei 1987.
d1+2.Fotos zw.Aankomst toeristen Oostende Kaai anno 1950.
e1+2.Fotos zw.Aanleg verbinding Elisabethlaan-A10.anno 1955.
f1+2.Fotos zw.Interieur Dominicanenkerk.Oostende.1952
g.Foto bruin.21,5x28.Uitvarende zeilvissloepen.Oostende.
h.1 tem 3.Fotos interieur onderzoekskamer Pneumo en Xstralen.
i.Dubbelfto.Okt 1925.Gedenkenis zilveren bruiloft HH.MM.Koning
Albert en Koningin Elisabeth.
j1+2.Fotografische reproducties.1.Lijst bevrijde slaven aug1675.
2.Lijst bevrijde slaven aug 1670.
- 0148/95 a.PRENTKAART.Internationaal Folklore Festival.Middelkerke.z.j.
b.BRIEFKAART.2 briefkaarten m/publiciteit Jetfoil Oostende-Dover.
c.KRANTENKNIPSEL.8 blz tekst ivm t'Poortje van Hourah.1899-1900.
d.TEKST.7 blz tekst ivm WAGON-LITS.

- e.KRANTENKNIPSEL.3 krantenknipsels ivm Oostende in Argentie.
 f.TEKST en MUZIEK.8blz met Oostendse liedjes.
 g.KRANTENKNIPSEL.14/2/1991.De Westhinder verdwijnt.
 h.TEKST.8 blz De Yslandsuite + 3blz Op den Aberdaan om den broode
- 0153/95 KRANT.a.Nieuwsblad van de Kust.33ste.nr47 22/11/79.
 b.Le Courrier du Littoral.18/1/1980.
 c.De Kustbode 23/11/79.
- 0155/95 FARDE correspondentie De Plate.1993.508 nrs.Ingebonden als boek.
- 0176/95 FOTO.a1+2+3.3 strandfoto's van voor WO1.
 b.PRENTKAART.Monument v/d gesneuvelden te Oostende
 c.1+2.2 foto's.zw.Cecile VANDENBROELE.geb.12/11/1841 - 1940
 Honderdjarige uit het Pontongesticht.Zusters der armen.Meiboom
 Oostende.
 d.1+2.2 foto's v/e oude en een jonge vrouw,klederdracht voor WO1.
- 0177/95 PLAN.Map of the Belgian coast.Cartes Taride-Paris.
- 0178/95 KLEIN DRUKWERK.3stuks v/d SEO.a.Omslag SEO.b.Koperskaart SEO.
 c.Voorschrift Optiek SEO.
- 0184/95 AFFICHE OOSTENDE.a.KALENDER KRO.2-19/3/95.A3 formaat.
 b.KALENDER KRO.1-20/4/95.A3 formaat.
 c.TONEEL.Spiegel."Het bed van A tot Z".30+31/3/95.A3 formaat.
 d.VOORDRACHT.Obekin."Het Lam Gods".18/4/95.A3 formaat.
 e.CONCERT.Mistigri(B).Oostende.z.d.84x32 cm.
- 0191/95 TIJDSCHRIFT.Bulletin CKO.Leonor FINI.juni-juli 1980.
- 0192/95 PROGRAMMABROCHURE.a.Jubileum 25 jaar H.K.Aan de Schreve.1995.
 b.JAARPROGRAMMA WVKH 1992.JAARVERSLAG WVKH 1993.
- 0201/95 AFFICHE OOSTENDE.Herdenkingsconcert 50 jaar bevrijding.1/5/95.
 Thermae Palace Hotel.62x38,5 cm.2ex.b.Kalender KRO 20/4-3/5/95.A3
- 0208/95 FOLDER.Kuststation Oostende-Radio.
- 0270/95 PROGRAMMABROCHURE.a1+2.15de Benelux Filmfestival 1995.24 tem 28
 mei 1995.Feest-en Cultuurpaleis+bijvoegsel.
 b.FOLDER.Opendeurdag STIJO.Oostende.6/5/1995.
- 0292/95 ZEEMACHT.Bevelsoverdracht COMINAV 10/7/95.
- 0295/95 DRUKWERK.a.TIJDSCHRIFT.CKO Bulletin.32/78;sep84;dec84;58/85;
 61/85(3ex).
 b.KRANT.Ostend this week.4/74;6/77;2/80.
 c.KRANT.The Herald.5/83;9/83;15/84;17/84.
 d.TIJDSCHRIFT.Infotoerist.2+3+4/78;2+4+5/80;1/81;3/82;4+7/84.
 e.KRANT.De Kustbode.19/7/74;23/8/74.
 f.KRANT.De trein en recreatiekrant.3de.nr6/86.
 g.TIJDSCHRIFT.Euroflash.1ste.2+3+4/67.
 h.BROCHURE.Ramoudt Tours 1983.
- 0305/95 DRUKWERK.a.TIJDSCHRIFT.Approach.1ste.3+4;2de.3+4+5+6+7+9+10/1981;
 3de.1+2/1982.b.BROCHURE.4de Noordzee Luchtvaart.Bleriot tot Mach2
 22+23/8/81.Oostende.

- 0309/95 AFFICHE OOSTENDE.Shots of war.FCPO.28/6-26/7/95.70x50.
- 0311/95 AFFICHE N/OOSTENDE.a.Artiestenmissen Izenberge.7-8/95.33x50.(2ex)
b.TENTOONSTELLING.Carte Blanche.Beauvoorde.15/7-20/8/95.53,5x38.
(3ex).
- 0329/95 BIDPRENTJE.a.Koningin Astrid.29/8/1935.b.J.F.Maertens.26/8/1938.
Inleven huisbewaarder Stedelijke vismijn(de Cierk)
c.Het Mirakuleus kruis te Middelkerke.29/8/1938.d.Renon Verlinde
21/3/1933.e.Henricus-Fredericus PYPE.3/6/1926.
- 0345/95 FOTO.a.2 zw afdrucken van gekleurde tekening J.ENSOR.Les gendar-
mes.16,5x18.b.Fotoafdruk van Paster PYPE tqv manifestatie in 1926
- 0379/95 TIJDSCHRIFT.4 jaargangen tijdschrift " Goe vollek " 1990-1994.
vzw Volksmuziekgilde.
- 0389/95 TOMBOLABRIEFJE.Sportkring Post Oostende.Trekking 26/6/1991.
- 0394/95 FOTO.Fotocopy van foto Spaans huisje,Christinastraat Oostende.
- 0401/95 MUZIEKBOEK.a.Muziekschool.Kandboek,de grondregels der kunst.
80 blz.Brussel z.j.b.Boek m/Religieuze muziek.z.j.geen nummering
c.ABC musical.1873.128 blz.par Panseron.d.Chansonnier de graces
pour 1822.Paris.254+32 blz.
- 0402/95 LIED.a.1 lied (tekst en muziek)van koormaatschappij " Vlamme-
Bloed ".Ichtegem.Ter ere van Henri Lingier.17/2/1907.4ex.
b.1 lied.Volkslied uit de Groeningecantate.muziek.K.Westdagh.
WoordenTh Seven.(tekst en muziek) 10 februari 1907.
- 0404/95 FOTO.a.Foto zw 17x20.Bruggetje in het Leopoldpark Oostende.
b.Foto zw 8x13.Paster Pype zijn laatste mis a/b Zinnia.
- 0405/95 DOKWERKERSHAAK.een exemplaar.
- 0420/95 TEKST.Bigrafie(verkort) van Henri STORCK.
- 0428/95 PROGRAMMA zeilen VVW.Spuikom 1995.2 blz.
- 0435/95 BOEK.3 boeken mbt Koning Leopold III.
a.De houding van Leopold III van 1936 tot de bevrijding.Brussel
1949.261 blz.
b.Livre Blanc.1936-1946.I Memoire.Brussel 1946.585 blz.
c.Witboek 1936-1946.I Memoire.Brussel 1946.585 blz.
- 0437/95 TENTOONSTELLINGSPROGRAMMA.Marinekorps Flandern 14-18.Brugge.1990.
TITELBLAD.Bibliografie Belgie en WOI.gemerkt b.
- 0439/95 BLAD met tekeningen uniformen Armee Belge tot 1940.Gemerkt a.
b.BLAD nr 5 oct 45.Cercle Interallie Ostende.
- 0442/95 PROGRAMMAS EN UITNODIGINGEN voor diverse culturele activiteiten.
a.TENTOONSTELLING.Leraars Sted.Kunstacademie.MSKO.dec80-jan81.
b.TENTOONSTELLING.A.Bats.Roxane,van Hove e.a.Royal Astrid.z.d.
c.TENTOONSTELLING.Amateur Kunstschilders.Feestpaleis.dec78-jan79.
d.TENTOONSTELLING.Oostendse etsers.ANHYP.Oostende.z.d.
e.TENTOONSTELLING.Kunstenaars uit St Truiden.FCPO.1-11/4/83.

- f. TENTOONSTELLING. A. Michiels. De Peperbusse. 1-20/6/84.
- g. TENTOONSTELLING. Bob vande Weyer. De Peperbusse. 25/11-14/12/83.
- h. TENTOONSTELLING. St Truidens+Weerter kunstenaars. FPO. 3-18/4/82.
- i. TENTOONSTELLING. Jan de Lee. De Peperbusse. 2-21/4/82.
- j. CURR. VITAE. Gilbert Jonckheere. 1936. Torhoutse schilder+keramiek
- k. KUNSTVEILING. z. d.
- l. TENTOONSTELLING. Mia Moreaux+Oost. Kunstgilde. FCPO. 9-20/10/82. 2ex
- m. UITNODIGINGEN 1. Gust Michiels. Peperbusse. juni 84.
 - 2. Gust de Smet. PMMK. 24/2/89. 3. Yves De Smet. PMMK. 25/3/88.
 - 4. Kunstbeeld M88. Ven. Gal. juni-juli 88.
 - 5. 1000 jaar kerk in Rusland. Mus. Rel. Kunst. 27/6/88.
 - 6. Hommage Soska Soos. Mus. Rel. Kunst. 29/3/80.
 - 7. Nico Vrielinck. TPHO. 1/7/z. j. 8. Willy Decler. CKO. 2/7/z. j.
 - 9. Felicien Rops. CKO. 2/7/z. j. 10. Otto Pankok. M. Rel. K. 2/4/z. j.
 - 11. Gotfried Heuninck. M. Rel. K. juni-aug 84.
 - 12. Salut Ensor. Szymkowitch. MSKO. juni-aug 83.
 - 13. Floris Jespers. FCPO. 2/7/z. j. 14. 3de Salon Ost. Kunst. V.G. 1988.
 - 15. Roland Devolder. Gal. Maeyaert. 1/12/79.
 - 16. Claude Manesse. CKO. 29/3/z. j. 17. Europaprijs 1980. CKO. 30/8/80.
 - 18. Parallellen. CKO. 29/3/z. j. 19. Appel+Alechinsky. MSKO. 7/4/1979.
 - 20. Kunstschilders vandaag. Blankenberge. 3/7/1981.
 - 21. Labisse. CKO. 24/6/79. 22. Pros Colpaart. CKO. 7/8/83.
 - 23. Hans Kitslaar. CKO. 30/6/84. 24. Benjamin Levy. DeCercle. 13/12/80
 - 25. Vincent Gyselinck. FCPO. 5-15/8/75. 26. Jean Milo. Gent. 23/2/73.
 - 27. Juan Roex. Motril. 20/8/83. 28. H. Van Biervliet. St Baafs Vyve. 88
 - 29. Kunst a/d Leie 88. 18/6/88. 30. J. Felix+Wellecome. Stene. 18/3/83
 - 31. St Truiden en Weerterkunst. FCPO. 2/4/82.
 - 32. Oscar Jespers. Jabbeke. 25/6/88.
- n. TENTOONSTELLINGSCATALOGUS. Europalia 87 Oostenrijk.
 - Karel Alexander van Lotharingen. 1987. Brussel.
- o. CURR. VITAE. Jan Karel Verbeke. 1950.

0444/95 UITNODIGINGEN en PROGRAMMAS tot allerhande activiteiten.

- a. CONCERT. Muziekkapel v/d Zeemacht. CKO. 1/7/83.
- b. CONCERT. The US Army Field Band. CKO. 3/6/84.
- c. CONCERT. In memoriam P. Felix. Arme Klaren. 14/3/83.
- d. CONCERT. De Messias. Bredene. 28/3/80.
- e. CONCERT. Harmonie De Noordstar. FCPO. 15/12/80.
- f. CONCERT. Nationaal Orkest van België. z. d.
- g. CONCERTPROGRAMMA. Jeugd en Museiek Ost. 1979-80.
- h. TIJDSCHRIFT Haydn. Fonds G. Maes. Nr1/77.
- i. TIJDSCHRIFT Haydn. Fonds G. Maes. nr2/77.
- j. PROGRAMMA 10 jaar KRO viering. 16/10/77.
- k. KRANTENBIJDRAGE. Ensor, much possessed by death. Time. 7/3/77.
- l. TIJDSCHRIFT. Theaterhaver. WV. Toneelbond. nr1/83.
- m. BILJART. 10 jaar VBC Neptunus. 1971-1981.
- n. INFO BULLETIN. Musea Stad Brugge. 3de. nr1/84.
- o. ICC Bulletin Antwerpen nr 3/81.
- p. TONEEL. KVGO. De Weegschaal. maart 1977.
- q. COMMANDOWISSELING COMINAV Brugge. 18/12/87.
- r. VERNISSAGE. Kunstschilder Tiehof. Brugge. 2/4/76.
- s. POLITIEK CAFE. Masereelfonds. 25/5/84.
- t. UITNODIGING Hi-Fi. Van de Bussche. nov z. j.
- u. UITNODIGING HI-FI. Van de Bussche. nov 83.
- v. KLEURENPRENT. Marine. Jo Gobin.
- w. ZW PRENT. Rustende op bank.
- x. AF2. TENTOONSTELLING. Samurai. Brussel. sept-okt 84. 70x50 cm.

0450/95 BOEK. De ingebonden nummers v/h CONTACTBLAD, tijdschrift v/d Vrije

Visserijschool "Paster Pype", Vriendenkring-Oostende. Zijnde de nrs 65 (8ste. september 1972) tot en met 263 (31ste. juni 1995), ingebonden in 7 delen. Gemerkt a tem g.

** DREESEN.M-A.mvr.

0119/95 FOTO. 2 foto's ingekaderd. a. Koning Boudewijn. b. Koningin Fabiola. beiden 49x64,5 cm. Gemerkt a en b.

** FALISE J.P.

0414/95 LIJST voor schilderij in hout. 68x55 cm.

0415/95 KLEURENLITHO. nr604. Vincent Van Gogh. Tournesol.

** FALISE-MAES.

0138/95 SNELLIJST. al+2. 2 Snellijsten 30x40 cm.

b. Lijst m/metalen kader. 24x30 cm. c. Lijst m/houten kader. 16,5x22cm

0139/95 FOTO-AFDruk van litho van Canelle uit Souvenir d'Ostende. Mariakerke 1858. 30x40cm.

** FALISE.J.P.

0048/95 TIJDSCHRIFT. a. Brugse Gidsenkroniek. 27ste. nov tem dec94.

b. Coast News Magazine. 1ste. nr3/84 en nr4/84. 2de. nr5/85+nr6/85.

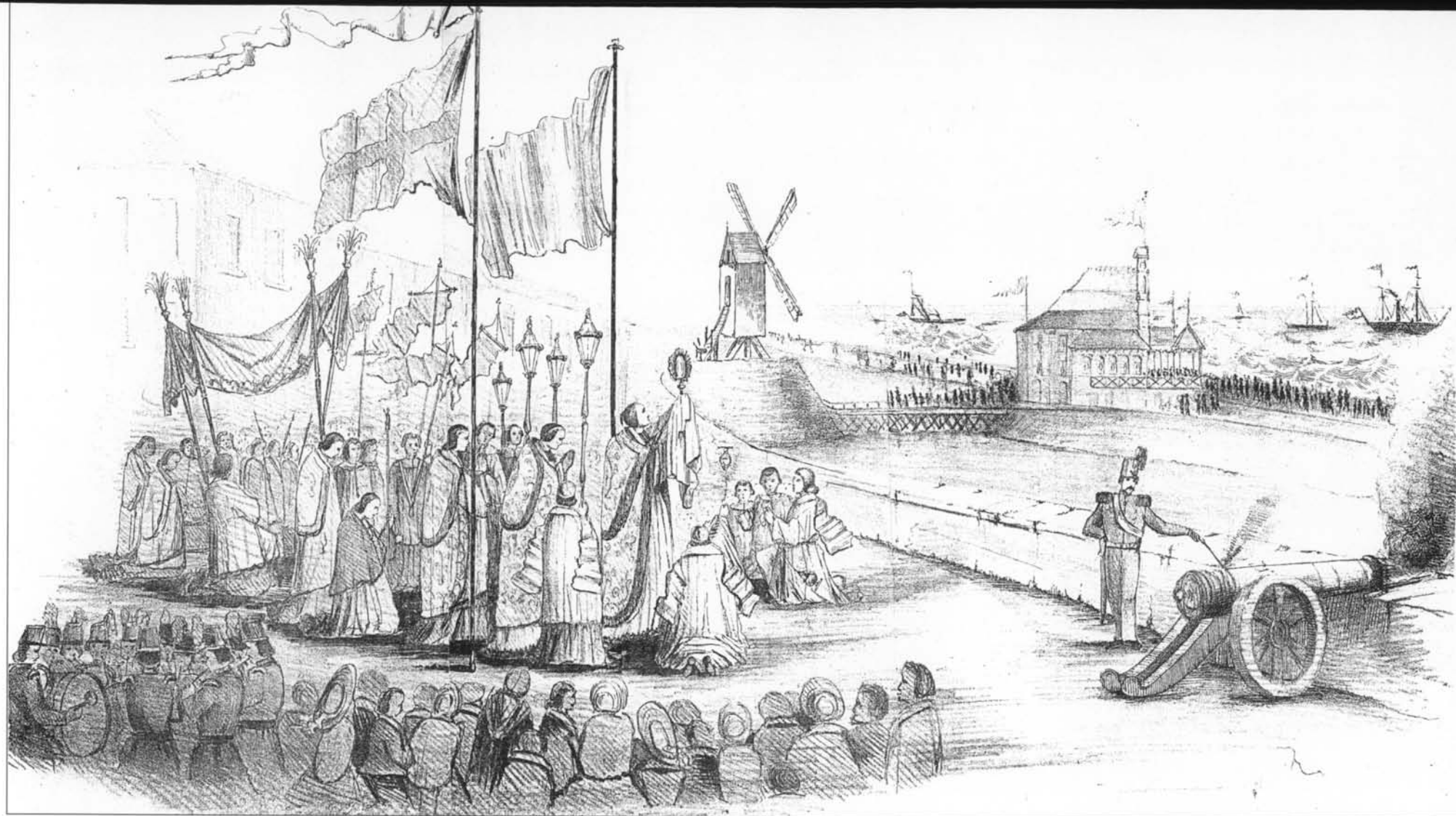
c. De Gidsenkring. 32ste. 1/94+2/94.

d. PROGRAMMABOEKJE. Oostendse Revue. Woa goan me noatoe. CKO. 1994.

----- OORSPRONG VAN DE HIERNAVOLGENDE TEKENING. -----

De hiernavolgende tekening werd door de heer Raymond Van Craeynest ontdekt, als deel van een affiche, in het archief van het Bisdom te Brugge en ter beschikking gesteld voor publicatie. In het volgende nummer van ons tijdschrift publiceert hij een aanvullende verklaring hierover. Met onze hartelijke dank aan dhr Van Craeynest.

de redactie

De kop van een mooie affiche voor de zeewijding te Oostende op 4 juli 1858. Op zee zijn enkele schepen te zien waaronder rechts waarschijnlijk een maalboot. Op de zeedijk zien we de eerste houten kursaal en een vrij grote massa volk. Een houten vaste brug loopt over de vestinggracht naar een staakmolen die op de wal van de stad staat. De pastoor met koorkap zegent de zee met een stralenmonstrans. Misdienaars zwaaien met wierookvaten. Verder bemerken we verscheidene geestelijken met koorkappen, de kerkbaljuw met zijn staf met daarop waarschijnlijk het beeldje van Sint-Pieter, vier flambeeuwdragers, vier baldakijndragers en een viertal vaandels. Op de wal wordt een kanon afgeschoten. Vooraan links speelt een muziekkorps wellicht van de burgerwacht; in het midden een groep voorname vrouwen met hoeden en kapmantels; rechts een paar voorname burgers.

(Archief van het bisdom Brugge)

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1996

- elke zaterdag
- van 30 maart t/m 14 april (gesloten 02 april en 09 april)
- van 16 mei t/m 19 mei
- van 25 mei t/m 27 mei
- van 15 juni t/m 15 sep (gesloten elke dinsdag)
- van 26 oktober t/m 03 november (gesloten 29 oktober en 1 november)
- van 21 december t/m 05 januari 1997 (gesloten 24, 25 en 31 december, 01 januari)

telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

Presto Print. Ongelooflijk goed in kleur.

Nu: 20x30cm*
vergroting.

PRESTO Print

*Alleen van kleinbeeld kleuragatief

!!!! SLECHTS 1 ADRES !!!!
COCK CAMERA SERVICE
Hoek Jozef-II straat - Christinastraat
Oostende
AKTIE

geldig van 16/3
tot 27/4/96

B.&C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET **UITVAARTKONTRAKT** IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLONNINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

DE PLATE v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEMKRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

A. VAN ISEGHEM
IJzerstraat 1
8400 OOSTENDE

SECRETARIS

J.B. DREESEN
Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE

JAARGANG 25
NUMMER 5
MAAND mei 1996

PENNINGMEESTER

J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING

750-9109554-54
000-0788241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 143 : F. GEVAERT : Zeewezensprokkels - 5. De schepen van de Oostende-Dover lijn tijdens W.O. II.
- blz. 153 : R. VANCRAEYNEST : Vergaan met man en muis bij Ijsland in 1775.
- blz. 156 : Y. VANHYFTE : Vrouw verliest echtgenoot op het Hazegras - 1885.
- blz. 158 : N. HOSTYN : Archief over Oostende.
- blz. 159 : J.B. DREESEN : Wat nog aan Paster Pype herinnert, het "Herdenkingscomité Pastoor Pype".
- blz. 161 : 4de lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1995.

25ste JAARGANG
EEN HEUGLIJKE VERJAARDAG

MEI - ACTIVITEITEN

A. MEI I-ACTIVITEIT. WANDELVOORDRACHT

In het kader van "Ken Uw Stad" gaat een wandelvoordracht door op

vrijdag 10 mei 1996 om 19 uur

in het MUSEUM VOOR SCHONE KUNSTEN, Feest- en Cultuurpaleis.

Onder leiding van onze Stadsconservator-archivaris

de heer Norbert HOSTYN

bezoeken wij de prestigieuze tentoonstelling

Retrospectief Léon SPILLIAERT

Léon SPILLIAERT (° Oostende 1881 + Brussel 1946) is een van de vier grote Oostendse schilders; Ensor, Spilliaert, Permeke en De Clerck. Hij was een kunstenaar die steeds zijn eigen richting bepaald heeft. De schildersacademie kon hem niet boeien. De heer HOSTYN noemde hem, in een catalogus van 1990, "het prototype van de autodidact onder de moderne schilders in België". Hoezeer hij ook een uitweg zocht voor zijn werkelijke grootse ideeën, steeds weer belandde hij bij de kust, de golven en de horizon. Aanvankelijk vond men zijn werk hallucinant en veel te somber. Geleidelijk aan kwam echter een wereldwijde waardering voor zijn oeuvre.

Aan de dagelijkse stroom van bezoekers te zien heeft onze conservator, ook hier weer een schot in de roos gehaald.

We komen samen om 18u45 op de binnenkoer van het Feest- en Cultuurpaleis.

B. MEI II-ACTIVITEIT. AVONDVOORDRACHT

Een avondvoordracht met documentatiemateriaal gaat door op

donderdag 23 mei 1996 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : ARCHIEF EN SCHADUWARCHIEF VAN EN OVER OOSTENDE

De spreker : ons geacht lid de heer Jacques MERTENS, Doctor in de Wijsbegeerte en Letteren, geschiedenis. Departementshoofd Algemeen Rijksarchief voor Oost- en West-Vlaanderen

Als men over het archief van en over Oostende spreekt is de klassieke doodoener dat "het allemaal verbrand is in mei 1940". Voor de meesten is daarmee de kous af en hoeft er ook niet verder gezocht te worden. Dat er in mei 1940 veel archief verloren ging is een feit. Dat het archief van een instelling verloren is, betekent evenwel niet dat er niets over die instelling zou te vinden zijn. Zo zijn over iedere stad of gemeente bescheiden bewaard in het archief van de voogdij-overheden ervan : het

archief van de provincie en het archief van het ministerie van binnenlandse zaken. Het was reeds zo in het Ancien Regime (voor de franse revolutie) en ook daarna. Over Oostende is er archief bewaard in Brussel, in Brugge, Antwerpen en op vele andere plaatsen, om niet te spreken over de archieven van onze buurlanden.

Wij zijn dan ook zeer verheugd dat we de heer J. MERTENS bereid hebben gevonden om ons eens haarfijn uit de doeken te doen wat er zo allemaal nog te vinden is en waar.

Een uitstekende gelegenheid om de bestaande mythe van "het volledig verbrand" te horen nuanceren. Een avond die U niet moogt missen. Dus wees op het rendez-vous met de heer Jacques MERTENS. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos, ook voor niet-leden. Men zegge het voort.

JUNI - ACTIVITEIT. STUDIEREIS NAAR ZOUTLEEUW EN TONGEREN

Dit jaar vertoeven we "een wijle" op de grens van Brabant en Limburg. We beginnen met een bezoek aan "De Parel van Brabant", Zoutleeuw.

Zoutleeuw, gelegen tussen Tienen en Sint Truiden, was eeuwen geleden een belangrijk stadje in het hertogdom Brabant; Grenzend aan het Prinsbisdom Luik, zou het een strategische rol vervullen, terwijl de ligging aan de toen bevaarbare Kleine Geete zijn economische ontwikkeling gunstig zou beïnvloeden.

Het pronkstuk van Zoutleeuw is de Sint-Leonarduskerk, een monumentaal gotisch gebouw dat grotendeels opgetrokken werd tussen de 13de en de 15de eeuw. De beeldenstorm, waaraan zovele kerken ten prooi vielen in de 16de eeuwse godsdienstoorlogen, ging aan Zoutleeuw voorbij. Daarmee herbergt de kerk nog een schat aan middeleeuws kunstwerk.

In de namiddag reizen we dan verder naar "'s lands oudste stad" Tongeren. Hier brengen we een kort bezoek aan de prachtige basiliek. Daarna gaan we naar het modernste museum van het land, het Gallo-Romeins museum. Hier doen we zoveel meer dan kastjes kijken, we maken een reis door de tijd, een avontuurlijke ontdekkingstocht doorheen het verleden.

We vertrekken op zondag 9 juni 1996 om 08u30 stipt vanop het Canadaplein, rechtover het Gerechtshof. De tocht gaat in een ruk door tot Zoutleeuw waar we omstreeks 10u30 toekomen.

In het Bogaerdenhof, op de Grote Markt, genieten we van een kop koffie.

Om 11 uur vangen de gidsen ons op en brengen we een geleid bezoek aan de Sint-Leonarduskerk. Tussen 12u en 12u30 doen we een vrije wandeling op de Grote Markt, waar uw dienaar enige uitleg verschaft.

Tegen 12u30 steken we de voeten onder tafel in het Bogaerdenhof voor de volgende menu :

Het aperitief (U aangeboden door de Kring)

Lentegroentesoep

Varkensgebraad met champignonroomsaus
en kroketten

Roomijs van het huis

De dranken zijn, uiteraard, voor eigen rekening en persoonlijk af te rekenen.

Omstreeks 14u30 trekken we door naar Tongeren waar we een kort bezoek brengen aan de prachtige basiliek. Daarna gaan we naar het Gallo-Romeins museum (dat vlakbij ligt) voor een uitgebreide wandeling door het verleden.

Na ons bezoek kunnen we nog even naar de cafetaria, op de bovenverdieping van het museum, voor een verpozing en een drankje.

Tegen 18u30 stappen we terug in de car en vertrekken Oostendewaarts waar we omstreeks 20u30 toe komen.

Inschrijven kan door storting van 1.200 fr (twaalfhonderd francs) per persoon op postrekening :

000-0507753-55
Jan Dreesen
Rode Kruisstraat 4
8400 Oostende

met vermelding "De Platereis 9 juni 1996 met X personen". In deze prijs is begrepen : autocar, koffie bij aankomst, het middagmaal, de toegang en gidsbeurt tot de Sint Leonarduskerk, de toegang tot het Gallo-Romeins Museum en de fooi voor de chauffeur.

De inschrijvingen moeten binnen zijn voor vrijdag 31 mei 1996. Er zijn maximum 54 plaatsen. Wie eerst komt, eerst maalt. Dus zorg dat je erbij bent.

Meegaande verzorgen we een kleine reisbrochure die een aangename herinnering zal blijven aan deze uitstap.

Uw reisleader
J.B. DREESEN

door Ferdinand GEVAERT

DE SCHEPEN VAN DE OOSTENDE - DOVER LIJN TIJDENS W.O. II

Een bijdrage tot de geschiedenis van de 150-jarige veerdienst
Oostende Groot-Brittannië

Het is niet elke decennia dat een openbare dienst met werkzetel te Oostende het 150-jarig bestaan kan vieren. OP 4 maart 1846 vertrok de eerste geregelde dienst met een pakketboot van de Belgische Staat vanuit Oostende naar Dover. Nu, 150 jaar later, is het feit onopgemerkt voorbijgegaan.

De verbinding Oostende - Engeland is een zeevaartlijn met grote geschiedenis, die geprezen en beschreven is in tal van geschiedkundige werken, technische boeken, romans, spionageverhalen en stripverhalen naast ontelbare brochures, technische tijdschriften, en week- en dagbladen. Genoeg om een boekenkast te vullen.

Daarom is het niet zinnig om hier, zelfs ter gelegenheid van "zeskwart eeuw male", een geschiedkundig overzicht te brengen. Echter zijn er tal van deelaspekten van deze geschiedenis die vroeger slechts fragmentarisch behandeld werden en uitgebreider behandeling verdienen, zoals "de schepen van de Oostende-Doverlijn tijdens W.O. II".

Toen de Duitse majoor Werner PLUSKAT, commandant van vier artilleriebatterijen van de Duitse 352e Divisie, opgesteld op de kuststrook van Normandië die ons nu bekend is als "Omaha Beach", tijdens de onrustige dageraad van 6 juni 1944 voor de zoveelste maal zijn kijker op de horizon richtte doorheen de gleuf van zijn robuste observatie- en vuurleidingsbunker, gebouwd op de klippen van het dorp Ste-Honorine, verstijfde hij toen hij aan het einder, doorheen de flarden nevel, een armada opmerkte van een omvang zoals er nog nooit in de geschiedenis van onze wereld was samengebracht.

Hij greep naar de telefoon en belde het divisiehoofdkwartier op. "Dit is de invasie" stamelde hij, "ik geloof dat er wel tienduizend schepen op ons afkomen".

De stem aan het andere einde van de lijn snauwde : "PLUSKAT, doe niet zo dwaas, zoveel schepen hebben de Amerikanen en Britten niet eens".

En toch, PLUSKAT was niet zo ver van de werkelijkheid af, daar 6.911 vaartuigen deelnamen aan de Operatie Overlord, de landing op Normandië. Namelijk, 1.158 oorlogsbodems, 736 hulpvaartuigen, 864 vracht- en transportschepen en 4.153 landingsvaartuigen waaronder 55 landingsschepen infanterie (Landing Ship Infantry - afgekort LSI).

Onder deze LSI's waren er zes omgebouwde pakketboten van de Oostende-Doverlijn, die als oorlogsbodem en met een Britse

bemannings, voeren onder de Britse oorlogsvlag, de "White Ensign". Ze namen deel aan de eerste invasiegolf van de grootste bestorming van vijandelijke stranden van uit zee uit de geschiedenis van het mensdom, met mogelijk een accent op "-dom".

In 1940 beschikte de Paketbotendienst van het Zeewezen over 7 pakketboten, waarvan 5 stoomturbineschepen, twee motorschepen en één car-ferry met stoomturbine-voortstuwings, nl. :

- t.s. Princesse Marie-José (bouwjaar 1923)
- t.s. Prinses Astrid (bouwjaar 1930)
- t.s. Prince Leopold (bouwjaar 1930)
- t.s. Prince Charles (bouwjaar 1930)
- t.s. Prinses Josephine-Charlotte (bouwjaar 1931)
- m.s. Prince Baudouin (bouwjaar 1934)
- m.s. Prins Albert (bouwjaar 1937)
- t.s. London-Istanbul, car-ferry (bjr 1913, omgebouwd 1936)

Een achtste pakketboot, het m.s. Prince Philippe, lag nog aan de afwerkingskaai van de scheepswerf Cockerill te Hoboken nabij Antwerpen, nadat het op 29 september 1939 van stapel liep.

Op 10 mei 1940 overschreden Duitse troepen de Belgische grens. Het Bestuur van het Zeewezen nam onmiddellijk maatregelen om zoals tijdens W.O.I de staatsvloot in veiligheid te brengen.

Het m.s. Prince Philippe, waarvan nog maar één van de twee voortstuwingslijnen (motor, aslijn, schroef) bedrijfsklaar was, werd onmiddellijk zo goed als klaar het ook ging varensklaar gemaakt en op zondag 12 mei 1940, Pinksteren, op één motor naar Oostende overgevoerd. Tijdens de reis Antwerpen-Oostende werd het schip ter hoogte van Vlissingen aangevallen door Duitse vliegtuigen. Het schip liep, op enkele kogelgaten na, geen schade op. Het schip bereikte Oostende in de loop van de namiddag.

Tijdens de morgen van 16 mei voeren de Prince Leopold, de Prinses Josephine-Charlotte en de Prince Philippe naar Folkestone. Aan boord bevonden zich talrijke vluchtelingen, personeelsleden en hun families. Alhoewel aan het personeel medegedeeld werd dat de schepen naar Dieppe zouden uitwijken liep de koers naar Engeland. Na het ontschepen van de "passagiers" vaarden de schepen naar Southampton.

Op 17 mei verlieten de Prince Charles, de Prinses Astrid, de Princesse Marie-José en de London-Istanbul de haven van Oostende en werden de schepen gericht naar de overzijde van het Kanaal. De London-Istanbul had aan boord praktisch het ganse werktuigmachinepark van het Zeewezen, met uitzondering van de zwaarste machines die niet tijdig konden ontmanteld worden, en de voorraden aan reserveonderdelen voor de scheepsmachines die opgeslagen waren in de centrale magazijnen van het Zeewezen te Oostende.

Op 18 mei vertrokken de twee overige pakketboten, de Prince Baudouin en de Prins Albert, volgepropt met personeelsleden en hun families, naast talrijke andere vluchtelingen. Een uur buitengaats werden de beide maalboten aangevallen door een Duits vliegtuig. Een aantal bommen werden naar de twee schepen afgeworpen zonder, gelukkig, deze te treffen. Door de Duitse radio werd echter het bericht uitgezonden dat één van de schepen gezonken was. Het

zou dan de Prince Baudouin geweest zijn (1). Na oponthoud in de Downs (2) vaarden de beide schepen naar Southampton waar de volgende dag de vluchtelingen ontscheept werden.

Na het ontschepen van de vluchtelingen in Folkestone of Southampton werden de 9 schepen van de Paketbotendienst verzameld te Southampton.

Vanaf 23 mei 1940 vaarden de pakketboten voor rekening van het Britse Ministerie voor Oorlogsvervoer (Ministry of War Transport - M.O.W.T.). Tussen 1 juni en 9 juni werden, hoe gek het nu ook klinkt, met o.m. schepen van de O.-D.-lijn verse Britse troepen naar Frankrijk overgebracht waar ze o.m. te Cherbourg ontscheepten. Dit ter versterking van de restanten van het B.E.F. (British Expeditionary Force - Brits Expeditie Korps of Macht). De hoofdmacht was toen al grotendeels geëvacueerd naar Engeland vanop de stranden van de Westhoek (De Panne) en Frans-Vlaanderen (tot Duinkerke).

Vanaf 11 juni gebeurde het onvermijdelijke, zonder dat ze enige effectieve weerstand hadden kunnen bieden aan de oprukkende Duitsers werden de resten van het "2e B.E.F." ontruimd via de havens van Brest, St.-Malo en Cherbourg. Aan deze ontruiming werkten ook de pakketboten van het Zeewezen mee. Op 16 juni was de Prince Charles het laatste schip dat st.-Malo kon verlaten. Men vertelde ons (in 1940) dat toen het schip de kade verliet de Duitsers reeds in de haven verschenen.

Nadat de Prinses Astrid hersteld was van een schade opgelopen te Cherbourg op 14 juni werd het schip tussen 20 en 22 juni ingezet voor de evacuatie van Jersey en Geurnsey (Kanaal Eilanden).

Volgens Zeewezengegevens vaarden de pakketboten tijdens de hierna volgende periodes voor rekening van de M.O.W.T., met de Oostendse bemanningen :

Princesse Marie-José	01 juni tot 17 september 1940
Prinses Astrid	13 juni tot 27 september 1940
Prince Leopold	18 juni tot 22 september 1940
Prince Charles	30 mei tot 21 september 1940
Prinses Josephine-Charlotte	23 mei tot 28 september 1940
Prince Baudouin	28 mei tot 24 juli 1940
Prince Albert	28 mei tot 24 juli 1940
Prince Philippe	01 juni tot 24 juli 1940

Een andere bron stelt dat alle schepen, met uitzondering van de London-Istanbul, deelnamen aan de ontruiming van de Britse troepen uit Normandië en Bretagne doch slechts onder het beheer kwamen van de M.O.W.T. op 24 juni 1940. De einddata stemmen overeen.

Tijdens de periode dat de schepen beheerd werden door de M.O.W.T. werden ze ingezet voor passagiersvervoer op de Britse kust.

De London-Istanbul werd niet onder het beheer van de M.O.W.T. geplaatst daar ze geen gebruik hadden voor het schip. Het bleef ophliggen totdat het in 1941 overgedragen werd aan de Royal Navy. De werktuigmachines en de magazijngoederen, die medegebracht werden op het schip uit de werkhuizen en magazijnen van het Zeewezen te Oostende, werden overgebracht naar Brixham.

De overig schepen werden op volgende data overgedragen aan de Royal Navy (Britse vloot) :

Princesse Marie-José	17 sept 1940
Prinses Astrid	28 sept 1940
Prince Leopold	23 sept 1940
Prince Charles	22 sept 1940
Prinses Josephine-Charlotte	29 sept 1940
Prince Baudouin	25 juli 1940
Prins Albert	25 juli 1940
Prince Philippe	25 juli 1940
London-Istanbul	14 sept 1941

Met de maand september 1940 treden we een schemerzone binnen wat het gebruik en de inzet van de pakketboten betreft. Het minst dat kan gezegd worden is dat er bij de bemanningen een zekere malaise ontstond, nog in de hand gewerkt door het feit dat het geenzins voor hen duidelijk was wie in Southampton, en Groot-Brittannië, bevoegd was dienstbevelen te geven. Daarenboven was het voor velen onduidelijk of ze als staatsbedienden nog mochten medewerken aan de strijd tegen Duitsland na de capitulatie van België op 28 mei 1940. Een groot aantal bemanningsleden weigerde zelfs om terug naar zee te gaan.

Wij weten dat ergens in september 1940 een groot deel van de bemanningen de schepen en Southampton verlieten om zich bij hun familie te voegen in Londen en andere delen van Engeland. De "zaak Southampton" was ingezet en zou een nasleep hebben tot een aantal jaren na het einde van W.O. II. Er werden door de administratie in Londen straffen uitgedeeld die voor velen aan aantal jaren een repercusie hadden op hun anciënniteit, bevordering en pensioen. Omstreeks 1949-1950 werden straffen grotendeels uitgewist en de loopbanen geregulariseerd.

Oorspronkelijk hadden de Britten plannen om na overname van de drie motorpakketboten deze om te bouwen tot doelschip ten behoeve van de Fleet Air Arm (F.A.A.) de luchtvaartafdeling van de Royal Navy. Ze zouden gebruikt worden als doel voor oefenvluchten van de duikbommenwerpers van de vloot (Blackburn Skua's). Van dit plan werd gelukkiglijk afgezien.

De Princesse Marie-José werd in de tweede helft van september 1940 overgevoerd naar de werf van Harland & Wolff te Govan om omgebouwd te worden tot opleidingsschip voor duikbootbestrijding (Anti-submarine Warfare).

Echter was ondertussen het plan gerijpt bij de Britten om kleine prikacties uit te voeren op de kusten van de door de Duitsers bezette landen, de "commando-raids". De pakketboten van de Oostende-Dover lijn bleken zeer geschikt voor ombouw tot "moederschepen" voor de commando's. Dit gelet op hun hoge snelheid, de geringe diepgang en de relatief robuuste constructie. Dit klinkt mogelijks paradoxaal, daar de schepen de notitie (klasse) "for Channel service" (voor dienst op het Kanaal) kregen van de classificatiemaatschappij Lloyd's Register of Shipping. Maar de schepen hadden een bepaald grote sterkte gelet dat ze in ondiep water hun vol vermogen moesten kunnen ontwikkelen om de dienstnelheid hoog genoeg te houden om de zeer korte overtochtijden tussen Oostende en Dover, en terug, te kunnen aanhouden.

Daar de Britten relatief weinig marinemensen hadden die kennis hadden van het bedrijf van dieselmotoren als voortstuwing, verkoos men initieel slechts de vier jongste stoompaketboten (turbines), de Prinses Astrid, Prince Leopold, Prince Charles en Prinses Josephine-Charlotte, om te bouwen tot landingsschip voor aanvallen op vijandelijke kusten. Wat later werd beslist ook de Prins Albert en de Prince Philippe aldus om te vormen.

Men had geen plannen voor de Prince Baudouin. Het schip werd overgevoerd naar de Clyde in Schotland waar het opgelegd werd tot begin augustus 1941. Tijdens deze periode werd het schip in standgehouden door een skeletbemanning van het Belgisch Zeewezen.

In december 1940 werden de Prince Charles en de Prince Leopold afgeleverd op de werf van Silley Cox & Co. te Falmouth. Eveneens in december werd de Prince Philippe afgemeerd op de werf van Harland & Wolff te Southampton, het schip werd echter in de loop van de volgende maand overgebracht naar de werf van Penarth Pontoon, Slipway & Ship Repairing Co. Ltd te Penarth nabij Cardiff. Dezelfde maand werd de Prins Albert ook aldaar afgeleverd voor ombouw.

De Prinses Astrid en de Prinses Josephine-Charlotte werden, eveneens in januari 1941, naar de Naval Dockyard (herstelwerf van de Royal Navy) te Devonport gebracht voor ombouw tot Landing Ship Infantry (LSI - landingsschip voor infanterie).

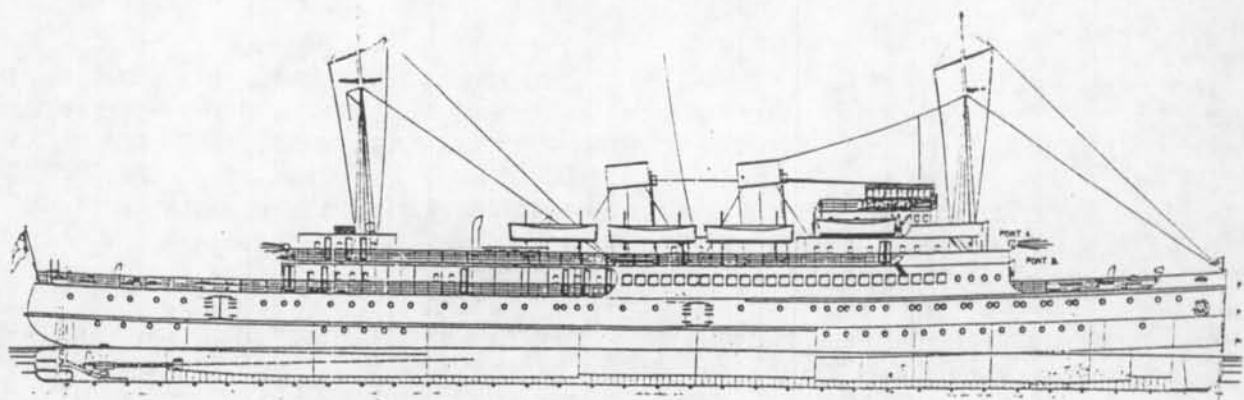
LSI's zijn schepen die aanvalstroepen (bestormingstroepen) vanuit de uitvalsbasis tot dicht bij het ontschepingsstrand op vijandelijke kust brengen, om deze vervolgens door middel van onder davits opgestelde aanvalsbotten (na te water brengen) over te varen tot op het strand, te ontschepen en het strand en de kust bestormen.

Het is vanzelfsprekend dat bij commando-aanvallen het van kapitaal belang is dat het landingsschip zo dicht mogelijk bij het ontschepingsstrand kan komen vooraleer de kleine en kwetsbare aanvalsbotten (bestormingsboten) te water te brengen. Vandaar het belang van een geringe diepgang en de keuze van o.m. onze pakketboten voor ombouw tot LSI.

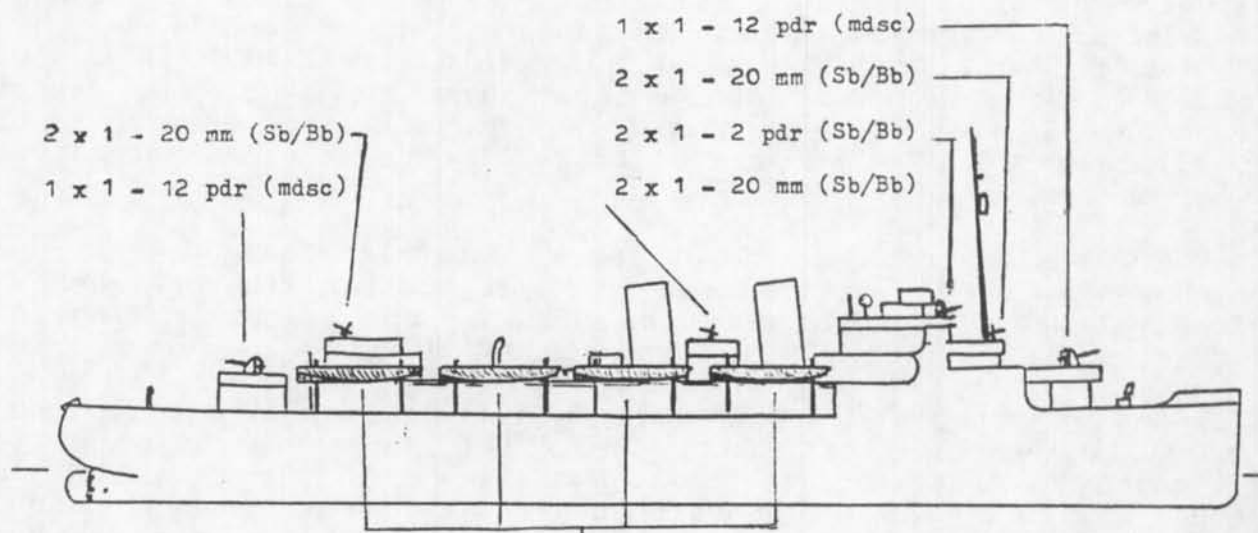
Bij de ombouw werden de schepen intern en uitwendig ingrijpend gewijzigd en aanzienlijk versterkt voor de opstelling van de onder nieuwe zwaardere davits opgehangen aanvalsbotten, bewapening, munitieopslagruimen en andere militaire uitrusting. De bemanning werd opgedreven tot 200 à 207 schepelingen en er werd accommodatie ingebouwd voor 250 à 350 troepen. Daarnaast werden een klein doch volledig uitgerust hospitaal ingericht. De accommodatie, proviandering en sanitaire voorzieningen waren zodanig dat de ingescheepte troepen geruime tijd aan boord konden verblijven.

De bewapening bestond oorspronkelijk uit twee 12-pond kanonnen (3 duim), twee 2-pond luchtafweerkanonnen (40 mm "pom-pom") en zes Lewis machinegeweren (7,69 mm). Naarmate er vanaf 1942 meer 20 mm Oerlikon luchtafweerkanonnen beschikbaar waren, werden de Lewis mg's vervangen door deze kanonnen (zie schema's).

In 1940-41 beschikten de Britten slechts over Amerikaanse Hall aanvalsbotten, gekatalogeerd als R-boats (later LCP) en gemeenzaam Eureka-boats genoemd. Vanaf 1 september 1941 werden deze boten

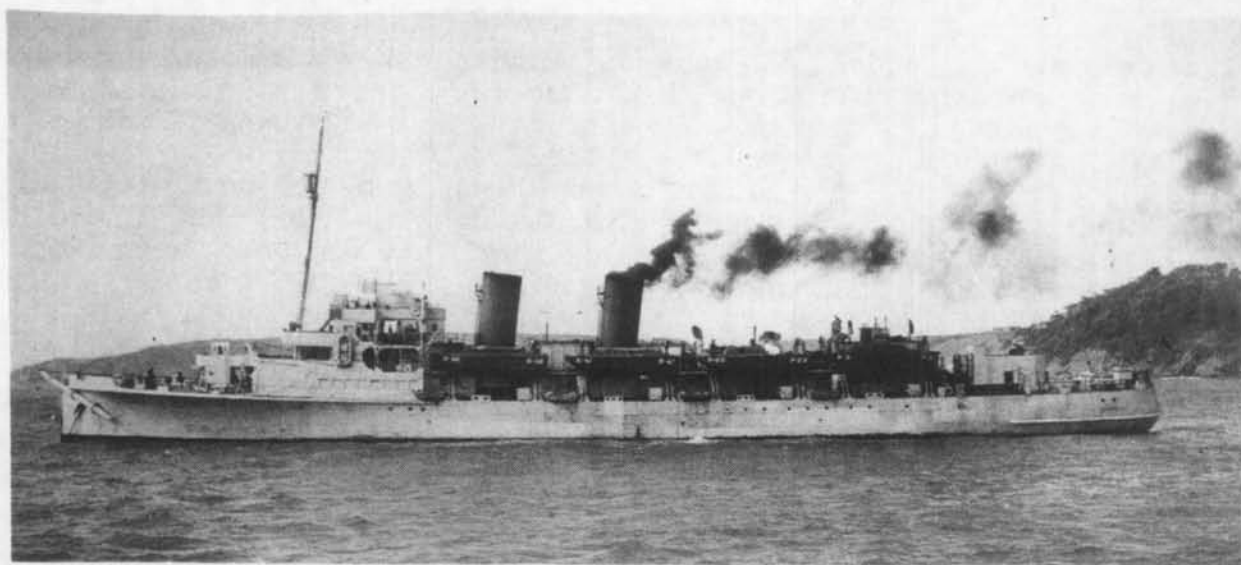
PAs, PL, PC en PJC in 1940

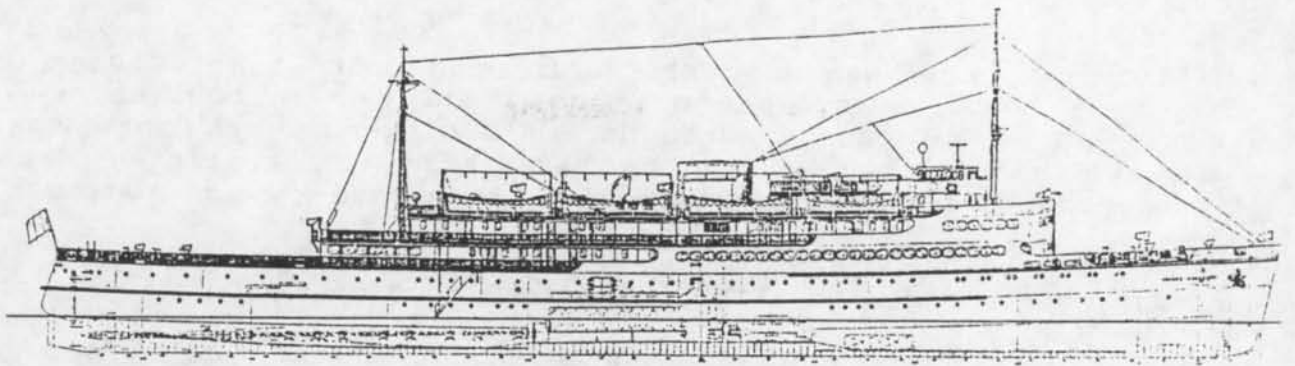
Landing Craft LCA

Omgebouwd tot LSI(S), toestand 1943

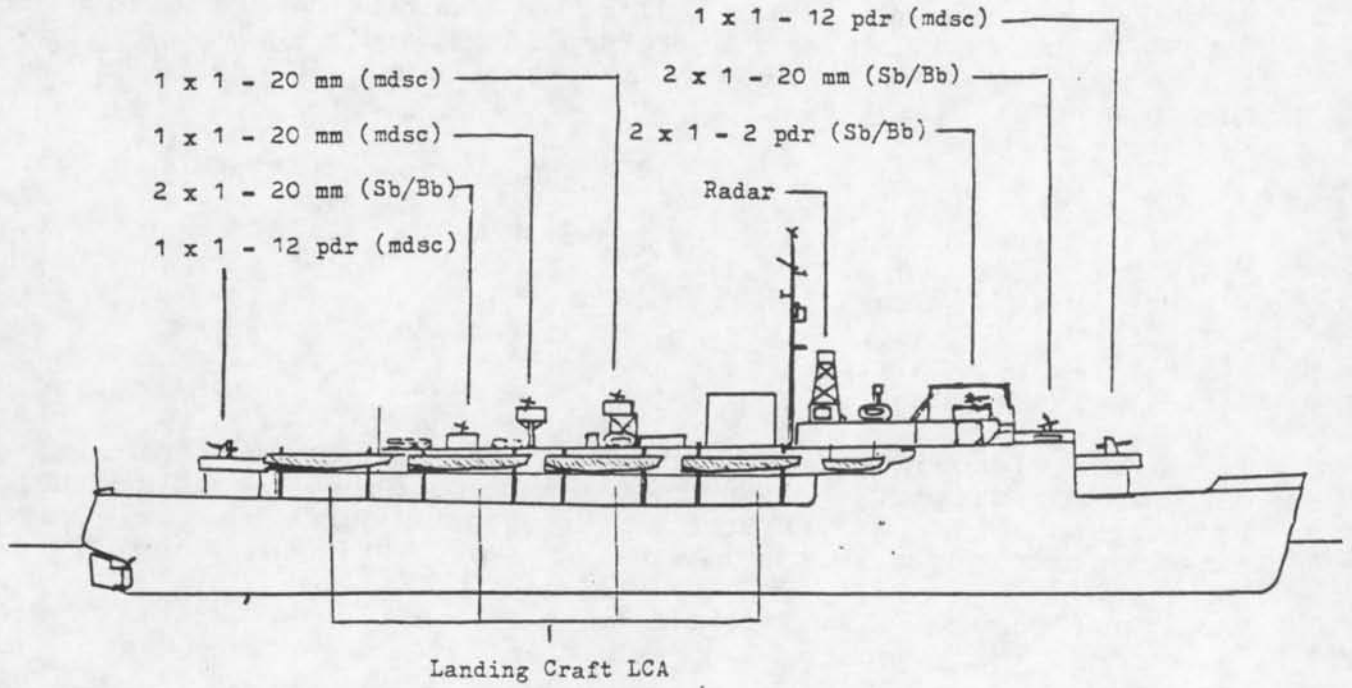
LCA ↘ Landing Craft Assault
(ontschepingsboten - bestorming)

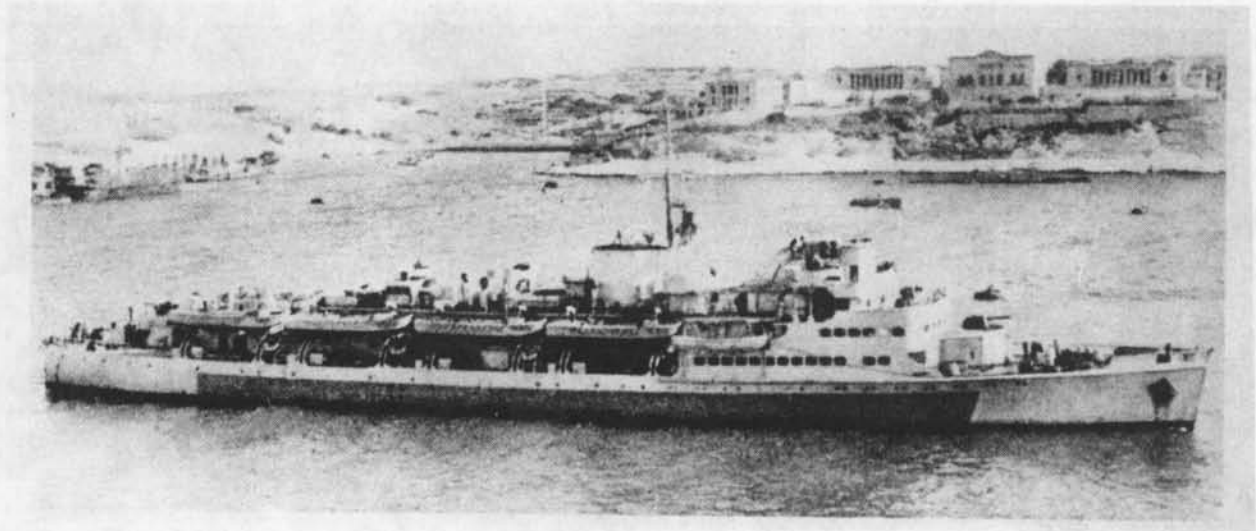
H.M.S. Prince Leopold, als LSI(S) eind 1941, met R-boten (Eureka) opgehangen in de davits

Prins Albert in 1940

H.M.S. Prins Albert, 1943

H.M.S. Prins Albert in de haven van Valetta in februari 1946

geleidelijk vervangen door Britse Landing Craf Assault. Daar waar bij de R-boats de troepen over de zijde van de bootjes moesten wippen om te ontschepen waren de LCA's uitgerust met een boegklep die kon neergelaten worden op het strand en toelieten dat de ingescheepten eenvoudiger en sneller het strand konden opstormen.

Vanaf mid-1942 werden "onze" LSI's geleidelijk uitgerust met radar, toen nog genoemd R.D.F. (Radio Direction Finding).

Met deze wijzigingen en toevoegingen kregen de omgebouwde pakketboten het uitzicht en silhouet van heuse oorlogsbodems (zie schema's).

Na de ombouw werden "onze" LSI's, die gekatalogeerd werden als LSI(S), waarbij "S" staat voor "small" (klein), op volgende data gecommisioneerd door de Royal Navy, ze kregen het prefis "H.M.S." en een pennant number :

	pennant no	commissioning date
- H.M.S. Prince Charles	4.120	06 maart 1941
- H.M.S. Prince Leopold	4.251	06 maart 1941
- H.M.S. Prinses Josephine-Charlotte	4.236	16 mei 1941
- H.M.S. Prinses Astrid	4.226	26 mei 1941
- H.M.S. Prince Philippe	-	14 juni 1941
- H.M.S. Prins Albert	4.35	30 sept 1941

We moeten hierbij opmerken dat de schepen hun naam behielden en dat slechts de prefix toegevoegd werd. Dus drie Nederlandstalige en 3 Franstalige. In de Engelse literatuur durft men weleens de namen in het Engels te schrijven, zoals bv. "Princess Astrid".

Vanaf hun commissioning (bemand en in conditie om actief ingezet te worden, gaat gepaard met een militaire ceremonie waarbij de oorlogsvlag gehesen wordt) in het invaren werden onze "His Majesty's Ships" gestationeerd te Inveraray, de basis van het 1ste Combined Operations Training Base (commando-opleidingscentrum) in Schotland. De schepen speelden een grote rol bij de ontwikkeling van deze nieuwe vorm van oorlogsvoering, het uittesten van nieuwe uitrusting, technieken en methodes. Voornamelijk wat het behandelen, te water brengen, het voeren en in en uit de boten stormen betreft. Mogelijks nog voornamer, het opleiden en vervolmaken van de bemanningen van de aanvalsbotten en de commando's, de "Green Berets". De gevechtsopleiding van de commandotroepen greep plaats te Achnacarry, 25 km noord van Fort William in Schotland.

Inveraray is gelegen aan de Loch Fyne, een zijarm van Firth of Clyde op de Westkust van Schotland.

Echter, voor H.M.S. Prince Philippe zou het totaal anders verlopen. Na de commissioning op 14 juni 1941 vertrok het schip vanuit Penarth aan de Bristol Channel (Zuidkust van Wales) op proefvaart en opleiding van de bemanning. Op 23 juni werd het schip ter hoogte van de Needles, het Westelijk uiteinde van het eiland Wight, aangevallen door twee Duitse Me 109 jachtbommenwerpers. Door de hoge snelheid van het schip (22 knopen) en snel uitgevoerd ontwijkingsmanoeuvres misten de twee afgeworpen bommen hun doel.

Daarna voer het schip naar de Ierse Zee. Op 15 juli 1941 op weg van Liverpool naar Inveraray, onder het bevel van Lieutenant-Commander R.E.B. RYDER RN, kwam het schip in dichte mist in aanvaring met de Britse cargo "Empire Wave" in de North Channel, de zee-engte tussen Schotland en Noord-Ierland (Ulster). De Prince Philippe werd op sleptouw genomen doch zonk zes uur later in de monding van de Firth of Clyde (55°05 N - 05°24 W). Met uitzondering van één officier werd de ganse Britse bemanning gered (30 officieren en 155 o/officieren en matrozen - ratings).

Commander R.E.B. RYDER, toen bevorderd, kreeg de hoogste Britse onderscheiding, de Victoria Cross, voor zijn aandeel in de commando-raid op de haven van Saint-Nazaire (Fr) op 28 maart 1942.

De allereerste commando-raid ging door tijdens de nacht van 23/24 juni 1940 toen 120 man aan wal gingen in de omgeving van Le Touquet.

Een tweede greep plaats tijdens de nacht van 14 op 15 juli 1940 op het strand van Geurnsey.

Dit waren kleine akties die geen of weinig resultaat hadden, er werd echter wel wat ervaring opgedaan die later nuttig zou blijken.

Op 21 februari 1941 werd een eerste raid uitgevoerd op een eiland van de Lofoten groep voor de Noorse noordkust. De 500 commando's die aan de landing deelnamen werden vervoerd door twee Nederlandse pakketboten die omgebouwd waren tot landingsschip, de Queen Emma (vroeger Koningin Emma) en de Prinses Beatrix. Vòòr de oorlog voeren deze schepen tussen Hoek van Holland en Harwich.

Op 25 september 1941 werd een landing uitgevoerd op Spitsbergen.

De eerste raid waaraan een Oostende-Doverlijn schip deelnam was de "Operatie Chopper" toen, tijdens de nacht van 27 op 28 september 1941, de Prince Leopold twee kleine eenheden ontscheepte in 4 LCA's die respectievelijk op het strand van Courseulles s/Mer en St.-Vaast in de baai van de Seine aan wal gingen.

De tweede raid uitgevoerd met "onze" schepen was de "Operatie Sunstar", een aanval op Dives s/Mer aan de Normandische kust (rede van Caen) in november 1941. Het was terug de Prince Leopold die de commando's vervoerde.

Na deze twee commando-raids werd de bemanning van het schip geschouwd door Koning George VI en Koningin Elisabeth op de kade van Plymouth alwaar het schip was.

Op 10 december 1941 zou de Prince Charles een aanval uitvoeren op het plaatsje Floss in een Noorse fjord. De aanval moest afgelast worden daar door gebrekkige navigatie men het plaatsje niet vond.

Op 26-28 december 1941 namen de Prince Leopold en Prince Charles deel aan de tweede raid op een eiland van de Lofotengroep, Vaagsö, de "Operatie Archer".

Niettegenstaande in veel literatuur opgegeven wordt dat ook de Prins Albert deelnam aan deze aktie werd hiervan in de gespecialiseerde werken geen vermelding gevonden als zou het schip

deelgenomen hebben aan de aanval. In deze werken worden de deelnemende schepen bij naam vermeld. Hieruit moeten we besluiten dat de Prins Albert (hoogstwaarschijnlijk) geen deel uitmaakte van de aanvalsvloot.

Op 27-28 februari 1942 werden Britse valschermspringers (para's) gedropt te Bruneval in Frankrijk om een Duitse radar te ontmantelen en naar Engeland over te brengen. De Prins Albert werd in de operatie ingeschakeld om vòòr de Franse kust de terugkerende para's op te wachten en naar Engeland te brengen. De operatie slaagde. De Prince Leopold was ingeschakeld als stand-by schip doch kon rustig in Portland Harbour blijven.

(1) Door de impact op het schip van de schokgolven ontstaan door het zeer dichtbij ontploffen van de bom(men) ontkoppelde de hoofdschakelaar van het electrisch verdeelbord zodat er geen stroom meer geleverd werd aan de electrisch aangedreven spoelluchtpompen (de "souflanten") van de hoofdmotoren. Daarbij kregen de hoofdmotoren geen voldoende zuurstof toevoer (verbrandingslucht) om alle ingespoten dieselbrandstof volledig te verbranden. De motoren stieten alsdan een zeer zwarte uitlaatrook (uitlaatgassen) uit de sloopsschouw. Hierbij dacht men (waarschijnlijk) dat het schip getroffen werd door één of meer bommen en bijgevolg zwaar beschadigd was. De motoren werden afgetrokken (stilgelegd) en het schip viel stil. De vliegtuigbemanning besloot daaruit dat het schip zinkende was en meldde bij de "debriefing" dat ze de Prince Baudouin hadden gezonken. Vandaar het radiobericht.

(2) The Downs : een rede (beschutte ankerplaats) tussen South Foreland (de zuid-oostelijke tip van het graafschap Kent) en de Goodwin zandbanken (Goodwin Sands). Na het uitbreken van de oorlog, 3 september 1939, stelden de Britten een blokkade in, waarbij alle vreemde schepen (ook van de neutrale landen) die naar of doorheen het Kaneel vaarden voor anker moesten gaan in de Downs om aldaar geënterd te worden en de lading doorzocht. Dit om te controleren of er geen goederen aan boord waren met eindbestemming Duitsland of uit Duitsland afkomstig waren. De Downs moesten een gevaarlijke plaats geweest zijn in die dagen want er lagen vele recente scheepswrakken in het betrekkelijk ondiep water.

(wordt vervolgd)

door Raymond VANCRAEYNEST

Visser zijn - en zeeman over 't algemeen - is vaak een beroep vol risico's. Eertijds, tot ongeveer in het begin van onze twintigste eeuw, was het nog oneindig veel gevaarlijker dan nu. De houten schepen waren erg kwetsbaar. Veel schepen hadden nog geen eigen voortstuwingskracht en waren met hun zeilen overgeleverd aan de natuurelementen : de wind en de zeestromingen. De kennis en de ervaring van de kapitein speelden een overwegende rol in het terugbrengen van zijn schip naar de veilige haven. Als ze, vaak na maanden, behouden terugkeerden en stormen, ontij en andere gevaren, zoals vanwege de Algerijnse zeerovers, hadden getrotseerd, mocht men zeggen dat ze weer eens geluk hadden gehad. Of was het een goede engelbewaarder ?

Afvaren en in zee steken was toen vaarwel zeggen aan vrouw, kinderen, vrienden en kennissen, en voor dagen, weken, maanden - soms meer dan een jaar, soms voor altijd - geen contact meer hebben met zijn naastbestaanden. Nu is er op elk ogenblik van de dag of de nacht radiocontact mogelijk met alle schepen, overal ter wereld. Toen was het wachten op de terugkeer. Soms was het wel mogelijk een brief mee te geven met de bemanning van een ander schip dat men onderweg had ontmoet en op terugweg was naar de thuishaven.

Als er dan eens een onheil gebeurde en een schip was vergaan, dan bleef de familie lange tijd in het ongewisse. Ooggetuigen van het drama waren er meestal niet. Alleen angespoelde wrakstukken of dode lichamen konden een groot vermoeden wekken dat het schip was vergaan en de bemanning omgekomen.

Voor de vrouwen die aan land achterbleven, vaak met een talrijke kroost, stelden zich grote problemen, eerst voor hun bestaan, en vervolgens, na vele maanden, als ze een tweede huwelijk willen aangaan. In hun bestaan werd meestal het hoogstnodige voorzien door de kerkelijke weldadigheid. Door de onverbreekbaarheid van het kerkelijk huwelijk was het voor de vrouwen moeilijk een nieuw huwelijk te sluiten tenzij de kerk, na onderzoek, de praktische zekerheid had dat hun man op zee overleden was.

Zo verging het met Theresia SALES. Ze was al geruime tijd zonder nieuws van haar man Petrus Joannes GILLOTEAU en ze wilde in 1776 een nieuw huwelijk aangaan. Ze diende daartoe een aanvraag in bij de toenmalige pastoor van Oostende Philippus VERHAGHEN. Hij behoorde, zoals alle priesters van de enige parochie van die tijd, tot de Congregatie van Oratorianen van kardinaal DE BÉRULLE. Zij stonden, voor wat de bediening van de parochie betrof, onder het gezag van de bisschop van Brugge. Philippus VERHAGHEN, geboren te Sint-Niklaas op 17 mei 1726, was pastoor van Oostende sinds 16 november 1763. Hij bleef hier tot aan zijn overlijden op 5 juli 1793, tijdens de tweede Oostenrijkse restauratie.

Pastoor VERHAGHEN startte het onderzoek hier ter plaatse. Hij ondervroeg Petrus LÖHR, de reder van het vermiste schip. Deze

verklaarde dat hij in april 1775 een vishoeker had uitgereed om in de buurt van Ijsland de kabeljauwvisserij of de kolvaart te bedrijven. Deze visserij gebeurde niet met sleepnetten maar met de kollijn waaraan een hoek (haak) met lokaas werd bevestigd. Daar vóór 1874 nog geen ijs werd gebruikt, werd de kabeljauw aan boord ontkopt, gegut, gezouten en in tonnen geperst. Dat was de zogenaamde moluwevisserij. Tot ca. 1870 was die visserij te Oostende in volle bloei en werden per jaar 10 tot 17 duizend tonnen aangevoerd. Rond de eeuwwisseling was ze praktisch uitgestorven. 1907 was het laatste jaar met een aanvoer van nauwelijks 16 tonnen.

Die visserij werd uitsluitend in de zomermaanden bedreven als het weer op de Doggerbank, bij de Fär Ör eilanden en in de Ijslandse wateren het toch enigszins toeliet, alhoewel... Men vertrok daarvoor in de maand april en kwam pas terug in september, uiterlijk in oktober. Het waren vooral vissers van Duinkerke die deze visserij bedreven. Het was dan ook niet te verwonderen dat de hoeker, die in april 1775 te Oostende uitgevaren was, onder het bevel stond van schipper Leonard HALSLEBEN van Duinkerke en dat de inzouter P. LAMPEIN ook een Duinkerkenaar was. Een andere verantwoordelijke was Andreas LOBBÉE, kuiper, jonkman van Oostende. De verdere bemanning telde nog twee jonkmans van Oostende P. VOGELAERE en Emmanuel D'ASPE. De overige bemanningsleden waren allen getrouwde Oostendenaars : Carel DE GROUVE, Pieter GILLEJOLLE, Benedictus BAROEN d'oude, Benedictus BAROEN de jonge, Joannes DE GREVE, Michiel BERNAERTS, François LANGETEE, Michiel GRAEFSCHPEPE en Mattheus DE RYCKE. Zo zien we meteen dat er 14 man aan boord was van zo'n vissersvaartuig.

De reder LÖHR verklaarde dat het schip normaal van Ijsland had moeten terug zijn uiterlijk in oktober 1775. Het was nu 20 december 1776, meer dan een jaar later, en het was nog niet aangekomen. Men had niets meer van het schip vernomen tenzij van de bemanning van een andere hoeker, die LÖHR in Duinkerke had aangekocht en die in augustus 11. (1776) van Ijsland was teruggekeerd. De schipper verklaarde dat hij was binnengelopen in een haven of baai van Ijsland en dat hij daar van het volk aan land had vernomen dat er het jaar voordien drie dode lichamen waren aangespoeld waarvan één de schipper HALSLEBEN was. Ook waren er op de kust voorwerpen gevonden geweest : een stuk van een hoekermast, een kist met de koninginnevlag (de Oostenrijkse vlag van keizerin en koningin Maria Theresia) en ongeveer 300 tonnen moluwe. Daarbij viel te overwegen dat er in de vijf voorgaande jaren geen enkel schip onder koninginnevlag op Ijsland had gevaren dan alleen de voornoemde schipper HALSLEBEN.

Toen pastoor VERHAGHEN dat schriftelijk getuigenis van de reder in handen had, schreef hij op 27 december 1776 naar het bisdom. Hij deed gans het verhaal en vroeg aan de vicarissen-generaal wat hij moest doen als de vermeende weduwen wilden hertrouwen.

Normaal moest zo'n vraag tot de bisschop gericht worden, maar het was nu juist de tijd tussen het overlijden van bisschop Joannes Robertus CAIMO te Brugge op 22 december 1775 en het aantreden van zijn opvolger Felix BRENART die, op 29 juni 1777 te Mechelen gewijd, zijn plechtige intrede deed te Brugge op 3 augustus 1777. In die tussentijd, aangeduid met "sede vacante" (de zetel is onbezet), werd het bisdom bestuurd door het college van

vicarissen-generaal (men zou kunnen zeggen : door de vergadering van de onderpastoors van de bisschop).

Het antwoord van de vicarissen-generaal aan pastoor VERHAGHEN heb ik niet gevonden. Wellicht luidde het dat elk geval afzonderlijk moest bekeken worden. Immers in een nieuwe brief van de pastoor van 31 juli 1777 aan de vicarissen-generaal laat hij hun weten dat Judoca Theresia SALES, vermeende weduwe van Petrus Joannes GILLOTEAU (GILLEJOLLE), die vermoedelijk samen met andere vissers verdronken was, wilde een tweede huwelijk aangaan. Nauwelijks een paar dagen nadien, op 2 augustus, kwam het antwoord : er is voldoende zekerheid dat Petrus Joannes GILLOTEAU met andere vissers op zee vergaan is en de vicarissen-generaal verklaren dat Theresia SALES een ander huwelijk mag sluiten (1).

Uit de bewaarde parochieregisters van Oostende vernemen we verder nog enkele bijzonderheden over die personen, die niet altijd volledig in overeenstemming zijn met het bovenstaande. Petrus Joannes GILLOTEAU was geboren te Oostende ca. 1742. Hij was gehuwd te Oostende op 7 januari 1764 met de weduwe Maria Jacoba LIEVENS. Bij haar had hij één kind Paulus GILLOTEAU, geboren op 24 februari 1765. Twee jaar later overleed de moeder te Oostende op 3 januari 1767, 36 jaar oud. Kort daarop, op 3 mei 1767, trad Petrus GILLOTEAU te Oostende voor de tweede maal in het huwelijk met Judoca Theresia SALES die 19 jaar oud was. Het zoontje Paulus uit zijn vorig huwelijk verdronk te Oostende in 1770 op vijfjarige leeftijd. Uit zijn tweede huwelijk met Judoca SALES werden zeker nog zes kinderen geboren, waaronder twee levenloos; drie andere stierven nog dezelfde dag van de geboorte of enkele dagen nadien. Het zesde kind Maria Theresia Joanna werd 16 maanden oud en overleed op 19 oktober 1775, rond de tijd dat de thuiskomst van haar vader met ongeduld werd verwacht.

Wat nu de andere bemanningsleden betreft : de schipper Leonardus HALSLEVEN of HALSLEBEN van Duinkerke was 48 jaar en gehuwd met een zekere niet nader genoemde Clara. De inzouter Petrus LAMPEIN, nu genoemd LAMPIERE, was 46 jaar, gehuwd met Maria DANINCK, en afkomstig uit het Veurnse (niet van Duinkerke). De kuiper Andreas LOBEE was geboortig van Oostende, zoon van Andreas, 42 jaar en jonkman. Petrus Carolus VOGELAERE, zoon van Franciscus, was 22 jaar en jonkman; Emmanuel Joannes DASPE, zoon van Balthazar, jonkman, 25 jaar. Carel DE GROUVE heb ik niet gevonden in de parochieregisters. Benedictus BAROEN d'oude was 48 jaar, afkomstig van Westende; zijn zoon Benedictus BAROEN de jonge was van Oostende, jonkman en 21 jaar. Joannes DE GRAVE (hier niet DE GREVE) was gehuwd met Joanna PIETERS, geboren te Oostende en 37 jaar oud; Michael Joannes BERNAERTS, gehuwd met Joanna LOOSEN, was 50 jaar; Franciscus LANGETEE, getrouwd met Pulcheria DE RE, was 36 jaar en afkomstig uit Kales (niet Oostende); Michael Mattheus GRAEFSCHPEPE, zoon van Joannes, was 35 jaar en jonkman uit Oostende; Mattheus Guilielmus DE RIJCKE tenslotte was getrouwd met Maria CORVELEYN, Oostendenaar en 38 jaar oud (2).

Dat alles laat nog maar eens zien hoe bijzonder hard het leven van sommige mensen kon zijn.

-
- (1) Archief Bisdom Brugge. Acta vicariatus. B 69, 1775-1777, p. 336.
 - (2) Rijksarchief Brugge. Parochieregisters van Oostende. Afdruk op microfilm in het lokaal van de V.V.F.-Oostende.

door Yvan VANHYFTE

Notariële akten zijn en blijven voor de heemkundige of voor de historicus stille, waardevolle getuigen bij een poging om ons verleden in al zijn dagdagelijkse facetten te reconstrueren. Het taaleigen, de familieverwantschap, kadastrale gegevens, zeden en (verdwenen) gebruiken, het is er allemaal in terug te vinden. Kortom, een aanrader al die gedeponeerde tijdsdocumenten in onze archieven !

* * *

Toen Ludovicus Josephus MAES op 21 november 1884 kwam te overlijden in zijn huis aan de Goede Windstraat nr. 3, op het Oostendse Hazegras, bleef zijn Torhoutse vrouw Silvia Maria CORNILLE als "herbergierige" achter met 4 kinderen, waarvan drie minderjarig (1).

Nog geen drie maanden later zal notaris Henri Louis BERGHMAN overgaan tot het opmaken van een inventaris en een beschrijving van "alle de meubelen en meubilaire voorwerpen, de tijtelen en papieren, den gereeden gelden, de batelijke en lastelijke verklaringen....". Twee kleermakers, Franciscus SMISSAERT en Franciscus DECLERCK worden als getuigen aangezocht. Ook aanwezig is haar schoonzus Julie MAES, die aan de notaris een "schrijfboekje van klein formaat met gemarbleerden omslag" voorlegt want zij heeft mee het pand (2), amper 93 m² groot, helpen afbetalen. In ruil daarvoor krijgt ze kost en inwoning. Silvie en haar man hadden het voor 9.350 F gekocht aan Henricus BAUWENS, landbouwer in Bredene. "Met eigene penningen had Ludovicus 2.050 F betaald en de rest had hij geleend en bij mondjesmaat terugbetaald".

Zelfs voor wie niet zijn heemkundig museum moet inrichten met een werkelijkheidsgetrouw café-interieur, is de beschrijving van de gelijkvloerse "estaminetplaats" bijzonder interessant voor de vermelde gebruiksvoorwerpen en het huisraad. Nostalgische zielen hopen die nu nog te vinden op een of andere rommelmarkt.

Bij het lezen van die 19de eeuwse notariële regels hoor je als het ware de "pendule met zwarte en vergulde lijsten", proef je van "vijf bottels hollandschen bitter" of van "drie kwart liters brandewijn" of "cognac brandewijn en groseille in de openstaande bottels....". Je hoort het stoasje-volk luidruchtig doen bij de "toptafel", bij de "stoof", bij "drie spuwbakken", vóór "de toog met toebehoorten en bierdarmen", bij "het pijprek" of aan "de kaartetapijten". Je ziet als het ware Silvie die als herbergierster druk doende is met het mannevolk vóór "36 druppelglazen, 36 bierglazen, een geneverpulle, een waterkan, 6 karaffen, 4 tinnen maten, 2 tinnen trachters en 3 pateels". Drie "hangers van quinquets" verlichten het café want een "kassijn" van op straat en een "kassijn op de achterplaats" geeft sowieso weinig licht. 's Avonds trekt de waardin de "twee stoors" met behulp van een eikel dicht, wanneer alle 6 eiken tafels en 24 rieten stoelen verlaten zijn.

Slapen in de keuken was allesbehalve uitzonderlijk in de 19e eeuw. Op 92 m² kon een echtpaar en elk van de 4 kinderen toch niet zijn eigen slaapkamer hebben ! De hygiëne laat zich dan ook raden bij het overlopen van de keuken-inboedel : "bed in geschilderd hout, en ressort, matras, twee wollen sargien, eene katoenenen spreede, twee lakens". De kachel brandde er, er werd gestreken en er werd flink wat gekookt : "souponterrinne, saucière, twee vleeschplats, achttien kommen, een suikerpot, vijf tellooren, twee peper- en zoutvaten, twee koperen kannen, vijf steenen potten...".

Hoe leg je die woon- en leefomstandigheden uit aan een jongere die op zijn wondermatras met computerspelletjes omgaat of die zijn elektrisch verwarmde kamer naar zijn eigen goeddunken inricht ? Amper honderd jaar liggen tussen die twee werelden ! De sportieve of muzikale posters van nu waren toen "drie heiligen onder glas", "zeven kinquets", "twee posteuren onder glas", een "Saint Joseph", "posteurs in kalk", "een spiegel, crucifix, twee hondeposteuren, vijf kaders zonder encadrement, een gewijd waterpot..." waarop de kinderen keken.

Wee, Ludovicus' kinderen die in de duffe, vochtige, mufte keuken de afwas (wellicht) moesten doen ! "Drie bliken deksels, een ijzerpander, waterkan, twee melkkannen, koffiekkan, waterbak, zes tellooren, scheerbekken, schuimspaan, patattestamper (...), zeven lepels en fourchetten, twee broodmessen, zes tafelmessen". Honderd jaar later - wat betekent een eeuw ? - hoort zoonlief de volautomatische vaatmachine niet als hij zijn huistaak maakt onder een design bureaulichtje...

Nu Silvie er alleen is komen voor te staan, zijn alle inkomsten, naast die van het café, brood-nodig. Om aan kruidenier Frans MESEURE, "intresten zijner obligatie" (300 F) te kunnen betalen op de vervaldag, heeft ze "haren gouden ketting, een paar gouden klokken, twee gouden oorringen, haar mans gouden ketting en horlogie..." voor 350 F moeten verkopen aan een rondreiziger.

Ook aan de bekende brouwer Edouard JEAN heeft ze vijfhonderd frank geleend om alle kosten van de begrafenis te kunnen betalen : 38,50 F voor de kerkdienst, 62,5 F aan lijkbidder DERYNCK, 35 F aan BOOMERS die voor de doodskist zorgde, 21 F voor het drukwerk bij NEYTS en 22,60 F voor Leonie WEMEERE, een modiste die de rouwkleren maakt. Tenslotte betaalt ze op het stadhuis "zeventien franken voor de doodskoets".

Gelukkig is er "de Maatschappij der Sauvetage" (3) die alle dokters- en apothekerkosten terugbetaalt omdat haar overleden man er lid van was. En er zijn nog eindjes die aan elkaar kunnen geknoopt worden. Op "de voorkamer en cabinet, verlicht ter straat", huurt Louis VERGRACHT voor 15 F per maand. En treinwachter Louis GOORMACHTIG woont ook in, voor 50 F per maand, maar zijn logies is niet duidelijk te achterhalen in de akte. Wellicht betrok hij het kamertje boven de keuken. In dit weinig riant optrekje stond een "ezelbed, strooizak, wollen sargie, katoenen sargie en spreede, twee jalousien en tafel, twaalf tellooren, kaasdeksel en plae, onzevrouwebeeld, quinquet, kinderkoets, twee strooizakken, twee sargien, spreede en kleerkas...". Of zag de notaris tijdens het inventariseren hier een kinderkamer ?....

Op de "opperzolder" noteerde hij een klein, maar veelzeggend detail. Samen met een "tafel, glazen deur, werkbank en vijf vogelmuiten (Zuidned. voor vogelkooi)" lag "een deel kammeling". Dit zijn korte haartjes die bij het kammen van de wol overgebleven zijn in de kam en die nog werden gebruikt voor lakens en lakenachtige stoffen. Moeders gooiden vroeger niets weg !

Op "den koer" tenslotte kwamen inspecteurs van gezondheid wellicht nooit langs. Ze zouden nogal opkijken van die "...vier kuipen, drie seulen, kommeteele, slagseule, twee burstels, twee opperwaatvagers, vuilblek, drie haans, drie hennen, twee duiven...".

-
- (1) Dit waren - Gustaaf Joseph MAES, ° Oostende 21-5-1868
- Walburga Rosalie MAES, ° Oostende 25-12-1870
- Julia Maria MAES, ° Oostende 23-9-1873
- (2) Bekend op het kadaster Sectie A, nr. 1464.
- (3) Die was gevestigd in "Hotel de la Marine"; voorzitter was Romain TILKENS.
-

ARCHIEF OVER OOSTENDE

Het stadsarchief van Duinkerke bewaart een bundel archief over de haven van Oostende, deze van Nieuwpoort & het Sas Slijkens in de periode 1799-1814.

Referentie : BTE. 259/2399
PORTS DU DEPARTEMENT DE LA LYS
1799-1814

N. HOSTYN

HET "HERDENKINGSCOMITE PASTOOR PYPE" houdt jaarlijks, begin Juni, de herdenking aan Paster Pype levendig.

WAT NOG AAN PASTER PYPE HERINNERT,
het
"HERDENKINGSCOMITE PASTOOR PYPE"

door J.B. DREESEN

Pastoor PYPE overleed in 1926, dit jaar 70 jaar geleden. De enkele, nog levende ouderen, die in het zeemansleven gestaan hebben, en hem gekend hebben als onderpastoor, schooldirecteur of aalmoezenier ter zee hebben deze nobele figuur niet vergeten. De jongere generatie moet het echter hebben van horen zeggen. Met het verdwijnen van de door hem opgerichte "Vrije Vissersschool Paster Pype" in 1995 ging er eens te meer een herinnering aan deze grote vissersvriend en beschermer verloren.

Er zijn nog een paar dingen die aan hem herinneren. Er is :

- zijn standbeeld in het plantsoen van de Sint Petrus en Pauluskerk.
- de "Paster Pype straat" tussen Paulusplein en hoofdkerk.
- de "Pastoor Pype straat" te Geluwe, zijn geboortedorp.
- het "Pastoor Pype plein" te Oostduinkerke.
- het vroegere hydrografisch schip "Paster Pype" (II), nu gebruikt door de Marinekadetten als trainingsschip en afgemeerd in de Fort Napoleondok.
- en er is zijn graf op het oude kerkhof, Nieuwpoortsesteenweg.

In 1962 bracht wijlen ere-schepen Emiel VROOME een bezoek aan het kerkhof op de Nieuwpoortsesteenweg. Toen hij het graf van paster Pype bezocht maakte de totale verwaarlozing ervan op hem een pijnlijke indruk. Hij vond het ongehoord dat een persoon die het allerbeste van zijn leven geschonken had aan zijn medemens - en in het bijzonder onze vissers - op die manier vergeten werd.

Hij nam het initiatief om een herdenkingscomité op te richten teneinde wijlen Paster Pype waardig te herdenken. Met een schrijven gedateerd 1 oktober 1962, richtte hij zich tot een reeks personen die Paster Pype van dichtbij gekend hadden. Op 3 november 1962 was hij rond met de samenstelling van het comité. Onder de naam "Herdenkingscomité Pastoor Pype - Oostende" werd een eerste oproep om steun gelanceerd.

Maakten deel uit van het comité :

Voorzitter :	Emiel VROOME, oud-volksvertegenwoordiger en ere-schepen
Ondervoorzitters :	Arsene BLONDE, gemeenteraadslid en gewezen kapitein ter visserij Jan CORNILLIE, aalmoezenier van de visserij
Secretaris :	Frans VANDERWAL, sluismeester en havenluitenant
Peningmeester :	R. MOLLEMANS, stadsontvanger
Leden :	R. BECU, havenkapitein BOELS, directeur Stedelijke Visserijschool MICHIELSEN, adj.-adv. Min. Landbouw-Zeevisserij A. VELTHOF, ere-directeur vissershaven Frans VERBANCK, vishandelaar

Het doel van het comité was de grafplaats van Paster Pype op te schikken en te zorgen voor het geregeld onderhoud ervan. Ook zou jaarlijks een bescheiden bloemenhulde worden gebracht met de bedoeling deze hulde jaar in, jaar uit in ere te houden. Ook beoogde men de opmaak van een biografie over Paster Pype als een blijvende gedachtenis aan deze grote weldoener.

Er werd een rekening geopend en gehoopt werd dat de ganse Oostendse zeemansbevolking haar steentje hiertoe zou bijdragen.

Sedert 1963 werd jaarlijks de hulddiging aan het graf van Paster Pype in ere gehouden. Dit gebeurt telkens (op enkele uitzonderingen na) op 3 juni van het lopende jaar en dit om 11 uur. Dit jaar is één van de uitzonderingen want het gebeurt op maandag 10 juni om 11 uur.

In mei 1965 liet het comité aan zijn steunende leden weten dat een boekje over het leven en welzijn van Paster Pype was verschenen. Het was de hand van een (toen) jonge letterkundige Remy DENYS, woonachtig te Geluwe, de geboorteplaats van Paster Pype. Het boekje, bescheiden in omvang, droeg de titel "Menhère Herrie", telde 24 bladzijden en was gedrukt bij Daniel-G. Rooze te Wervik. Het boekje kostte, toen, 50 fr. Daarmee was dan ook de derde doelstelling van het herdenkingscomité gerealiseerd.

Het herdenkingscomité is nog steeds actief. Van de oorspronkelijke ploeg blijven echter slechts de heren Jan CORNILLIE en Frans VANDERWAL over. De ploeg werd echter aangevuld met verse krachten.

* * *

En nog even het "Herdenkingscomité Paster Pype".

Het bestuur werd mettertijd vernieuwd en ziet er anno 1996 als volgt uit :

Voorzitter :	E.H. Jan CORNILLIE, ere-aalmoezenier
Ondervoorzitter :	E.H. D. DEMAEGDT, aalmoezenier ter visserij
Secretaris-	
penningmeester	Dhr. Frans VANDERWAL, ere-havenluitenant
Leden	Dhr. CAEYSTECKER, ere-directeur Ibis
	Dhr. Dries CLAEYS, ere-volksvertegenwoordiger
	E.H. DESEINE, deken van Oostende
	Dhr. M. DEWINTER, directeur van het Provinciaal Maritiem Instituut
	Dhr. R. GHYS, ere-havenkapitein
	Dhr. MAERTENS, directeur dienst voor Zeevisserij

Om de werking van het comité blijvend mogelijk te maken kunt U, nog altijd, een bijdrage, hoe gering ook, storten op rekening

088-2129080-22
Herdenkingscomite Paster Pype
Oostende

De redactie

AANKOPEN, SCHENKINGEN EN ANDERE OPNAMEN IN INVENTARIS 1995

** FARASYN.D.

0103/95 PLAN van de riolering Mijnplein Oostende einde 19de eeuw.2 blad.

** FRANCOIS.L.

0251/95 OVERDRUK.Tekst "Bronnen voor de Familiegiedenis tijdens de Franse tijd en het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden."11 blz.

** GILLES.G.mvr.

0085/95 BEELD.2 beelden in gepolycromeerde biscuit voorstellende " Maria met kind ".Gemerkt a en b.h a=45,5 cm b=43,5 cm.

** GODDERIS.M.mvr.

0022/95 DRUKWERK.a.Supermarine spitfire F.XIVC RM689/G-ALGT.
b.A flight nr2 squadron 17 I.T.W. Raf August 1942.

0038/95 FOTOCOPIE van foto.a.WAAF Celestine Duynslager (wde Godderis)
+ 1976.a.WAAF Maria Godderis."1924.Beiden in de Belgische sectie van de Royal Airforce tijdens WO2.

** GOEKINT.J.

0018/95 KRANTENBIJDRAGE.a.Wat is er van de sluis.De Zeewacht 7/10/94.
b.Bedenkingen bij het globaal Renovatieplan voor de haven van Oostende.7 blz.

** GOMBEER.F.

0065/95 AFFICHE OOSTENDE.TONEEL.Niet schieten.Malpertuis Oostende.
20+21.1/95.65x47 cm.

0111/95 AFFICHE OOSTENDE.a.TENTOONSTELLING.Eric Fels.Oostende 30/12/94
26/1/95.42x31 cm.
b.CONCERT.I Fiammingi.Kiwanis Oostende.27/1/95.61x36 cm.
c.BAL Rat Mort.CKO.4/3/95.64x46 cm.
d.CONCERT.Nana Mouskouri.CKO.10/3/95.64x46 cm.
e.BAL.Galabal Zeemacht.3/2/95.70x28 cm.

0112/95 AFFICHE N/OOSTENDE.a.Flanders Expo Gent.10-12/3/95.40x60 cm.
b.TENTOONSTELLING.Brood doet leven.Brussel.10/12-19/2/95.60x41 cm
c.TENTOONSTELLING.I/d schaduw van Babel.Brussel.3/2-26/3/95.61x42
d.TENTOONSTELLING.Geuzenweekend.Kemmel.24-25/9/94.21x42 cm.

0144/95 AFFICHE OOSTENDE.a.OPERA.La Boh)me.CKO.2/4/95.49x49,5 cm.
b.CONCERT.Rob de Nys.CKO.1/4/95.60x42 cm.

- c.CONCERT.Angelo Branduardi.CKO.26/3/95.62x41 cm.
d.MUSICAL.Phantom of the opera.CKO.19/3/95.43,5x63,5 cm.
e.TENTOONSTELLING.Wainer Vaccari.PMMK.19/3-16/4/95.72x50 cm.
- 0145/95 AFFICHE.N/OOSTENDE.a.TENTOONSTELLING.Fiamminghi a Roma.1508-1608.
Brussel 24/2-21/5/95.60,5x40 cm.
b.TENTOONSTELLING.I/d schaduw v/Babel.Brussel.3/2-26/3/95.59,5x42
c.VEILING.Oude en moderne kunst.De Vuyst.Lokeren.11/3/95.66x47.
- 0163/95 AFFICHE.a.JAARBEURS Oostende 95.11-19/3/95.A3 formaat.
b.TONEEL.Koffie.KVGO.Oostende.17,18+19/3/95.31x43 cm.
c.CONCERT.Van leerling tot meester.Oostende.11+18/3/95.23x43 cm.
d.OPERA.La Boheme.CKO.Oostende.2/4/95.50x50 cm.
e.CONCERT.Angelo Branduardi.CKO.Oostende.26/3/95.62x41 cm.
f.CARNAVAL.Carnaval @ Bailleul.1+2+3/3/95.64x48,5 cm.
- 0202/95 AFFICHE OOSTENDE.BIERCO 1 jaar.5-6.5.95.69,5x50 cm.
b.CONCERT.Herdenking 50 jaar bevrijding.1/5/95.61,5x38,5 cm.
c.PIANORECITAL.Alex Leman.Conservatorium OST.23/4/95.A3 formaat.
d.POSTER.CLOUSEAU.z.j.z.t.60,5x80,5 cm.
e.POSTER.De Aristokatten.Vidoeclame.82x60 cm.2 ex.
f.POSTER.Elf Renault.z.j.z.t.82x60 cm .2 ex.
- 0297/95 AFFICHE OOSTENDE.a.REVUE.Dany Boa International.CKO.29/7/95.39x40
b.CONCERT.Dr John in concert.CKO.16/7/95.43,5x63.
c.ARTGALLERY.AG Casino.1-31/7/95.39,5x62.
d.KITES,Belgium International.Oostende.8+9/7/95.69,5x35.
e.FESTIVAL.Oostende in the mood.18-20/7/95.
f.ZEEWIJDING Ommegang Oostende.2/7/95.59,5x41,5.
g.POSTER.Jobstudenten in de kijker.3/7/95.59,5xw41,5.
- 0298/95 AFFICHE N/OOSTENDE.a.MOSSELDAGEN Leffinge.27-30/7/95.61x46,5.
b.POSTER.Cutty Sark Summer Park.16-20/8/95.Zeebrugge95.60,5x80.
- 0334/95 AFFICHE OOSTENDE.a.TENTOONSTELLING.A.Canero.CKO.17/6-17/8/95.3ex
b.TENTOONSTELLING.W.Bosschem.1-31/8/95.CKO.57x87.
c.TENTOONSTELLING.I.Duriez.CKO.1/7-31/8/95.90x60.
d.CONCERT.M.Groh.CKO.15/8/95.40x62.3 ex.
e.TENTOONSTELLING.Art Kartel.7+8/95.41,5x61,5.
f.CONCERT.Clouseau.CKO.14/8/95.64x43,5.
g.POSTER.Paella.Jachthuis Oostende.8/95.62x43.
h.FOLK.23ste Paulusfeesten.10-16/8/95.46x64.
i.SNELROLSCHAATSEN.Euro.Kampioenschap.Zandvoorde.20-23/7/95.60x40
j.CONCERTKALENDER.Den Artiest.Nazomer95.60x43.
k.TENTOONSTELLING.Renier de Herde.CKO.1-31/7/95.69x47.2 ex.
l.CONCERT.Luke Walter.Theatercafe.Oostende.16/7/95.69x72.
m.CONCERT.Ostend Jazz.&-20/7/95.64x38.
n.OFFSHORE 95 Oostende.8-10/9/95.59x42.
o.TENTOONSTELLING.Paul Nolens.CKO.1-31/8/95.70x42.
p.CONCERT.GF.Handel.TPHO.25/7/95.49x30.
q.THEATERMONOLOG.Naar de kloten.Oostende.&3-15/8/95.59x35.
- 0335/95 AFFICHE N/OOSTENDE.a.TENTOONSTELLING.Matisse Fournier.Brugge.4/6-
28/9/95.48x30.2 ex.b.TENTOONSTELLING.Chinees export porselein.
Laken.14/4-3/9/95.70x41.2 ex.
c.CONCERT.Demis Roussos.Knokke.28+29/7/95.66x46.
- 0375/95 AFFICHE OOSTENDE.a.CONCERT.Marco Borsato.CKO.30/11/95.50x71 cm.
b.TENTOONSTELLING.Irenee Duriez.CKO.1/7-31/8/95.60x90 cm.

- c. CONCERTKALENDER. Den Artiest Oostende. Herfst 95. 70x43 cm. 2 ex.
- d. RETROSPECTIEVE. Jozef Peeters 1895-1960. PMMK. 1/7-24/9/95. 70x50 cm
- e. RETROSPECTIEVE. Bram Bogart. PMMK. 17/6-24/9/95. 70x49 cm.

- 0376/95 AFFICHE N/OOSTENDE. a. POSTER. Brugse Tripel. Promo. 60x40 cm. 2 ex.
- b. POSTER. Geef gawdieven geen kans. 1995. 37x52 cm.
- c. TENTOONSTELLING. Delvaux-Van Tuerenhout. Knokke. 4/8-4/9. 48x67. 2 ex
- d. CONCERT. John Denver in concert. Gent. 5/11/95. 61,5x41,5 cm.
- e. TENTOONSTELLING. Thierry Poncelet. Knokke. 16/7-20/8/95. 67x49 cm.
- f. TENTOONSTELLING. J. Janssens+C. Verplancke. Knokke. 1-30/9/95. 50x35.
- g. TENTOONSTELLING. Matisse-Fournier. Brugge. 4/6-28/9/95. 48,5x30 cm.
- h. POSTER. Verdwenen op 22/8/95. Eefje en Ann. 42x30 cm.

- 0445/95 AFFICHE N/OOSTENDE. a. Brussel kunstenaarskolonie. Nederlandse schilders 1850-1890. Brussel. 6/10-10/12/95. 60x40. 2 ex.
- b. Veiling oude en moderne Kunst. De Vuyst Lokeren. 9/12/95. 60x70.

**** G.B. LAMMAING.**

- 0005/95 AFFICHE OOSTENDE. a. MATCH Sunair-Mechelen. 8/10/94. 41,5x29,5 cm.
- b. OOSTENDE BANDSHOW 94. 12/11/94. Oostende. 62x31 cm.
- c. MATCH. Sunair-Neuchatel. 14/9/94. 41,5x29,5 cm.
- d. BRADERIE A. Pieterslaan. 5/9/94. 50,5x31,5 cm.
- e. VOETBAL Albertpark Oostende. Prog. aug.- nov 94. 62,5x45 cm.
- f. FESTIVAL Oostende in the Mood. 15/7/94. 46x64 cm. 2 ex.
- g. MOTORTOERISME Oostende. 18de Int. Veteranentreffen. Motoren gebouwd voor 1967. 46x64 cm. 2 ex.
- h. PAULUS FEESTEN 94. (22ste). 11-17/8/94. 61,5x45,5 cm.
- i. MARIAKERKE 94. 12-15/8/94. 62x42,5 cm.
- j. TENTOONSTELLING. Roger Remaut. MSKO. 3-26/6/94. 56,5x42,5 cm.
- k. FEEST VLAAMSE GEMEENSCHAP. Oostende. 11/7/94. 59,5x 36 cm.

- 0006/95 AFFICHE N/OOSTENDE. FILMVOORSTELLING. Rainer Werner Fassbinder. De Werf Brugge. 25-30/7/94. 64 x45,5 cm.

- 0007/95 PRENT. Gekleurd. Zeefauna. a. Info. Wieren en sponsen. 38x23 cm.
- b. Info. Hondshaai. 38x23 cm. c. Info. Wulken, zeepokken enz. 38x23 cm.

**** G.H.K. TORHOUT.**

- 0010/95 JAARBOEK 1994 .Geschied-en Heenkundige Kring Torhout. Het Houtland 101 blz. Eigen beheer. Slappe omslag.

**** HAVENGEMEENSCHAP.**

- 0154/95 AFFICHE OOSTENDE. Tentoonstelling. Oostende ontdek uw (nieuwe) havens. Thermae Palace Hotel. 1+2/4/95. 61x34,5 cm. 5 ex. a,b,c,d,e.

**** HEINE.C.**

- 0196/95 MODEL van korvet K. 80. HMS BLUEBELL., in kunststof. L 88 B 13,5 cm WV 34 cm.

- 0197/95 TEKST. a. Ingekaderd 30x23,5 cm. Handgeschreven tekst. "Flowerclass corvet HMS BLUEBELL". b. Idem. "Destroyers off Portland Bill".

- 0198/95 WIMPEL. White Ensign o/houten staander. Wimpel 25x17. Staander 41 cm

** HERRLING.R.mvr.

- 0030/95 FOTO.a.groepsfoto.zw.op karton.41,5x38.Personeelsfeest SEO.
b.Groepsfoto.zw.op karton.41,5x38 cm.Personeelsfeest SEO.Getekend
Cluitens Oostende.
c.zw.18x24 cm.De Goedco boven de Bierco.
d.Groepsfoto.zw.Slagerijpersoneel SEO.

- 0107/95 PROGRAMMABROCHURE.a.Bal van de Burgemeester 1995 + kleindrukwerk.
b.Galabal van de Zeemacht 1995 +kleindrukwerk.

- 0136/95 PAPIEREN ZAK.Moden Vandenbergh Gezusters NWPsteenweg101 Oostende

** HEYNE.C.

- 0218/95 GOUACHE op karton.40,5x25,5 cm."F 901 at high seas".Getekend o.r.
H.Denis 1971.Ingekaderd achter glas.55,5x40 cm.

- 0219/95 KLEURENFOTOLITHO op karton."Destroyer off Portland Bill"56,5x38cm
Ingekaderd.Naar origineel van o;r.David Cobs.64x45,5 cm.

** HOSTYN.M.mvr.

- 0245/95 PROGRAMMABROCHURE.100 jaar 1895-1995 aanwezig Dochters der Liefde
te Oostende.

** HOSTYN.N.

- 0015/95 BROCHURE.Warddykes Primary School.A celebration of 25 years.
1969-1994.Tayside.28 blz.

- 0268/95 PUBLICITEITSBROCHURE Oostende Lines.Zomer 1994.

- 0282/95 PROGRAMMA dienst 250 jaar Visserskapel.25 mei 1986.Gemerkt a.
b.4 omslagen Omnia-drukkerij Oostende.

- 0317/95 MEDAILLE.Brons met oog.0 6 cm.VZ.Tekst.Orde Oostendse Compagnie
met Bougondisch kruis.AZ.Schip met krijger op kaai.

** HUBRECHTSEN.F.

- 0028/95 TENTOONSTELLINGSCATALOGUS.Een militair Hospitaal te Oostende.nov88

- 0070/95 DIPLOMA van de Congregatie der Allerhailigste Maagd op naam van
Marie-Louise Vanden Berghe.H.Hartkerk Oostende.17/12/1933.Ingekad

- 0071/95 KEUKENGERIEF in verlakt metaal met blauwe lijnversiering.
Hangrek met twee zeefjes en een draagring koffiezak.Gemerkt
a1,a2,a3 en a4.

- 0072/95 KEUKENGERIEF.Hangrek in verlakt metaal met blauwe lijnversiering
voorzien van 3 potjes, gemerkt Sable,Savon en Soude.a1,a2,a3,a4.

- 0073/95 FIETSPLAAT.42 fietsplaten van Westvlaanderen.3/1986;3/1985;
3/1983;3/1982;3/1981;2/1980;3/1979;3/1978;3/1976;3/1975;3/1974;
1/1973;2/1972;2/1971;1/1970;2/1978;2/1967.

- 0074/95 DOOSJE voor sigaretten.Merk Murattis Bouquet.Gold tipped cigaret.

- 0075/95 VLOERBESCHERMER.a.5 vloerbeschermers voor poten van zware meubel-
stukken in groen glas.0 7,5 cm.Gemerkt al tem a5.
b.4 vloerbeschermers in bakeliet.Vierkant 6x6 cm.
- 0076/95 STEUN.20 steunen voor het uitstellen van hoeden.2 hoge modellen,
11 middelhoge modellen,7 kleine modellen.gemerkt a tem t.
k en l zijn in hout.+ 4 knijpspeldjes v/dito in metaal.u1,2,3+4.
- 0077/95 STEUN.13 draagplaten voor het plaatsen van hoed modellen.
2 grote,5 middelmatige en 6 kleine modellen.Gemerkt van a tem m.
- 0078/95 MODEL.11 volle modelvormen voor hoeden in hout.3 ringvormige
modelvormen voor hoeden in hout.Gemerkt a tem m.
- 0079/95 VROUWENHOED.8 vrouwenhoeden(verschillend model),5 in rafia,2 in
veloer,1 in vilt.Gemerkt a tem d.

0080/95 OVENSTENEN om op te bakken.2 stuks.a.rond 0 25 cm.b.ovaal 20x30cm

** HUYS.J.

0126/95 TELRAAM.3 stuks.a.34x23cm,D.bl+2.23x23,5 cm.E42.

0307/95 FOTO zw op unalit.145x76.Zeedijk west van Kursaal.circa 1975.

** H.K.DE HERT.

0113/95 JAARBOEK Heemkring Ingelmunster.nr 22.XIde jg.dec90.69 blz.

** H.K.KOEKELARE.

0164/95 BOEK.Jaarboek Coclariensia 1993.Raf Seys.140 blz.

** H.K.LICHTERVELDE.

0025/95 BOEK.10de Jaarboek v/d Heemkundige Kring "Karel van de Poele "te
Lichterfelde.1994.Eigen beheer.Din-formaat.203 blz.

** H.K.TER CEURE.

0186/95 JAARBOEK 1994 van de Heemkring Ter Ceure.172 blz.

** IPPEL.S.

0322/95 PROGRAMMABROCHURE.Beaardconcerten in Westvlaanderen.Zomer95.

** IWEIN.

0047/95 TIJDSCHRIFT.a.Deze week aan de kust.nr sept79.nr 15/7-22/7/80.
b.Zesdaagse van het Pauluspleintje.17-18/8/z.j;12-17/8/z.j.(2ex)
12-17/8/z.j.

** JANSEN-ZANDERS.mvr.

0096/95 HERINNERING aan Plechtige Kommunie o/n Constant Jansen.20/5/1923.
Kapel OLVrouw College.Oostende.

** JANSSENS.A.

0241/95 FOTO.4 foto's van een tante als actrice in de Toneelmaatschappij
"Hoop in de Toekomst "in 1901.Gemerkt a,b,c en d.

** KAMER BOUWBEDRIJF.

0229/95 BROCHURE.Ten dienste van de ondernemer.32 blz.

** KOOI.N.mvr.

0143/95 HAAKWERK.2 stukjes haakwerk i/linnen.a.ovaal 23x14,5.b.rond 012,5

** LAHAYE.J.

0250/95 VOORSTEL.Planning en inplanting CO-center.4 blz + 2 plannen.

** LAMMAING.G.

0337/95 AFFICHE OOSTENDE.a.VIERING.11 juliviering 95.Oostende.64x45.
b.JAZZ.Oostende in the mood.14/7/95.64x45.
c.OFFSHORE 95.Oostende.8-10/9/95.52x49.
d.TENTOONSTELLING.Y.Beaumont.MSKO.24/6-31/7/95.64x46.
e.HAPPENING 5de.Parochie Cenakel Oostende.23/9/995.42x29,5.
f.BASKET.Sunair-A Luik basket.Oostende.7/9/95.42x29,5.

0338/95 AFFICHE N/OOSTENDE.a.WANDELTOCHT.De Haan.10/9/95.42x29,5.
b.PARTY.Tropical Heat Party.Bredene.20/7/95.50x34.
c.FUNBOARD.European Championship.Textel.23/6-1/7/95.60x40.

** LAMOYE.M.mvr.

0277/95 SCHEURBOEKJE (a) van Buffettendienst P.L.Peeters.Oostende Dover.
b.Farde correspondentie Omniadrukkerij 1956-60.
c.Farde correspondentie S.Baels.1972-73.
d.Farde correspondentie S.Baels.1972-75.
e.Bundel correspondentie Omnia.1952.
f.Bundel correspondentie Omnia.1948-49.
g.1 oude dagregister.

** LEERMAN.V.

0231/95 NAAMLIJST.Ontmoetingsavond Oostendse Havengemeenschap.31/3/95.
Thermen Palace Hotel.OST.Aanwezigheidslijst.

** LIETARD.E.

0003/95 BROCHURE.Medailles Ecole d'Architecture et de Dessin d'Ostende.
Din.formaat.Eigen beheer 1994.3 blz.

0060/95 BROCHURE.a.Vens-Lietard.SEO.Din formaat.z.j.Eigen beheer.
b.Fotocopie van Obligatie.Les grands hotels du Littoral.1926.

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1996

- elke zaterdag
- van 16 mei t/m 19 mei
- van 25 mei t/m 27 mei
- van 15 juni t/m 15 sep (gesloten elke dinsdag)
- van 26 oktober t/m 03 november (gesloten 29 oktober en 1 november)
- van 21 december t/m 05 januari 1997 (gesloten 24, 25 en 31 december, 01 januari)

telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

BON COCK
CAMERA
SERVICE

Jozef II straat 44
Hoek Christinastraat
8400 Oostende

B.&C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET UITVAARTKONTRAKT IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLONNINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

Huizen en Mensen in de Adolf Buylstaat

DEEL 3 IS VERSCHENEN !

De tijd van toen

Met 80 merkwaardige foto's
in luxe kwaliteit

* *DE ADOLF BUYLSTRAAT IN DE 20STE EEUW*

* *HUIZEN EN MENSEN IN DE ADOLF BUYLSTRAAT
Hertstraat tot Madridstraat (nrs 33 tot 53. AB.)
en van de nrs 44 tot aan het Marie-Joséplein
(nrs 44 tot 58 AB)*

*A*lmer 4 jaar scheiden ons nog van de 21 ste Eeuw.
Maandag 1 januari 1900, pas 96 jaar terug, stapte
38.481 Oostendenaars onze Eeuw binnen.

*N*u de Belle Epoque weg-geëbd was, lag de weg vrij voor
ingrijpende wijzigingen in de levenswijze van onze
bevolking. Telefoon, elektriciteit en lopend water waren toen nog in
hun kinderschoenen. Destijds deden zij voor het eerst hun intrede
in de Weststraat. Wereldoorlog 14-18 had een hefboomeffekt op het
verder verloop van onze ontwikkeling.

*A*ls of om deze mutatie kracht bij te zetten werd de
Weststraat, op 23 november 1919, in Adolf Buylstraat
omgedoopt. In het interbellum werden telefoon, elektriciteit, lopend
water, openbare verlichting en talrijke andere technieken, volwas-
sene en onmisbare componenten in ons dagelijks leven.

Mei 40, en de vijf oorlogsjaren, veroorzaakten een revolutie in onze
levensgewoonten. Meteen braken nieuwe tijden aan !

Handel werd meteen business en menselijke kontakten vervangen
door good-will. Van handelsstraat werd de Adolf Buylstraat voor-
taan Winkel-wandelstraat.

80 merkwaardige foto's van de Adolf Buylstraat illustreren dit
Uitzonderlijk verzorgd Boekdeel 3. Talloze Exclusieve opnames en
documenten verduidelijken de feiten.

TE BEKOMEN

Vanaf 1 september 1996

Prijs 1.200 fr

AAN HUIS BIJ :

Bekaert J.M. Brusselstraat 8
8400 Oostende
Tel : 059 / 80 23 35
Van 9.00 tot 12.00 uur

Van Daele J. Koningstraat 8
8400 Oostende
Tel : 059 / 50 80 61

Devisch I. Witte Nonnestraat 55
8400 Oostende
Tel : 059 / 50 14 03

Per post : mits storting op de rekening van de auteur
+ 130 fr voor deelname in de portkosten.

BBL 384 - 0596382 - 13

CCP 000 - 1573380 - 40

J.M. Bekaert.

20° eeuw

D E P L A T E v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

JAARGANG 25
NUMMER 6-9
MAAND juni-sep 1996

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
A. VAN ISEGHEM
IJzerstraat 1
8400 OOSTENDE

PENNINGMEESTER
J.P. PALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

SECRETARIS
J.B. DREESEN
Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE

REKENING
750-9109554-54
000-0788241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 172 : **F. GEVAERT** : Zeewezensprokkels - 6. De schepen van de Oostende-Dover lijn tijdens W.O. II.
- blz. 184 : **J.M. BEKAERT** : Herenkledij Brutus....Boekhandel Corman (1).
- blz. 192 : **J.B. DREESEN** : Toponymie van 's Heerwoutermansambacht (XII). 26e Begin. Sinte Cathelyne-Zuidoost en Bredene-West.
- blz. 198 : **I. VAN HYFTE** : In 1930 kwamen ze niet enkel om de baden van Oostende.
- blz. 200 : 5de lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1995.

25ste JAARGANG
EEN HEUGLIJKE VERJAARDAG

SEPTEMBER - ACTIVITEIT

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring DE PLATE heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot een voordracht met dia's die doorgaat op

donderdag 26 september 1996 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F.Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Onderwerp : MET MAN EN MUIS VERGAAN. EEN SCHEEPSRAMP VOOR ONZE KUST IN DE 16de EEUW

De spreker : de heer Jan PARMENTIER, licentiaat geschiedenis, assistent aan het Seminarie voor Koloniale en Overzeese geschiedenis van de Rijksuniversiteit Gent, specialist in de geschiedenis van de Oostendse Compagnie.

Voor enkele jaren ontdekte een duikersgroep, op een 10-tal mijlen voor de Zeebrugse haven een oud wrak. Na een eerste summier archiefonderzoek rees een vermoeden dat men te doen had met het wrak van het VOC-schip de "ANNA CATHARINA" dat in 1735 in die omgeving met man en muis vergaan was. Vanwege de moeilijke werkomstandigheden, veel slecht weer en zware getijstroom, kon enkel in de zomermaanden gedoken en gewerkt worden. Voor de wetenschappelijke begeleiding van dit onderzoeksproject deed men beroep op de historicus Jan PARMENTIER, specialist van de Verenigde Oostindische Compagnie en van de Oostendse Compagnie.

Naarmate het vondstenmateriaal aan de oppervlakte werd gebracht en meer gegevens in verband met de lading bekend geraakten kwam men tot het besluit dat het gevonden schip ouder was dan vermoed en uit het begin van de 16de eeuw dateerde. Hierdoor krijgt de vondst een uitzonderlijk belang want tot nog toe werden weinig schepen uit deze periode gevonden en onderzocht. Het onderzoek van het aan de oppervlakte gebracht materiaal gaat echter zeer traag door het gebrek aan archiefmateriaal met betrekking tot deze periode. Het gevonden vaartuig dateert uit de periode van de overgang van KOGGE naar HULK. Het is te vergelijken met het vaartuig dat op het schilderij van Breughel "De val van Icaros" voorkomt.

Over dit alles en met detaillering van het vondstenmateriaal aan de hand van een reeks dia's spreekt vanavond de heer Jan PARMENTIER goed gekend in onze Kring vanwege zijn vele voordrachten over de Oostendse Compagnie die hij ons in het verleden bracht.

Zoals U kunt zien eens te meer een onderwerp van onze eigen kust en dat U als Oostendse geschiedenisfanaat niet moogt missen. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos ook voor niet leden. Men zegge het voort.

OKTOBER I - ACTIVITEIT

Staat in het teken van de Oostendse cineast Henri STORCK.

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige kring DE PLATE dacht het goed in de loop van september en oktober 96 een bescheiden hulde te brengen aan de grote Oostendse en wereldwijd bekende cineast

Henri STORCK. Die hulde wordt ingezet halverwege september met een kleine thematentoonstelling gewijd aan leven en werk van ons geacht lid. Daarop volgt in oktober een filmvoordracht met een selectie uit zijn Oostendse filmonderwerpen.

woensdag 9 oktober 1996 om 14u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Onder de titel "BEELDEN UIT HET OEUVRE VAN HENRI STORCK"

worden een reeks korte films gebracht met Oostendse onderwerpen.

Na een korte levensschets worden de films ingeleid door de heer

Patrick **VANSLAMBROUCK**, de Oostendse Storck-kenner bij uitstek

Als scenarist, cineast, regisseur en producent beoefende Henri STORCK de meest diverse filmgenres. Van documentaire reportages als "Beelden van Oostende" (1929), "De tunnelwerken onder de Schelde" (1932), "Borinage" (1933), "Koers naar het zuiden - driemaster Mercator" (1935), "De Belgen en de zee" (1954) over fictiefilms waaronder "Huis der ellende" (1937), "Het banket der smokkelaars" (1951) en "De schat van Oostende" (1956) (een jeugdfilm die diverse internationale prijzen wegkaapte) tot kunstenaarsportretten "De wereld van Paul Delvaux", "Rubens", "Herman Teirlinck", "Felix Labisse" en "Permeke". Om het kort te zeggen "60 jaar cinema, 70 films".

In 1958 doet de Internationale Wetenschappelijke Stichting op hem beroep om als producent op te treden voor "De vrijheren van het woud", een synthese van het Afrikaanse heden en verleden, een historisch document voor de latere generaties dat niet minder dan zes internationale prijzen kreeg.

Oostendenaar Henri STORCK is tegelijk pionier en scheppend kunstenaar, voorvechter en zuivere esteeet van de zevende kunst. Een ander Oostendenaar Raoul SERVAIS getuigt over hem : "Met ongeveer dezelfde ambities, in dezelfde stad opgegroeid tussen dezelfde vrienden maar met een generatie verschil. Hoe kan het anders dat Henri STORCK voor mij steeds een begrip is geweest; bijna synoniem voor 'film'".

Henri STORCK werd op 5 september 1907 te Oostende geboren uit een familie van handelaars en zeelui. Als Oostendenaar is hij sedert jaren een trouw lid van "De Plate". 1997 wordt voor hem een belangrijk jaar en met onze bescheiden inzet brengen wij een eerste steentje aan tot de viering die volgend jaar zal plaats vinden.

Wij hopen U talrijk aanwezig te zien op deze namiddagseance van zijn films met Oostendse onderwerpen. De beste manier om beter kennis te maken met een buitengewoon mens en een rasecht Oostendenaar. Rendez-vous op 9 oktober en elk zegge het voort.

J.B. DREESEN

door Ferdinand GEVAERT

**DE SCHEPEN VAN DE OOSTENDE -
DOVER LIJN TIJDENS W.O. II**Een bijdrage tot de geschiedenis van de 150-jarige veerdienst
Oostende Groot-Brittanië

Na de geslaagde raid (1) op Bruneval op 27-28 februari 1942 waarbij na een overval op een Duits radarstation onderdelen van de apparatuur naar Engeland werden overgebracht voor onderzoek door Britse wetenschappers en technici, werd de Prins Albert nog ingezet bij twee kleine aanvallen (raids) op de Noord-Franse kust in de omgeving van Boulogne en Le Touquet, respectievelijk op 22 april en 4 juli 1942. Deze twee kleinschalige commando-raids, waarbij telkens alleen de Prins Albert werd ingeschakeld, kenden weinig resultaat. Het doel van deze raids is ook niet duidelijk. Bij de tweede van deze "overvallen" drongen de overvallers door tot 500 m in het achterland waarbij ze enkele monsters Duitsetelefoondraad medebrachten bij hun terugkeer naar Engeland.

Deze twee raids betekenden voor "onze" LSI's het einde van de periode waarin ze deelnamen aan de specifieke "commando-raids". Voortaan zouden ze ingezet worden bij de grote amphibische operaties, waarbij de objectieven anders kwamen te liggen dan bij de prikacties van de commando's. Een onderscheid moeten we mogelijks nog maken voor de laatste aktie van het jaar 1942 waaraan onze schepen deelnemen, de aanval op Dieppe. Wat het werkelijk objectief, of doel, was van deze aktie is ons niet duidelijk. Er wordt nogal eens geschreven dat het er om te doen was het nieuw ontworpen en gebouwd ontschepingsmateriaal, -technieken, -organisatie en -opleiding uit te testen in echte oorlogsomstandigheden. Het zou een dure "les" worden (indien dat de bedoeling was ?).

Op het einde van de lente van 1942 werden onze vier overige LSI 's ook overgebracht naar Zuid-Engeland om deel te nemen aan landingsoefeningen voor de opleiding van infanterie en andere troepen in het ontschepen. Dit als voorbereiding van een aanval op de Franse kust, de "Operatie Rutter", een aanval op Dieppe, gepland voor 3 juli 1942. Wegens het slechte weer, en ook vermoedelijk omdat men dacht dat de Duitsers kennis hadden van de aanval, werd hij afgeblazen.

Op 7 juli 1942 lagen de Prinses Astrid en de Prinses Josephine Charlotte ten anker vóór Yarmouth, in de Solent, de zee-engte tussen het eiland Wight en het graafschap Hampshire (Zuid-Engeland). Beiden hadden nog de Canadese infanteristen aan boord die bestemd waren voor de deelname aan de afgelaste aanval op Dieppe. Drie Foche-Wulf Fw 190 jacht-bommenwerpers flitsten op golfhoogte voorbij de Needles (het uiterste westelijke punt van het eiland Wight) en vielen de beide schepen aan met elk een bom voorzien van een ontsteking met vertragingsmechanisme (om toe te laten dat het vliegtuig na het afwerpen van de bom vrij kwam van de inslagplaats vooraleer de bom tot ontploffing kwam, om te

voorkomen dat het vliegtuig zou beschadigd worden door de ontploffing van de eigen bom).

De bom gericht naar de Prinses Astrid vloog over het schip heen en kwam in het water terecht een eind voorbij het schip. De bom gericht naar de Prinses Josephine Charlotte trof doel. Nadat de bom de huid van de opbouw doorboord had weerkaatste, door de kleine invalshoek, de bom het staalwerk van het bovenste dek, ging quasi horizontaal los doorheen de wanden van een dekhuis, de wanden van de machineschacht, door de basis van de achterste schouw om vervolgens één van de aanvalsbotten, opgehangen in de davits, te doorboren en zodoende het schip te verlaten zonder tot ontploffing te komen. De bom kwam tot ontsteking toen het reeds meters van het schip verwijderd was, waar het vervolgens in de lucht ontplofte. Er waren geen slachtoffers te betreuren doch het schip had heel wat schade opgelopen. Men kon de fantastische koers, of traject, van de bom zien door het hoofd in het gat in de scheepszijde te steken. Doorheen de opéévolgende doorboringen kon men het daglicht zien aan de andere zijde van het schip. Had de bom het schip getroffen onder een grotere hoek dan zou het binnengedrongen zijn in de machinekamer en daar tot ontploffing zijn gekomen, met het totaal verlies van het schip als gevolg. Het schip voer wat later naar een herstelwerf.

Op 18-19 augustus greep de bloedige en mislukte aanval op Dieppe plaats. Aan de landing namen acht landingsschepen deel, waaronder vier van de onze, de Prins Albert, de Prinses Astrid, de Prince Leopold en de Prince Charles. Deze waren uitgerust met zes LCA's (Landing Craft Assault) en twee LCS's (Landing Craft Support - landingsboten uitgerust met zwaardere wapens voor het verlenen van steunvuur aan de ontschepende troepen). De landing werd een ware slachting. Meer dan drieduizend Canadezen en vele Britse bemanningen van de aanvalsbotten (waaronder een Belg, de voormalige luitenant van de pakketboten, BILLET) lieten het leven (2). Bij deze miskleun van een operatie werden onze schepen niet beschadigd ("Operatie Jubilee" - oh, ironie !).

Voor de vijf LSI's brak na de catastrofe van Dieppe een rustiger tijd af, alhoewel er nog steeds landingsoefeningen werden uitgevoerd onderbroken door onderhouds- en herstelbeurten.

In mei en juni 1943 verlieten de vijf LSI's het Verenigd Koninkrijk en vaarden via Gibraltar naar Noord-Afrika om deel te nemen aan de geplande invasie van Italië. Het laatste van onze schepen, de Prince Leopold, bereikte Gibraltar slechts twee weken voor de landing op Sicilië (3).

De invasievloot werd samengebracht in de havens van Noord-Afrika en Malta. Op 8 juli 1943 vertrokken de invasieconvooien uit deze havens. Op 10 juli grepen de landingen, "Operatie Husky" op Sicilië plaats. De Prince Leopold zette Amerikaanse Rangers (de Amerikaanse tegenhangers van de Britse commando's) aan de wal te Gela (Siciliaanse zuidkust). De vier overige schepen werden ingezet in de Britse landingszone op de zuidoostkust (Avola).

De Prins Albert bracht op 13 juli een commando-eenheid naar een strand in de Golf van Agnone, dicht bij Catania (Sicilië). De commando's hadden als opdracht een belangrijke brug te veroveren achter de vijandelijke linies. De Prins Albert, onder bevel van Commander PAETE, RN, werd onderweg aangevallen door een Duitse

motortorpedoboot (S-boot, door de Engelsen E-boat genoemd). Door een snelle reactie op de brug van de Prins Albert werden de twee torpedo's afgevuurd door de S-boot ontweken en deed het schip de bijnaam "Lucky Albert" alle eer aan.

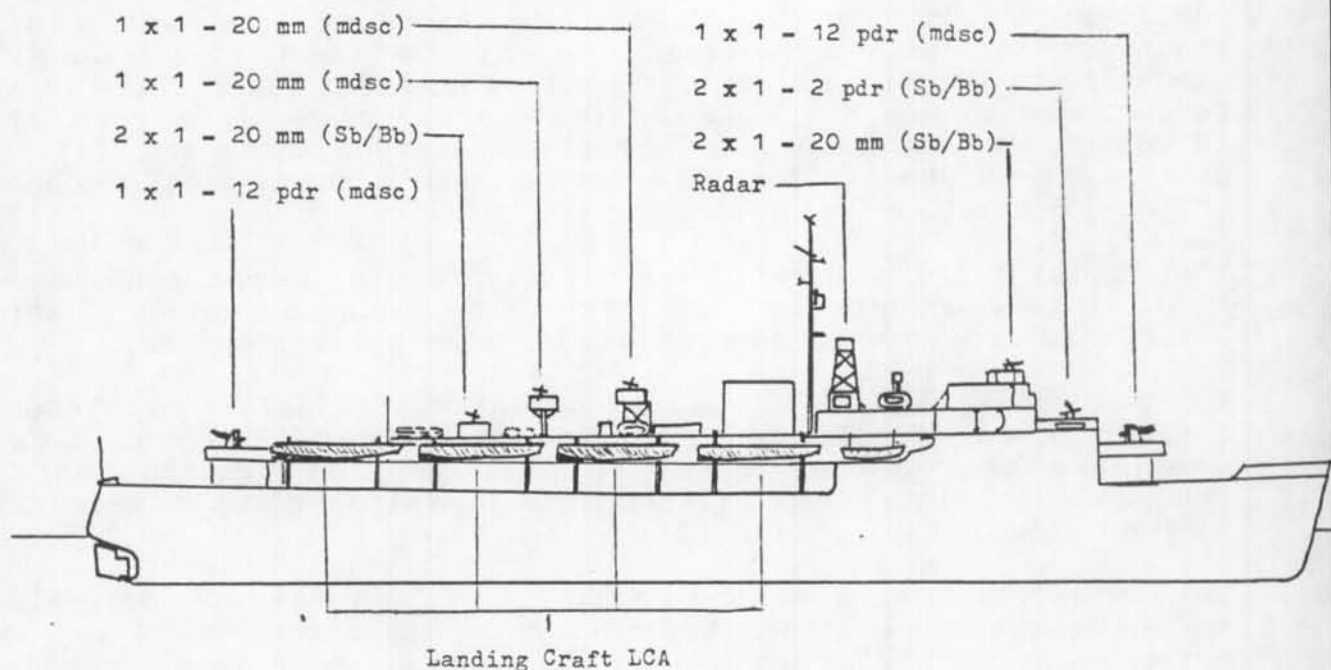
Tijdens de gevechten op Sicilië werden door onze schepen troepen naar verscheidene havens in Sicilië vervoerd o.m. naar Siracusa en Palermo.

Op 9 september 1943 werd de "Operatie Avalanche" uitgevoerd in de baai van Salerno, één van de landingen op het Iberisch schiereiland. Onze vijf LSI's namen hieraan deel. Door de Prince Leopold en Prince Charles werden Amerikaanse rangers op het strand gezet te Amalfi, de drie andere schepen werden ingezet in de Britse landingssector.

Op 11 september 1943 nam de Prince Leopold deel aan het transport van Britse troepen naar Tarente in de hiel van Italië.

Nadat de vijf schepen tot einde september 1942 ingezet werden voor het transport van troepen in het gebied van de Middellandse Zee keerden ze in oktober terug naar Groot-Brittannië, meer specifiek naar Falmouth.

Na een grote onderhoudsbeurt werden de schepen ingezet bij ontschepingsoefeningen ter voorbereiding van de grote landing op de Franse kust, de "Invasie".

H.M.S. Prince Baudouin, 1943

De Prince Baudouin had tot augustus 1941 opgelegen in een Schotse zee-arm (een "firth"). Vanaf 31 augustus 1941 tot 24 januari 1943 werd het snelle motorschip door de Britten (Ministry of War Transport) gebruikt als troepentransportschip en "fast supply ship" (snel bevoorradingschip) in Noord- en West-Afrika waarbij het zelfs tot aan de Kaap voer (Zuid-Afrika). Het schip werd

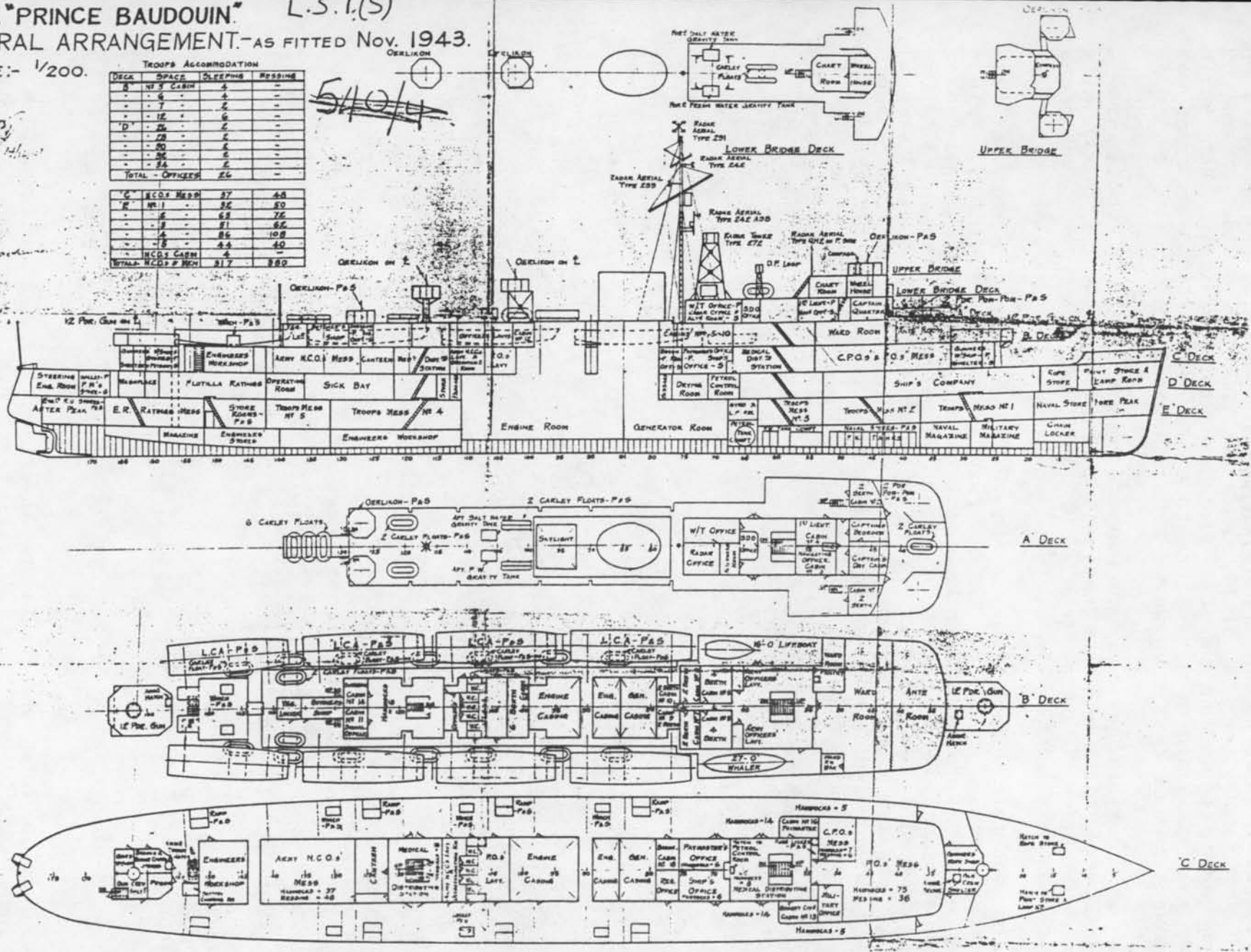
H.M.S. "PRINCE BAUDOIN" L.S. 1.(S)
 GENERAL ARRANGEMENT - AS FITTED Nov. 1943.
 SCALE: - 1/200.

Records

540/4

DECK	SPACE	SLEEPING	MESSING
B	WT'S CABIN	4	-
-	7	4	-
-	12	4	-
D	26	2	-
-	28	2	-
-	30	2	-
-	32	2	-
-	34	2	-
TOTAL	- OFFICERS	26	-

C	NCO'S MESS	27	48
R	NR 1	32	50
-	6	68	76
-	8	81	86
-	4	86	108
-	8	82	40
TOTAL	NCO'S MESS	317	320

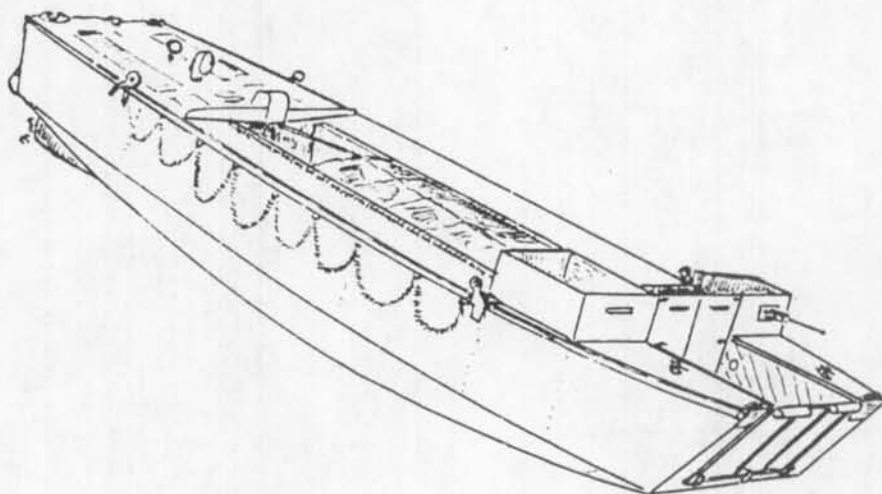

H.M.S. Prince Baudouin. Algemeen plan, bovenste dekken, gemaakt door Green & Sillyweir in november 1943

overgenomen door de Royal Navy en op 25 januari 1943 afgeleverd op de werf van Green & Silley Weir te Tilbury op de Theems om omgebouwd te worden tot LSI (Landing Ship Infantry). Het schip werd als dusdanig gecommisionneerd op 8 november 1943 en kreeg het pennant number 4.88 toegewezen (zie schema's).

Na de commissionering van H.M.S. Prince Baudouin voeren nu 6 maalboten onder de White Ensign als landingsschip. Ze namen alle zes deel aan "Operatie Overlord", de invasie op de Normandische stranden op 6 juni 1944.

Drie schepen werden ingezet in de Amerikaanse sector, nl. de H.M.S. Prince Baudouin, H.M.S. Prince Charles en H.M.S. Prince Leopold. Ze brachten Amerikaanse troepen, o.m. U.S. rangers naar Omaha Beach. Respectievelijk waren ze het "moederschip" voor de 507 LCA Flotilla, 501 LCA Flotilla en 504 LCA Flotilla (waarbij LCA staat voor Landing Craft Assault - de ingeschepte aanvalslandingsboten opgehangen in davits a/b van de LSI's).

LCA (Landing Craft, Assault)	
Waternverplaatsing	: 13,5 ton
Afmetingen	: 12,65 x 3,05 m
Aandrijving	: 2 x Ford benzine motor, 130 P.K.
Snelheid	: 10/6 knopen,
Bemanning	: 4 man
Capaciteit	: 35 man troepen of 360 kg uitrusting.

De overige drie, H.M.S. Prins Albert (503 LCA Flotilla), H.M.S. Prinses Astrid (500 LCA Flotilla) en H.M.S. Prinses Josephine Charlotte (502 lca Flotilla) werden ingezet in de Britse sector. De eerste twee op Sword Beach en de P.J.C. op Gold Beach (4).

Na de eerste landing werden de zes schepen verder ingezet voor de "aanvoer" van troepenversterkingen naar de invasiestranden.

Op 29 juli 1944 werd de Prince Leopold om 06u30, 6 mijl zuidoost van de Nab Tower (vuurtoren gelegen op het meest oostelijk punt van het eiland Wight), getroffen door een torpedo afgevuurd door de Duitse duikboot U.621 (onder bevel van Olt. STRUCKMANN (5)). Het schip was de vorige avond vertrokken uit Southampton onder bevel van Cdr. F. BAYLES, RN, voor een reis met troepen naar Normandië.

De torpedo trof het achterschip waar grote schade werd aangericht gepaard met talrijke doden onder de ingescheepte troepen en bemanning (voornamelijk stokers die pas afgelost waren en zich in hun verblijven op het achterschip bevonden). Het schip maakte water maar bleef drijvend. De ingescheepte troepen werden aan boord genomen van een destroyer die langs zij was gekomen. Het schip werd op sleeptouw genomen door een sleepboot en er was hoop dat men het eiland Wight zou bereiken. Het eiland was al in zicht toen in de vroege namiddag het schip zware slagzij begon te maken. De kapitein besliste het schip te verlaten. Nadat de bemanning zich in veiligheid had gebracht zonk het schip. De Prince Leopold was de tweede maalboot van de O-D lijn dat verloren ging tijdens de oorlog.

In augustus 1944 werd de Prince Charles getroffen door een torpedo ter hoogte van de Normandische kust. Het schip bleef drijvend en werd naar Penarth overgebracht voor herstel van de schade. Het werd aldaar tevens omgebouwd tot (gewone) troepentransport waarbij meer dan 600 militairen konden ingescheept worden. Het werd overgedragen aan de M.O.W.T. op 21 december 1944 en zou nu varen onder de Britse handelsvlag (de Red Ensign).

In juli 1944 vaarden de Prince Baudouin en de Prins Albert naar de Middellandse zee om deel te nemen aan de "Operatie Dragoon", de geallieerde invasie van Zuid-Frankrijk. Op 15 augustus 1944 ontscheepte het Amerikaanse 7de Leger op de stranden tussen Cannes en Toulon. Tijdens de maand september 1944 keerden beide schepen terug naar Engeland, waar ze onze overige schepen vervoegden bij het vervoer van troepen tussen Engeland en Frankrijk.

Vanaf 14 oktober 1944 werden onze beschikbare schepen ook ingezet op de route naar Oostende. op die bewuste dag legden de Prinses Josephine Charlotte en Prinses Astrid voor het eerst terug aan te Oostende. Op 17 oktober 1944 was de P.J.C. terug in Oostende. Bij het binnenvaren van de havengeul kwam het schip in aanraking met een onderwaterhindernis (stuk van een wrak ?) doch liep geen schade op.

Bij manoeuvres in de haven van Southampton op 28 oktober 1944 raakte de Prinses Josephine Charlotte nogal zwaar een steiger waarbij het schip averij opliep aan de boeg. Het schip werd in Southampton hersteld en hervatte de dienst in december. op 11 mei 1945 nam het schip deel aan de bevrijding van de Kanaal Eilanden.

In maart 1945 raakte de Prinses Astrid ter hoogte van Kales een ondergedompeld wrak. Het achterschip werd hierbij opengereten. Het schip maakte water waarbij het achterschip afzonk. Het schip werd op 17 maart 1945 terug volledig vlot gebracht en naar Engeland gesleept voor herstel. Het schip werd op 10 april 1945 door de R.N. overgemaakt aan de M.O.W.T. en tijdens het herstel omgebouwd tot troepentransportschip zoals de Prince Charles. Het schip werd in juni 1945 als zulks in de vaart gebracht.

In januari 1945 voer de Prins Albert, door de Britten omschreven als "one of the staunchest of the infantry landing ships (één van de sterkste en betrouwbaarste infanterie landingsschepen) af naar India voor de deelname aan de strijd in zuidoost Azië, het Verre Oosten. Op 2 mei 1945 nam het schip deel aan de verovering van Rangoon, hoofdstad van Birma. Bij de overgave van Japan in augustus 1945 bevond het schip zich in Singapore. De Prins Albert bleef in het Verre Oosten tot begin februari 1946. Op 9 februari 1946 voer het af uit Bombay (India) voor de terugreis naar Europa.

We keren terug in de tijd om de rol te bespreken van de twee schepen van de O-D lijn die niet omgebouwd werden tot LSI, de maalboot Princesse Marie José en de autoveerboot London-Istanbul.

Op 18 september 1940 werd de Princesse Marie José overgenomen door de Royal Navy en naar de werf van Harland & Wolff te Govan overgebracht voor ombouw tot opleidingsschip voor de duitsbootbestrijding (Anti-Submarine Warfare). Het schip werd omgedoopt tot "Southern Isles". Op 3 maart werd het schip gecommisioneerd als H.M.S. Nemesis. Het is ons niet bekend waar het schip gestationeerd werd. In juli-september 1943 werd het schip op de werf van Henderson te Glasgow ingericht als "tender" (steunschip - voorraadschip). Het schip voer op 6 oktober 1943 naar IJsland en werd gestationeerd op de vlootbasis aldaar en omgedoopt tot H.M.S Baldur.

Op 4 juni 1945 verliet het schip IJsland en werd terug H.M.S. Nemesis.

De London-Istanbul werd op 14 september 1940 overgemaakt aan de Royal Navy. Het schip werd overgevoerd naar Glasgow alwaar het op de werf van Barclay Curle & Co. omgebouwd werd tot "tender". Het kreeg de naam "Algoma" en wat later, in november 1940 werd het "Ambitious". H.M.S. Ambitious werd op 16 januari 1941 gecommisioneerd en gestationeerd te Scapa-Flow tot eind december 1942. Vanaf januari 1943 tot augustus 1943 verbleef het schip op een scheepswerf op de Humber waar het omgebouwd werd tot ondersteuningsschip voor mijnenvegers. Tijdens de ombouw lieten de grote vrije ruimten van de voormalige carferry toe, naast een ziekenboeg en kabinet voor tandarts, ook o.m. een kapel, cinema, werkplaatsen en een wasserij aan boord in te richten.

Vanaf augustus 1943 tot januari 1944 werd het schip gestationeerd in IJsland. In januari 1944 keerde het terug naar Groot-Brittannië waar het tot april 1944 gestationeerd werd te Lerwich in Schotland.

In april 1944 kreeg het schip een grote onderhoudsbeurt op de werven van Brigham "Cawon" te Hull. Nadien werd het schip ingeschakeld bij de mijnenvoerbootvloot die ingezet werd bij de invasie in Normandië. Vanaf het vrijmaken van de Schelde (november 1944) werd het schip gestationeerd te Terneuzen ten behoeve van het ontminen van de Schelde.

Na het einde van W.O. II werden de maalboten één na één op volgende data terug overgemaakt door de Britten aan het Bestuur van het Zeewezen :

Princesse Maria José	12 september 1945
London-Istanbul	16 juli 1945
Prinses Astrid	16 februari 1946
Prince Charles	15 juni 1946
Prinses Josephine Charlotte	26 oktober 1945
Prince Baudouin	13 oktober 1945
Prins Albert	26 april 1946

Na omvorming tot de normale pakketbootconfiguratie door de scheepswerven van Cockerill te Hoboken (Antwerpen) werden de schepen op volgende data terug ingezet op de Oostende-Dover lijn :

Prinses Astrid	11 juli 1948
Prince Charles	11 november 1946
Prinses Josephine Charlotte	13 maart 1946
Prince Baudouin	24 juli 1946
Prins Albert	26 juni 1947

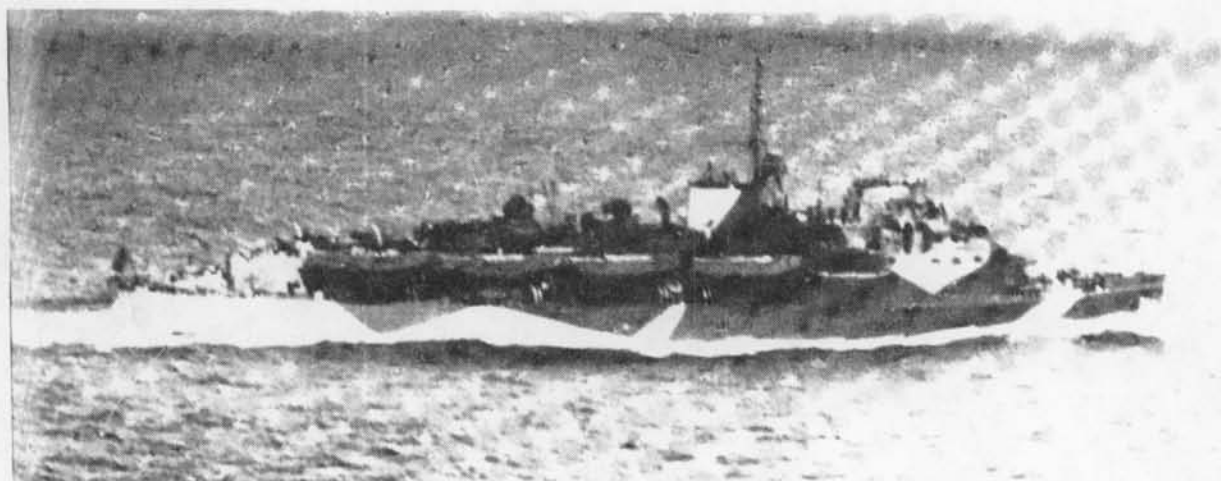
De London-Istanbul werd niet helemaal tot de vooroorlogse inrichting omgebouwd, o.m. de zijlaadkleppen werden niet meer aangebracht. De L.I. maakte op 22 november 1945 de eerste reis tussen Oostende en Engeland, met name naar Folkestone. Dover was nog gesloten voor burgerlijk vervoer. Het zou tot januari 1946 duren vooraleer er terug een dienst naar Dover kon ingelegd worden.

Gedurende W.O. II hebben de schepen van de Oostende-Dover lijn een niet onbelangrijke bijdrage geleverd aan de oorlogsinspanningen van de geallieerden. Hun rol is niet onopgemerkt voorbijgegaan, gelet o.m. op de vele vermeldingen die de schepen kregen in de boeken die handelen over W.O. II.

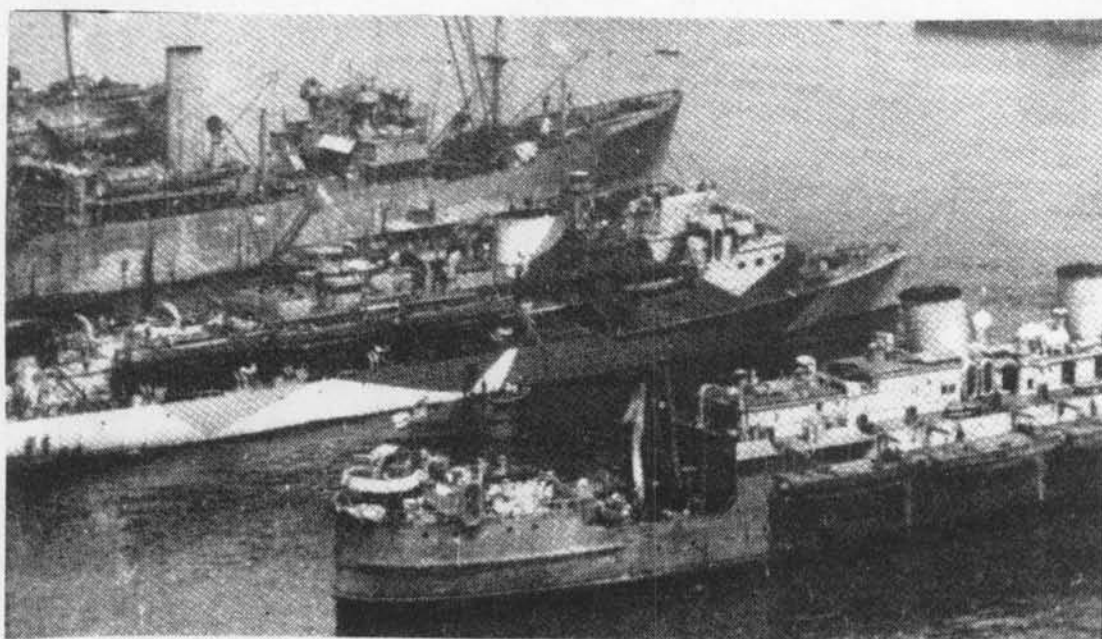
-
- (1) De Prins Albert werd ingezet om ondersteuningstroepen aan wal te zetten die het inschepingsstrand, waar de para's met de "oorlogsbuit" zouden inschepen in landingsboten, te bezetten en te beveiligen. De para's en de ondersteuningstroepen werden na de aanval niet meer aan boord gebracht van de Prins Albert maar werden opgevangen in hun landingsboten door motorkanonneerboden (MGB's) en zo naar Engeland gebracht onder begeleiding van Britse jachtvliegtuigen (Spitfires).
 - (2) Zie J.B. Dreesen, "Luitenant-ter-Zee Victor Billet" in De Plate, Jg. 25, nr. 3, maart 1996, blz. 93-97.
 - (3) Onze schepen namen geen deel aan "Operatie Torch", de landing op 8 november 1942 van geallieerde troepen nabij Casablanca, Oran en Algiers (Frans-Noord-Afrika).
 - (4) De landingsstranden in Normandië kregen een codenaam. Van west naar oost : Utah, Omaha (beide Amerikaanse zone), Gold, Juno en Sword (Britse zone).
 - (5) De U.621 (type VIIc) werd op 18 augustus 1944 ter hoogte van La Rochelle in de Golf van Gascogne tot zinken gebracht door drie Canadese destroyers, de H.M.C.S. Ottawa, H.M.C.S. Kootenay en de H.M.C.S. Chaudiere.

BIBLIOGRAFIE

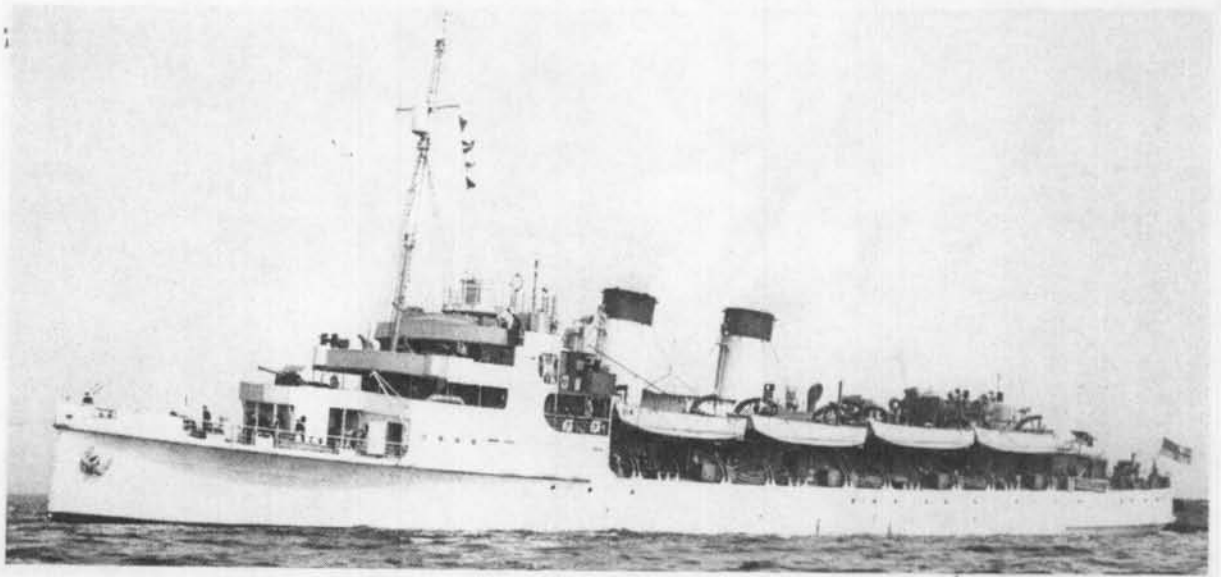
- The War of the Landing Craf, Paul LUND en Harry LUDLUM, W. Foulsham & Co. Ltd., London, 1976.
- The Green Beret, Hilary St. GEORGE SAUNDERS, Michael Joseph Ltd., London, 1949.
- The Red Beret, Hilary St. GEORGE SAUNDERS, Michael Josep Ltd. London, 1950.
- Commandoraids op de Atlantische kust, Peter YOUNG, Standaard Uitgeverij, Antwerpen, 1969.
- De langste dag, Cornelius RYAN, Van Holkema & Warendorf, Bussum, 1954.
- Standaard geschiedenis van de tweede wereldoorlog, deel 2, Standaard Uitgeverij, Antwerpen, 1968.
- Allied Landing Craft of World War Two, Arms and Armour Press, London, 1985.
- Warships of World War, H.T. LENTON en J.J. COLLEDGE, Ian Allan, London, 1964.
- Conway's All the World's Fighting Ships 1922-1946, Conway Maritime Press, London, 1980.
- Amphibious operations, Barry GREGORY, Blandford Press, London, 1988.
- The War at Sea, Capt. S.W. ROSKILL RN, Vol 3, Pt. 2, HMSO, London, 1961.
- A Century of Cross-Channel passanger ferries, Ambrose GREENWAY, Ian Allan, London, 1981.
- The Dover-Ostend Line, John HENDY, Ferry Publications, Staplehurst, 1991.
- Oostende-Dover-Folkestone 1846-1982, Raymond BORREY, eigen beheer, Oostende, 1982.
- Vijfkwart eeuw male, F. GEVAERT, Ter Cuere, Bredene, 1971.

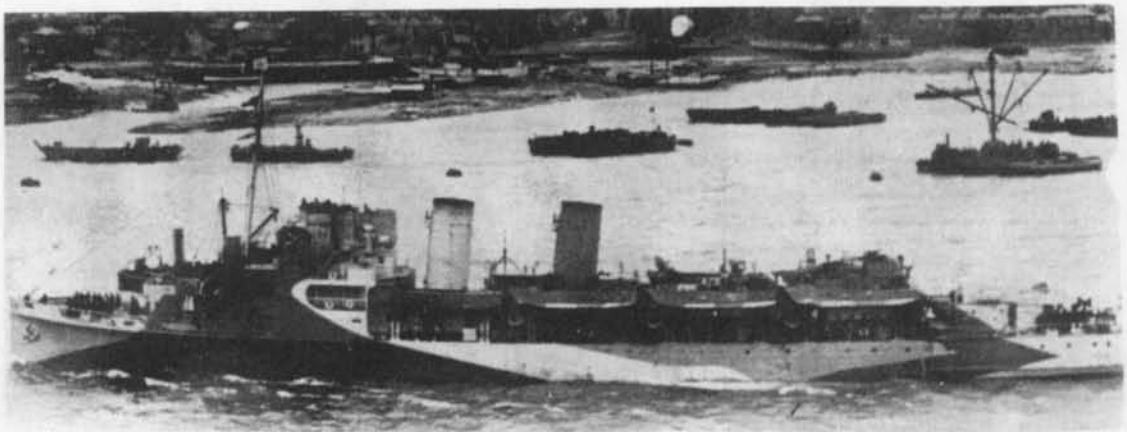
H.M.S. Prins Albert in de Middellandse zee in 1943

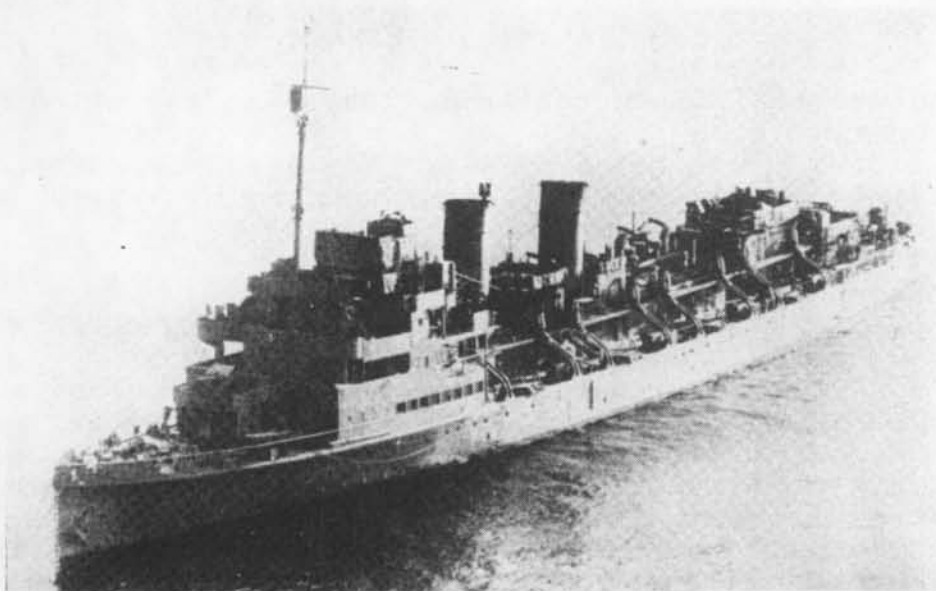
H.M.S. Prins Albert in een haven van de Middellandse zee bij aanloop tot de landing op Sicilië in 1943.
Aan bakboord van de Prins Albert ligt de H.M.S. Leonian (boom-carrier) aan stuurboord de H.M.S. Queen Emma (van de Hoek van Holland lijn)
(boom-carrier : legger van anti-torpedo en -duikbootnetten)

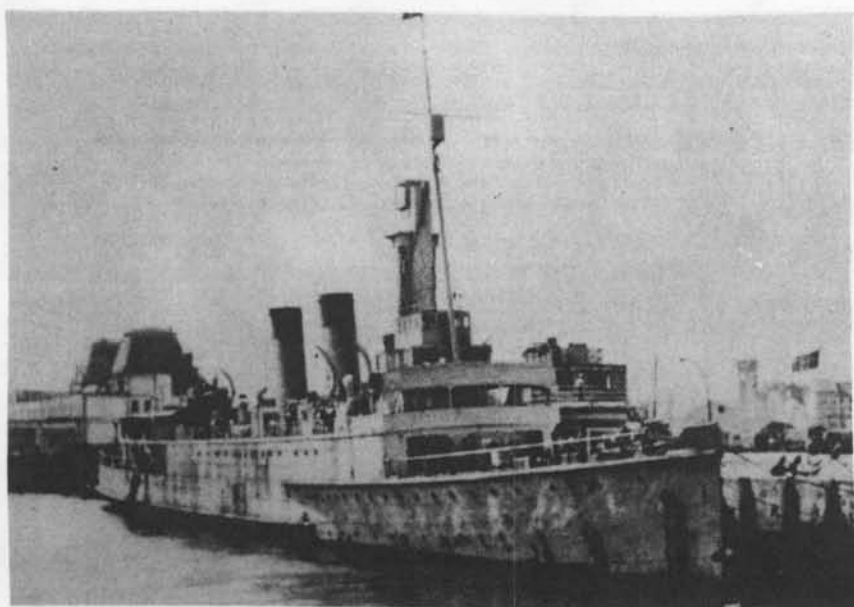
H.M.S. Prinses Josephine Charlotte in 1942. Bemerkt het 12-pond kanon op het voordek, de twee 20 mm Oerlikons op A-dek, de twee pom-pom's op het stuurbrugdek en de LCA's opgehangen in de davits.

H.M.S. Prince Leopold in een haven in de Middellandse zee, 1943. Bemerkt de opbouw op het stuurhuis, de "monkey bridge".

H.M.S. Prinses Astrid begin 1944. Bemerkt het bijgevoegd geschutsbordes met twee 20 mm kanonnen tussen de twee sloopsschouwen. De LCA's zijn niet ingescheept.

De "Princesse Marie José" in 1946, gemeerd aan de London-Istanbulkaai (Carferrykaai) te Oostende. De PMJ maakte toen deel uit van de Belgische Zeemacht, als kazerne-schip.

door Jean Marie BEKAERT

To be or not to be..... a gentleman. Daar kan herenkledij BRUTUS best iets aan doen.

Voorheen stapte men hier binnen bij papierhandel SOHO. Enkele jaren vroeger droeg het bedrijf nog de naam MIK-POINT. Destijds was boekhandel CORMAN hier gevestigd.

Nog verder terug start onze kroniek.

Franciscus GEERSENS zoon van Jean Baptiste GEERSENS en Agnes BLOCTEUR, werd in 1760 te Brugge geboren (1).

Anno 1778 vestigde de 18-jarige Franciscus zich te Oostende (2). Waar, en bij wie, de jonge man het beroep van kruidenier aanleerde is niet bekend. Feit is, dat hij destijds, kennis maakte met Maria Anna THUYS uit de West-straet. Haar vader, schepen Arnold THUYS, was een man van aanzien. Liefde verzet echter bergen.

Anno 1787 was het zo ver : op 30 januari passeerden Franciscus GEERSENS en Maria Anna THUYS hun huwelijksakte voor notaris Antoine RYCX sr. te Oostende (3). Het kerkelijk huwelijk werd op 6 februari 1787 ingezegend (1).

François GEERSENS en Maria Anna THUYS beleefden hun huwelijksgeluk op intensieve wijze. In een tijdspanne van negen jaren zagen 8 kinderen het levenslicht.

Zo was het in 1788 feest bij de geboorte van Maria. Dit herhaalde zich in 1791 voor Sophia, in 1794 voor Theresia, in 1796 voor Agnes, in 1798 voor Rosalia, in 1801 voor Jean Baptiste, in 1803 voor Désiré en in 1806 voor Julien (4).

Allen bereikten een volwassen ouderdom. Dit feit wijst ons erop dat het hier om een bemiddeld gezin ging.

Op 9 maart 1792 kocht kruidenier François GEERSENS en echtgenote Maria Anna THUYS het huis aan de noordkant van de Weststraet (heden 51 AB) van Agnes DE ROO en dochter Catherine. Het huispand maakte deel uit van een "succession vacante" (5).

September 1794 in wijk 2 ingedeeld, kreeg het huis in 1796 het huisnummer 70.

Als overtuigd katholiek nam François GEERSENS het ambt van kerkheer waar in de grote kerk. Met de Franse inval te Oostende, in november 1792, werden alle kerkelijke activiteiten geleidelijk onderdrukt en geweerd.

Pas vanaf 10 september 1801, toen Napoleon een Concordaat afsloot met de Heilige Stoel werd de vrijheid van eredienst hersteld (6).

Te Oostende, net als in andere steden, was de kerk aan dringende herstellingswerken toe. In tegenstelling tot de meeste kerken waren te Oostende echter de orgels ongedeerd ter plaatse gebleven. Uitleg is te vinden in het feit dat de Fransen het orgel gebruikten bij hun vieringen van de "Culte de la Raison". Op de tonen van de "Marseillaise" begeleidde het orgel de plechtigheid (6).

Op 27 mei 1802 stuurden de kerkheren van onze parochiekerk volgend schrijven aan de "Maire", Thomas BLAKE :

Au Maire,

Exposent les soussignés François GEERSENS et Joseph LACROUYX, tous deux habitants de cette commune et marquilliers de l'église se dite paroissiale de St Pierre, que puisque le moment est venu ou les églises vont s'ouvrir incessamment à y excercer la religion catholique et romaine, suivant le Concordat fait avec sa sainteté le Pape et le premier consul Bonaparte, ils sont dans la ferme croyance d'avoir droit de réclamer à la susdite église en leur dite qualité de marquilliers, et au nom de leurs concitoyens les habitants de cette dite commune, par lesquels ils sont constitués et qu'il est de la plus grande importance que quelques réparations y soient faites, afin que le service divin y puisse se faire vu le si mauvais état dans lequel elle se trouve.

C'est la raison pourquoi ils prennent de ce chef leur recours envers vous, citoyens maire, pour qu'il vous plaise y prêter la main afin que les pétitionnaires puissent agir avec sûreté.

Salut et fraternité (6)

Voor het bekostigen van de herstellingen werd een openbare intekening geopend. Deze bracht 1.238 Livres Tournois bijeen, wat destijds overeenkwam met 1.222, 67 fr.

Reeds op 6 juni 1802 was de parochie kerk terug open voor de eredienst.

In opdracht van het Vicariaat werd op 13 juni 1802 een Te Deum Laudamus gezongen in de grote kerk.

De Oostendenaars werden op de plechtige dankmis om 10 uur in de grote kerk uitgenodigd.

Een groot aantal gelovigen kregen volgende brief toegestuurd :

Citoyen,

Les anciens marquilliers de l'église paroissiale de cette commune ont l'honneur de vous inviter à la messe suivie du Te Deum qu'on célèbre dans la dite église, par ordre du Vicariat, à dix heures du matin, afin de remercier le Tout-Puissant, pour le rétablissement du culte de nos pères.

Ostende, le 22 prairial ou 10/11 juin 1802

Signé François GEERSENS (6)

Deze feiten wijzen er meteen op dat François GEERSENS niet vervaard was om in deze benarde tijden voor zijn overtuiging uit te komen.

Anno 1809 werd François GEERSENS voorgesteld om het ambt van "receveur des hospices" waar te nemen. De benoeming hield in dat vooraf een borgsom diende gestort te worden.

Hiertoe ontleenden op 3 augustus 1809 Frans GEERSENS en Maria Anna THUYS het bedrag aan Henri MEYNS, lakenkoopman, wonende in de St. Jozefstraat (heden Jozef II straat). Het huis op nr. 26 in de Weststraet diende als borg voor de lening, groot 7.256,23 fr (5).

Toen François GEERSENS in 1814 ook benoemd werd tot "receveur du bureau de bienfaisance" moest opnieuw een borgsom gestort worden. Dit vergde meteen een nieuwe lening.

Hiertoe werd op 24 augustus 1814 voor notaris Antoine RYCX jr. akte verleend, met huis als borg. Dit pand, Weststraet 26, werd als volgt beschreven :

"Maison de deux étages, avec cours, petit jardin et fabrique de chandelles."

Naar waarde werd het goed op 21.768 fr. geschat (7).

Anno 1814, onder het Koninkrijk der Nederlanden, werd er opnieuw geteld.

Op Weststraet 26 waren toen gehuisvest : het echtpaar GEERSENS (56 j.), Maria THUYS (52 j.) en hun 8 kinderen. De ongehuwde Maria THUYS (47 j.) woonde bij hen in, alsook de 27 jarige Maria CLAEYS, dienstmeid (2).

In 1826 werd de huisnummering aangepast. nr. 26 werd voortaan nr. 28. Bewoond door haar eigenaars, François GEERSENS, telde het huis toen 9 inwoners (8).

Toen men in oktober 1830 te Oostende voor de "Conseil de Régence" stemde, werd François GEERSENS stemgerechtigd. De lijst vermeldde tevens zijn adres : Weststraet 28 (9).

Zaterdag 24 november 1832 overleed thuis de 72-jarige François Yavier Jean GEERSENS (10).

Zijn weduwe stond er nu alleen voor. Bevoegd winkelierster nam zij meteen de zaken in handen. Dank zij haar opleiding en bekwaamheid slaagde zij erin de functies van ontvanger bij de Berg van Barmhartigheid alsook van het Burgerlijk Hospitaal waar te nemen. Volgens K.B. van 24 februari 1814 werd zij gehouden een "cautionnement" te storten. Met het huis als borg kon zij de vereiste 3.700 fr storten, waarvan akte bij notaris A.J. L. RYCX op 9 mei 1833 (11).

Toen Thomas VERMEIRSCH in 1837 zijn "Guide pour la Ville d'Ostende" uitbracht, vermeldde hij de weduwe GEERSENS, gevestigd in de Weststraet 28 als : Trésorier des Hospices, Trésorier du bureau de Bienfaisance, Fabriques de chandelles et Marchand de charbon de terre (12).

Pas 34 jaar overleed de ongehuwde Juliana GEERSENS op 26 november 1841. De inmiddels 77-jarige Maria Anna THUYS beweende niet alleen een geliefde dochter, maar ontbeerde meteen een kostbare hulp in huis (13).

Op woensdag 22 februari 1849 overleed, op 85-jarige ouderdom, Maria Anna THUYS. (14). Bij haar heengaan verloor Oostende een groot vrouwenfiguur.

De nalatenschap van Maria Anna THUYS, weduwe François GEERSENS, ten bate van Jean Baptiste GEERSENS, broers en zusters, behelsde : "Maison avec bâtiment servant de fabriques de savon et de chandelles sises 28 rue d'Ouest" (15).

Woonachtig te Brugge kwam Jean Baptiste GEERSENS zich nu op het nr. 28 in de Weststraet vestigen. De zeep en kaarsenproductie ging

meteen verder door. Voor de kruidenierswinkel stonden zijn zusters verder in.

Het verlies van Thérèse GEERSENS (54 j.), op 13 augustus 1849, kwam familiaal en commercieel zwaar over (16). Twee jaar later, op 20 augustus 1851, overleed ook Agnes GEERSENS (54 j.). De situatie verbeterde er niet op (17).

Hoe Jean Baptiste het nu klaar speelde is niet bekend. Wel staat vast dat de zeep- en kaarsenproductie verder doorging.

September 1857 publiceerde de Feuille d'Ostende de lijst van de kiesgerechtigden voor de Gemeenteraad. Voor Oostende stonden 514 stemgerechtigden op de lijst ingeschreven.

De Weststraat telde 18 cijnskiezers. De lijst vermeldde ook Jean Baptiste GEERSENS (18).

Na dit laatste gegeven verliezen wij zijn spoor.

Op 14 november 1858 stond in de Feuille d'Ostende te lezen :

OPENBARE VANDITIEN TE OOSTENDE

1° -

2° - Maendag 22 november 1858, om 2 uer namiddag, voor het huis nr. 28, in de Weststraet.

Veele schoone meubilaire goederen. (19)

Naar alle waarschijnlijkheid verlieten de laatste GEERSENS's toen het pand in de Weststraat.

De 57-jarige Jean Baptiste GEERSENS was heel wat jaren in Brugge werkzaam geweest. Naar alle waarschijnlijkheid keerde hij destijds terug naar de stad van zijn voorouders (20).

Tussen 24 en 30 mei 1859 werd de pare- en onparehuisnummering in de Weststraat ingevoerd. Meteen werd nr. 28 voortaan nr. 49.

Anno 1859 op 14 juni huwde Eugène BONDUE de 18-jarige Céline BAUWENS. Het jonge paar betrok toen het pand nr. 49 in de Weststraat (heden 51 AB).

Als eerste zag Eugène BONDUE hier op 14 juni 1860 het levenslicht (21).

Afwisselend beleefden de BONDUE's gelukkige en droevige familiale momenten in dit pand.

Zo zagen hier opeenvolgend Anne in 1861, Louise in 1863, Edouard in 1865, Marie in 1868, Gabrielle in 1869, Georges in 1870, Céline in 1873 en Eugène in 1874 het levenslicht (22).

Ook op nr. 49 eiste de hoge kindersterfte haar tol.

Pas één jaar oud overleed Edouard BONDUE hier op 22 december (23).

Een maand later, op 31 januari 1867, sloeg de dood opnieuw toe. Ditmaal was het de 7-jarige Eugène (24). Anne en Louise verloren meteen hun beide broers.

Anno 1873 op 4 augustus overleed Céline, pas 6 maanden oud (25).

De kruidenierszaak van Eugène BONDUE telde een talrijk cliënteel. Het duurde echter niet lang of zeepzieder BONDUE werd ook kaarsgieter. Dit alles bracht steeds meer klanten over de stoep. Aan BONDUE, geslaagd zakenman, werd in 1865 voorgesteld op te treden als verzekeringsmakelaar. Het moet tot een vergelijk gekomen zijn, want in d'Echo d'Ostende van 7 oktober 1865 stond te lezen :

Les Compagnies La Royale Belge et les Rentiers Réunies, assurances sur la vie en cas de décès, rentes viagères, immédiates et différées, achats de nues propriétés, associations de milice formées pour faciliter le remplacement militaire etc., etc. Etablies à Bruxelles rue Royale, 28. Sont représentés à Ostende par MM. Norbert BOURGOIGNIE, rue de Brabant 9 et Eugène BONDUE rue d'Ouest 49 (26).

Destijds werden de miliciens per loting aangeduid. Wie het verkeerde lot trok moest soldaat worden, behalve wie over een plaatsvervanger beschikte. Dit kostte echter een flink bedrag. Gezinnen met mannelijke kinderen verzekerden dan ook dit risico. Het welstellend cliënteel dat met regelmaat de kruidenierswinkel van BONDUE bezochten vormden, in dit opzicht, een ideale doelgroep.

Logisch dan ook dat de Royal Belge voor Oostende Eugène BONDUE als verzekeringsmakelaar opnam.

Onverwachts overleed de 42-jarige Eugène BONDUE op 24 september 1874 (27). Met een kroost van 5 kinderen, en in verwachting van een zesde, stond de 34-jarige Céline BAUWENS er nu moederziel alleen voor. Haar oudste dochter Anne was pas 13 jaar.

Bovenop de huishoudelijke taken kwam nu nog de uitbating en het beheer van de zaak.

Een reusachtige opgave voor Céline BAUWENS.

De geboorte van het kind op 21 oktober 1874 werd volledig overschaduwed door het plotse heengaan van Eugène BONDUE. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de pasgeborene naar zijn vader Eugène, Pierre genaamd werd (28).

Bij de BONDUE's, op nr. 49 in de Weststraet, stapte men binnen voor de aankoop van boter, eieren, konijnen, kaarsen en nog meer. Alle Oostendenaars waren bekend met wat hier aan de hand was. Vriendelijk, competent en hulpvaardig wist Céline BAUWENS haar cliënteel te behouden en zelfs verder uit te breiden.

De gasverlichting in 1843 te Oostende ingevoerd werd met de jaren vrij algemeen. Dientengevolge daalde de omzet van kaarsen aanzienlijk (29). Dit in tegenstelling met de zeepproducten waarvan de verkoop aldoor groeide. Gelukkig voor de BONDUE's compenseerde de verkoop van beide producten elkaar.

Met de jaren kreeg Céline BAUWENS hulp van haar dochters in de winkel en bijstand van Eugène, zoon, in de zeepziederij.

In 1890 werd het huis nr. 43 in de Weststraat in twee huizen gesplitst. Het werden nu de nrs. 43 en 45. Dit had tot gevolg dat nr. 49, voortaan nr. 51 in de Weststraat werd.

De jaargids STRACKE, anno 1897, vermeldde de weduwe BONDUE als zeepziedster. Zoon Georges kreeg de vermelding student (30).

In de Carillon van 5 september 1900 verscheen de kleine aankondiging :

On demande demoiselle au courant de comptabilité - s'adresser 51, rue d'Ouest (31).

Wat een aanduiding is nopens de verderzetting van de handelsactiviteiten in het pand.

Volgens akte van 13 augustus 1901, gepasseerd voor notaris FRAYES, verkochten Louis VALCKE en echtgenote Louise BONDUE, en consoorten hun aandeel in het huispand op nr. 51 in de Weststraat aan hun moeder Céline BAUWENS, weduwe Eugène BONDUE, koopvrouw. Meteen werd Céline BAUWENS opnieuw de enige eigenares van nr. 51 (32).

De STRACKE jaargids anno 1902 vermeldde nu de weduwe BONDUE als rentenierster (33).

Dit belette echter niet dat de zeepziederij, onder het beheer van Eugène BONDUE zoon, verder produceerde.

Voor het laatst vermeldde de Provinciale Wegwijzer van West-Vlaanderen, anno 1914, de zeepziederij BONDUE in de Weststraat (34).

Bureelbediende Roger CLAEYS bewoonde het huispand in 1919 (34). Eugène BONDUE en familie, alsook Céline BAUWENS woonden nu in de Jozef II straat (36).

Na 14-18 werd het gelijkvloers in 2 winkels gesplitst en te huur gesteld.

Op 23 november 1919 werd de Weststraat tot Adolf Buylstraat omgedoopt. Het pand nr. 51 lag meteen in de Adolf Buylstraat (37).

Droogkuis, ververij en wasserij RIBBY vestigde er zich in 1920. Anno 1924 sloot RIBBY aan op het telefoonnet. Wie telefoonnummer 1050 vormde kwam in verbinding met de zaak.

De telefoongids vermeldde RIBBY op nr. 51 in de Adolf Buylstraat tot in 1931 (38).

Het reisbureau "Battle Fields" gesticht en beheerd door L. VAN COLLER opende haar burelen hier in 1920 (39).

De onderneming, hoofdzakelijk gericht op een Engels publiek, richtte autocar trips in naar de slagvelden van 14-18. Inlichtingen en afspraken waren vanaf 1920 ook via het telefoonnummer 448 te bekomen.

Het jaar erop werd het reisbureau overgenomen door A. JOSET. Burelen en administratie verhuisden naar de eerste verdieping. De onderneming bleef hier tot in 1929 gevestigd (40).

Op het gelijkvloers, naast RIBBY, vestigde zich in 1923 papierhandel HUBAUT. Behalve papierwaren kon men er ook nog parfums en kantwerk kopen (41). Dit winkelpand kreeg het nr. 51 b. De gezusters HUBAUT betreurden hier op 3 december 1923 het overlijden van hun moeder Juliana OLIVIER (41).

Toen in 1925 de handelaarsbond een étalagewedstrijd uitschreef behaalde papierhandel HUBAUT één "Premier Prix d'Originalité" (42).

De winkel van de gezusters HUBAUT ging aanvang 1929 dicht.

In de Zeewacht van 11 mei 1929, rubriek notariële aankondigingen stond te lezen :

Kantoor van den Notaris L. VANDER HEYDE, Kerkstraat, 24 te Oostende.

Maandag 13 mei 1929 om 3 ure namiddag ter afspanning "St. Sebastiaan", St. Sebastiaanstraat, 26

Toeslag van : STAD OOSTENDE

1. Een schoon en welgelegen handelshuis, Adolf Buylstraat, 51 groot 1 a. 90 ca. Onmiddellijk genot.

Ingesteld fr : 441.000

2. Een welgelegen bouwgrond, groot 139 m², 11 dm², hoek Madrid en Kleine Weststraten.

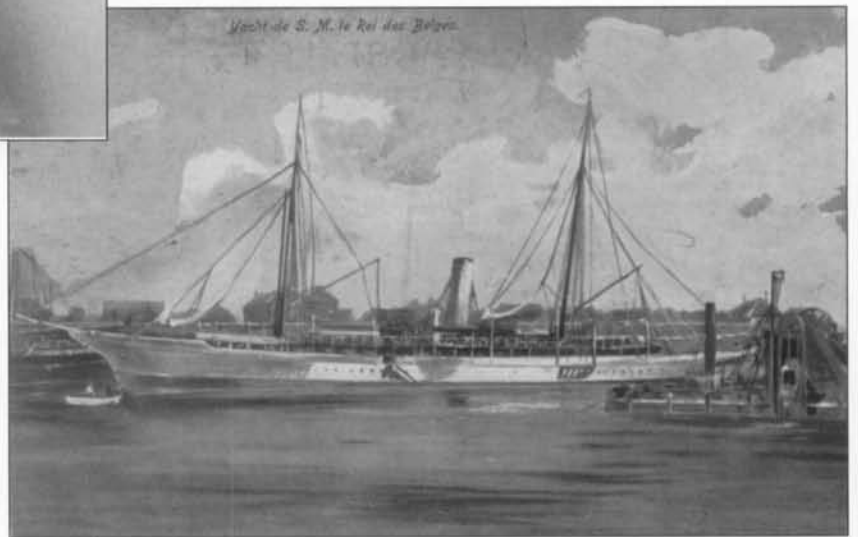
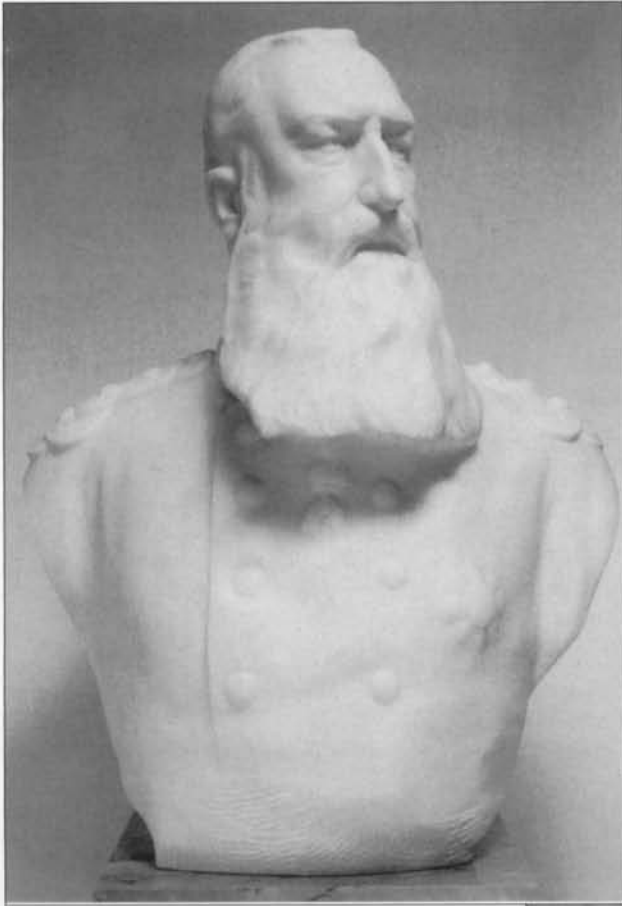
Ingesteld fr : 100.000 (43)

Destijds verkocht Céline BAUWENS, weduwe Eugène BONDUE, wonende Jozef II straat nr. 31, het winkelpand aan Nicolas, Mathieu, Hubert CORMAN. De koop werd afgesloten voor 482.600 fr (44).

Céline BAUWENS overleed op 15 december 1932, in haar 93-ste levensjaar (44a).

-
- (1) - Ostendiana III - 1978, p. 38.
- BSO. - + Ost. 24/11/1832. Franciscus Xaverius Joannes GEERSENS 72 j. - ° Brugge. Wonende te Oostende - winkelier - 28 West.
- (2) Volkstelling FR. - jan 1798.
- (3) not. Antoine RYCKX sr./Ost. - akte 33 - 30/01/1787.
- (4) Volkstelling NL - 1814.
BSO - + Ost. 26/11/1841 - Juliana GEERSENS (34 j) 28 West.
BSO - + Ost. 13/08/1849 - Theresia GEERSENS (54 j) 28 West.
BSO - + Ost. 20/08/1851 - Agnes GEERSENS (54 j) 28 West.
- (5) not. A. RYCX jr./Ost. - VC 41/256 - akte 249 - 03/08/1809.
- (6) Car. 6 - 12/01/1902 - "Anniversaires".
- (7) not. A. RYCX jr./Ost. - VC 41/273 - akte 174 - 05/10/1814.
not. A. RYCX jr./Ost. - akte - 24/08/1814.
- (8) Telling Nl. - 1826 (mod. arch. Brugge).
- (9) Kiezerslijsten "Régence de la Ville d'Ostende" - 13/10/1830.
- (10) BSO - + Ost. 24/11/1832 - Franciscus GEERSENS (72 j.)
- (11) not. A. RYCX/Ost. - VC 41/302 - akte 50 - 09/05/1833.
- (12) Guide pour la Ville d'Ostende 1837 (T. VERMEIRSCH).
Vve GEERSENS - 28 r. Ouest - Bienfaisance p. 4
Hospices p. 4
Fabrique de chandelles p. 15.
March. de charb. de terre. p. 21
- (13) BSO - + Ost. 26/11/1841 - Juliana GEERSENS (34 j.).
- (14) BSO - + Ost. 22/02/1849 - Maria Anna Thuys (85 j.).
- (15) not. A. LIEBAERT/Ost. - akte 22/02/1849.
- (16) BSO - + Ost. 13/08/1849 - Thérèse GEERSENS (54 j.).
- (17) BSO - + Ost. 20/08/1851 - Agnes GEERSENS (54 j.).
- (18) FO 4051 - 20/09/1857. Liste des Electeurs pour le Conseil Communal 1857.
- (19) FO 4170 - 14/11/1858.
- (20) Volkstelling Nl 1814.
BSO - + Ost. 24/11/1832 - Franciscus GEERSENS.
BSO - + Ost. 20/08/1851 - Agnes GEERSENS (54 j.).
- (21) BSO - ° 06/06/1860 - Eugène Pierre BONDUE.
BSO - 21/06/ 1859 : Eugène Pierre Marie BONDUE - 26 j.- °
Ost. 12/08/1832 x Céline Colette Eugénie BAUWENS - 18 j.- °
Ost. 08/09/1840
- (22) BSO - ° Ost. 24/06/1861 - Anna Maria BONDUE.
BSO - ° Ost. 26/03/1863 - Ludovica Maria BONDUE.
BSO - ° Ost. 28/08/1865 - Edouardus Josephus BONDUE.
BSO - ° Ost. 08/02/1868 - Marie Elise BONDUE.
BSO - ° Ost. 25/03/1869 - Gabrielle Josephine BONDUE.
BSO - ° Ost. 29/11/1870 - Georges Auguste BONDUE.

LEOPOLD II en OOSTENDE • 1

- BSO - ° Ost. 21/02/1873 - Céline Louise BONDUE.
 BSO - ° Ost. 21/10/1874 - Eugène Pierre BONDUE.
 (23) BSO - + Ost. 22/12/1866 - Edouardus Josephus BONDUE.
 (24) BSO - + Ost. 31/01/1867 - Eugène Pierre BONDUE.
 (25) BSO - + Ost. 04/08/1873 - Céline Louise BONDUE.
 (26) EO - 07/10/1865.
 (27) BSO - + Ost. 24/09/1874 - Eugène Petrus BONDUE (42 j.).
 (28) BSO - ° Ost. 21/10/1874 - Eugène Pierre BONDUE.
 (29) ZW 02/11/1929 en FO 25/01/1857 en Litt. 10/03/1934.
 (30) AC. Stracké 1897 p. 57.
 (31) Car. 05/09/1900.
 (32) not. FRAEYS akte van 13/08/1901.
 (33) AC. Stracké 1902 p. 170.
 (34) Prov. Wegwijzer v. W.-Vl. 1914.
 (35) Kiezerslijsten 1919.
 (36) ZW 31/03/1923 en 08/09/1923.
 (37) Beslissing Schepencollege van 23/11/1919.
 (38) Duinengalm 23/06/1920 en Tel. Gids 1924-25-26-27-28-29-30-31.
 (39) Tel. Gids 1920.
 (40) Tel. Gids 1921-22-23 en ZW 02/04/1927, 18/02/1928 en 23/02/1929.
 (41) Duinengalm 14/12/1923.
 + Ost. 03/12/1923 - Juliana OLIVIER.
 (42) Car. 05/06/1925 en EO 06/06/1925.
 (43) ZW 11/05/1929 en Car. 11/05/1929.
 (44) not. Louis VANDER HEYDE akte 112 - 12/08/1929).
 (44a) ZW 24/12/1932 en Litt. 24/12/1932.

LEGENDE :	BSO	Burgerlijke Stand Oostende
	Car.	Carillon
	FO	Feuille d'Ostende
	EO	Echo d'Ostende
	ZW	Zeewacht
	AC...	Jaarboek...
	Litt.	Le Littoral
	NK	Nieuwsblad van de Kust
	Fl. Litt.	La Flandre et le Littoral

I N M E M O R I A M

Op 17 juli 1996 overleed de heer **Walter DEBROCK**, effectief lid van onze Kring en goed gekend bij onze leden door zijn steeds interessante voordrachten.

Op 19 juli 1996 overleed de heer **Florimond CORSELLIS**, medestichter en jarenlang lid van de Heemkring.

Over beide personaliteiten meer in ons volgend nummer.

TOPONYMIE VAN 'S HEERWOUTERMANSAMBACHT (XII) - 26ste BEGIN
Sinte Cathelyne-Zuidoost en Bredene-West

door J.B. DREESEN

In het 26ste Begin van 's Heerwoutermansambacht worden de percelen verdeeld tussen SINT CATHELYNE-ZUIDTOOST en BREDENE WEST. Van perceel 1 t.e.m. perceel 70 behoort tot Sinte Cathelyne en van perceel 71 t.e.m. 148 tot Bredene.

De omschrijving van het 26ste Begin (1) luidt als volgt :

"Beghinnende noordt jehens over tlaetste voorseit stick, noordtwaert over den WATERGANCK tusschen de DYCKWECH en den HEERWECH beede an de noordtoostsyde, den WATERGANCK ande zuudtsyde ende ant westhende, metter oosthende anden KEIGNAERT ende es den houc waer THOF ende CASTEEL van SINTE CATHELYNE in staet daer".

Dit is het Begin waarin het zogenaamde kasteel en hof van Sinte Cathelyne lagen en dat in onze tijd nog altijd in de herinnering leeft als het "Blauw Kasteel". De "Blauw Kasteelstraat" ontleende er haar naam aan. Kastel, hof en neerhof waren gelegen in de noordwesthoek van het 26ste Begin, even ten zuiden van het dorp Sinte Cathelyne-West dat het 24ste Begin vormde.

Het "Blauw Kasteel" of wat er van overbleef, werd in de 18de eeuw nog nauwkeurig gesitueerd op de kaart van FERRARIS Oostende 7, langs de Stuiverstraat, over het kruispunt met de Torhoutsesteenweg (2).

De in de beschrijving vermelde Waterganck vormt voor een deel de Oostendse Watergang. Iets zuidelijkerr splitst hij zich in twee, het ene deel (dat Oostendse Watergang blijft heten) loopt westelijk naar de Sluisvliet terwijl het tweede deel een nieuwe watergang vormt die naar de Keignaert liep.

De vermelde Dyckwech is de HOGE DIJKWEG die we reeds in de beschrijving van vorige beginnen vermeldden. Hij liep van Wilskerke naar Bredene en passeerde ten zuiden van Oostende.

De Heerweg die in de beschrijving vermeldt wordt is de baan die de westkant van Oostende verbond met de Keignaert. Hiervoor werd hij door latere auteurs ook wel de WESTKEIGNAERTWEG genoemd dit als tegenhanger van de eigenlijke KEIGNAERT die dan maar gemakshalve door hen de OOSTKEIGNAERTWEG werd genoemd. Die naamgeving komt echter niet voor in documenten van voor 1600.

De sporen van deze watergang, de heerweg en de Keignaert zijn door de GROTE VLOEIING van 1584 en de daaropvolgende periode van 150 jaar overstroming volkomen uit het landschap verdwenen. Ter situering voegen we een kaartje bij deze tekst gebaseerd op de vergelijking van dit deel van de kaart van POURBUS (3) met een huidig plan.

Wij starten onze wandeling doorheen het 26ste Begin in de noordwesthoek, de hoek gevormd door de Watergang en de Dijkweg. In dit eerste perceel wordt vermeld :

...in oosthende THOF ende CASTEEL van Sinte Cathelyne metten SYNGHELE zuudtwest ende noordt van, ende metten NEDERHOVE oost daervan, metter westsyde ende westende anden Waterganck, metter noordtsyde anden Hogen Dyckwech...

Het leengoed van Sinte Cathelyne was een heerlijkheid die gelegen was in 's Heerwoutermansambacht. Zij bestond uit het Hof "Ten Bogaerde", het "Blauw Kasteel" en het "Neerhof". De heerlijkheid bezat ook nog het oppertoezicht van de Woutermanswatering, het visrecht in de wateren en het schoutendom van de omschrijving Oostende.

Het "Blauw Kasteel", het kasteel van de heerlijkheid, bestond reeds in 1400 en werd rond 1600 herbouwd. Het was achtereenvolgens in handen van :

1. Diederik van Halewyn van 1435 tot 1451.
2. Jan van Bonem.
3. Jan d'Hamere die het in 1514 verkocht aan
4. Jan Beune die het aan zijn dochter gaf
5. Franciska Beune die met Frans Reyvaert huwde. Hun zoon was
6. Engelbert Reyvaert. Raad van de stad Brugge van 1557 tot 1579.
7. Engel Reyvaert volgde zijn vader op en liet daarna het goed over aan
8. Marie Reyvaert, zijn zuster, die huwde met Jan Stockhove.
9. Vincent Stochhove, hun zoon, erfde de heerlijkheid. Stierf in 1679.
10. Jan Baptist Stockhove volgde hem op. Achtereenvolgens kwam de heerlijkheid bezit van
11. Jean Baptist Stockhove
12. Karel-Emmanuel Stockhove
13. Karel-Jeroom Stockhove
14. Nikolaas-Emmanuel Stockhove.

Een gedeelte van het leengoed, het "Blauw Kasteel" (waarschijnlijk ging het hier om het Neerhof = boerderij) werd in de 18de eeuw verkocht aan de familie

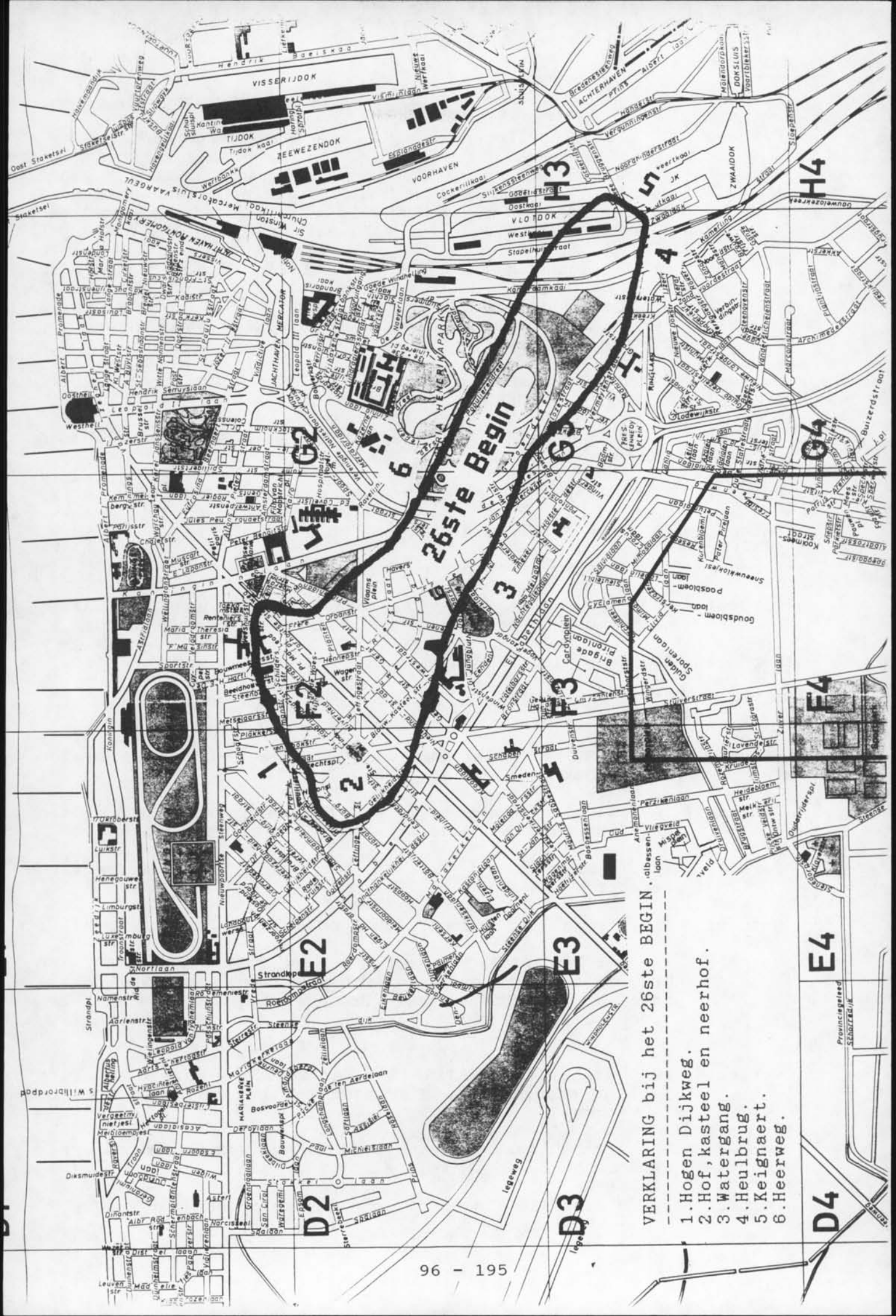
15. De Brouwer waardoor het in bezit kwam van
16. Maria De Brouwer die het op haar beurt in 1828 verkocht aan
17. Jan Jozef Vermeire, landbouwer te Stene. Bij het afsterven van J.J. Vermeire (in 1858) ging het goed over naar
18. zoon Vermeire. In 1902 werd het eigendom van
19. Oscar Montangie een brikkenbakker (4).

De resten van het "Blauw Kasteel" zijn in het interbellum verdwenen of werden geïntegreerd in een grote bakkerij die op die plaats gebouwd werd. Voor enkele jaren schonk ons geacht lid, dhr. Robert DEMAEGDT, de Kring een kleine kleurfoto van deze boerderij.

De naam "Blauw Kasteel" vond waarschijnlijk zijn oorsprong bij een blauw leien dak. In het Izegemse stond in vroeger eeuwen ook een "Blauw Kasteel". Het kreeg zijn naam door de kleur van het dak. Vergelijk ook met de veel voorkomende "Blauwe Sluis" in onze contreyen, naamgeving naar aanleiding van het gebruik van blauwsteen ofte graniet.

We overlopen nu stelselmatig de percelen op zoek naar toponiemen. Wij volgen hierbij de werkwijze van de landmeter die regelmatig van kant veranderde.

- Perceel 1 t.e.m. 11 liggen met hun noordzijde aan "...den dyckwech".
- Perceel 3 heet "...TDRYNCKPITSTICK..." vanwege een drinkput voor de dieren, dus weiland.
- Perceel 6. Hierop staat de "...hofstede daer Jerome FREYMOUT op wuent, met den gehelen HOFGRACHT, metten SINGHELKEN ende THOVENCOTSTIKXKIN...". Hofstede met gracht, muur en ovenkot.
- Perceel 11 had "...een plat wallekin..." een afgeplatte wal.
- Perceel 12 t.e.m. 16 liggen met hun oostzijde aan "...den heerwech...".
- Perceel 12 heeft "...enen wal aan de noordtsyde..." waarschijnlijk het vervolg van het "plat wallekin" van perceel 11. Verder geen bijzondere toponiemen.
- Perceel 17, 18 en 19 grenzen aan "...den waterganck". Geen bijzondere toponiemen.
- Perceel 20 t.e.m. 32 grenzen dan weer met hun noordoosten "...aen den heerwech".
- Perceel 26. Daarop staat de "...hofstede daer Arnoudt LEYNS wuendt".
- Perceel 32 is een "...pittede stick met enen hoghe rick" een uitgetuft stuk met een hogen rug.
- Perceel 33 t.e.m. 46 liggen weer "...aenden waterganck".
- Perceel 38. Daarop stond vroeger een hofstede "...met wylen een hofstede daerop staende gheheeten FEYSE RYCKX HUUSINGHE".
- Perceel 41 en 43 "...de noordtsyde dictum DEN BLARYNCK" en "...dat men heet DEN BLARYNCK".
Waarschijnlijk van het Middelnederlands BLAER = kaal, bloot, beroid, woest. Een onbewerkt stuk grond.
- Terug naar de overkant "aen den heerwech" met percelen 47 t.e.m. 58.
- Perceel 47 "...ende es de hofstede (Cornelis COUDENELS) met de landen westwaertstreckende".
- Perceel 48 heeft "...enen drynckpit" dus weiland.
- Perceel 51 "...wijlen een hofstede en diverse pitten daerinliggende". Een verlaten hofstede en uitgeturft land.
- Perceel 52 met "...een huisekin op de westsyde daar vidua (weduwe) Jacop BEYDINS in wuent en met enen groten drynckpit".
- Perceel 54 met "...een stick genhaemt HEVERAERTS BEILCK". Een BILK is een weiland dus EVERAERTS BILK.

VERKLARING bij het 26ste BEGIN.

1. Hogen Dijkweg.
2. Hof, kasteel en neerhof.
3. Watergang.
4. Heulbrug.
5. Keignaert.
6. Heerweg.

- Perceel 57 heeft "...enen drynckpit op de noordtwesthoek".
- Perceel 59 t.e.m. 68 liggen weer "...aen den waterganck".
- Perceel 59, 61 en 64. Daarin is er spraak van een stuk "...dat men heet MEYSINS WERF". In het middelnederlands had werf de betekenis van "onbebouwde ruimte rond of voor een huis" en "afgesloten ruimte". Dus de WERF van MEYSINS.
- Perceel 66 "...aen den HOFGRACHT van Victor WILZOETS cum suis (met de zijnen) daervolghende HOFSTEDE met enen WERFVE bij den noordtoosthoek". De gracht van Victor WILZOETS met de zijnen met daarachter de hofstede met een werf op de noordoosthoek.
- Perceel 69 en 74 liggen weer "...aen den heerwech". Vanaf perceel 71 begint BREDENE WEST.
- Perceel 72 "...aen den HOFWECH van Victor WILZOETS naervolghende hofstede".
- Perceel 74 "...daeran de hofstede daer Loy RETS weundt".
- Perceel 75 t.e.m. 85 liggen "...aen den waterganck".
- Perceel 75 heeft "...enen drynckpit".
- Perceel 84 "...aen libri (kinderen) Christoffel MARANNES naervolghende hofstede". War MARANNES kinderen woonden.
- Perceel 86 t.e.m. 101 liggen weer "...aen den heerwech".
- Perceel 91 "...de hofstede metten lande oost daer Cornelis DE RAET weundt".
- Perceel 102 t.e.m. 125. Daarvoor moeten wij "...aen de waterganck".
- Perceel 104 is "...op de westsyde NEDERLAND en perceel 105 "...es UUTGEDHARINCKT". Beide stukken waren uitgeturft.
- Perceel 106. Daarop stond "...een hofstede" zonder vermelding bewoner.
- Perceel 111, 112 en 115 waren "...utgedharinck" Uitgeturft.
- Perceel 120 was het stuk "...daer de HEULBRUGGHE in light". Een brug in boogvorm over de watergang die de toegang tot de heerweg van Stene naar Bredene mogelijk maakte. Een gedeelte van de huidige Zilverlaan komt met deze heerweg overeen.
- Perceel 121 had "...enen WATERPIT". Het verschil met "DRYNCKPIT" is hier onduidelijk. Misschien een put om regenwater op te vangen.
- Perceel 125 ligt "...metter zuudtsyde anden waterganck ende met het oosthende anden keignaert".
- Perceel 126 t.e.m. 146 liggen "...aen den keignaert".

- Perceel 126 heeft "...een maniere van een WALLEKIN". Wal = wal, muur maar ook gracht of poel.
- Perceel 137 "...met enen PIT by den oosthende".
- Perceel 140 "...enen DRYNCKPIT verin staende".
- Perceel 146 "...ende es Christoffel MARANNES hofdstede en landt.
- Perceel 147 en 148 liggen weer "...aen den heerwech".
- Perceel 147 heeft "...wijlent een hofstede op tzuudthende verin staende". Wijlent = eertijds.
- Perceel 148 ligt met het noordeinde aen de Heerweg en met de noordoosteinder aen de Keignaert en heeft "...ene hofstede op de noordthende".

Hier eindigt onze wandeling door het 26ste Begin dat opgedeeld was tussen Sinte Cathelyne Zuudtoost en Bredene-West en in het totaal 350 gemeten en 26 roeden groot was.

Het aantal toponiemen is niet zo groot. We citeren nog even :

TDRYNCKPITSTIK. Perceel 3.
 THOVENCOTSTIXKEN. Perceel 6.
 DE BLARIYNCK. Perceel 41 en 43.
 HEVERAERTS BEILCK. Perceel 54.
 MEYSINS WERF. Percelen 59, 61 en 64.

Er werden echter een reeks hofdsteden met hun bewoners vermeld :

Jerome FREYMOIUT
 Arnoudus LEYNS
 FEYSE RYCKX huisinghe
 Cornelis COUDENELS
 Weduwe Jacop BEYDENS
 Victor WILZOETS
 Leo RETS
 Christoffel MARANNES
 Cornelis DERAET

Deze namen hebben genealogisch hun belang voor opzoekingen vóór 1600.

Belangrijk is echter ook de situering van :

- Hof, kasteel en neerhof van Sint Cathelyne-West.
- de Heerweg, watergang en het stuk Keignaertweg.
- de Heulbrug over de heerweg Stene-Bredene.

Belangrijk is ook nog het groot aantal uitgeturfde percelen. Deze toestand is te vergelijken met het uitbakken of uitbrikken van het landschap in deze eeuw.

Dit alles gevoegd bij het feit dat we het 26ste Begin bij benadering hebben kunnen situeren op een hedendaagse kaart maakt de oogst aan gegevens groter dan oorspronkelijk gedacht.

BRONNEN

1. R.A. Brugge. Fonds Jonckheere nr. 1290.
R.A. Brugge. Watering Blankenberge nr. 517. Ommeloper van 's Heerwoutermansambacht. 26ste Begin 1559.
 2. Graaf Ferraris. Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden. 1771-1778. Ostende 7. Heruitgegeven Pro Civitate vanaf 1965.
 3. Sted. Archief Brugge. Kaart van het Brugse Vrije door Pieter Pourbus 1596 en Pieter Claeysens de Jonge 1601.
 4. Beaucourt de Noortvelde. Stene.
-

IN 1930 KWAMEN ZE NIET ENKEL OM DE BADEN VAN OOSTENDE

door Ivan VAN HYFTE

Om de haverklap slaan touroperators je met meerdaagse kant- en klare stadsreizen om de oren. Rome, Parijs, Londen, Berlijn : sight-seeing in enkele dagen. Het fenomeen is niet nieuw.

In 1930 stelde de directeur van het stedelijk Bureau voor Inlichtingen, A. VAN DE CASTEELE, in een gratis frans- en engelstalige brochure "Ostende, reine des plages", een actieve vierdaagse voor. Leuk zijn de accenten die toen werden gelegd. Ik vat samen.

1e dag. Bij het verlaten van de Gare Maritime, steek je het brugje over naar het monument voor de Oostendse oorlogsslachtoffers. Links neem je de Jozef II straat, richting Kapellestraat, die ja als maar door volgt tot op de Zeedijk : "Le rendez-vous de la brillante clientèle cosmopolite d'Ostende" (een vaak gehoord cliché). Van hieruit is een wandeling tot aan het Palace Hotel een must (wat aan te vangen met je bagage ?). Je ontmoet het Kursaal en ge kijkt de ogen uit over het westerstrand.

Eenmaal terug blijf je die uitgestrekte promenade, maar nu staketsel-waarts, "entre le ciel et l'eau" (een gevoel dat onveranderd is gebleven). In volle zee en van onder de ruime zeildoeken van het café-restaurant geniet je van jachten, stomers, bootjes en jollen of...van de verrassende emoties rondom visnetten. Na het drankje of wat dan ook steek je over met de overzet naar één van Oostendes bezienswaardigheden, de Vuurtoren. In de omgeving is er het oude Fort Napoleon. De stad heeft besloten er een oorlogsmuseum (1) van te maken (wat zal de stad nu beslissen ?). Terug aan de wal moet je zeker het Kursaal bezoeken. Je eerste dag zit er pas op als je er 's avonds een concert bijwoont.....

2e dag. Na het bad (wie doet nog zo iets ?) en een petit déjeuner volg je de Leopoldlaan tot aan het gelijknamige park. Bemerkt links het nieuwe postgebouw. In het Leopoldpark bezoek je de fontein waaruit drinkbaar water opspat, afkomstig van de vallei van Hoyoux, 250 km. hier vandaan. In de buurt staat ook de boot van STANLEY tentoongesteld. Vergeet niet een bezoek te brengen aan de Trinkhall, gekend om zijn therapeutisch water en zijn baden (hoe jammer toch die afbraak !). Tien mannelijke en evenveel vrouwelijk badcabines zijn er ter beschikking.

Verlaat het park, richting Panorama de l'Yser en slenter langs de dokken tot aan de Vismijn, "un des plus grands marchés poissonniers de l'Europe" (zou het waar zijn?). De Sint Pieters- en Pauluskerk ligt binnen handbereik. Die bezoek je dan ook omwille van zijn glasramen, zijn kruisweg en het praalgraf van onze eerste koningin. Maak ook een ommetje rond de kerk en sta even stil bij de oude toren. Loop de Kerkstraat door tot op het Wapenplein. Je treft er het Stadhuis aan met zijn schitterende Balzaal en het Museum voor Schone Kunsten. Op de stadsbibliotheek is een gids ter beschikking, iedere werkdag van tien tot twaalf (wat zijn we nu verwend). Na de schilderkunst, de beeldhouwkunst. Steek het Wapenplein over, volg de Vlaanderenstraat en sla de Van Iseghemlaan links in tot aan het Leopold I-plein. J. DE LALAING heeft er Leopold I vereeuwigd (een opknapbeurt zou nu niet misstaan).

3e dag. Achter het Kursaal neem je de stadstram n° 5; je stapt af aan Petit Paris voor een boswandeling. Er is in het Bois de Boulogne (minder gekend is Bois des amoureux) van alles te beleven. Een visvergunning haal je in de Laiterie en je kunt ook spelevaren op de vijvers. Vóór je het Maria Hendrikapark verlaat, neem een kijkje in de Velodroom of sta even stil bij het Monument voor de gesneuvelden van het 3e en 23e linieregiment.

Wij zijn pas halverwege en moeten nog naar de Graaf de Smet de Naeyerbruggen waar we een onvergetelijk zicht hebben op alle haveninstallaties. Nabij de Demeysluis staat ook nog het Vindictivegedenkteken, dat bestaat uit de masten van de Thetis en de Intrepid en de Boeg van de Vindictive zelf.

Keer terug naar het station en zoek je hotel op via de Kapellestraat.

4e dag. Ostende-Extension. Mariakerke is ook een stukje Oostende ! (of niet soms?). Dé aangewezen route is uiteraard....de dijk met het Koninklijk Chalet, de gaanderijen, het hippodroom en het Royal Palace Hotel. Wandel rustig verder tot aan de weelderige villa's op de Mariakerkse dijk.

Vermoeid ? Geen nood, een elektrische tram brengt je probleemloos terug naar het Marie-Joséplein.

* * *

Zouden met dit arrangement al die toeristen tevreden terugblikken op Oostende ? Dat mag Joost weten.....

(1) Pas op Sinksen 1932 werd het fort als museum opengesteld.

AANKOPEN, SCHENKINGEN EN ANDERE OPNAMEN IN INVENTARIS 1995

** LOY.M.
0108/95 FOTO.a.Bestuur De Plate nov94.b.De Plate o/studiereis Brugge 1982

** LYCKE.
0296/95 SCHOOLBOEK.a.Het sprekende boek"Het toverwoud".16 blz+gram.plaat.
b.MOONS+PONT.Rekenboek 1.1ste lj.56 blz.
c.MOONS+PONT.Rekenboek 3.2de lj.96 blz.
d.VAEREWYCK-VERCAMMEN.Levend rekenen.2de lj A.48 blz.
e.MOONS+PONT.Handleiding rekenen.2de lj.231 blz.
f.HOOGVEEN.Handleiding lezen.96 blz.
g.2de Welkomboekje.Lezen.54 blz.
h.Taalboekje 1A.2de lj.1ste helft.67 blz.
i.Taalboekje 1B.2de lj.2de helft.75 blz.
Tweede oefenboekje.Leesmethode.37 blz.

** MAES S.mvr.
0403/95 FOTOLIJST klipmodel 10x15 cm.

** MAES.S.mvr.
0141/95 FOTO.zw.21,5x29,5 cm.Theatre Royal d'Ostende.

0285/95 FOLDER.Het biljet van 100 fr James ENSOR.

** MAJOR.W.
0081/95 ZEEFDRIJKZEGELS mbt Oostende.a.PER.Erkentelijkheid aan A.Laridon.
b.SHOW.Woefi-show mei 1985.c.SPORT.Interscholen-zwemfeest 1981.
d.SPORT.Oostende beweegt jul-aug 80.e.SPORT.Stad Oostende.
f.ONDERWIJS.10 jaar sneeuwklassen Oostende.

0210/95 PROGRAMMA.Prijsuitdeling OLV College OST.22/7/1931.

0339/95 AFFICHE OOSTEND.a.POSTER.Wie een beroep kent verbouwt de wereld.
KTA.STIJO.Oostende 1995.42x30.
b.POSTER.Hotelschool Oostende.KTA I.1995.42x30.

0363/95 AFFICHE OOSTENDE.14de treinweekend Oostende.30/9-1/10/95.58x33.

0364/95 SIERTEGEL met tekst Portsmeeting May 80 met afbeelding Oostende.

0398/95 DRUKWERK.a.RAPPORT.Sted.Visserijschool J.Bauwens.b.DAGBOEK.Sted.
Visserijschool J.BAUWENS.c.EREKAARTEN Stadsscholen Oostende.
5 stuks.d.KLASSCHRIFTEN met fin.inschrijvingen Drukkerij Omnia.

** MERTENS-DRIES.
0396/95 FOTO.Kader met 3 prentkaarten en 2 fotos.Caf{ " North Star " hoek
Vindictivelaan-St Jorisstraat.Familie Beurhs-Limon.1910-1930.

** MIL.POL.KLI.OOSTENDE
0024/95 BROCHURE.a.Detecteur d'Alerte AN/PDR-20LP.b.Telefoon EE-8-B-GY.
c.Hopital militaire Ostende.Gids.d.Een militair hospitaal te

Oostende.Tentoonstellingsgids.

- 0026/95 PLATTEGROND.A.reeks plannen ivm het "Zeepreventorium" in De Haan.
a.Zeepreventorium Rechtervleugel.Detail oppervlakten 1ste,2de,3de verdieping en Gelijkvloers.4 plannen.
b.Zeepreventorium Linkervleugel.Detail oppervlakten 1ste,2de,3de verdieping en Gelijkvloers.4 plannen.
c.Zeepreventorium Medisch Paviljoen.Detail bebouwde oppervlakten Kelderverdieping,Gelijkvloers,1ste,2de en 3de Verdieping.
d.1.Zeepreventorium.Algemeen plan.Getekend met de hand.
d.2.Zeepreventorium.2 algemene plattegronden.Afdrukken.
B.Enkele plannen mbt het Mil Hosp Oostende en omgeving.
d.3.Mil.Hosp.Oostende.2 schilderplannen.13 alg.plattegronden.
1 copy kaart van Zetel 21 HM naar Uitbreiding 21 HM.
d.4.Sted.Openluchtcentrum Duin en Zee.Gebouwencomplex 1982.
1 plan nr 1009/38.3 copies ontwerpplan (Afdruk)
e1.3 overzichtsplannen MHO toestand 1961.
e2.4 detailplannen MHO.Gelijkvloers,1ste,2de verdiep en MG3.
e3.1 steekkaart kwartier MHO.
e4.Bundel met gegevens over capaciteit,bezetting,volume lokalen.
e5.Voorontwerp hoofdingang paviljoenen.

- 0027/95 SLIDES.27 slides met plattegronden,situering,toegangswegen en voorschriften ivm het Mil.Hosp.Oostende.

- 0029/95 DOKUMENT.Diverse registers en verslagen mbt activiteiten MHO.
a1+a2.2 registers.Numerieke staat in-en uitgaande zieken.1963en+
b1 tem 9.Medico Technische prestaties Oostende.1978,1980,1981
1986 tem 1991.
c1 tem 3.Jaarlijkse Hosp.Statistieken.1985,1986 en 1990.
d.Experimenteel verslag 1963.
eltem8.Jaarverslag 1972,73,75,76,77,78,88,89.
f.Farde.Statistische inlichtingen +nomenclat. en wijzingen.
g.4.brochure Management 1978 tem 1981.
h1 tem 3.Medische statistieke 1978 tem 1980.
i.Bundel Algemene plannen Mil.Hosp.Ost.
j.Bundel Tussenkomsten bij rampen en ongelukken.
k.Organieke tabel MKKO.
l.PV va, overgace Paviljoen Fabiola.
m.Organigram Staf Medisch Dient.

- 0034/95 TIJDSCHRIFT.Een reeks korpstijdschriften"Thalassa"v/h MH.Oostende
a.1968.nr1 tem 8.b.1981.nr 8,9,10,11 en 12.c.1982.nr1 tem 12.
d.1983.nr1 tem 6.e.1985.4 tijdschritten zonder nr.f.1986.nr1+2.
g.1987.nr1 tem nr12.h.1988.nr1 tem 12.i.1989.11 nrs ontbreekt nr7
j.1990.Mei en nov.k.1991.okt.l.1992.nr1+2.m. een reeks dubbeln.

** MISSIAEN.R.

- 0264/95 FOTOCOPIE.a.AKTE van kadaster huis Paulusstraat.10/3/1925.
b.VERKLARING ivm beroepskwaliteit door Firma Valcke op naam August Catrysse.5/10/1888.
c.VERKLARING ivm beroepskwaliteit door architect Dujardijn op naam August Catrysse.28/7/1890.

- 0265/95 GRAFFOTO.a.Graffoto op porselein van vrouw in Zeeuwse kledij.
Gemaakt door Ernie Sonne,Hamm,Westfalen 1932.
b.Graffoto op porselein.Gabrielle Klausing 1917-32.Kairostraat.
c.Graffoto op porselein.Onbekende vrouw.

d.Graffoto op porselein.Oscar Derycker.1917-1964.
e.Graffoto op porselein.Lydie Derycker.1914-1964.

** MOERMAN.H.

0247/95 BOEK.H.Moerman"Zonder prinsen of prinsessen"D/1975/2341/91.114 bl

** MOHN.R.

0020/95 DRUKWERK.3 afdrukken van kaarten en 2 pamfletten ivm de Brigade Piron.

0021/95 NAAMLIJST a.van de Oostendenaars behorende t/d Landstrijdkrachten in Groot-Brittanie 40-44 en de 1ste Belgische Brigade.
b.Lijst der gesneuvelden van de Brigade,in de strijd of aan opgelopen verwondingen.

0023/95 FOTO.Fotocopy van foto.Generaal op rust TABARY.Robert.Oostende.

0054/95 FOTOCOPIE van foto.a,b en c.3 verschillende voertuigen zoals gebruikt bij de Brigade Piron in 1944-45.+2 korte teksten mbt.

** MONUMENTENZORG.

0040/95 BOEK.Jaarboek 81-83.Koninklijke Commissie voor monumenten en landschappen.D/1984/3241/18.296 blz.

** NN.

0230/95 BOEK.L.Lemaire.Histoire de Jean Bart.1650-1702.

0318/95 MUNT.Nikkel 0 3 cm.5 franc stuk 1932.Een Belga.
VZ.Albert Koning der Belgen.AZ.Een Belga.5 frank.1932.met lauwerkrans.

0374/95 PLAN.2 bouwplannen van model clipper ship "Cutty Sark".70x102 cm.

0380/95 PROGRAMMABROCHURE.Musica Flandrica 95/96.Concerten in Vlaanderen aan zee.z.n.

** NOTERMAN.G.mvr.

0271/95 FOTO.Maarschalk Montgomery.2W.Getekend o.r.Luc.30x24 cm.
Ingekaderd 40,5x45,5 cm.

0272/95 BOEK.Dinah Bulcke.1904-1918.Gededicatieerd aan dhr en mvr Chatlen en Hommage .E.Bulcke.Anno 1959.

0274/95 SLUITZEGEL.Boekje met 21 sluitzegels 1fr.Werk Elisabeth voor onze soldaten.Help hen op moreel en geestelijk vlak.

0273/95 TENTOONSTELLINGSPROGRAMMA.Retrospectieve Dinah en Emile Bulcke.
Schaarbeek.27/5/1959-17/6/1959.

** O.K.LAND VAN WAAS.

0009/95 BOEL.Annalen van de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas.Deel 97.D/1994/0444/1.464 blz.

** PANCOUCKE.R.mvr.

0300/95 FOTO.14 foto's mbt de familie Brissinck Richard + Ang}le Missiaen

0301/95 FOTO.a.Foto groot formaat.R.Brissinck + Ang}le Missiaen.
b+c.2 foto's.Zoon van R.Brissinck + A.Missiaen.

0302/95 BREVET.Nijverheidsteken 2de klas.R.Brissinck.21/7/51.

0303/95 LOONBOEKJE.Vergoedingen arbeidsongeval.Demeulemeester.R.1933.

0304/95 ERETEKEN.Arbeidsereteken 2de klas.R.Brissinck.

** PAROCHIE HAZEGRAS.

0381/95 VOORWERPEN in hout voorkomende van de Hazegraskerk.

a.BIDBANK met opschrift"Ik ben de onbevleete ontvangenis"
2,57x1,16x0,62 m,voorzien van metalen donatiekastje.

b.DRIELUIK in hout met 2 marmeren platen (namen van oudstrijders)
en plaasteren frontstuk,soldaat in de armen van een engel,
2,06x1,81 m.

c.STAANDER achthoekig in hout voor beeld.80 cm,033 cm

d.COLLECTEBUS in hout voor stoelgeld 27x18 cm.

e.STAANDER voor kazuivel 1,55 x0,64 cm.

f.KATAFALK voor kinderen.1,67x0,52 m.

g1.PROCESSIEKRUIS in hout met draagsteel h.2,06 m.

g2.BANIER in textiel met kruis voor dito.1,53x0,92 cm.

0382/95 AARDEWERK.a.HERDENKINGSPLAAT in marmer met opschrift " God,Koning
en Vaderland" aan Edmond Hautekiet tot eeuwig aandenken.41x30 cm.
Getekend achterkant Henri Cattoor 1921.

b.CHRISTUSFIGUUR in plaaster met hand aan het hart.75x27 cm.
Getekend onderaan G.Delafontaine met tekst "H.hart van Jesus
beschermt ons huisgezin".

0383/95 SACRAMENTSTROON met houten steun en koperen kroon bekleed met
bordeauxkleurig velour.1,10x0,60 m.

0384/95 PAASKAARS.95 cm 08 cm.met datum,kruis,Christus en A en Omega.

0385/95 ZANGBOEKJE met kerstliederen.OLVkerk Hazegras Oostende.3 stuks.

0387/95 DRAAGRIEM in leer voor vaandrig.

0390/95 KERKELIJK TEXTIEL een lot.

a.TOOG zwart.bl+2+3+4.ALBE witlinnen.2 kort en 2 lang.

c1+2.DWAAL in witlinnen.1 met kant +1 zonder versiering.

d.GEBORDUURD DOEK met tekst voor bidbank.

e.DWAAL langwerpig in wit linnen voor bidbank.

** PAROCHIE SINT PIETER

0156/95 RELIGIEUSE GEWADEN EN VERSIERSELEN.a.5 planken met voorhang.

a1.220x55cm.Zwart doek met gouden kroon,poortvorm omlijst met
bordeaux en goudbanden aan weerszijden.

a2.Idem als a1,maar met het Omegateken.

a3.Idem als a1,maar met de A letter en lange zwarte zijkleden.

a4.Idem als a1,maar met het woord Pax en lange zwarte zijkleden.

a5. Idem als a1, maar met het woord Lux en lange zwarte zijkleden.
 b1. Zwarte voorhang met kruis op cirkel. Wit en paars. 2,60x7 m.
 b2. Pelderijn. 3,20x2,90 m met zilveren kruis.
 b3. Bovendeel van voorhang. Bordeaux+grijs. 3,70x0,95 m.
 b4. Roodvloeren voorhang. 7x1,30 cm.
 b5. Pelderijn met gebrodeerd kruis. 3,6x2,9m. zwart+paars+goudboord.
 b6. Altaarkleed. Bordeaux met zwarte boord. 0,97x1,20m.
 b7. Pelderijn met Paxversiering. 3,6x2,8m. Paars en goud op 4 zijden.
 b8. Kinderpelderijn. Zwart+zilver kruis. 2,15x1,30m.
 b9. Altaarband met goudversiering en franjes. 2,02x0,52m
 c1. Kazuifel. Bordeaux+gouden boord. c2. Kazuivel. Wit+gele bloem.
 c3. Kazuifel. wit met rode middenband. c4. Kazuivel. Rood met kruis.
 c5. Kazuifel. Wit+borduurwerk. c6. Kazuifel. Beige+groen-gele band.
 c7. Kazuifel. Geel+Roodzwart kruis. c8. Kazuifel. Bordeaux+goudkruis.
 c9. Kazuifel. Wit+roodgroen tekening. c10. Kazuifel. Groen+zeilboot.
 c11. Kazuifel. Beige+groene band. c12. Kazuifel. Groen+vloerenband.
 d1. Koormantel rood +Roodgoudband. d2. Koormantel bordeaux+roodgoud.
 e. Baldekijnkleed met vloeren zijstukken. 1,5x1,5m.
 f1. Stool geelwit. f2. Stool groenoranje. f3. Stool geelwit.
 f4. Stool geelgroen. f5. Stool goudgeel 2ex. f6. Stool okerbeige.
 f7. Stool paarsgeel. f8. Stool rood 2ex. f9. Stool witgeel.
 f10. Stool witgeel. f11. Stool zwart+borstband. f12. Stool roodzilver
 f13. Stool zwart+borstband. f14. Stool bordeaux met goudband.
 g1. Manipel paars+goudband. g2. Idem zwart. g3. Idem paars+rood.
 h1. Bursa dieppaars. h2. Idem roodpaars. h3. Idem paars +zilver.
 i1. Velum paars. i2. Idem. roodpaars.
 j1. Doek "Koningin der vrede bvo. j2. Rode doek met bloedend hart.
 j3. Zwarte voorhang+witte boord. j4. Heilig jaar open de poort vdv.

0157/95 SCHILDERIJ. Olie op doek. Niet ingekaderd. 2?04x2,53m. "Pastoor van Ars biddende voor een kruisbeeld." Niet getekend.

0158/95 TAPIJT. Grijs. 1,90x2,85 m.

**** PASTER PYPE SCHOOL.**

0313/95 MARTIEME SCHOOLBOEKEN. a.n.r1. Zeevaartkundige Instrumenten 1948
 78 blz. Broeder Annobert+ Ezechiël.
 b.n.r2. Plaatsbepaling op zee. 1949. 147 blz. Br. Annobert+Ezechiël.
 c.n.r3. Het weer 1951. 71 blz. Br. Annobert+Ezechiël.
 d. Verzameling van zeevaarttafels ten behoeve zeevisscherij. 2de
 uitgave 1935-46. 85 blz. Bestuur Zeewezen.
 e. Zeevaartkundige tafels. A. Callant+Br. Annobert.

**** PATER TAVERNIER.**

0355/95 FOTO. 3 groepsfoto's met gedeltelijke naamgeving.
 a. Oostende luchtbescherming 1940-44. Foto Antony z.n. WOII.
 b. Feestcommissie Kaaistraat tgv Diamanten bruiloft Verstraete-
 Quick. 17/5/1926.
 c. Sindikaat Likeurstokers Oostende. 20/6/1953. Foto Antony 25045320

**** PEPPERBUSSE SOCIETEIT**

0306/95 FOTO op karton. Uit de brand geredde praalgraf Koningin Louise Marie. Sdt Pieterskerk. 14/8/1896.

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1996

- elke zaterdag
- van 15 juni t/m 15 sep (gesloten elke dinsdag)
- van 26 oktober t/m 03 november (gesloten 29 oktober en 1 november)
- van 21 december t/m 05 januari 1997 (gesloten 24, 25 en 31 december, 01 januari)

telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

BON COCK
CAMERA
SERVICE

Jozef II straat 44
Hoek Christinastraat
8400 Oostende

BEZOEK ONZE THEMATENTONSTELLING

tot 15 september : 150 JAAR OOSTENDE DOVER.

van 21 september tot 19 oktober : DE OOSTENDSE CINEAST
HENRI STORCK

B.&C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET UITVAARTKONTRAKT IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLOMMERINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

D E P L A T E v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

JAARGANG 25
NUMMER 10
MAAND oktober 1996

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
A. VAN ISEGHEM
IJzerstraat 1
8400 OOSTENDE

SECRETARIS
J.B. DREESEN
Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE

PENNINGMEESTER
J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

REKENING
750-9109554-54
000-0788241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 209 : I. VAN HYFTE : Van Iseghems en Muscars weldoeners in Veldegem.
- blz. 211 : O. VILAIN : Afscheid van Walter Debrock.
- blz. 212 : J.M. BEKAERT : Herenkledij Brutus...Boekhandel Corman (2).
- blz. 221 : D. DESCHACHT : Archiefmateriaal gemeente Mariakerke.
- blz. 222 : Vraagbaak.
- blz. 223 : J.B. DREESEN : Een geslaagde renovatie op de Van Iseghemlaan nrs. 87-89. Brasserie Taverne "La Belle Epoque".
- blz. 225 : Nieuws van de vereniging.
- blz. 226 : J.P. FALISE : Het erevaandel 1830 van de Stad Oostende.
- blz. 228 : O. VILAIN : In Memoriam Florimond Corsellis.
- blz. 230 : 6e lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1995.

25ste JAARGANG
EEN HEUGLIJKE VERJAARDAG

OKTOBER - ACTIVITEITEN

De Oostendse Heemkring DE PLATE heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteiten die plaats vinden in de loop van de maand oktober 1996.

OKTOBER I - ACTIVITEIT. H. STORCK-FILMVOORDRACHT op woensdag 09/10/1996 om 14u30.

Wij herinneren onze leden aan deze belangrijke filmvoordracht die uitvoerig werd aangekondigd in ons septemбернаummer. Het wordt een bescheiden hulde aan ons geacht lid, de wereldgekende Oostendse cineast en realisator Henri STORCK. Van hem worden een zestal korte films vertoond die allen gedraaid werden te Oostende. Wij hopen op Uw aller aanwezigheid.

Van 21 september tot 19 oktober loopt in ons Museum een thematentoonstelling over Henri STORCK. Maak van de gelegenheid gebruik om hem beter te leren kennen.

OKTOBER II - ACTIVITEIT. AVONDVOORDRACHT

Een avondvoordracht met dia's en documentatiemateriaal gaat door op

donderdag 31 oktober 1996 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr Colensstraat 6.

Het onderwerp : HEEMKUNDIGE ASPECTEN UIT OOSTENDSE CORRESPONDENTIE

De spreker : de heer Walter MAJOR, bestuurslid van onze Kring.
Auteur van het boek over het vliegveld van Stene

Dat prentkaarten, voor de goede waarnemer, diverse heem- en volkskundige aspecten kunnen bevatten is mettertijd tot een algemeen aanvaarde waarheid gegroeid. Minder geweten is echter dat ook brieven en briefhoofden een rijke bron van informatie op dit terrein kunnen zijn. Voorlopig blijft dit echter het domein van enkelingen. Een van die enkelingen is ons bestuurslid de heer Walter MAJOR. Sedert jaren verzameld en bestudeerd hij brieven en briefhoofden met betrekking tot Oostende. Hij bouwde dan ook mettertijd heel wat kennis over dit onderwerp op.

Op de laatste donderdag van de maand, en meteen de laatste dag ervan, komt hij ons informeren over Oostendse brieven en hun belang als geschreven bronmateriaal voor de plaatstelijke geschiedenis. Aan de hand van diabeelden en stukken uit zijn verzameling zal hij ons wegwijs maken in de vele gegevens die men uit brieven en briefhoofden kan afleiden, zowel op postaal, economisch, cultureel, iconografisch als familiekundig gebied. Een totaal nieuw aspect uit de brede waaier bronnen voor de lokale geschiedschrijver, iets dat U niet moogt missen. Wij kennen Walter als een onderhoudend spreker wat het aangename aan het nuttige gaat koppelen. Wij rekenen stellig op Uw aanwezigheid en zo als altijd is de toegang gratis en vrij voor alle belangstellenden. Men zegge het voort.

J.B. DREESEN

VAN ISEGHEMS en MUSCARS : WELDOENERS IN VELDEGEM

door Ivan VAN HYFTE

Beide familienamen laten zich gemakkelijk associëren met één of ander Oostends gebeuren. De wijdvvertakte eerste was, naast 2 burgemeesters (1), vaak terug te vinden in heel wat hogermaatschappelijke middens voor onze stad. De tweede kreeg van die stad een straatnaam omdat de welgekende Arnoud MUSCAR (2) er als plaatscommandant een bravourstukje opvoerde met de Engelsen (20-05-1798) (3).

Ook zijn de 2 families aan elkaar gelieerd. Willibald-Josse VAN ISEGHEM (4) was gehuwd met Thérèse-Françoise VANDERSTRAETEN (5). Na hun huwelijk te Brugge op 28 december 1754 kregen ze maar liefst 8 kinderen. Het zevende, Isabelle Thérèse (6) huwde niemand minder dan "colonel commandant de la place d'Ostende" Arnoud MUSCAR. Haar elf jaar oudere broer, Philippe-Joseph (7), die in Gent woonde, bezat samen met zijn zussen Theresia (8) en Rosalie (9), omstreekse 1850 98 ha beboste grond in Veldegem, vooral aangeplant naaldhout.

Toen die in 1852 als vrijgezel stierf, werd dit aanzienlijk grondbezit verdeeld onder 3 MUSCAR-kinderen van zijn zus Isabelle : Adolf, Florentine en Adèla. Vooral Florentina (Mevr. DE MERSSEMAN) wou grond schenken voor de bouw van de Veldegemse kerk, de pastorie en een gemeenteschool. Op 27 september 1865 werd de nieuwe kerk ingewijd. Zij lijkt (leek) op onze Hazegraskerk die eveneens aan Onze Lieve Vrouw was toegewijd en ook gebouwd was in de zestiger jaren van de vorige eeuw. De bruine kerkstenen werden gebakken in "den steenoven" eveneens op grond van de MUSCARS. De beschreven parochiale weldoeners worden nu nog op een marmeren gedenkplaat in de kerk herdacht.

Bidt voor de zaligheid

M. Philip-Joseph Van Iseghem, overleden te Brugge in 1852
Mejufvrouw Theresia Van Iseghem, overleden te Brugge in 1848
en Mevrouw Rosalia-Eugenia Van Iseghem, weduwe
eerst van M. Van Moorsel,

tweeds van M. Charpentier, overleden te Brugge in 1863,
hunne zuster

M. den Major Adolf-Eugeen Muscar, officier van 't Leopolds Order
Mejufvrouw Adela Isabella Muscar, overleden te Parijs in 1864
en Mevr. Florentina Rosalia Muscar, weduwe
eerst van M. Julius Roussel

tweeds van M. J.O. De Mersseman, overleden te Brugge in 1879,
hunne neef en nichten

en van hunne kleen-nichte, nichte en dochter Mevrouw
Julia-Josephina Roussel, geselenede van M. Eugeen Baratte
van Templeuve, overleden te Parijs in 1873
gewezen eigenaars en gevers van den grond waarop die kerk
gebouwd werd ter eere van Onze Lieve Vrouwe

't jaar O.H.J.C. 1863

- (1) André Jean VAN ISEGHEM was tweemaal Oostends burgemeester :
 a) van 1788 tot 1794 b) van 1805 tot 1814.
 - Jean Ignace VAN ISEGHEM (cfr. Van Iseghemlaan) was van 1861 tot 1882 burgemeester.
- (2) Arnoud MUSCAR : zoon van Pierre MUSCAR en Jeanne LESTANQUET :
 ° Bayonne (F) 01-08-1757, + Rijsel (F) 10-09-1837.
- (3) G. BILLIET. Tijdschrift De Plate sept 1977 p. 7-8.
- (4) Willibald-Josse VAN ISEGHEM : ° Oostende 15-12-1726, + Oostende 18-09-1802; was alhier Deens consul; koning Kristiaan VII van Denemarken logeerde bij hem op 6 augustus 1768 toen die onze stad bezocht.
- (5) Thérèse-Françoise VANDERSTRAETEN : ° Brugge 24-12-1733, + Oostende 17-02-1813, dochter van Pierre en Marie VAN SEVEREN.
- (6) Isabelle-Thérèse VAN ISEGHEM : ° Oostende 16-01-1772, + Rijsel (F) 09-08-1845.
- (7) Philippe-Joseph VAN ISEGHEM : ° Oostende 05-09-1761, + Brugge 15-08-1852, ongehuwd.
- (8) Thérèse-Jacqueline VAN ISEGHEM : ° Oostende 06-08-1758 + Brugge 28-11-1845, ongehuwd.
- (9) Rosalie-Eugénie VAN ISEGHEM : ° Oostende 15-03-1774, + Brugge 22-04-1863. Gehuwd 1) Théodore VAN MOORSEL (1773-1807)
 2) Jean Antoine CHARPENTIER (1767-1829)

APPENDIX

In het Brugse rijksarchief bevindt zich een akte (n° 127) die notaris J.B. SERRUYS op 27 september 1813 heeft verleden. Hierin verkoopt de familie VAN ISEGHEM "...toute une maison avec remise, écurie, jardin au coin de la Grande Place et de la rue du singe (de Apestraat is nu de Brabantstraat), occupée par le sieur Philippe VAN ISEGHEM et demoiselle VAN ISEGHEM...". Aansluitend op mijn hoger artikel is het interessant na te gaan wie de 5 betrokkenen waren die het pand voor 18.000 frank verkochten aan ene "café-tier" Etienne Marie ASSANDRI, gehuwd met Françoise ANDRIES.

- 1) Philippe VAN ISEGHEM, "propriétaire à Ostende".
- 2) Het echtpaar Arnoud MUSCAR "colonel retraité du service; présentement entreposeur (= stockeerder) des tabacs de l'arrondissement de Gand; membre dans la légion d'honneur" en zijn vrouw Isabelle VAN ISEGHEM die toen in Gent woonden. Beiden geven de opdracht aan Philippe VAN ISEGHEM zich met alle middelen te verzetten tegen de verzegeling van meubelen. papieren, afhankelijk van de successie van Thérèse VANDERSTRAETEN (+ Oostende 17-02-1813) weduwe van Willebald VAN ISEGHEM.
- 3) Willebald Josse VAN ISEGHEM, zoon van Willebald die in Gent woont in de "Rue Courte du Marais, section de la Réunion".
- 4) Jean Antoine CHARPENTIER (négociant") en zijn vrouw Rosalie VAN ISEGHEM.
- 5) Thérèse VAN ISEGHEM.

Met dank aan B. DENYS, D. FARASYN, R. VANCRAEYNEST en Aug. VAN ISEGHEM.

AFSCHEID VAN WALTER DEBROCK

Gedurende verschillende jaren was Walter Debrock effectief lid van onze Oostendse Heemkring "De Plate". Al woonde hij in Brussel, steeds kwam hij naar Oostende om de statutaire vergadering bij te wonen. "De Plate" verliest veel met Walter Debrock, die op 17 juli j.l. te Jette overleed. Verschillende malen heeft hij voordrachten voor onze Kring gehouden. Hij was een goede causeur, hij had een sterk geheugen en wist met honderden anekdotes zijn toehoorders te boeien.

Walter Debrock werd te Oostende op 13 februari 1911 te Oostende geboren. Zijn leven is een doorstrengeling geweest van een mooie carrière, waar hij het van leraar tot Administrateur-Generaal bij het Ministerie van Nederlandse Cultuur bracht. Daarnaast was hij ook Voorzitter van de Vrije Universiteit Brussel, Voorzitter van het Academisch Ziekenhuis V.U.B. en Docent-Emeritus aan de V.U.B. geweest.

Wegens zijn grote interesse en publicaties over de Kapers en alles wat de zee betrof was hij tot Voorzitter van de Koninklijke Marine Academie verkozen geweest.

Zijn oorlogsjaren waren evenwel de jaren die het zwaarst op hem gedrukt hadden. Zo werd hij een zeer actieve weerstander, waar hij het tot de graad van Luitenant-Kolonel bracht. Hij werd ingevolge verraad opgepakt en verbleef enkele jaren in een Duits concentratiekamp. Die periode heeft Walter Debrock in gans zijn verdere leven gekenschetst als de mens die, alhoewel hij sommige gebeurtenissen nimmer kon vergeten, toch zeer breeddenkend was en over zoveel kleine zaken waaraan de medemensen zwaar tilden kon heenstappen. Relatievereren scheen in zijn lijfspreuk te staan. Met een vrolijke lach kon hij sommige gebeurtenissen gadeslaan en alleen eens zeggen "Hoe is het mogelijk?".

Toen de oorlog ten einde was vond hij tussenin nog de tijd om zijn reserve-militaire graden met week-end cursussen verder te behalen. Hij werd aldus nog Ere-Luitenant-ter-Zee eerste klasse.

Het is veel geweest in één mensenleven, want we kunnen hier niet alles neerschrijven, zoals de verschillende publicaties die van zijn hand verschenen, de vele jury's waar hij deel van uitgemaakt heeft en nog zo veel meer.

Ik voel me zo onmachtig om gans de mooie figuur die Walter Debrock was hier neer te schrijven, maar die onmacht moet mijn grootste hulde zijn.

Vaarwel Walter, sterkte wensen wij aan zijn echtgenote Mevr. M.-J. Debrock-Kooy. Vergeten zal de Oostendse Heemkring "De Plate" U zeker nooit. Gij zijt een mens geweest zoals wij er gaarne zien.

Omer VILAIN
Ondervoorzitter "De Plate"

door Jean Marie BEKAERT

Nicolas Mathieu Hubert CORMAN

Toen CORMAN het huis op nr. 51 in de A.B kocht was het pand op het gelijkvloers in twee winkels verdeeld. Alleen de winkel met nr. 51b, voorheen papierhandel HUBAUT, was in feite vrij. De beschikbare ruimte was destijds ruimschoots voldoende voor de opkomende boekhandel. In oktober 1929 verbouwde CORMAN dan ook alleen nr. 51 b (45).

December 1929 startte boekhandel CORMAN in eigen pand.

CORMAN groeide nu heel snel tot een begrip. De boekenkenner had snel door dat voor het zeldzame, het uitzonderlijke, het filosofische, het technische en het kunst-boek, CORMAN de boekhandel bij uitstek was. Ook raakten, met de dag, alle boekenrekken boordevol. Waar eens ruimte in overvloed was, kampte men nu met plaatsgebrek. Het verzadigingspunt was nabij. Droogkuis RIBBY, laatste huurder, kreeg dan ook in 1931 zijn vooropzeg. Met de verhuis van RIBBY kreeg het probleem voor meerdere jaren een oplossing (46).

Nicolas Mathieu Hubert CORMAN werd op 15 februari 1901 te Lontzen geboren. Niets bestemde CORMAN, in een landbouwersfamilie geboren, om boekhandelaar te worden (47).

Anno 1926 verscheen CORMAN voor het eerst in Oostende. Hij speelde het klaar om op nr. 44 Adolf Buylstraat, zijn intrek te nemen en er op goedgeeluk enkele tientallen vergeelde boeken te koop te stellen. Het boekwinkeltje, in de hall van de "Carillon" gevestigd, kende een groeiend succes. Bij CORMAN rees meteen de zucht naar zelfstandigheid. Op 13 mei 1929 kocht Mathieu CORMAN het winkelpand op nr. 51. Meteen werd zijn wens werkelijkheid (44).

Anno 1930 verscheen voor het eerst het ophefmakende tijdschrift "TRIBORD". Het blad, dat internationale weerklank vond, werd gelanceerd door Mathieu CORMAN, Felix LABISSE, Henri VANDEPUTTE en Joseph DELTEID (48). Voor informatie en abonnement kon men op telefoonnummer 1635 bij CORMAN terecht (49).

De "Littoral" van 6 december 1930 gaf, in haar wekelijkse rubriek "Au Rotary", relaas over de maiden speech van nieuw lid Mathieu CORMAN. Hierin deed de reislustige CORMAN het verhaal over zijn ontmoeting met de Duitse Keizer te Doorn in Nederland (50).

Raymonde CORMAN werd het eerste kind, op 1 september 1930, geboren bij het echtpaar Nicolas (Mathieu) en Maria KLINKENBERG (51).

In 1932 verliet droogkuis RIBBY nr. 51. Meteen verbouwde CORMAN de twee winkels tot één ruime boekhandel (52).

Oktober '32 innoveerde boekhandel CORMAN in de boekenverkoop. Deze maand kwam, voor het eerst, te Oostende een auteur zijn literair werk voorstellen. Blanche HOUVENAGHEL introduceerde er haar werk : "Impressions de la Mer" (53).

Margaretha CHEYNS werd op 8 juli 1933 in de duinen achter de Dancing CALIFORNIA vermoord (54). Haar lijk werd er door spelende kinderen ontdekt. Hoofdverdachte, marconist Octaaf WYFFELS, werd voor het assisenhof te Brugge veroordeeld tot 10 jaar gevangenis straf. Later werd de veroordeelde, in 1943, van alle schuld vrijgesproken (54). De dag toen de moord gepleegd werd was Mathieu CORMAN in gezelschap van enkele (goed beschonken) vrienden in de buurt van de CALIFORNIA aanwezig. Mathieu CORMAN werd dan ook als één der bijzonderste getuigen in deze zaak opgeroepen (55).

In oktober '36 begon de Antwerpse krant "De Dag" een rehabilitatie campagne voor WYFFELS. Hierbij werd de persoon van Mathieu CORMAN zodanig in het daglicht gesteld dat men had kunnen denken dat hij de dader was. Meteen daagde CORMAN "De Dag" voor het gerecht. Na een langdurig proces, beëindigd in maart 1939, werd "De Dag" wegens laster en eerroof veroordeeld (55).

Ondernemend zakenman opende Mathieur CORMAN anno 1934 een bijhuis in de Kustlaan te Knokke (56).

En in Oostende groeide boekhandel CORMAN uit tot een cultureel trefpunt van de intelligentia. Nobelprijswinnaar EINSTEIN, HUXLEY, LABISSE, Mac PACOL en Marcel BOLL hielden hier soms homerische discussies. Ook James ENSOR was er vaak bij (57). Mensen die later zouden beroemd worden troffen elkaar in de boekhandel. Zowel Karel JONCKHEERE, als Gustaaf PERMEKE, Leon SPILLIAERT en Stijn STREUVELS waren hier niet vreemd.

De geboorte van Alain CORMAN op 3 maart 1935 werd voor de familie de belangrijkste gebeurtenis van het jaar (58). Waarom boekhandel CORMAN dit jaar van telefoonnummer verandere is niet bekend. Maar telefoon nr. 1635 werd nu nr. 2000 (59).

Anno 1936 trok Mathieu CORMAN als free-lance journalist, in opdracht van het Franse blad "Ce Soir", naar Spanje (54). Destijds was de communistische dichter Louis ARAGON er hoofdredacteur (54). Bij deze missie ontmoette hij Ernest HEMINGWAY die er correspondent was voor een Amerikaanse krant. Onder de titels "Terres de troubles" en "Bruleurs d'idoles" stelde CORMAN zijn belevenissen later te boek (54).

Anno 1937, bij de eerste huiszoeking van het Brugs Parket bij CORMAN legde die beslag op het boek "Navaja Souvenir". De benadering "Kunst of Pornografie" werd door beide partijen op een subjectieve wijze ingeschat. Met de jaren groeide de problematiek uit tot een kat-en-muis spel.

Februari 1937 dagvaarde Mathieu CORMAN de N.V. Patria, uitgeefster van "De Dag", voor eerroof en laster. Het vonnis waarbij "De Dag" veroordeeld werd, viel pas in april 1939 (60). Met als titel "Een belangrijk vonnis" meldde de Zeewacht van 15 april 1939 de veroordeling van de krant "De Dag". "De Dag" kreeg de verplichting het vonnis in 5 opeenvolgende nummers te publiceren, alsook in twee Oostendse weekbladen (60).

In 1939 vonden enkele leden van het Spaans Republikeins Gouvernement onderdak bij boekhandel CORMAN, voor hun vertrek naar Mexico (60a).

Het Oostends telefoonnet werd in 1939 volledig vernieuwd. Van telefoon nr. 2000 werd het destijds nr. 714.11 (61).

Mei 1940 !

Onmiddellijk stond Mathieu CORMAN in het verzet. Samen met de andere Oostendse communist DUBOIS was hij de man die ondergedokenen naar Portugal smokkelde. Henri KERMAREC werd de verbindingsman tussen Brussel en Monteauban in de Garonne.

In een treffen met de Guardia Civilia werd Mathieu CORMAN gevangen genomen en in een Spaans concentratiekamp opgesloten. Dank zij een list, opgezet door Belgisch Consul JOTTARD, werd Mathieu CORMAN meteen Jean HAUTMONT van Canadese nationaliteit. Het waren verontwaardigde Britten die de vrijlating eisten, en bekwamen, van de bij vergissing opgesloten Canadees.

Nu kwam CORMAN in Schotland terecht. Op vrijwillige basis volgde hij er een parachutistenopleiding en behaalde er een schitterende tweede plaats. Zijn aanvraag om boven België gedropt te worden werd geweigerd. Bekend als communist vertrouwde men hem niet. De legerleiding wees CORMAN toen aan voor sabotageopdrachten in Duitsland (62).

In oktober 1940 kwam Henri VANDEPUTTE zich te Oostende vestigen. Toen nam hij het risico boekhandel CORMAN verder open te houden. Onder de Duitse bezetting, en te Oostende te meer, was het een gevaarlijke, harde en ondankbare taak. Hierbij kwam nog dat Mathieu CORMAN destijds publiek als communist aangeschreven stond. Vier jaar naeen beheerde Henri VANDEPUTTE boekhandel CORMAN onder moeilijke omstandigheden (63).

"WE ZIJN ZE KWIJT" titelde "De Zeewacht" op 16 september 1944.

Al in oktober 1944 verscheen in "La Flandre et le Littoral" publiciteit voor boekhandel CORMAN (64).

Het feit dat boekhandel CORMAN nog bestond was grotendeels aan de inzet van Henri VANDEPUTTE te danken. Of hiermede rekening gehouden werd toen in 1945 Henri KERMAREC aangesteld werd om de boekhandel te beheren valt te betwijfelen.

April 1946 stichtte Henri VANDEPUTTE, onder eigen beheer, de "Librairie de la Bibliothèque" op nr. 2 in de Madridstraat (65). Met de "Internationale Boekhandel en CORMAN als concurrenten vatte de nieuwkomer een onmogelijke strijd aan. Ook kwam de boekhandel van VANDEPUTTE nooit echt van de grond. Het jaar na haar ontstaan ging de "Librairie de la Bibliothèque" reeds dicht (66). De 75-jarige Henri VANDEPUTTE overleed in de Madridstraat 14, op 1 april 1952 (67).

Aanvang 1946 verliet Henri VANDEPUTTE het pand op nr. 51. Reeds op 13 juli 1946 betrok de herenigde familie CORMAN het huis. Echtgenote Maria KLINKENBERG (43 j) had de oppas over Raymonde (16 j) en Alain (11 j) (68). Mathieu CORMAN kwam nu terug in de weer voor zijn boekhandel.

Anno 1947 opende CORMAN in de Ravensteinstraat te Brussel zijn tweede bijhuis. Voor wie in Oostende niet kon bediend worden bood een belletje op tel. 11.67.29 soms de oplossing (69). Toen boekhandel CORMAN zich in 1948 terug op het telefoonnet te Oostende abonneerde, werd het tel. nr. 727.24 (70).

Felix LABISSE, vriend van Mathieu CORMAN, ving in 1947 aan met het schilderen van een reeks muurportretten in de boekhandel. De kunstenaar beëindigde het werk in 1952. Drieëntachtig kunstenaars, schrijvers, geleerden en denkers werden afgebeeld. Werden geportretteerd : ARAGON, KAFKA, APOLLINAIRE, JARRY, GIDE, MAURIAC, PREVERT, CLAUDEL, LA FOURCHADIERE, REBOUX, KIPLING, COLETTE, MAC ORLAN, SHAW, MAUROIS, MORAND, TIMMERMANS, VALERY, CARCO, de NOAILLES, MAETERLINCK, de REGNIER, MICHAUX, GENET, MILLER, LEAUTAUD, MALLET-JORIS, SIMENON, VERHAEREN, MAC JACOB, RILKE, COCTEAU, ANOUILH, PROUST, BRETON, de BEAUVOIR, de GHELDERODE, QUENEAU, VIAN, SARTRE, DALI, ENSOR, LABISSE, JONES, GUARESCHI, JONCKHEERE, CURIE, EINSTEIN, ROSTAND, ERASME, DOSTOJEWSKI, POE, SHAKESPEARE, MOLIERE, GOETHE, DANTE, CERVANTES, ZOLA, HEMINGWAY, LILAR, HUGO, CELINE, GRACQ, BERNANOS, ELUARD, MONTHERLANT, GIJSEN, ZWEIG, STEINBECK, St. EXUPERY, CALDWELL, MANN, BRECHT, WALSCHAP, GORKI, TOLSTOI, CHOLOKHOV, EHREMBOURG, GOFFIN, BRULEZ, DAISNE, CLAUS en nr. 83 CORMAN (71).

Mathieu CORMAN.

nr 83.

Naar de bladwijzers, bij ieder boek geleverd, beschikte CORMAN te Oostende over 1.196 meters rekken vol boeken. Alle genres, van de meest uiteenlopende auteurs waren te verkrijgen.

Anno 1951 was het terug zover. Dit jaar prijkte opzichtelijk (en niet toevallig) in het uitstalraam van CORMAN een kunstboek over GOYA. De cover beelde het subliem naakt van de "Maja Desnuda" af. Dat het tot een aanvaring moest komen met het Brugse parket was praktisch zeker. Zoals te voorzien werd het boek aangeslagen. CORMAN werd dan ook wegens zedenschennis voor de rechter gedaagd. Bij de rechtszitting wuifden CORMAN en zijn raadsman met Spaanse postzegels. Op deze prijkten de "Maja Desnuda". De vraag werd nu of Generaal FRANCO aan pornografie deed? Meteen werd de zaak verdaagd en CORMAN aan de deur gezet (72). Bij uitspraak op 13 februari 1953 van het Hof van Beroep te Gent werd CORMAN vrijgesproken (73).

In de nacht van 1 februari 1953 stond boekhandel CORMAN 75 cm. onder water. Toonbanken, tafels en heel wat rekken sloegen om in het met mazout besmeurde zeewater. De reddingswerken verliepen moeilijk bij gebrek aan electriciteit en zuiver water. Naar schatting werden die nacht bij CORMAN 22.000 boeken door de overstroming vernield (74).

In 1953 kwam het opnieuw tot een aanvaring met het Brugse gerecht. De grote manoeuvres vingen aan toen CORMAN, staatsprijs "Gangreen" van Jef GEERAERTS in zijn zaak te koop stelde (75). Het geliefde spelletje tussen de gerechtelijke diensten en CORMAN kon opnieuw een aanvang nemen.

Toen CORMAN in 1954 "Histoire d'O" in zijn raam uitstalde werd het Brugs parket razend. Voornamelijk de kunstvolle illustraties van Léonor FINI ergerde de gerechtelijke diensten. Herhaaldelijk werd de hele stapel "porno van toen" in beslag genomen. Keer op keer reed CORMAN naar Parijs bij de uitgever om een nieuwe voorraad exemplaren, die op hun beurt aangeslagen werden (76). Léonor FINI exposeerde anno 1980 zijn werk in het Casino te Oostende (76).

In 1974 kwam de zaak, voor de zoveelste maal, voor bij de correctionele rechtbank van Doornik. CORMAN, verdedigd door Meester LALLEMAND, bekwam een schrijven van Minister van Justitie CLOSE waarin gezegd werd dat Pauline REAGE's werk uit de verouderde indexlijst zou geschrapt worden (76a). Meteen was er geen vergrijp meer en ging CORMAN vrijuit.

Boekhandel CORMAN bekwam in juni 1954 een bouwtoelating voor het bezetten van de voorgevel. Het voorkomen van de zaak wijzigde meteen grondig (77).

De 55-jarige Maria KLINKENBERG overleed hier op 5 december 1958. Zij zag het daglicht te Balen, in de provincie Luik, op 19 augustus 1903 (78). Meteen betreurden Mathieu CORMAN alsook Raymonde en Alain een echtgenote en moeder.

In 1960 reisde Mathieu CORMAN naar Tibet. In zijn combi zwierf hij Azië door en beëindigde de reis met een bezoek aan Communistisch China in 1961 (79).

Onopzichtelijk stond in de kleine aankondigingen in de "Zeewacht" van 9 maart 1962 te lezen: "On demande vendeuse, s'adresser

Librairie Corman, 51 r. Ad. Buyl" (80). Boekhandel CORMAN nam toen Els DEMUYNCK in dienst. Met de jaren ontwikkelde zij een uitzonderlijke kennis over boeken en naslagwerken. Meer dan twintig jaar lang stond zij dan ook de klanten bevoegd te woord.

Eigenaar Mathieu CORMAN, vaak op reis, was de algemene beheerder van boekhandel CORMAN. In werkelijkheid beheerde Henri KERMAREC, "éminence grise" de drie CORMAN boekhandels. Zijn beheer in een nog open markt was voortreffelijk. Bij boekhandel CORMAN kwamen heel wat illustere personages over de drempel : Prins KAREL, Boris VIAN, Simonne SIGNORET, Paul DELVAUX, Jef GEERAERTS, Hugo CLAUS en Henri RONSE.

De stempel van het verleden volgt ons. Anno 1968 vond een journalist van "Panorama" het goed het verhaal van de "Moord in de Duinen" nog eens over te doen (81). Onheus en prikkelend herhaalde journalist J. CELS de feiten. Het kwam tussen CORMAN en het weekblad tot een persproces te Antwerpen. Alhoewel niet geschreven met het doel te schaden werd de opsteller van het artikel verantwoordelijk gesteld voor eerroof. Daar de feiten echter tot een ver verleden behoorden en de persvrijheid in acht genomen werd, werd alleen de morele schade weerhouden.

Zaterdag 1 maart 1969 was Paul-Henri SPAAK in boekhandel CORMAN aanwezig om er zijn memoires met een opdracht te voorzien (82).

Aanvang de jaren 70 kende boekhandel CORMAN een gevoelige afzwakking van haar omzet. Hieraan moest verholpen worden. Eind 1970 werd dan ook op nr. 3 in de Madridstraat een winkel gehuurd. December 70 opende hier een pocketafdeling met de bedoeling een nieuw publiek aan te trekken (83). Het werden moeilijke jaren.

Historicus Edouard BAELS kwam bij boekhandel CORMAN op 20 maart 1972 zijn werk voorstellen. Het gebeuren werd door heel wat prominenten bijgewoond (84). Rond dit tijdstip volgde Yvon KERMAREC zijn vader op aan het hoofd van boekhandel CORMAN.

In 1974 kwam Mathieu CORMAN in een vreemd parket terecht. Op beschuldiging van verleiding van minderjarigen werd hij achter de tralies gezet. Een vreemd verhaal van een weggelopen kind dat in het Knokse filiaal de nacht zou doorgebracht hebben, een woeste vader, de bekentenissen van de dochter, met alle gevolgen vandien. "Absurde en valse beschuldigingen" verzekerde CORMAN. Meteen zag de 73-jarige CORMAN zijn opsluiting als een overwinning van de gerechtelijke diensten na een strijd van jaren. Naar zijn oordeel een vuile zet.

CORMAN hield er een depressie van over, maar liet niets blijken voor zijn tegenstanders (het gerecht). Van Brugge werd hij naar de Gentse nor overgebracht. Korte tijd hierop werd CORMAN in voorlopige vrijheid gesteld.

Een tijd lang hoorde of zag niemand hem tot men op 16 februari 1975 in de bossen van Schleichen zijn lijk ontdekte. Mathieu CORMAN had zich, twee dagen voor zijn 74ste verjaardag, op een boogscheut van zijn geboortedorp, een negen millimeter kogel door het hoofd geschoten (85). Niemand zal ooit weten wat hem toen genekt heeft en zelfs dat ultieme nekken heeft hij aan niemand gegund. Op zijn grafzerk te Oostende staat te lezen : "Mathieu CORMAN 1901-1975 Homme Libre" (85).

Alain CORMAN nam toen de leiding van de boekhandel over.

In 1978 opende boekhandel CORMAN een afzonderlijke pocketboekenafdeling op nr. 14 in de Madridstraat. Het beoogde resultaat bleef uit.

In oktober 1979 presenteerde Jef GHEERAERTS zijn laatste werk bij CORMAN (86). Walter VAN DEN BROECK presenteerde er in mei 1980 zijn boek "Brief aan Boudewijn" (87).

Op 11 september 1980 titelde "Tips" : "Een halve eeuw Boekhandel CORMAN te Oostende" (88). Het artikel schetste de geschiedenis van klein naar groot van de boekhandel. Terecht werd de sterke figuur van Mathieu CORMAN middelpunt van het verhaal. Zijn menigvuldige wedervaren vormden de hoofdschotel van de kroniek. Bij deze gelegenheid werd een originele wedstrijd uitgeschreven waar 100 mooie prijzen aan verbonden waren. Op 26 september greep in de "Beaulieu" de prijsuitreiking plaats. Felix LABISSE overhandigde er enkele van zijn kunstwerken aan de prijswinnaars.

In dit uitzonderlijk jaar 1980 kwamen Ward RUYSELINCK, eind september, en Martin GRAY, eind oktober, hun werk voorstellen (89).

Met de jaren verzwakte het culturele imago van CORMAN. Nochtans werd daar, in de laatste jaren, aan gewerkt.

In 1982 nog richtte de boekhandel een culturele manifestatie in met een voorstelling van de biografie van kunstenaar Hubert MINNEBO (90).

Het tijt keerde.

Gemakkelijke en gebruiksvriendelijke media zagen het daglicht, de vakantie- en sportcultuur ontwikkelde zich snel, de communicatiemiddelen lagen in ieders bereik. Onder deze invloeden wijzigde het gedragspatroon van de verbruiker zich in belangrijke mate. De boekhandel kreeg een moordende concurrentie te verduren. Voeg hieraan toe dat, onder druk van de economische crisis, een bepaald deel van het lezerspubliek wegbleef.

De komst van "Fnac" in Brussel alsook de installatie van reuze boekhandels in Rijsel veroorzaakten op hun beurt een daling van de omzet bij CORMAN.

Een machtswisseling binnen het bedrijf in 1978 werd het uiterlijke teken van een zekere teloorgang bij CORMAN. Ook lieten de betalingen bij de uitgevers soms op zich wachten. Boekhandel CORMAN beleefde meteen zijn zwanenzang.

Anno 1985 passeerde Paul van TIEGHEM de TEN BERGHE, notaris te Oostende, akte waarbij : "Alain en Raymonde CORMAN hun handelshuis op nr. 51 in de Adolf Buylstraat, 193 m² groot, kad. sect. A nr. 95E, met een kadastraallegger van 329.700 fr verkochten aan Charles HEYLMAN en echtgenote Gilberte DEVRIENDT gedomicilieerd op nr. 33 in de Adolf Buylstraat" (85). De akte bepaalde verder dat het eigendom vanaf 1 maart 1986 vrij van gebruik was.

"CORMAN SLUIT" titelde "De Zeewacht" op 6 december 1985 en vervolgde : "Over enkele dagen start de grote uitverkoop die

wellicht duren zal tot eind februari. Het is niet bekend wie het huis, dat eigendom is van de familie CORMAN, nu heeft aangekocht en welke handelsactiviteiten daar zullen plaats grijpen. Wel is duidelijk dat het sluiten van CORMAN Oostende, niet alleen voor de Adolf Buylstraat, maar voor Oostende zelf, een enorm verlies betekent" (91).

Vrijdag 28 februari 1986, ging boekhandel CORMAN definitief dicht te Oostende. Een immens verlies voor de Oostendse intelligentia.

In de Adolf Buylstraat 51 vingen vanaf maart 1986 grote veranderingswerken aan. De firma BOEY Noël verbouwde het gelijkvloers tot een ruime en open verkoopsoppervlakte. Met uithangbord "Mik-Point" opende in april 1986 hier een Poster en Card-Shop. De echtlieden HEYLMAN-DEVRIENDT, eigenaars van de zaak, beheerden dit nieuw verkooppunt van de "Internationale Boekhandel". Ligging en aanbod moesten het succes van de nieuwe zaak verzekeren. Economische factoren en de consumment beschikten er anders over. Bij gemis aan rendabiliteit werd uitgekeken naar een huurder voor het handelspand.

Op 12 april 1989 stond te lezen in "Tips" : "Paul VANBECKEVOORT - agence DERMUL. Adolf Buylstraat : winkel met ongeveer 9 m gevel - 130 m² - zie kantoor" (93).

De nieuwe zaak heette nu "Soho" en werd een verkooppunt van de groep Press Shop A.L.G. n.v. uit Brussel. Het aanbod wijzigde zeer weinig, alleen details kregen een andere vorm. Ook nu kwam de zaak niet echt van de grond. "Soho" sloot haar deuren op 31 januari 1992.

In "Tips" van 19 maart 1992 verscheen : "Adolf Buylstraat - Handelshuis 190 m², vroeger "Soho", te huur. Overname 6.000.000 fr. (94).

In mei 1992 kwam het tot een vergelijk tussen de eigenaar en "Brutus tailor", uit de Alfons Pieterslaan 41 te Oostende. Het eerste teken aan de wand werd de uitverkoop van alle stocks van "Brutus", Alfons Pieterslaan. Hierop volgde een grondige inrichting van het winkelpand in de Adolf Buylstraat.

Zaterdag 12 september 1992 heropende "Brutus tailor" haar herenmodezaak op nr. 51 in de Adolf Buylstraat. Deze mooie mannenzaak betekend een beduidende aanwinst voor het Oostendse winkelcentrum.

-
- (45) ZW 26/10/1929.
 - (46) Tel. Gids 1931 en 1932.
 - (47) Kiezerslijsten 1949-1952.
 - (48) Tips 11/09/1980.
 - (49) Tel. Gids 1930.
 - (50) Litt. 06/12/1930 en ZW 13/09/1930.
 - (51) Litt. 13/09/1930.
 - (52) ZW 28/05/1932.
 - (53) ZW 08/10/1932.
 - (54) ZW 13/12/1985.
 - (55) ZW 15/04/1939.
 - (56) Tips 11/09/1980.

- (57) ZW 28/02/1975.
 (58) Kiezerslijsten 1966-68.
 (59) Tel. Gids 1934 en 1935.
 (60) EO 13/03/1937 en ZW 03/12/1938 en ZW 15/04/1939.
 (60a) NK 21/08/1980.
 (61) Tel. Gids 1939.
 (62) ZW 13/12/85 en 28/02/1975.
 (63) Kiezerslijsten 1946-48.
 (64) Fl. Litt. nov 1944.
 (65) ZW 26/04/1946.
 (66) Alg. Gids voor W.-Vl. 1947. Boekhandel "Libr. de la Bibl."
 komt niet meer voor.
 (67) BSO - + 01/04/1952 - Henri VANDEPUTTE, letterk.
 (68) Kiezerslijsten 1949-52.
 (69) NK 21/08/1980.
 (70) Tel. Gids 1948.
 (71) Postkaarten reeks 1 tot 83. Photo Jacques SCHREURS & V.
 FOOY. Ferme COLAS. 1. ARAGON, 17. TIMMERMANS, 42. ENSOR,
 43. LABISSE, 46. JONCKHEERE, 48. EINSTEIN, 59. HEMINGWAY,
 74. WALSCHAP, 82. CLAUS, 83. CORMAN.
 (72) ZW 13/12/1985, NK 21/08/1980 en Tips 11/09/1980.
 (73) ZW 23/01/1953.
 (74) NK 21/08/1980 en foto BOVIT 1953.
 VAN CAILLIE, boek 2 foto 170.
 ZW Spec. Editie 27/02/1953.
 (75) Tips 11/09/1980.
 (76) NK 21/08/1980 en Tips 11/09/1980.
 (76 a) ZW 01/03/1974.
 (77) ZW 18/06/1954.
 (78) Kiezerslijsten 1949-52 en NK 11/12/1958.
 (79) ZW 28/02/1975.
 (80) ZW 09/03/1962 en 06/12/1985.
 (81) ZW 29/11/1968.
 (82) ZW 14/02/1969.
 (83) Tips 23/12/1970.
 (84) ZW 17/03/1972, 31/03/1972.
 (85) NK 27/02/1975, ZW 28/02/1975 en Knack 19/02/1986.
 (86) ZW 26/10/1979.
 (87) Tips 15/05/1980.
 (88) NK 21/08/1980, Tips 11/09/1980 en ZW 23/05/1980.
 (89) Tips 18/09/1980 en 23/10/1980.
 (90) ZW 06/12/1985.
 (91) Knack 19/02/1986 en ZW 13/12/1985.
 (92) Tel. Gids 1987-1988, 1988-1989 en 1989-1990.
 (93) Tips 12/04/1989, 09/03/1989 en Streekkrant 19/01/1989.
 (94) Tips 19/03/1992
 (95) Tips 10/09/1992.

LEGENDE :	BSO	Burgerlijke Stand Oostende
	Car.	Carillon
	FO	Feuille d'Ostende
	EO	Echo d'Ostende
	ZW	Zeewacht
	AC...	Jaarboek
	Litt.	Le Littoral
	NK	Nieuwsblad van de Kust
	Fl. Litt.	La Flandre et le Littoral

ARCHIEFMATERIAAL GEMEENTE MARIAKERKE

Er bevinden zich stukken van Mariakerke te Brugge in het Rijksarchief en meer bepaald in het gemeentearchief BREDENE.

O.a. de bundels 734 tot 810 handelen over Mariakerke.

- 734-735 Mariakerke - voordracht van raadsleden en aanstelling.
738 Bried dd 31/01/1894 van de Burgemeester SERRUYS gericht aan het gemeentebestuur van Mariakerke i.v.m. een tussenkomst van het corps pompier bij de brand van de oliemolen van de heer STAESSENS op 25/08/1852 waarbij zij een bedrag vorderen van 182,19 fr. voor gebruik materiaal, linnen broeken enz.
739-748 Begrotingen.
749 Staat der bevolking van de gemeente Mariakerke (begin van opstelling januari 1830).
Zeer interessant stuk voor heemkundigen en genealogen. (Men zou van de rijksarchivaris moeten kunnen bekomen dat dit wordt gefotocopieerd).
766 Stukken in verband met de kerkfabriek - aanstellingen en rekeningen.
810 Nationale milititie Mariakerke tussen 1780-1796.

Meer aantekeningen nam ik niet.

Daniel DESCHACHT

LIDGELD 1997

Het lidgeld voor het lidmaatschap bij de Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate is voor 1997 vastgesteld als volgt :

Aangesloten lid :	400 Fr
Steunend lid :	500 Fr
Beschermend lid :	vanaf 1.000 Fr

Mogen wij vragen gebruik te maken van het hierbijgevoegd stortingsbulletin

Ook dit jaar biedt het Grafisch Bedrijf LAMMAING ons gratis de Platekalender aan. Deze wordt samengesteld door onze ondervoorzitter de heer Omer VILAIN. Als thema werd "OOSTENDE GEZIEN OP KUNSTWERKEN" gekozen.

Jean Pierre FALISE
Penningmeester

De lidgelden die nu van toepassing zijn werden ingevoerd in 1989.
Dit is nu het 9e jaar dat ze niet gewijzigd worden ! ! !

Dit is o.a. mogelijk doordat enkele leden hun bijdrage gevoelig verhogen.

Volgt hun voorbeeld en geef ons een financieel steuntje

VRAAGBAAK

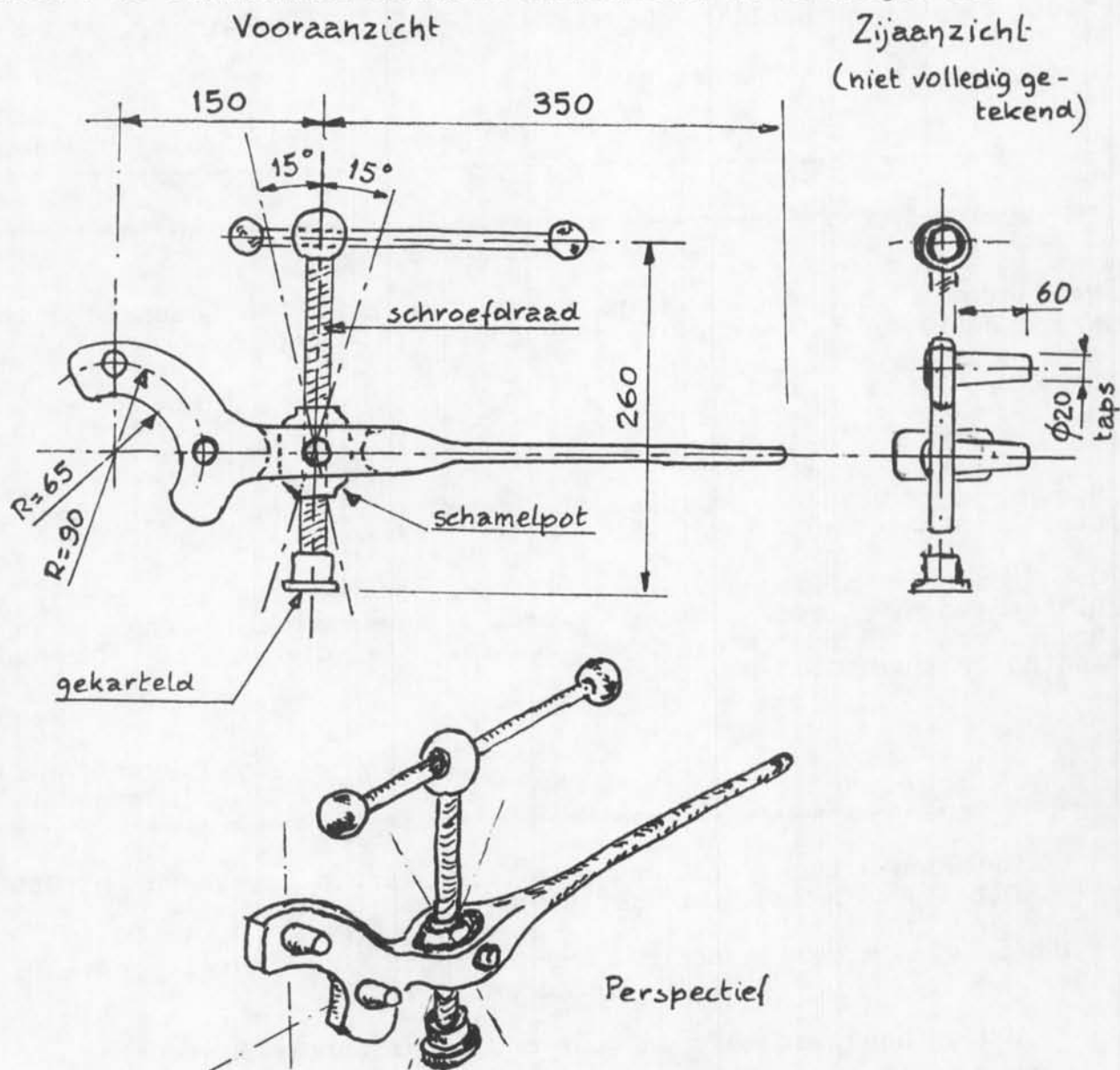
In het depôt van het heemmuseum "De Plate" ligt er een hulpwerktuig waarvan we het gebruik niet kennen.

Het bestaat in principe uit een gesmede tweepennensleutel (zoals tegenwoordig gebruikt o.m. bij elektrische haakse schijfslijpmachines voor opspannen en losmaken van de slijpschijf). Doch, daarnaast is een hefboom uitgerust met een soort vijzel, bestaande uit een schamelmoer en schroefstang met steunvoet. De onderzijde van de voet is gekarteld (zie fig.).

Mogelijks werd het werktuig gebruikt om moffen of schijven, voorzien van pengaten, los te wrikken. Dit, na inbrengen van de pennen in de pengaten van de mof of schijf, en de schroefstang te gebruiken als vijzel (vorm van domme kracht) om de mof of schijf los te draaien.

Indien U het gebruik, of toepassing, van het handwerktuig kent, kregen we graag een seintje. Dit kan bij de hoofdredacteur-penningmeester J.P. FALISE of secretaris-archivaris J.B. DREESSEN.

Nota : de schamelmoer schamelt uitsluitend in de lengte-as.

EEN GESLAAGDE GEVELRENOVATIE • 1

Brasserie-Taverne "La Belle Epoque".

Van Iseghemlaan 87-89.

In de goede oude tijd.

Voor de restauratie
Foto's: Wille - Joosten.

De stelling staat er.

EEN GESLAAGDE GEVELRENOVATIE • 2

Brasserie-Taverne "La Belle Epoque".

Van Iseghemlaan 87-89.

*Na de restauratie
met zicht op nr. 89.*

*Na de restauratie
met zicht op nr. 87.*

EEN GESLAAGDE GEVELRENOVATIE OP DE VAN ISEGHEMLAAN NRS. 87-89
BRASSERIE-TAVERNE "LA BELLE EPOQUE"

door J.B. DREESEN

Het is nooit te laat om goed te doen. Meer en meer mensen beginnen zich te realiseren dat afbreken en nieuwbouwen niet alles is. Dat hierdoor ons bouwkundig patrimonium mettertijd verloren gaat. Ook de nieuwbouw krijgt meer en meer kritiek. De vierkante blokken die men ons als moderne architectuur wil voorschotelen stemmen van langsom meer tot nadenken. Zij zijn imponerend in afmeting doch eentonig in aanblik en uit die eentonigheid groeit de verveling.

Jean COCTEAU zei het ooit zeer goed (Le Soir 06-12-1959) : "...ces villa's, ces hôtels que l'on démolit pour faire place à ces sinistres immeubles par quoi toutes les villes du monde se depersonalisent...." (al die villa's en hotels die afgebroken worden om plaats te maken voor een reeks sombere panden waardoor al de steden van de wereld hun eigenheid verliezen).

Ook in Oostende is de tendens van de restauratie en de gevelrenovatie, in het bijzonder, in opgang.

Een recent voorbeeld hiervan is het huis nr. 87-89 op de Van Iseghemlaan. De twee huizen, die sedert 1987 één gebouw vormen, werden in 1893 gebouwd. Huis nr. 89 werd jarenlang uitgebaat als een gekende tabakszaak om in 1975 een juwelierszaak te worden. Huis nr. 87 dat oostelijk ervan ligt was kleiner en herbergde in 1975 nog een kleine antiquarenzaak.

In 1985 stopte de juwelierszaak en werd nr. 89 omgebouwd tot een taverne. Die bleek echter te klein te zijn. In 1989 besliste men een doorsteek te maken naar nr. 87 en de hierbij beschikbaar wordende ruimten te gebruiken voor de vergroting van de uitbating.

Een vraag die men zich hier kan stellen is hoe het komt dat deze twee gebouwen in hun oorspronkelijke staat bewaard zijn gebleven en niet sneuvelden voor de bouwpromotors, rekening houdend met het weinig originele dat bewaard is gebleven op de Van Iseghemlaan. De reden ligt waarschijnlijk bij het feit van de geringe diepte van de twee gebouwen. Het grondvlak van nr. 89 is op de benedenverdieping niet groter dan 80 m².

In de loop van het 100-jarig bestaan van deze gebouwen hadden de gevels, bij gebrek aan onderhoud en de inwerking van het zeewater veel geleden. Waarschijnlijk werden de binnenruimten intens verhuurd want op alle verdiepingen waren de kamers uitgewoond.

Toen de huidige uitbaters, de heer en mevrouw WILLE-JOOSTEN, in 1991 de zaak overnamen namen zij architect D. REYNAERT van Oostende bij de arm en lieten zij een bestek opmaken van de toestand van het gebouw. Zij begonnen, voor eigen rekening, met het binnenste in orde te laten zetten, werk dat nog niet volledig beëindigd is. In februari 1995 besloten ze de twee gevels een renovatiebeurt te geven.

De firma SOETE van Brugge werd aangesproken voor het plaatsen van een stelling over de breedte van beide gevels. Het dak werd

gedicht en de ramen vernieuwd waarna de firma MAENE van Brugge de gevels zandstraalde. Vroegere reclameplaten werden verwijderd waarna de metsers de gehavende stukken opmetsten. Bijzondere zorg werd besteed aan de beelden op de steunberen onder de uitsprong van de derde verdieping.

Het houtwerk van de erkers kreeg een onderhoudsbeurt waarna de schilders aan het werk togen om bepaalde delen van de gevels te herschilderen. De werken duurden twee maanden.

Dank zij de inzet van de uitbaters werd dit hoekhuis van de Van Iseghemlaan en de Oosthelling in zijn oude glorie hersteld. Het is de blikvanger geworden van de Van Iseghemlaan.

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring "De Plate" houdt er aan de heer en mevrouw WILLE-JOOSTEN te feliciteren met hun initiatief en de wijze waarop de afwerking is gebeurd. Deze gevelrenovatie heeft een meerwaarde gegeven aan de verloederende Van Iseghemlaan. Laat ons hopen dat dit voorbeeld gevolgd wordt door andere uitbaters of eigenaars. Het is de enige manier om nog iets van het oude Oostende te bewaren.

Als U in de buurt bent heb dan even oog voor de schoonheid van zo'n oude gevel. Vergeet niet op de terras van de inrichting plaats te nemen en te genieten van een goed glas. Maak van de gelegenheid gebruik om de "patron" te feliciteren met zijn realisatie.

COURRIER DU LITTORAL. Oproep tot onze leden

Ons geacht lid de heer J. LALEMAN schonk onze vereniging 27 jaargangen van de COURRIER DU LITTORAL. Her en der ontbreekt er echter een nummer. Misschien kan een van onze leden ons aan een of meer van deze ontbrekende nummers helpen. Wij zoeken :

van jaargang 1965 het nr. 4
van jaargang 1966 de nrs. 1 en 51
van jaargang 1970 de nrs. 36 en 50
van jaargang 1971 de nrs. 43 en 44
van jaargang 1972 de nrs. 1, 17, 18 en 32
van jaargang 1973 het nr. 47
jaargang 1975 ontbreekt volledig
van jaargang 1976 de nrs. 12, 16, 32, 48, 49, 50 en 51
van jaargang 1977 de nrs. 1, 4, 32 en 49
van jaargang 1978 de nrs. 4, 5, 6 en 24
van jaargang 1979 de nrs. 44 en 49
van jaargang 1980 het nr. 34
van jaargang 1981 het nr. 1
van jaargang 1982 het nr. 47
van jaargang 1983 het nr. 3, 4 en 47
van jaargang 1984 de nrs. 21 en 49
van jaargang 1985 de nrs. 23, 38 en 39
van jaargang 1987 het nr. 2
van jaargang 1988 het nr. 34
van jaargang 1990 het nr. 52
van jaargang 1991 het nr. 13

Wij danken bij voorbaat voor de medewerking.

NIEUWS VAN DE VERENIGING

Op de Algemene Vergadering die plaats vond op 8 juni 1996 werden enkele belangrijke beslissingen genomen.

Bij de opening van de vergadering verwelkomde de voorzitter de volgende nieuwe effectieve leden.

- de heer Lionel DEWULF, raadsheer
- de heer Luc FRANÇOIS, professor dr. aan de Rijksuniversiteit Gent
- de heer Robert OUVRY, commodore van de RYCO-jachtclub
- de heer Hubert RUBBENS, Marine-beroepsonderofficier
- de heer Ivan VAN HYFTE, leraar geschiedenis
- de heer Paul van THIEGHEM, notaris
- de heer Koen VERWAARDE, ambtenaar van de stad Oostende

De vergadering besloot werk te maken van een paar werkgroepen.

De werkgroep "HEEMKUNDE EN GESCHIEDENIS OOSTENDE" die sedert een zestal jaren bestond uit mevrouw Simone MAES en de heren Jan B. DREESEN en Gilbert VERMEERSCH werd uitgebreid met de heren Daniël FARASYN, Norbert HOSTYN en Freddy HUBRECHTSEN.

Een nieuwe werkgroep "BIBLIOGRAFIE VAN OOSTENDE" werd boven de doopvont gehouden. Onder leiding van professor dr. Luc FRANÇOIS zullen de volgende heren hieraan meewerken : Jan B. DREESEN, Daniël FARASYN, Freddy HUBRECHTSEN, Emile SMISSAERT en Ivan VAN HYFTE.

De vergadering van oordeel zijnde dat de vereniging na 40 jaar aan een verruiming toe is keurde een naamsverandering goed.

De statuten werden als volgt gewijzigd :

Artikel 1. De vereniging zonder winstoogmerk neemt de benaming "OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING DE PLATE". De maatschappelijke zetel is gevestigd te Oostende, Heemmuseum De Plate.

De nieuwe naam van de vereniging wordt vanaf heden gebruikt. Om redenen van praktische aard zal het briefpapier en de omslagen met de oude benaming gebruikt worden tot uitputting van de bestaande voorraad.

Artikel 3. De vereniging heeft tot doel :

a. de studie en de belangstelling voor de heemkunde en de geschiedenis te bevorderen, en dit door het geven van lezingen, het inrichten van studie- en debatavonden, de publicatie van een tijdschrift, het steunen van initiatieven in verband met het gestelde doel, de contactname met gelijkaardige kringen, het inrichten en instandhouden van een heemmuseum, het inrichten van studiereizen, het verzamelen van alle mogelijke gegevens met betrekking tot het gestelde doel.

b. De verdediging op te nemen en te ijveren voor het behoud, bescherming en herstel van het historisch roerend en onroerend patrimonium en erfgoed van de stad en de regio Oostende, waaronder monumenten, gebouwen, straten, pleinen, buurten, plaatsnamen, enz. die waardevol geacht worden vanuit historisch, cultureel,

landschappelijk, stedenbouwkundig en archeologisch oogpunt. Hiervoor zullen ondermeer dezelfde middelen aangewend worden als hierboven in a. opgesomd, onverminderd de mogelijkheid om voor de bevoegde instanties in rechte te treden om het gestelde doel te bereiken.

Artikel 8 bis. Het materieel bezit van de Kring bestaat uit :

.....
d. Het dokumentatiecentrum dat bevat : alle mogelijke krantenknipsels en andere gedrukte of op elektronische informatiedragers opgeslagen gegevens over onderwerpen met betrekking tot Oostende en de Kuststreek.
.....

Artikel 24 wordt geschrapt.

Artikel 25 wordt artikel 24.

Het Bestuur

DE STOETEN OOSTENDENOARE. Oproep tot onze leden

Ons geacht lid de heer Gustaaf DESCHACHT schonk onze vereniging de 11 eerste jaargangen van "De Stoeten Oostendenoere". Er ontbreken echter een paar nummers. Misschien kunnen sommige van onze leden zorgen voor de aanvulling. We zoeken :

van jaargang 1 het nr. 7
van jaargang 3 het nr. 3
van jaargang 5 het nr. 1
van jaargang 7 het nr. 4
van jaargang 9 het nr. 4
van jaargang 10 het nr. 7
van jaargang 11 de nrs. 4, 5, 7, 8 en 10

Wij danken bij voorbaat voor de medewerking.

HET EREVAANDEL 1830 VAN DE STAD OOSTENDE

door Jean Pierre FALISE

In het december nummer van 1983 (blz. 83/270-272) van ons tijdschrift verscheen, van mijn hand, een artikel over het erevaandel 1830 van de stad Oostende. Dit vaandel werd door het Nationaal Congres geschonken aan elke gemeente of stad die vrijwilligers stuurde of op enerlei wijze bijgedragen had tot het welslagen van de revolutie.

Het vaandel dat Oostende ontving bestaat niet meer. Het diploma dat samen met het vaandel werd overhandigd, werd onlangs, bij het inventariseren van de Plate-bezittingen (inv. nr. 1325/77a), teruggevonden.

Het diploma is betrekkelijk groot (hoogte 55 cm, breedte 38 cm) zodat het reproduceren op A4 formaat erg zou schaden aan de leesbaarheid. Daarom vindt U hieronder de volledige tekst, uiteraard in het Frans, van bedoeld diploma

ROYAUME DE BELGIQUE

Commission des récompenses nationales

En vertu du décret du Congrès du 28 mai 1831

La Commission a résolu :

de décerner un Drapeau d'Honneur à la Commune

de

Ostende

Bruxelles le 27 septembre 1832

Les Secrétaires

Le Président

J. DE MOOR
A. PELSENEER

A. GENDEBIEN

LOI SUR LES RÉCOMPENSES NATIONALES

Au nom du Peuple Belge

Le Congrès national

Considérant qu'il est juste de récompenser le dévouement des communes qui se sont signalées en prenant une part glorieuse au triomphe de la cause nationale;

Décète

Art. 1er. Des drapeaux d'honneur seront décernés aux villes et communes dont les volontaires se sont portés sur les lieux menacés par l'ennemi, ou qui ont contribué d'une manière efficace au succès de la révolution.

Ces drapeaux seront aux couleurs nationales.

Ils seront surmontés d'un Lion Belgique au bas duquel se trouvera un côté le mot Liberté, et de l'autre le millésime MDCCCXXX.

2. La Commission qui décernera ces drapeaux sera composée des membres actuellement en fonctions de la Commission des récompenses créée à Bruxelles, et de neuf membres du Congrès, nommés par l'assemblée et pris dans les différentes provinces.

3. Les drapeaux décernés par la Commission seront distribués par le Chef de l'État, au nom du peuple Belge.

4. L'arrêté du Gouvernement provisoire en date du 14 janvier dernier (Bulletin Officiel n° 10) est aboli.

Charge le pouvoir exécutif de l'exécution du présent décret.

Bruxelles, au palais de la nation le 28 mai 1831.

Les Secrétaires membres du Congrès National.

Le Président du Congrès National

LIEDTS, Henri de BROUCKERE, v^{te} VILAIN XIII, NOTHOMB

E.C. DE GERLACHE

Décision du Congrès du 15 juin 1831

Sont nommés pour être à la Commission des récompenses : pour la province d'Anvers, M.M. F. DE ROBIANO, Brabant mérid^{al}, J^h D'HOOGVORST, Flandre Occid^{ale}, J. GOETHALS, Flandre Orientale, ANNEZ de ZIELEBEEK, Hainaut, A. GENDEBIEN, Liège, DE BEHR, Limbourg, F^x de MERODE, Luxembourg, MARLET, Namur, BRABAUT.

Commission des récompenses : M.M. J. CRABBÉ, A.P. PELSENEER, J. DE MOOR, DE PARTZ de COURTRAY, MICHIELS, DUCPETIAUX, LEVAE, E. FEIGNEAUX

IN MEMORIAM FLORIMOND CORSELLIS

Geboren in 1903 stierf Florimond CORSELLIS deze zomer op 93-jarige leeftijd.

"De Plate" moet aan haar stichtend lid een bijzondere hulde brengen. Florimond CORSELLIS was er immers bij toen op verzoek van Ary SLEEKES en Ernest DE TAEYE in 1954 "De Plate" als "Oostendse Folkloristische Kring" in "De Bierkelder" in de Christinastraat gesticht werd.

Gedurende enkele jaren zetelde hij in het bestuur en kreeg de titel toegewezen van "muzikaal adviseur". Ary SLEEKES had grote bedoelingen met "De Plate". Hij wenste dat alle Oostendse liederen zouden opgezocht worden en verder aangeleerd worden opdat ze niet zouden verloren gaan. Doch de eerste jaren van "De Plate" waren moeilijk. De meeste energie ging in het redden van materiële voorwerpen in het vooruitzicht van het openen van een eigen Heemkundig Museum.

Toch bleef Florimond CORSELLIS vele jaren als trouw bestuurslid naar de vergaderingen komen. Hij had een mooie muzikale carrière achter zich. Als zeer goede violonist was hij reeds in de twintiger jaren als een der jongsten in het Kursaalorkest opgenomen geworden. Vele beroemde musici en zangers heeft hij mogen begeleiden. Persoonlijk heb ik het altijd jammer gevonden dat hij zijn memoires over die boeiende periode uit zijn leven nooit op papier heeft gezet. Maar Florimond CORSELLIS, die uit een eenvoudige Oostendse familie kwam, leefde maar voor de muziek zelf. Hij werd ook leraar in het Stedelijk Muziekconservatorium en was ook gedurende vele jaren dirigent bij de Stedelijke Muziekharmonie.

Met hem verdwijnt een er laatste stichters van "De Plate", die hem eervol dankbaar blijft voor de steun en sympathie die hij steeds voor onze vereniging betoond heeft.

De strijkstok is neergelegd. Dat hij ruste in vrede.

Omer VILAIN
Ondervoorzitter "De Plate"

NIEUW!

SANSCULOTTEN EN PATRIOTTEN. DE ZUIDELIJKE NEDERLANDEN IN DE GROTE REVOLUTIES (ca. 1780-1830)

PROFESSOR LUC FRANÇOIS

Oostende

Waarom joeg de keizer-koster in de Zuidelijke Nederlanden de steden en de Provinciale Staten tegen zich in het harnas? Wie vertegenwoordigden Vonckisten en Statisten in de Brabantse Revolutie? Brachten de Franse revolutionairen 'vrijheid, gelijkheid en broederlijkheid'? Waarvoor staat de 'Code Napoléon'? Welke belangen had de burgerij in revolutie tegen de gevestigde orde? Waarom riep de taal- en onderwijspolitiek van Willem I zoveel verzet op in het Zuiden?

In de periode van circa 1780-1830 waren de Zuidelijke Nederlanden meermaals het strijdtonel van omwentelingen die het maatschappelijk leven fundamenteel wijzigden. Ondanks restauratiepogingen werd er definitief kornaf gemaakt met het samenlevingsmodel van het Ancien Régime. Bestaande overheidsinstellingen werden afgeschaft en vervangen door gemoderniseerde en gerationaliseerde bestuursstructuren. De nieuwe politieke cultuur introduceerde 'moderne' beginselen als volksovereenkomst, scheiding der machten, constitutionalisme en verdedigde burgerlijke vrijheden als vrijheid van godsdienst en onderwijs, persvrijheid of vrijheid van vereniging. Luc François onderzoekt hoe uit de ingrijpende hervormingen zich moderne naties vormden.

FOTO: ALEX DE VRIET

De cursus bestaat uit vier lessen (voorlopig overzicht):

1. Conservatisme en verlichting
2. Van graanoproer tot machtsgreep van de burgerij
3. Hervormingen en de nieuwe politieke cultuur
4. De Europese landkaart hertekend

PRACTICA

Dinsdag 12, 19 en 26 november en 3 en 10 december van 14 tot 15 uur.

Oostende, Huize Astrid (Gentstraat 6, naast de Sint-Jozefskerk).

GELEID BEZOEK AAN
FORT NAPOLEON
INBEGREPEN

HOE INSCHRIJVEN?

Aan een cursus kan uitsluitend worden deelgenomen door vooraf in te tekenen op alle lessen van de cursus. Inschrijvingen worden aanvaard zolang de capaciteit van de zaal dat toelaat. Bij een teveel aan deelnemers wordt voor de toekenning van de plaatsen rekening gehouden met de datum waarop de inschrijvingen bij Universiteit Vrije Tijd Davidfonds v.z.w. in Leuven toekwamen.

Voor de betaling zijn er twee mogelijkheden:

- ofwel verstuurt u samen met het inschrijvingsformulier een gekruiste cheque voor het verschuldigd bedrag (op naam van Universiteit Vrije Tijd Davidfonds v.z.w.);
- ofwel stort u het verschuldigd bedrag op rekeningnummer 736-4031031-66 van Universiteit Vrije Tijd Davidfonds v.z.w., met als mededeling de passende code (b.v. AL/6/4) en de titel en plaats van de cursus (b.v. 'De middeleeuwen zijn anders' - Aalst)

Als wij uw inschrijvingsformulier en het verschuldigd bedrag goed hebben ontvangen, krijgt u van ons een bevestiging enkele dagen voor

AANKOPEN, SCHENKINGEN EN ANDERE OPNAMEN IN INVENTARIS 1995

** PIETERS.M.

0238/95 BOEK.Diverse auteurs.Archeologie in Vlaanderen.III.1993.I.A.P.
Zellik 1994.442 blz.

** POTTIEZ.J.

0224/95 FOTO.Antony.80626-1.zw.18x24 cm.Begrafenis Paster Pype.Groep
reders.

** PRINZIE.V.

0004/95 AFFICHE OOSTENDE.Flanders World Symbol Festival Ostende.
21-30 september 1994.84x59 cm.

0214/95 AFFICHE N/OOSTENDE.a.VVKS.Opening vaarseizeoen.23/4/95.Bredene
-Sas.44x42 cm.b.CONCERT.De Zwerver Leffinge.21-23/4/95.62x44cm.
c.TONEEL.Thuis.Diksmuide.22/4/95.A4 formaat.
d.GAVERPRIJS 95.Tot 1/7/95.A3 formaat.

0215/95 AFFICHE OOSTENDE.a.CONCERT.Jeugd+Muziek OST.A.Froidebise.23/4/95.
b.ROMMELMARKT.Conscienceschool OST.22/4/95.A 3 formaat.
c.VOORDRACHT.De genetische revolutie.Biekorf.21/4/95.A3 formaat.
d.JEUGDFUIF.De Kreeke.OST.22/4/95.A3 formaat.
e.CONCERT.Paul Orta.Manuscript OST.19/4/95.A3 formaat.
f.KOORCONCERT.St Petrus en Paulkerk OST.22/4/95.A3 formaat.

0350/95 AFFICHE OOSTENDE.a.HIPPODROOM Wellington Oostende.1995.Galop+Draf
Bijkomende dagen in september.60x40.
b.OFFSHORE 95.Oostende.8-10/9/95.59,5x42.2 ex.
c.PARKPROMENADE en vuurspektakel.Oostende.5/8/95.64,5x38,5.
d.CONCERT.GH.Handel.TPHO.25/7/95.49,5x30.
e.KVO-voetbal.sept en okt 95.60x42.2 ex.
f.RETROSPECTIEVE.J.Peeters.PMMK.1/7-24/9/95.70x49.
g.FOLK.23ste Paulusfeesten.Oostende.10-16/8/95.64x46.
h.SNELROLSCHAATSEN.28ste beker Jeugd.Zandvoorde.11-13/8/95.42x30
i.TENTOONSTELLING.Leopold II urbanist.27/5-24/9/95.Oostende.60x50
j.TENTOONSTELLING.W.Bosschem.CKO.1-31/8/95.87x57.
k.RETROSPECTIEVE.HV.Wolvens.PMMK.12/2/93-7/3/94.97x69.

0351/95 AFFICHE N/OOSTENDE.a.MOSSELDAGEN Leffinge.27-30/7/95.61x45.
b.POSTER.Campagne leesbevordering 1995.60x40.2 ex.
c.POSTER.NMBS werft aan.10/8/95.59,5x42,5.
d.POSTE.De Sociale Zekerheid bestaat 50 jaar.1995.60x40.
e.POSTER.Kerstmis in de stad.

0423/95 AFFICHE N/OOSTENDE.a.CONCERT.Peter Frampton.11/11/95.Gent.100x72.
b.BOEKENBEURS.1-12/11/95.Antwerpen.53x80 cm.
c.MUZIEKATELJEE.Middelkerke.12/11/95.A3 formaat.
d.BETOGING Voorpost.Menen.12/10/95.A3 formaat.
e.CONCERT Sint Maartenskerk Kortrijk.14/10/95.A3 formaat.
f.LUSTRUMCONCERT.Middelkerke.22/10/95/A3 formaat.
g.CONCERT.Give Buzze.Bredene.14/10/95.50x23 cm.

** PROVINCIAAL BESTUUR.

0392/95 AFFICHE N/OOSTENDE.Boekenbeurs Westflandrica.Kortrijk 21+22/10/95
29,5x42 cm.

- ** PROVOOST L.mvr.
 0411/95 BIERPUL.a.Bierpul, groen geblazuurd.h12,010.Gasthof Vossenhol Stene
 b.Sierbierpul.Gepolycromeerd.Oostende.9x6,5 cm.
 c.Sierbierpul.Gepolycromeerd.Oostende.9x6,5 cm.
 d.Sierbierpul.Gepolycromeerd.Oostende.'5x7,5 cm.
 e.TAS in porselein met kersenblad versiering op voetje.9,5x5 cm.
- 0412/95 GLAZEN BIERPUL met houten handvat en wpenschild Oostende.
 a.13x7,5 cm.b.8x4,5 cm.
- ** PROVOOST.E.
 0088/95 NAAIMACHINE met kap merk OSSA.
- ** PROV.GOUVERNEMENT.
 0237/95 BROCHURE.a.Open monumentendag Vlaanderen 1995.b.Landschap is
 Cultuurbehoud.c.Monumentenzorg en fiscaliteit.
- 0239/95 PERSMAP.ivm het archeologisch onderzoek Walravensyde+algemene
 informatie archeologisch onderzoek.5 teksten.
- ** SCHOCKAERT.mvr.
 0104/95 BRIEF.3 fotocopie van brieven van Koningin Louise Marie.a,b en c.
- ** SCHOONBAERT.S.mvr.
 0105/95 BRIEF.Afscheidsbrief van schoolhoofd aan ouders.
- ** SERIE.E.
 0087/95 ZEEFDrukTEGEL.Gilles der Zee 1936.Oostende.
- ** SERVAES.H.
 0149/95 BRIEFKAART.van C.Dosfeld aan A.Bouchery 9/3/1903 met tekst
 geschreven onder vorm van een kanon op afuit.
- ** SEYS.W.
 0049/95 BROCHURE.Provincieraad van Westvlaanderen.Redes door dr.ec.
 O.Vanneste.Provinciegouverneur.
 a.Economische aspecten van de milieuzorg.1982.
 b.De tertiaire sector als bron van werkgelegenheid.1983.
 c.Dertig jaar later;een economische evaluatie.1984.
 d.Zeebrugge,een groeipool.1985
 e.De gemeentelijke financiën in Westvlaanderen in de crisisjaren
 1973-1985.1986.
 f.Grasduinen in het kusttoerisme.1987.
 g.Het voorkomen van de misdadigheid,theoretische beschouwing.1988
 h.Verschuivingen op de arbeidsmarkt in Westvlaanderen.1989.
 i.Drinkwatervoorziening in Westvlaanderen.1990.
 j.De Westhoek,een economische evaluatie.1991
 k.Rampenplan in Westvlaanderen.1992.
 l.De brandweer in Westvlaanderen.1993.
 m.Huisvesting en stedelijke functie in Westvlaanderen.1994

- 0050/95 BOEK.Tijdschrift Derlike.1ste jrg 1978.nrl+2 ingebonden.
 b.Tijdschrift Derlike.2de tem 6de jrg.ingebonden.
 c.Tijdschrift Derlike.7de tem 13 de jrg.ingebonden.
 d.Tijdschrift Coclariensia.1ste tem 5de jrg.ingebonden.
 e.Tijdschrift Derlike.14de+15de+16de jrg.Niet ingebonden.
 f.Tijdschrift Coclariensia.6de en 7de jrg.Niet ingebonden.
- 0125/95 BOEK.a.Sted.Oudh.Comm.Wervik.jg 66 tem 69.ingebonden in 1 deel.
 b.Sted.Oudh.Comm.Wervik.jg 1977 tem 79.ingebonden in 1 deel.
 c.Sted.oudh.Comm.Wervik.jg 1975 nrl+2.niert ingebonden.
 d.Sted.oudh.Comm.Wervik.jg 1980 nrl+2+3+4.niet ingebonden.
 e.Sted.Oudh.Comm.Wervik.jg 1981.nrl+2+3+4.niet ingebonden.
 f.VLIETMARA;jg 1979 tem 1982.Ingebonden.
 g.VLIETMARA.jg 1983 tem 1986.Ingebonden.
- ** SINT MARTIN.
- 0228/95 TEKST.Fotocopy van tekst uit tijdschrift ABC 1-de jg nr 13.300347
 De Gillis van de Zee.
- ** SMISSAERT E.
- 0400/95 FOTO.Antony 10.8.26-5.zw.30x42.Ostende la plage.Vue du Kursaal
 met James Ensor.
- ** SMISSAERT.E.
- 0057/95 AFFICHE.a.AF1.Bal Rat Mort.CKO.4/3/1995.63x46 cm.
 b.AF1.KRO.Kalender 15 tot 28/12/94.
 c.AF1.KRO.Kalender 1 tot 29/1/95.
 d.AF1.De Plate Tentoonstel."Oostende in WO2".15/10-15/1/95.46x32
 e.AF2.3de Internat.Antiquarenbeurs.Mechelen.9-11/12/94.30x50 cm.
- 0101/95 AFFICHE OOSTENDE.a.Laureatenweek.Stedelijk kunstonderwijs.27,28+
 29/1991.Oostende.60 x40 cm.
 b.Amadeus Chamber Orchestra.19/2/95.CKOostende.42 x60 cm.2ex.
 c.De mannen van Tirol.25/2/95.CKOostende.42 x60 cm.2 ex.
 d.Leraarsconcert.Muziekconservatorium Oostende.10/2/95.43x23 cm.
- 0159/95 AFFICHE OOSTENDE.a.CONCERTkalender.Lente95.Den Artiëst.70x43 cm.
 b.OPERA.La Boheme.CKO.2/4/95.49x49,5 cm.
 c.CONCERT.Johannes Passie.Sint P en P.kerk.8/4/95.50x30 cm.
 d.CONCERT.Symfonie de Nieuwe wereld.CKO.12/3/95.66x41 cm.
 e.CONCERT.Angelo Branduardi.CKO.26/3/95.62x41 cm.
 f.TENTONSTELLING.Oostendanaars ontdek uw havens.Thermae.1+2/4/95
 g.CONCERT.Chopin Recital.CKO.22/4/95.60x41 cm.
 h.KALENDER KRO.18/3-3/4/95.A3 formaat.
 i.RUILBEURS.Bizar-Bizar.Cocaf(.12/3/95.A3 formaat.
- 0165/95 KLEIN DRUKWERK.Dokumentatie betreffende OPEN HOTELDAG OOSTENDE
 op 12 maart 1995.4 stukken.
- 0195/95 AFFICHE OOSTENDE.a.VIERING Bierco 1 jaar.5-6/5/95.69x50 cm.
 b.CONCERT.Pianorecital.Conservatorium OST.23/4/95.23x42,5 cm.
 c.TONEEL.Johanna.Malpertus OST.april 95.35x50 cm.
- 0242/95 AFFICHE OOSTENDE.a.CONCERT Band HEVER.CKO.7/5/95.80x53cm.Eex.
 b.CONCERT Clouseau.CKO.13/5/95.63x43 cm.

- 0246/95 FOTO.Groepsfoto v/e" De Plate" feestmaal i/d 60erjaren.zw 13x18cm
- 0248/95 AFFICHE OOSTENDE.a.TENTOONSTELLING.Leopold II Urbanist.25/7-24/9
60,5x20 cm.2 ex.
b.FEESTWEEKEINDE.50 jaar Handelsvereniging 't Kroontje.20+21/5
60x49 cm.
c.MAATJESHAPPENING.Vismijn Oostende.2/6/95.42x60 cm.
- 0253/95 KRANTENBLIJVOEGSEL v/ HLN 1995.Toeristische atlas van België.
De Oostkust.
- 0269/95 BIBLIOGRAFISCHE LIJST.Leopold II,Koning-Urbanist.
- 0279/95 KLEURENFOTO.66 kleurenfoto's + negatieven van de Viering 40jarig
bestaan van de Oostendse Heemkring De Plate op 26/11/1994.
- 0283/95 POSTER.Marine onderzoek.Faciliteiten v/d Eur.Gemeensch.117x84.a.
b.AFFICHE.Zeewijding-Ommegang Oostende.27/6/93.
c.POSTER.Je bent jong en je vist wat.Visserijond.Oostende.60x38,5
- 0308/95 AFFICHE.a.AF2.MOSSELDAGEN Leffinge.27-30/7/95.61x46.
b.AF1.LONG STREET HAPPENING.7-9/7/95.59,5x41,5.(2ex)
c.AF1.BASKET.Come with us for the 3 and 3.10/7/95.40x60(2ex)
d.AF1.REVUE.Dany Boa International.CKO.29/7+13/8/95.87x40.
e.AF2.TONEEL.Het spirit van de voorouder.Gistel.8/7+3/9/95.50x30.
f.AF1.EERSTE ZONDAGSCHILDERSZONDAG.Oostende.9/7/95.50x70.
g.AF1.ZEEWIJDING Ommegang Oostende.2/7/95.37,5x70.(2ex).
h.AF1.TENTOONSTELLING.Louis de Hem.2/7-3/9/95.63,5x46
i.AF1.TENTOONSTELLING.Yves Beaumont.24/6-31/7/95.MSKO.46,5x64.
j.AF1.TENTOONSTELLING.Bram Bogaert.PMMK.17/6-24/9/95.69x50.
k.AF1.OOSTENDE IN THE MOOD.14/7/95.45x63,5.
l.POSTER.LIPTON ICE TEA nu in Oostende.23/7/95.59x41,5.
m.AF1.AEROBIC BEACH MARATHON.Oostende.2/7/95.60x42.
n.AF1.TENTOONSTELLING.Art kartel.CKO.7+8/95.
o.AF1.Selectie ophaling papier en karton.Oostende.42x30.
p.AF1.TENTOONSTELLING.Willy Bosschem.1-31/8/95.87x56.
q.AF1.CONCERT.Lenita Gentil.CKO.8/8/95.67x48.
r.AF1.CONCERT.THP.II fondamento.27/5/95.49x30.
s.AF1.THEATERMONOLOG r/d IJslandvaart.Oostende 13-15/8/95.59x35
t.POSTER.Greenpeace.No time to waste.1989-99.42x30.
- 0320/95 AFFICHE OOSTENDE.a.TENNISCUP of Flanders.8-16/7/95.Oostende.60x40
b.TENTOONSTELLING.Louise de Hem.MSKO.2/7-3/9/95.64x46.
c.PAULUSFEESTEN.23ste.Oostende.10-16/8/95.64x46.
d.TENTOONSTELLING.Leopold II Urbanist.Ven.Gal.27/5-24/9/95.60x50.
e.ZOMERTOER.Samson en Gert.Oostende.2/8/95.60x40.
f.TENTOONSTELLING.W.Bosschem.CKO.1-31/8/95.57x87.
g.THEATER.'t Is naar de kloten.Oostende.13-15/8/95.59x35.
h.CONCERT.Marcus Groh.CKO.15/8/95.62x39.(2ex).
i.PAELLA restaurant.Oostende.aug 1995.63x43.
j.PARKPROMENADE vuurwerk..Leopoldpark.5/8/95.64x39.(2ex)
k.TENTOONSTELLING.Martin Schute.6/5-4/6/95.MSKO.54x36.
l.SNELROLSCHAATSEN.Zandvoorde.11-13/8/95.42x30.
m.VOORDRACHT.Obekin Mariakerke.Waar is de tijd.20/6/95.42x30.
n.CONCERT.G.Faur(.Rotary Oostende.16/9/95.42x30.
- 0321/95 AFFICHE N/OOSTENDE.a.STRIPFESTIVAL Koksyde.15/7-6/8/95.60x43.
b.INHULDIGING Molenhuis.Villeneuve d'Asque.27/5/95.60x40.

- c.TENTOONSTELLING.De Brouwerij.Koekelare.9/7-31/8/95.71x52.
- 0356/95 AFFICHE OOSTENDE.a.VLIEGCLUB Noordzee.Open deur.sept95.59x39.
 b.TREINWEEKEND.14de te Oostende.30/9+1/10/95.59x34.
 c.TENTOONSTELLING.Greta Buysse.MSKO.9/9-1/10/95.62x45,5.
 d.TENTOONSTELLING.Kunstwerken Vrienden Stedelijke Musea.MSKO.
 9/9-5/11/95.56x42,5.
- 0357/95 AFFICHE N/OOSTENDE.Zoektocht Polder tot IJzer.24/6-1/10/95.
 Diksmuide.50,5x33.
- 0371/95 AFFICHE N/OOSTENDE.Tentoonstelling.Vrijheid,Gelijkheid+Broeder-
 lijkheid in West-Vlaanderen.Brugge.20/10-3/12/95.60,5x42 cm.
- 0372/95 AFFICHE OOSTENDE.27ste Oostendse Revue"t Is nie moeilek".KCO.
 november 1995.60x42 cm.
- 0422/95 AFFICHE OOSTENDE.23 affiches mbt activiteiten in Oostende.
 a.RUILBEURS.Biar-bizar.Co-Center.21/10/95.A3 formaat.
 b.VOORDRACHT.Diareportage.Ter Duinen.10/11/95.A3 form.
 c.KORENFESTIVAL95.St Petrus en Pauluskerk.4/11/95.A3 form.
 d.REUZE LAZER KARAOKE.De Zolder.4/11/95.A3 form.
 e.CURSUS Sterrekunde.Quasar.13/10/95.A3 form.
 f.FOTOSALON De Meeuwen-Spoor.21-22/10/95.A3 form.
 g.MUSIC-SONG-DANCE.Co-Centre.21-22/10/95.A3 form.
 h.ROMMELMARKT.Huize Astrid.7+21/10/95.A4 form.
 i.BENEFIETCONCERT.Jaysees.CKO.26/10/95.A3 form.
 j.VOORDRACHT.Computer+stamboom.VVF.24/11/95.A3 form.2 ex.
 k.VOORDRACHT.Volkswerekunde a/d Kust.Davidsfonds.14/12/95.A3form.
 l.SCHELDELOODSENKOOR.FCPOST.19/11/95.A3 form.3 ex.
 m.TONEEL.Ik wil M.Joessof spreken.De Troebadoers.nov95.A3 form.
 n.VOORDRACHT.Obekin Mariakerke.14/11/95.A3 form.
 o.TONEEL.Antigoon.CKO.25/11/95.64x38 cm.
 p.VERKIEZING.Big Lady95.CKO.24/11/95.60x40 cm.
 q.REVUE.27ste Oostendse Revue.nov95.60x42 cm.2 ex.
 r.CONCERTKALENDER.Nazomer 95.Den Artiest.43,5x69 cm.
 s.KERMIS Oostende okt95.71x34 cm.
 t.DANS.Chinese dansen.CKO.22/12/95.69x49 cm.
 u.CONCERT.Marco Borsato.CKO.30/11/95.80x60 cm.
 v.POSTER.Van boek tot doek.okt95.80x60 cm.
 w.POSTER.Schilderen en tekenen.Bert Snauwaert.A3 formaat.
- 0433/95 PROGRAMMABROCHURE 27ste Oostendse Revue'tIs nie moeilijk.CKO.1995
- 0447/95 AFFICHE OOSTENDE.Diverse affiches e.a.aanplakbrieken.
 a.POSTER.Oproep tot aansluiting Bond Moyson.82x60.z.d.(3 ex).
 b.1STE OPEN INTERNATIONAL OOSTEND.TPH.17-25/9/83.63x48.3 ex.
 c.KALENDER.Le Courrier de Gand.z.j.(ex),1978,79,80,81(5ex)83.A3.
 d.WERELRECORDPOGING Amerikaanse Biljart.Caf{ J5.Ost.18/4/84.51x67
 e.OUVERTURE Taverne Drugstore.Oostende.2/11/84.A3.
 f.FUIF.Taverne Harmonie Oostende.27/10/z.j.62x42,5 cm.
 g.VOORDRACHTEN.Volkshogeschool Oostende.
 1.26/10/59.Jazz.(2ex).2.9/11/59.Sexuele opvoeding.
 3.7/3/60.Wonen vroeger en nu.4.21/3/60.EC.toestand i/Vlaanderen.
 6.24/6/60.Boeddhisme.7.19/9/60.Invloed Marxisme.
 8.3/10/60.Scheikundige aspecten v/h/leven.
 9.31/10/60.Minder ontwikkelde gebieden.
 10.28/11/60.Virussen.11.5/12/60.De crisis i/o samenleving.
 13.6/2/61.Vraaggesprek over biochemie.

14.20/3/61.Persoonlijke inspiratie van Titiaan tot Picasso.
15.24+28/11/69.Materie+Antimaterie-Geheimen der zee.
h.STEMBRIEVEN.Gemeenteraad verkiezingen 10/10/82.5ex.
i.POSTER (Klad)La Renommee restaurant.51x37.
j.REIS.Kerstmis te Parijs.24/12/59.2 ex(1klad).
k.BAL.Palace Hotel.26/1/61.55x82.
l.BAL.Groot PVV balCKO.18/2/83.50x32,5 cm.2 ex.
m.WEEKEND de Paques.Le Fiacre.z.d.29x49.2ex.
n.KINDERBAL.CKO.10/3/1968.55x36.
o.PRIJSLIJST.Snack bar Cafeteria.z.d.62x50.
p.WEEKEND.Frans Belgisch weekendOostende.12+13/9/59.37,5x52.
q.UITSTAP naar Folkestone.18/9/60.63x37,5 .2ex.
r.VOORDRACHT.Harttransplantatie.EULB1.12/4/83.45x31,5.
s.VOORDRACHT.La Ballade d/grand Macabre.EULB.26/1/61.55x36,5.

0448/95 AFFICHE N/OOSTEND.a.OPENBARE VERPACHTING.zand.Bredene.29/12/47.
b.POSTER.Courrier du Littoral.z.d.
c.TOERNOOI.TC Vicogne Bredene.14-23/6/85.32x28.
d.THEEDANSANT.De Zandloper.Paas TD.Leffinge.26/3/83.39x59,5.2ex.
e.REIS.Karnaval te Eupen.8/2/59.40x60.
f.COMEDIE.Theatre Royal d'Ostende.29/11/z.j.
g.BAL van Groen en Schimmel.KLO.27/4/74.50x31.
h.ZEILEN.W.Kampioenschap.Quarter ton Cup84.Nwp.aug-sept84.
62x42,5 cm. 3ex.
i.JUMPING de Grote Hoeve Jumping.Leisele.17/7/83.33x46.

** SMIS.S.

0194/95 TEKENING.Copy van een zw tekening van de kerk van OLV Hemelvaart
van Mariakerke.79,5x110 cm.Getekend o.r.24/1/1955.Smis.

** STAD ANTWERPEN.

0082/95 AFFICHE N/OOSTENDE.Tentoonstelling ARTES DO FOGO.40x60 cm.
Hessenhuis Antwerpen.28/1-232/4/1995.

0240/95 TENTOONSTELLING.Roemeense schilderkunst.1800-1940 Hessenhuis
Antwerpen.30/6-17/9/95.60x40 cm.

** STAD OOSTENDE.

0137/95 AFFICHE OOSTENDE.Tentoonstelling.Afrika.FCP.18/3-2/4/95.40x60 cm.

** STANDAERT.R.

0449/95 TEXTEN.12 bladzijden teksten met getuigenissen van voorvallen uit
de tweede Wereldoorlog.Verzameld door schoolkinderen uit de mond
ouders,familieleden en bekenden uit de familiekring.

** STRUYVE.S.

0123/95 BOEK.a.M.Van Alderweireld.Oostende,de memoires v/e stad.160 blz.
Brugge 1992.b.J.Van Damme.De affaire Degrave-Rorique 1892-1899.
Antwerpen 1992.

** SWEETLOVE.A.mvr.

0286/95 KLEURFOTO.14 kleurfoto's van de Oostendse Ommegang 1995.

- ** THIELT.N.mvr.
0162/95 PRENTKAART.18 Nels prentkaarten mbt de H.Hart Kliniek Oostende.
a.voorgevel.b.zicht uit den hof.c.hovingen.d.kloosterpand.e.grot
met hof.f.hall.g.hall van kloosterrefter.h.spreekplaats.
i.kloosterrefter.j.keuken.k.ziekenkamer.l.ziekenkamer 2 personen
m.onderzoekzaal.n.operatiezaal.o.zaal Xstralen.p.kleine operatie-
zaal.q.laboratorium 1.r.laboratorium 2.
- ** TIMMERMANS.R.
0319/95 VERKIEZINGSDRUKWERK.Verkiezingen 21/5/95.(64 stuks).
- ** TITECA-VAN ELSLANDER
0217/95 BROCHURE.15 brochures met voorbeelden van mannenkledij;1921,1923,
1924,1914-25,1931,1934,1934-35.1936,1936-37,1938,1939,1943,1948,
1953,1958-59.Gemerkt a.
b.TARIEF 1929.Nationale Centrale der Kleeding.Afdeling Brugge.
c.PUBLICITEITSKAART BILANBERT ivm met materiaal Boekhouding.
- ** TJAECKX-DEGRYSE mvr.
0429/95 KLEURENPRENTKAART.Marco 26.57,5x22.Ostende.Kursaal-Digue-Place.
- ** TYTGAT.R.
0001/95 FOTO.Bruin.15x20 cm.Ingekaderd.38x28cm.Bemanning Prince Albert
Oostende.Omstreeks 1900.

0416/95 NIEUWJAARSWENS.Fotocopy van nieuwjaarswens aan de inwoners van
Oostende van "De man van de Mestkarre".1913.
- ** VAN BESIEN.mvr.
0234/95 REKENMACHINE.Unicom 202/SR DVF Minus m/etui,lader en handboekje.
- ** VAN COILLIE.
0323/95 RUGSPUITINSTALLATIE in koper.Kompleet.
- ** VAN COILLIE.A.
0324/95 MAND in wissel gebruikt bij het aardappelrapen.
- ** VAN DAELE.G.
0373/95 POSTER.Haal goed nieuws in huis.Abonneer op het parochieblad.1995
66x71 cm.
- ** VAN GLABBEKE mvr.
0426/95 KWARTIERSTAAT A.Van Glabbeke in fotocopy.6 bladen A3 form.
- ** VAN GLABBEKE.mvr.
0213/95 KWARTIERSTAAT van dhr A.Van Glabbeke.Ingekaderd 50x72 cm.

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1996

- elke zaterdag
 - van 26 oktober t/m 03 november (gesloten 29 oktober en 1 november)
 - van 21 december t/m 05 januari 1997 (gesloten 24, 25 en 31 december, 01 januari)
- telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

BON COCK CAMERA SERVICE

Jozef II straat 44
Hoek Christinastraat
8400 Oostende

BEZOEK ONZE THEMATENTONSTELLING

van 21 september tot 20 oktober : DE OOSTENDSE CINEAST
HENRI STORCK

In deze periode is het museum uitzonderlijk ook open op zondag

van 26 oktober tot 30 november : VOERTUIGEN IN MODELBOUW

B.&C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET UITVAARTKONTRAKT IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLONNEMINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

D E P L A T E v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

JAARGANG 25
NUMMER 11
MAAND november 1996

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
A. VAN ISEGHEM
IJzerstraat 1
8400 OOSTENDE

PENNINGMEESTER
J.P. FALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

SECRETARIS
J.B. DREESEN
Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE

REKENING
750-9109554-54
000-0788241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 243 : J.B. DREESEN : Oostendse schepen uit de 18de eeuw.
- blz. 249 : R. VAN CRAEYNEST : En nog over Paster Pype.
- blz. 250 : I. VAN HYFTE : Stormvloed in de veertiende eeuw.
- blz. 251 : R. VAN CRAEYNEST : Nog een nieuwsje over Paster Pype -
Grafschriften
- blz. 252 : E. SMISSAERT : Oostende's visitekaartje voor de zomer
van 1926 - I.
- blz. 257 : N. HOSTYN : De kunstgalerij "Forum".
- blz. 260 : 7e lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in
inventaris 1995.

25ste JAARGANG
EEN HEUGLIJKE VERJAARDAG

NOVEMBER en DECEMBERACTIVITEIT

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring DE PLATE heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteiten.

NOVEMBERACTIVITEIT. Avondvoordracht met documentatiemateriaal

Een avondvoordracht met documentatiemateriaal gaat door op

donderdag 28 november 1996 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr Colensstraat 6.

Het onderwerp : 30 JAAR INZET VAN DE HANDELSKAMER VOOR DE OOSTENDE HAVEN (1955-1985)

De spreker : de heer Raymond **VANCRAEYNEST**, licenciat wiskunde, geagreerde M.O. hogere graad RUG.

Over de haven van Oostende is er in de laatste 50 jaar al flink wat inkt gevloeid en nog meer woorden gevallen. Soms krijgt men de indruk dat diegenen die momenteel met het probleem bezig zijn het warm (haven)water hebben uitgevonden. Als men echter teruggaat in de tijd wordt men gewaar dat reeds onmiddellijk na de tweede wereldoorlog mensen in Oostende actief begaan waren met het havenprobleem. Wij konden geen beter Oostendse havenkenner vinden dan ons geacht lid de heer Raymond **VANCRAEYNEST**.

Zijn belangstelling voor de haven van Oostende was hem als het ware ingeboren. Zijn oom, Alfons **DECEUNINCK**, runde één van de belangrijkste Oostendse rederijen "de Pêcheries Ostendaises", ook genoemd de "Rederij Aspeslagh-Deceuninck". Zijn vader en zuster waren daarin werkzaam. Gedurende gans zijn jeugd waren de gezinsgesprekken gevuld met vertellingen over besommingen, beroemde kapiteins uit de visserij en reizen naar verre zeegebieden. Zijn schoolgaande jeugd zat vol met beelden van "kolen- en plankenboten", van nitraatschepen, kortom van het ganse havengebeuren. Sindsdien is de handels- en vissershaven nooit meer aan zijn aandacht ontsnapt.

In de mate van het mogelijke heeft hij zich voor die Oostendse haven ingezet; door het schrijven van artikels in boeken en tijdschriften, als secretaris van de "Commissie Haven en Industrie van de Handelskamer" vanaf 1961, dan als secretaris van de "Scheepvaartvereniging voor de haven van Oostende en Nieuwpoort (SONI)", als redacteur van het "Witboek over de haven van Oostende" en tenslotte als voorzitter van de "Studiecommissie Tienjarenplan van de haven van Oostende". Deze studiecommissie lag aan de basis van de havenwerken die werden uitgevoerd of waarvan de uitvoering op heden aan gang is, o.m. de inrichting van de Zeewezendok als tijdok voor schepen met grote diepgang.

Raymond **VANCRAEYNEST** is een geboren Oostendenaar die in 1940 laureaat was aan het O.L.Vrouwe College te Oostende waarna hij zijn studies voortzette aan de Rijksuniversiteit Gent. Als leraar hogere wiskunde gaf hij les in de Zeevaartschool Antwerpen, het O.L.Vrouwe College te Oostende, de Middelbare Normalschool te Torhout. Hij stelde verscheidene leerboeken op die verband hielden met de modernisatie van het wiskunde onderwijs. Buiten zijn beroep

had hij 5 ruime belangstellingsvelden; de natuur (28 jaar voorzitter van de Wielewaal), de familiekunde en de geschiedenis (verscheidene studies over streekgeschiedenis en een werk over het O.L.Vrouwe College te Oostende), de trams aan de kust (een standaardwerk "De tram maakte de kust" en medewerking aan soortgelijke uitgaven) en last but not least de haven van Oostende.

Dus eens te meer hebben wij "the right man on the right place" om ons piekfijn uit te leggen wat er sedert W.O. II gedaan en niet gedaan werd met betrekking tot de haven van Oostende. Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos voor alle belangstellenden en rekenen wij op Uw tegenwoordigheid. Men zegge het voort.

DECEMBER I - ACTIVITEIT. Diner en kleinkunstnamiddag

Op vraag van een groot deel van onze leden hebben wij het jaarlijks souper met kleinkunstavond vervangen door een middagdiner met kleinkunstnamiddag.

Deze kleinkunstnamiddag, voorafgegaan door het diner van de Kring gaat door op

zaterdag 7 december 1996 om 12u30

in de sfeervolle zaal van het restaurant BENNY, hoek Langestraat-Vlaanderenstraat.

Op het menu staan

Degustatie : roze zalm mousse als eerbetoon aan de
koningin der badsteden
Aperitief

Op vel gebakken meerval, sauté van eekhoorntjesbrood
en steenzwam. Kweeper

Nootjes uit de lamsfilet met jeneverbes, geflambeerde jus uit
Périgord, baretje van gesmoorde zwezerik en lamsniertjes

Chibouste van banaan en Antilliaanse rum

Tijdens de maaltijd wordt er gezorgd voor een gepaste muzikale begeleiding terwijl we nadien nog nagenieten met een reeks "oldtimers".

De deelname in de kosten bedraagt 1.150 Fr. Hierin zijn begrepen : aperitief, maaltijd en optreden. De drank is uiteraard niet inbegrepen en dient men, elk voor zich aan tafel, onmiddellijk af te rekenen.

De deelname gebeurt door storting op rekening 000-0507753-55
Jan Dreesen
Rode Kruisstraat 4
Oostende

met vermelding "deelname aan de kleinkunstavond en diner op 7 december met X personen" en dit vóór 1 december. Wij rekenen stellig op Uw aanwezigheid en elk zegge het voort.

J.B. DREESEN

INHOUD VAN HEEMKUNDIGE TIJDSCHRIFTEN

Onze vereniging heeft een ruilabonnement met een veertigtal tijdschriften van Heemkringen in Westvlaanderen en elders. Aangezien de bevolking van Oostende en ook ons ledenbestand zeer kosmopoliet van samenstelling is en, uiteraard, belangstelling blijven hebben voor hun plaats van oorsprong, dachten we het nuttig regelmatig een korte inhoud te publiceren van de ontvangen tijdschriften. Wij herinneren er aan dat deze tijdschriften ter inzage liggen in ons museum en dat de jaargangen worden ingebonden en ook ter beschikking staan voor inzage ter plaatse.

1. ROLLARIUS. 25ste jg. nr. 5/96. Geschied- en Oudheidkundig genootschap van Roeselare en omgeving.

Baarlopen te Oekene in 1897 - Werd in Rumbeke in 1994 het graf gevonden van de Franse kapitein-piloot Guynemert ? - Prostitutie, buitenechtelijke relaties en seksualiteitsbeleving in vroegere tijden en van bastaarden in het Roeselaarse. Deel 1 - Siervoorwerpen en sierspelden uit Middeleeuws Vlaanderen. - Een Rodenbachiaanse trip. De "Vriendschap" naar Kortemark in 1908.

2. HET ZONNEHEEM. 25ste jg. nr. 3/96. Zonnebeekse Heemvrienden.

De post-ontvangerij Zonnebeke - Postmannen van weleer blikken even terug - Geluveld en Zandvoorde missen de post - Een eeuw Beselaarse posterijen.....drie "meesteressen" - Van minstrelen en postiljons.

3. RYCOnews. Tijdschrift van de RYCO-jachtclub Oostende. sep 96.

Editoraal - Oostende-Helgoland-Oostende 1996 - Administratie !
!! - Wrakken in de Noordzee - Ryco-sprokkels - Stroom des tijds - De Runen.

De redactie

BELANGRIJKE MEDEDELING

Gedurende het herfstverlof (26 oktober t/m 03 november) en gedurende de kerst en nieuwjaarsperiode (21 december t/m 05 januari 1997) is het museum gesloten op **MAANDAG** i.p.v. op **DINSDAG**

De openingsuren blijven dezelfde

OOSTENDSE SCHEPEN UIT DE 18de EEUW

door J.B. DREESEN

Het ontbreekt in onze archieven niet aan gegevens over de maritieme bedrijvigheid van onze voorouders. Het probleem is echter dat er vanwege veel historici weinig belangstelling bestaat voor deze tak uit onze geschiedenis. Het resultaat is een gebrekkige kennis van dat maritiem verleden met al de gevolgen vandien. Dit gebrek aan kennis heeft zijn weerslag op ondermeer de havenpolitiek en op andere beslissingen op maritiem vlak.

In de eerste helft van de 18de eeuw kende Oostende een glansperiode op maritiem gebied, een feit dat zich herhaalde op het einde van diezelfde eeuw. Over de eerste helft is dank zij de publicaties over de "Oostendse Compagnie" relatief veel geweten. Over de tijd van van "Oostende Vrijhaven" is er weinig of niets gepubliceerd geworden en dus ook weinig geweten. Ook deze periode verdient onze aandacht.

Op basis van een lijst ZEEBRIEVEN afgeleverd door de Griffie van de Stad en haven van Oostende in de loop van de maand september 1781 (1) geven wij U een indruk van de maritieme bedrijvigheid op dat ogenblik in onze stad en haven.

Voor we onze lijst doorgeven verklaren we bepaalde termen die op deze lijst voorkomen en die eerder ongewoon zijn in onze dagdagelijkse woordenschat.

De ZEEBRIEF (F. lettre de mer, D. Seebrief, E. Sealetter, certificate of registry) is als het ware het zeepaspoort van een schip. Het is een document dat in oorlogstijd aan een neutraal vaartuig wordt verstrekt dat daardoor toelating krijgt uit te zeilen en door het stuk ook zijn nationaliteit kan bewijzen. In de zeebrief wordt een beschrijving van het schip gegeven, de namen van de eigenaars en/of de reders, de naam van de kapitein en de bemanningsleden. De thuishaven, de vertrekhaven en de bestemming worden vermeld.

In vreedestijd is de zeebrief een ambtelijk stuk dat de nationaliteit van het schip aangeeft. De zeebrief moet steeds aan boord zijn en aan de overheid kunnen worden voorgelegd (2).

LAST is een oude inhoudsmaat of gewichtseenheid voor schepen in Noordwest-Europa, in gebruik van de middeleeuwen tot in de loop van de 18de eeuw. De gemiddelde waarde was 2.000 kg. maar er bestonden verschillen van land tot land en zelfs van stad tot stad.

TON. De metrieke gewichtseenheid die het in 1.000 kg. uitgedrukte draagvermogen of de waterverplaatsing van een zeilschip aangeeft.

FREGAT. Oorspronkelijk een licht en scherp gebouwd zeilschip met 3 masten die getuigd waren met vierkante zeilen.

BRIGANTIJN. Een in de 17de eeuw ontwikkeld tweemastschip voor de visserij, de walvisvaart, de koopvaardij en de kaapvaart.

SNAUW. Klein tweemastig koopvaardijschip, vierkant getuigd met een dunnere snauwmast en zeil achter de grote mast.

HOEKER. Klein tot middelgroot zeeschip met 2 of 3 masten.

KOFSCHIP. Zwaar en rondgebouwde kustvaarder met anderhalf masttuig (anderhalf masttuig = twee masten, de achterste het kleinst).

POON. Kort, breed en zwaargebouwd, rond schip met één mast uitgerust met gaffel- en boomzeil.

GAFFELSCHIP. Rondgebouwd schip met sterke zeeg, eenmastig met gaffelzeil.

BOOTSCHIP. Scheepstype met brede lage spiegel en korte kampagne, meestal zonder bak. Had een driemasttuig, twee vierkant en een langscheeps getuigd.

FLUIT. Vrachtschip met drie masten en een rondachtige romp.

SLOEP. Vrachtvaarder met kleine diepgang. Eenmastig met grootzeil en fok.

DRIEMASTVOLSCHIP. Volschip (minder slank gebouwd dan een fregat) met vierkant getuigde masten.

GALJOOT. Platboomd zeeschip met 2 of 3 masten, breed van boeg en achterschip met weinig diepgang.

SUMAK. Kleine kustvaarder van Portugese oorsprong, tweemastig, voorste mast vierkant getuigd, achterste langscheeps.

KITS. Kustvaarder met een soort halfmasttuig waarvan de achterste mast kleiner was (druilmast).

PINK. Platboomd koopvaardijschip met hoog achterschip en stomp voorschip. Driemasttuig.

BUISSCHIP. Zwaargebouwd kielschip met overhangend hek en platte spiegel. Driemastig (3).

Op de hiernavolgende lijst vermelden we in volgorde : datum van aflevering van de zeebrief; naam van het schip; type schip; tonnemaat; naam van reder of eigenaar, hun beroep en woonplaats; naam van de kapitein en woonplaats.

1. 3/9/1781. DE AARTSHERTOGIN MARIE-CHRISTINE. Fregat. 180 last. De Gruytter en Solvijs, handelaar, burger van Oostende. J. Everaert (zonder verdere aanduiding).
2. 3/9/1781. 't OOSTENRIJK. Fregat. 100 last. Jean A. Stevenson voor Haeyaert en Co, handelaar, burger van Oostende. Benjamin Lambert, burger van Oostende.
3. 4/9/1781. DE GEMEYNSAEMHEYD. Brigantijn. 90 last. De Gruytter en Solvijs, handelaar, burger van Oostende. Jean Jude de Valck (zonder verdere aanduiding).

4. 4/9/1781. DEN SINT ANDRIES D'OSTENDE. Schoener. 60 ton.
Pierre Standaert, handelaar, burger van Oostende.
Jean Colette, Lo, Westvlaanderen.
5. 5/9/1781. EN KEYSER. Snauw. 150 ton.
Hennesy en Co, handelaar, burger van Oostende.
Elie Langdale, burger van Oostende.
6. 5/9/1781. DE VRIENDSCHAP. Hoeker. 80 ton.
Hennesy en Co, handelaar, burger van Oostende.
Guillaume Rudolff (zonder verdere aanduiding).
7. 5/9/1781. CGSIA. Snauw. 400 ton.
Hennesy en Co, handelaar, burger van Oostende.
J.P. Morel, burger van Oostende.
8. 5/9/1781. DE EENDRACHT. Brigantijn. 140 last.
Ephraim Murdoch, handelaar, burger van Oostende.
Pierre Cappaert (zonder verdere aanduiding).
9. 5/9/1781. DEN LANG GEWENSCHTEN. Kofschip. 110 last.
De Gruytter en Solvijns, handelaar, burger van Oostende.
Jean Isbrants, burger van Oostende.
10. 6/9/1781. LE SPEEDWEL. Brigantijn. 120 ton.
L. de Gravier en Cie, handelaar, burger van Oostende.
Jacques Robert Morel, onderdaan van Zijne Majesteit.
11. 6/9/1781. DE MOEDER DES HUYSGESINS. Poon. 50 ton.
L. de Gravier en Cie, handelaar, burger van Oostende.
Sre Nicolas Macquet (zonder verdere aanduiding).
12. 7/9/1781. DE GOEDE SOPHIA. Snauw. 100 ton.
Joachim Famin, handelaar, burger van Oostende.
L.F. Lannez, onderdaan van Zijne Majesteit.
13. 7/9/1781. SINT MICHEL. Brigantijn. 80 ton.
Joachim Famin, handelaar, burger van Oostende.
Pierre Couratin, onderdaan van Zijne Majesteit.
14. 7/9/1781. LA COMTESSE D'ENNERY nu MERCURY. Brigantijn. 130 ton.
Joachim Famin, handelaar, burger van Oostende.
G. Restout, onderdaan van Zijne Majesteit.
15. 7/9/1781. DE BROEDERLIJKE VRIENDSCHAP. Poon. 30 ton.
Joachim Famin, handelaar, burger van Oostende.
Cornille de Boer, onderdaan van Zijne Majesteit.
16. 7/9/1781. DE DRYE NEUTRALE VRIENDEN. Kofschip. 180 ton.
Le sieur Jean de Vette, Oostendenaar.
Tonnez Laurentz (zonder verdere aanduiding).
17. 7/9/1781. DE VRIENDSCHAP VAN OOSTENDE. Gaffelschip. 40 last.
Ephraim Mudroch, handelaar, burger van Oostende.
Charles Scheffer (zonder verdere aanduiding).
18. 7/9/1781. DE VROUW ELIMA. Sloep. 40 ton.
Vercouste Flanagan, handelaar, burger van Oostende.
Balthazar Hubersen (zonder verdere aanduiding).

19. 7/9/1781. CHRISTINA. Driemastvolschip. 150 last.
Edouard de Walkiers, handelaar te Brussel.
Jean de Bruyn, burger van Oostende.
20. 10/9/1781. DE LIBERTEYT. Fluit. 240 ton.
Louis Joseph Ricour voor F. Romberger en Cie, handelaar te Brussel.
Dirk Jansen de Jonge (zonder verdere aanduiding).
21. 11/9/1781. DENE NEPTUNUS. Sloep. 60 last.
Joseph Louis Stival, handelaar, burger van Oostende.
Paul Broest, burger van Oostende.
22. 11/9/1781. DE GOEDE UNIE. Galjoot. 80 ton.
L. de Gravier en Cie, handelaar, burger van Oostende.
Nicolas Blazin, burger van Oostende.
23. 12/9/1781. DE JONGE MARIA. Sumak. 100 ton.
Joseph Louis Stival, handelaar, burger van Oostende.
Henri Lipkos, burger van Oostende.
24. 12/9/1781. THE LARCK nu DE VRIJE HAVE VAN OOSTENDE. Sloep. 70 ton.
Joseph Jean Hachez, Bruggeling.
Jaspar Henri Nieuwerkerke, onderdaan van Zijne Majesteit.
25. 12/9/1781. DE HOOPE. Brigantijn. 150 ton.
L. de Gravier en Cie, handelaar, burger van Oostende.
Dominique Costagliola, burger van Oostende.
26. 13/9/1781. DE VIER VRIENDEN. Hoeker. 100 last.
Joseph Louis Stival, handelaar, burger van Oostende.
Cornille van Muysen, burger van Oostende.
27. 13/9/1781. DE HOOPE. Kofschip. 250 ton.
Mr. Francis Bowens, Oostendenaar.
Erasmus Preyn, burger van Oostende.
28. 13/9/1781. LA RESOLUTION nu DE MARIA HELENA THERESIA. Kits. 270 ton.
Philippe Connelly, handelaar, burger van Oostende.
Jean Clemmens, Oostendenaar.
29. 15/9/1781. DEN SINT JOSEPH. Brigantijn. 80 ton.
D.M. Gallwey, handelaar, burger van Oostende.
Philippe Rycx, Oostendenaar.
30. 15/9/1781. DE GOEDE TROUWE. Brigantijn. 100 ton.
Ephraim Murdoch, handelaar, burger van Oostende.
Lambert Staelens, burger van Oostende.
31. 15/9/1781. DE RECONCILIATIE. Galjoot. 80 last.
Frans Laurent de Vinck en Cie, handelaar, burger van Oostende.
Pont Tadsen, burger van Oostende.
32. 15/9/1781. HET WANTIE. Sumak. 20 last.
Frans Laurent de Vinck en Cie, handelaar, burger van Oostende.
Oege Gerritz, burger van Oostende.

33. 17/9/1781. DE JONGE FREDERIC nu DE ISABELLA CLARA. Kofschip.
90 last.
Jean Jacques Haeyaert, handelaar, burger van Oostende.
Jelles Wobbes Visscher (zonder verdere aanduiding).
34. 17/9/1781. DE JONGE EPPO. Hoeker. 80 ton.
Antoine Meyne, handelaar, burger van Oostende.
Frans Versaeillie, burger van Veurne.
35. 17/9/1781. DE MARIA JOANNA. Hoeker. 70 ton.
Antoine Meyne, handelaar, burger van Oostende.
André Versaeillie, burger van Veurne.
36. 17/9/1781. DE HOOPE. Brigantijn. 100 ton.
George Mofs en Cie, handelaar, burger van Oostende.
Guillaume Cattel, burger van Oostende.
37. 17/9/1781. DE TWEE ELISABETHS. Brigantijn. 80 ton.
George Mofs en Cie, handelaar, burger van Oostende.
Thomas Cherad, burger van Oostende.
38. 18/9/1781. DE SINTE THERESIA. Pink. 170 last.
Willebald van Iseghem, Oostendenaar.
Benoit Christoffels (zonder verdere aanduiding).
39. 18/9/1781. DE PORTO FRANCO VAN OOSTENDE. Brigantijn. 95 last.
Willebald van Iseghem, Oostendenaar.
Jean Broekhuysen (zonder verdere aanduiding).
40. 19/9/1781. DE HELDT. Driemastvolschip. 200 ton.
Joachim Famin, handelaar, burger van Oostende.
Etienne Revet, burger van Oostende.
41. 20/9/1781. DE PROVIDENCIA. Brigantijn. 100 ton.
Forcade oudste zoon, handelaar, burger van Oostende.
Sre Guillaume Menard, burger van Veurne.
42. 20/9/1781. LE MARCHAND DE BERWICK nu DE DRYE SUSTERS. Sloep.
45 ton.
Philippe Connelly, handelaar, burger van Oostende.
Frans Louis Cuvelier, van Alveringen bij Veurne.
43. 20/9/1781. DE EENDRACHT. Sumak. 32 last.
Philippe Ocket, Oostendenaar.
Jacques Ocket, Oostendenaar.
44. 22/9/1781. 'T SCHOON VIERKANT. Brigantijn. 170 ton.
P. de Gravier en Cie, handelaar, burger van Oostende.
Sre Vanderstreect (zonder verdere aanduiding)~
45. 22/9/1781. DEN JUPITER. Brigantijn. 110 ton.
L. de Gravier en Cie, handelaar, burger van Oostende.
Luc Charles Louyer (zonder verdere aanduiding).
46. 22/9/1781. DE GELUCKIGE UNIE. Schoener. 50 ton.
L. de Gravier en Cie, handelaar, burger van Oostende.
Sre Laurent Theneret (zonder verdere aanduiding).
47. 22/9/1781. DEN MARE. Brigantijn. 110 ton.
L. de Gravier en Cie, handelaar, burger van Oostende.

Pierre Le Masson (zonder verdere aanduiding).

48. 22/9/1781. DE JOSEPHINE. Brigantijn. 100 ton.
L. de Gravier en Cie, handelaar, burger van Oostende.
Eugene Wallebot (zonder verdere aanduiding).
49. 22/9/1781. DE DRYE BROUWERS. Galjoot. 125 last.
Weduwe F.R. De Brouwer, Oostendenaar.
Cornillie Roes, burger van Oostende.
50. 22/9/1781. DE POST VAN OOSTENDE. Buis. 40 last.
Frans Laurent de Vinck en Cie, handelaar, burger van Oostende.
Roy Johannes, burger van Oostende.
51. 22/9/1781. DEN KEYSER KONING. Fregat. 150 last.
Liebaert, Baes, Derdeyn en Cie, handelaars, burgers van
Oostende.
Theodore Sleutelboer, burger van Oostende.
52. 22/9/1781. DEN HERTOG VAN SAXEN TESSCHEN. Brigantijn uitgerust
met 14 stukken. 90 last.
Dezelfde voor Guillaume Bolz en zijne Cie, handelaars,
burgers van Oostende. Octrooi van Zijn Majesteit te Triest
voor de handel met Azië, Afrika en Amerika.
François Willems, Oostendenaar.
53. 22/9/1781. DE ARCHIDUCHESSE MARIE CHRISTINE. Brigantijn. 90
last.
Dezelfde voor dezelfde, handelaars, burgers van Oostende.
Nanning Reyts (zonder verdere aanduiding).
54. 25/9/1781. DE VENUS. Schoener. 60 ton.
L. De Gravier en Cie, handelaar, burger van Oostende.
Valentin Guyot (zonder verdere aanduiding).
55. 25/9/1781. DANAE. Snauw. 150 ton.
Joachim Famin, handelaar, burger van Oostende.
Robert Frans le Grand, onderdaan van Zijne Majesteit.
56. 25/9/1781. CORNELIA. Hoeker. 200 ton.
Joachim Famin, handelaar, burger van Oostende.
Pierre Packvis, onderdaan van Zijne Majesteit.
57. 25/9/1781. LANG GEWENSCHT. Brigantijn. 200 ton.
Joachim Famin, handelaar, burger van Oostende.
Leenert Sonnevele, onderdaan van Zijne Majesteit.
58. 25/9/1781. DE UNIE. Brigantijn. 110 ton.
L. de Gravier en Cie, handelaar, burger van Oostende.
Jean François Friocourt, burger van Oostende.
59. 27/9/1781. DE WISSELVALLIGHEYD. Hoeker. 100 last.
Joseph Louis Stival, handelaar, burger van Oostende.
Claas Dirkse, burger van Oostende.
60. 27/9/1781. DE SARA VAN OOSTENDE. Sloep. 40 ton.
Joseph Louis Stival, handelaar, burger van Oostende.
Louis Frans Battel, burger van Veurne.

61. 27/9/1781. DE STADT OOSTENDE. Brigantijn. 100 ton.
Thomas Bolton, handelaar, burger van Oostende.
Thomas Pota, burger van Oostende.
62. 29/9/1781. DE VRIENDSCHAP. Brigantijn. 170 ton.
Antoine Meynne, handelaar, burger van Oostende.
Charles de la Roche, burger van Oostende.

Enkele aan- en opmerkingen.

- Opmerkelijk is het zeer groot aantal Nederlandstalige namen van de vaartuigen, dit ondanks het feit dat overige teksten in het Frans gesteld zijn.
- Ook het groot aantal zeebrieven dat in de loop van één maand gegeven werden is merkwaardig.
- We kunnen ons hier de vraag stellen of de onder nr. 19 vermelde CHRISTINA, driemastvolschip, 150 last, dezelfde is als deze waarvan een tekening voorkomt en de vlaggen beschreven worden in ons tijdschrift (zie J.B. DREESEN. De Christina, een Oostendse driemaster uit 1779. De Plate jg. 1989, blz. 89/109 en tekening op het voorgaande blad zonder nr.).

BRONNEN

1. Algemeen Rijksarchief, Privé Raad, Oostenrijks tijdvak, nr. 683 B.
2. DE BOER. Maritieme Encyclopedie.
3. VAN BEYLEN. Zeilvaartlexicon.

EN NOG OVER PASTER PYPE

Bij speurwerk in de oude kranten van de Stadsbibliotheek noteerden we in de marge de volgende berichten.

Le Carillon. 28-29/01/1899

Bateau. 0.154 " 't Zal wel gaan", construit en 1882, reconstruit par Louis DEWEERDT sur ordres de l'abbé PYPE, longueur 63', largeur 18'; gréé en cotre; capitaine CUVELIER; navire école, complement de l'école professionnelle de pêche.

(Sloep 0.154 " 't Zal wel gaan", gebouwd in 1882, verbouwd door Louis DEWEERDT op vraag van Paster PYPE, lengte 63 voet, breedte 18 voet, kottergetuigd, kapitein CUVELIER; schoolschip; toegevoegd aan de beroepsschool voor vissers).

Le Carillon. 28/08/1900

Ecole professionnelle pour pêcheurs de l'abbé PYPE, rue Wellington; musée et collections; Velodroomstraat; laboratoires, machines, ateliers, etc. inauguré hier.

(Beroepsschool voor vissers van Paster PYPE, Wellingtonstraat; museum en collecties; Velodroomstraat; laboratorium, machines, ateliers etc. werd gisteren ingehuldigd).

R. VAN CRAEYNEST

STORMVLOEDEN IN DE VEERTIENDE EEUW

door I. VAN HYFTE

De hoogst ongewone zomerstorm van 1996 was wel raak dit keer ! 150 miljoen schade aan havens, zeedijken, strand en pieren was niet niks, met daar bovenop nog eens tientallen miljoenen voor particulieren en kustgemeenten. Zijn er nog wel echte seizoenen ?

Het is voor de zeestad nooit anders geweest : door golven aangevallen, overspoeld, geteisterd, afgekald en met moeite verschanst of versterkt. De zee geeft en neemt....

De historicus E. VLIETINCK wijdt aan de vernietigende natuurelementen niet minder dan 40 paginas's in zijn "Oude Oostende en zijne driejarige belegering (1601-1604)".

Vóór mij ligt een nieuw en magistraal tweedelig werk van drs. J. BUISMAN, "Duizend jaar weer, wind en water in de Lage Landen" (1). Daarin beschrijft hij het weer vanaf 763. Van jaar tot jaar, van seizoen tot seizoen; strenge winters, warme zomers, stormvloeden, overstromingen van rivieren, vernielende hagelbuien, kapotvriezen van de oogst, extreme droogte. Van een wetenschappelijke aanpak gesproken, dit imponerend werk...

Nieuwsgierig als ik ben, kijk ik altijd naar de topografische indexen en ik had geluk. De wetenschapper had Oostende niet over het hoofd gezien. Uiteraard zijn het - voor wat Oostende betreft - de stormvloeden die bij de auteur het meest aandacht krijgen.

- 24 december 1330 : zwaar weer, gepaard met een stormvloed, berokkent veel schade in Oostende en Blankenberge (Vlietinck vermeldt deze kerst-stormvloed niet).
- 23 november 1334 : de Sint-Clemensvloed. Totaal nieuw voor mij is hier de vermelding van het toponiem "Oostende-Sint Lambertus". Die nacht werd het thans verdwenen eiland in de Scheldemonding, Wulpen, bijna geheel weggeslagen. In de 14e eeuw waren daar 5 parochies : Westende-Sint Precatus, Briele, Avekerke, Remboudsdorp en Oostende-Sint Lambertus. De toevoeging, schrijft BUISMAN, bij Westende en Oostende is noodzakelijk om verwarring met gelijknamige plaatsen aan de Vlaamse kust te voorkomen.

De genadeslag voor Wulpen zal plaatsvinden bij de stormvloed van 1404 (niet vermeld bij Vlietinck) en betekende de ondergang van Avekerke en het mij onbekende Oostende-Sint Lambertus (2) dat duidelijk wat anders is dan het stadje op het "duin-eiland" Testerep (3).

- december 1391 : al enige tijd stormachtig weer. "Wellicht heeft deze storm een dijkbreuk en overstroming veroorzaakt in de omgeving van Sluis en mogelijk ook bij Oostende...." (dl. 2 p. 311) (4).
- 21/22 januari 1393 : (5) door een zware storm wordt meer dan de helft van Oostende verzwoegen door de zee. Toen gravin Margaretha Oostende tot stad had verheven en het markt- en

halle privileges kreeg, werd voor de stadsuitbreiding het duinmassief, dat als zeewering het achterland moest beschermen, afgeplat. De gevolgen later waren dan ook enorm !... In 1395 werd de stad "hersticht" en de clause in een officiële akte is dan ook veelzeggend : de afgeplatte duinen moeten vervangen worden door een zeedijk.

- 12 oktober 1403 : (totaal onbekend voor Vlietinck) "Bij een storm op de kust bij Oostende spoelen acht enorme vissen aan, waarvan de grootste meer dan 60 voet meet en de kleinste weinig minder dan 50 (...). Het hoofd was wonderlijk gevormd in de vorm van een geheel gevulde wolbaal (...). Een tijdgenoot in Gent heeft vernomen dat de neusgaten van de dieren zo groot zijn dat er een mannavuist in kan. Elke vis heeft 24 tonnen smout in zijn buik. Er circuleert volgens deze Gentse bron een rijmpje : "Oostende weet dat Bricxus nachte, Ghevanghen waren walvissen achte" (dl. 2 p. 361-362).

Ik kan natuurlijk dit opmerkelijke voorval van de Cisterciënzermonnik van Ter Duinen, Jean BRANDON (1360-1428), niet staven. Ik meen zelfs dat ze inspiratie inhoudt voor zeemeermin-verhalen... Maar na het lezen van dit titanenwerk heb ik een zekerheid. Het falen van het duinbeheer en de verwaarlozing van het toezicht en het onderhoud van de zeewerende functie van de duinen leidde tot aanzienlijk landverlies en gaven vrij spel aan de stormvloed.

- (1) Uitgegeven bij uitgeverij VAN WIJNEN, Postbus 172, 8800 AD Franeker (1996).
 - (2) BUISMAN, op. cit. dl. 2 zie kaart p. 114.
 - (3) BUISMAN spreekt van "Oostende-Testerep" en "Oostende-Wulpen".
 - (4) VLIETINCK houdt het bij "...een orkaan woedde in Januari 1390 of 1391, op onze kust van Sluis tot aan Oostende en de zee overstroomde de streek..." (op. cit. p. 27).
 - (5) BUISMAN beklemtoont met nadruk dat het niet 1394 was. VLIETINCK besteedt aan de Vincentius-nacht van 1394 een hele paragraaf (op. cit. p. 28 e.v.). GOTTSCHALK meent dat het 1394 is, al lijkt ze er niet zeker van te zijn. AUGUSTYN spreekt van een Vincentius-vloed op 22 januari 1393.
-

NOG EEN NIEUWSJE OVER PASTER PYPE

Le Carillon 06/03/1902

Abbé PYPE délégué du Gouvernement au Congrès de Navigation à St Petersburg. (Paster PYPE), vertegenwoordiger van de regering naar het Congres over de Navigatie in Sint Petersburg).

GRAFSCRIFTEN

De grafschriften (épitaphes) van de stad Oostende en afkomstig uit de (afgebrande) Sint- Pieterskerk (= Sint-Petrus en Pauluskerk), worden bewaard te Brussel in de Koninklijke Bibliotheek Albert I, meer bepaald in het zgn. "Fonds Goethals", manuscript Nummer 1525) Bron : Weekblad "Echo d'Ostende" dd. 25 oktober 1907)

R. VAN CRAEYNEST

OOSTENDE'S VISITEKAARTJE VOOR DE ZOMER VAN 1926 - I

door Emile SMISSAERT

"Ostende est la capitale d'été de la Belgique". Oostende is de hoofdstad van België in de zomerperiode (...). Oostende is een koningin (op de manier) van Rubens : met witte gelaatstint, met weelderige charmes, neergeveld aan de boorden van de visrijke Noordzee. De grootste en verleidelijkste der badplaatsen, maar terzelfdertijd een aangename STAD : met brede lanen, met up-to-date winkels en wier 50.000 inwoners de winter, beveiligd tegen de wind, doorbrengen in hun kloeke woonsten en hun mooie café's.

Einde citaat. Want wij halen een goed geschreven tekst aan uit 1925-1926, zonder vermelding van de naam van de auteur, weliswaar in het Frans opgesteld, uit de vergetelheid en vervat in een brochure die de titel meekreeg : "Kursaal d'Ostende, saison 1926" (Ostende : Imprimerie Elleboudt, 1926. 12°, 36 p. : ill.) Met 4 bladzijden om-de-dag wisselende tekst met het programma van wat het Kursaal die bepaalde dag te bieden had aan haar bezoekers en met 15 bladzijden toeristische aanprijzingen waarmee de badstad Oostende de toerist wegwijs maakt in wat zij haar gasten te bieden heeft en hoe het dagelijks leven te Oostende verloopt, zij het soms op een verbloemde, haast idyllische wijze gepresenteerd... Vandaar de verwittiging die de bezoeker van het Kursaal aanbelangt : "Gooi dit programma boekje niet weg ! Het zal onmisbaar blijven gedurende uw verblijf te Oostende. Het bevat alle inlichtingen ten bate van uw comfort, uw gezondheid, uw genoegens. Oostende is de hoofdstad van België in de zomer, etc.".

Ik heb gaarne voor u dit boekje doorgenomen en vertaald. Jij zal zeggen : maar Oostende ken ik toch ! Dit is maar een eerste indruk. Want als jij de inhoud van deze tekst nader zult inkiijken en tot jou zal laten doordringen, dan pas merk jij tenvolle hoe deze stad uit 1926 reeds verschilt van het Oostende van 1996 dat veel aan prestige, veel van haar glans en eigenheid ingeboet heeft. Jeremiades en doemdenken kunnen wij best missen, wij hoeven niet zelf Oostende klein te achten. Maar als jij ziet, hoort, leest hoe vroeger onze stad allure had en weerklank, bijval vond bij een breed publiek... Genoeg nu ! Kom jij met mij mee, wandelend en kuierend in het "Oostende van 1926" ?

De BEVOLKING. Vlaams ras (sic) dat het Frans, dikwijls (ook) het Engels machtig is : werkzaam en volhardend, tuk op properheid en sport, gastvrij voor de vreemdeling en met een heel goed hart. Het is de gezondste plaats ter wereld; Het sterftecijfer bedraagt slecht 12 op 1.000 personen. Men drinkt het water, geheel zuiver, van het "Bocq"-riviértje.

Het MINERAALWATER van Oostende dat in het Leopoldparkk geput wordt uit een Artesische put, in 1857 gegraven tot een diepte van 306 meter, is de trots van zijn competente laborant (analyste), van zijn meest toegewijde propagandist : dokter E. MOREAUX, burgemeester van Oostende. Dit water is koud, radioactief, "chlorobicarbonotée" zwavelhoudend, met lithium en boorzure soda. Het wordt gebruikt als drank, voor bevloeiingen (irrigations), als gorgel- en inademingsdrank, als sproeimiddel en voor baden, -

LEOPOLD II en OOSTENDE • 2

volgens de voorschriften der geneesheren en in geval van : gewrichtsontsteking, zwaarlijvigheid, suikerziekte; aandoeningen van de maag en darm alsook van chronische urogenitale aard; bloedarmoede, futloosheid; aanleg voor huidziekten; ziekten van de huid en de slijmvliezen; chronische slijmvlies- en keelontstekingen.

MINIRALE WATERBADEN in de "Trinkhall" in het Leopoldspar, van 7 tot 19 uur. Prijs : 3 frank.

Oostende beschikt over INSTITUTEN VOOR EEN ZEEKUUR (instituts de cure marine) die onlangs ingericht werden, volgens de nieuwste aanpak van de wetenschap, o.m. te Bredene en te Mariakerke (de "Hydro").

De interessantste straat van de stad, wat shopping aangaat, is de pittoreske Kapellestraat die gaat van de "Middenstatie" tot de zeedijk (sic). De andere VOORNAAMSTE VERKEERSADERS lopen evenwijdig met de kust : de Van Iseghemlaan, waar het Koninklijk Theater gevestigd is; de Adolf Buylstraat met mooie winkels die start vanaf het riante Marie-Joséplein achter het Kursaal om uit te monden op het Wapenplein : aldaar tref je het Stadhuis, het Inlichtingenkantoor, de voornaamste café's aan; de Zuid- of Alfons Pieterslaan waar het Ijzerpanorama te vinden is.

De DIJK is 30 meter breed en beheerste de zee; zij verbindt de haven, het staketsel en de oude vuurtoren, overheen het Kursaal, met het Koninklijk Châlet en de Wellingtonrenbaan. Langs de gehele zeedijk treft men elegante villa's en grote hotels aan en zij strekt zich, over een lengte van 20 kilometers tussen de duinen en het natte strand, uit tot aan Westende.

Een opsomming in alfabetische volgorde van de VOORNAAMSTE HOTELS te Oostende :

- op de dijk : Hotel Alexandra, Belle-Vue et Ermitage, Bruxelles, Continental, des Dauphins, Globe en Wellington, Grand Hôtel, Helvétia, Kursaal en Beau-Site, Littoral Palace, Majestic Palace, New Grand Hôtel (te Ostende-Extension), Océan, Osborne, Plage, Royal Phare, Splendid en het Palace Hotel (rechtover de Wellington paarenrenbaan).
- in stad : Boulevard, Couronne, Patria, Providence-Régina, Savoy, Windsor-Castle.

De "PENSIONS DE FAMILLE" (te omschrijven als 'op logement bij burgers', een soort 'privé-kosthuizen') komen in zeer talrijke mate voor en zijn bestemd, geschikt voor een publiek van alle categorie.

Voor alle inlichtingen betreffende het huren in hotels, villa's en appartementen, zich wenden tot het INLICHTINGENBUREAU op het Wapenplein. Open van 9 tot 12 u en van 14 tot 18 uur; op zon- en feestdagen : van 9 tot 12 uur.

Is er iets méér kleurig en merkwaardig te zien te Oostende dan de HAVEN, met zijn garnalenboten, zijn treilers en maalboten ? Er kunnen excursies in zee genomen worden, aan matige prijzen, in

overeenkomst met de vissers of op kleine stoomboten die daartoe gebruikt worden.

De MAALBOTEN, zo worden de turbine-pakketboten van de Belgische Staat genoemd, verzekeren twee dagelijkse overvaarten :

Oostende	10u30 - 14u15
Dover, aankomst	14u15 - 18 uur
vertrek	14u40 - 18u40
Londen	16u30 - 20u25

Er wordt een supplementaire overvaart voorzien :

- op zaterdag, om 9u15 van 4 juli tot 12 september inbegrepen
- op vrijdag, om 16u van 17 juli tot 28 augustus inbegrepen

Het VISSEN d.m.v. EEN NET kan op het staketsel gebeuren tegen de som van 2 frank per uur.

De VIS die men te Oostende eet, is ontegensprekelijk vers : onvergelykbare tongen, grote garnalen, kleine pladijzen "d'un succulente finesse de chair" (!). Er zijn vermaarde restaurants en de beste huizen in de Adolf Buylstraat en de Langestraat.

In 1926 is er HOGE TIJ van de zee op 28 juni, 27 juli en 26 augustus; de hoogste tij komt voor op 24 september.

De ZEEBADEN : zij dragen te Oostende de speciale bekommernis weg van het Magistraat. Goede organisatie. Zij zijn zowel plezierig als pitoresk, en goed voor de gezondheid, voor hen althans die niet te zenuwachtig zijn.

Enkele prijzen :

- een gewone badkar-kleedhokje kost 3,5 fr. (kinderen 1,5 fr.)
- een speciale badkar : 5 fr. (kinderen 2,50 fr.)
- een luxe-badkar : 7 fr. (kinderen 3,50 fr.)
- een salon-badkar : 20 fr.

De uurregeling van de baden : van 22 mei tot 30 september, van 7 tot 19 uur. Te Mariakerke kosten de baden 1,50 fr.

De TENTEN op het strand : de Stad voorziet op het strand voor de families : grote en comfortabele kabines die de moeders beschutten tegen de wind, de regen en de zon, en die de kinderen toelaten om elke dag hun speelgoed in veiligheid te brengen. Om te huren dient men zich te wenden tot het "Bureau des tentes" op het strand gelegen vóór het Koninklijk Châlet.

Een VERBLIJFSTAKS dient door elke vreemdeling die te Oostende zijn verblijf houdt, betaald te worden in de handen van zijn verhuurder : per dag, gaande van 25 centiemen tot 1 frank, gelet op de belangrijkheid van het hotel of het pension; de dag van aankomst en de dag van vertrek tellen maar voor een halve dag.

De voornaamste attractie die Oostende te bieden heeft is natuurlijk de ZEE maar er zijn nog MEER BEZIENSWAARDIGHEDEN.

Het LEOPOLDPARK : aan het uiteinde van de Leopoldlaan (die vertrekt van aan het Kursaal); Het is een mooie tuin met vijver, met ongekunstelde bruggen (pont rustiques) en met immer prachtige bloemperken, dit door de zorgen van de Dienst der Stedelijke Serres.

Het MARIA-HENDRIKAPARK achter de "Midden-Statie" (gare centrale) verdient zijn bijnaam : het "Bois de Boulogne", door zijn vijver, zijn mooie bomen, zijn uitgestrektheid en zijn knappe ordening (sa savante ordonnance).

Eveneens het vermelden waard zijn het ALBERTPARK te Mariakerke, de TUINEN VAN DE KONINKLIJKE GAANDERIJEN en de frisse bloemtekeningen waar verschillende lanen versierd mee zijn.

De toren van de oude Sint-Petrus en Pauluskerk (= de PEPERBUSSE), met zijn uitbeelding van de Kruisiging die 's avonds verlicht wordt door een antieke lantaarn in smeedijzer, laat één van de meest aangrijpende beelden na die een vreemdeling behouden zal van Oostende.

De verschillende EREDIENSTEN zijn op waardige wijze vertegenwoordigd in deze seizoenstad die in de zomer ongeveer 200.000 vreemdelingen herbergt :

- katholiek : de nieuwe Sint-Petrus en Pauluskerk, alsook de kerken die toegewijd zijn aan Sint-Jozef, Onze Lieve Vrouw, het Heilig Hart, Sint-Antonius van Padua, de Capucijnen- en Dominicanenkerk
- anglicaan : Langestraat 101
- evangelisch protestant : Velodroomstraat
- synagoge : Filips van Maastrichtplein

Het MUSEUM bevindt zich in het Stadhuis en is elke dag te bezichtigen, uitgezonderd op zon- en feestdagen. De schilderijen hangen verspreid tussen de ingang, de eretrap, de Witte Zaal, de trouwzaal, de Groene Zaal en de schepenkabinetten. De zaal van het Schepencollege is versierd met zichten over Oostende van de hand van Louis DUBOIS en François MUSIN. Een voorvertrek op de eerste verdieping vormt een echt ENSOR-museum, met drie belangrijke schilderijen, w.o. "Le Pouilleux" (vert. als : de luizige kerel), van Oostende's meest beroemde schilder (sic), en met de complete reeks van zijn etsen. De antiquiteiten bevinden zich op de tweede verdieping van het gebouw.

De STADSBIBLIOTHEEK : op het Wapenplein nr. 10. Elke dag van de week open, van 10 tot 13 en van 17 tot 20 uur. Er zijn drie schilderijen van Léon SPILLIAERT ter versiering.

In het KONINKLIJK THEATER op de Van Iseghemlaan worden opera's, operetten en komediestukken opgevoerd. Prijs der plaatsen : van 2 tot 20 fr.; stalletjes (fauteuils d'orchestre) : 15 fr.

"LA SCALA" : op de Christinahelling gelegen, is een music-hall waar gedurende het seizoen de nieuwste successen van Parijs en Brussel aantreden (défilent).

De STEDELIJKE HARMONIE speelt op de kiosk op het Wapenplein, van 20u30 tot 22u, elke avond tijdens het seizoen. Het MUZIEK VAN HET GARNIZOENSREGIMENT geeft, tweemaal per week, een concert op de

DE KUNSTGALERIJ "FORUM"

door Norbert HOSTYN

Van 1965 tot 1978 fungeerde het foyer van Cinema Forum, Vlaanderenstraat 7 als tentoonstellingsruimte die zeer intens gebruikt werd. Deze bioscoopruimte sloot ca. 1985. Nu is er de vestiging van de winkelketen "Casa".

Artistiek directeur was John HERMANS, journalist, kunstcriticus en een tijdlang ook gemeenteraadslid voor de liberale partij. Hij overleed in de vroege jaren '80.

1965

Stephaan TESSELY
Joris HOUWEN
Raymond ELSEVIERS
Kunstkring "Hoppeland" (inl. G. RENIERE)
Kerst- en eindejaarssalon

1966

Gustaaf SOREL
CUVELIER
Anto DIEZ
Andy ALLEMEERSCH (inl. Jaak FONTIER)
Europaprijs 1966 (Walter LEBLANC, Bram BOGART, Nadine VAN LIERDE)
(inl. Frank EDEBAU)
August MICHIELS
Renaat BOSSCHAERT
Edmond VAN HOLLEBEKE
PIRLET
Daan THULLIEZ
Wase Kunstkring (R. DE LANNOY, H. DE VOLDER, G. GAUDAEN, G. HEIRBAUT, R. HULSTAERT, R. MALFLIET, K. MECHIELS, B. PEETERS, E. PINCE en A. VAN MEIRVENNE)
William BRUNET (inl. Leo MADELEIN)
Jacky DE MAEYER (inl. Frank EDEBAU)
Kerst- en Nieuwjaarssalon (Willy BOSSCHEM, Anto DIEZ, Joris HOUWEN, Hubert MINNEBO, Jef VAN TUERENHOUT)

1967

F. MAES (inl. Alfons LARIDON)
André BULTHÉ (inl. A. SMEETS)
LOUJAN en Léon CLAESSENS
Lode SEBREGTS
Jerome BRACKX (inl. Frank EDEBAU)
Frans DE CAUTER
Anto DIEZ
André DEROO
Albert LIBERT
Jin STRAGIER
Guy VAN BELLEGHEM (fotografie) (inl. Frans AERTS)
Jean GOVAERTS
Willem VERMANDERE en Robie VAN OUTRYVE
Hedendaagse grafiek (inl. Jan D'HAESE)

1968

Hans KITSLAAR (inl. Jan D'HAESE)
Willy BOSSCHEM (inl. Frans AERTS)
Julien HERMANS
Marthe DE SPIEGELEIR
Yves BILLET
Renée KEULLER
Albert HAGERS

1969

Léon VERBEKE
André SOREL (inl. Alfons LARIDON)
Anto DIEZ (inl. Frank EDEBAU)
Paul VAN POTTELBERGH
Jean TOULMONDE
Jos OMBLETS
Georgette GUILLAUME
Kerst en nieuwjaarssalon (Willy BOSSCHEM, Jacky DE MAEYER, Anto
DIEZ, Hubert MINNEBO, Roland MONTEYNE en Jef VAN TUERENHOUT°)

1970

Michèle BROEDERS
René VANDEN NESTE
Pijn WAUTERS
Piet VAN DEN BUYS
FRANCINEY
Gustaaf SOREL

1971

Georges VERCROYSSSE, Anto DIEZ en Gilbert LINGIER
TREBLA
Serge WOLLNER
Piet VAN DEN BUYS (inl. John BALLEGEER)
Marthe DE SPIEGELEIR (inl. John HERMANS)
Renée KEULLER
CRIVELLARO
Theo VAN RINTEL
Guy DENAIGRE
Maritiem Groepsalon (Thomas DEPUTTER, Anto DIEZ, August MICHIELS,
Marc PLETTINCK, Gustaaf SOREL en Bert VANHESTE)

1972

Anneke WESTERDUIN
Maritieme schilderkunst (Anto DIEZ, FRANCINEY, Albert HAGERS,
August MICHIELS, Marc PLETTINCK, Gustaaf SOREL en Robert
VANHESTE)
Mia SIMON
Piet VAN DEN BUYS
Robert CORVELEYN

1973

Gustaaf SOREL (inl. John HERMANS)

Kerst- en nieuwjaarssalon (Willy BOSSCHEM, Anto DIEZ, Marc PLETTINCK, August MICHIELS en Jef VAN TUERENHOUT (incl. John HERMANS)

Groepstentoonstelling leerlingen Academie

1974

Nadine Zeebroek en Michèle VANHOORN

Roger DESITTER

1975

ANGE (Georgette ANNECA)

Karel CAMPE en William LIEVENS

Robert CORVELEYN

Jean MULS en MUDE

Armand HOPA (incl. Raymond MIROIR)

Kerst- en nieuwjaarssalon (Willy BOSSCHEM, Anto DIEZ, Marc PLETTINCK, August MICHIELS, Bert VANHESTE en Jef VAN TUERENHOUT)

1976

Verdienstelijke leerlingen Oostendse kunstacademie (Johnny KIMPE, Viviane DEVRIESE, Joan en Guido MEEUWS, Roger REMAUT, Aimé REMAUT, Freddy CAPELLE, Roger MISSINE, Simone VALCKE, Christiane VANWALLEGHEM, Daniël OOSTERLINCK, Anne-Marie LONCKE (incl. Gustaaf SOREL)

1978

Jay BURTONSHAW, Johan GOEKINT, Alan HUYBS, R.M. JONES en André VANSSCHUYLENBERG

Ongekende data

John PERMEKE (incl. schepen Raymond MIROIR)

Gilbert VAN DEN BOSSCHE

Werner SARLET en Raymond CASIER (incl. Paul SACCASYN)

Marc PANNEK (incl. Frank EDEBAU)

FRANCINEY (3 tentoonstellingen; schuilnaam aanvankelijk "FRANCISNEY")

Esther WILLEMS-LUST (kunstborduurwerk)

De Zee (org. Vereniging Belgische Onderofficieren)

Renaat BOSSCHAERT (incl. Paul VANDERSCHRAEGHE)

Albert VLAEMYNCK (incl. Paul SACCASYN)

Rob VANHESTE

ELIAS (incl. Leo MADELEIN)

Luc SINNESAELE

Raymond ELSEVIERS

Gemengd Salon (werken uit de verzameling André WITTESAELE)

Jan DE LEE

Leerlingen Kunstacademie (Pierre REMAUT, William LIEVENS, Simone VALCKE, Yvette DE LEE, Maria CREKILLIE, Maria DEVRIES, Gustaaf LAUWEREINS en Sabo IMRE)

Willy BOSSCHEM

AANKOPEN, SCHENKINGEN EN ANDERE OPNAMEN IN INVENTARIS 1995

** VAN HERCKE.E.mvr.

0120/95 EERVOLLE ONDERSCHIEDING.10 E.O. in kader uit WO1 o/n V.VERSPECHT.

** VAN HOECK.J.

0294/95 TIJDSCHRIFT.a.CKO Bulletin.nr54.juni-aug 1983.

b.De Kinkhoorn.7de.nr 9.dec 1975.

** VAN HOOREN.K.mvr.

0117/95 AFFICHE OOSTENDE.a.OOSTENDSE REVUE.26ste.CKO.nov94.43x61 cm.

b.NATIONALE SPEEDO CHALLENGE.Zwembad Oostende.11/11/94.61x41 cm.

c.MUZIEKUITVOERING.De Creche band.Oostende.3/11/94.40x60 cm.

d.ONDERWIJS.Deeltijds sec.onderwijs.KTA.Stio.Oostende.41x60cm.

e.LAUREATENWEEKEND.Kunstonderwijs Oostende.jan 95.40x60 cm.

f.BAL.Night of the plastrons.VVKS Oostende.31/12/94.42x62 cm.

g.WERELDHAPPENING.3de.Oostende.12+13/11/94.36x64 cm.

h.MUZIEKUITVOERING.Salon Van Heirsele Oostende.28/10/94.36x52.2ex

i.TONEEL.The Sunshine Boys.Bachanten Oostende.okt94.A3 formaat.

j.WERELDHAPPENING.3de.Oostende.12/11/94.A3 formaat.

k.VOLKSHOGESCHOOL.5 aff.1.Programma94/95.2.Cursus sep/okt94.

3,4,5 en 6.Voordracht sept94,okt94,jan95 en feb95.

l.KULTURELE KALENDER.a.okt94.b.dec94.c.jan95.

m.MUZIEKUITVOERING.Bluesi/trouble.Manuscript.Oostende19/10/94.A3f

n.KAMERKOOR.Camarata Ostendia.22/10/94.A3 formaat.

o.TONEEL.Rond de vijver.Nut en Vermaak.Oostende.nov94.A3 formaat.

p.TONEEL.De zaak 69-3421.Nut en Vermeek.Oostende.feb95.A3 formaat

q.ROMMELMARKT.Huize Astrid Oostende.feb95.A3 formaat.

r.RUILBEURS.Bizar-Bizar.Oostende.oktober 94.A3 formaat.

s.MUZIEKUITVOERING.The Hoax.Manuscript Oostende.25/1/95.A3formaat

t.MUZIEKUITVOERING.Voodoo corner.Paulusplein.28/1/95.A3 formaat.

u.BAL.Groot karnaval bal.Oostende.10/2/95.A3 formaat.

v.FOTOSALON.De Meeuwen Oostende.okt 94.A3 formaat.

w.MUZIEKUITVOERING.Leraarsconcert.Conservatorium Ost.10/2/95.A3 .

x.MUZIEKUITVOERING.Orgelconcert.St Pieterskerk.25/9/94.A3 form.

y.DIASHOW.India.De Ploate Oostende.23/9/94.A4 formaat.

0118/95 AFFICHE N/OOSTENDE.a.RECITAL.Yvan Rebrof.Brugge.12/2/95.46x64 cm.

b.OPTREDEN.Django blue.De Zwerver Leffinge.jan95.43x61 cm.

0179/95 AFFICHE OOSTENDE.a.CONCERT.Noordkaap.Bierco.19/3/95.71x50 cm.

b.CONCERT.Rob de Nys.CKO.1/4/95.59,5x42.

c.TENTOONSTELLING.Ontdek uw havens.1+2/4/95.34,5x61 cm.

d.TENTOONSTELLING.Afrika.F.C.P.Oostende.18/3-2/4/95.40x60 cm.

e.OPERA.La Boheme.CKO.2/4/95.40x40. 2 ex.

f.DANS.Volksdansgroep Horlepiep.maart95.A3 formaat.

g1+2.VOLKSHOGESCHOOL OOSTENDE.g1.H.Purcel.27/3/95.A3 formaat.

g2.Video.Barbier van Sevilla.20/3/95.A3 formaat.

h.TONEEL.Polyester Polka.Belgacom.24+25/3/95.A3 formaat.

i.APEROCONCERT.Society Serenades.26/3/95.A3 formaat.

j.INFORMATIE.Veiligheid i/d woning.Senioren.11/4/95.A3 formaat.

k.VOORDRACHT.Frank Zappa.22/2/95.A3 formaat.

l.JUBILEUMCONCERT.Ter Duinenkantory ea.25/3/95.A3 formaat.

m.VOORDRACHT.Louis Toback.1/4/95.A3 formaat.

n.RUILBEURS Bizar-Bizar.12/3/95.A3 formaat.

o.VRIJ PODIUM.KAI Oostende.10/3/95.A3 formaat.

p.KALENDER KRO.17/2-4/3/95.A3 formaat.

g.RUILBEURS Rozenhof.2/4/95.A3 formaat.
r.GALACONCERT.12/3/95.A4 formaat.

0180/95 AFFICHE N/OOSTENDE.a.Koninklijk Vlaams Philharmonisch orkest.
a1.CONCERT 3+9/3/95.Antwerpen.60x40.
a2.CONCERT 31/3/95.Antwerpen.60x40.
b.LUSTRUM GALA.Moeder OKU.11/3/95.Oudenburg.72x51 cm.
c.VOORDRACHT.Rozenkruisers genootschap 28/2/95.Brugge.A4 formaat.

** VAN HOOREN.mvr.

0287/95 AFFICHES N/OOSTENDE.a.IINHULDIGING Molenmuseum.Ville Neuve d'Asque
27/5/95.60x40 cm.
b.MOLENS.Van Ijzer tot Leie.42 molens.INterreg.4/6/95.60x40cm.
c.CONCERT.Jazz zn winds.Kortrijk.3+4/6/95.62x43.
d.TENTOONSTELLING."De draad van Araidne".1-16/4/95.Ledeberg.44x58
e.CONCERT.K.PH.Orkest Vlaanderen.De Singel.Antwerpen.5/5/95.40x60
f.CONCERT.De Zwerver.Middelkerke.21-23/4/95.60x43.
g.ZOEKTOCHT.Van Ijzer tot Polder.24/6-1/10/95.Diksmuide.53x33.
h.FIESTA Dominicana.23/6/95.Sint Kruis.30x30.
i.LEZING.Rozenkruisgenootschap.Brugge.27/6/95.33x19.

0288/95 AFFICHE OOSTENDE.a.ROLLERCUP Northsea 8ste.Zandvoorde.26/5.41x30.
b.HONDENTENTOONSTELLING.Internat.Oostende.21/5/95.50x40.
c.CONCERT.Kwartet envie.Chateletje.19/5/95.61x43.
d.TONEEL.Met alle middelen.Nut en vermaak.Oostende.mei 95.42x30.
e.CONCERT.Toto Steve Wonder.Hip.Oostende.25/5/95.79x60.
f.SNELHEIDSPRIJS Noordzee (motor).22ste.4/6/95.61x35.
g.CONCERT.Clouseau.13/5/95.CKO.64x44.
h.CONCERTband Hever.7/5/95.CKO.79x67.
i.CONCERT.The Petty Tyrants.Oostende.8/4/95.61x41,5.
j.CONCERT.The Jazz Ambassadors.Thermae Palace.1/5/95.61x38.
k.EEN MEI aan zee 95.Oostende.63,5x42.
l.CONCERT.Oostende in de mood.juni95.64x45.
m.OMLOOP Groot Oostende.13de.27/6/95.59x43.
n.ZEEWIJDING-OMMEGANG.Oostende.8/7/95.70x38.2 ex.n1+n2.
o.TENTOONSTELLING.Martine Schuten.MSKO.54x37.
p.CONCERTkalender Lent 95.Den Artiest.70x43.
q.BIERCO een jaar.5/5/95.69x50.
r.HARLEKIN in Afrika.CKO.7/4/95.59x39,5.
s.PAUL ORTA.Oostende.19/4/95.42x29,5.
t.TENTOONSTELLING.Ontdek Uw Haven.Oostende.1+2/4/95.
u.GUTTERBALL.Manuscript.8/6/95.42x30.
v.CONCERT.Musica Flanrica.Oostende.Oostende 8/4/95.30x50.
w.ORGELRECITAL.Peter Ledaine.Oostende.13/5/95.42x30.
x.KALENDER KRO.18/3-8/4/95.42x31.
y.VOORDRACHT.OBEKIN.Mariakerke.18/4/95.A3.
z.KOORCONCERT.Oostende.22/4/95.A3.
aa.VLAAMSE KERMIS.Oostende.10/6/95.A3.
bb.VOORDRACHT.Volkshogeschool Oostende.8/5/95.A3.
cc.KULTURELE REIS.Volkshogeschool.April 95.A3.
dd.PIANORECITAL.Alexander Leman.Oostende.23/4/95.A3.
ee.CURSUS.Afrikaanse dans.Oostende.jan-april 95.A4.

0365/95 AFFICHE OOSTENDE.a.OFFSHORE 95 Oostende.10/9/95.59,5x42.
b.OPEN MONUMENTENDAG Vlaanderen.Oostende 10/9/95.60x40.
c.POSTER.Kwaliteit zwemwater 1995..64x45.
d.OSTEND JAZZ.18-20/7/95.64x38,5.
e.POSTER.1 oktober zondag zonder.1995.60x42,5.

f. HIPPODROOM WELLINGTON. Oostende 95. Bijkomende dagen sept. 56x40.
g. HIPPODROOM WELLINGTON. Programma juni, juli, aug 95. 56x40.
h. KINDERNAMIDDAG. Reuze, Gamma Oostende. 2/9/95. 60,5x40,5.
i. VOORDRACHT. Ierland Volkshogeschool Oostende. 25/9/95. 42x30.
j. VOORSTELLING. Dialoog in het donker. Oostende. 15/7-29/8/95. 42x30.
k. TREINWEEKEND van Oostende 14de. 30/9-1/10/95. 59x34.
l. CONCERT. G. Fauré. Rotary Oostende. 16/9/95. 42x29,5.
m. VERJAARDAGSSHOW. Sharon. Oostende. 15/9/95. 48,5x30.
n. TENTOONSTELLING. Laureaten Prov. Schilderwedstr. 21/8-1/9/95. 45x26
o. POSTER. RAVAL. Vereniging voor allenstaanden. z;d. 42x30.
p. VOORDRACHT. Raval. Oostende. 20/9/95. 42x30.
q. KALENDER KRO. 10/8-5/9/95. 42x30.
r. CONCERT. GF. Handel. TPHO. 25/7/95.
s. VOORDRACHT. Obekin Mariakerke. 18/9/95. 42x29.
t. KALENDER KRO. 1/8-19/8. 42x30.
u. KALENDER KRO. 15/1-5/10/95. 42x30.
v. VOORDRACHT Volkshogeschool. Oostende. 18/9/95. 42x30.
w. ROMMELMARKT Stene. 26+27/8/95. 43x30,5.
x. CONCERT. Muziekwerken anders. 29/9/95. Oostende. 42x29,5.
y. CONCERT. Alan Hayes. Oostende. 4/9/95. 42x30.
z. CONCERT. The coverstory. Oostende. 1/9/95. 42x30.
aa. ROMMELMARKT. Oostende. 16/9/95. 42x30.
bb. POSTER. Werken in de vakantie. VDAB Oostende. 1995. 45x31,5.
cc. VOORDRACHT. Hart-en vaatziekten. Oostende 19/9/95. 42x30.
dd. VOLKSDANSEN. Horlepiep Oostende. set/okt 95. 42x30.
ee. KINDEROPVANG. Open dagen. Oostende. aug/sept95. 42x30.
ff. VOORSTELLING. Licht in het donker. 2-17/9/95. 49,4x20.
gg. POSTER. Balletschool Marie-Ellen. Oostende.
hh. VOORDRACHT. Wereld vol aura's. Oostende. 7/9/95.
ii. POSTER. Muziekateljée+OHK. Lessen.

0366/95 AFFICHE N/OOSTENDE. a. NATUURWANDELINGEN. Natuurreservaten. juli-aug
95. Bredene-Middelkerke. 42x29,5.
b. CONCERT. Tamara-Tamira. Ichtegem. 8/9/95. 50x35.
c. POSTER. Middelbaar onderwijs voor volwassenen. 33,5x57.
d. LEFFINGE LEUREN. 17/9/95. 58x47.
e. TENTOONSTELLING. Fluwelen rijkdom. 9/9-9/6/96. Brussel. 70x50.

** VAN ISEGHEM A.

0410/95 KOFFIELEPELTJE gemerkt Zeezicht Oostende.

** VAN ISEGHEM.

0346/95 BIERPOT in steen met opschrift "19/5/1984. Familiefeest Beuselinck"

** VAN ISEGHEM. A.

0014/95 BROCHURE. Le tunnel sous la Manche. Annales des Mines. mai 1988. 84blz

0045/95 TENTOONSTELLINGSCATALOGUS. XVIII Exposition Internationale
d' Horticulture. 14-22/4/1923. Gand 1923. 132 blz.

0090/95 FOTO. a. Foto. zw. Huis m/opschrift "IN DE VERENIGING DER BEENHOEWERS"
b. Foto. zw. Huis m/opschrift "BROSSERIE H. BOSMANS".
c. Foto. zw. Reddingsloep op strand met enig publiek.
d. Foto. IJskreemkar met verkoopster in witte schort.
e. Foto. zw. Balletscene met dansend meisje, liggende man, vioolspeler
f. Foto in kleur. Opgeklede mannequin Jan Piers in Heemmuseum.

- 0093/95 FOTO.a.Foto.zw.Aandenken 19/11/50.Groep van 6 priesters.
b.Foto.zw.Man in uniform met overjas op arm.
- 0109/95 FOTO.2 foto's.zw.van huis IJzerstraat nr 1.Gemerkt a en b.
- 0121/95 BOEKOMSLAGEN,9 stuks met publiciteit Librairie Internationale.
BLADWIJZERS,8 stuks met divers publiciteit.
- 0142/95 BOEK.High life de Belgique.108 ann(e).1988.Bruxelles.1480 blz+LIII
- 0167/95 BROCHURE.Bestuursakkoord politieke partijen Oostende 1995-2000.
- 0189/95 BROCHURE met liedjes van de Ensorherdenking 1995.
- 0235/95 DOKUMENT.6 dokumenten ivm de oprichting van S.A.OSTENDE-PLAGE
in 1935.gemerkt al tem a6.
- 0236/95 MAGAZINE."Ostend alive magazine".3/94;4/94;5/94;8/94;9/94;10/94;
11/94;1/95;3/95.+Oostende restaurants 1983.
- 0256/95 VERKAVELINGSPLANNEN.a.22 kaarten,tekeningen en teksten ivm ver-
kavelingen te Oostende en Mariakerke 1879 en later.
Gemerkt van al tem a22.
b.33 kaarten,tekeningen en teksten ivm verkavelingen te
Raversyde circa 1912.Gemerkt b1 tem b33.
c.16 kaarten,plannen en teksten ivm verkavelingen te De Panne,
Koksyde,Nieuwpoort,Westende,Krokodil en Middelkerke.circa 1910
Gemerkt c1 tem c16.
d.6 Kaarten,plannen en teksten ivm verkavelingen te
Bredene circa 1906.Gemerkt d1 tem d6.
e.5 plannen en teksten ivm verkavelingen in De Haan.
circa 1926.Gemerkt e1 tem e5.
f.4 plannen en teksten ivm verkavelingen te Wenduyne.circa 1924.
Gemerkt f1 tem f4.
g.2 plannen ivm verkavelingen in Knokke-Duinbergen. ? 1925 ?
Gemerkt g1 en g2.
- 0293/95 DRUKERK.a.TIJDSCRIFT.Saison 1923.Le Royal Palace hotel est ouvert
z.j.b.KRANT.Grand journal illustr{.19-26 aout 1926.1ste.nr16.
c.DEEL VAN KRANT.Toneelwereld.blz 7+8 en 21+22.z.j.
d.TIJDSCRIFT.Patria.5de.nr3.1931.
e.TIJDSCRIFT.Revue presse periodique.30ste.nr2/1932.
- 0312/95 BOEK.a.VER.JAARBOEK Rotary Intern.Belg-Lux.1213 blz.
b.REL.KERKBOEK.Gebedenboek voor R.K.Mechelen 1922.448 blz.
- 0314/95 RELIGIEUSE PRENTEN.23 oude religieuze prenten als gedenkenis.
7 gedenkenissen plechtige kommunie op naam.
Paul Van Oost.Brugge.4/6/1891.Xavier Van Oost.Brugge.24/5/1906.
Francois Van Coillie.Ostende.13/6/1889.Joseph Van Iseghem.Ostende
29/5/1898.Jozef Van der Meersch.24/9/1892.Ignace Van Oost.Brugge.
4/6/1896.Marguerite Van Iseghem.Ostende.10/6/1924.
13 gedenkenissen zonder aanduiding op naam.
3 gedenkenissen priesterwijding.L.Colens 1/6/1901.J.Van Oost.(2ex)
- 0343/95 BOEK.a.Jaarverslag 1993.Koning Boudewijnstichting.
b.BROCHURE.Open monumentendag Vlaanderen.10/9/95.
c.BROCHURE.De kunststeden nodige uit.7+8/10/95.

0432/95 AFFICHE OOSTENDE.Benefietconcert Jaycee Oostende.CKO.26/11/95.A3.

** VAN ISEGHEM.A.mvr.

0166/95 FOTO in kleur van de kerk Hazegras achterkant.10x15 cm.

** VAN LEEUW.mvr.

0146/95 PROGAMMA met LIEDJES.Kustfestival v/visserslied.Oostende.5/9/59.

** VAN LOO.mvr.

0181/95 FOTO.2 foto's zw.Orkest in Kursaal,grote formatie.a+b.

0182/95 KRANTENKNIPSEL.Vertrek Vannestegenootschap naar Conc.Internat.
de Florence

0206/95 SPAARBOEKJE 1914-18.o/naam DUPREZ.Joseph,Adolphe.nr712957-9.Gem a
LIVRET MILITAIRE.o/naam VAN STEENBERGHE August.1879

** VAN SEVENANT R+G.

0413/95 POPPENSPEL.2 dansende poppen in kledij v/d Gillissen van de Zee.
+ motor en overbrengingssysteem.

** VAN SIELEGHEM.J.

0042/95 SCHOOLBOEK.Leergang der Franse taal.1ste deel.Brugge 1904.32 blz.

** VAN TOMME-BAILLIERE.

0169/95 GEBROKEN AARDEWERK oorsprong MIJNPLEIN december 1994.16de eeus.

a1+2.2 bruinaarden tegels 13,6x13,8 cm.

b1+2+3+4.4 stukjes Delfts blauw aardewerk.

c1+2.2 stukjes Delfts blauw aardewerk met goudkleurversiering.

d1+2.Twee stukjes veelkleurig geglazuurd aardewerk.

e1+2+3+4.4 stukjes bruin aardewerk van lokale oorsprong.

f.1 stukje geelgroen geglazuurd aardewerk met gekluisterd hart.

g.1 stuk stuk witte delft in waaiervorm.

h1+2.2 stukjes aardewerk van een vergiettest.

i.1 kommetje in bruin aardewerk(gedeeltelijk).h 7 cm.0 16 cm.

j1+2+3+4.4 stukjes bruin aardewerk van een Raerense schnelle.

k.1 voetstuk van een bruinaardenpotje.

l1+2+3.3 handvatten voor pannen in bruin aardewerk.

m1+2+3.3 stukken aardewerk met geel+groen glazuur.

n1+2+3+4.4 stukken in bruinaardewerk van bodems voorraadpotten.

o 1 tem 10.10 stukken in bruinaardenwerk van oren van potten.

p 1 tem 5.5 stukken van diverse vorm in bruin aardewerk.

q 1 tem 6.6stukjes van pijpsteen in wit aardewerk.

0170/95 SCHELP.4 oesterschelpen gevonden Mijneplein opgravingen dec94.

0171/95 VROUWENSCHOEN.Restanten van een vrouwenschoen.Datering ?

0172/95 MES.Restant v/e mes of schraapmes.Vondst opgravingen Mijneplein.

0173/95 MUNTSTUK.bedeekt met kopergroen, onleesbaar.Mijneplein dec 94.

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1996

- elke zaterdag
 - van 26 oktober t/m 03 november (gesloten 28 oktober en 1 november)
 - van 21 december t/m 05 januari 1997 (gesloten 23, 25 en 30 december, 01 januari)
- telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

LIDGELD 1997

Het lidgeld voor het lidmaatschap bij de Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate is voor 1997 vastgesteld als volgt :

Aangesloten lid :	400 Fr
Steunend lid :	500 Fr
Beschermend lid :	vanaf 1.000 Fr

Mogen wij vragen gebruik te maken van het hierbijgevoegd stortingsbulletin. Alleen diegenen die tot nu toe niet gestort hebben (laatste storting ontvangen op 28 november) ontvangen hierbij een stortingsbulletin.

Ook dit jaar biedt het Grafisch Bedrijf LAMMAING ons gratis de Platekalender aan. Deze wordt samengesteld door onze ondervoorzitter de heer Omer VILAIN. Als thema werd "Oostende gezien op kunstwerken" gekozen

**STEUNT ONS : WORDT STEUNEND LID i.p.v. AANGESLOTEN LID
WORDT BESCHERMEND LID i.p.v. STEUNEND LID**

Jean Pierre FALISE
Penningmeester

BEZOEK ONZE THEMATENTONSTELLING

van 21 september tot 20 oktober : DE OOSTENDSE CINEAST
HENRI STORCK

In deze periode is het museum uitzonderlijk ook open op zondag

van 26 oktober tot 30 november : VOERTUIGEN IN MODELBOUW

B. & C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET UITVAARTKONTRAKT IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLOMMERINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

D E P L A T E v.z.w.

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE"

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming

Aangesloten bij de KULTURELE RAAD OOSTENDE en het WESTVLAAMS VERBOND VAN KRINGEN VOOR HEEMKUNDE

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen.

Tekst overname toegelaten na accoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

JAARGANG 25
NUMMER 12
MAAND december 1996

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
A. VAN ISEGHEM
IJzerstraat 1
8400 OOSTENDE

PENNINGMEESTER
J.P. PALISE
H. Serruyslaan 78/19
8400 OOSTENDE

SECRETARIS
J.B. DREESSEN
Rode Kruisstraat 4
8400 OOSTENDE

REKENING
750-9109554-54
000-0788241-19

IN DIT NUMMER

- blz. 269 : **De Redactie** : Inhoud van heemkundige tijdschriften.
- blz. 270 : **E. SMISSAERT** : Oostende's visitekaartje voor de zomer 1926 - II.
- blz. 274 : **J.B. DREESSEN** : Laat-middeleeuwse pelgrimstekens en siervoorwerpen uit de kuststreek.
- blz. 279 : **N. HOSTYN** : Flora.
- blz. 281 : **R. PIERLOOT** : De mist - Het ongeval langs het kanaal Brugge- Oostende
- blz. 283 : **A. SMISSAERT (+)** : Oostende tijdens de eerste wereldoorlog (42).
- blz. 289 : 8e lijst aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1995.

25ste JAARGANG
EEN HEUGLIJKE VERJAARDAG

DECEMBERACTIVITEITEN

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring DE PLATE heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteiten.

DECEMBER I - ACTIVITEIT. Jaarlijks diner en kleinkunstgebeuren

Zoals in het tijdschrift van november uitvoerig werd aangekondigd gaat het jaarlijks diner en kleinkunstgebeuren door op

zaterdag 7 december 1996 om 12u30

in het restaurant Benny, hoek Vlaanderenstraat-Langestraat.

DECEMBER II - ACTIVITEIT. Avondvoordracht met dia's

Een avondvoordracht met dia's gaat door op

donderdag 19 december 1996 om 20u30

in de Conferentiezaal van de V.V.F. Oostende, Dr. Colensstraat 6.

Het onderwerp : **LEOPOLD II EN OOSTENDE**

De spreker : de heer Emile **SMISSAERT**, licenciatat geschiedenis, bestuurslid van onze Kring.

We zouden kunnen zeggen Leopold II is in. Er was de grandiose tentoonstelling waarin men het had over zijn kwaliteiten als urbanist en men zorgde voor Leopold II wandelingen. Maar dat alles geeft ons nog geen totaalbeeld van wijlen onze vorst. Ons bestuurslid Emile **SMISSAERT** dacht het dan ook nuttig enkele minder gekende aspecten uit het leven van Leopold II aan het daglicht te brengen, zoals bijvoorbeeld het volgende.

Leopold II had zin voor stijl en decorum, kortom "grandeur", en deed daarin niet onder voor de andere Europese vorsten. Een van hun jaarlijkse gewoonten was het bijwonen van de zeeregatta te Kiel (Duitsland) of, nog beter, Cowes (de zee-engte tussen het eiland Wight en Portsmouth). Zij hadden ieder een luxueuse boot : Willem II van Duitsland had de "Meteor" en de Russische keizer de "Standart". Koning Leopold II heeft voor eigen rekening, want de zaken gingen goed in het Congogebied, twee grote boten gehuurd, niet gekocht. Vanaf 1896 eerst de "Clementine", een driemaster van 600 ton met een bemanning van 30 zeelui. De koning wenste spoedig daarop nog groter en beter. Aldus nam hij, vanaf 1898 en voor zijn persoonlijk gebruik, de "Alberta" in huur : 1322 ton, 83 m. lang, 10,8 m. breed en met ruim 4,5 m. diepgang. Het was een zeer mooi en elegant stoomjacht ! En de thuishaven was Oostende, van augustus 1898 tot 1 augustus 1910, toen reeds een half jaar na de dood van een vorst waar men niet vlug over uitverteld geraakt.

De "Alberta" en koning Leopold II, ja ze hebben heel wat afgereisd, maar doorover meer in deze voordracht, waarin een aantal dia's gestalte zullen geven aan dit schip dat, voor 1914, regelmatig voor anker lag in de haven van Oostende.

Voorwaar een onderwerp, met een tikkeltje sensatie, maar dat ons een van de minder gekende kanten van een groot vorst leert kennen

maar dan getransponeerd op Oostende. Iets waarbij we kunnen bijleren.

Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos, ook voor niet-leden, en wij verwachten U zeker. Men zegge het voort.

J.B. DREESEN

INHOUD VAN HEEMKUNDIGE TIJDSCHRIFTEN

4. ROND DE POLDERTORENS. 38 jg. nr. 3/96.

Biografie R. Dekeyser - Onderwijzer J. Fournier contra Knokse burgemeester Johannes Nachtegalee - De nalatenschap van Joannes van Torre, een Heistse visser anno 1768 - De Pasmolen te Sluis - Wat betekent de toponymische term Hevene (Evene) of Hievene in oude kustlandtoponymen ?

5. GRANINGATE. 16e jg. nr. 63. sep 96.

Invasie van coloradokevers te Middelkerke - Van orgelspelers en dienstboden te Middelkerke - Middelkerkse soldaten dienen onder Napoleon - Klachten in Middelkerke - Politie-brigadier Oscar Vansnick - Een diefstal te Leffinge april 1786 - Lapjesnamen te Lombardsijde.

6. VLAAMSE STAM. 32ste jg. nr. 9/96.

Van Zandvliet naar Frankrijk - De familie van Gavere te Leeuwe en Aalst - De koster in het oude dekenaat Leuven - De familienaam Van Oosterzele - Op zoek naar de bakermat - Rundertelling anno 1772 te Loker - Vermisten uit Assenede, Herentals, Watervliet en Wortegem (1778-1780) - Nogmaals Ceemane.

7. IEPERS KWARTIER. 32ste jg. nr. 3/96.

Avioth en de "Misvaren kinderen" - Ouderdomsgrenzen van diersoorten - Paardeknechts - Een demarcatiepaal te Ieper - De Ieperse omroeper - Rond den Heerd. 11.000 bladzijden volkskunde - Volkskunde van de bovenste plank bij de Coster, Streuvels en Vanlucene - Een Duitse beschrijving van Ieper - Ieperse woordjes en uitdrukkingen - Rond den Heerd.

8. VOLKSKUNDE. 97ste jg. nr. 3/96.

Bedevoarten zonder grens. Nieuw onderzoek naar bedevaartcultuur in Nederland en Vlaanderen - Over bedevaarten in Vlaanderen : van stichtelijke propaganda naar wetenschappelijke interesse - De Bene-bedevoart : grensoverschrijdende "begankenis" tussen België en Nederland - Vota Scripta : aspecten van de hedendaagse volksdevotie - Nederlandse en Vlaamse Volkscultuur : argumenten voor samenwerking.

9. DERLIKE. Heemkring Dorp en Toren. 19de jg. nr. 2/96.

Postgeschiedenis en stempelstudie van Deerlijk van 1621 tot 1994 (deel 1) - Herinneringen aan Wereldoorlog II.

De Redactie

OOSTENDE'S VISITEKAARTJE VOOR DE ZOMER VAN 1926 - II

door Emile SMISSAERT

De MAATSCHAPPIJEN EN VERENIGINGEN, als instelling van openbaar nut erkend of uit dilettantisme beoefend (des cercles et associations d'utilité publique ou d'agrément) en die van aard zijn om bij de vreemdelingen belangstelling te wekken zijn de volgende :

- de Société Littéraire op het Wapenplein.
- de Rotary Club : haar lokaal is in het "Royal Phare Hotel" te vinden en het dejeuner dat volgens voorschrift gehouden wordt, grijpt elke dinsdag plaats om 12u30.
- les Amitiés Françaises : Stefaniesquare nr. 31.
- de Cercle Caecilia : op het Wapenplein.
- De Katholieke Kring (le Cercle Catholique) Wapenplein.
- La Coloniale du Littoral : Sint Sebastiaanstraat.
- het Toerismebureau : met zetel in het Inlichtingenbureau op het Wapenplein.
- de Sport Nautique : haar secretariaat bevindt zich in de A. Buylstraat 32.
- de Auto-Moto Club van de Kust : Van Iseghemlaan nr. 115.

CONSULATEN

Bij volgende personen en adressen :

- Bolivië : dhr. Elleboudt, Leopoldlaan 9.
- Brazilië : vice-consul, dhr. G. Périer, Ijzerstraat 18.
- Chili : dhr. Kleinberg, E. Beernaertstraat 81.
- Denemarken : vice-consul, dhr. A. Hamman, Langestraat 60.
- Frankrijk : dhr. Guermontprez, Warchaustraat 35.
- Groot-Brittanië : dhr. Templer, Velodroomstraat 61.
- Griekenland : consul, dhr. Borgers, Vindictivelaan 16.
- Haïti : vice-consul, dhr. L. Janssens, Langestraat 72
- Italië : vice-consul, dhr. Hanze, quai (sic) Vindictive 18
- Monaco : dhr. J. Laroye, Stefaniesquare 21.
- Nederland : vice-consul, dhr. Baels, H. Serruyslaan 64.
- Noorwegen : vice-consul, dhr. Laroye, Werfkaai.
- Panama : vice-consul, dhr. E. Van Glabbeke, A. Pieterslaan 24.
- Peru : dhr. L. Van Iseghem, Van Iseghemlaan.
- Portugal : dhr. J. Bauwens, H. Serruyslaan 62.
- Roemenië : dhr. Ramet, Kaaistraat 53.
- San Domingo : consul, dhr. Helsmoortel, Van Der Sweepplein 10.
- Uruguay : dhr. G. Petit, Marie-Joséplein.
- Zweden : consul, dhr. Elias Olsen, Stefaniesquare 39.

SPORT

* PAARDENRENNEN

° Op de Wellingtonrenbaan

Data van de voornaamste wedstrijden :

- 01 juli : Prix Eclipse : 1.000 m., 30.000 fr.

- 11 juli : Groot Internationaal Criterium, 1.000 m., 100.000 fr.
 - 25 juli : Internationale "Grote Prijs" van Oostende, 2.900 m., 100.000 fr.
 - 08 aug. : Derby van Oostende, 2.400 m., 50.000 fr.
 - ? aug. : Grote Hagenkoers (Course de Haies), 3.000 m., 25.000 fr.
 - 17 aug. : Grote "Military Interallié", 3.700 m., 25.000 fr.
 - 21 aug. : Grote "Steeple Chase", 4.500 m. 25.000 fr.
 - 29 aug. : "Grand International", 2.200 m., 500.000 fr.
 - 30 aug. : "Gladiateur", 3.700 m, 25.000 fr.
- Vervoer naar de "Wellington" kan :
- met de tram (vertrek op het Marie-Joséplein)
 - of in een koets (5 fr. per rit, een fooi inbegrepen)

° Op de hippodroom te Bredene :

Wanneer er geen sportief treffen gebeurt op de "Wellington", in juli en augustus, zijn er te Bredene enerzijds galopkoersen en anderzijds draefkoersen.

- voornaamste prijs : internationale "Grote Prijs van het Kursaal", 40.000 fr, te rijden op 14 juli
- vervoer : met de tram, vanuit het Marie-Joséplein of de "Midden-Statie", en met een particuliere wagen (taxi ?) of autocar, prijs overeen te komen

* TENNIS

Prachtige tennisbanen werden twee jaar geleden (in 1924) aangelegd achter de Koninklijke Gaanderijen.

- opengesteld voor het publiek van april tot september
- prijzen : spelers : april, mei en juni : 100 fr.
juli en september : 150 fr.
augustus : 200 fr.
per uur : 5 fr. uitgezonderd aug. 7 fr.
gehele seizoen : 500 fr.
toeschouwers : 2 fr. uitgezonderd aug. 3 fr.
- grote wedstrijden van 25 juli tot 31 juli

* GOLF

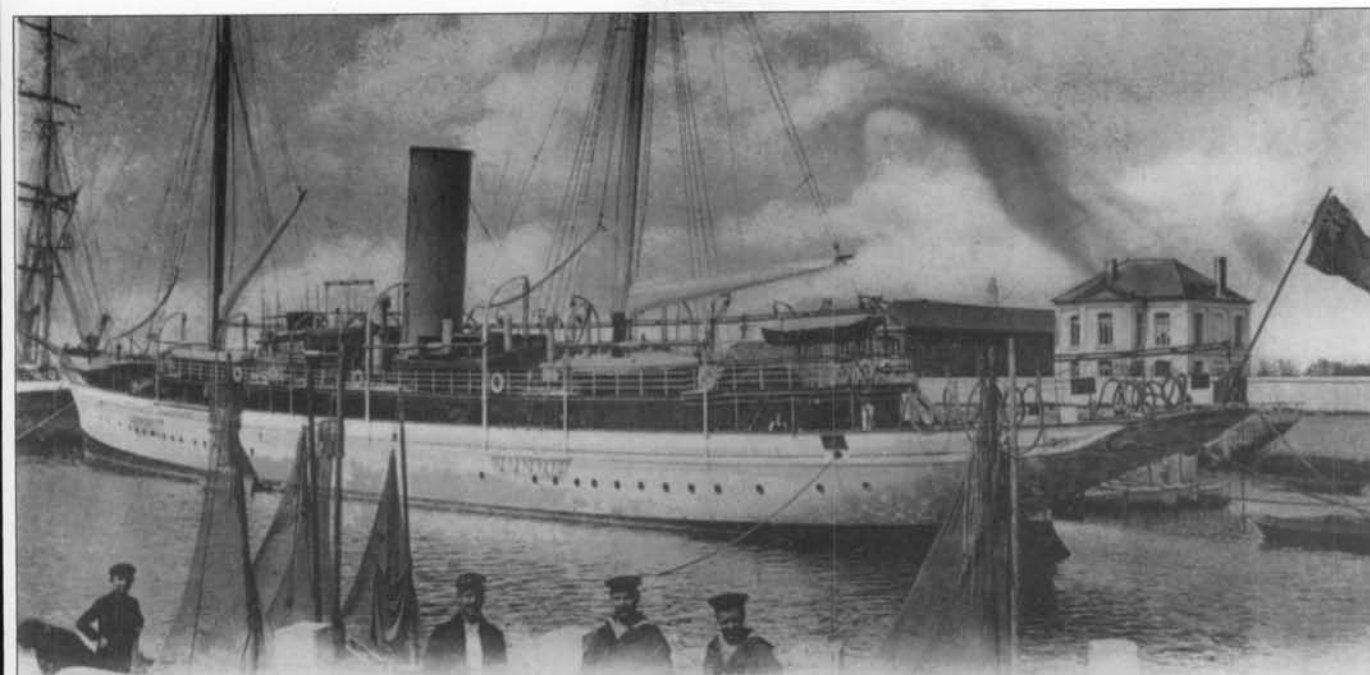
De "Royal Golf Club van België" beschikt over (een ?) golfterrein(en ?), 18 hopen, te De Haan. Op 2 uur van Oostende, een tram elke 15 minuten vanaf het Marie-Joséplein.

Toernooien van juli tot september. In augustus : Grote Prijs van Oostende. Om aangenomen te worden als tijdelijk lid volstaat het om voorgesteld te worden door een lid van de Club of door de secretaris van de Home Club.

Prijs : 1 dag.....20 fr.
1 week.....80 fr.
1 maand....225 fr.
seizoen....400 fr.
toeschouwers : 3 fr.

* SCHERMERSKRING

HET JACHT VAN LEOPOLD II.

Souvenir d'Ostende

Le Yacht du Roi au Port.

Ed. Nels, Bruxelles, Serie 28 No. 21.

Ostende. — Les Fêtes des 3 et 4 Septembre 1905.
L'Alberta, Yacht royal pavoise.
Lagaert, 179.

- Grand Garage Central : Capucijnenstraat nr. 1. Telefoon nr. 272. Prijs voor de excursies : een overeen te komen som (forfait) of per kilometer. Agence Page-Jewett. Wisselstukken.
- For all your Excursions : book British at the "British Travel Bureau", Vlaanderenstraat nr. 1. Telefoon : nr. 327 (Cinema Forum) te Oostende.

 OM TE EINDIGEN : Lijst van de grote gala's in het Kursaal

- Paul Whiteman en zijn orkest
- Florence Mills en haar gezelschap (en het orkest "The Plantations
- De Dolly Doll Sisters in hun revue
- Raquel Meller
- Florence Walton en Leo Leitrin
- Leister Allain-Breen
- La Pavlova
- De Sakkharoff's
- De Russische Balletten van Diaglilew
- De Commanders.

LIDGELD 1997

Het lidgeld voor het lidmaatschap bij de Heem- en Geschiedkundige Kring de Plate is voor 1997 vastgesteld als volgt :

Aangesloten lid :	400 Fr
Steunend lid :	500 Fr
Beschermend lid :	vanaf 1.000 Fr

Mogen wij vragen gebruik te maken van het hierbijgevoegd stortingsbulletin. Alleen diegenen die tot nu toe niet gestort hebben (laatste storting ontvangen op 28 november) ontvangen hierbij een stortingsbulletin.

Ook dit jaar biedt het Grafisch Bedrijf LAMMAING ons gratis de Platekalender aan. Deze wordt samengesteld door onze ondervoorzitter de heer Omer VILAIN. Als thema werd "Oostende gezien op kunstwerken" gekozen.

**STEUNT ONS : WORDT STEUNEND LID i.p.v. AANGESLOTEN LID
 WORDT BESCHERMEND LID i.p.v. STEUNEND LID**

Jean Pierre Falise
 Penningmeester

LAAT-MIDDELEEUWSE PELGRIMSTEKENS EN SIERVOORWERPEN UIT DE KUSTSTREEK

door J.B DREESEN

De kustbewoners waren in de late middeleeuwen (13de-15de eeuw) even ijdel als de huidige bewoners. Het dragen van siervoorwerpen en spelden was toen "in" als nu.

Ons Heemmuseum herbergt in kast nr. 3 een kleine verzameling van dit soort voorwerpen. Ze werden allen gevonden in de kleilaag op het strand te Mariakerke en Raverijde door de Oostende gelegenheids-archeoloog André CHOCQUEEL. Afkomstig uit het franse Bergues-les-Winoques heeft de heer CHOCQUEEL vanaf 1931 tot aan zijn dood in 1957 het strand van Oostende, Mariakerke en Raversijde afgegraven op zoek naar de oudste bewoningsresten van onze streek. Het resultaat heeft hij later overgemaakt aan de stad Oostende.

Een deel van deze verzameling berust in ons Heemmuseum. Het is opgesteld in vijf kasten die de naam van CHOCQUEEL dragen.

Kast nr. 1 bevat het Neolitisch materiaal (8.000-2.000 v. Chr.).

Kast nr. 2 het Gallo-Romeins materiaal (70-270 na Chrs.) en

Kast nr. 3 het Middeleeuws materiaal (12de-15de eeuw).

Kast nr. 4 en 5 zijn gevuld met laat-middeleeuws aardewerk van dezelfde vindplaatsen.

Een deel van de verzameling werd jaren geleden, voor nader onderzoek, overgemaakt aan Bijloke-museum te Gent. Een ander deel ging, voor dezelfde reden, naar de heer Etienne COOLS. Over de resultaten van hun onderzoeken is nog niets geweten.

We keren terug naar onze laat-middeleeuwse siervoorwerpen. Veruit de meeste zijn gemaakt uit een lood-tin 30/60-legering. De grootte varieert van 2 tot 5 cm. en meestal zijn ze achteraan voorzien van een aangegoten speld om ze op kleding, jas of muts te bevestigen.

Naar aard en gebruik onderscheidde men drie grote groepen :

- religieuze of christelijke (waaronder ook de pelgrimstekens ressorteren)
- profane
- en de erotische

De ontwerpers vonden meestal hun inspiratie in het dagdagelijkse leven. Net als nu waren deze siervoorwerpen onderhevig aan de modetrends van die tijd.

Hun verspreidingsgebied strekt zich uit over gans West-Europa, zodat we mogen zeggen dat het toen al een massa-product was.

Sedert het einde van de tweede wereldoorlog liggen de metaaldetectors aan de basis van meervoudige vondsten waardoor de belangstelling voor dit soort voorwerpen flink is toegenomen. Het nadeel van deze opzoekingsmethode is echter dat het meeste materiaal in privé verzamelingen verdwijnt.

De voorwerpen uit ons Heemmuseum werden gevonden in een kleilaag op het strand. De combinatie klei en vocht waren een uitstekende conservator, want de meeste ervan zijn nog in een relatief goede staat.

Het mooiste stuk uit onze verzameling is een rond pelgrimsteken met een doormeter van 3,6 cm. Dergelijke pelgrimstekens worden in Vlaanderen ook wel een VESTELKEN genoemd.

Het stuk stelt twee personen voor die het hemd van de H. Maagd ophouden. Boven het hemd komen nog een ster en een zon voor. Een inscriptie in gotische letters aan weerszijden van het teken geven er de oorsprong van aan. Aan de voorzijde leest men in het oud Frans "Voicie la chemise de Notre Dame d'Aix" (zie hier het hemd van de H. Maagd van Aken). Op de achterkant komt een tekst in latijn voor "Ave Maria, gracia plena dominus". Stijl en schrift op het stuk zijn gotisch en uit de 12de-13de eeuw.

De "vestelkens" werden door de pelgrims op muts of mantel genaaid en tijdens de terugtocht gedragen als teken en bewijs van hun pelgrimstocht. Eens thuis werd het stuk zorgvuldig geborgen opdat niemand anders het kon gebruiken om een (niet)volbrachte pelgrimstocht voor te wenden.

We kunnen ons de dag van vandaag moeilijk voorstellen dat eenvoudige lieden, zoals de bewoners van de hutten op Raversijde, er een mars van driehonderd km. gaan en eenzelfde afstand keren voor over hadden om zich in Aken van zo'n pelgrimskenteken te voorzien.

Een vraag die zich hier stelt is "Waarom Aken" ?

Het antwoord op deze vraag kreeg dhr. CHOCQUEEL van een Brussels ingenieur, een zekere heer M.J. DEJONDT, die het voorwerp had opgemerkt in het museum en het had geïdentificeerd. Hij wist daarover het volgende te vertellen :

"Karel de Grote, die regeerde van 758 tot 814, stierf in Aken waar hij een O.L.Vrouwkerk had laten bouwen, waarin zijn graftombe werd bijgezet. In leven en welzijn onderhield hij zeer goede relaties met de vorsten uit het Midden-Oosten, die hem regelmatig met allerlei geschenken, waaronder relieken uit het heilig land, bedachten.

Geschenken en/of handel van echte of vermeende relieken waren in die tijd zeer gebruikelijk en erg in trek. Toen Boudewijn II, graaf van Vlaanderen, in het begin van de 10de eeuw achter Elftrude (dochter van Alfred de Groote, koning van Wessex) ging had hij buiten de klassieke geschenken voor zijn schoonouders verschillende relieken mee.

Tussen de relieken, die Karel de Grote ten geschenke kreeg, zaten

- het witte kled dat de H. Maagd droeg in Betlehem bij de geboorte van Christus
- de doeken waarin de kleine Jezus werd gewikkeld na zijn geboorte
- het doek waarop Johannes de Doper onthoofd werd
- het doek dat over Christus werd gegooid na zijn dood op het kruis

Op het concilie dat in 809 te Aken werd gehouden, besliste men deze relieken jaarlijks aan het publiek te tonen. Toen in 882 de Noormannen onze contreien binnenvielen, met al de gevolgen vandien, besliste de kerkelijke overheid om de relieken nog slechts om de 7 jaar te vertonen.

Aken kende in die tijd een grote toeloop van bedevaarders. Niet allen West-Europeanen maar ook de bewoners van slavische landen trokken in grote getallen ter bedevaart. In 1440 kende Aken een tot dan toe ongekende toeloop van volk. In 1454 was de toeloop zo groot dat men verplicht was de poorten van de stad te sluiten om een deel van de pelgrims buiten de stad te houden. In 1496 telde men 80.000 guldens bij het beeld van de H. Maagd. Het aantal bedevaarders dat de stad Aken op één dag binnen kwam cijferde zich op 142.000" (1).

Tot daar de "story" van ons pelgrimsteken.

Verder zitten in die deelverzameling de volgende voorwerpen waarvan we hierbijgevoegd een foto of tekening tonen.

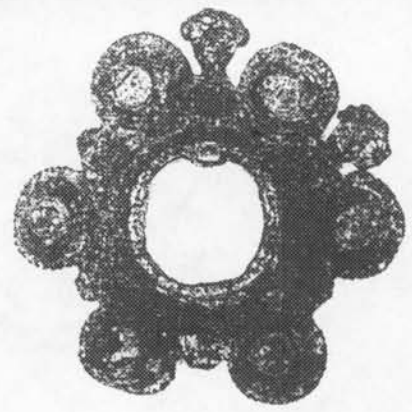
2. Een ronde broche (ϕ 5,3 cm.) met 6 rondingen op de omtrek waartussen vrouwenhoofden (4 ervan zijn verdwenen) waren aangebracht. Centraal is een ronde opening voorzien waarin mogelijks een medaille gedragen werd. Elke ronding is voorzien van een uitstulping.
3. Een ronde broche (ϕ 5,3 cm.) met drie kleine steunpunten op de achterkant. Het stuk heeft een brede rand met een versiering in het midden. De 3 steunpunten op de achterkant maken de functie ervan enigszins onduidelijk.
4. Een ronde broche (ϕ 2,9 cm.) met een afwisselende bol en bubbel versiering op de rand en een bloemversiering in het centrum. Speld op de achterzijde.
5. Een zeshoekige broche (ϕ 2,6 cm) met centrale opening en 6 vijfbladige bloemversieringen op de rand.
6. Een bloemvormige broche (ϕ 1,9 cm.) met 4 bladen met een ronde opening in elk blad en een puntversiering rond elk blad. Speld op de achterkant.
7. Een ronde broche (ϕ 2,4 cm.) met een assymetrische lijnentekening.
8. Een broche met 4 ronde zijden (ϕ 2,5 cm.) waarvan in het centrum een vrouwenbuste voorkomt gekroond met een lelie. Adellijke franse dame ?
9. Staande franse ridder (h. 7 cm.) met schild en opgeheven linkerarm. Ca 1400.
10. Vlaamse ridder te paard met goedendag (h. 3,7 cm.).
11. Vaandeldrager te paard (h. 3,8 cm.), hoofd van de ruiters en 2 paardenpoten ontbreken.
12. Een ovaal medaillon gekroond met een lelie (h. 5,7 cm.) met in het centrum twee gewapende figuren (franse ridder, vanwege

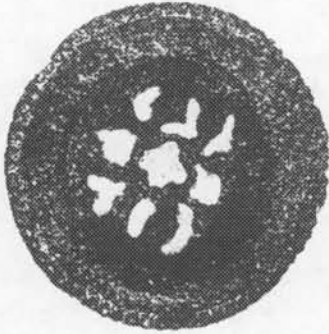
1a

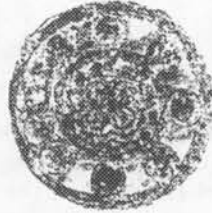
1b.

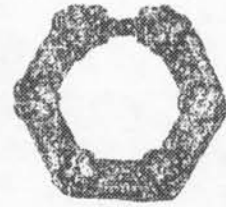
2.

3

4

5

6.

7

8

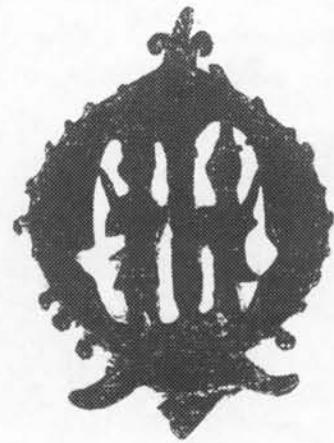
9

10

11

12.

wapenschild met lelies, en een ander niet te definiëren gewapende figuur). Het medaillon is versierd met 4 vierbladige bloemen.

Tot daar een klein onderdeel van de archeologische rijkdom in ons museum.

-
1. André CHOCQUEEL. Les civilisations préhistoriques et anciennes de la Flandre Occidentale. Bruxelles 1950.
 2. Verdere litteratuur :
 - a. Verschenen in "Historia Flandriensis"
 - P. VAN WANZEELE.- Archeologie in Westvlaanderen in 1994/4 art. 3.
 - Over Ieperse erotiekspeldjes in 1994/2 art. 2.
 - Siervoorwerpen en sierspelden uit het Middeleeuws Vlaanderen in 1995/2 art. 3.
 - St Vincentius van Becelare. Een laat middeleeuwse insigne uit Ieperse bodem en de ontdekking van een verloren Iepers "voorgeborghte" in 1996/1 art. 1.
 - P. VAN WANZEELE en D. VANDEKERCKHOVE.
 - Pelgrimsinsignes en ampullen van O.L.Vrouw van Boulogne in 1995/4 art. 3.
 - b. Andere uitgaven.
 - Brugge onderzocht. 10 jaar stadsarcheologisch onderzoek. 1987.
 - Schatten uit de Schelde. Markiezenhof. Bergen op Zoom. 1987.
 - Heilig en profaan. 1.000 laat-middeleeuwse insignes uit de collectie H.J. VAN BEUNINGEN en A.M. KOLDEWEIJ. 1994.
 - Monumentenzorg in Vlaanderen. Vragen omtrent archeologische monumentenzorg. Vlaamse Gemeenschap. 1995.

VEILING 1997

Op donderdag 30 januari 1997 gaat voor de 25ste maal de jaarlijkse Veilig van de Plate door onder leiding van de heer O. VILAIN.

Zoals steeds komt er een % ten goede van "De Plate". Dit procent wordt vastgesteld op 20 % dat afgehouden wordt van de verkoopsom.

Personen die wensen stukken te laten veilen mogen de lijst van de te veilen stukken (zo gedetailleerd mogelijk) binnenbrengen bij de heer O. VILAIN, Rogierlaan, 38 bus 11, Oostende.

De stukken (boeken, foto's, affiches, plannen, enz., maar geen breekbare voorwerpen) moeten wel betrekking hebben op Oostende of de kuststreek.

F L O R A

In onze reeks bijdragen over beelden en monumenten in Oostende wijdden wij ooit een korte bijdrage aan "Flora", een sculptuur die een vrouwelijk naakt voorstelde en opgesteld stond in het Leopoldpark, in de kleine "pergola", ongeveer rechtover het "ondergrondse" tuinmanhuisje, kortom tegenover de "kommeerebank" (1).

Dit naakt was blijkbaar te onzedig voor sommigen, onaanvaardbaar dus. Op een goeie keer werd ze dan ook in de vijver gekeild.

Uit een gemeenteraadsverslag van het jaar 1939 volgende bloemrijke passage. Let ook op de grondreden van de interpellatie die op 't eerste zicht niets met "Flora" te maken had, maar bij nader toezien alles (2).

Norbert HOSTYN

DE INTERPELLATIES

De heer Claeys over de betooging van het Kroontje

De h. Claeys interpelleert over de sluiting van de feesten op het Kroontje, waar in de sluiting een stoet uitging waarin men een kapelletje droeg en een papborstel om de mensen te zegenen. Hij protesteert dat zoo met den godsdienst gespot werd en vraagt dat de toelagen voor dergelijk verzet niet meer zouden gegeven worden.

Schepen Vroome. - Door het Schepencollege werd nagegaan wat gebeurd is. Het bestuur van die feestcommissie werd uitgenoodigd. Het zal volgens een schriftelijk antwoord, waarvan hij kopij voorleest, niet meer gebeuren.

De h. Moreaux. - De politie zal in 't vervolg optreden.

De h. Daems. - Er was geen politie.

Schepen Peurquaet. - Ze waren naar Flora aan 't zoeken.

Ik keur dergelijke betooging af, maar ik wil er gebruik van maken om te zeggen dat in bepaalde gebouwen en weekbladen, de bevolking ook opgeruid werd tegen het beeld Flora van den hof.

Door bepaalde personen werd beroep gedaan op fanatickers.

De heer Smissaert betreurt het insgelijks, maar is niet overtuigd, dat het soms geen uitdagingsagenten zijn, zoolang het onderzoek het tegenovergestelde niet uitwijst.

Schepen Vroome. - 't Is alsof ge zoudt zeggen, dat de pastoor die stoet in gang zette.

De h. Smissaert. - Als ge 't niet weet dan moet ge 't niet zeggen.

Schepen Peurquaet. - Er zijn mensen die veel plezier hebben in dat gebeurde en in een kerk werd tegen dat beeld gepredikt.

Het is thans gekend, dat jonge lieden daarna uit een bepaald gebouw van de Stockholmstraat gekomen zijn om een lied te zingen voor het omgeworpen beeld. Het waren er van de Katholieke Actie Jeugd !

Schepen Vroome. - Waarom doen ze hetzelfde niet met "Manneke Pis" te Brussel ?

De h. Dekeyser. - In de Sixtijsche kapel en de kerken ziet men veel meer.

Schepen Peurquaet. - Wanneer die menschen hun theorieën willen doorvoeren, dan moeten ze het ook doen in zekere van hun gebouwen.

De h. Smissaert. - Diegenen welke spreken van opruiers, waren vroeger zelf de grootsten.

Schepen Peurquaet. - Ze plakken en drukken niet allemaal voor de communisten in tijd van kiezing, zoals gij gedaan hebt.

De h. Pick. - Ik zou graag dat al het noodige gedaan wordt om de schuldigen te vinden.

De h. Feys. - Zal Flora daar nog lang liggen ?

De h. Smissaert. - Tot ze het water van den hof uitgedronken heeft.

-
- (1) De Plate - 19de jg., okt 1990, blz. 263.
 - (2) Uit "De Duinengalm".

DE MIST - HET ONGEVAL LANGS HET KANAAL BRUGGE-OOSTENDE

Er gebeurde een vreselijk ongeval op maandag 7 november 1898 langs het kanaal Brugge-Oostende op ongeveer 500 meter van de zeesluis Sas Slyckens die het kanaal in verbinding stelt met de achterhaven van Oostende.

Ziehier de omstandigheden die een van onze collega's in dat verband publiceerde.

In de namiddag kwamen Mr. BAROEN bediende van het Kursaal, zijn vrouw en zoon van 12 jaar, Mr VERVEERT en een toezichter van Bruggen en Wegen terug in een koets van Oudenburg, het fiere dorp op korte afstand van Oostende.

De koets, een open landau, werd bestuurd door Mr. PIERLOOT, verhuurder. Bij de terugkeer naar Oostende langs het kanaal stak er een zeer dichte mist op en de temperatuur daalde gevoelig. Op een gegeven moment, het moet rond 17 uur geweest zijn, vroeg Mr. BAROEN aan de koetsier het dak te sluiten. In plaats van zijn gespan te stoppen boog de koetsier achterover om het dak op te trekken en hierbij verloor hij de teugels.

Het paard, niet geleid, draaide naar rechts en kwam in het water terecht de koets meesleurend. PIERLOOT, die het gevaar zag, wou de teugels terug grijpen maar te laat. Hij sprong van zijn stoel, maar in plaats van naar links te springen, de kant van de baan, sprong hij in het kanaal en verdween. De toezichter van Bruggen en Wegen die eveneens de verkeerde richting van het paard waarnam opende bruusk de deur links en kon uitstappen op het ogenblik dat de koets in het water viel. Hij viel op de berm. De kleine BAROEN die achterin in de landau zat, tussen zijn vader en moeder, ontkwam al zwemmend naar de berm, wanneer Mr. en Mevr. BAROEN, Mr. VERVEERT en PIERLOOT drenkelingen waren.

Mr. BAROEN, die intussen ook uit de koets was geraakt, riep meerdere malen om hulp maar de mist was zo dicht dat men hem niet kon zien vanop de berm. Trouwens, er was geen persoon, in de omtrek was men temidden van de velden. De kleine BAROEN en de toezichter riepen om hulp en schreeuwden met al de kracht van hun longen onmachtig te zijn bij die vreselijke catastrofie.

Enkele minuten later kwam er een andere koets aan, daarna landbouwers zwaaiend met lantaarnen en persen maar het was te laat, niemand werd er nog levend uitgehaald.

Mijn vraag naar de leden van De Plate is : kan mij iemand meer inlichtingen bezorgen over de aangehaalde PIERLOOT of een familietak ?

Roland PIERLOOT
Elisabethlaan 21

Le brouillard --- L'accident du Canal Bruges-Ostende

De duitsche overheid deed heden de volgende plakbrief in 't Vl. Fr. en duitsch, aanplakken.

BERICHT

1. De verzoekschriften aan het Generaal Opperbevelhebberschap van het Marinekorps zullen voortaan in het duitsch (Hoogduitsch) opgemaakt worden, en in geval de opsteller deze taal niet voldoende machtig is, in het Vlaamsch (Nederlandsch). Verzoekschriften opgesteld in de Fransche taal, komen niet in aanmerking.
2. Zonder vooragaande toelating der Kommandantuur is het verboden drukwerken te laten vervaardigen, uitgegeven of rondspreiden.
3. Het verbod van verkoop van sterke dranken wordt herinnerd. Deszelfs overtreding zal het sluiten der herberg voor gevolg hebben.
4. Het wordt opnieuw herinnerd dat niemand, zonder Duitschen reispas, de Stad Oostende verlaten mag.
5. Iwoners hebben valsche geruchten verspreid over zoogezegde achteruitwijking van duitsche krijgsweddingen en over misverstand in het duitsch leger. Ik waarschuw de bevolking dat het verboden is, 't zij ware of onware inlichtingen, alhier of over de grenzen, aangaande de betrekkingen tusschen de duitsche legers en hunne verrichtingen te verspreiden. Wie daarop inbreuk maakt wordt volgens de krijgswet bestraft en daarenboven moet de stad zich aan strenge boeten verwachten.
6. Een uitgebreid rechterlijk onderzoek, in den loop van hetwelk vele schuldigen aangehouden en onvreemde waren in beslag genomen werden, bewees dat, kort voor de bezetting der Stad Oostende door de duitsche troepen, deszelfs inwoners de tolhuizen en de magazijnen van koopwaren hebben geplunderd, zonder dat de Belgische spoorweg- en tolbedienden er zich tegen verzet hebben. Het onderzoek wordt voortgezet. Ik raad dringend aan alle onvreemde en heimelijk verborgen voorwerpen zoo spoedig mogelijk en vrijwillig hier af te leveren. Alleen op deze wijze zal de veroordeeling door den Krijgsraad kunnen vermeden worden.
7. Tot op 28n Januari, 's avonds, moeten de eigenaars en bewakers van huizen bij de Kommandantuur aannelden, n alle automobiels en wielen voor automobiels., verders, zelfs schijnbaar ontbruikbare herstellingstukken en banden in caoutchouc, die zich nog in de huizen of in de bewaarplaatsen der bewoners bevinden. Het verzuimen der verklaring zal inbeslagneming en straf voor gevolg hebben.
8. Elkeen heeft voor zich en zijne familie de verplichting de aanstekelijke ziekten onmiddellijk bij het stadsbestuur aan te geven. Wie daaraan nalatig blijft, werkt tot verspreiding van besmettelijke ziekten mede en valt onder de toepassing der wet.
9. Vrouwpersonen, die zich aan de ontucht overleveren, moeten zich in de politiebureelen op de aldaar gehouden lijsten laten inschrijven en zich regelmatig aan het geneeskundig onderzoek onderwerpen. Zij, die zich aan dit onderzoek onttrekt zal aangehouden, en na het ondergaan der straf, naar eene andere plaats vervoerd worden.

Oostende, den 25 januari 1915.

De Stadskommandant,
BITTINGER
Kapitänleutnant

Woensdag 27e Januari. -

HONDERD EN VIJFDE DAG DER BEZETTING.

Heden 's keizers geboortedag : Willem de Meeneidige treedt heden zijn 57e jaar in.

Van in de vroegte zijn vele pinhelmen op straat; zij hebben hun beste plunje aangetrokken. Aan enkele huizen, waar de duitschers nestelen, waait de duitsche vlag. Om 9 1/2 ure wordt, in de HH. Petrus en Pauluskerk, een dienst gehouden, bestaande uit preek en

zang, zoo voor roomschkatholieken als voor protestanten. Over den predikstoel hangt de duitsche vlag. Het H. Sakrament werd in tijds uit de kerk weggedaan.

Rond 10 1/4 ure vatten 3 kompanien met muziek, - samen ruim 450 man - post op de Groote Markt. Zij staan daar gedurende 3/4 uurs te bibberen van de koude ('t vroos verleden nacht tamelijk wel, en de warmemeter stond om 10 ure, in de zon, op vriespunt) tot het om 11 ure Sinjeur TÄGERT, scheepskapitein en bevelvoerder der mariniers behaagde den wapenschouw te beginnen; In min dan 8 minuten waren wapenschouw en zwanen... verschooning parademarch afgeloopen. Er was nog al volk om het poesjenellenspel der duitschers te bezien - beter naam vinden wij niet om de parademarch te bestempelen !

's Namiddags krioelden tal van herbergen en koffijhuizen van duitschers, die tusschen pint en glas, hunnen keizer vierden !

* * *

Deze namiddag, rond 3 ure, moesten MM. LIEBAERT, burgemeester, THONÉ, gemeentesekretaris en DEPUYDT, bureeloverste van het Sekretariaat, naar de Kommandantur. Men vroeg hun : hoe vertaalt gij *mit Erlaubniss* ? - "Met toelating", luidde het antwoord. - "Waarom wedersprak de duitsche officier, vertaaldet gij dan *mit Erlaubniss* door zonder verzet en in 't Fransch door *sans protestation* ?

(Hij toonde die heeren den plakbrief gister uitgeveerdigd, waarin o.a. voorkomt dat de hangaars geplunderd werden zonder dat de bedienden van den Ijzerweg en Tolwezen er zich tegen verzet hebben; in 't duitsch staat *mit Erlaubniss*, hetgene beteekent dat die plundering geschiedde *met de toelating* van gezegde bedienden).

"Wie deed deze vertaling ?" voegde de duitsche officier (GLAESMER) er aan toe ? - "M. DEPUYDT" antwoordde M. LIEBAERT.

Daarop zei BITTINGER dat M. DEPUYDT veroordeeld was tot 8 dagen gevang voor de vervalsching van een openbaar stuk.

Zulks ging natuurlijk M. DEPUYDT niet, die, overigens, niets aan de zaak begreep. Zeker van zijn slag zijnde, 't is te zeggen, wetend dat hij goed vertaald had, vroeg hij naar het stadhuis te mogen terugkeeren om de door hem geschreven vertaling te halen. GLAESMER vergezelde hem. Beide kwamen algauw met het stuk terug en het bleek dat er in den oorspronkelijken tekst stond : *avec permission* en *met toelating*, maar dat die woorden veranderd waren geworden in *sans protestation* en *zonder verzet*. "Wie deed deze verandering ?" vroeg BITTINGER. "Het Schepencollege", antwoordde M. LIEBAERT, die deed opmerken dat eene drukproef naar de kommandantuur was gestuurd geworden en dat deze geene de minste opmerking had gemaakt.

BITTINGER liet zich uit zijn lood niet slaan en beweerde dat hij alleen den duitschen tekst overzag; voor wat de Fransche en de Vlaamsche vertaling betrof, hij betrouwde op het College.

Hij zei ook dat in den plakbrief van den 5 januari met opzet het woord *Faulenzer* (luiaard, leeglooper) vertaald was geworden door *werkloozen*.

M. THONÉ bekend hebbende dat het geschrift der verandering op den tekst van M. DEPUYDT van zijn hand was, en hij zulks had gedaan na eene bespreking van het Schepencollege - 't gene M. LIEBAERT bevestigde, er aan toevoegende dat het College de verantwoordelijkheid aannam van de verandere vertaling - werd M. DEPUYDT buiten zaak gesteld.

Wat M. THONÉ betreft, hij werd op staanden voet veroordeeld tot 3 dagen gevang en onmiddellijk aangehouden.

M. THONÉ werd door een onderofficier naar de wacht der Groote Markt gebracht, en van daar, tusschen 2 soldaten, bajonet op het geweer, naar de gevangenis Houley.

Intusschen sloeg GLAESMER op het stadhuis de vertaling aan van den plakbrief van 5 Januari. Het Schepencollege, bijeengeroepen, besloot geene pogingen ten voordeele van M. THONÉ te doen, zulks in zijn belang zelf, zooals men wel begrijpen kan.

Deze avond, (9u20), wierpen vliegers 3 bommen uit, 2 in het Koersenplein en een in een onbebouwd grond, tusschen de nrs. 23 en 25 der Timmermanstraat. De bom gleed langs den zijgevel van het nr. 23 en miek aan den voet van den muur een put van ongeveer anderhalve meter lengte, een halve meter breedte en een halve meter diepte; eenige steenen werden uit den muur gerukt. Al de ruiten werden verbrijzeld in de Timmermanstraat.

Op de "bommenwerpers" die het ongetwijfeld gemunt hadden op de school der Stuiverstraat, waar vele Duitschers liggen, werd niet geschoten.

Donderdag 28e Januari. -

HONDERD EN ZESDE DAG DER BEZETTING

Op de markt deze morgen - gelijk verleden week. De boter geldt 4.00 tot 4.50 f. en de verse eieren 0.16 tot 0.18 f. het stuk. De groensels, zooals gewoonte.

Tussen 5 1/2 en 6 ure van den avond werden, met de oostenrijksche kanonnen opgesteld achter het militair hospitaal, aan den Vuurtorenwijk schietoefeningen gedaan op Cibles (schietschijven), in zee voortgetrokken door tuibootten en van tijd tot tijd van uit Mariakerke door lichtwerpers verlicht.

Een weinig na 7 ure vloog een bevriend vliegtuig over de stad. Van op den Watertoren werd er op geschoten : het vliegtuig verdween onmiddellijk. Ongelukkig had het schieten een slachtoffer gemaakt : een Duitsch schrapnel kwam terecht op het dak van het huis nr. 9 der Ijzerenwegstraat, boorde een gat door het dak en de zoldering en kwam in de voorkamer van het tweede verdiep terecht, bewoond door den genaamde Louis-Frans DERUDDER, vischkooper, 55 jaar oud. Eene schrikkelijke ontploffing had plaats : de 3 vensterramen werden in gruzelamenten geslagen, twee vensterkozijnen vernield, al de meubelen stuk geslagen en de kleederen die in de kas staken werden in honderde stukskens verhakeld; een deel ervan kwam zelfs terecht op de telefoondraden die voor de deur hangen.

Een stuk van den "schrapnel" drong door de zoldering van het eerste verdiep, sloeg al de ruiten der voorkamer stuk en kwam eindelijk terecht op het gelijkvloers, waarvan de voorplaats voor herberg dient, gehouden door de weduwe GOGGELS. De dochter des huizes, Adrienne, die juist bezig was met naaien, werd licht aan den schouder en aan het been gekwetst.

Op het gerucht der ontploffing kwamen duitsche mannen van het Rood Kruis aangelopen. Zij zochten het huis af en vonden op de voorkamer van het tweede verdiep, op het bed, het deerlijk verminkt lijk van den ongelukkigen DERUDDER : de arme man was het rechter been tot schier aan de heup en een teen van den linker voet afgeslagen, de buik opengereten en een stuk van den hals afgerukt. Men denkt dat de dood oogenblikkelijk moet geweest zijn. Het lijk werd naar het doodenhuis overgebracht.

Omstreeks kwart voor 7 ure had DERUDDER eene zijner getrouwde dochters ontmoet die hem, zeer rap voorbij ziende stappen, toeriep : "Vader, gij stapt gelijk een dijkendelver !" - "Denkt gij dan, - luidde het antwoord, dat ik geerne eene bom op het hoofd zou krijgen ?" De arme man dacht zeker niet dat hij zijne dood zoo nabij was !

Het mag nog een geluk geheeten worden dat, sinds de intrede der duitschers, de vrouw en de zoon van het slachtoffer bij eene getrouwde dochter inwonen - anders had men voorzeker meer slachtoffers te betreuren gehad !

* * *

Deze morgen om 9 ure, vergaderde het Schepencollege met het oog op 't voorval Thoné van gister. Men gelukte erin de plaatsmajoor KRÜKENBERG op de hoogte te stellen van 't gene was voorgevallen, men gaf hem den gemaakten tekst en beloofde al de plakbrieven door nieuwe te doen overplakken.

KRÜKENBERG gaf het College voor raad de zaak aan hem over te laten en niets ten voordele van M. THONÉ te doen. Kort nadien liet hij weten dat het onvoorzichtig zou zijn voor die zaak naar de Kommandantuur te gaan.

's Namiddags ging M. DEPUYDT toch naar de Kommandantuur ten einde te bekomen dat de strenge gevangenisstraf van M. THONÉ (1) zou worden verzacht. Hij werd barsch weg terug gestuurd.

Het Schepencollege stuurde daarop een fransche brief naar de Kommandantuur in welke brief hij liet weten dat, als gevolg op het bevel daags te voren gegeven, de noodige maartregelen zouden getroffen worden om over de beruchte plakbrieven den tekst te plakken, door de Kommandantuur veranderd.

Het Schepencollege pleitte verder zijn goede trouw. Werden in de eerste vertaling de duitsche bewoordingen niet letterlijk vertaald, de meening en de bedoeling van het Schepencollege waren de zin zoo trouw mogelijk terug te geven.

De begane misslag is vooral deze van het Schepencollege, stond er verder in dien brief; M. THONÉ moest, diensvolgens, niet alléén de verantwoordelijkheid dragen.

Na gewezen te hebben op de moeilijkheid der taak welke het Schepencollege te vervullen had, eindigde de brief met de hoop uit te drukken de straf van M. THONÉ te zien verzachten (2).

Vrijdag 29e Januari. -

HONDERD EN ZEVENDE DAG DER BEZETTING

De duitsche overheid heeft bevolen de plakbrief van den 25e Januari, waarin o.m. de woorden voorkomen voor dewelke M. THONÉ werd aangehouden, terug aan te plakken, ditmaal, nochtans, behoorlijk vertaald. Thans prijkt op onze muren dat *met toelating van spoorweg- en tolbedienden* hangaars alhier werden geplunderd. 't Is toch eene aardige zaak : vuilpot wrijft altijd zijn eigen vuiligheid in een anders gezicht !!!

Deze avond is het nieuw koffijhuis voor officieren, ingericht in de lokalen der *Société Littéraire*, Groote Markt, opgegaan. Wij waren deze morgen in de gelegenheid er een oogslag in te werpen : de halve ronde, op den hoek der Kapellestraat, is in een soort van fumoir of rookkamer herschapen, met rondom roode canapés - in den grond een stuk van het kostelijk rood tapijt uit de rotonde van den Kursaal. Nevens de halve ronde, de bar, of de plaats waar de toog staat, en er nevens, een tweede fumoir; in beide fumoires staan zetels, marmere tafels en andere meubelen, uit het *Palace Hotel* komend. Van de tweede rookkamer komt men in de biljartzaal, in dewelke een prachtig tapijt ligt, ook van het *Palace Hotel* voortkomend; aan de muren der biljartzaal, allerhande schilderijen, uit villas en hotels medegenomen. De biljartzaal geeft toegang tot de vergaderzaal, waarvan de muren behangen zijn met duitsche vlaggen in draperijen opgehangen. Hier ook vinden wij allerliefste en allerrijkste tafels en stoelen, van het *Palace Hotel* en andere hotels afkomstig; ook eenige schilderijen (3) aan het stedelijk Museum....ontleend.

In den grond, nog een stuk van het rood tapijt van den kursaal. De verlichting der verscheidene plaatsen is verzekerd oor eenige der schoonste lusters van het *Palace* en door elektrische gloeilampen, in overvloed.

Deze morgen rond 10 3/4 ure, vaarde de onderzeeboot U.21 onze haven binnen. 's Avonds vertrok zij naar Brugge.

* * *

Volgende plakbrief, in 't Vl., Fr. en duitsch opgesteld, werd heden uitgeveerdigd :

VASSTELLING DER HOOGSTE PRIJZEN VOOR DE EETWAREN

Par. 1

Voor de steden en gemeenten der provincie West-Vlaanderen die onder mijne bevelen staan, stel ik de hoogste prijzen der eetwaren vast als volgt :

Inlandsche tarwe	32,00 f. de 100 kilos
Rogge	28,00 "
Gerste	27,00 "
Haver	28,00 "
Turksche tarwe	25,00 "
Erwten	45,00 "

Rundvleesch		
Kookvleesch	1,50 f.	de kilo
Gebraad, harst, roastbeef	2,20	"
Kalfvleesch		
Blanquetten	1,70	"
Gebraad	2,40	"
Zwijnvleesch	1,80	"
Schapenvleesch	2,20	"
Melk	0,24	de liter
Boter	3,25	de kilo
Aardappelen	10.00	de 100 ks.
Koffij	3,00	de kilo
Zout	0,15	"
Suiker	0,90	"

Ik behoud mij het recht voor, uitzonderingen toe te laten.

Par. 2

De verkoopers van hooger gemelde eetwaren zijn gehouden hunnen voorraad te laten kennen aan de Intendantur van het Marinekorps op aanvraag en hem aan die overheid af te staan op hare requisitie.

De overnemingsprijs zal vastgesteld worden door de Intendantur, rekenschap houdende van de bepaalde hoogste prijzen, alsmede van de waarde en het nut der waren, na deskundigen gehoord te hebben.

Par. 3

Degene die meer eischt dan de vastgestelde prijzen, die zijnen voorraad verduikt, die niet voldoet aan de requisitie der bevoegde overheid, ingevolge par. 2 of hare bevelen niet rechtzinnig volbrengt, zal verwezen worden tot eene gevangzitting die 1 jaar kan bereiken en eene geldboete die 10.000 mark kan bedragen, ofwel tot eene dezer straffen.

Het onmiddellijk sluiten van de winkels der plichtige handelaars kan ook bevolen worden.

Par. 4

De tegenwoordige verordening komt in voege den dag harer bekendmaking. Ik zal den datum harer afschaffing vaststellen.

Brugge, 8 januari 1915

VON SCHRÖDER
Kommandierende Admiraal

-
- (1) Hij zat opgesloten in eene cel.
 - (2) Nooit kwam antwoord op dien brief en M. Thoné werd dan 30n Januari, om 5 1/2 ure, in de Kommandantur losgelaten. Veertien dagen nadien, op 13 Februari, moesen MM. Liebaert en Verdeyen verschijnen voor Herr Dr von Leeuwen, onderzoeksrechter der eerste legerafdeeling : daar meldde men hen dat zij veroordeeld waren tot elk 500 mark boet voor onjuiste vertaling vane enen plakbrief.
 - (3) Te weten : A. Sohie nr. 246; Ph. Swyncop nr. 245; Em. Spilliaert "la nuit, temps calme" nr. 239, "Une éclaircie"; Mtem Melsen nr. 250; Omer Coppens nr. 236.

AANKOPEN, SCHENKINGEN EN ANDERE OPNAMEN IN INVENTARIS 1995

** VAN WELSENAERS.J.mvr

0124/94 SCHOUWLAP met rood,geel,groen borduurwerk.125x29 cm.gemerkt a.G1.
SCHOUWLAP met rood,geel,groen borduurwerk.120x30 cm.gemerkt b.G1.
ONDERLEGGER in gehaakt garenwerk.6 stuks.c1,0 51cm,G1.
c2,0 48 cm,G2.c3,0 28 cm,049.c4,053.c5 0 18 cm,041.c6,09cm,041.
SCHOUWLAP in gehaakt linnen.2 stuks.d1,175x43,G2.d2,190x46,G2.
ONDERLEGGER in gehaakt linnen.8 stuks.e1,66x28,G1.e2,23x36,040.
e3,27x27,040.e4,053.e5,0 25cm,042.e6,0 14,041.e7,0 13,041.
e8,0 11,041.

** VANDAMME.G.

0066/95 PLAN.2 planafdrukken van Oostende omstreeks 1950.70x72 cm.a+b.

0278/95 PLAN.Plan general de la cote Belge.1/5000.1912-1913.0,6x12 m.

** VANDECASTEELE.L.

0205/95 FOTO in kleur.30x40 cm.Mailboot Prins Filip, met aanduiding
Oostende-Dover.

** VANDENBERGH.mvr.

0044/95 BOEK.Jean Massart.Le front de Flandre.Bruxelles 1919.149 blz+ 20
kaarten.

** VANDENBROUCKE.

0368/95 STEMPELAFDRUKPERS.met stempelafdruk AMC.LACOURT NOTARIS OOSTENDE.
met leeuw in wapenschild en kroon erboven.

** VANDENBROUCKE.J.

0150/95 SIERBORD in porselein."Jubileum Congres Horeca 1921-1971.Brugge
juni 1971.0 19,5 cm.Met zicht op Brugge + menu v/d feestviering.

0151/95 STALLANTAARN in blik.Merk Feuerhand.Barst in het glas.h 33.0 17,5

0152/95 JUK in leer,hout en ijzer voet koeien.l 70 cm.

** VANDERWAL.F.

0358/95 BRIEVEN.4 copies van brieven mbt de oprichting van het herden-
kingscomit{ " Pastoor PYPE ".in 1962.

0359/95 BOEK.R.Denys." Men}ire Herry ".Wervik 1964.24 blz.

** VANOVERSCHELDE.F.

0129/95 FOTO.4 kleurfotos van modelbouw BR.57.1 kleurfoto van schip BR.57.

** VANTORRE.A.

0019/95 NAAMLIJST van de inwoners van Oostende die dienden bij de Royal
Navy Belgische Sectie.

** VENS.R.

0002/95 BOEK.J.J.Abbinck.Het Zeerecht en de Zeeassurantielwetten aller volkeren.3de deel.Amsterdam 1853.421 blz.LXX blz aanvullingen.

0052/95 PAPIEREN ZAK.Extra fijn tafelzout 0.L.1 kilo.Tekening van vissers schip met kenletters 0.L.

0257/95 BOEK.Paul Mommerency.Zo is Doomkerke.Ruiselede 1976.79 blz.

** VERBEKE.C.

0441/95 INVALIDITEITSBEWIJS op naam Verbeke.2 mei 1929.Gemerkt a.
b.UITTREKSEL.Extrait des ordres journaliers du 23 aout 1906.
Regiment du Genie.Op naam Verbeke.

** VERBROEDERING RNSB.

0204/95 MODEL v/d korvet K193 BUTTERCUP(met bijkomende naamgeving K226
GODETIA)in kunststof.L 88 cm.B 13,5 cm.WV 34 cm.Met kap i/plexi.

** VERCNOCKE.R.

0135/95 FILMAFFICHE.Daens.49x35 cm.

0290/95 BROCHURE.a.Oostende burgemeesters d/d tijden heen.Verkiezing 1982
b.Lijst van de sorteersectoren.

0342/95 BROCHURE.a.Oostende 1000.1964.b.TIJDSCRIFT.Post,sortering
en vervoer.nr3.Okt69.

** VERDONCK.

0055/95 FILM.3 filmen van 35 mm met onderwerpen mbt Oostende.
a.FILM.Proef of inauguratiereis van de mailboot Prinses Astrid
op 24 april 1930.
b.FILM.Verband houdende met de OSTEND SWIMMING CLUB.
c.FILM.Verband houden met een stoet ofte Zeewijding.

** VERHAEGHE.J.

0244/95 FOTO van de Gerechtszegel van Oostende uit 1630.Met wapenschild
en latijnse tekst,vertaald:"Betoon,Heer,aan ons Uw barmhartigheid"
2 ex.

** VERKNOCKE.R.

0110/95 POSTER.a.Berggrivier en bossen.70x100.a.Zeilboot onder zeil.70x100
c.Besneeuwde bergen met bos op voorgrond.70x100.

** VERMEERSCH.

0059/95 TEKENING van een molen in oranje-rood vet potlood.Get.o.r.
A.Brug.1980.A4 formaat.op karton.

** VERMEERSCH.G.

0033/95 FOTO.a.zw.op karton.30x39,5 cm.Strand en Kursaal in de zomer.
b.zw.op karton.47x19,5 cm.Zeedijk en kursaal voor WOI.

- 0053/95 FOTO.a.Huwelijksfoto met bloemen.Foto.E.De Souter.Ostende.
b.Kind met hond op zitbank.Foto.Duhameeuw.Ostende.
- 0058/95 BROCHURE.a.De Zonnelijn.Bijlage De Streekkrant.94 blz.
KALENDER.b.Kalender met gravuren.Kamer voor Handel en Nijverheid
Arr.Oostende.Jubileum 1803-1978.2 ex.+ (2 ex PM)
- 0084/95 BORD in wit porselein.Gemerkt op achterkant,Arend met hakenkruis,
FL-UV.Bavaria 1942.0 23,5cm.
- 0092/95 FOTO.3 foto's.zw.Brugge en onmiddellijke omgeving.Gemerkt a,b+c.
- 0132/95 SCHOENVORMHOUDER in metaal .
- 0140/95 FOTO ingekaderd.32x24,5 cm.Tramwagen met trampersoneel.
- 0263/95 WEEKBLAD.De Zeewacht.a.91ste.nr4.25/1/85.b.90ste.nr5.3/2/84.
c.91ste.nr6.8/2/85.d.91ste.nr7.15/2/85.e.91ste.nr8.22/2/85.
f.91ste.nr17.26/4/85.
- 0333/95 LITHO.Fotocopy van Litho Claassen.a1.Monument de Sa Majest{ la
Reine des Belges.Louise d'Orleans.A3 formaat.a2.idem A4 formaat.
b.Fotocopy van foto.Spelende jongens aann Vagevuur.1875.A3 form.
- 0393/95 AFFICHE OOSTENDE.a.KALENDER KRO.1-20/10/95+6-20/10/95.c.CONCERT
Nat.Ork.Belgie.CKO.29/10/95.60x42 cm.d.THEATER Antigone.CKO.
25/11/95.63x38 cm.e.CONCERT.Artemisquartet.FCPO.18/11/95.43x23cm.
- 0417/95 BROCHURE.a.7de veiligheidsbrochure Brandweer Oostende.1994.
b.8ste veiligheidsbrochure Brandweer Oostende.1995.
c.Open monumentendag 10/9/95.
- 0418/95 AFFICHE OOSTENDE.Toneel SPIEGEL.De zelfmoordenaar.nov95.42x30 cm.
- ** VERSCHINGEL-FOUQUET.
0325/95 BOEK.E.Hinzelin.Histoire illustr(e de "LA GUERRE DU DROIT" 3delen
gemerkt a,b en c.
- 0326/95 BOEK.Karel Clybouw.Geschiedenis van het onderwijs te Bredene.
2 delen gemerkt a en b.Flandria Nostra.1986.
- ** VERSLUYS.R.
0259/95 MENU.Inhuldiging nieuw kantoorgebouw.Kamer van het Bouwbedrijf
Rigio Oostende-Veurne-Diksmuide.29 april 1995.
- 0330/95 BROCHURE.Ten dienste van het ondernemen.Kamer Bouwbedrijf.z.j.
- ** VILLE D'ATH.
0367/95 AFFICHE N/OOSTENDE.STUDIEDAG.Pommeroeul 20 ans apr}s.21/10/95.
42x22.2 ex.
- ** VLAAMSE GEMEENSCHAP.
0134/95 JAARVERSLAG 1993 Dienst Volksontwikkelingswerk.152 blz.

** VLAMINCK.P.

0369/95 SCHILDERIJ.Olie op doek.43x59 cm.Niet ingekaderd "Vernielde vuren-
toren van Oostende 1915".Getekend o.l.GEV 7 sept 1915.E.Pauwels.
9/9/1915.

** VVF.OOSTENDE.

0187/95 PERSMAP van het 30ste Congres van de VVF.Nationaal.

0223/95 AFFICHE OOSTENDE.Wie was de grootvader van mijn grootvader.
Tentoonstelling.21/4-12/6/95.VVF OOSTENDE.2ex.A3 en A4.

** WALTERS.G.

0397/95 WEEKBLAD.Het Visserijblad 55ste.nr5/88.Met bijdrage Paster Pype.

** WANDELS-YPERMAN.

0344/95 FOTOCOPY van foto's.6 fotocopies van foto's mbt geallieerd vlieg-
tuig Boston MQZ 2249D neergehaald door FLAK op 27/4/42 te Stene.

** WVKH.

0226/95 BOEK.A.Pillen.Gids v/d spoorlijn Kortrijk-Brugge.1991.24 blz.

0232/95 OORKONDE.Geslaagde restauratie gevel Verenigingstraat 30 eigendom
dhr en mvr Vandoren-Lefevere,ingekaderd.Als dank voor het aan-
brengen van deze restauratie door de Heemkring De Plate.

** WYBOUW.R.

0275/95 FOTOCOPIES van volgende stukken.
a.BEWIJS VAN ONTSLAG als krijgsgevangene o/n Wybouw.R.21/1/1941.
b.TOELATING stad te verlaten o/n Wybouw.U.21/2/1941.
c.BRIEF van L.Rinskopf met vraag naar jurielid.2/6/1896.
d.BRIEF aan(ongekende) meester ivm benoeming van nederlands-
onkundige muziekleraar te Gent.1/7/1901.3 blz.Briefhoofd
"Kursaal d'Ostende" Getekend L.Lescrauwaet.
e.BRIEF als d.zelfde onderwerp.26/7/1901.Get.Lescrauwaet.

** ZANDERS.A.

0261/95 AKWAREL.a.Akwarel op papier.36x48 cm.Ingekaderd 48,5x61 cm.
"Straatje zonder einde".Getekend.o.r.Ld.Frankignoul 1912.
b.Akwarel op papier.45,5x32,5 cm.Ingekaderd 58,5x45 cm.
"Portje van oera".Getekend.o.r.Ld.Frankignoul.z.j.

OPENINGSDATA HEEMMUSEUM IN 1996

- elke zaterdag
 - van 21 december t/m 05 januari 1997 (gesloten 23, 25 en 30 december, 01 januari)
- telkens van 10u tot 12u en van
15u tot 17u

BON **COCK**
CAMERA
SERVICE

Jozef II straat 44
Hoek Christinastraat
8400 Oostende

BEZOEK ONZE THEMATENTONSTELLING

van 7 december 1996 tot 30 januari 1997

OOSTENDE SCHILDERSGEWIJS
met de werken van de heer Guy DEMARETS

B. & C. Nuytten N.V.

UITVAARTVERZORGING - FUNERARIUM

HET UITVAARTKONTRAKT IS
DE ABSOLUTE **ZEKERHEID** DAT UW
BEGRAFENIS OF CREMATIE ZAL UITGEVOERD
WORDEN VOLGENS **UW WENSEN** EN DAT
UW FAMILIE ACHTERAF **GEEN FINANCIËLE**
BESLOMMERINGEN HEEFT.

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059 - 80 15 53
fax. 059 - 80 92 39

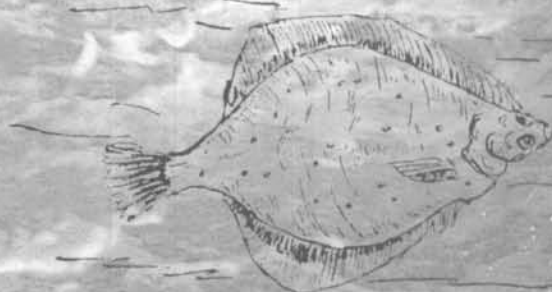

Vissers aan de eerste "Bassing" te Oostende.

DE PLATE

Maandblad

DEC. 1996

"DE PLATE"

Tijdschrift van de
Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring "De Plate"
V.Z.W.

Tijdschrift onder redactie van
Jean Pierre FALISE

Inhoudstafel en
registers op de
25e jaargang
1996

Samenstelling Emile SMISSAERT

INHOUDSTAFEL 1996

ANONIEM

- S.N.O. 1871 - 1966 K.R.N.S.O. : "125 jaar roeisport te Oostende" : 62-65

BEKAERT, Jean Marie

- Herenkledij Brutus (...) Boekhandel Corman : 184-191, 212-220

COOPMAN, Jan

- Het begin van de Franse Republiek te Oostende : 60-61
- Catharinapolder : tiende verpachting (1764-1775) : 5-13
- Visserij in de noord (1770); : 84-85

DE BROUWERE, Jan B.

- De tweede kursaal : menu banket inauguratie : 52-53

DESCHACHT, Daniël

- Archiefmateriaal gemeente Mariakerke : 221

DREESEN, Jan Baptist

a. Secretariaat

- Aankondiging activiteiten : 2, 44-45, 74, 106-107, 140-142, 170-171, 208, 240-241, 268-269
- Aankopen, schenkingen en andere opnamen in inventaris 1995 : 66-70, 98-102, 127-136, 161-166, 200-204, 230-236, 260-264, 289-292
- Jaarprogramma 1996 : 3-4
- Jaarverslag 1995 : 21-32

b. Artikelen

- Toponymie van 's Heerwoutermansambacht (XII) - 26ste Begin : 192-198
- Een geslaagde gevelrenovatie op de Van Iseghemlaan, nrs. 87-89 : Brasserie Taverne "Belle Epoque" : 223-224
- Het "Herdenkingscomité Pastoor Pype" en wat nog aan hem herinnert : 158-160

- Laat-Middeleeuwse pelgrimstekens en siervoorwerpen uit de kuststreek : 274-278
- Luitenant-ter Zee Victor Billiet (1902-1942) : 93-97
- Oostendse schepen uit de 18de eeuw : 243-249
- De Steense Dijk : 109-111
- Volksweerkunde aan onze kust : 46-50
- Wat gebeurde er met het schip de "Paster Pype I" ? : 19-20

FALISE, Jean Pierre

- Het erevaandel 1830 van de Stad Oostende : 226-227
- Ledenlijst 1995 : 33-40

GEVAERT, Ferdinand

- Reeks "Zeewezensprokkels" (5) en (6) : De schepen van de Oostende-Doverlijn tijdens wereldoorlog II : 143-152, 172-183

HOSTYN, Norbert

- Reeks "Architecten en architectuur tijdens het Interbellum (1919-1940)" : 120-122
- Reeks "Oostendse kunstgalerijen"
 - De kunstgalerij "Forum" : 257-259
 - De "Standaardgalerij" : 86-88
- Archief over Oostende : 158
- "Flora", een sculptuur eertijds opgesteld in het Leopoldpark : 279-280
- Verdwenen...het "Museum voor Religieuze kunst" : 56-58

LUPUS, Lino (ps.)

- Hazegras : Kerstmis 1995 (gedicht) : 18

PIERLOOT, Roland

- De mist : het ongeval langs het kanaal Brugge-Oostende : 281-282

PROVOOST, Miet

- Muziek...en Ensor (1988) : muziek, door Will Ferdy; tekst, Miet Provoost : 14-17 (w.o. partituur)

REDACTIE

- Inhoud van heemkundige tijdschriften : 242-269

SMISSAERT, Aimé (+)

- Reeks "Oostende tijdens de Eerste Wereldoorlog" : 88-92, 123-126, 283-288

SMISSAERT, Emile

- Index 1995 : 20
- Oostende's visitekaartje voor de zomer van 1926 (red. en vert.) : 252-256, 270-273

TIMMERMANS, Roger

- Reeks "Gedenkstenen en -platen" (3) : 119

VAN BERGEN, J.

- Handel en scheepvaart in Oostende in 1859 : 113-119

VANCRÆYNEST, Raymond

- En nog over Paster Pype : notities uit kranten : 249, 251
- Geneesheer Pieter Damman eist vergoeding van de stad Oostende (ca. 1757) : 50-52
- Graftschriften van de stad Oostende (uit de afgebrande Sint-Pieterskerk) : 251
- De invoer van ijs langs de haven van Oostende : 75-79
- De lokale Oostendse rederijen in 1820 (vervolg) : 107-108
- Vergaan met man en muis bij Ijsland in 1775 : 153-158

VANHYFTE, Yvan

- 30 augustus 1853 : Aartshertogin Maria Hendrika ziet voor het eerst Oostende : 54-56
- In 1930 kwamen ze enkel niet om de Baden van Oostende : 198-199
- "Oral History" : een dimensie met onvermoede mogelijkheden : 112
- Stormvloed in de 14de eeuw : 250-151
- Van Iseghems en Muscars : weldoeners in Veldegem : 209-210

VAN STRIEN, C.D.

- Britse toeristen te Oostende en te Nieuwpoort omstreeks 1700 : 79-84

VILAIN, Omer

- Afscheid van Walter Debrock (1911-1996) : 211
- Antiquariaatsprijzen : 45
- In Memoriam Florimond Corsellis (1903-1996) : 228
- Veilingsprijzen : 123

FOTOBLOEDZIJDEN

- Rouwprent om het vergane vissersschip, de 0.159 "Transport" (oktober 1945) : 59
- De driemastbarken "Valentine" en "Cort Adelaer" met thuishaven Kragerø : 78
- Schets betreffende de "Ambachten" en de "Dijken" aan de Belgische kust : 110
- Kop van affiche voor treinen naar Oostende n.a.v. de Zeewijding op 4 juli 1858 : ts. 136-137
- Het "Herdenkingscomité Pastoor Pype" : ts. 158-159
- Leopold II en Oostende : ts. 190-191, ts 252-253
- Mathieu Corman : 215
- Een geslaagde gevelrenovatie. Brasserie-Taverne "La Belle Epoque" (Van Iseghemlaan 87-89) : ts. 222-223
- Het jacht van Leopold II : de "Alberta" : ts. 272-273
- Verzameling A. Choqueel, Heemmuseum "De Plate", kast 2 : 277
- Le brouillard : l'accident du Canal Bruges-Ostende : 282

ARCHIEF, BOEKEN EN GELUIDSDRAGERS : BESPREKING OF VERMELDING

2, 20, 45, 123, 158, 221, 251

VRAGEN OM INLICHTINGEN

- Baggerbedrijven : 58
- De Zeewacht : 85
- Hulpwerktuig : 222
- Courrier du Littoral : 224
- De stoeten Oostendenaere : 226
- Ongeval langs kanaal Brugge-Oosende : 281

STRAATNAMENINDEX

AARTSHERTOGINNENSTRAAT : 122
ADOLF BUYLSTRAAT : 121, 189-190, 212-220, 253-254, 256, 270
ALFONS PIETERSLAAN : 121, 219, 253, 270

BLAUW KASTEELSTRAAT : 192

CAPUCIJNENRAMP : 92, 273
CATHARINAKREEK : 6, 7
CHRISTINAHELLING : 255

DIJKWEG zie : HOGE DIJKWEG
DODE KREEK : 7

ELISABETHLAAN : 120, 272, 281
EUPHROSINA BEERNAERTSTRAAT : 270

GISTELSTRAAT : 7-8
GOEDE WINDSTRAAT : 156

HEERWEG : 192, 197
HENDRIK SERRUYSLAAN : 270
HOGE DIJKWEG : 192

IJZERENWEGSTRAAT : 285
IJZERSTRAAT : 270

JOZEF II STRAAT : 185, 189-190, 198

KAAISTRAAT : 54, 270
KALVERENMARKT : 54
KAPELLESTRAAT : 54, 86, 198-199, 253, 256, 287
KARNEMELKPLEIN : 54
KATTESTRAAT : 54
KEIGNAERTWEG : 197
KERKSTRAAT : 125, 189, 199
KONINGINNELAAN : 75
KONINGSSTRAAT : 88

LANGESTRAAT : 54, 119, 254, 256, 270
LEFFINGESTRAAT : 6-8, 75
LEOPOLD II LAAN : 122, 270

MADRIDSTRAAT : 214, 217-218
MARIE-JOSEPLEIN : 122, 125, 199, 270-271
NIEUWPOORTSESTEENWEG : 75, 159, 256

OOSTENDSE WATERGANG : 192, 197
OESTERBANKSTRAAT : 52
OOSTHELLING : 92, 122
OOSTSTRAAT : 122

PASTER PYPESTRAAT : 122, 159
PETIT PARIS : 199
PRINSENLAAN : 75
PRINSES STEFAINIEPLEIN : 270

SCHAPERIJKREEK : 8
SCHIPPERSSTRAAT : 90
SINT-PETRUS EN PAULUSPLEIN : 122
SINT-SEBASTIAANSTRAAT : 56, 189, 256, 270
SINT-THOMASSTRAAT : 54, 56
SLIJKENSSTEENWEG : 120
SLUISFORT : 7
SLUISPUT : 7
SLUISVLIET : 192
STAPELHUISKAAI : 76-77
STEENSE DIJK : 6-8, 109-111
STEENSTRAAT : 7-8
STOCKHOLMSTRAAT : 256, 280
STUIVERSTRAAT : 6-8, 192, 285

TIMMERMANSTRAAT : 285
TORHOUTSESTEENWEG : 90, 192

VAN DER SWEEPPLEIN : 270
VAN ISEGHEMLAAN : 199, ts. 222-223, 223-224, 253, 255, 270
VELODROOMSTRAAT : 249, 270
VINDICTIVELAAN : 122, 270
VISSERSKAAI : 89
VLAANDERENHELLING : 92, 272
VLAANDERENSTRAAT : 57, 59, 199, 256-257, 273

WAPENPLEIN : 54, 88, 126, 199, 253, 255, 270, 285, 287
WARSCHAUSTRAAT : 270
WATERGANG zie : OOSTENDSE WATERGANG
WELLINGTONSTRAAT : 249
WENENSTRAAT : 92
WERFKAAI : 79, 270
WESTSTRAAT : 125, 184, 186-189, 212-220
WITTENONNENSTRAAT : 89

ZEEDIJK : 55, 92, 198

INDEX OP DE OOSTENDSE VERENIGINGEN

- AMITIÉS FRANÇAISES : 270
AUTO-MOTO CLUB VAN DE KUST : 270
- CERCLE CAECILIA : 270
CERCLE CATHOLIQUE : 270
CHAMBER (bijnaam) zie : SOCIÉTÉ LITTÉRAIRE
- CINÉCLUB (Oostendse) : 2-3
CLUBS : 125
COLONIALE DU LITTORAL (La) : 270
- HERDENKINGSCOMITÉ PASTOOR PYPE - Oostende : ts. 158-159, 159-160
HOME CLUB : 271
- JOGGING-TEAM DE OLIFANT : 64
- KONINKLIJKE GOLF CLUB VAN BELGIE : 271
KRNSO : 62-65
KULTURELE RAAD : 21
- MAATSCHAPPIJEN, Oostendse : 54, 208
MAATSCHAPPIJEN MET POLITIEKE STREKKING : 125
- OSTEND SWIMMING CLUB : 290
OSTEND TENIS CLUB : 75
- ROTARY CLUB : 270
ROYAL NAVY, Belgische Sectie : 44, 93, 95-97
- SAUVETAGE (Maatschappij der) : 157
SOCIÉTÉ LITTÉRAIRE : 88, 124, 270, 272, 287
SPORT NAUTIQUE D'OSTENDE : 62-65, 270
- TENNIS CITY PARK : 75
TENNIS CLUB D'OSTENDE : 75
- VLAAMSE KLUB KUST : 56, 86
VRIENDEN VAN DE MODERNE RELIGIEUZE KUNST : 56-58

INDEX OP DE TREFWOORDEN

- AFSPANNINGEN : 189
ALBERTA : ts. 190-191, 268-269, ts. 272-273
ALBERTPARK : 255
ARCHEOLOGIE : 274-278
ARCHIEF : - Oostende : 3, 140-141
 - Mariakerke : 221
 - Werkgroep : 27, 30
AUTOCARS : 272-273
- BADEN zie : ZEEBADEN
BAGGERVAART : 58
BAKKERIJEN : 89, 91, 126
BEENHOEWERS : 89
BELLE ÉPOQUE : 4
BERG VAN BARMHARTIGHEID : 186
BESTUUR : 21, (verbetering : 65), 225-226
BEVRIJDING : 3
BEWONINGSRESTEN zie : ARCHEOLOGIE
BIBLIOTHEEK (stads-) : 255
BIERCOO : 121
BLAUW KASTEEL : 192-193
BOEKEN : 45
BOEKHANDEL : 184-191, 212-220
BOIS DE BOULOGNE zie : MARIA-HENDRIKAPARK
BOIS DES AMOUREUX zie : MARIA-HENDRIKAPARK
BRANDARISDOK zie : DOKKEN
BUREAU VOOR INLICHTINGEN (Stedelijk) zie : INLICHTINGEN
- CATHARINAPOLDER : 5-6
CHALET (Koninklijk) : 199, ts. 252-253, 253-254
CHAMBER zie : STADHUIS ("Société Littéraire")
CHOCQUEEL (verzameling) : 274-278
CINEMA'S : 86, 121, 256 (lijst), 257
CITYPARK : 75
CLEMENTINE (yacht) : 268
CONCIERGERIE (Stadhuis) : 60-61
CONSULATEN : 270
CORMAN : 212-220
CORRESPONDENTIE : 4, 208
CORRIDA VAN 'T SAS : 64
COWES (regatta) : 268
- DANCING : 213
DEMEYSLUIS : 199
DOCUMENTATIECENTRUM : 28, 30
DOKKEN : 77-78
DRIEKONINGENVIERING : 26
DRUKKERIJEN : 89

ENSORHUIS : 15, 57
ENSORHERDENKING : 21, 25
EREDIENSTEN : 255
EXCURSIES - in zee : 253
- per autocar : 272-273

FAMILIE'S (Oostendse) : 209-210
FILM : 4, 170-171
FLORA (beeld) : 279-280
FORT NAPOLEON : 75, 198
FORTEN : 82
FRANSE TIJD : 60-61

GAANDERIJEN (Koninklijke) : 120, 199, 255, 271
GEDENKSTENEN : 119
GENEESKUNDE : 50-52, 157
GEVELRENOVATIE : ts. 222-223, 223-224
GIFTEN : 32
GOLF : 271
GRAFMONUMENTEN (Commissie) : 21
GRAFSCRIFTEN : 251

HANDEL : 113-119, 184-191, 212-220
HANDELSKAMER : 4, 107-108, 240-241
HAVEN : 4, 75-79, 113-119, 240-241, 243-249, 253
HAZEGRAS : 18, 156
HEEMKUNDE : 21, 24-25
- tijdschriften; inhoud : 242, 269
HERBERGEN : 5, 79, 90, ts. 222-223, 223-224
HERENKLEDIJ : 184-191
HIPPODROOM : 199
HOSPITAAL (Burgerlijk) : 92, 185-186
HOTELS : 75, 88, 91, 122, 124-125, 199, 253
HYDRO : 253
HYDROGRAFIE : 19-20, 159

IJS : - Handel en transport : 75-79
IJZERPANORAMA : 199, 253, 256
INDEX 1995 : 20
INLICHTINGEN (Bureau voor) : 198, 253
INVENTARIS 1995 zie : MUSEUM :

JAARVERSLAG 1995 : 21-32
JEUGD : 272

KABINES : 254
KALENDER : 31, 221, 273
KAMER VAN KOOPHANDEL zie : HANDELSKAMER

KERKEN : - Sint-Antoniuserkerk : 3, 106
- O.L.Vrouw Hemelvaartkerk : 23
- Sint-Pieterskerk : 82, 185, 251
- Sint-Petrus en Pauluskerk : 124, 199, 251, 255, 283-284
KERKHOVEN : 159-160
KIEL (regatta) : 268
KINDERDAGVERBLIJF : 122
KIOSK : 255
KLOOSTERS : - Capucijnen : 81-83
- Oratorianen : 153-155
KOEIBRUG : 90
KONINKLIJKE FAMILIE : 4, 54-56, 268-269
KULTUREEL PASPOORT : 26
KULTURELE RAAD : 21
KUNSTACADEMIE : 23
KUNSTGALERIJEN : - Forum : 257-259
- Standaardgalerij : 86-88
KURSAAL : 52-53, 92, 252, 256
KUUROORD : 253

LEDENVERGADERING : 2
LEOPOLD II EN OOSTENDE : 268-269
LEOPOLDPARK : 255, 279-280
LETTERKUNDE : 3, 26, 106-107
LIJKSCHOUWINGEN : 50-52
LOOPCRITERIUM (Oostends) : 64

MAATSCHAPPIJEN zie : VERENIGINGEN
MANIFEST DUMOURIER : 60-61
MARIA HENDRIKAPARK : 62, 199, 255
MARIAKERKE (Archief) : 221
MARINE ACADEMIE : 211
MARINEKORPS : 93
MEDIATHEEK : 28, 30
MIJNENBESTRIJDINGSSCHOOL : 3, 44-45
MILITAIR HOSPITAAL : 285
MODELBOUW : 4
MINERAALWATER : 252-253
MOLDENDORP : 24, 75
MOLUWEVISSERIJ : 154
MONUMENTEN : 159, 199, 279-280
MUSEUM : 4, 27, 255
- Inventaris 1995 : 66-70, 98-102, 127-136, 161-166,
200-204, 230-236, 260-264, 289-292
MUSEUM VOOR RELIGIEUZE KUNST : 56-58
MUSIC-HALL : 255
MUZIEK : 14-17, 255-256
MUZIEKKAPELLEN : 255-256

NATUURELEMENTEN zie : WEERSOMSTANDIGHEDEN
NECROLOGIEN : 191, 211, 228

OESTERTEELT : 117-118
 ONDERWIJS : - Sint-Pietersschool : 122
 - Stedelijk Hoger Technisch Instituut : 64
 - Visserijschool Paster Pype : 122
 ONTUCHT : 283
 OOIEVAAR (huize) : 120
 OOSTENDE 1926 : 252-256, 270-273

 OOSTENDE-DOVERLIJN : 3, 4, 74, 113-114, 116, 143-152, 172-183,
 253-254
 OOSTENDE-SINT LAMBERTUS : 250-251
 OOSTENDE-TESTEREP : 250-251
 OOSTENDE-WULPEN : 250-251
 OPEN HOTELDAG : 26
 OPEN MONUMENTENDAG : 25, 27
 OPEX : 121, 285
 ORAL HISTORY : 112
 OSTEND GOLDEN SCULLS zie : ROEISPORT OOSTENDE
 OSTEND TENNIS CLUB zie : TENNIS

 PAARDENRENBAAN : 199, 270-271
 PARC DE LA CITE : 75
 PASTER PYPE I (peilboot) : 19-20
 PASTER PYPE II : 19, 159
 PEILBOOT : 19-20
 PELGRIMSTEKENS zie : SIERADEN
 PENSIONS : 253
 PEPERBUSSE : 255
 POSTERIJEN : 126

 RAAD VAN BEHEER zie : BESTUUR
 REDERIJEN - Oostendse : 107-108, 240-241
 REGATTA zie : ROEISPORT OOSTENDE - ZEEREGATTA
 REISBUREAU'S : 122, 189
 REISJOURNALEN : 79-84
 RESTAURANTS : 254
 ROEISPORT OOSTENDE : 62-65
 SAS-SLYKENS (sluis) : 24, 82, 281-282
 SCHEEPSRAMPEN : 3, 170
 SCHEEPSTYPES : 243-249
 SCHERMERSKRING : 271-272
 SCHONE KUNSTEN : 3, 4, 140
 SCHOUWBURG zie : THEATER
 SEIZOEN 1926 ; 252-256, 270-273
 SIERADEN : 274-278
 SLAGERS zie : BEENHOEWERS
 SPELDEN zie : SIERADEN
 SPIJSKAART 1878 : 52-53
 SPORT 1926 ; 270-272
 SPORT NAUTIQUE D'OOSTENDE (S.N.O) zie : ROEISPORT
 STADHUIS : 60-61, 82, 88, 255
 STADSWALLEN zie : VESTINGEN
 STAKETSEL : 198, 254
 STAPELHUIS (Stedelijk Openbaar) : 77
 STATIONS : 90

STEDELIJK HOGER TECHNISCH INSTITUUT zie : ONDERWIJS

STEENSE DIJK : 109-11

STORMVLOEDEN : 250-251

STUDIEBEZOEKEN : 23

STUDIEREIS : 3, 24, 141-142

TENNIS : 75, 271

TENTEN : 254

THEATER (Koninklijk) : 253, 255

THEMATENTOONSTELLINGEN : 4, 25-26

THERMAAL INSTITUUT : 120-121

TIJDSCHRIFT : 31

TILBURYLIJN : 90

TOERISME zie SEIZOEN 1926

TRAM : 272

TRANSVAAL : 91

TREINVERKEER : 90

TREKSCHUIT : 83

TRINKHALL : 198, 253

VAANDELS : 226-227

VAGEVUUR : 291

VEILING : 2, 20, 24, 278

VELODROOM : 199

VERBLIJFTAKS : 254

VERENIGINGEN : 270

VESTELKEN : 275

VESTINGEN : 79-84

VINDICTIVEGEDENKTEKEN : 199

VIS : 254

VISMIJN : 199

VISPUT : 75

VISSERIJ : 59, 84-85, 153-155

VISSERIJSCHOOL PASTER PYPE : 122, 159

VISSERIJWACHT : 2-3, 93

VISSERIJSYNDICAAT (neutraal) : 93

VLIEGVELD : 90, 125

VLIEGVERKEER : 272

VOETBAL : 272

VOORDRACHTEN : 22-23

VUURTOREN : 198, 292

V.V.F.-CONGRES 1995 : 25

VRIJHAVEN (Oostende) : 243

WAGONS-LITS : 64, 75

WALLEN zie : VESTINGEN

WATERTOREN : 285

WEERKUNDE (Volks-) : 46-50

WEERSOMSTANDIGHEDEN : 250-251

WELLINGTONRENBAAN : 199, 253

WERELDOORLOGEN : - 1914-1918 : 88-92, 123-126

- 1939-1945 : 2-3, 19-20, 59, 93-97, 143-152,
172-183

WERKGROEPEN : - Bibliografie van Oostende : 225
- Heemkunde en geschiedenis Oostende : 225
WIELERKOERSEN : 272
WINKELS : 184-191, 212-220, ts. 222-223, 223-224

ZAAGMOLENDORP : 24
ZEEBADEN : 254
ZEEBRIEVEN : 243-249
ZEEDIJK : 253
ZEEREGATTA : 268
ZEEVAARTSCHOOL : 93, 120-121
ZEEWEZEN : 74, 97, 143-152, 172-183

PERSOONSNAMEN-INDEX

A

ACKER, Christoffel van : 10 e.v.
ALBRECHT (landvoogd) : 80
ANOUILH, Jean : 215
APOLLINAIRE, G : 215
ARAGAGON, Louis : 213, 215
ASAERT, Charles : 59
ASPESLAGH-DECEUNINCK : 240
ASSANDRI, Etienne Marie : 210

B

BAELS : 124
BAELS, Edouard : 217
BAELS, (Hendrik ?) : 270
BAERT, Frans : 59
BAES : 248
BAES, L. : 65
BAES-DE BAL : 108
BALES, Tom : 81
BARD : 120
BARE, de : 108
BAROEN : 281
BAROEN, Benedikt : 84
BAROEN, Benedictus (sr. en jr.) : 154
BARSEE, de : 108
BASTIEN, A. : 256
BATAILLE : 108
BATENS : 108
BATTEL, Louis Frans : 248
BAUWENS, Céline : 187, 190
BAUWENS, Henricus : 156
BAUWENS, J. : 270
BEAUVOIR, Simone de : 215
BECU, R. : 159
BEERNAERT, Michiel : 84
BENINGHE : 108
BENS, Josette : 68
BERBLOCK, Pieter Joos van : 84
BERESFORD, Jack (jr.) : 62-63
BERGHE, Jacob vanden : 5
BERGHMAN, Henri Louis : 156
BERNAERTS, Michiel, Joannes : 154
BERNANOS, G. : 215
BERTELOOT, Jacob : 84
BÉRULLE, de : 153

BEUNE, Franciska : 193
 BEUNE, Jan : 193
 BEURHS-LIMON : 200
 BEYDINS, Jacop : 194, 197
 BILLIAU : 64
 BILLIET, Germain : 75, 77
 BILLIET, Victor : 93-97, 173
 BITTINGER : 126, 284-287
 BLAKE, Thomas : 185
 BLAZIN, Nicolas : 246
 BLOCTEUR, Agnes : 184
 BLONDÉ, Arsène : 159
 BLONTROCK, J.B. : 13
 BOELS : 159
 BOER, Cornille de : 245
 BOEY, Noël : 219
 BOLLE, Marcel : 213
 BOLLENBERG, Henri : 63-65
 BOLLENBERG, Roland : 63-64
 BOLTON, Thomas : 249
 BOLZ, Guillaume : 248
 BONDUE, Eugène : 187-188
 BONDUE-BAUWENS (familie) : 187-191
 BONEM, Jan van : 193
 BONNEVILLE, Jan : 12 e.v.
 BOOMERS : 157
 BORGERS : 270
 BORGHERS : 108
 BOUCQUAERT, Léon : 64
 BOUCQUEZ, Mark : 65
 BOURGOIGNIE, Norbert : 188
 BOUWENS : 108
 BOWENS, Francis : 246
 BRA(E)L, Lieven : 10 e.v.
 BRAEM, Pierre : 59
 BRANDON, Jean : 251
 BRECHT, Bertold : 215
 BREDÆEL, E. van : 62
 BRENART, Félix : 154
 BRETON, A. : 215
 BRISSINCK, André : 64-65
 BRISSINCK-MISSIAEN : 203
 BROECK, Walter vanden : 218
 BROEKHUYSEN, Jean : 247
 BROEST, Paul : 246
 BROUWER, de (familie) : 193
 BROUWER, F.R. de : 248
 BROUWER, de en HERREWIJN : 108
 BRULEZ, Raymond : 215
 BRUYCKER, J. de : 120
 BRUYN, Jean de : 246
 BRUYNE, August de : 98
 BRUYNE, Michiel de : 2
 BRUYNTIES, Joanna : 11 e.v.
 BRUYNTJENS, Pieter : 11 e.v.
 BUCQUOY : 7
 BUISMAN, J. : 250

BUSSCHE, Eugeen vanden : 10 e.v.
BUSSCHE, Simoen vanden : 10 e.v.

C

CAESTECKER : 160
CAILLIE, André van : 79
CAIMO, Joannes, Robertus : 154
CALDWELL : 215
CALLAIS, Joseph Nicolaas de : 5-6
CALLENS : 108
CAMERLYNCK : 14, 123, 89
CAMPENHOUT, van : 94
CANYN, Cornelis : 10 e.v.C
CANYN, Cornelis Laurens : 11
CAPPAERT, Pierre : 245
CARCO : 215
CARELLA : 120
CASTEELE, A. van de : 198
CASTEELS-DE COENE : 76-77
CASTELEIN, Francis : 10 e.v.
CAT, Frans de : 5
CAT, Francis de : 10 e.v.
CATRYSSE, August : 201
CATTEL, Guillaume : 247
CATTOOR, Henri : 203
CAULIER sr., Jean (?) : 13
CELINE : 215
CELIS : 122
CELS, J. : 217
CERVANTES : 215
CHEYNS, Margaretha : 213
CHEPY : 61
CHERAD, Thomas : 247
CHOCQUEEL, André : 274-275, 277-278
CHOLOKHOV : 215
CHRISTIAENS : 122
CHRISTOFFELS, Benoit : 247
CLAEYS, Dries : 160
CLAEYS, Maria : 186
CLAEYS, Roger : 189
CLAUDEL, Paul : 215
CLAUS, Hugo : 215, 217
CLAUS, Jan Laurens : 10 e.v.
CLEEMPOEL, van : 108
CLEMENT, Eduard : 59
CLEMENS, Jean : 246
CLERCQ, Silvester de : 51
COCTEAU, Jean : 215, 223
COLETTE : 215
COLETTE, Jean : 245
COLLER, L. van : 189
CONNELLY, Philippe : 246-247
CONSALES, Philippe : 108
COOLS, Etienne : 274

COONEY (zoon) : 108
COPPENS, Omer : 288
COPPIETERS : 92
CORMAN, Alain : 213, 216, 218
CORMAN, Nicolas, Mathieu Hubert : 212-220
CORMAN, Raymonde : 212, 216, 218
CORNILLE, Silvia Maria : 156
CORNILLIE, Jan : 159-160
CORSELLIS, Florimond : 191, 228
CORTE, Fernand de : 11 e.v.
CORVELEYN, Maria : 155
COSTAGLIOLA, Dominique : 246
COUDENELS, Cornelis : 194, 197
COURATIN, Pierre : 245
CROMBRUGGHE, Jan Baptist van : 5
CROOS, Jan de : 13
CURIE, Marie : 215
CUVELIER, Frans, Louis : 247, 249
CUYCK, Michel van : 56
CUYL, Van : 76, 108

D

DAISNE, Johan : 215
DALDORP, Carel Hendrik : 5
DALI, Salvador : 215
DAMMAN, Pieter : 50
DANIELS, André : 120
DANINCK, Maria : 155
DANTE : 215
DASPE, Balthazar : 155
DASPE, Emmanuel, Joannes : 154
DASSONVILLE : 108
D'AUMONT, Louis M.V. : 80
DAUT, Macharius : 12 e.v.
D'AUTS, Macharius : 12 e.v.
DAUW, Marleen : 58
DAVELUY, J. : 52-53
DAVIDSEN, Barent : 51
DEBROCK, Walter : 191, 211
DEBROCK-KOORY, M.-J. : 211
DECEUNINCK, Alfons : 240
DECLERCK, Estelle : 59
DECLERCK, Franciscus : 156
DECOCK, Emile : 2
DEDRIE, Gilberte : 59
DEENSEN, Jo : 15
DEFRAIGNE : 64
DEJARDIN : 124
DEJONDT, J. : 275
DELAFONTAINE, G. : 203
DELEE : 122
DELMOTTE, Charles : 107
DELTEID, Joseph : 212
DELVAUX, Paul : 217

DEMAEGDT, D. : 160
DEMAEGDT, Robert : 193
DEMARETS, Guy : 4, 293
DEMUYNCK, Els : 217
DENYS : 108
DENYS, Remy : 160
DEPRINCE, Eduard : 59
DEPUYDT : 284-287
DEPUYDT (dokter) : 120-121
DEPUYDT, Rachel : 59
DERDEYN : 248
DERDEYN, Jan : 10 e.v.
DERMUL, Paul : 219
DERUDDER, Louis-Frans : 285-286
DERYNCK : 157
DESCHACHT, Gustaaf : 226
DESCHEPPER, C. : 62
DESSEIN, Jozef : 160
DEVINCK, Karel : 59
DEVRIENDT, Gilberte : 218-219
DEVRIESE : 90, 124
DEWEERDT, Louis : 249
DEWEERT : 64-65
DEWINTER, M. : 160
DEWULF, Lionel : 225
DICKSCHEN : 108
DIRKSE, Claas : 248
DISERYNCK, Marie : 12 e.v.
DOBBELAERE : 108
DONNY, François : 60-61
DOOMS, Jan : 10 e.v.
DOSTOJEWSKI, F. : 215
DREESEN, Jan B. : 3-4, 44-45, 141-142, 222, 225, 241
DRIESSCHE, Filip vanden : 12 e.v.
DRIESSCHE, Hendrik vanden : 10 e.v.
DUBOIS : 214
DUBOIS, Louis : 255
DUBOIS, Marc : 120
DUMOURIER : 60-61
DUPON, Jan : 11 e.v.
DUPONT, Jan : 13
DURIE, Irene : 59
DUYTS, Everard den : 108

E

EHREMBOURG : 215
EINSTEIN, Albert : 213, 215
ELLEBOUDT : 270
ELUARD, Paul : 215
ENSOR, James : 14, 16, 215, 255
ERASMUS : 215
EVERAERT : 194
EVERAERTS : 124

F

FALISE, Jean Pierre : 3, 106, 222
FAMIN, Joachim : 245, 247-248
FARASYN, Daniël : 225
FERDY, Will : 15-16
FERMON, Victor : 63
FEYSE RYCKX : 194, 197
FIERENS, Paul : 14
FINI, Léonor : 216
FITZWILLIAM, William : 79-81
FLANEGAN, Vercouste : 245
FLEGENHEIMER : 120
FORCADE : 247
FRANÇOIS, Luc : 225, 229
FRANÇOIS, Robert : 68
FRANKIGNOUL : 292
FRAYE, Jacob de : 84
FRAYES : 189
FREYMAN-DE POTTER : 108
FREYMOUT, Jerome : 194, 197
FRIOCOURT, Jean François : 248

G

GALLWEY, D.M. : 246
GARLINCK : 108
GARNIER : 124
GAVEREN, Jeanne van : 59
GEERAERTS, Jef : 216-218
GEERSENS, Agnes : 187
GEERSENS, François : 184-185
GEERSENS, Jean Baptiste : 184, 186-187
GEERSENS, Juliana : 18, 186
GEERSENS, Thérèse : 184, 187
GEERSENS-THUYS (familie) : 184
GENET : 215
GERRITZ, Oege : 246
GEVAERT, Ferdinand : 3-4, 74
GHEERAERTS, John : 3, 106-107
GHEKIERE, Jan : 56
GHELDEREODE, Michel de : 215
GHELUCK, Eugeen de : 10 e.v.
GHESQUIERE : 108
GHYS, R. : 160
GIDE, André : 215
GIJSEN, Marnix : 215
GILLEGODT : 108
GILLEJOLLE, Pieter : 154 zie ook : GILLOTEAU, Petrus Joannes
GILLOTEAU, Marie Thérèse Joanna : 155
GILLOTEAU, Paulus : 155
GILLOTEAU, Petrus Joannes (GILLEJOLLE) : 153, 155
GIRAULT : 120
GLABBEKE, Adolf van : 236

GLABBEKE, E. van : 270
GLABBEKE, van (familie) : 236 (kwartierstaat)
GLAESMER : 284-287
GLASSMER : 89
GOES : 64
GOES, Maria : 59
GOETHE, J.W. von : 215
GOETHALS : 64
GOFFIN : 215
GOGGELS : 286
GONZALES, Gaspard Jan : 84
GOORMACHTIG, Louis : 157
GORKI, Maxime : 215
GOYA : 216
GRACQ, J. : 215
GRAEFSCHPEPE, Michiel, Mattheus : 154
GRAEVE, P.F. de : 51
GRAVE, Joannes de zie GREVE, Joannes
GRAVIER, L. de : 245-246
GRAVIER, P. de : 247
GRAY, Martin : 218
GREVE, Joannes : 154
GROOTE, de : 76
GROOTE, Joos de : 11 e.v.
GROUVE, Carel de : 154-155
GRUYTTER, de : 244-245
GRYSERRE, de : 60
GUARESCHI : 215
GUERMONPREZ : 270
GUILLAUME, Rudolf zie : RUDOLF, Guillaume
GUYOT, Valentin : 248

H

HACHEZ, Joseph, Jean : 246
HAEYAERT, Jean Jacques : 244, 247
HALEWYN, Diederik van : 193
HALME P. van : 62
HALSLEBEN, Leonard : 154-155
HAMERS, Jan d' : 193
HAMMAN, Auguste : 75-77, 270
HANZE : 270
HAUTMONT, Jean ps van : CORMAN, Mathieu
HAVERBEKE, E.A. van : 25-26
HEEDE, vanden : 51
HELLEIN : 108
HELSMOORTELE : 270
HEMINGWAY, Ernest : 213, 215
HENDRICKX, Björn : 64-65
HENDRYCKX, Jan : 10 e.v.
HENNESY : 245
HEREBOUT, Jan Jacob : 12 e.v.
HERMANS, John : 257
HEYDE, A. vander : 62
HEYDE, L. vander : 189

HEYLMAN, Charles : 218-219
HINTENS : 108
HINTJENS, Isidoor : 120-122
HOESTMAN : 108
HOSTYN, Albert : 122
HOSTYN, Norbert : 3, 140, 225
HOUVENAGHEL, Blanche : 213
HUBAUT (gezusters) : 189, 212
HUBERSEN, Balthazar : 245
HUBRECHTSEN, Freddy : 65, 225
HUGO, Victor : 215
HUILMAND : 108
HULLE, Hendrik van : 10 e.v.
HUWYN : 7
HUXLEY, Aldous : 213
HUYGHE, Marguerite : 59
HUIJZE : 108
HYFTE, Yvan van : 225

I

IMSCHOOT, van : 108
ISBRANT, Jean : 245
ISEGHEM, August van : 2
ISEGHEM, L. van : 270
ISEGHEM, Willebald van : 247
ISEGHEM, van (familie) : 209-210
ISEGHEM-ENGELS, van : 108

J

JANSEN de JONGE, Dirk : 246
JANSSENS, L. : 270
JARRY : 215
JEAN : 124
JEAN, Edouard : 157
JONCKHEERE : 95
JONCKHEERE, Karel : 213, 215
JONES : 215
JOSET, A. : 189
JOYE, Lenig : 98

K

KAFKA, Franz : 215
KAMMERER : 88
KAREL (prins) : 217
KERKCHOVE, Jan vande : 12 e.v.
KERKCHOVE, Jacques vanden : 108
KERKCHOVE, Jean vanden : 108
KERMAREC, Henri : 214, 217

KERMAREC, Yvon : 217
KESTELOOT : 124
KEYES (adminraal) : 94
KEYSER, Pieter de : 10 e.v.
KIPLING, Rudyard : 215
KLEIJN : 51
KLEINBERG : 270
KLINKENBERG, Maria : 212, 214, 216
KOTEN, Alfons : 4
KRÜKENBERG : 286
KYNDT, Jan : 11

L

LABISSE, Felix : 212-213, 215 (schrijversportretten), 218
LACOUERT : 289
LACROUYX, Joseph : 185
LAFORCE, Albert : 68
LA FOURCHADIERE : 215
LALEMAN, J. : 224
LAMBERT, Benjamin : 244
LAMPEIN, P. : 154-155
LAMPIERE zie : LAMPEIN, P.
LAMS : 108
LANGDALE, Elie : 245
LANGETE, François : 154
LANNEZ, L.F. : 245
LANSZWEERT : 108
LAN(T)SWEIRT, Andries : 7
LA ROCHE, Charles de : 249
LAROYE : 124
LAROYE, J. : 270
LAROYE, Louis : 76
LAURENTZ, Tonnez : 245
LAUWE, Balt van : 10 e.v.
LAUWERS, C.F. : 108
LAUWERS, J.-A. : 19
LÉAUTAUD, Paul : 215
LEE, J. de : 122
LE GRAND, Robert Frans : 248
LEKE, Emanuel J. van : 11 e.v.
LE MASSON, Pierre : 248
LEOPOLD I (koning der Belgen) : 54-56
LEOPOLD II (koning der Belgen) : 54-56, 268-269, ts. 272-273
LEPEE, Pieter : 8
LE PLA, Joseph : 13
LEYHAUSEN : 123
LEYNS, Arnoudt : 194, 197
LIEBAERT : 248
LIEBAERT, Aug. : 126, 284-287
LIEVENS, Maria Jacoba : 155
LILAR : 215
LIPKOS, Henri : 246

LO(B)BÉE, Andreas : 154-155
LÖHR, Petrus : 153-154
LONCKE, Jos : 56
LOOSEN, Joanna : 155
LOUISE-MARIE (koningin der Belgen) : 119
LOUYER, Luc Charles : 247
LUCA, Edgard : 63
LUCAS, Michel : 63-64
LUCAS, W. : 63

M

MAC JACOB : 215
MAC ORLAN : 215
MAERTENS : 160
MAERTENS, Hilaire : 64
MAES, Gustaaf Joseph : 158
MAES, Julie : 156
MAES, Julia Maria : 158
MAES, Ludovicus Josephus : 156
MAES, Simone : 225
MAES, Walburga Rosalie : 158
MAETERLINCK, Maurice : 215
MAJOR, Emiel : 59
MAJOR, Walter : 4, 59, 208
MALDEGHEM, Jacob van : 10 e.v.
MALLET-JORIS, Françoise : 215
MANN : 95
MANN, Thomas : 215
MARANNES, Christoffel : 196-197
MARCUS, Francis : 10 e.v.
MARIA HENDRIKA (koningin der Belgen) : 54-56
MATHOREZ, Guislain : 60
MATTEN, Joseph : 12 e.v.
MAURIAC, François : 215
MAUTITS VAN NASSAU : 80
MAUROIS, André : 215
MECHELE, R. : 63
MECHIELS, M.F. : 99
MELSEN : 288
MENARD, Guillaume : 247
MENDOZA, Francesco de : 80
MERCHY, Laurens de : 11 e.v.
MERTENS, Jacques : 3, 140-141
MESEURE, Frans : 157
MESTDAGH, Henri : 59
METSU : 124
MEULDERS, Louis : 2-3
MEURISSY, Laurens de : 12 e.v.
MEYNNE, Antoine : 247, 249
MEYNS, Henri : 185
MICHAUX : 215
MICHIELSEN : 159
MILLER : 215
MINNAAR : 120

MINNE, Elodie : 59
MINNEBO, Hubert : 218
MIRANDA, F. : 61
MISSUWE, Jan : 59
MOERLOOSE, Gilles : 8
MOFS, Georges : 247
MOLIERE, J. : 215
MOLLEMAN, R. : 159
MOLLET : 124
MONTANGIE, Oscar : 193
MONTHERLANT : 215
MORAND : 215
MOREAU, Alice : 59
MOREAUX, Eduard : 124, 126, 252, 279
MOREL, J.P. : 245
MOREL, Jacques Robert : 245
MOREL, Nicolas : 60
MOULARD : 89
MURDOCH, Ephraim : 245
MUSCAR (familie) : 209-210
MUSIN, C. : 108
MUSIN, François : 117, 255
MUYSSSEN, Corille van : 246

N

NEYTS: 157
NIEUKERKE, Jaspar Henri : 246
NOAILLES, de : 215

O

OCKET, Philippe en Jacques : 247
OLIVIER, Juliana : 189
OLSEN : 76
OUVRY, Robert : 225

P

PACKVIS, Pierre : 248
PACOL, Marc : 213
PAGE, Hubert de : 11
PANNEKOUCKE, Jan Baptist : 12 e.v.
PARMENTIER, Jan : 3, 170
PARMENTIER, Joseph : 11 e.v.
PEETERS, R. L. : 166
PÉRIER, G. : 270
PERMEKE, Gustaaf : 213
PERRIER : 108
PETIT, G. : 270
PEURQUAET, Jules : 279-280

PIERLOOT : 281
PIETERS, F. : 108
PIETERS, F. en A. : 62
PIETERS, Joanna : 155
PITTERY : 90
PLUSKAT, Werner : 143
POE, Edgar Alan : 215
POIRIER, Jean : 13
POLLET, Etienne : 63
POTA, Thomas : 249
POTTER, de : 108
POUPAERT, Louis : 121
PRÉVERT, Jacques : 215
PROUST, Marcel : 215
PREYN, Erasme : 246
PROVOOST, Miet : 14-17
PUIS, Louise : 59
PYPE, Henri (paster) : ts. 158-159, 159-160, 249, 251

Q

QUENEAU : 215
QUYO, Carel : 10 e.v.

R

RAET, Cornelis de : 196-197
RAICK : 88
RAMBOER, Marguerite : 59
RAMET : 270
RASSAUW, Adriaan : 11 e.v.
RASSE, F. : 256
RAVYTS, Kurt : 2
RE, Pulcheria de : 155
REAGE, Pauline : 216
REBOUW : 215
REGNIER, de : 215
REGOUT, Steven : 10 e.v.
REMAUT, Emiel : 92
RESTOUT, G. : 245
RETS, Loy : 196-197
REVET, Etienne : 247
REYNAERT, D. : 223
REYTS, Nanning : 248
REYVAERT (familie) : 193
RICOUR, Louis Joseph : 246
RIGAULT, Steven : 12 e.v.
RIGAUX, F. L. : 46
RILKE, Rainer Maria : 215
ROCHAUSEN, Jacobus : 51
ROELENS(EN), Cornelis : 51
ROES, Cornillie : 248
ROGEE, Alexander : 10 e.v.

ROMBERG, E. : 113-119
ROMBERGER, F. : 246
RONSE : 217
ROO, Agnes de : 184
ROO, Catherine de : 184
ROOLEUW : 96
ROSTAND : 215
RO TSAERT, Pieter Jacob (sr. en jr.) : 10 e.v.
ROUSELLE, L. : 63
ROUZEE, Isidor : 59
ROY, Johannes : 248
RUBBENS, Hubert : 225
RUDOLF, Guillaume : 245
RUYSLINCK, Ward : 218
RYCKE, Mattheus Guilielmus de : 154
RYCX, Antoine : 84
RYCX, Antoine (jr.) : 186
RYCX, Antoine (sr.) : 184
RYCX, Feyse zie : FEYSE RYCKX
RYCX, Françoise : 85
RYCX, Philippe : 246
RYKMAN, Paul : 59

S

SAINT EXUPÉRY, Antoine de : 215
SALES, (Judoca) Theresia : 153, 155
SANDERS, Joseph : 11 e.v.
SARTRE, Jean Paul : 215
SCHAAP : 122
SCHEFFER, Charles : 245
SCHREURS, Antoine : 13
SCOTT, Thomas : 79, 81-82
SEGAERT, P. : 108
SELIS, Joseph : 121
SENAULT : 272
SERRUYS, François : 108
SERRUYS, Hendrik : 54-56, 221
SERRUYS, J.B. : 210
SERRUYS-VANDERHEYDE : 108
SERVAES, Albert : 56
SERVAIS, Raoul : 171
SHAKESPEARE, William : 215
SHAW, Bernard : 215
SIGNORET, Simone : 217
SIMENON, Georges : 215
SIMENSEN : 76
SLEEKES, Ary (ps.) : 228
SLEUTELBOER, Theodore : 248
SMIS, Silvain : 122
SMIS-VALCKE, H. : 92
SMISSAERT, Emile : 4, 225, 268-269
SMISSAERT, Franciscus : 156
SMISSAERT, Henri : 279-280
SNOECK, Marie Catherine : 85

SOHIE, A. : 288
 SOLVIJNS : 244-245
 SOMER, Abraham de : 12 e.v.
 SONNEVELE, Leenert : 248
 SORGHÉ, Jacques-Jean de : 52
 SORGHÉ, de (familie) : 107-108
 SPAAK, Paul-Henri : 217
 SPEECKE, Marijn : 13
 SPILLIAERT, Emile : 288
 SPILLIAERT, Léon : 140, 213, 255
 STAELENS, Lambert : 246
 STEASSENS : 221
 STANDAERT, Pierre : 245
 STAVANE, Roels : 51
 STEENACKER, Fernand : 63
 STEENACKER, Henri : 63, 65
 STEENKISTE : 108
 STEENLANDT : 7
 STEINBECK : 215
 STEPNEY, George : 83
 STEVENSON, Jean A. : 244
 STIVAL, Joseph Louis : 246, 248
 STOCKHOVE (familie) : 193
 STORCK, Henri : 4, 170-171, 208, 265
 STREUVELS, Stijn : 213
 STUBBE, B. : 63
 SWYNCOP, Ph. : 288

T

TABARY, Robert : 202
 TADSEN, Pont : 246
 TAEYE, Ernest de : 228
 TÄGERT : 284
 TAYLOR, Joseph : 79, 82-83
 TEMPLER : 270
 THENERET, Laurent : 247
 THIBAUT, Arnout : 84
 THONÉ : 284-287
 THUIYS, Arnold : 184
 THUYS, Maria : 186
 THUYS, Maria Anna : 184, 186
 THUYS-VERBEKE : 108
 TIEGHEM DE TEN BERGHE, Paul van : 218, 225
 TILKENS, Romain : 158
 TIMMERMANS, Félix : 215
 TIMMERMANS, G. : 96
 TOLSTOI : 215
 TORREEL(E), Pieter : 12 e.v.
 TOUSSAINT DE SUTTER, J. : 256

U

UYTBORK & DE PLA : 108

V

VALCK, Jean Jude de : 244
 VALCKE, Louis : 189
 VALCKE, Max : 125
 VALERY, Paul : 215
 VALLAY : 122
 VALUWAERT, Joseph : 11 e.v.
 VANBECKEVOORT, Paul : 219
 VANCRAEYNEST, Raymond : 4, 136, 240-241
 VANDAMME, G. : 106
 VANDAMME, Gustaaf : 122
 VANDAMME, Max : 122
 VANDEPUTTE, Henri : 212, 214
 VANDERHEYDE, B. : 108
 VANDERSTRECKT : 247
 VANDERWAL, Frans : 159-160
 VANDOREN-LEFEVERE : 292
 VANHOECKE, M. : 63
 VANHOUTTE, Josiane : 65
 VANHOUTTE, Stan : 63
 VANMASSENHOVE, Gilb. : 59
 VANNESTE, Maxime : 256
 VANSLAMBROUCK, Patrick : 4, 171
 VANSTEENKISTE, R. : 65
 VELTHOF, A. : 159
 VERBANCK, Frans : 75, 159
 VERBANCK, Jef : 46
 VERBRUGGEN, Pierre : 120
 VERCOUSTE, Flanagan zie : FLANEGAN, Vercouste
 VERGRACHT, Louis : 157
 VERHAEGHE, G. : 62
 VERHAEREN, Emile : 215
 VERHAGHEN, Philippus : 153-155
 VERKOUILLE, Théodoor : 59
 VERMEERSCH, Gilbert : 4, 225
 VERMEESCH, Francis Albert : 5
 VERMEIRE, Jan Jozef : 193
 VERMEIRSCH, Thomas : 186
 VERPLANCKE, Francis : 11 e.v.
 VERPLANCKE, Pieter : 11 e.v.
 VERRAERT, Pierre : 122
 VERSAEILLIE, Frans en André : 247
 VERSCHELDE, Robert : 62
 VERSTRAETE-QUICK : 204
 VERVEERT : 281
 VERWAERDE, Koen : 225
 VETTE, Jean de : 245
 VETTE, J. & J. de : 108
 VETTE, Joannes de : 50-52

VIAN, Boris : 215, 217
VILAIN, Léandre : 256
VILAIN, Omer : 2-3, 20, 221, 278
VINCK, Frans Laurent de : 246, 248
VISSCHER, Jelles Wobbes : 247
VISSCHER & ROYON, de : 108
VLAANDEREN, van : 123
VLIETINCK, Edward : 250
VOGELAERE, Franciscus : 155
VOGELAERE, Petrus Carolus : 154
VOGHT, de : 51
VOS, Pieter Jan de : 12 e.v.
VROOME, Emiel : 159, 279-280
VYNCKE, Yvonne : 77

W

WAEIJ, Joannes : 51
WALKER, John : 79, 81
WALKIERS, Edouard de : 246
WALLE, Lennart vande : 12 e.v.
WALLEBOT, Eugène : 248
WALSCHAP, Gerard : 215
WEMEERE, Leonie : 157
WILDE, Bernaerdt de : 5
WILDE, Marie en Anne Colette de : 5
WILHELM II (keizer van Duitsland) : 212, 283-284
WILLAERT, Wilhelmina : 59
WILLE-JOOSTEN : 223-224
WILLEMS, François : 248
WILZOETS, Victor : 196-197
WOESTYNE, Jacob vande : 10 e.v.
WULLEPUT, Cornelis : 10 e.v.
WYFFELS, Octaaf : 213
WYNTER, L. de : 62

Z

ZOLA, Emile : 215
ZWEIG, Stefan : 215